UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale 2014-2020

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A MUNICIPIULUI SLOBOZIA

2021 – 2027

www.poca.ro

CUPRINS

1. INTRODUCERE 3
1.1. Scopul și rolul documentației 3
1.2. Contextul și necesitatea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană 7
1.2.1. Context european 7
1.2.2. Context național 14
1.2.3. Context regional și local 37
1.3. Etapele de realizare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană 45
2. PREZENTAREA SITUAȚIEI EXISTENTE 50
2.1. Scurtă prezentare a Municipiului Slobozia și a Zonei Urbane Funcționale 50
2.2. Cadrul natural și resursele naturale 61
2.2.1. Relieful 61
2.2.2. Resurse naturale 63
2.2.3. Reţeaua hidrografică 65
2.2.4. Clima 68
2.2.5. Fauna și flora 69
2.3. Istoricul Municipiului Slobozia 72
2.4. Prezentarea zonelor funcționale 75
2.4.1. Relații între zonele funcționale ale municipiului Slobozia 75
2.4.2. Analiza spațiilor publice 78
2.5. Profilul demografic 87
2.5.1. Populație – evoluție, mărime, structură 87
2.5.2. Mișcarea naturală și migratorie a populației 91
2.5.3. Structura populaţiei după etnie 99
2.6. Profilul economic al Municipiului Slobozia 101
2.6.1. Perspectiva de ansamblu a economiei 101
2.6.2. Mediul de afaceri 109
2.6.3. Profilul activităților economice 130
2.6.4. Investițiile locale 145
2.6.5. Forţa de muncă 149
2.7. Profilul patrimonial, turistic și cultural 160
2.7.1. Potențialul turistic al cadrului natural 160

2.7.2. Patrimoniul natural protejat 163
2.7.3. Patrimoniul cultural material şi imaterial 164
2.7.4. Infrastructura şi serviciile turistice 196
2.8. Infrastructura socială a Municipiului Slobozia 204
2.8.1. Sistemul și infrastructura educațională 204
2.8.2. Sistemul și infrastructura sanitară 226
2.8.3. Sistemul și infrastructura de asistenţă socială 241
2.8.4. Zone urbane marginalizate - Comunități dezavantajate 255
2.8.5. Sectorul neguvernamental (ONG) 270
2.9. Infrastructura și echiparea teritoriului 276
2.9.1. Capacitatea administrativă 276
2.9.2. Fondul locativ 302
2.9.3. Infrastructura de transport 307
2.10. Infrastructura tehnico-edilitară 331
2.10.1. Utilitățile publice 331
2.10.2. Eficiența Energetică 354
2.10.3. Gestiunea deşeurilor 370
2.11. Mediul și infrastructura de mediu 378
2.11.1. Rețeaua de spații verzi 379
2.11.2. Calitatea apei 383
2.11.3. Calitatea solului 390
2.11.4. Calitatea aerului 394
2.11.5. Biodiversitate 399
2.11.6. Riscuri de mediu 411
2.11.7. Schimbările climatice 421
2.11.8. Dezvoltarea durabilă a mediului 426
3. ANALIZA DIAGNOSTIC A PRINCIPALELOR PROBLEME ȘI PROVOCĂRI. ANALIZA SWOT 429
3.1. Infrastructura urbană (transport și comunicații, locuințe, utilități, spațiul urban) 429
3.2. Dezvoltare economică și resurse umane 432
3.3. Turism, cultură și patrimoniu 434
3.4. Cadrul natural și mediul 436

3.5. Educație, sănătate și asistență socială 438
3.6. Capacitatea administrativă 441
4. STABILIREA OBIECTIVELOR STRATEGICE 443
4.1. Obiective strategice europene, regionale și naționale 443
4.1.1. Criterii și cerințe de planificare 443
4.1.2. Obiective globale la nivel european 445
4.1.3. Obiective strategice la nivel național 447
4.1.4. Obiective stategice la nivel regional 452
4.2. Arhitectura programelor Operationale 2021-2027 456
4.3. Programe de cooperare teritorială și transfrontalieră 480
4.4. Viziune, misiune și obiective de dezvoltare ale Municipiului Slobozia 487
4.4.1. Viziunea 487
4.4.2. Misiunea 488
4.5. Obiectivele strategice ale Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 489
4.5.1. Contextul definirii obiectivelor strategice 489
4.5.2. Obiective strategice 491
4.5.3. Domenii de interventie și acțiuni specifice 499
4.6. Portofoliul de proiecte 501
4.6.1. Portofoliul de proiecte 501
4.6.2. Surse de finanțare 504
4.6.3. Criterii de prioritizare 521
5. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI INTERGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ 528
5.1. Contextul instituțional de implementare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană 528
5.2. Indicatorii de monitorizare și evaluare a implemantării SIDU 529
5.3. Riscuri în implementarea SIDU. Măsuri de atenuare 537
5.4. Procedura de prioritizare a proiectelor SIDU 540
5.5. Cadrul partenerial pentru elaborarea și implementarea SIDU 542

LISTA FIGURILOR

Fig. 1.1. Instrumente de finanțare pentru perioada 2021-2027 25
Fig. 1.2. Schimbare de sistem 39
Fig. 2.1. Harta Regiunii Sud-Muntenia 50
Fig. 2.2. Județul Ialomița în contextul dezvoltării regionale 51
Fig. 2.3. Încadrarea teritorială a județului Ialomița 52
Fig. 2.4. Harta judeţului Ialomiţa 53
Fig. 2.5. Localizarea Municipiului Slobozia, jud. Ialomița 54
Fig. 2.6. Harta municipiului Slobozia 54
Fig. 2.7. Matricea domeniilor cu dimensiune spațială explicită și susținere instituțională 55
Fig. 2.8. Tipologia spațială urban-rural pe teritoriul județului Ialomița 56
Fig. 2.9. Zona de cooperare Slobozia-Amara 57
Fig. 2.10. Asociaţiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) (2018) 58
Fig. 2.11. Zona Urbană Funcțională Slobozia, identificată în Orașe Magnet, migrație și navetism în România (2016) 59
Fig. 2.12. Comunicație rutieră dinspre Municipiul Slobozia 60
Fig. 2.13. Harta unităților de relief din Regiunea Sud - Muntenia 61
Fig. 2.14. Harta solurilor din Regiunea Sud-Muntenia 64
Fig. 2.15. Râul Ialomița în raza Municipiului Slobozia 67
Fig. 2.16. Zonele și etajele de vegetație din Regiunea Sud Muntenia 70
Fig. 2.17. Evoluția populației în Regiune/Județ/Municipiu în perioada 2011 – 2020 88
Fig. 2.18. Populația Municipiului Slobozia în perioada 2002-2020 89
Fig. 2.19. Organizarea pe grupe de vârstă a populației județului Ialomița 90
Fig. 2.20. Structura demografică pe grupe de vârstă în Municipiul Slobozia în anul 2020 91
Fig. 2.21. Piramida pe grupe de vârste și sexe în Municipiul Slobozia, iulie 2020 91
Fig. 2.22. Evoluții demografice la nivelul municipiului Slobozia, în perioada 2015-2019 93
Fig. 2.23. Populația municipiului Slobozia după etnie 100
Fig. 2.24. Populația municipiului Slobozia d.p.d.v. confesional 100
Fig. 2.25 .Produsul intern brut al Regiunii Sud-Muntenia în perioada 2011-2017 104
Fig. 2.26. Exporturi FOB în județul Ialomița în perioada 2011-2019 107
Fig. 2.27. Importuri CIF în județul Ialomița în perioada 2011-2019 108
Fig. 2.28. Ponderea întreprinderilor din judeţul Ialomiţa pe sectoare ale economiei, în perioada 2019-2020 112
Fig. 2.29. Repartiția numărului de salariați pe sectoare economice și domenii de activitate, județul Ialomița, în perioada 2019-2020 113
Fig. 2.30. Ponderea sectoarelor economice, după cifra de afaceri, județul Ialomița, în perioada 2019-2020 113
Fig. 2.31. Ponderea sectoarelor economice, după profitul net, județul Ialomița, în perioada 2019-2020 114

Fig. 2.32. Numărul întreprinderilor din Municipiul Slobozia după domeniul de activitate 117
Fig. 2.33. Repartiția numărului de salariați pe sectoare economice și domenii de activitate, Municipiul Slobozia, în perioada 2019-2020 119
Fig. 2.34. sectoarelor economice, după cifra de afaceri, județul Ialomița, în perioada 2019-2020 121
Fig. 2.35. Ponderea sectoarelor economice, după profitul net, municipiul Slobozia, în perioada 2019-2020 122
Fig. 2.36. Locația Parcului Industrial Slobozia 129
Fig. 2.37. Ponderi ale terenurilor agricole în funcție de modul de folosință..... 135
Fig. 2.38. Structura producţiei industriale din Municipiul Slobozia, anul 2019..... 140
Fig. 2.39. Unități locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în Regiunea Sud-Muntenia 145
Fig. 2.40. Distribuția forței de muncă din Județul Ialomiţa pe sectoare și domenii de activitate, anul 2019.....150
Fig. 2.41. Distribuția salariaților din Municipiul Slobozia la nivel de secțiuni CAEN Rev.2, anul 2019 152
Fig. 2.42. Distribuția numărului de salariați din Municipiul Slobozia, în perioada 2015-2020 153
Fig. 2.43. Situație indicatori șomeri din Județul Ialomița în perioada 2012-2019 156
Fig. 2.44. Evoluția numărului de șomeri în Municipiul Slobozia 157
Fig. 2.45. Obiectivele de patrimoniu construit din regiunea Sud-Muntenia, în anul 2017 167
Fig. 2.46. Structuri de primire turistică în Regiunea Sud-Muntenia 197
Fig. 2.47. Evoluția capacității de cazare în Jud. Ialomița, 2010-2020 (locuri- zile) 198
Fig. 2.48. Evoluția capacității de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică Jud. Ialomița, 2010-2020 (locuri) 199
Fig. 2.49. Capacitatea de cazare turistică în funcțiune, pe tipuri de structuri de primire turistică în Municipiul Slobozia (locuri- zile), 2010-2020 200
Fig. 2.50. Evoluția capacității de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică în Municipiul Slobozia (locuri), 2010-2020 200
Fig. 2.51. Evoluția numărului de sosiri în structurile de cazare, în municipiul Slobozia, în perioada 2010-2020 201
Fig. 2.52. Evoluția numărului de înnoptări în structurile de cazare, în județul Ialomița și municipiul Slobozia, în perioada 2010-2020 202
Fig. 2.53. Evoluția populației școlare totale pe regiuni de dezvoltare, 2010-2019 207
Fig. 2.54. Populația școlară pe niveluri de învățământ în județul Ialomița, 2015-2019 209
Fig. 2.55. Ponderea populației școlare pe niveluri de învățământ din Municipiul Slobozia, în anul școlar 2019-2020 210
Fig. 2.56. Evoluţia populaţiei şcolare la nivelul Municipiului Slobozia (nr. persoane)..211
Fig. 2.57. Evoluţia personalului didactic la nivelul Municipiului Slobozia (nr. persoane) 212
Fig. 2.58. Promovabilitate Bacalaureat în Mun.Slobozia, an școlar 2018-2019 218
Fig. 2.59. Distribuția unităților sanitare pe județe, Regiunea Sud-Muntenia, 2019..... 228

Fig. 2.60. Nataliatea în Municipiul Slobozia 2015-2019 229
Fig. 2.61. Rata mortalității la 1000 de locuitori în Municipiul Slobozia, 2015-2019 230
Fig. 2.62. Rata mortalității infantile la 1000 nou născuți în Municipiul Slobozia, 2015-2019 232
Fig. 2.63. Rata sporului natural la nivelul Municipiului Slobozia 233
Fig. 2.64. Unități sanitare Municipiul Slobozia, anul 2019 235
Fig. 2.65. Evoluția ratei deprivării materiale severe în Regiunea Sud-Muntenia în perioada 2010-2019 256
Fig. 2.66. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE) în Regiunea Sud-Muntenia în perioada 2010-2019 257
Fig. 2.67. Harta zonelor marginalizate din Municipiul Slobozia - Atlasul zonelor urbane marginalizate din România 261
Fig. 2.68. Harta Teritoriului SDL (ZUM+ZUF) din Municipiul Slobozia - Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Slobozia - Etapa a II-a a mecanismului DLRC 263
Fig. 2.69. Numărul de locuințe, în profil teritorial, în anul 2019 303
Fig. 2.70. Evoluția fondului de locuințe în Regiunea Sud-Muntenia în perioada 2015-2019 304
Fig. 2.71. Formele de proprietate ale fondului de locuințe în Municipiul Slobozia, în anul 2019 306
Fig. 2.72. Coridoarele de transport TEN-T în România 310
Fig. 2.73. Coridoarele de circulație Pan-Europene (IV și IX) și rețeaua TEN-F 311
Fig. 2.74. Lungimea drumurilor publice din regiunea Sud Muntenia, în perioada 2011-2018 313
Fig. 2.75. Infrastructura de tranport la nivelu regiunii Sud Muntenia 313
Fig. 2.76. Evoluția kilometrilor de străzi orășenești în județele regiunii Sud Muntenia314
Fig. 2.77. Numărul de autobuze și microbuze din regiunea Sud Mntenia, 2011-2018 318
Fig. 2.78. Numărul pasagerilor transportați în transportul public local din regiunea Sud Muntenia, în perioada 2011-2018 318
Fig. 2.79. Rutele din cadrul transportului public 323
Fig. 2.80.Trasee pe care este permisă circulația autovehiculelor cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone 325
Fig. 2.81. Analiza capacității zonelor pietonale 328
Fig. 2.82. Indicatori ai variației consecințelor accidentelor, 2016-2020 330
Fig. 2.83. Rețeaua hidrografică din regiunea Sud-Muntenia 333
Fig. 2.84. Operatori servicii de apă din Județul Ialomița – HARTI GEOSPATIALE 334
Fig. 2.85. Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor din Municipiul Slobozia, în perioada 2010-2019 337
Fig. 2.86. Operatori servicii canalizare în Județul Ialomița – HARTI GEOSPATIALE .339
Fig. 2.87. Distribuția de gaze naturale pe localitățile ale Regiunii Sud-Muntenia, în perioada 2015-2019 346
Fig. 2.88. Sisteme distribuție gaze naturale în județul Ialomița – HARTI GEOSPATIALE 347
Fig. 2.89. Distribuția gazelor naturale pentru uz casnic în Municipiul Slobozia, 2010-2019 (mii m^3) 349

Fig. 2.90. Consumul energetic al clădirilor publice [MWh] 359
Fig. 2.91. Consumul specific de energie electrica pe locuinta (kWh/locuinta) in 2014 (sursa: B. http://www.worldenergy.org/data/efficiency-indicators/ 362
Fig. 2.92. Consumul total de energie/locuință (sursa: Tendințe în Eficiența Energetică și Politici în ROMÂNIA-ANRE sept.2015 362
Fig. 2.93. Potențialul solar în regiunea Sud-Muntenia 366
Fig. 2.94. Potențialul eolian în regiunea Sud Muntenia 367
Fig. 2.95. Potențialul de biomasă în regiunea Sud Muntenia 367
Fig. 2.96. Tipurile de sol din Regiunea Sud-Muntenia 391
Fig. 2.97. Harta siturilor „Natura 2000" din Județul Ialomița 403
Fig. 2.98. ROSPA0152/ROSCI0290 - Coridorul Ialomiţei 406
Fig. 2.99. Localizarea ROSPA0065 Lacurile Fundata–Amara 407
Fig. 2.100. Aglomeraţie de Aythya ferina, Fulica atra, Himantopus himantopus, Ardea cinerea şi Larus ridibundus 408
Fig. 2.101. Riscul de alunecări de teren pe localități 413
Fig. 2.102. Extinderea arealelor inundabile în cele 3 scenarii – HARTI GEOSPATIALE 414
Fig. 2.103. Riscul la inundații în scenariul mediu – HARTI GEOSPATIALE 414
Fig. 2.104. Localitățile afectate de cutremure în județele regiunii Sud-Muntenia 415
Fig. 2.105. Harta de hazard seismic pentru județul Ialomița, IMR 100 ani 416
Fig. 2.106. Comparația temperaturilor medii lunare și a precipitațiilor în perioada 1990 - 2012 față de 1960 - 1990 la nivelul României 423
Fig. 2.107. Comparația temperaturilor înregistrate în perioada 1986 – 2005 cu scenariile de temperaturi corespunzătoare perioadei 2080 – 2099 425
Fig. 2.108. Estimarea numărului total de zile foarte reci și caniculare la nivelul României pentru perioada 2020 – 2039 425

LISTA TABELELOR

Tabel 1.1. Obiectivele de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă 7
Tabel 1.2. Structura pe piloni a PNRR 29
Tabel 2.1. Mișcarea naturală a populației din mediul urban și rural la nivelul Regiunii Sud-Muntenia 92
Tabel 2.2. Evoluții demografice la nivelul municipiului Slobozia, în perioada 2015-2019 93
Tabel 2.3. Sporul natural în municipiul Slobozia în perioada 2015-2019 93
Tabel 2.4. Evoluția mișcării migratorii a populației Regiunii Sud-Muntenia și județelor componente, 2011-2019 (nr. persoane) 95
Tabel 2.5. Fenomenul migrației în Municipiul Slobozia (nr. persoane) 97
Tabel 2.6. Densitatea populației Regiunii Sud-Muntenia 98
Tabel 2.7. Populația și densitatea populației la recensăminte în județul Ialomița 98
Tabel 2.8. PIB Regiunea Sud-Muntenia și județele componente - calculat cf. CAEN Rev.2 103
Tabel 2.9. Indicii producției industriale pe total (serie brută) 106
Tabel 2.10. Indicii valorici ai cifrei de afaceri din industrie pe total (piața internă și piața externă) 106
Tabel 2.11. Comerțul internațional cu bunuri - mii euro 107
Tabel 2.12. Situația profesioniștilor persoane fizice și juridice din Județul Ialomița, 2019 -2020 111
Tabel 2.13. Repartiția pe sectoare economice și domenii de activitate, număr firme, Municipiul Slobozia, 2019-2020 116
Tabel 2.14. Repartiția pe sectoare economice și domenii de activitate, număr salariați, Municipiul Slobozia, 2019-2020 118
Tabel 2.15. Repartiția pe sectoare economice și domenii de activitate, cifra de afaceri, Municipiul Slobozia, 2019-2020 119
Tabel 2.16. Repartiția pe sectoare economice și domenii de activitate, profit net, Municipiul Slobozia, 2019-2020 121
Tabel 2.17. Top 50 agenți economici din Municipiul Slobozia, după cifra de afaceri realizată în perioada 2019-2020 123
Tabel 2.18. Sectorul primar al economiei: Agricultură, silvicultură şi pescuit 134
Tabel 2.19. Structura fondului funciar în Municipiul Slobozia 134
Tabel 2.20. Investiții brute în bunuri corporale din unitățile locale, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 în județul Ialomița și municipiul Slobozia 146
Tabel 2.21. Cifra de afaceri din unitățile locale, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 în Municipiul Slobozia (Mil. Ron) 147
Tabel 2.22. Repartizarea pe regiuni de dezvoltare a soldului ISD la 31 decembrie 2019 148
Tabel 2.23. Domeniile de activitate cu numarul cel mai mare de angajați din Municipiul Slobozia în anul 2019 151

Tabel 2.24. Evoluţia structurii numărului mediu de salariaţi pe principalele sectoare economice, în Mun. Slobozia, în perioada 2015-2020 152
Tabel 2.25. Situație indicatori șomeri din Județul Ialomița în perioada 2012-2019 155
Tabel 2.26. Situație indicatori șomeri din Municipiul Slobozia, 2019-2020 157
Tabel 2.27. Șomeri înregistrati la sfârșitul lunii, pe sexe în Municipiul Slobozia, 2019-2020 158
Tabel 2.28. Evidența numărului de șomeri în evidență și plată, pe nivele de studii în Mun. Slobozia, anul 2019 158
Tabel 2.29. Evidența numărului de șomeri în evidență și plată, pe nivele de studii în Mun. Slobozia, anul 2020 158
Tabel 2.30. Distribuția șomerilor din Municipiul Slobozia pe grupe de vârstă, anul 2019 159
Tabel 2.31. Distribuția șomerilor din Municipiul Slobozia pe grupe de vârstă, anul 2020 159
Tabel 2.32. Lista monumentelor istorice din Municipiul Slobozia 169
Tabel 2.33. Populația școlară pe niveluri de învățământ în Regiunea Sud-Muntenia și Județul Ialomița,în anul școlar 2019-2020 208
Tabel 2.34. Numărul de absolvenți în Regiunea Sud-Muntenia în perioada 2015-2018 209
Tabel 2.35. Populația școlară în Municipiul Slobozia în perioada 2015-2019 211
Tabel 2.36. Rata de mortalitate la nivelul Municipiului Slobozia 230
Tabel 2.37. Rata de mortalitate infantilă la nivelul Municipiului Slobozia 232
Tabel 2.38. Rata sporului natural la nivelul Municipiului Slobozia 233
Tabel 2.39. Structura unităților sanitare proprietate publică din Municipiul Slobozia ..234
Tabel 2.40. Structura unităților sanitare proprietate privată din Municipiul Slobozia .. 234
Tabel 2.41. Personalul medical pe categorii din Municipiul Slobozia 236
Tabel 2.42. Rata deprivării materiale severe în anul 2019 255
Tabel 2.43. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială în anul 2019 256
Tabel 2.44. Indicatori cheie și praguri minimale de validare a zonei urbane marginalizate 264
Tabel 2.45. Rezultate indicatori studiu de referință 265
Tabel 2.46. Situația ONG-urilor care au obținut finanțare pentru realizarea de proiecte, anul 2019 274
Tabel 2.47. Locuinţe existente în Jud. Ialomița pe forme de proprietate, perioada 2015-2019 304
Tabel 2.48. Fondul de locuințe din Municipiul Slobozia în perioada 2015 – 2019 305
Tabel 2.49. Lungimea și strarea străzilor orășenești la nivelul județelor regiunii Sud Muntenia, în anul 2018 314
Tabel 2.50. Operatorii de transport pentru cursele județene / regulate în Municipiul Slobozia 319
Tabel 2.51. Graficul curselor județene / regulate în Municipiul Slobozia - Autogară ... 321
Tabel 2.52. Traseele principale si programul de transport cu autobuze 322
Tabel 2.53. Categorii sociale subvenționate pentru transportul public 324
Tabel 2.54. Străzi destinate circulației autovehiculelor de mare tonaj 325

Tabel 2.55. Listă tarife pentru categoriile de autovehicule 326
Tabel 2.56. Cauza sancțiunilor contravenționale, 2016 – 2020 330
Tabel 2.57. Număr de localități cu instalații de alimentare cu apă potabilă 332
Tabel 2.58. Numărul de localități din județul Ialomița racordate la sistemul centralizat de canalizare, în perioada 2015-2019 338
Tabel 2.59. Consumul anual de energie electrica (kwh) pentru apă potabilă, canalizare și epurare, anul 2020 343
Tabel 2.60. Distribuția de gaze naturale pe localitățile ale Regiunii Sud-Muntenia, în perioada 2015-2019 346
Tabel 2.61. Lungimea rețelelor de distribuţie a gazelor naturale în Municipiul Slobozia 348
Tabel 2.62. Sistemul de distribuție a energiei electrice din Municipiului Slobozia 350
Tabel 2.63. Structura sectorului rezidențial, pentru anul de raportare 2019 361
Tabel 2.64. Indicatori aferenți sistemului de iluminat public, in anul de raportare 2019 363
Tabel 2.65. Indicatori de consum energetic în sectorul transport public, pentru anul 2019 364
Tabel 2.66. Indicatori consum anual de energie pentru Serviciul de Salubrizare 365
Tabel 2.67. Consumurile de energie pe categorii de consumatori 368
Tabel 2.68. Situația suprafețelor verzi din Municipiul Slobozia în anul 2019 381
Tabel 2.69. Evaluarea stării ecologice și a stării chimice a corpurilor de apă de tip râu, în perioada 2016-2020 388
Tabel 2.70. Indicatori de calitate pentru secțiunile râului Ialomița, județ Ialomița, în perioada 2016-2020 389
Tabel 2.71. Captură date indicatori de monitorizare a calității aerului în perioada 2015-2020 396
Tabel 2.72. Rezultatele determinărilor privind calitatea aerului în perioada 2015-2020 397
Tabel 2.73. Depășiri ale valorilor limita si a pragurilor de calitate a aerului în anul 2019 397
Tabel 4.1.Corespondența cu obiectivele Agendei 2030 495
Tabel 4.2. Domenii de intervenție corespunzătoare obiectivelor strategice 500
Tabel 4.3. Portofoliul de proiecte 505
Tabel 4.4. Prioritizarea proiectelor 524
Tabel 5.1. Indicatori de monitorizare a implementării Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană 534

CRIZA COVID-19

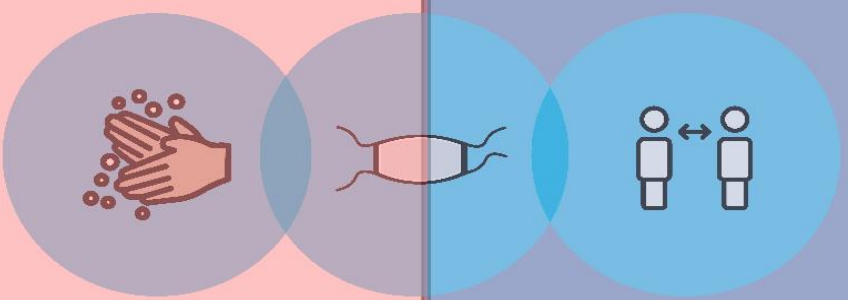
CRIZA COVID ne pune într-o situație în care trebuie să regândim colectiv modul de viață, modelul nostru economic și relația noastră cu mediul. Izbucnirea pandemiei COVID-19 în 2020 aduce o situație pe plan mondial pe care majoritatea oamenilor din generația actuală nu au experimentat-o în decursul vieții lor. La scurt timp, liderii politici împreuna cu specialiștii au trebuit să ia decizii dificile cu impact amplu, cu scopul de a se adapta la o situație în evoluție cu totul impredictibilă, sperând să aibă efecte pozitive asupra sănătății, economiei și vieții **sociale în ansamblu.**

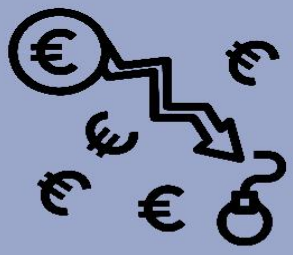
Izbucnirea pandemiei în anul 2020 are un impact major și asupra administrațiilor locale și regionale, impact care nu poate fi încă pe deplin evaluat în momentul elaborării strategiei. Cu toate acestea, credem că respectiva criză evidențiază relevanța principalelor obiective prezentate în strategia noastră: administrațiile locale și regionale puternice vor juca un rol activ în gestionarea dificultăților cu care ne confruntăm, respectiv în asigurarea rezilienței în fața viitoarelor amenințări. Trebuie să profităm de „oportunitate" și să folosim recuperarea din criză pentru a "reconstrui mai bine", cu valori comune precum democrația, egalitatea, accesibilitatea și sustenabilitatea, având în centrul eforturilor noastre de punere în aplicare, obiectivele comune ale politicilor europene, obiectivele de dezvoltare durabilă și alte obiective relevante asumate la nivel internațional, precum cele asumate în *Acordul Climatic de la Paris*.

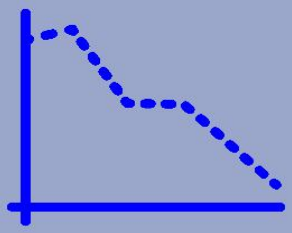
Există o mare incertitudine cu privire la eficacitatea măsurilor luate; evoluțiile din următoarele luni vor dezvălui dacă vor avea succes. Cu toate acestea, este clar că efectul pandemiei ne schimbă considerabil viața și că trebuie să ne adaptăm condițiilor de viață și de muncă care se modifică rapid. De aceea în strategia de dezvoltare am inclus în cadrul fiecărui obiectiv o doză de proactivitate care să permită o mai bună adaptabilitate la condițiile dinamice din viitor.

Redresarea după noua criză COVID-19 și a impactului său devastator poate fi privită și ca o oportunitate unică de a ne angaja și de a investi în măsuri pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare sustenabilă și a obiectivelor politicii europene comune, așa cum a fost anunțat în Acordul Verde European, Strategia Digitală și Pilonul European al Drepturilor Sociale. Aceasta este șansa noastră de a încuraja tranziția justă, verde, digitală și socială, care este crucială pentru următoarele generații și pentru ca Europa să devină mai competitivă, în comparație cu restul statelor lumii. Prin Acordul Verde, Strategia Digitală și Conferința privind viitorul Europei, lansate în 2019, Uniunea Europeană speră să răspundă îndoielilor și așteptărilor cetățenilor europeni.

Criza economică generată de pandemia de COVID-19 a avut un impact semnificativ asupra economiei globale, Fondul Monetar Internațional (FMI) estimând că, la nivel global, economiile dezvoltate vor ajunge cel mai devreme în 2021 la un nivel al Produsului Intern Brut (PIB) anterior crizei. Cu toate aceasta, incertitudinea generată de evoluția pandemiei în următoarele luni va conduce la o scădere accentuată a investițiilor în Europa, fiind de așteptat ca Europa să revină la dinamica creșterii economice din ultimii ani doar în 2025.

Prin comparație cu țările din Uniunea Europeană, România a fost mai puțin afectată de această criză, dar pandemia a survenit într-un moment inoportun din punct de vedere fiscal și cu un deficit bugetar excesiv la finalul anului 2019, de 4,8%. România va trece printr-o perioadă de recesiune mai puțin accentuată ca alte țări din regiune. Creșterea îndatorării publice în anii premergători crizei economice limitează capacitatea de reacție și reziliență a României. Documentul strategic al României care stabilește domeniile și prioritățile de investiții, precum și reformele elaborate pentru fiecare domeniu de investiții, în concordanță cu Recomandările Specifice de Țară (RST) și cu Regulamentele Comisiei Europene, este Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), realizat de Ministerul Fondurilor Europene și aprobat de Comisia Europeană în luna mai 2021.

Investițiile din Planul Național de Relansare și Reziliență au ca scop creșterea capacității de reziliență în perioade de criză pandemică și asigurarea unei creșteri economice pe termen lung a României. Planul va finanța investiții în infrastructură de transport, energie și mediu, în mediul de afaceri, în servicii publice digitale, în cercetare și noile tehnologii, precum și în tranziția verde, finanțare asigurată din Facilitatea de Redresare și Reziliență (FRR). În ciuda șocului generat de pandemia de coronavirus, pe termen mediu România își va menține trendul de convergență cu economiile mai dezvoltate din Uniunea Europeană, susținut de un nivel de creștere economică mai ridicat.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SLOBOZIA

1. INTRODUCERE

1.1. SCOPUL ȘI ROLUL DOCUMENTAȚIEI

Una dintre primele definiții importante ale *Strategiei* a fost dată de istoricul comerțului, americanul *Alfred D. Chandler* (în 1962), în felul următor: *„[strategia este] stabilirea scopurilor și obiectivelor fundamentale pe termen lung ale companiei și adoptarea unor direcții de acțiune, precum și alocarea resurselor necesare pentru îndeplinirea acestor scopuri*".

Marchesnay Michel propune o sinteză a definiției strategiei explicând: "*Set de reflecții, decizii și acțiuni având ca obiect stabilirea scopurilor generale și a obiectivelor, alegerea mijloacelor pentru atingerea acestor obiective, punerea în aplicare a acțiunilor și activităților necesare și controlul performanțelor ce vizează executarea și realizarea scopurilor*".

Economiștii contemporani români *Ovidiu Nicolescu* și *Ioan Verboncu* oferă următoarea definiție: *„prin strategie desemnăm ansamblul obiectivelor majore ale organizației pe termen lung, principalele modalități de realizare, împreună cu resursele alocate, în vederea obținerii avantajului competitiv potrivit misiunii organizației*".

În urma examinării diverselor definiții privind conceptele strategiei, rezumând cele expuse prin strategie desemnăm *„maniera și capacitatea entității de a identifica, elabora și implementa variante predictive pe termen lung ce subscriu pentru o finalitate optimă*"[1].

Strategia de dezvoltare reprezintă un document-cheie al cărui scop, în cadrul perioadei de programare 2021-2027, este reprezentat de asigurarea unei viziuni coerente de dezvoltare la nivelul municipiilor, orașelor și zonelor metropolitane, transpuse într-un portofoliu de propuneri prioritare, ideal sprijinite de comunitate și finanțabile de către Uniunea Europeană.

Un oraș este un ecosistem caracterizat prin existența unor sinergii între cetățeni, mediul privat și administrația locală, având drept scop dezvoltarea economică și creșterea calității serviciilor private și publice. În același timp, un oraș modern este locul în care rețelele de infrastructură tradiționale și serviciile publice sunt optimizate datorită tehnologiilor digitale, tehnologiilor IT și de comunicații, în beneficiul cetățenilor, al mediului de afaceri și al administrațiilor locale.

Ca instrument de planificare, o Strategie Integrată (SIDU) trebuie să răspundă la nevoile locale de dezvoltare prin implementarea unui proces participativ în care buna guvernanță, colaborarea și implicarea comunității să reprezinte piloni de dezvoltare și să asigure continuitatea pe termen lung a viziunii de dezvoltare.

[1] *Sursa: Managementul strategiei – condiție emergentă în asigurarea dezvoltării economice, Angela Ghelbet*

O strategie de dezvoltare este o viziune de dezvoltare și modernizare ce urmărește ca obiectiv final următoarele scopuri concrete: infrastructură performantă, modernizarea clădirilor, dezvoltarea mobilității, tehnologie de ultimă generație, energie ieftină, cetățeni sănătoși, conducere și educație la cele mai înalte standarde, mai pe scurt, dezvoltare, modernizare și prosperitate.

Dezvoltarea urbană durabilă a orașelor este cel mai important motor al dezvoltării economice și sociale și poate fi realizată doar printr-o abordare integrată, care să urmărească toate domeniile ce țin de dezvoltare urbană, securitate informațională, eficiență energetică, regenerare urbană, mobilitate urbană.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia (SIDU) pentru perioada 2021-2027 reprezintă instrumentul de planificare a viitorului localității, având rolul de a stabili o viziune integrată pe termen lung asupra dezvoltării durabile a comunității, aplicând principiile coeziunii și competitivității economice, sociale și teritoriale, dezvoltării și asigurării de șanse egale pentru toți membrii societății locale, regionale și naționale.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia este concepută pentru a răspunde nevoilor reprezentanților autorității locale și comunității în procesul de îmbunătățire a calității și diversității locurilor de muncă disponibile, precum și în procesul de îmbunătățire a calității vieții cetățenilor și mediului economic local. Strategia se adresează unei game largi de probleme economice, sociale și de mediu ale comunității, care sunt relevante pentru a defini și furniza obiectivele necesare obținerii dezvoltării durabile și creșterii coeziunii economice și sociale în municipiul Slobozia.

Scopul principal al SIDU este acela de a fundamenta deciziile de investiții prin actualizarea principalelor trăsături socio-economice și demografice, cu referire la dezvoltarea spațială a orașului în timp și la elementele ce țin de cadrul construit și natural, atât din cadrul Unității Administrativ Teritoriale, cât și din cadrul ***Zonei Urbane Funcționale***.

Conform *Raportului "**România Metropolitană**"* al Băncii Mondiale din Octombrie 2019[2] , **o zonă urbană funcțională este formată dintr-un municipiu plus localitățile limitrofe de unde cel puțin 15% din forța de muncă face naveta către respectivul centru urban**.

Orice municipiu este precum un organism viu care se dezvoltă în funcție de condițiile interne ale sistemului, precum și de cele externe care pot determina anumite amenințări sau oportunități la viitoarele evoluții ale cadrului urban. Cunoașterea în detaliu a mediilor (intern și extern), care condiționează sau care pot condiționa, creșterea și îmbunătățirea condițiilor de trai este necesară pentru a putea integra soluții de avarie sau preventive. Se are în vedere planificarea integrată în cadrul sectoarelor prioritare,

[2] *Sursa: Romania-Catching-Up-Regions-Final-Report - http://documents1.worldbank.org/curated/en/473331580296321439/pdf/Romania-Catching-Up-Regions-Metropolitan-Romania.pdf*

ceea ce va conduce la dezvoltarea durabilă a localității și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor municipiului Slobozia și localităților limitrofe.

Analiza mediilor menționate anterior se realizează având ca fundamentare informațiile primite de la administrația publică locală, alte surse ale administrației publice de la diverse niveluri sau date statistice oficiale - date economice, demografice, de infrastructură, mediu, amenajarea teritoriului, distribuția serviciilor etc. - și are menirea de a puncta elementele de interes pentru viitoarea dezvoltare a comunității locale, precum și o evaluare riguroasă a modului în care comunitatea dorește să evolueze.

Ca atare, pornind de la nevoile actuale ale populației, resursele disponibile și experiențele acumulate, municipiul Slobozia a demarat adoptarea unui concept de dezvoltare având la bază o gândire integrată proactivă, care vizează creșterea performanțelor managementului administrației locale, pentru asigurarea unui consens asupra viziunii viitorului economic al teritoriului.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană definește viitorul orașului, ea prezentând determinarea actorilor locali de a-și uni eforturile și de a conlucra pentru viitorul prosper al orașului și al locuitorilor săi.

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A MUNICIPIULUI SLOBOZIA 2021-2027

este un document cadru de referință care stabilește direcții strategice clare pentru viitorul orașului și al cetățenilor, facilitând luarea unor decizii importante în toate domeniile de activitate, fiind concepută pentru a răspunde nevoilor reprezentanților autorității locale și comunității în procesul de îmbunătățire a calității vieții cetățenilor și mediului economic local.

Implementarea Strategiei va determina creșterea nivelului de predictibilitate a acțiunilor, managementul eficient al politicilor publice, crearea conexiunii dintre planificarea politicilor publice și elaborarea bugetelor locale multianuale, creșterea coerenței și eficienței în cheltuirea fondurilor publice.

Sintetizând cele prezentate mai sus, **direcțiile** care stau la baza planificării și formulării ***Strategiei Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027*** sunt:

- *dezvoltarea unei structuri multipolare, cu poli principali susținuți de poli secundari, atât la scară urbană, cât și teritorială;*

- *expansiune urbană echilibrată, coroborată cu utilizarea eficientă a resurselor de teren și dezvoltarea infrastructurii;*
- *dezvoltarea spațială a teritoriului, ținând cont de organizarea teritorială a cererii și ofertei de mobilitate;*
- *dezvoltarea coordonată și susținută a zonelor de acces în municipiu;*
- *coordonarea integrată a dezvoltării municipiului și a teritoriului său de influență (echilibru în dezvoltarea sistemului urban-rural);*
- *asigurarea unei creșteri economice care să fie echilibrată cu cerințele sociale și de mediu;*
- *planificarea strategică sub forma unui un proces integrat, asumat la nivel teritorial;*
- *echilibru spațial în distribuirea serviciilor în teritoriu, în vederea evitării segregării socio-economice spațiale;*
- *colaborarea dintre guvernanța locală, mediul privat și societatea civilă, ca element cheie în susținerea progresului economic;*
- *îmbunătățirea economică a întregului mediu de afaceri, nu numai a întreprinderilor micro, mici și mijlocii;*
- *protecția și sprijinul pentru întreprinderile existente, precum și atragerea de noi afaceri, în care acestea să acționeze ca un instrument de marketing pentru promovarea climatului de afaceri local;*
- *stabilirea de parteneriate public-private atât la nivelul guvernanței locale, în procesul de luare a deciziilor privind dezvoltarea și planificarea teritorială, cât și în îmbunătățirea economiei locale, prin atragerea de investitori străini și realizarea unor parteneriate cu mediul privat local;*
- *valorificarea inteligentă și sustenabilă a patrimoniului cultural și natural pentru susținerea economiei locale.*

1.2. CONTEXTUL ȘI NECESITATEA STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană reprezintă cadrul pentru inițierea și implementarea unor proiecte de dezvoltare durabilă a orașelor, ce vor putea fi duse la îndeplinire nu doar de către administrația locală, ci de către toți actorii locali, utilizând oportunitățile de finanțare oferite de Fondurile Europene, Fondurile Guvernamentale, Credite sau alte soluții de finanțare si derulare a proiectelor așa cum sunt parteneriatele publice private.

1.2.1. Context european

La nivel european, Uniunea Europeană pune dezvoltarea durabilă în centrul preocupărilor sale, considerând că principiile ***Agendei 2030*** au la bază principiile și valorile pe care se întemeiază Uniunea.

AGENDA 2030 PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ a fost adoptată în septembrie 2015, la ***Summit-ul ONU privind dezvoltarea*** și reprezintă un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter universal și care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile: economic, social și de mediu.

Central ***Agendei 2030*** se regăsesc cele **17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)** – denumite și **Obiective Globale** - în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a injustiției și protejării planetei până în 2030[3].

Tabel 1.1. Obiectivele de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă

Nr.crt	OBIECTIVE GLOBALE	DESCRIERE
1.	FĂRĂ SĂRĂCIE	Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context
2.	FOAMETE „ZERO”	Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.
3.	SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE	Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă.
4.	EDUCAȚIE DE CALITATE	Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.
5.	EGALITATE DE GEN	Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.
6.	APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE	Asigurarea disponibilității și managementului

[1] *Sursa: Ministerul Afacerilor Externe – Teme globale - https://www.mae.ro/*

		durabil al apei și sanitație pentru toți.
7.	***ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE***	*Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.*
8.	***MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ***	*Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți.*
9.	***INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ***	*Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației.*
10.	***INEGALITĂȚI REDUSE***	*Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta.*
11.	***ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE***	*Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.*
12.	***CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE***	*Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile.*
13.	***ACȚIUNE CLIMATICĂ***	*Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.*
14.	***VIAȚA ACVATICĂ***	*Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă.*
15.	***VIAȚA TERESTRĂ***	*Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate.*
16.	***PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII***	*Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.*
17.	***PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR***	*Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă*

Finanțările europene pentru dezvoltare, se vor concentra pe proiecte inovative, prietenoase cu mediu în viitorul cadru financiar al Uniunii Europene 2021 - 2027.

În stabilirea obiectivelor strategice pentru perioada 2021-2027 s-a avut în vedere corelarea acestora cu obiectivele de politică definite în ***Propunerea de Regulament Comun al Parlamentului European și al Consiliului Europei*** (2018), respectiv:

- ✓ ***Obiectivul de politică 1:*** *O Europă mai inteligentă – Transformare industrială inovatoare și inteligentă*
- ✓ ***Obiectivul de politică 2*****:** *O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor;*
- ✓ ***Obiectivul de politică 3*****:** *O Europă mai conectată – Mobilitate și conectivitatea regională a tehnologiei informației și comunicațiilor;*
- ✓ ***Obiectivul de politică 4*****:** *O Europă mai socială – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;*
- ✓ ***Obiectivul de politică 5*****:** *O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale.*

Măsurile propuse pentru atingerea fiecăruia dintre obiectivele de mai sus, precum și legăturile dintre acestea și *Planul de acțiune* sunt detaliate în *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027*.

În cadrul următorului buget pe termen lung al Uniunii Europene pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE și una dintre cele mai tangibile expresii ale solidarității. Obiectivul este stimularea convergenței economice și sociale, sprijinind, în același timp, regiunile să valorifice pe deplin globalizarea și înzestrându-le cu instrumente adecvate pentru o creștere solidă și durabilă. Toate regiunile rămân eligibile pentru finanțare prin politica

de coeziune, pe baza a trei categorii: regiuni mai puțin dezvoltate, în tranziție și mai dezvoltate.

În perioada 2021-2027, cele cinci obiective de politică vor stimula investițiile UE. Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

POLITICA DE COEZIUNE (PC) 2012-2027 continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurile se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la Uniunea Europeană.

Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea *Inițiativă urbană europeană*. (*conform site-ului oficial al Comisiei Europene*).[4] *Politica de coeziune* se află în centrul acestui proces – atât din punctul de vedere al finanțării, cât și al încurajării unei abordări strategice, integrate și incluzive pentru soluționarea provocărilor menționate mai sus. În orașe se cheltuie aproximativ 115 miliarde EUR, din care 17 miliarde EUR sunt gestionate la nivel local, de autoritățile urbane, prin intermediul a peste 950 de strategii de dezvoltare urbană integrată și durabilă.

Pentru perioada 2021-2027, Comisia Europeană propune o dimensiune urbană și teritorială mai puternică, prin introducerea unui nou obiectiv de politică, și anume „*O Europă mai aproape de cetățeni*”, care să sprijine o abordare bazată pe realitatea din teritoriu și implicarea autorităților locale, a societății civile și a cetățenilor în abordarea provocărilor locale.[5]

[4] *Sursa: http://www.adrse.ro/Planificare/PlanificareRegionala_2021-2027.aspx*

[5] *Sursa*: EUR-LEX*: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/HIS/?uri=COM:2018:372:FIN*
Informațiile cu privire la dispozițiile 2021-2027 pentru dezvoltare urbană durabilă se bazează pe propunerea inițială a Comisiei de regulament privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune (COM / 2018/372). Odată cu acordul politic dintre Parlamentul European și Consiliu, alocarea minimă la nivel național pentru strategiile de dezvoltare urbană durabilă va fi stabilită la 8%, iar utilizarea altor instrumente teritoriale va fi posibilă în afara OP5

VIZIUNEA PRIVIND POLITICA DE COEZIUNE ÎN PERIOADA 2021-2027

În cursul anului 2018, Comisia Europeană a publicat propunerea privind **pachetul legislativ** pentru ***Politica de Coeziune (PC) 2012-2027***, care cuprinde:[6]

Regulamentul privind prevederile comune (CPR)
Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)
Regulamentul privind cooperarea teritorială;
Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră;
Regulamentul privind „Fondul social european plus" (FSE+).

Cadrul european de dezvoltare pentru perioada 2021-2027 este completat de:

PACTUL ECOLOGIC EUROPEAN - prezintă o nouă strategie de creștere care are drept scop transformarea UE întro societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care să nu existe emisii nete de gaze cu efect de seră în 2050 și în care creșterea economică să fie decuplată de utilizarea resurselor.

MECANISMULUI DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ AL UNIUNII EUROPENE - va pune la dispoziție granturi și împrumuturi în valoare de 672,5 miliarde euro pentru investiții publice și reforme în cele 27 de state membre, pentru a le ajuta pe acestea din urmă să facă față impactului pandemiei, pentru a promova tranziția verde și cea digitală

[6] *Sursa: http://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027*

și pentru a construi societăți reziliente și favorabile incluziunii. Statele membre vor primi sprijin din partea mecanismului pe baza planurilor lor naționale de redresare și reziliență, care sunt în curs de pregătire, care să vizeze șase domenii de politică de relevanță europeană: tranziția verde, transformarea digitală, creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și ocuparea forței de muncă, coeziunea socială și teritorială, sănătatea și reziliența, politicile pentru generația următoare, copiii și tineretul, inclusiv educația și competențele.

AGENDA DIGITALĂ PENTRU EUROPA, PROGRAMUL EUROPA DIGITALĂ - urmărește să promoveze implementarea și adoptarea la scară largă a unor tehnologii digitale esențiale, precum aplicațiile bazate pe inteligență artificială și instrumentele de ultimă generație din domeniul securității cibernetice, precum și asigurarea unei utilizări pe scară largă a tehnologiilor digitale la toate nivelurile economiei și societății și va sprijini formarea competențelor digitale avansate atât pentru actuala și viitoarea forță de muncă, cât și pentru întreprinderile mici și mijlocii și administrația publică.

STRATEGIA UE PRIVIND PIAȚA UNICĂ DIGITALĂ - cu cei trei piloni: asigurarea unui acces mai bun al consumatorilor și întreprinderilor la bunuri și servicii digitale în întreaga Europă, crearea condițiilor adecvate pentru dezvoltarea rețelelor și serviciilor digitale și maximizarea potențialului de creștere al economiei digitale.

PACHETUL PRIVIND ECONOMIA CIRCULARĂ (PEC) - are următoarele obiective:

pregătirea pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor municipale *în proporție de 65% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate până în 2035;*

reciclarea deșeurilor de ambalaje *în proporție de 70% până în 2030, cu obiective specifice pe tipuri de materiale;*

reducerea cantității totale de deșeuri municipale eliminate prin depozitare *până la cel mult 10 % din totalul deșeurilor municipale generate (în greutate) până în 2035.*

PROPUNEREA PRIVIND NOUL PLAN DE ACȚIUNE PENTRU ECONOMIA CIRCULARĂ (în lucru), va avea în vedere ciclul de viață al produselor și materialelor, asigurând utilizarea durabilă a resurselor și abordarea sectoarelor care consumă resurse, precum textile, construcții, electronice și materiale plastice.

STRATEGIA UE PRIVIND ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE - are în vedere 13 sectoare: industrie, agricultură și pescuit, turism, sănătate publică, construcții și infrastructură, transporturi, resurse de apă și protecția împotriva inundațiilor, silvicultură, energie, biodiversitate, asigurări, activități recreative și educație.

STRATEGIA INDUSTRIALĂ A UE - stabilește ca obiectiv necesitatea de a avea o industrie mai verde, mai circulară și mai digitală, care să rămână totodată competitivă pe scena mondială.

NEXT GENERATION EU - un nou instrument de redresare, în valoare de 750 de miliarde EUR, care va consolida bugetul UE cu noi fonduri obținute de pe piețele

financiare în perioada 2021-2024. Acest instrument va fi crucial pentru a sprijini, printre alte domenii, măsuri pe termen scurt de sprijinire a ocupării forței de muncă, inclusiv ocuparea forței de muncă pentru tineri, precum și investiții în reforme politice pe termen lung legate de piața muncii și sisteme sociale, de educație și formare.

AGENDA EUROPEANĂ A COMPETENȚELOR PENTRU COMPETITIVITATE SUSTENABILĂ, ECHITATE SOCIALĂ ȘI REZILIENȚĂ - cuprinde următoarele obiective: - Consolidarea competitivității durabile; - Asigurarea echității sociale; - Creșterea rezilienței sociale; - Promovarea învățării pe tot parcursul vieții; - Formarea competențelor pentru un loc de muncă; - Reziliența economiei la nivelul UE.

TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚII - *Politica de coeziune a UE în perioada 2021 -2027*, *Strategia pentru o Europă pregătită pentru era digitală, Cartea albă privind inteligența artificială, Strategia europeană privind datele, 11 Strategia UE privind o uniune a securității pentru perioada 2020-2025, Inițiativa Conectarea Europei, Cartea albă - Foaie de parcurs pentru un spațiu European unic al transporturilor; răspunsul UE la Agenda 2030*;

ENERGIE, MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE - *Programul LIFE pentru mediu și politici climatice, Strategia Europeană privind Biodiversitatea pentru 2030, răspunsul UE la Agenda 2030; Politica de coeziune a UE în perioada 2021 -2027;*

ECONOMIE ȘI ANTREPRENORIAT - *Politica de coeziune a UE în perioada 2021 -2027, Politica UE în domeniul turismului, Politica comună în domeniul pescuitului; răspunsul UE la Agenda 2030;*

CERCETARE-INOVARE - *Politica de coeziune a UE în perioada 2021 -2027, Inițiativa „O Uniune a inovării”, Programul Orizont 2020*, *Consolidarea și concentrarea cooperării internaționale a UE în domeniul cercetării și al inovării*: o abordare strategică;

SOCIAL - *Politica de coeziune a UE în perioada 2021-2027, Strategia UE privind o uniune a securității pentru perioada 2020-2025, Inițiativa „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”, Inițiativa „Platforma europeană de combatere a sărăciei”, Programul pentru schimbări sociale și inovare socială; Inițiativa „Tineretul în mișcare”; Instrumentul de redresare „Următoarea generație UE”*.

BUNĂ GUVERNANȚĂ: *Politica de coeziune a UE în perioada 2021 -2027, Carta Albă privind guvernanța pe mai multe niveluri, răspunsul UE la Agenda 2030*.

1.2.2. Context național

La nivel național, documentul ce fundamentează și stabilește obiectivele tematice de dezvoltare este ***STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ A ROMÂNIEI (SNDDR) 2030***.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea *Agendei 2030* și implementarea setului de 17 ODD. România, alături de alte 193 de state membre ale ONU, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea *Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă*, care include un set de 17 obiective de dezvoltare durabilă, reunite informal și sub denumirea de Obiective Globale. Planul de acțiune globală se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030.

România este angajată să implementeze *obiectivele de dezvoltare durabilă* la nivel național și a revizuit *Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă*, pentru a integra aceste obiective. Excluziunea socială este identificată ca o provocare majoră la adresa implementării Obiectivelor. În Strategia românească revizuită se pune accentul pe susținerea incluziunii persoanelor cu dizabilități, a tinerilor și a femeilor în politicile de dezvoltare. Eradicarea sărăciei reclamă oportunități decente de angajare, iar prevenirea și evitarea excluziunii sociale necesită politici de coeziune socială.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 susține dezvoltarea României pe **trei piloni principali**, respectiv:

I. ***ECHITATEA SOCIALĂ*** – prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării;

II. ***CREȘTEREA ECONOMICĂ*** – la nivelul națiunilor în curs de dezvoltare pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate;

III. ***MEDIUL*** – cu nevoia de a conserva și îmbunătății baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile. Această abordare a fost posibilă prin punerea în evidență a conceptului de „depășire a limitelor”. S-a conștientizat că resursele naturale, de care societatea are nevoie și care sunt limitate, au fost depășite, creând în același timp un dezechilibru ecologic la nivel planetar, prin creșterea economică iresponsabilă.

Astfel, s-a constatat că numai prin susținerea simultană a celor trei piloni – *social, economic și de mediu* – se poate ajunge la o dezvoltare durabilă și la un viitor comun la nivel global.

În cadrul *SNDDR* sunt prezentate **țintele naționale pentru fiecare dintre obiectivele de dezvoltare durabilă** specificate în *Agenda 2030* pentru măsurile preconizate și ***ținte 2030*****,** pentru eșalonarea rațională a eforturilor destinate atingerii acestui scop

Ținând cont de importanța și necesitatea ca dezvoltarea viitoare a municipiului Slobozia să fie în concordanță și să contribuie la obiectivele stabilite la nivel național, mai jos sunt prezentate pe scurt principalele aspecte incluse în *SNDDR* în acest sens:

ODD 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

În acest scop, *Agenda 2030* țintește segmentele periferice din societate și încurajează transformarea societății într-o direcție care să asigure cetățenilor o viață demnă și prosperă.

Țintele ODD 1

- *eradicarea sărăciei extreme pentru toți oamenii de pretutindeni;*
- *reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de bărbați, femei și copii de toate vârstele care trăiesc în sărăcie în toate dimensiunile acesteia;*
- *implementarea unor sisteme de protecție socială adecvate la nivel național și a măsurilor necesare, inclusiv implementarea venitului minim garantat, pentru o acoperire substanțială a celor săraci și vulnerabili;*
- *asigurarea faptului că toți bărbații și toate femeile, în special cei săraci și vulnerabili, au drepturi egale;*
- *crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă, dezastre economice, sociale și de mediu;*
- *crearea unui cadru de politici adecvat la nivel național, regional și internațional, bazat pe strategii de dezvoltare orientate către cei săraci și sensibili la aspectele de gen.*

ODD2: Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile

Agricultura este importantă pentru întreaga societate. România deține locul al șaselea în Europa din perspectiva dimensiunii terenurilor agricole. Agenda 2030 țintește eradicarea foametei și securitatea alimentară prin creșterea productivității agricole și prin reducerea deșeurilor alimentare.

Țintele ODD 2:

- *eradicarea foametei și asigurarea accesului tuturor, în special al celor săraci și în situații vulnerabile la produse alimentare sigure, nutritive și suficiente pe tot parcursul anului;*
- *eradicarea tuturor formelor de malnutriție, inclusiv atingerea până în 2025 a țintelor convenite la nivel internațional cu privire la greutatea și talia joasă la copiii sub vârsta de 5 ani, și abordarea necesităților nutriționale funcție de vârstă;*
- *dublarea productivității agricole și veniturilor micilor producători agricoli prin accesul sigur și egal la terenuri, resurse și factori de producție, cunoștințe, servicii financiare, piețe și oportunități și angajarea în activități non-agricole;*
- *asigurarea unor sisteme de producție alimentară durabile și implementarea unor practici agricole reziliente, care sporesc productivitatea și producția și care îmbunătățesc în mod progresiv calitatea terenurilor și solului;*

- *menținerea diversității genetice a semințelor, plantelor cultivate și animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite și promovarea accesului și schimbului corect și echitabil al beneficiilor care rezultă;*
- *adoptarea măsurilor necesare pentru buna funcționare a piețelor de produse agro-alimentare și facilitarea accesului în timp util la informații de piață, pentru limitarea volatilității extreme a prețurilor la alimente.*

ODD3: Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

Îmbunătățirea accesului la servicii de asistență medicală modernă de calitate este esențială pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Abordarea domeniului trebuie întărită prin prevenire, promovarea unui mod de viață sănătos, incluzând combaterea unor obiceiuri negative, încurajarea stilului proactiv și favorizarea activităților sociale, care să includă și abordarea bolilor psihice, boli care sunt de multe ori neglijate sau stigmatizate.

Țintele ODD 3:

- *reducerea ratei globale a mortalității materne la mai puțin de 70 de cazuri la 100.000 de născuți-vii;*
- *eliminarea deceselor care pot fi prevenite in randul nou-născuților și copiilor până la 5 ani la cel mult 12 decese la 1.000 născuți-vii și mortalitatea copiilor până la 5 ani la cel mult 25 decese la 1000 născuți-vii;*
- *eliminarea epidemiilor de SIDA, tuberculoză, malarie și boli tropicale neglijate și combaterea hepatitei, bolilor condiționate de apă și a altor boli transmisibile;*
- *reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de boli netransmisibile prin prevenire, tratare și promovarea sănătății mintale și a bunăstării;*
- *întărirea prevenirii și tratamentului abuzului de substanțe narcotice și a consumului excesiv de alcool;*
- *înjumătățirea numărul global de decese și raniri cauzate de accidente rutiere;*
- *asigurarea accesului universal la serviciile de sănătate sexuală și reproductivă și integrarea sănătății reproducerii în strategiile și programele naționale;*
- *realizarea acoperirii universale în domeniul sănătatii, inclusiv protecția riscurilor financiare, accesul la servicii esențiale de sănătate calitative și accesul la medicamente de bază;*
- *reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase, de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului;*
- *creșterea considerabilă a finanțării sistemului de sănătate și recrutare, dezvoltare, instruire și menținere a personalului medical în special în statele mai puțin dezvoltate și în curs de dezvoltare.*

ODD4: Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

Accesul la educația de calitate este esențial pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Educația ar trebui să fie tratată ca un proces care se derulează pe tot parcursul vieții, indiferent de vârstă încurajând inovația și meritocrația, respectiv conduita și emanciparea. Pentru atingerea acestui scop, trebuie redus abandonul școlar și este necesară îmbunătățirea sistemului educațional, indiferent de locația geografică și de domeniu, respectiv proveniență. Așadar, din perspectiva *Agendei 2030*, educația este o temă fundamentală.

Țintele ODD 4:

- *asigurarea faptului că toți copiii absolvă învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente pe planul învățării;*
- *asigurarea faptului că toți copiii au acces la dezvoltarea timpurie de calitate, îngrijire și educația preșcolară;*
- *asigurarea accesului egal pentru toată populația la educație tehnică, vocațională și terțiară, inclusiv universitară, accesibilă și calitativă;*
- *creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care detin competențe relevante, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;*
- *eliminarea disparităților între sexe în educație și asigurarea accesului egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile;*
- *asigurarea faptului ca toți tinerii și o proporție substanțială a adulților, dispun de competențe elementare, precum alfabetizarea și aritmetica elementară;*
- *asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile prin educația pentru dezvoltare și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, etc.;*
- *construirea și modernizarea infrastructurii în instituțiile de învățământ astfel încât să corespundă necesităților copiilor și persoanelor cu dizabilități și oferirea unui mediu de învățământ sigur, non-violent și incluziv pentru toți.*

ODD 5: Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor

Egalitatea între genuri poate fi considerată un indicator pentru societățile dezvoltate. Populația globală include peste 50% femei, totuși, există numeroase inegalități între persoanele de sex masculin și cele de sex feminin, de exemplu salarii mai mici, violență domestică probleme de emancipare. Genul cu care se naște cineva nu influențează demnitatea și calitatea vieții în societățile dezvoltate.

Țintele ODD 5:

- *eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva tuturor femeilor/fetelor de pretutindeni;*
- *eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor/fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare;*
- *eliminarea tuturor practicilor dăunătoare, precum căsătoriile cu copii, timpurii și forțate, cât și mutilarea genitală a femeilor;*
- *recunoașterea și aprecierea îngrijirii neremunerate și a muncii casnice prin furnizarea de servicii publice, infrastructură și politici de protecție socială și promovarea responsabilitățiii partajate în gospodărie și familie;*
- *asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea de posturi de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică;*

- *asigurarea accesului universal la sănătatea sexuală și reproductivă și a drepturilor reproductive, în conformitate cu prevederile Programului de acțiuni al Conferinței Internaționale pentru Populație și Dezvoltare și ale Platformei de acțiune de la Beijing și a documentelor finale ale conferințelor de revizuire ale acestora.*

ODD 6: Asigurarea disponibilității și managementului *durabil al apei și igienei pentru toți*

Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei, respectiv sanitație pentru toți sunt aspirații fundamentale ale cetățenilor. Este responsabilitatea statului asigurarea disponibilității apei și sanitației pentru toți, protecția ecosistemelor acvatice, creșterea eficienței în domeniul managementului și aprovizionarea populației cu apă curată, potabilă.

Țintele ODD 6:

- *realizarea accesului universal și echitabil la apă potabilă sigură și la prețuri accesibile pentru toți;*
- *realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile;*
- *îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, înjumătățind proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură la nivel global;*
- *creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă și pentru a reduce substanțial numărul de persoane care suferă de deficit de apă;*
- *implementarea managementului integrat al resurselor de apă la toate nivelurile, inclusiv, dacă este cazul, prin cooperarea transfrontalieră;*
- *protejarea și restabilirea ecosistemelor legate de apă, inclusiv munți, păduri, zone umede, râuri, rezervoare acvifere și lacuri;*
- *susținerea și fortificarea participării comunităților locale în îmbunătățirea managementului în domeniul apei și sanitației.*

ODD 7: Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern

Cerința pentru energia electrică este în creștere. Energia durabilă însemnă de fapt energie regenerabilă. Conform datelor *Eurostat*, aportul energiei regenerabile în România a crescut de la 17,1% (2006) la 24,8% (2015), așadar, am depășit cu 5 ani ținta stabilită de UE pentru 2020. Doar prin încurajarea energiei regenerabile și a inovației în domeniu este posibilă menținerea progresului tehnologic și protejarea naturii, respectiv atenuarea efectele schimbărilor climatice.

Țintele ODD 7:

- *asigurarea accesului universal la servicii energetice accesibile, sigure și moderne;*
- *creșterea semnificativă a ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic global;*
- *dublarea ratei globale de îmbunătățire a eficienței energetice.*

ODD 8: Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți

Dezvoltarea durabilă încurajează delimitarea creșterii economice de aspectele negative de mediu, punând accent și pe aspectele sociale. Acest scop implică o creștere economică sustenabilă și promovează munca decentă pentru toți indiferent de gen, locație geografică și descendență. În acest context, devine vitală abordarea din perspectiva ”nimeni nu rămâne în urmă”. Acest scop include facilitarea întreprinderilor mici și mijlocii, diversificarea economiei și extinderea procedurii la regiunile în dezvoltare.

Țintele ODD 8:

- *susținerea creșterii economice pe cap de locuitor în conformitate cu situația națională și, în special, creșterea PIB cu cel puțin 7 la sută pe an în țările cel mai puțin dezvoltate;*
- *atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, cu accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă;*
- *promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii;*
- *îmbunătățirea progresivă a eficienței resurselor globale pentru consum și producție, și decuplarea creșterii economice de degradarea mediului, în conformitate cu Cadrul pentru 10 ani al programelor privind consumul și producția durabilă, în frunte cu țările dezvoltate;*
- *angajarea completă și productivă și muncă decentă pentru toți, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală;*
- *reducerea substanțială a proporției tinerilor fără un loc de muncă, fără educație sau formare;*
- *măsuri imediate și eficiente pentru eradicarea muncii forțate, eliminarea sclaviei moderne și a traficului de ființe umane, și asigurarea interzicerii și eliminării celor mai grave forme ale muncii copiilor, inclusiv recrutarea și utilizarea copiilor soldați, iar până în 2025, eliminarea muncii copiilor în toate formele sale;*
- *protecția dreptului la muncă și promovarea mediilor de lucru sigure și securizate pentru toți lucrătorii, inclusiv lucrătorii migranți și cei în locuri de muncă precare.*

ODD 9: Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

Epoca modernă a adus un mod de viață accelerat. În această eră pot fi competitive doar acele țări care încurajează inovația pe lângă o infrastructură rezilientă și o industrie durabilă. Aceste trei aspecte sunt, bineînțeles, interconectate între ele. Infrastructura modernă este vitală pentru creșterea economică, adică o infrastructură durabilă constituie baza unei industrii sustenabile. Așadar, inovația este indispensabilă din perspectiva competitivității în secolul al XXI-lea.

Țintele ODD 9:

- *dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor;*

- *promovarea industrializării incluzive și durabile, sporirea ratei de ocupare și a PIB în industrie și dublarea acestei cote în țările cel mai puțin dezvoltate;*
- *creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură, în special din țările în curs de dezvoltare, la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe;*
- *modernizarea infrastructurii și reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice;*
- *întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale, încurajarea inovațiilor și creșterea numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și a cheltuielilor publice și private de cercetare și dezvoltare;*
- *creșterea accesului la tehnologii informaționale și comunicaționale și promovarea accesului universal la internet în țările slab dezvoltate.*

ODD 10: Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări

Inegalitatea este una dintre cele mai mari obstacole în procesul de dezvoltare al unei societăți durabile. Inegalitatea poate să apară în diferite domenii cum ar fi problemele de gen, dificultățile în educație, aspectele financiare, etc. Acest scop accentuează caracterul ideal, meritocratic al societății și totodată permite tuturor accesul la resurse.

Țintele ODD 10:

- *realizarea și susținerea în mod progresiv a creșterii veniturilor pentru 40 la sută din limita de jos a populației, la o rată mai mare decât media națională;*
- *abilitarea și promovarea incluziunii sociale, economice și politice a tuturor, indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, rasă, etnie, origine, religie sau statut economic sau de altă natură;*
- *asigurarea oportunităților egale și reducerea inegalității rezultatelor, inclusiv prin eliminarea legilor, politicilor și practicilor discriminatorii, și promovarea legislației, politicilor și acțiunilor corespunzătoare în acest sens;*
- *adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, in scopul realizării progresive a unei egalități sporite;*
- *perfecționarea reglementării și monitorizării piețelor și instituțiilor financiare globale și consolidarea implementării acestor reglementări;*
- *asigurarea reprezentării și vocii puternice pentru țările în curs de dezvoltare în procesele decizionale din cadrul instituțiilor economice și financiare internaționale globale, pentru a oferi instituții mai eficiente, credibile, responsabile și legitime;*
- *facilitarea migrației și mobilitääii ordonate, sigure, reglementate și responsabile a persoanelor, inclusiv prin implementarea unor politici de migrație planificate și bine gestionate.*

ODD 11: Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile

În România, aportul populației urbane a crescut în ultimii 50 de ani, așadar este o necesitate pentru orașe să se adapteze la această situație. Orașele trebuie să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile. În plus, orașele trebuie să combată formele de înstrăinare. Trebuie să ținem cont și de comunitățile rurale, și să asigurăm cetățenilor condiții pentru o viață demnă,indiferent de ambianța aleasă de ei.

Țintele ODD 11:

- *accesul tuturor la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile și modernizarea cartierelor sărace;*
- *asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, îmbunătățirea siguranței rutiere, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate;*
- *consolidarea urbanizării incluzive și durabile și a capacității pentru planificarea și gestionarea participativă, integrată și durabilă a așezărilor umane în toate țările;*
- *consolidarea eforturilor de protecție și salvgardare a patrimoniului cultural și natural mondial;*
- *reducerea numărului de decese și a numărului de persoane afectate și scăderea substanțială a pierderilor economice directe în raport cu PIB la nivel global, cauzate de dezastre, inclusiv dezastrele legate de apă, cu un accent pe protecția celor săraci și a persoanelor aflate în situații vulnerabile;*
- *reducerea pe cap de locuitor a impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și gestionării deșeurilor municipale și de alt tip;*
- *asigurarea accesului universal la spații verzi și publice sigure, incluzive și accesibile, în special pentru femei și copii, persoane în etate și cele cu dizabilități;*
- *stimularea conexiunilor pozitive economice, sociale și de mediu între localitățile urbane, periurbane și rurale prin intarirea planificării la nivel național și regional.*

ODD 12: Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile

Noțiunile de consum și producție constituie termene fundamentale în economie. Când producția și consumul devin durabile, se decuplează creșterea economică de schimbarea climatică. Acest scop include atât conștientizarea resurselor finite, cât și aplicarea măsurilor sustenabile, în acest mod proiectându-se pentru descendenții noștri o ambianță similară celei actuale. Această abordare are drept consecință un comportament mai conștient, incluzând o producție mai eficientă, un management durabil al deșeurilor și, în general, activități în concordanță cu principiile protecției mediului.

Țintele ODD 12:

- *implementarea Cadrului de 10 ani de programe pentru modelele de consum și producție durabile, toate țările luând măsuri, în frunte cu țările dezvoltate, ținând cont de dezvoltarea și capacitățile țărilor în curs de dezvoltare;*
- *realizarea gestionării durabile și utilizării eficiente a resurselor naturale;*
- *înjumătățirea pe cap de locuitor la nivel mondial a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare;*
- *realizarea managementului ecologic al substanțelor chimice și a tuturor deșeurilor pe parcursul ciclului de viață al acestora și reducerea semnificativă a emisiilor acestora în aer, apă și sol, în scopul de a reduce la minimum efectele adverse ale acestora asupra sănătății umane și a mediului;*
- *reducerea semnificativă a generării de deșeuri, prin prevenire, reducere, reciclare și reutilizare;*
- *încurajarea companiilor, în special a companiilor mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare;*
- *promovarea practicilor durabile de achiziții publice, în conformitate cu politicile și prioritățile naționale;*

- *oamenii de pretutindeni trebuie să dețină informații relevante și să fie sensibilizați pe tema dezvoltarii durabile și a unui stil de viață în armonie cu natura.*

ODD 13: Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor

Schimbarea climei este o realitate, fiind necesară luarea unor măsuri urgente pentru a limita impactul acesteia. *Agenda 2030* propune și descifrarea cauzelor (antropice) în privința schimbării climei, însă, probabil cel mai important aspect rămâne să anticipăm problemele estimabile și să propunem soluții viabile pentru aceste situații. Efectele schimbării climatice se manifestă în toate domeniile vieții, incluzând aspectele de sănătate, de calitatea a vieții și pierderea accelerată a biodiversității. Doar acțiunile coordonate la nivel global pot atenua consecințele și pot avea impact semnificativ în acest sens.

Țintele ODD 13:

- *consolidarea rezilienței și capacității de adaptare la riscurile legate de climă și dezastrele naturale în toate țările;*
- *integrarea măsurilor privind schimbările climatice în politici, strategii și planuri naționale;*
- *îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacităților umane și instituaionale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie.*

ODD 14: Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

Omenirea nu depinde de mediul acvatic doar prin pescuit, comerț și transport, ci depinde fundamental de această ambianță. Majoritatea oxigenului din atmosferă (aprox.70%) este produsă de plantele marine, așadar, putem doar estima cât sunt de importante aceste medii acvatice pentru ecosistemul nostru, și este evidentă necesitatea protecției naturii și în acest sens. Schimbarea climei și comportamentul nedurabil constituie principalele amenințări pentru oceane și mări. Având 245 km de coastă marină, România trebuie să-și îndeplinească și în mod nemijlocit rolul în protecția mărilor și a resurselor marine.

Țintele ODD 14:

- *prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți;*
- *gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor marine și costale, pentru a evita impactele negative, inclusiv prin consolidarea rezistenței acestora, și luarea de măsuri pentru restaurarea acestora;*
- *minimizarea și gestionarea impactului acidificării oceanelor, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile;*
- *reglementarea eficientă a pescuitului și eliminarea pescuitului excesiv, ilegal, nedeclarat și nereglementat și a practicilor de pescuit distructive și implementarea planurilor de management bazate pe știință;*
- *conservarea a cel puțin 10% din zonele costale și marine, în conformitate cu legislația națională și internațională și în baza celor mai bune evidențe științifice disponibile;*
- *interzicerea formelor de subvenționare a pescuitului care contribuie la capacitatea excedentară și pescuitul excesiv, eliminarea subvențiilor care contribuie la pescuitul*

ilegal, nedeclarat și nereglementat și abținerea de la introducerea unor subvenții noi de acest tip;
- *creșterea beneficiilor economice pentru statele insulare mici și țările cel mai puțin dezvoltate, din utilizarea durabilă a resurselor marine, inclusiv prin gestionarea durabilă a pescuitului, acvaculturii și turismului.*

ODD 15: Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

Acest scop țintește o temă vastă și ne reamintește că și noi, oamenii, facem parte din biosfera acestei planete. Oamenii de știință au propus să definim această nouă epocă geologică ca ”*Epoca Antropocenă*”, sau *Era Omenirii*. Societatea umană are o ”urmă” imensă pe Pământ, acest impact impune o responsabilitate sporită, un management conștientizat și activități corelate în domeniul protecției mediului. Facem parte din biosferă și trebuie să ne îndeplinim rolul în condițiile actuale din perspectiva dezvoltării durabile.

Țintele ODD 15:

- *promovarea implementării managementului durabil al tuturor tipurilor de păduri, stoparea defrișării, restabilirea pădurilor degradate și creșterea semnificativă a împăduririi și reîmpăduririi la nivel global;*
- *combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații și depunerea de eforturi pentru a atinge o lume neutra din punct de vedere al degradării solului;*
- *asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă;*
- *luarea unor măsuri urgente și semnificative pentru a reduce degradarea habitatelor naturale, a stopa pierderea biodiversității a proteja și preveni extincția speciilor amenințate;*
- *promovarea distribuirii corecte și echitabile a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și promovarea accesului corespunzător la aceste resurse;*
- *luarea unor măsuri urgente pentru a stopa braconajul și traficul de specii de floră și faună protejate și abordarea cererii și ofertei de produse ilegale de specii sălbatice;*
- *introducerea măsurilor pentru a preveni introducerea și a reduce semnificativ impactul speciilor invazive asupra ecosistemelor terestre și acvatice și pentru a controla și eradica speciile prioritare;*
- *integrarea valorilor biodiversității și ecosistemelor în planificarea națională și locală, procesele de dezvoltare, strategii și planurile de reducere a sărăciei.*

ODD 16: Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile

Dezvoltarea durabilă nu este doar o politică modernă, inteligentă, ci este și o paradigmă nouă despre funcționarea societății. Pentru a fi o abordare funcțională, dezvoltarea durabilă trebuie să aibă o bază solidă. Această abordare implică societăți pașnice unde beneficiile dezvoltării durabile sunt accesibile pentru toți. Dezvoltarea durabilă poate deveni a abordare funcțională doar dacă societatea își

va însuți și va trata această perspectivă ca pe o viziune proprie și cuprinzătoare.

Țintele ODD 16:

- *reducerea tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe, pretutindeni;*
- *stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor;*
- *promovarea statului de drept la nivel național și internațional și asigurarea accesul egal la justiție pentru toți;*
- *reducerea fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată;*
- *reducerea semnificativă a corupției și dării de mită în toate formele sale;*
- *dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile;*
- *asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile;*
- *extinderea și consolidarea participării țărilor în curs de dezvoltare în instituțiile de guvernare globală;*
- *asigurarea identității legale tuturor, inclusiv înregistrarea nașterii;*
- *asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale, în conformitate cu legislația națională și acordurile internaționale.*

ODD 17: Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

Dezvoltarea durabilă poate fi considerată un proiect global. Trăim într-o lume globalizată, deci nu putem ignora ce se întâmplă în afara granițelor politice. Problemele globale impun soluții globale, această abordare necesită și colaborare, respectiv finanțare internațională pentru atingerea obiectivelor din *Agenda 2030*. Procesul de transformare implică accesul la știința și tehnologia inovativă, dezvoltarea capacităților în concordanță cu principiile subsidiarității, modificarea comerțului și a economiei într-o direcție mai sustenabilă și elaborarea variantei coerente privind politica dezvoltării durabile.

Țintele ODD 17:

- *consolidarea mobilizării resurselor interne, inclusiv prin suportul internațional pentru țările în curs de dezvoltare, pentru a îmbunătăți capacitatea naționala de impozitare și colectarea altor venituri;*
- *țările dezvoltate își vor implementa pe deplin angajamentele privind asistența oficială de dezvoltare, inclusiv angajamentul mai multor țări dezvoltate de a atinge ținta de 0,7 la sută din AOD/PNB pentru țările în curs de dezvoltare și între 0,15 și 0,20 la sută din AOD/PNB pentru țările cele mai puțin dezvoltate;*
- *susținerea țărilor în curs de dezvoltare în atingerea sustenabilității datoriilor pe termen lung prin intermediul unor politici coordonate, care vizează stimularea finanțării datoriilor, reducerea datoriilor și restructurarea;*
- *adoptarea și implementarea regimurilor de promovare a investițiilor pentru țările cel mai puțin dezvoltate;*
- *consolidarea cooperării regionale și internaționale nord-sud, sud-sud și triunghiulare privind accesul la știință, tehnologie și inovații și îmbunătățirea schimbului de cunoștințe în condiții agreate de comun acord;*
- *promovarea dezvoltării, transferului, diseminării și difuzării tehnologiilor prietenoase mediului pentru țările în curs de dezvoltare în condiții favorabile, inclusiv în termeni concesionali și preferențiali, în condiții agreate de comun acord;*
- *operaționalizarea completă a băncii de tehnologii, a mecanismului de consolidare a capacităților în știință, tehnologie și inovare pentru țările cele mai puțin dezvoltate și*

sporirea utilizării tehnologiei generice, în special a tehnologiei informației și comunicațiilor;
- *promovarea sistemului de comerț multilateral universal, bazat pe reguli, deschis, nediscriminatoriu și echitabil în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv prin încheierea negocierilor în cadrul Agendei de dezvoltare de la Doha;*
- *creșterea semnificativă a exporturilor țărilor în curs de dezvoltare, în special în vederea dublării cotei exporturilor la nivel mondial pentru țările cel mai puțin dezvoltate;*

Totodată, România este în curs de elaborare a unui nou de ***ACORD DE PARTENERIAT PENTRU PERIOADA 2021-2027***, aflat în negociere cu Comisia Europeană, acesta urmând să fie documentul programatic-cheie prin care țara își stabilește prioritățile și modalitatea de cheltuire a fondurilor europene din perioada de programare 2021-2027.

Acordul de Parteneriat **și** ***Programele Operaționale*** **pentru perioada 2021-2027** au fost consolidate în urma unui proces intens de consultare inter-instituțională, negocieri informale cu Comisia Europeană, precum și pe baza unei valoroase contribuții din partea partenerilor socio-economici relevanți.

Fig. 1.1. Instrumente de finanțare pentru perioada 2021-2027

PROGRAMELE OPERAȚIONALE aferente implementării politicii de coeziune la nivel național ***pentru exercițiul financiar 2021 – 2027,*** propuse de ***Ministerul Fondurilor Europene*** sunt:

I. ***Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ) – OS FTJ***
II. ***Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) – OP 2***
III. ***Programul Operațional Transport (POT) – OP 3***

IV. ***Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) – OP 1***

V. ***Programul Operațional de Sănătate (POS) – OP 1,4***

VI. ***Programul Educație și Ocupare (POEO) – OP 4***

VII. ***Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) – OP 4,5***

VIII. ***Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR) – OP 1, 2, 3, 4, 5***

IX. ***Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT).***

Totodată, la elaborarea ***Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027***, a fost avută în vedere încadrarea și **corelarea cu strategiile și politicile sectoriale existente la nivel național**, respectiv:

✉ *STRATEGIA DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ A ROMÂNIEI (SDTR) - ROMÂNIA POLICENTRICĂ 2035*

Purtând subtitlul ***România policentrică 2035***, strategia este rezultatul unui amplu demers instituțional și de cercetare derulat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației pentru fundamentarea și elaborarea sa.

Strategia de dezvoltare teritorială a României este documentul programatic pe termen lung prin care este conturată **viziunea de dezvoltare a teritoriului național pentru orizontul de timp 2035** și sunt stabilite obiective de dezvoltare, măsuri, acțiuni și proiecte concrete la nivel teritorial. **Misiunea** acestuia este de **a asigura o dezvoltare policentrică** și un echilibru între nevoia de dezvoltare și avantajele competitive ale teritoriului național în context european și global.

SDTR va reprezenta documentul care stă la baza întregului sistem de planificare spațială (amenajarea teritoriului și urbanism) la nivel național și va fundamenta:

- ✓ documentele strategice de nivel regional, județean și local (strategii de dezvoltare teritorială, planuri de amenajarea teritoriului, planuri de dezvoltare regională)
- ✓ documentațiile operaționale (planuri de urbanism)
- ✓ alte strategii de dezvoltare de la nivel național cu relevanță și impact teritorial.[8]

✉ *CONCEPTUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ ROMÂNIA 2030*

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 (CSDT România 2030) este un document strategic privind dezvoltarea teritorială durabilă și integrată pe termen mediu și lung a României, care stabilește liniile directoare de dezvoltare

[7] *Sursa: Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*
[8] *Sursa: https://www.mlpda.ro*

teritorială a României la scară regională, interregională, național, prin integrarea relațiilor relevante la nivel transfrontalier și transnațional, corelând conceptele de coeziune și competitivitate la nivelul teritoriului.

Conceptul asigură un cadru de fundamentare a dezvoltării teritoriale a României, în conexiune cu evoluțiile din spațiul european și internațional și se bazează pe practicile curente în domeniul planificării teritoriale (spre exemplu, din Finlanda, Irlanda, Ungaria, Olanda și Franța). Nota specifică a acestuia este apelul la o viziune integratoare a acțiunilor de dezvoltare, în care nu se propun soluții generale pentru probleme, ci soluții care izvorăsc din nevoile și caracteristicile diferitelor zone.

Obiectivul general al CSDT este asigurarea integrării României în structurile Uniunii Europene prin afirmarea identității regional-continentale, a rolului său în regiune, creșterea coeziunii spațiale și a competitivității și asigurarea unei dezvoltări durabile a României. Obiectivul general este detaliat în **cinci obiective strategice** majore:

- ✓ *Racordarea la rețeaua europeană a polilor și coridoarelor de dezvoltare spațială;*
- ✓ *Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane;*
- ✓ *Afirmarea solidarității urban-rural adecvată categoriilor de teritorii;*
- ✓ *Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale;*
- ✓ *Valorificarea patrimoniului natural și cultural.*

Scopul CSDT România 2030 este de a pune în evidență, din perspectivă teritorială integrată, modalitățile de valorificare a potențialului național, în vederea recuperării decalajelor de dezvoltare față de țările europene, de a stimula dezvoltarea echilibrată a României și de a consolida rolul României ca Stat Membru al Uniunii Europene și ca actor activ în zona Europei Centrale și de Est.

✉ *PLANUL NATIONAL DE RELANSARE SI REZILIENȚĂ (PNRR)* [9]

Declanșarea epidemiei de COVID-19 la începutul anului 2020 a modificat perspectivele economice, sociale și bugetare în Uniune și în lume, fiind necesar un răspuns urgent și coordonat atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național pentru a face față enormelor consecințe economice și sociale, precum și efectelor asimetrice asupra statelor membre. În acest scop Uniunea Europeană a instituit un **mecanism de redresare și reziliență** pentru a furniza un sprijin financiar eficace și semnificativ menit să accelereze implementarea reformelor sustenabile și a investițiilor publice conexe în statele membre.

Astfel, ***NextGenerationEU*** este un instrument financiar temporar, în valoare de **750 de miliarde euro**, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021-2027. Din cele 750 miliarde de euro destinate „Next Generation EU", **Comisia Europeană a alocat 672,5 miliarde de euro instrumentului temporar MRR** în vederea finanțării planurilor de redresare și reziliență pe care le elaborează statele membre UE.

[9] *Sursa: Planul Național de Relansare și Reziliență (draft aprilie 2021) - https://mfe.gov.ro/pnrr/*

Bugetul MRR este constituit din:

- ***granturi în valoare de până la 312,5 miliarde euro***
- ***împrumuturi de până la 360 miliarde euro.***

Scopul *Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR)* este de a oferi sprijin pentru investiții și reforme esențiale în vederea redresării sustenabile și pentru ameliorarea rezilienței economice și sociale a statelor membre UE. La finalul perioadei de investiții, economiile și societățile europene vor fi mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranzițiilor verzi și digitale.

Pentru utilizarea instrumentului de finanțare MRR fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul ***Plan de Relansare și Reziliență*** *(PNRR)* prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență.

Planul de Relansare și Reziliență (PNRR) pe care România îl elaborează acum se constituie într-un Document Strategic ce stabilește prioritățile investiționale și reformele necesare pentru redresare și creștere sustenabilă, corelate tranziției verzi și digitale avute în vedere de Comisia Europeană. **România ar primi 14,248 miliarde sub formă de grant și aproximativ 14,935 miliarde sub formă de împrumuri pentru un total de 29,2 miliarde euro.**

PNRR se referă la un pachet coerent de investiții publice și reforme propuse în baza *Recomandărilor Specifice de Țară 2019-2020* . Aceste reforme și proiecte de investiții publice trebuie puse în aplicare până în 2026.

PNRR are la bază 6 piloni principali:

- ***Tranziția verde;***
- ***Transformarea digitală;***
- ***Creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii;***
- ***Coeziune socială și teritorială;***
- ***Sănătate și reziliență economică, socială și instituțională;***
- ***Politici pentru generația următoare, copii și tineri.***

Pilonul I. Tranziție verde vizează reforme și investiții în următoarele componente**:**

- Componenta I.1 - *Managementul apei*
- Componenta I.2 - *Împădurim România și protejăm biodiversitatea*
- Componenta I.3 - *Managementul deșeurilor*
- Componenta I.4 - *Transport, feroviar si alte moduri sustenabile de transport*
- Componenta I.5 - *Fondul pentru Valul renovării*
- Componenta I.6 - *Energie regenerabilă și infrastructură de gaz cu hidrogen.*

Pilonul II. Transformarea digitală vizează reforme și investiții în**:**

- Componenta II.1 - *Cloud guvernamental și sisteme digitale interconectate.*

Pilonul III. Creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- Componenta III.1 - *Reforme fiscale și reforma sistemului de pensii*
- Componenta III.2 - *Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare, și reforma companiilor de stat.*

Pilonul IV. Coeziune socială și teritorială vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- Componenta IV.1 - *Fond local pentru tranziția verde și digitală*
- Componenta IV.2 - *Turism și cultură.*

Pilonul V. Sănătate și reziliență economică, socială și instituțională vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- Componenta V.1 - *Fondul pentru spitale și pentru creșterea accesului la sănătate*
- Componenta V.2. - *Reforme în domeniul social.*
- Componenta V.3 - *Reforma administrației publice, intarirea dialogului social și creșterea eficienței justiției.*

Pilonul VI. Politici pentru generația următoare, copii și tineri vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- Componenta VI.1 - *România Educată.*

Structura pe piloni a PNRR: Componenta de investiții a PNRR a fost elaborată pe baza celor șase piloni și componente de investiții prezentate în tabelul de mai jos, cu sumele calculate în prețuri curente:

Tabel 1.2. Structura pe piloni a PNRR [10]

		Finanțat din PNRR (milioane euro)	***29,217***	***VERDE***	***DIGITAL***
		Cofinanțare națională (milioane euro)	***171***	***12,013***	***5,894***
				40,88%	***20,05%***
Pilonul I	*I.1.*	*Managementul apei*	*1,884*	814	115
	I.2.	*Împădurim România și protejăm biodiversitatea*	*1,372*	*933*	*10*
	I.3.	*Managementul deșeurilor*	*1,204*	*465*	*40*
	I.4.	*Transport rutier, feroviar si alte moduri sustenabile de transport*	*7,620*	*4,108*	*927*
	I.5.	*Fondul pentru Valul renovării*	*2,200*	*2,186*	*5*
	I.6.	*Energie regenerabilă și infrastructură de gaz cu hidrogen*	*1,624*	*1,094*	*149*
	II.1.	*Cloud guvernamental și sisteme publice*	*1,892*	*0*	*1,885*

[10] *Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene - https://mfe.gov.ro/pnrr/*

Pilonul II		*digitale interconectate*			
	III.1.	*Reforme fiscale și reforma sistemului de pensii*	*482*	0	433
Pilonul III	*III.2.*	*Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare si inovare, și reforma companiilor de stat*	*2,359*	*230*	*764*
Pilonul IV	*IV.1.*	*Fondul local pentru tranzitia verde și digitală*	*2,120*	*1,280*	*320*
	IV.2.	*Turism și cultură*	*200*	*0*	*4*
Pilonul V	*V.1.*	*Fondul pentru spitale si pentru creșterea accesului la sănătate*	*2,455*	*244*	*70*
	V.2.	*Reforme in domeniul socal*	*217*	*41*	*29*
	V.3.	*Reforma administrației publice, intarirea dialogului social și creșterea eficienței justiției*	*155*	*17*	*14*
Pilonul VI	*VI.1.*	*România Educată*	*3,606*	*602*	*1,129*

Procesul de elaborare a PNRR a fost stabilit prin *Memorandumul cu tema „Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire la Planul Național de Relansare și Reziliență”* aprobat în ședința Guvernului din 20 ianuarie 2021. ***Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE)* este coordonatorul național al procesului de elaborare și negociere a PNRR cu Comisia Europeană**. Comisia Europeană evaluează PNRR pe baza unor criterii transparente. Astfel, investițiile și reformele prevăzute în PNRR trebuie să contribuie la abordarea eficientă a recomandărilor specifice fiecărei țări și la consolidarea potențialului de creștere economică, a creării de locuri de muncă și a rezilienței economice și sociale. De asemenea, **investițiile și reformele trebuie să contribuie la îndeplinirea obiectivului de schimbări climatice, tranziția verde, în proporție de 37% și la realizarea obiectivului de digitalizare în proporție de 20%.**

✉ *POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ (PAC) DE DUPĂ 2020*

În cadrul evaluării la jumătatea perioadei a cadrului financiar multianual 2014-2020, *Comisia Europeană* a adoptat o propunere legislativă de tip „omnibus” al cărei obiectiv era introducerea unor adaptări tehnice în actele de bază în vigoare pentru simplificarea instrumentelor existente, propunere care a vizat și o reformă a ***PAC***. Îmbunătățirile convenite față de *PAC 2014-2020* se referă la domeniul de aplicare al organizațiilor de producători, la consolidarea asigurărilor agricole și a instrumentelor de stabilizare a veniturilor, la normele privind plățile ecologice și plățile către tinerii fermieri și la definiția termenului „fermier activ”.

PAC 2021-2027 se va concentra asupra a **nouă obiective** care să reflecte funcționalitatea sa pe mai multe planuri: economic, de mediu și socio-teritorial. Aceasta ar menține cei doi piloni ai săi și cele două fonduri agricole pentru a sprijini programele naționale în funcție de o serie de măsuri alese pe baza unei abordări integrate. Propunerea *Comisiei* privind cadrul financiar multianual (CFM) pentru 2021-2027 stabilește cadrul bugetar și principalele orientări ale politicii agricole comune.

Principalele priorități stabilite de *Comisia Europeană* pentru *PAC de după 2020* sunt un nivel mai ridicat de ambiție în privința protecției mediului și a combaterii schimbărilor climatice, mai buna orientare a sprijinului și recurgerea într-o mai mare măsură la legătura virtuoasă dintre cercetare, inovare și consiliere.

De asemenea, au fost stabilite și **obiectivele *PAC 2021-2027***:

- *creșterea productivității agriculturii prin promovarea progresului tehnic, prin asigurarea dezvoltării raționale a producției agricole și prin utilizarea optimă a factorilor de producție și a forței de muncă;*
- *asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă, în special prin majorarea venitului individual al lucrătorilor din agricultură;*
- *stabilizarea piețelor;*
- *garantarea siguranței aprovizionărilor;*
- *asigurarea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori*.[11]

✉ *STRATEGIA ENERGETICĂ A ROMÂNIEI 2019-2030, CU PERSPECTIVA ANULUI 2050*

Strategia Energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050 este un document programatic care definește viziunea și stabilește obiectivele fundamentale ale procesului de dezvoltare a sectorului energetic. De asemenea, documentul indică reperele naționale, europene și globale care influențează și determină politicile și deciziile din domeniul energetic.

Viziunea Strategiei Energetice a României este de creștere a sectorului energetic în condiții de sustenabilitate. România are resursele necesare creșterii sistemului energetic, iar acesta trebuie să fie pregătit să susțină dezvoltarea industriei și a agriculturii, a economiei în ansamblul său, precum și îmbunătățirea calității vieții atât în mediul urban, cât și în mediul rural. Valorificarea acestor resurse reprezintă baza dezvoltării sustenabile, dezvoltarea sectorului energetic fiind parte a procesului de dezvoltare a României.

Strategia Energetică are ***opt obiective strategice fundamentale*** care structurează întregul demers de analiză și planificare pentru perioada 2019-2030 și orizontul de timp al anului 2050, respectiv:

- ✓ *Creșterea aportului energetic al României pe piețele regionale și europene prin valorificare resurselor energetice primare naționale;*
- ✓ *România, furnizor regional de securitate energetică;*

[11] *Sursa: https://www.madr.ro/pac-dupa-2020/4476-pac-dupa-2020*

- ✓ *Piețe de energie competitive, baza unei economii competitive;*
- ✓ *Energie curată și eficiență energetică;*
- ✓ *Modernizarea sistemului de guvernanță energetică;*
- ✓ *Asigurarea accesului la energiei electrică și termică pentru toți consumatorii;*
- ✓ *Creșterea calității învățământului în domeniul energiei și formarea continuă a resursei umane;*
- ✓ *Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetic.*

✉ *PLANUL NAȚIONAL INTEGRAT ÎN DOMENIUL ENERGIEI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE (PNIESC) 2021-2030*

În urma aderării UE la *Acordul de la Paris* și odată cu publicarea *Strategiei Uniunii Energetice*, Uniunea și-a asumat un rol important în privința combaterii schimbărilor climatice, prin cele ***5 dimensiuni principale***:

- ✂ *securitate energetică;*
- ✂ *decarbonare;*
- ✂ *eficiență energetică;*
- ✂ *piața internă a energiei și cercetare;*
- ✂ *inovare și competitivitate.*

Astfel, Uniunea Europeană s-a angajat să conducă tranziția energetică la nivel global, prin îndeplinirea obiectivelor prevăzute în *Acordul de la Paris* privind schimbările climatice, care vizează furnizarea de energie curată în întreaga Uniune.

Pentru a îndeplini acest angajament, UE a stabilit **obiective privind energia și clima la nivelul anului 2030**, după cum urmează:

- ➢ ***reducerea emisiilor interne de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40%*** *până în 2030, comparativ cu 1990;*
- ➢ ***consum de energie din surse regenerabile de 32%*** *în 2030;*
- ➢ ***îmbunătățirea eficienței energetice cu 32,5%*** *în 2030;*
- ➢ ***interconectare a pieței de energie electrică la un nivel de 15%*** *până în 2030.*

În consecință, pentru a garanta îndeplinirea acestor obiective, fiecare stat membru a fost obligat să transmită Comisiei Europene un Proiect al *Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) pentru perioada 2021-2030*, până la data de 31 decembrie 2018. Proiectele *PNIESC* stabilesc obiectivele și contribuțiile naționale la realizarea obiectivelor UE privind schimbările climatice. În urma analizei planurilor integrate transmise de către toate statele membre, a rezultat faptul că există un decalaj între obiectivele UE și contribuțiile Statelor Membre în materie de energie din surse regenerabile și eficiență energetică:

- ✓ *Există o diferență între ținta SRE de 32% asumată la nivelul UE și cea rezultată conform acestor planuri, care se situează între 30,4% și 31,9%;*

- ✓ *A rezultat o reducere în materie de consum primar situată între 26,3% și 30,2%, iar în materie de consum final situată între 26,5% și 30,7%.*[12]

✉ *ROMÂNIA EDUCATĂ – VIZIUNE ȘI STRATEGIE 2018-2030*

România anului 2030 trebuie să facă față provocărilor lumii moderne – o lume globală, competitivă și tehnologizată, în care inovarea și evoluția tehnologică au loc într-un ritm din ce în ce mai alert – o lume în care capacitatea indivizilor, dar și a societății în ansamblu, de a se adapta rapid este cea care face diferența. Dinamica schimbărilor va stimula sistemul de educație să transmită tinerilor competențele necesare pentru accesul pe piața muncii, cât mai aproape de momentul finalizării studiilor, și va impulsiona dezvoltarea de programe adiționale de formare la locul de muncă sau în instituții specializate în formarea adulților.

De aceea, în Proiectul „*România Educată*" s-a pornit de la proiecția viitorului, imaginând provocările acestuia pentru societatea prezentului. Cele **15 transformări preconizate pentru România până în 2030**, incluse în consultarea online din cadrul proiectului, au fost: *conectarea permanentă la internet; dinamica accentuată a profesiilor; scăderea și îmbătrânirea populației; urbanizarea crescută a populației, tot mai concentrată în jurul orașelor dinamice; creșterea diversității familiilor; apariția de noi abordări ale democrației participative; creșterea diversității etnoculturale; robotizarea avansată; creșterea ponderii serviciilor în economie; adâncirea inegalității sociale; creșterea impactului schimbărilor climatice; repolarizarea lumii, care devine policentrică; dezvoltarea realității virtuale; creșterea incidenței bolilor cauzate de stres; creșterea competiției globale pentru talente*.

Cel mai important efect al schimbărilor sociale și economice viitoare, este nevoia de a construi noi modele de organizare a sistemului educațional, capabile să răspundă acestor schimbări, în locul celor existente astăzi.

12 deziderate pentru România educată, la orizontul 2030:

- *Sistemul de educație formează cetățeni activi;*
- *Educația este individualizată, centrată pe nevoile și aspirațiile celui care învață și pe specificul fiecărei comunități de învățare;*
- *Educația începe cât mai devreme în viața unui copil și continuă pe tot parcursul vieții sale;*
- *Profesorii sunt mentori și facilitatori, veritabili profesioniști în educație;*
- *Pentru educație se alocă resurse suficiente, în mod transparent și eficient;*
- *Sistemul de educație este unul echitabil și de calitate pentru fiecare elev;*
- *Tinerii pot opta pentru trasee flexibile în educație;*
- *Sistemul de educație românesc este atrăgător pentru comunitățile academice din România și din întreaga lume, facilitând o intensitate crescută a mobilităților internaționale;*
- *Alfabetizarea funcțională a tuturor elevilor;*
- *Etica și integritatea sunt valori care se transmit și se respectă pe tot parcursul educațional;*

[12] *Sursa: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/ro_final_necp_main_ro.*

- *Managementul educațional este unul profesionist și bazat pe inovație;*
- *Cadrul legislativ care guvernează educația este unul stabil și se bazează pe o viziune asumată.*

În absența unei educații adaptate nevoilor prezente și viitoare, dezvoltarea socio-economică a întregii societăți va eșua cu certitudine.

✉ *PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI NAȚIONAL SECȚIUNEA VIII - ZONE CU RESURSE TURISTICE*

În conformitate cu prevederile *Legii nr. 350/2001* privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare, ***Planul de Amenajarea Teritoriului Național*** este suportul dezvoltării complexe și durabile a teritoriului care are caracter director și se elaborează pe secțiuni specializate, aprobate de către Parlamentul României.

Turismul constituie pentru Romania sectorul economic care dispune de un valoros potențial de dezvoltare neexploatat suficient și care poate deveni o sursa de atracție atât pentru turiști, cât și pentru investitori. În prezent există o serie de programe de investiții guvernamentale ce pot contribui la dezvoltarea unităților administrativ teritoriale care prezintă un potențial turistic important.

Prin Legea nr.190/2009 a fost aprobată *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.142/2008* privind aprobarea *Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a VIII-a – zone cu resurse turistice*. Prin actul normativ se stabilește că în unitățile administrativ teritoriale cu resurse turistice, care au fost identificate pe baza unor criterii obiective, turismul este considerat activitate economică prioritară, investițiile pentru dezvoltarea acestei activități vor fi orientate cu precădere spre aceste zone, iar proiectele de infrastructură specific turistică, tehnică și de protecția mediului pentru zone cu resurse turistice vor fi promovate cu prioritate prin programele de dezvoltare naționale, regionale și județene.

Pentru stabilirea obiectivă a potențialului turistic existent la nivelul fiecărei unități administrativ teritoriale a fost elaborată o metodologie de analiză multicriterială de evaluare care a fost utilizată în mod unitar pe tot parcursul elaborării studiilor de fundamentare a secțiuni a VIII a *Planului de amenajarea teritoriului național*. Pentru aceasta, au fost stabilite **patru categorii de elemente de analiză**, respectiv:

- *resursele turistice naturale;*
- *resursele turistice antropice;*
- *infrastructura specific turistică;*
- *infrastructura tehnică.*

Se prevede reactualizarea anexelor *Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII-a - zone cu resurse turistice* prin includerea și a altor administrații teritoriale în lista unităților administrativ teritoriale cu resurse turistice mari sau foarte mari. Pe termen mediu și lung, aceste modificări vor crea un impact pozitiv în sensul că unitățile administrativ teritoriale considerate ca având resurse turistice vor avea șanse

mai mari în atragerea de finanțări nerambursabile, în condițiile în care proiectele de infrastructură specific turistică, tehnică și de protecția mediului, pentru unitățile administrativ-teritoriale cu resurse turistice vor fi promovate cu prioritate, prin programele naționale, regionale și județene de dezvoltare.

✉ *STRATEGIA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE A ECOTURISMULUI 2019-2029*

Aplicarea principiilor actuale de dezvoltare a turismului durabil în ariile naturale protejate și în zonele adiacente acestora a condus la apariția ecoturismului ca formă distinctă de turism, menită să respecte integritatea peisajelor naturale, a biodiversității ecologice, în concordanță cu cerințele anumitor segmente de turiști, care doresc să își petreacă vacanța în natură și totodată să creeze posibilități de dezvoltare locală a comunităților.

În ciuda faptului că țara noastră deține un patrimoniu ecoturistic deosebit, cu potențial mare de valorificare, ecoturismul este un segment confruntat cu numeroase probleme, cum ar fi: *slaba cooperare la nivel local, promovarea modestă la nivel național și internațional, slaba dezvoltare a infrastructurii specifice ecoturismului, migrația forței de muncă, numărul redus al celor cu o bună pregătire în domeniu, un cadru legal ce nu răspunde suficient nevoilor din domeniul serviciilor locale* etc.

Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului își propune să prezinte stadiul actual de dezvoltare al acestei forme de turism la nivel național și să vină cu un set de direcții care să orienteze eforturile de valorificare prin ecoturism al unor zone în care natura și cultura locală ocupă un loc central, în concordanță cu cerințele impuse de legislația națională, precum și de convențiile internaționale la care România a aderat. Scopul strategiei este de a promova ecoturismul, ca formă principală de turism în cadrul acestor destinații și creșterea rolului pe care ecoturismul îl joacă în dezvoltarea economică a acestor areale și în prosperitatea populației locale.

Dezvoltarea activităților ecoturistice în cadrul comunităților locale și în cadrul ariilor naturale protejate implică o serie de **beneficii socio-economice,** respectiv:

generează apariția locurilor de muncă pe plan local (direct în sectorul turistic sau în sectoarele conexe). Prin creșterea veniturilor și a standardelor de viață pentru populația locală, generațiile tinere sunt încurajate să rămână în cadrul comunității;
stimulează economia locală prin dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor turistice (servicii de cazare, alimentație, transport, facilități recreative, produse meșteșugărești și servicii de ghidaj, suveniruri);
stimulează economia rurală prin crearea sau creșterea cererii de produse agricole necesare asigurării serviciilor turistice;
impulsionează dezvoltarea infrastructurii, fapt ce aduce beneficii în egală măsură și populației locale;
stimulează dezvoltarea regiunilor periferice prin inserții de capital;
stimulează îmbunătățirea relațiilor interculturale dintr-o regiune;

în condițiile unei dezvoltări normale, turismul poate duce la autofinanțarea mecanismelor dezvoltării de care pot beneficia administratorii ariilor naturale protejate ca instrument pentru conservarea acestora;
sprijină activitățile de conservare, prin convingerea guvernelor și a publicului asupra importanței arealelor naturale.

✉ *MASTER PLANUL GENERAL DE TRANSPORT AL ROMÂNIEI*

Proiectele de infrastructură sunt investiții publice de importanță strategică pentru România, care asigură creșterea calității vieții, conectivitatea cu coridoarele de transport transeuropene și creșterea mobilității populației și a mărfurilor, iar întârzierea pregătirii portofoliului de proiecte pentru perioada de programare 2021-2027 va avea impact direct asupra pierderii de sume alocate României prin programele operaționale aferente acestei perioade de programare, context care impune reglementarea în regim de urgență a unor măsuri pentru diminuarea acestei categorii de risc.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 666/2016 a fost aprobat ***Master Planul General de Transport al României***, document strategic de dezvoltare a infrastructurii de transport rutier, feroviar, aerian, naval și intermodal/multimodal, sursele de finanțare pentru dezvoltarea infrastructurii de transport, strategia de implementare a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de transport precum și asigurarea activității de întreținere și reparații curente pentru infrastructura de transport până în anul 2030.

Strategia de implementare a *Master Planului General de Transport al României* reprezintă o prioritizare a proiectelor și includerea lor în sursele de finanțare pentru cele două exerciții financiare: 2014-2020 și respectiv 2021- 2027. Acest document strategic are ca instrument de decizie ***Modelul Național de Transport***, care utilizează date de natură economică, demografică și de transport pe baza căruia se determină prognozele de trafic pentru toate modurile de transport la nivelul unui proiect de infrastructură utilizate pentru fundamentarea analizei cost-beneficiu în vederea prioritizării proiectelor.

Master Planul General de Transport al României trebuie să contribuie la o dezvoltare în mod durabil, unul dintre rezultatele sale estimate fiind: *„Un sistem de transport durabil (sustenabil)”.*

✉ *STRATEGIA NAȚIONALĂ PRIVIND IMIGRAȚIA PENTRU PERIOADA 2019 – 2022*

Dinamica migrației într-o lume din ce în ce mai interconectată este un fenomen care va dura, impunând necesitatea stabilirii unui set de măsuri de bază, precum și o politică comună coerentă și unitară în materie de migrație, azil și integrare socială. Politicile stabilite trebuie să asigure transpunerea documentelor programatice elaborate la nivel european pentru a găsi soluții la problema migrației, precum și pentru a îndeplini obligațiile internaționale asumate, în conformitate cu principiile solidarității și responsabilității comune.

Necesitatea elaborării unei noi strategii naționale privind imigrația este determinată pe de o parte de evoluția fenomenului imigraționist, iar, pe de altă parte, de obligativitatea implementării politicilor din domeniu, elaborate la nivel european.

Obiectivul strategic general *- Dezvoltarea sistemului național de azil în scopul eficientizării și asigurării conformității cu standardele legale naționale, europene și internaționale aplicabile. D.4. Asigurarea unui standard demn de viață al solicitanților de protecție internațională conform standardelor legale naționale, europene și internaționale aplicabile*.

Direcțiile de acțiune prevăd:

- ✓ *Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de verificare a respectării standardelor existente în domeniul recepției;*
- ✓ *Adaptarea condițiilor de recepție la nevoile persoanelor din categoria grupurilor vulnerabile și pentru asigurarea serviciilor medicale specifice;*
- ✓ *Asigurarea asistenței materiale, medicale și sociale a solicitanților de azil prin asigurarea resurselor necesare de la buget și atragerea de resurse complementare prin parteneriate cu ONG-uri, organizații internaționale și prin resursele alocate în cadrul programelor cu finanțare europeană;*
- ✓ *Coordonarea adecvată cu autoritățile competente cu privire la recepția și asistența solicitanților cu nevoi speciale și favorizarea interacțiunii între comunitățile locale și centrele de cazare;*
- ✓ *Implementarea unui nou mecanism de identificare timpurie a persoanelor vulnerabile, precum și elaborarea unor reglementări referitoare la rolul instituțiilor statului cu atribuții în identificarea și asistența persoanelor vulnerabile, precum și specializarea acestora în acest domeniu.*

1.2.3. Context regional și local

CONTEXT REGIONAL

La elaborarea ***Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027***, a fost avută în vedere încadrarea și corelarea cu strategiile și politicile sectoriale existente la nivel regional.

În baza prevederilor Comisiei Europene, începând din anul 2018, ***Agenția pentru Dezvoltare Regională a Regiunii de Dezvoltare Sud - Muntenia*** , participă la procesul de consultare, la nivel național și regional, pentru pregătirea perioadei de programare 2021-2027, proces coordonat de *Ministerului Fondurilor Europene (MFE) și Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (MLPDA*).

În vederea asigurării unei coordonări coerente și unitare a procesului de elaborare a documentelor de programare pentru perioada 2021-2027, *MFE* a elaborat un set de orientări metodologice ce au ca principal scop, stabilirea unor linii directoare pentru procesul de programare a fondurilor europene nerambursabile.

La nivel regional, elaborarea ***Planului de Dezvoltare Regională Sud - Muntenia 2021-2027 (PDR)*** se realizează respectând metodologia propusă de *MLPDA* cât

și ”*Regulamentul - cadru pentru organizarea și funcționarea Comitetelor Regionale pentru elaborarea Planurilor de Dezvoltare Regională*”.

- ***PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 2021-2027 REGIUNEA SUD – MUNTENIA,*** principalul document strategic al dezvoltării regiunii Sud–Muntenia, își propune să continue și să actualizeze direcțiile de dezvoltare formulate atât de documentele strategice de la nivel național (*Planul Național de Dezvoltare 2014-2020*), cât și de cele de la nivel regional (*Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020* și *Strategia Regională de Specializare Inteligentă 2015-2020*).

Elaborat într-un larg cadru partenerial, *Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Sud - Muntenia 2021-2027* propune o nouă abordare în elaborarea de politici regionale și anume trecerea la noua generație de politici integrate de dezvoltare, cu o puternică componentă de durabilitate. Astfel, pe lângă reformularea obiectivelor și instrumentelor, noua politică vizează și o mai bună corelare cu documentele strategice europene (*Pactul Ecologic European, Noua Strategie Industrială, Strategia pentru IMM-uri, Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*, etc) și naționale (*Programul Național de Reformă 2020, Planul Național de Redresare și Reziliență, Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă*), precum și cu acțiunile vizate de politicile naționale sectoriale de dezvoltare. Această nouă abordare a fost generată de contextul european și național în care s-a desfășurat procesul de planificare, dar și de lecțiile învățate din exercițiul de programare 2014-2020.

În cadrul *PDR Sud - Muntenia 2021-2027*, Municipiul Slobozia este identificat ca fiind localitatea cu principalele tendințe și potențial de dezvoltare în domeniul specializării funcționale prin investiții în dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de afaceri, a învățământului, a CDI și formării profesionale, înființarea de clustere industriale și non-industriale. Alături de Slobozia au fost identificate de asemenea și celelalte municipii reședință de județ din regiune, precum: Călărași, Ploiești, Pitești, Târgoviște, Giurgiu și Alexandria.

- ***STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ A REGIUNII SUD – MUNTENIA (SIDT) 2021-2027*** oferă cadrul strategic general pentru strategiile de dezvoltare teritorială integrate, ca de exemplu *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU)* și *Strategia de Dezvoltare Județeană (SDJ)*, elaborate de către autoritățile teritoriale din regiunea Sud-Muntenia la nivel de municipiu reședință de județ sau consiliu județean, în conformitate cu regulamentele europene.

Astfel, strategiile de dezvoltare teritorială integrată conțin zona geografică acoperită de document, analiza nevoilor și a potențialului de dezvoltare a zonei, descrierea abordării integrate pentru a soluționa nevoile și potențialul de dezvoltare identificate și o descriere a implicării partenerilor în elaborarea și implementarea strategiei. În plus, acestea pot conține o listă a operațiunilor ce vor fi susținute.

SIDT SM adoptă și contextualizează caracteristicile cheie ale cadrului 3P propus de OCDE. Abordarea este integrată și structurată în jurul următoarelor trei dimensiuni transversale - ***Oameni, Teritorii*** și ***Politici*** - întrucât caracterizează contextul teritorial.

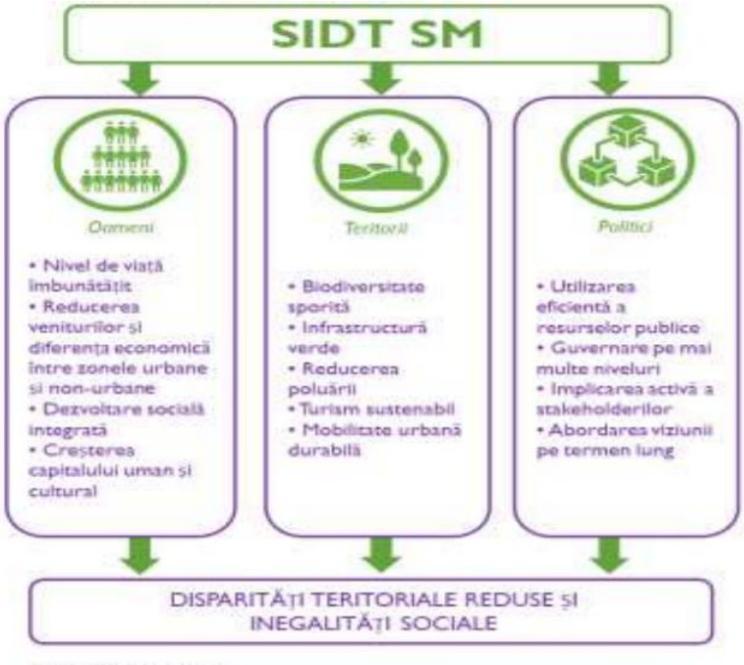

Fig. 1.2. Schimbare de sistem [13]

De asemenea, în conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României, ***Agenţia pentru Dezvoltare Regională (ADR) Sud - Muntenia*** **va asigura funcția de Autoritate de Management pentru *Programul Operaţional Regional pentru Regiunea Sud - Muntenia 2021-2027***, aspecte reflectate şi în cadrul Acordului de Parteneriat în curs de negociere cu Comisia Europeană.

- ***PROGRAMUL OPERAŢIONAL REGIONAL PENTRU REGIUNEA SUD - MUNTENIA 2021-2027*** este un document strategic de programare care acoperă domeniile: specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, biodiversitate, infrastructura educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural.

Luând în considerare nevoile naționale, regionale şi locale, obiectivele specifice selectate și acțiunile/tipurile de proiecte susțin Strategia programului pentru dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii. Proiectele finanţate au potenţialul de a contribui la îmbunătăţirea infrastructurii verzi, prin adoptarea unor soluţii care să permită reducerea amprentei ecologice a componentei antropice.

Plecând de la specificitățile regionale, de la lecțiile învățate în 2014-2020 și de la documentele regionale de programare (*PDR, SMITS și RIS3*), investițiile pentru dezvoltarea regională durabilă vor fi realizate prin urmărirea a **șase obiective**

[13] *Sursa: STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ A REGIUNII SUD – MUNTENIA 2021-2027*

strategice (OST) corespunzătoare celor 5 obiective de politică stabilite de Consiliului UE pentru perioada 2021–2027:

stimularea dezvoltării inteligente și durabile a regiunii, bazată pe inovație, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial;
stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane;
cresterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale si urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene;
creșterea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii educaționale;
creșterea atractivității regiunii prin investiții în infrastructura de turism și patrimoniu cultural;
dezvoltarea capacității administrative a AMPORSM.[14]

Programul Operaţional Regional pentru regiunea Sud - Muntenia 2021-2027, care face obiectul negocierii cu Comisia Europeană, va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun european 2021-2027 şi ale Regulamentelor europene aferente. Și *POR Sud - Muntenia* este prezentat pe site-ul oficial *ADR Sud-Muntenia* sub forma de draft, nefiind finalizat la momentul elaborării *SIDU a Municipiului Slobozia*.

✉ *PLANUL REGIONAL DE ACȚIUNE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT (PRAI) 2016-2025 REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD - MUNTENIA*

Planul reprezintă un document de planificare strategică a nevoilor de formare care au drept scop îmbunătățirea corelării dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socioeconomică la nivel regional și de creștere a contribuției învățământului superior la dezvoltarea regională, la orizontul anului 2020 și în perspectiva anului 2025. ***Obiectivul major al planificării strategice a IPT*** constă în *creşterea contribuţiei învăţământului profesional şi tehnic la tranziţia rapidă şi eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare şi cunoaştere, participativă şi inclusivă*[15].

Obiectivele SIDU a Mun. SLobozia se vor încadra în prioritățile la nivel regional, un accent ridicat fiind pus pe guvernanța bazată pe creşterea participării şi facilitarea accesului la programele de formare profesională.

[14] *Sursa*: *Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia – POR pentru Regiunea Sud-Muntenia 2021-2027 - https://www.adrmuntenia.ro/draft-por-20212027/static/1332*
[15] *Sursa: http://infraed.ro/wp-content/uploads/2017/10/PRAI-SUD-MUNTENIA-2016-2025.pdf*

✉ *STRATEGIA PENTRU SPECIALIZARE INTELIGENTĂ A REGIUNII SUD - MUNTENIA 2021-2027*

Regiunea Sud - Muntenia direcționează valori de două ori mai mici activităților CDI, comparativ cu România și direcționează de peste 25 de ori mai puțini bani acestor activități, comparativ cu Uniunea Europeană.

Sistemul regional de cercetare – dezvoltare – inovare se confruntă cu aceleași probleme ca cel de la nivel național. Subfinanțarea acestui sector ca procent din PIB, slaba dotare cu tehnologie performantă și remunerația scăzută din acest domeniu au condus la fenomenul de migrație al specialiștilor, în special al celor tineri. Pe lângă problemele de ordin instituțional, la baza declinului din sectorul CDI a stat și capacitatea scăzută a mediului de afaceri de la nivel regional în a investi în cercetare sau în a asimila rezultatele de cercetare-dezvoltare tehnologică (produse, tehnologii noi sau modernizate etc.), fapt ce reiese din ponderea scăzută a investițiilor în modernizare și retehnologizare. Tot acest complex de factori este determinant pentru atractivitatea foarte scăzută a sectorului CDI la nivel regional, cu impact negativ asupra întregului mers al acestui domeniu.

În ***activitatea de cercetare – dezvoltare***, din punct de vedere al numărului de salariaţi, regiunea Sud - Muntenia s-a situat pe locul 6 la nivel naţional în anul 2018. Majoritatea județelor au înregistrat scăderi a numărului de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2018 comparativ cu anul 2015. În ceea ce priveşte ***inovarea***, în regiunea Sud - Muntenia există un număr de 132 întreprinderi inovative dintr-un total de 2.925 la nivel naţional, ocupând astfel locul 7 la acest aspect. Cele mai multe dintre întreprinderile inovative operează în industrie (94) şi restul în servicii (38). Chiar și așa, atât la nivelul regiunii Sud Muntenia, cât și la nivelul întregii țări, numărul întreprinderilor inovative rămâne unul redus, în special, ținând cont de faptul că cercetarea statistică este restrânsă la 0,23% din numărul total de întreprinderi active la nivel național.

CONTEXT LOCAL

La elaborarea ***Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027***, a fost avută în vedere încadrarea și corelarea cu strategiile și politicile sectoriale existente la nivel local, precum:

✉ *STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A MUNICIPIULUI SLOBOZIA 2014 – 2020*

Strategia Integrată de dezvoltare urbană a Municipiului Slobozia este un document cadru de referință care stabilește direcții strategice clare pentru viitorul orașului și al cetățenilor, facilitând luarea unor decizii importante în toate domeniile de activitate.

În procesul de elaborare al ***Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2014-2020*** a fost analizat integral documentul menționat, punându-se accent pe lista proiectelor propuse. Proiectele respective au fost analizate din punctul de vedere al actualității și al nivelului de realizare și au fost incluse, după caz, pe lista lungă de proiecte a PMUD.

✉ *PLANUL DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ (PMUD) AL MUNICIPIULUI SLOBOZIA 2021-2027*

Planurile de Mobilitate Urbană (PMUD) propun realizarea unor sisteme de transport eficient, integrat, durabil si sigur, care să promoveze dezvoltarea economică, socială și teritorială și să asigure o bună calitate a vieții. Acestea sunt planuri care prevăd investiții de miliarde de euro și se corelează cu Master planul General de Transport (MPGT), cu planurile de dezvoltare regionala, cu strategiile locale de dezvoltare urbana, cât si cu strategiile sectoriale de turism si dezvoltare economică în regiune.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Slobozia reprezintă un document strategic de politică publică ce are drept scop satisfacerea nevoilor de mobilitate ale persoanelor și activităților economice în cadrul orașului pentru o mai bună calitate a vieții, adresându-se tuturor formelor de transport din întreaga aglomerație urbană, cu precădere transportului public și privat, de marfă și de pasageri, motorizat și nemotorizat, în mișcare sau în staționare.

Prin *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă* sunt definite strategii, politici, proiecte și priorități pentru un transport durabil, având drept scop susținerea unei creșteri economice sustenabile, inclusiv din punct de vedere social și al protecției mediului, în toate zonele urbane. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă ia în considerare principiile de integrare, participare și evaluare, punând un accent deosebit pe implicarea cetățenilor și a tuturor părților, pe coordonarea politicilor între sectoare, între diferite niveluri de autoritate și între autoritățile învecinate.

✉ *PROGRAMUL DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A EFICIENȚEI ENERGETICE (PIEE) A MUNICIPIULUI SLOBOZIA*

Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) este un document care definește acțiuni, responsabilități și termene de realizare concrete în scopul îmbunătățirii eficienței energetice și a reducerii consumului de energie pe termen scurt, mediu și lung al autorității administrative locale.

Similar cu perspectiva UE de a construi politica sa energetică și de mediu la orizontul anului 2030 în jurul a cinci piloni, România a proiectat ***Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030*** (*PNIESC*) pe o serie de elemente constitutive, esențiale pentru definirea rolului și contribuției naționale la consolidarea Uniunii Energetice. În acest context, în anul 2018, a fost transmisă propunerea **țintelor României** privind contribuția la atingerea obiectivelor Uniunii, **la orizontul anului 2030**, astfel:

- ***Eficiență Energetică*** (% față de proiecția PRIMES 2007 la nivelul anului 2030) - ***37,5%***
- ***Emisii ETS*** (% față de 2005) - ***44%***
- ***Ponderea globală a energiei din surse regenerabile*** în consumul final brut de energie - ***27,7%.***

Prin PIEE, localitățile demonstrează cum vor contribui la atingerea țintelor naționale în domeniul eficienței energetice și a ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie. Astfel, în cadrul SIDU a Municipiului Slobozia, unul din obiectivele specifice este politica privind problemele energetice. De aceea, Strategia de îmbunătățire a eficienței energetice este un instrument în elaborarea unei viziuni pe termen de cel puțin 3-6 ani, care să definească evoluția viitoare a comunității, ținta spre care se va orienta întregul proces de planificare energetică.

Programul de eficienţă energetică la nivelul Municipiului Slobozia se impune ca o necesitate în abordarea integrată a resurselor disponibile la nivel local precum şi a consumurilor energetice, în vederea coordonării investiţiilor şi planificării corespunzatoare a resurselor financiare.

În același context, autoritățile publice locale și județene din Regiunea Sud-Muntenia elaborează și actualizează strategii locale și județene de dezvoltare pentru următorul orizont de timp (2021-2027), cu implicarea actorilor locali în vederea dezvoltării armonioase a teritoriului și pentru elaborarea și implementarea proiectelor de dezvoltare durabilă. Astfel, **la nivelul județului Ialomița**, în cadrul proiectului ***"Împreună pentru Ialomița – Strategia de dezvoltare a județului Ialomița 2021-2027 și servicii publice accesibile pentru cetățeni"***, se are în vedere **elaborarea *Strategiei de dezvoltare a județului Ialomița 2021-2027* și *dezvoltarea competentelor angajaţilor Consiliului Judeţean Ialomița în domeniul planificării strategice***.[16]

Și Municipiul Slobozia s-a angajat pe traiectoria de a deveni un oraș european care respectă mecanismele europene de dezvoltare, principiile și regulile pentru o dezvoltare durabilă.

Misiunea autorității publice locale este aceea de a transforma Slobozia într-un oraș de talie europeană, cu urbanistică modernă, care va oferi condiţii civilizate de viaţă locuitorilor săi, un mediu sănătos şi atractiv.

În acest context și luând în considerare implementarea proiectului „***Fundamentarea procesului decizional strategic în vederea promovarii dezvoltarii urbane durabile – PROSPER***" se are în vedere elaborarea ***Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027* și a *Planului de Mobilitate Urbană Durabilă a Municipiului Slobozia 2021-2027.***

[16] *Sursa: Site-ul oficial al Consiliului Județean Ialomița: http://cjialomita.ro/informatii-utile/anunturi/*

Obiectivul general al proiectului este reprezentat de fundamentarea procesului decizional strategic în vederea promovării dezvoltării urbane durabile a Municipiului Slobozia, prin elaborarea principalelor documente de planificare strategică și asigurarea corespondenței acestora cu condiționalitățile perioadei de programare a fondurilor europene 2021-2027, precum și de simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrației pentru cetățeni, prin implementarea unui sistem informatic integrat.

Justificarea implementării proiectului și totodată caracterul inovativ al acestuia rezidă pe de o parte din necesitatea reanalizării situației existente considerând anul 2019 ca an de referință, incluzând analiza stadiului de implementare a portofoliului de proiecte propuse prin documentele strategice menționate și a impactului acestora și, pe de altă parte, din necesitatea actualizării obiectivelor strategice și a direcțiilor strategice de acțiune astfel încât acestea să fie coerente cu noile direcții și politici stabilite la nivel european pentru perioada programatică 2021-2027.

Ținând cont de aceste aspecte, *SIDU a Municipiului Slobozia pentru perioada 2021-2027* este elaborată în contextul noilor abordări la nivel global, european și național privind dezvoltarea durabilă, adică o dezvoltare care să răspundă nevoilor generațiilor actuale fără a compromite șansele viitoarelor generații de a-și satisface propriile nevoi.

Totodată, în conformitate cu prevederile aprobate prin ***Memorandum-ul*** pe tema: ***Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027***, este absolut necesară elaborarea unor documente strategice care să asigure continuarea dezvoltării urbane durabile a Municipiului Slobozia și creșterea calității vieții cetățenilor săi, prin stabilirea unor planuri de acțiune coerente, în toate domeniile importante, precum și prin identificarea tuturor surselor de finanțare care să asigure implementarea cu succes a măsurilor și proiectelor propuse.

Astfel, este evidentă **necesitatea elaborării *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia pentru perioada 2021-2027***.

După cum am menționat, *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană* existentă a fost realizată pentru orizontul de timp 2014-2020, astfel încât **este necesară elaborarea unui nou document strategic pentru perioada 2021-2027** în care să fie analizate stadiul proiectelor în implementare, efectele proiectelor implementate, necesitățile și deficiențele existente, și prin care să fie propuse noile obiective strategice și domenii de intervenție, astfel încât să se asigure continuarea dezvoltării urbane durabile și creșterea calității vieții pentru cetățenii Municipiului Slobozia.

Necesitatea unei Strategii pentru perioada 2021-2027 mai rezidă și în:

exercițiul financiar european următor reprezintă o provocare și totodată o oportunitate pentru Municipiul Slobozia și Zona urbană funcțională din care face parte pentru realizarea proiectelor de investiții necesare dezvoltării comunității;

necesitatea de a realiza un document strategic care să răspundă obiectivului central de dezvoltare a capacității de reglementare și planificare strategică a administrației locale, cu scopul final de a asigura un cadru adecvat pentru dezvoltarea sustenabilă și echilibrată a comunității, cu o manifestare clară în convergența nivelului de trai al cetățenilor săi către standarde europene;

abordarea participativă, dezvoltarea de jos în sus, care să implice un număr cât mai mare de actori care acționează direct, la fața locului, precum și schițarea unui număr de scenarii în baza viziunilor exprimate de aceștia este singura opțiune care poate asigura legitimitate demersului de planificare strategica și poate asigura durabilitate acțiunilor publice;

planificarea strategică la nivel local este necesară deoarece creează coerența actului de guvernare locală și mărește transparența cheltuirii banului public;

informarea funcționarilor publici, a membrilor societății civile și a mediului de afaceri în domeniul politicilor publice pentru a crea un nivel comun de cunoștințe privind eficiența actelor normative, care va fi un proces continuu pe toata perioada de realizare a strategiei de dezvoltare;

realizarea portofoliului de proiecte în cadrul strategiei de dezvoltare va permite administrației locale sa acceseze programele de finanțare disponibile în perioada 2021-2027.

1.3. ETAPELE DE REALIZARE A STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ

Planificarea strategică este un proces în mai multe etape, prin care comunitatea participă la crearea unei imagini a viitorului propriu în cadrul nou care va fi conferit localității lor, pornind de la condițiile prezente, cu identificarea și definirea căilor de realizare a acelui viitor. Se realizează astfel imaginea trecerii de la condițiile actuale socio-economice la noul set de condiții, conform proiecției de perspectivă, care să corespundă așteptărilor comunității și a altor factori interesați de dezvoltarea localității.

Documentul final rezultat, strategia de dezvoltare urbană, deține valențe multiple:

- *constituie un document programatic privind direcțiile strategice de dezvoltare în perioada de planificare vizată;*
- *este un document de cercetare privind contextul și potențialul de dezvoltare calitativă a sistemului complex al localității;*
- *reprezintă un document de analiză detaliată a principalilor parametri de stare ai ariei administrative care constituie obiectul de referință al strategiei elaborate;*
- *reprezintă un ghid de orientare unitară a liderilor administrației publice locale, a comunității de afaceri, investitorilor, dar și a comunității civile în ansamblu;*

- *acționează ca un garant al dezvoltării optimale prin care se sporește încrederea mediului de afaceri în eficiența administrației publice locale și contribuie astfel la stimularea opțiunilor de a investi în zonă;*
- *prin punerea în aplicare acționează ca un instrument de lucru performant la dispoziția autorităților locale pentru a întări potențialul economic al localității, a îmbunătăți climatul investițional și a crește nivelul general de competitivitate;*
- *reprezintă un mijloc de coeziune al instituțiilor și întreprinderilor locale, precum și a antreprenorilor și forței de muncă.*

Oferirea unui răspuns adecvat acestui demers complex, cu actori care aparțin unor categorii multiple și animați de interese diverse, este posibilă numai în condițiile definirii și executării unui proces complex, care presupune parcurgerea iterativă a mai multor etape. De asemenea, este necesară evidențierea caracterului iterativ al procesului de planificare, o caracteristică intrinsecă a analizei unor procese complexe de dimensiuni mari.

Rezultatele demersurilor/acțiunilor dintr-o anumită etapă sunt strâns conexate de acțiunile celorlalte etape, astfel încât deseori elemente și caracteristici nou apărute la un moment dat conduc la necesitatea unor revizuiri/ reformulări în cadrul etapelor implicate.

Ca urmare, etapele principale pe care le vom prezenta nu au respectat o ordine de derulare în timp strict secvențială, ci, funcție de concluziile reieșite din analiza unui anumit aspect, s-a trecut la tratarea simultană, integrată, a unor elemente dependente diverse.

Principalele etape parcurse în vederea fundamentării și elaborării *Strategiei Integrate de dezvoltare urbană a municipiului Slobozia 2021-2027*:

- *Analiza documentelor strategice anterioare*
- *Analiza socio-economică*
- *Identificarea punctelor tari, a punctelor slabe, amenințărilor și oportunităților*
- *Definirea coordonatelor de context strategic*
- *Stabilirea portofoliului de proiecte*
- *Consultarea publică*
- *Obținerea avizului de mediu.*

Rezultatele analizelor efectuate asupra situației existente sunt sistematizate în conținutul Strategiei în capitolul „*Prezentarea situației existente*”. Principalul obiectiv al acestei etape a constat în determinarea parametrilor de stare și a nivelului de dezvoltare al acestora, pentru domeniile majore prin care se configurează mediul de manifestare al tuturor factorilor de interes din cadrul municipiului Slobozia.

O importanță deosebită a fost acordată în această etapă asigurării caracteristicilor de calitate ale datelor prelevate pentru a fi prelucrate, referitoare la: actualitate, veridicitate, relevanță, credibilitate, consistență etc. Pentru respectarea acestei cerințe,

informațiile și datele care au făcut obiectul analizei au fost solicitate de la responsabilii de domenii din cadrul Primăriei Municipiul Slobozia, după cum urmează:

- *Economic*
- *Infrastructură și mediu*
- *Sănătate, educație, cultură*
- *Social*
- *Administrație publică locală.*

De asemenea, au fost identificații principalii actori în domeniul respectiv și a fost realizată contactarea și solicitarea acestora în vederea obținerii datelor privind: situația actuală, activitatea derulată în ultima perioadă, probleme identificate, propuneri de măsuri și proiecte pentru perioada viitoare.

Rezultatele analizei socio-economice dau o imagine de ansamblu privind resursele actuale de care dispune comunitatea, cu evidențierea pentru fiecare problematică în parte a punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților de dezvoltare care trebuie exploatate, precum și a posibilelor riscuri/ amenințări care trebuie eliminate/evitate (**analiza SWOT***).*

Pasul următor a constat în **identificarea și analiza documentelor strategice existente** pentru perioada de analiză la nivel european, național și regional/județean, în scopul conectării *Strategiei Integrate de dezvoltare urbană a municipiului Slobozia 2021-2027* la politicile de dezvoltare durabilă și direcțiile de acțiune propuse la nivelurile respective.

Etapa următoare a constat în elaborarea efectivă a strategiei de dezvoltare, prin definirea principalelor repere strategice, respectiv **viziunea și misiunea** asupra dezvoltării viitoare a localității prin prisma așteptărilor tuturor categoriilor de factori beneficiari și/sau cu impact direct asupra direcției de dezvoltare a ansamblului resurselor umane și facilităților operaționale prin care se consolidează potențialul de creștere a calității vieții în municipiul Slobozia.

Definirea strategiei municipiului Slobozia pe traiectoria vizată la nivel european și național a constituit un obiectiv imperativ în procesul de elaborare a documentului. S-a urmărit în acest mod crearea condițiilor de maximizare a atragerii de fonduri europene, concomitent cu asigurarea conformității la cerințele documentelor programatice strategice.

În acest sens, pasul următor a constat în **definirea obiectivului general și a obiectivelor specifice** avute în vedere prin implementarea *Strategiei de dezvoltare urbană*, urmată de stabilirea principalelor domenii de intervenție care trebuie abordate în vederea atingerii obiectivelor specificate.

Pentru fiecare dintre domeniile de intervenție prioritare identificate la nivelul obiectivelor strategice, a fost propusă o **listă de acțiuni orientative**, care apoi au fost **concretizate în** proiectele ce constituie **portofoliul de proiecte** al *SIDU a Municipiului Slobozia 2021-2027*. De asemenea, în cadrul secțiunii respective au fost identificate posibilele **surse de finanțare** și au fost propuse **criterii de prioritizare a proiectelor**

din portofoliu. Estimarea bugetară a proiectelor propuse s-a realizat prin raportarea la standardele de cost actuale aplicate la estimările realizate pe baza valorii unor proiecte similare aflate în implementare sau implementate de curând.

Setul de proiecte astfel definit corespunde viziunii și cerințelor strategice vizate, precum și imaginii viitoare a localității conform cerințelor exprimate de cetățeni, instituțiile publice și mediul de afaceri, cu luarea în considerare a condițiilor socio-economice care sunt expresia resurselor potențiale de care dispune municipiul la momentul elaborării strategiei și maximizarea șanselor de atragere a unui volum cât mai mare de fonduri europene.

Capitolul final al documentului strategic definește **principalele direcții de acțiune** și metodologii care trebuie aplicate pentru implementarea și monitorizarea Strategiei.

Proiectele și acțiunile incluse în *SIDU a Municipiului Slobozia 2021-2027* sunt adresate întregii comunități, ele implicând deopotrivă instituțiile și administrația publică, mediul de afaceri, societatea civilă și, mai ales, beneficiarii finali ai rezultatelor implementării Strategiei, cetățenii municipiului Slobozia.

În acest sens, stabilirea priorităților la nivel de proiecte trebuie să aibă în vedere importanța acestora pentru comunitatea locală, creându-se astfel premisele unui impact favorabil cât mai larg în rândul populației, prin situarea pe traiectoria de dezvoltare dorită de cetățeni și luarea în considerare, cât de mai mult posibil, a doleanțelor și așteptărilor acestora.

Asigurarea acestui deziderat este realizată prin **procesul de consultare publică**, desfășurat cu respectarea prevederilor *Legii nr.52 din 21 ianuarie 2003* privind transparența decizională în administrația publică și a prevederilor *Legii nr.544 din 12 octombrie 2001* privind liberul acces la informații de interes public.

Varianta intermediară a *Strategiei Integrate de dezvoltare urbană a municipiului Slobozia 2021-2027* urmează să fie postată pe site-ul *Primăriei Municipiului Slobozia*, oferindu-se astfel posibilitatea oricărei persoane interesate să consulte documentul și totodată să-și exprime părerea.

Totodată, pe site a fost postat un chestionar online pentru obținerea opiniei publice asupra principalelor aspecte legate de situația actuală, pe fiecare dintre domeniile abordate în documentul strategic. Prin sintetizarea răspunsurilor cetățenilor asupra acestor probleme se conturează prioritățile de dezvoltare viitoare a municipiului din perspectiva acestora, rezultatele urmând a fi introduse drept criteriu de prioritizare a proiectelor în procesul de implementare și monitorizare a strategiei.

Etapa de consultare publică include organizarea și desfășurarea unei dezbateri publice, cu invitarea și participarea reprezentanților diverselor medii sociale, a mediului de afaceri și a mass-mediei locale, în cadrul căreia vor fi prezentate principalele elemente ale *Strategiei de Dezvoltare Urbană* și vor fi organizate discuții asupra acestora.

În paralel cu etapa de consultare publică se desfășoară **procedura de obținere a acordului de mediu**, a cărui necesitate este stabilită prin *Directiva Consiliului 85/337/EEC* privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, amendată de *Directiva Consiliului 97/11/EC* și de *Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2003/35/CE* de instituire a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediul și de modificare a *Directivelor Consiliului 85/337/CEE și 96/61/CE* în ceea ce privește participarea publicului și accesul la justiție.

După finalizarea acestor etape, va fi realizată și aprobată **forma finală a *Strategiei Integrate de dezvoltare urbană a municipiului Slobozia 2021-2027*,** prin integrarea elementelor și recomandărilor rezultate în urma procesului de consultare publică și a procedurii de obținere a acordului de mediu.

2. PREZENTAREA SITUAȚIEI EXISTENTE

2.1. SCURTĂ PREZENTARE A MUNICIPIULUI SLOBOZIA ȘI A ZONEI URBANE FUNCȚIONALE

Municipiul Slobozia este situat în Regiunea Sud-Muntenia, regiune în a cărei componență intră judeţele: Argeş, Ialomiţa, Dâmboviţa, Prahova, Călăraşi, Giurgiu, Teleorman.

Regiunea Sud - Muntenia se întinde de la 450° 36' latitudine nordică până la 430° 30' latitudine sudică şi de la 280° longitudine estica până la 240° 26' longitudine vestică.

Amplasată în partea de sud a țării, Regiunea Sud - Muntenia are o suprafață de 34.453 km^2, ceea ce reprezintă aproximativ 14,5% din suprafața totală a țării, având ca vecini:

- ✓ ***la nord*** *- Regiunea Centru;*
- ✓ ***la est*** *- Regiunea Sud – Est;*
- ✓ ***la vest*** *- Regiunea Sud – Vest;*
- ✓ ***la sud*** *- Bulgaria*, limita fiind dată de granița naturală: fluviul Dunărea.

Din cele 8 regiuni de dezvoltare de pe teritoriul țării, **Sud-Muntenia se situează pe locul al 3-lea ca mărime.**

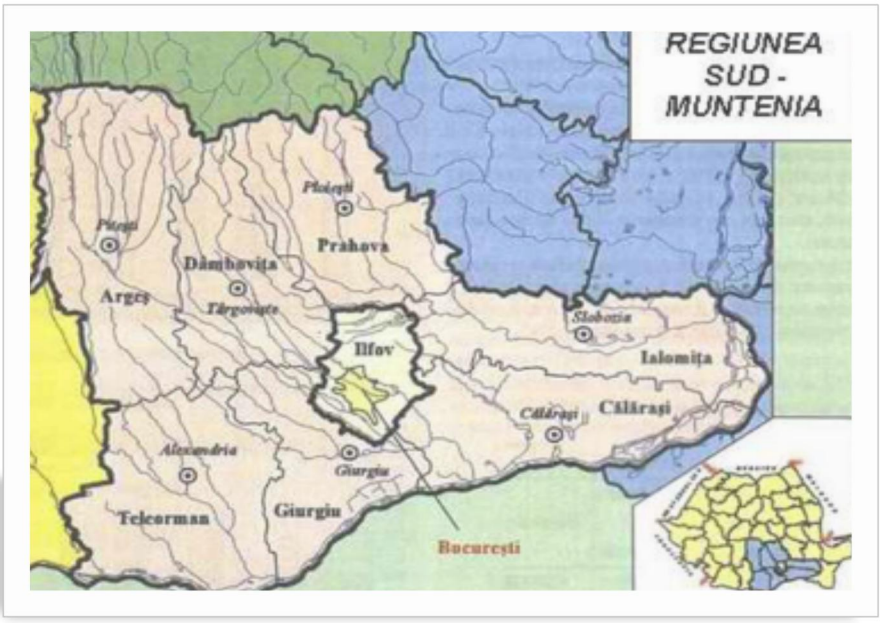

Fig. 2.1. Harta Regiunii Sud-Muntenia[18]

[18] *Sursa: https://ziarulargesul.ro/*

Din punct de vedere administrativ, **regiunea Sud-Muntenia este formată din 7 judeţe**, ce reunesc 48 de așezări urbane (**16 municipii, 32 de oraşe), 519 comune și 2019 sate**. În ceea ce priveşte suprafaţa regiunii, cele mai mari ponderi sunt deţinute de judeţele Argeş (19,8%), Teleorman (16,8%) şi Călărași (14,8%), iar cea mai mică de judeţul Giurgiu (10,2%).

Municipiul Slobozia este reşedinţa, dar și cel mai important centru economic și social al judeţului Ialomiţa, fiind localizat în Lunca râului Ialomița, în zona centrală a Câmpiei Bărăganului și implicit a județului Ialomița, reprezentând zona estică a Câmpiei Române.

Teritoriul județului Ialomița este amplasat pe coridorul de transport DN2 și CF, având deschidere terestră și fluvială către teritoriul național, Europa și Orient. Valorificarea poziției geografice solicită politici de parteneriat teritorial și de investiții pentru conectarea județului la coridorul sudic de transport Budapesta-Sofia-Atena/Istanbul, dar și la cel al coridorului Dunării (zona transfrontalieră Romania-Bulgaria/Romania Moldova și Ucraina).

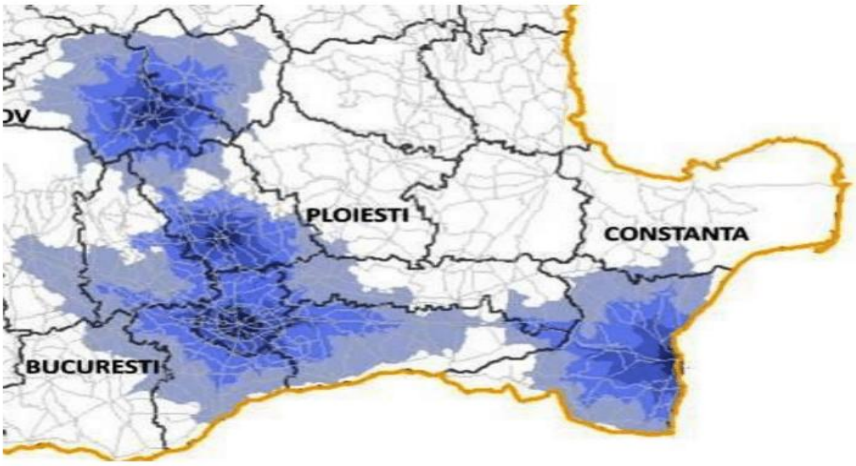

Fig. 2.2. Județul Ialomița în contextul dezvoltării regionale [19]

Judeţul Ialomiţa - una dintre cele mai vechi unităţi administrativ teritoriale ale ţării - se află în partea de Sud-Muntenia a ţării, în Câmpia Bărăganului, diviziune estică a Câmpiei Române, pe cursul inferior al Ialomiţei şi la interferenţa unor vechi şi importante drumuri comerciale, prin care capitala ţării este legată de zona montană şi de litoralul Mării Negre.

Coordonatele geografice în care județul Ialomița este încadrat sunt următoarele:

- ***spre Nord** - 44°51' latitudine nordică: la nord de satul Malu Roșu, comuna Jilavele;*
- ***spre Sud** - 44°20' latitudine nordică: la sud de cartierul Buliga, municipiul Fetești;*
- ***spre Est** - 28°20' longitudine estică: la est de satul Retezatu, comuna Stelnica;*

[19] *Sursa: Strategia de Dezvoltare Teritoriala – Partea 3*

- ***spre Vest*** *- 28°18' longitudine estică: la vest de satul Răsimnicea, comuna Rădulești – fostă Brazii.*

Suprafața totală a județului Ialomița este de 4.453 km^2, reprezentând 1,9% din suprafața totală a țării, învecinându-se la nord cu județele Brăila și Slobozia, la nord – vest cu județul Prahova, la vest cu jufețul Ilfov, la sud cu județul Călărași și la est cu județul Constanța.

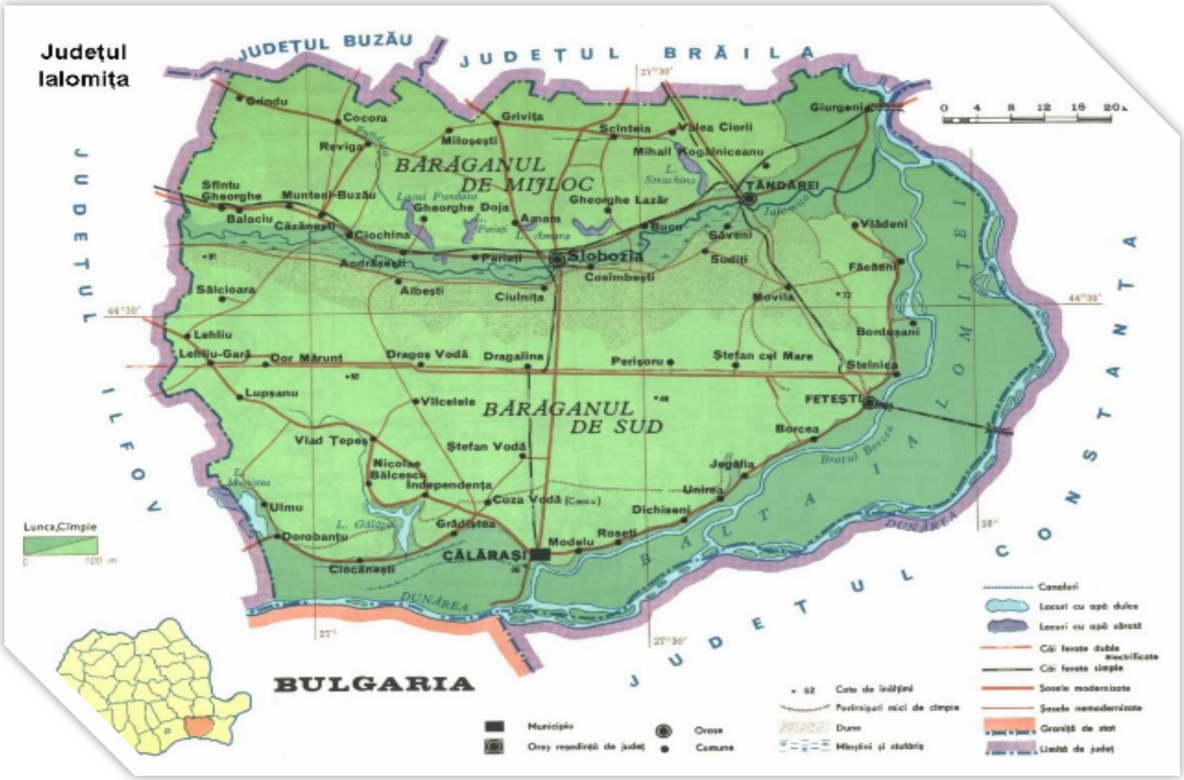

Fig. 2.3. Încadrarea teritorială a județului Ialomița[20]

Judeţul Ialomiţa este unitate administrativ-teritorială reînfiinţată prin Legea nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României. Actuala delimitare a judeţului Ialomiţa s-a făcut prin Decretul nr. 15/23.01.1981 privind unele măsuri pentru îmbunătăţirea organizării administrative a teritoriului României, ţinându-se seama de condiţiile geografice, economice, social-politice, etnice şi de legăturile culturale şi tradiţionale ale populaţiei.

Din punct de vedere administrativ, județul Ialomița este format din **3 municipii de rangul II**: **Slobozia (reședința județului)**, Urziceni, Fetești; **4 orașe de rangul III**: Țăndărei, Amara, Căzănești, Fierbinți-Târg; **59 de comune** cu **121 de sate** (59 de sate – cele reședință de comună – având gradul IV, iar restul de sate având rangul V).

[20] *Sursa: România pe hartă: https://pe-harta.ro/ialomita/*

Fig. 2.4. Harta judeţului Ialomiţa [21]

Județul Ialomița este configurat ca sistem teritorial dezvoltat de-a lungul coridorului râului Ialomița și al brațului Borcei al Dunării, cu legături extrateritoriale către vest (București-Ploiești), către est (Constanța), către Nord (Brăila-Slobozia) și către sud (Călărași-zona transfrontalieră Romania-Bulgaria). Rețeaua localităților urbane și rurale a cunoscut un proces de polarizare în jurul municipiilor Slobozia și Urziceni, în timp ce zona locuită a coridorului Dunării se polarizează predominant în jurul municipiului Fetești.

Municipiul Slobozia este reşedinţa judeţului Ialomiţa, situat în Lunca Râului Ialomița, la o altitudine de 10 – 35 m, în zona centrală a Câmpiei Bărăganului. **Orașul Slobozia se întinde pe o suprafaţă de 12.735 ha, din care 11.445 ha în extravilan şi 1290 ha intravilan** [22], având următoarele coordonate geografice: 44°33′53″ latitudine nordică și 27°20′6″ longitudine estică.

[21] *Sursa: Master Planul Județului Ialomița*
[22] *Sursa: Date puse la dispoziție de Primăria Municipiului Slobozia, Direcția Economică, Birou Evidență Patrimoniu*

Fig. 2.5. Localizarea Municipiului Slobozia, jud. Ialomița [23]

În forma administrativă actuală, **municipiul Slobozia se compune din orașul Slobozia, cartierul Bora și cartierul Slobozia Nouă**, învecinându-se cu următoarele localități:

- **în Nord** - comunele Scânteia şi Griviţa;
- **în Sud** - cu judeţul Călăraşi;
- **în Vest** - oraşul Amara şi comunele Perieţi şi Ciulniţa;
- **în Est** - comunele Cosâmbeşti şi Gheorghe Lazăr.

Fig. 2.6. Harta municipiului Slobozia [25]

[23] *Sursa: Consiliul Județean Ialomița: http://cjialomita.ro/ialomita-ta/structura-administrativa/*

[25] *Sursa: Google Maps*

Totodată, **municipiul este divizat în următoarele cartiere**: Matei Basarab (MB-uri, Mihai Eminescu), Cuza-Vodă, Piața Mare, Gară, Central, Ansamblul Peco, Gostat (Sadoveanu), Bazar (Nord), Ialomița, Case (Orașul Vechi), Bara Comercială, Pod (Paradis), Mănăstire, Nordului, Lacului, Revoluției (Centrul Civic), E14 (E-uri), Piața Mică, 500, Cărămidari, Sere (Micro 6 + Pepinieră), Cosminului, Unirii, Piața Muntenia, Cartierul Nou, Elegant (Calipso), Tribunal, Ferdinand și Cartierul Gării Noi.

Din punct de vedere spațial, județul Ialomița în perspectiva anului 2030 este proiectat ca rețea de dezvoltare policentrică funcțională atât în interior, cât și în context regional și național. Obiectivele de dezvoltare teritorială, proiectate în orizontul de timp 2030, vizează coeziunea teritorială, direcționată către realizarea unui parteneriat teritorial durabil, consolidarea competitivității urbane, coroborată cu revigorarea zonelor vulnerabile și promovarea zonelor cu valori culturale și naturale certe, recunoscute.

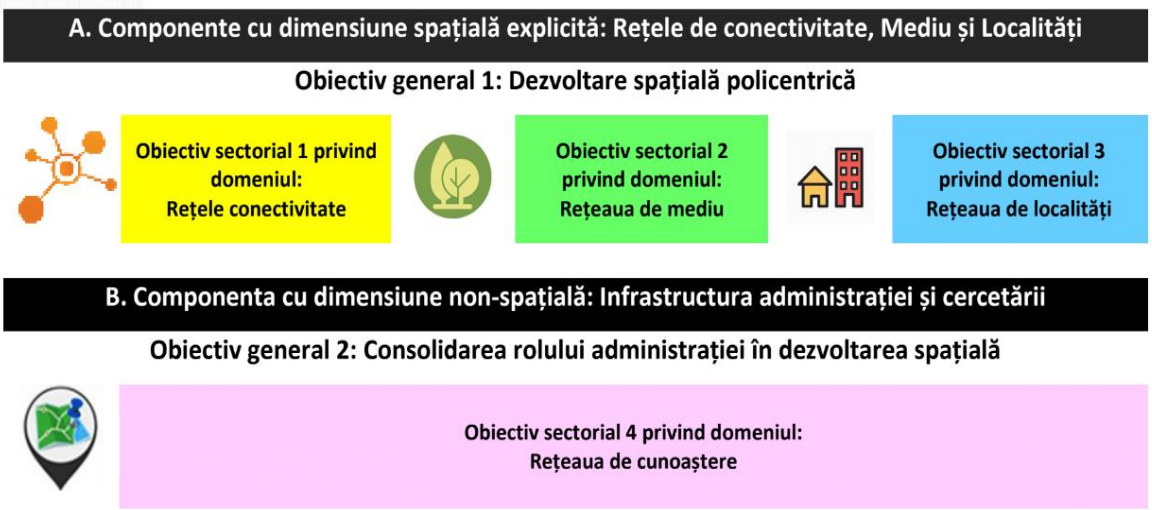

Fig. 2.7. Matricea domeniilor cu dimensiune spațială explicită și susținere instituțională [26]

Dezvoltarea spațială a județului Ialomița se bazează deopotrivă pe economia rurală și pe cea urbană. Programele propuse în cadrul strategiei au nevoie de finanțare, din care o parte semnificativă poate fi accesată din fondurile europene ce accoperă dezvoltarea urbană, mobilitatea, mediul și dezvoltarea rurală.

Strategia spațială a județului pe perioada 2019-2030 proiectează **modelul spațial al creșterii economice și sociale a județului**, prin localizarea listei programelor și proiectelor în cadrul rețelei de localități, preponderent rurale, în cadrul căreia s-a dezvoltat în timp axa urbană, de la est la vest, dea lungul cursului Ialomiței. Pentru dezvoltarea județului este importantă relația funcțională dintre aglomerările economice urbane și cele rurale. Modelul spațial al dezvoltării economice analizează modelul de creștere urbană și relația funcțională dintre aglomerările economice urbane și cele rurale, factori cruciali în implementarea obiectivului general de dezvoltare policentrică a

[26] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - ETAPA a-II-a Partea 3. Strategia de Dezvoltare Teritorială*

județului Ialomița. Tipologia spațială urban-rural pe teritoriul județului Ialomița cuprinde **patru zone de dezvoltare agregate spațial prin coridorul natural al Ialomiței, rețeaua de transport și prin influența generată de trei zone urbane – Slobozia, Fetești și Urziceni. A patra zonă este reprezentată de teritoriul rural situate între E85 și DN21 și la sud de râul Ialomița.**

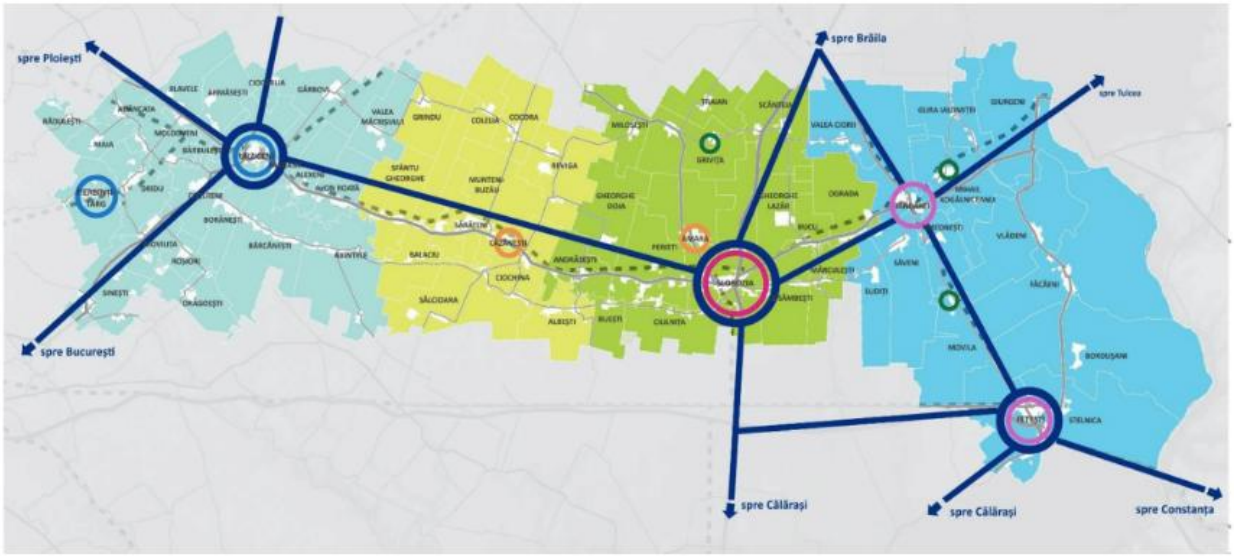

Fig. 2.8. Tipologia spațială urban-rural pe teritoriul județului Ialomița [27]

Din punct de vedere al relațiilor cu coridoarele de transport rutiere, feroviare și navale, Slobozia, Fetești și Urziceni sunt considerate ”*porți de intrare*” în județ, atragând și realizând investiții necesare creșterii masei economice și demografice urbane, dar și a zonelor rurale înconjurătoare.

Din punct de vedere al conectivității, prin Urziceni județul este racordat la vest de rețeaua de transport rutieră națională – E85, iar prin Slobozia la autostrada A2, precum și la coridorul nord-sud Brăila-Călărași, cu deschidere către zona transfrontalieră Romania-Bulgaria. Prin rețeaua feroviară, Slobozia se află spre nord în relația cu Moldova, având și legături cu toată regiunea sud-est și sud. Fetești, se află la intersecția a trei forme de transport, rutier, feroviar și naval, fiind, datorită acestui avantaj, municipiul cu cel mai ridicat potențial de dezvoltare economică în următorul deceniu.

Cele patru zone de aglomerare funcțională identificate la nivelul rețelei de localități – în jurul principalilor poli ai județului constituie potențiale zone de cooperare pentru atragere de investiții și implementare de proiecte. Poziția acestor poli în rețeaua de dezvoltare a județului este cea indicată prin *PATN – Secțiunea IV - Rețeaua de localități*. Delimitarea acestor zone este indicativă și se bazează pe criterii

[27] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - ETAPA a-II-a Partea 3. Strategia de Dezvoltare Teritorială*

de vecinătate, rază de polarizare, accesibilitate și mobilitate către centrul polarizator, dar și de existența unor cooperări anterioare la nivel asociativ.

Intervențiile strategice propuse în figurile următoare susțin dezvoltarea centrului polarizator și cooperarea acestuia cu teritoriul de referință și vor fi transpuse în proiecte în cadrul *Planului de acțiune*.

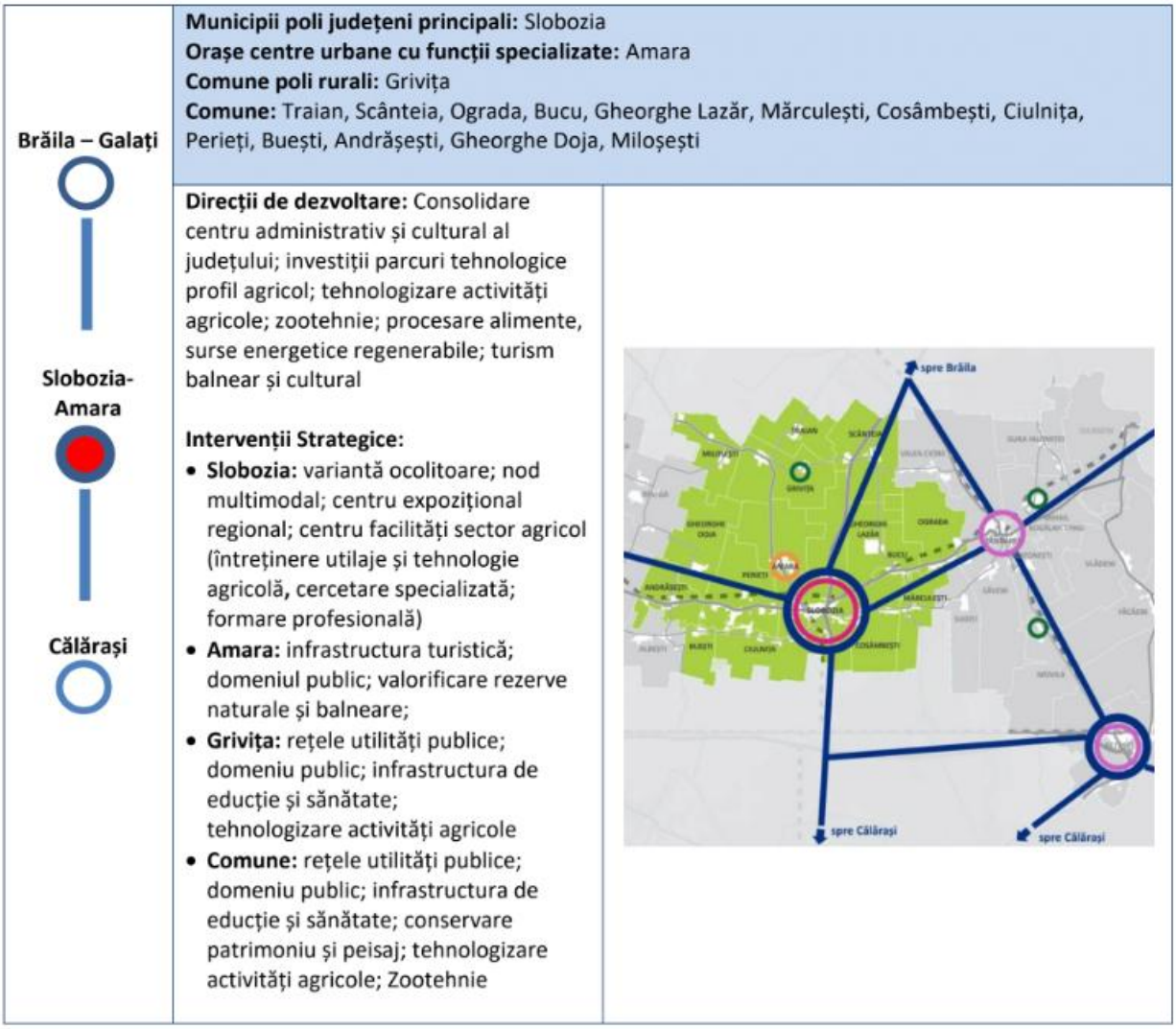

Fig. 2.9. Zona de cooperare Slobozia-Amara [28]

În ceea ce privește ***Asociaţiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI)*** **prezente în județul Ialomița,** acestea sunt structuri de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat, înființate, în condiţiile legii, de unităţile administrative-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional, ori furnizarea în comun a unor servicii publice. Autorităţile administraţiei publice locale pot înființa o asociaţie de dezvoltare intercomunitară cu două scopuri distincte:

[28] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - ETAPA a-II-a Partea 3. Strategia de Dezvoltare Teritorială*

⇒ *organizarea şi furnizarea de servicii în interesul tuturor cetăţenilor din spaţiul unităţilor administrative teritoriale care se asociază;*

⇒ *scrierea şi implementarea de proiecte.*

În acest context, au fost înființate:

• ***Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Ialomița*** – toate UAT-urile de pe raza județului Ialomița.

• ***ADI Periurbană Slobozia***: Slobozia, Ciulnița, Cosâmbești, Mărculești, Scânteia.

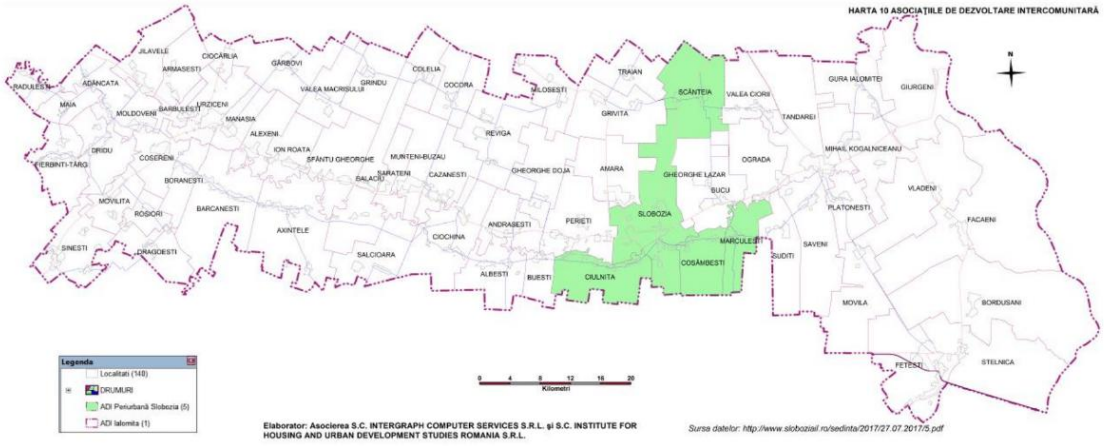

Fig. 2.10. Asociaţiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) (2018) [29]

Municipiul Slobozia este inclus în Zona Urbană Funcțională (ZUF) Slobozia - structură asociativă stabilită de Banca Mondială prin documentul cadru de implementare a dezvoltării urbane *"**Orașe Magnet, migrație și navetism în România**"* – alături de localitățile: **orașul Amara, comunele Grivița, Ograda, Bucu, Mărculești, Gheorghe Lazăr, Cosâmbești, Ciulnița, Perieți, Gheorghe Doja și Andrășești**.

Cu o populație stabilă în ZUF de 80.570 de locuitori (conform datelor RPL) și o poluație ocupată de 33.539 locuitori, aceasta produce 946 milioane Euro/ ZUF, ceea ce o plasează în categoria polilor locali, cu o zonă redusă de influență. [30]

[29] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-ii-a – Partea 1. Analiza situației existente*
[30] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-ii-a – Partea 1. Analiza situației existente*

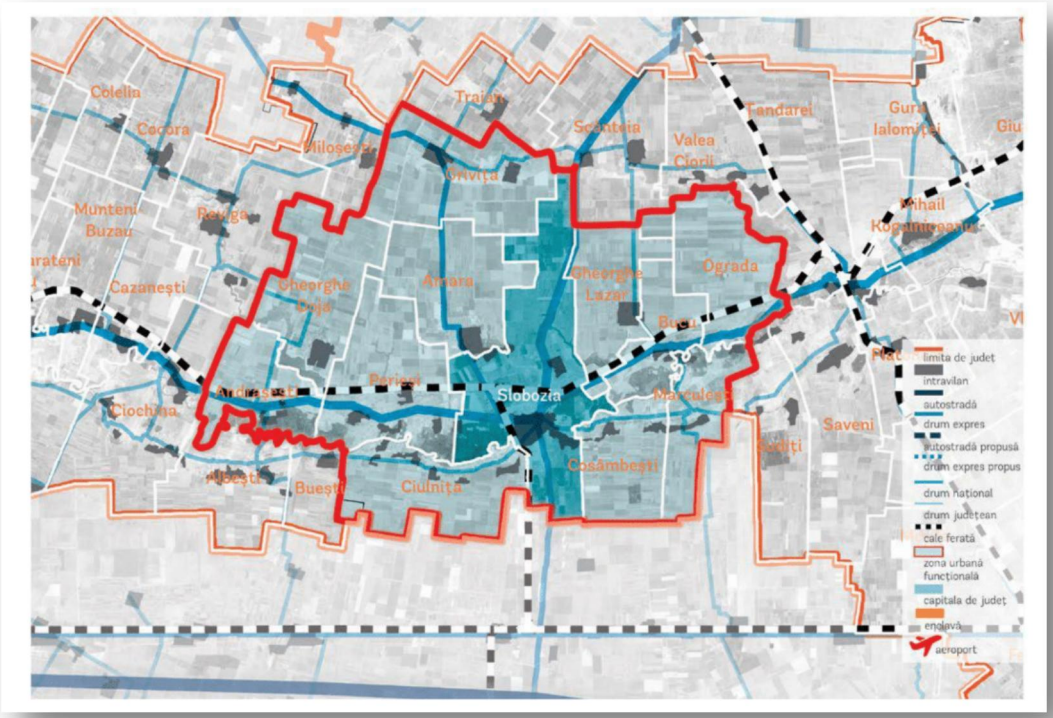

Fig. 2.11. Zona Urbană Funcțională Slobozia, identificată în Orașe Magnet, migrație și navetism în România (2016)

Analizele care se referă la împrejurimile municipiului Slobozia se vor concentra în continuare pe UAT-urile incluse în *Zona Urbană Funcțională* (ZUF). Cel mai important fenomen vizibil la nivelul relației între municipiul Slobozia şi localitățile învecinate este cel de dezurbanizare, scăderea populaţiei din mediul urban fiind mai accentuată decât în mediul rural. Astfel, dacă ne referim la mediul urban, populația municipiului Slobozia se află într-o continuă scădere (-2,52% în intervalul 2002-2011 cf. RPL – populația rezidentă – sau -5,79% în intervalul 2011-2020 cf. Ins Tempo – populația după domiciliu), în timp ce în orașul Amara în perioada 2002-2011 populația a crescut cu 5,50%, pentru ca în perioada următoare - 2011-2020 – acesta să urmărească aceeași tendință de scădere (-3,52%). În ceea ce privește localitățile rurale învecinate, acestea se află îintr-un proces de dezurbanizare lentă, cea mai importantă scădere a numărului populației fiind înregistrată în comuna Grivița (-14,62%). Comuna Orgada este singura aşezare învecinată municipiului SLobozia care a înregistrat o creștere a populației după domiciliu (3,33%).

În prezent, municipiul Slobozia este cel mai important oraș al județului Ialomița, fiind un centru economic și cultural remarcabil în Regiunea Sud-Muntenia

Accesibilitate

Un avantaj considerabil al regiunii Sud - Muntenia este reprezentat de localizarea sa în apropierea Municipiului București (una dintre cele mai importante metropole din Europa Centrală și de Est), fapt ce conduce la un acces rapid către principalul aeroport al țării – Otopeni.

Orașele aferente Regiunii Sud–Muntenia nu se află la o distanță mai mare de 120 km față de capitală, rețeaua de drumuri publice având o lungime de 12.051 km. În ceea ce privește **Municipiul Slobozia, acesta se află la aproape 130 km est de București și 150 km vest de Constanța, important port la Marea Neagră**.

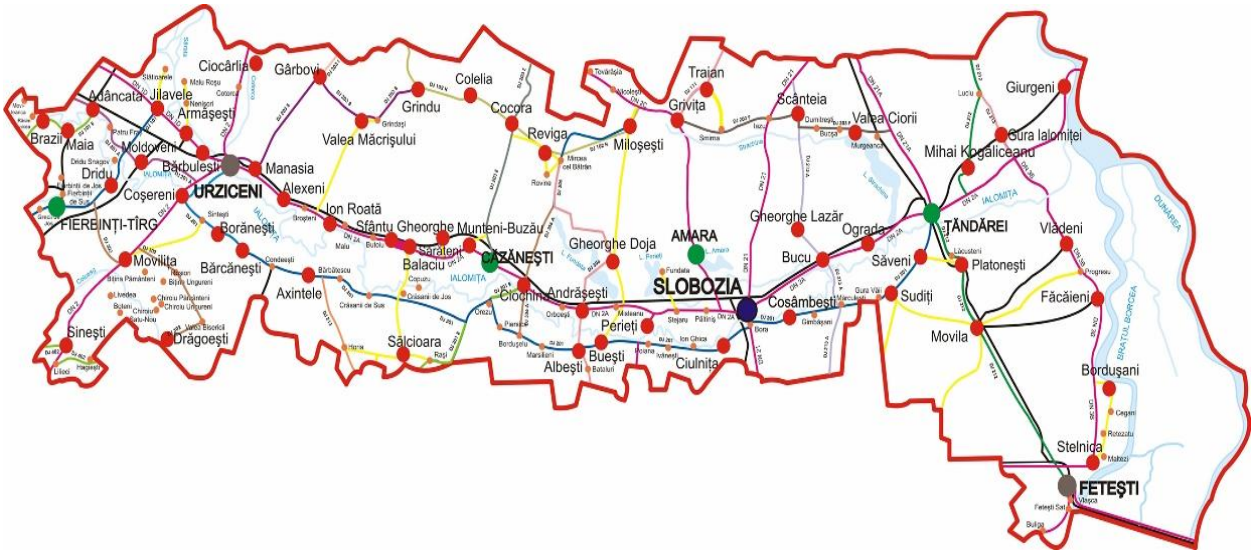

Fig. 2.12. Comunicație rutieră dinspre Municipiul Slobozia[31]

Din punctul de vedere al tipologiei regiunilor, județul Ialomița face parte din categoria NUTS 3, urban-rural, predominant rural în apropierea orașelor, fiind conectat, prin rețeaua de transport rutier și feroviar, cu zone funcționale urbane din vecinătate. Astfel, din punct de vedere al relațiilor cu coridoarele de transport rutiere, feroviare și navale, **Slobozia, Fetești și Urziceni sunt considerate ”porți de intrare” în județ**, atragând și realizând investiții necesare creșterii masei economice și demografice urbane, dar și a zonelor rurale înconjurătoare.

Din perspectiva accesibilității, **Slobozia reprezintă un important nod de transport rutier și feroviar la nivelul țării**, teritoriul său fiind străbătut de un drum european (E60) cu deschidere către zona transfrontalieră Romania-Bulgaria, trei drumuri naționale (DN21 Călărași – Brăila, DN2A Urziceni – Constanța și DN2C Costești (DN2) – Slobozia) cu rol cheie în sistemul rutelor de transport, precum și de Magistrala 800 a Căilor Ferate Române, care beneficiază de conexiuni la rețeaua feroviară principală (București – Constanța și București - Slobozia).

[31] *Sursa: https://www.politiaromana.ro/ro/politia-romana/unitati-teritoriale/ialomita*

2.2. CADRUL NATURAL ŞI RESURSELE NATURALE

2.2.1. Relieful

Regiunea Sud - Muntenia mărginește partea de sud a Carpaţilor Meridionali și Orientali spre Câmpia Română și are ca și graniţă naturală, fluviul Dunărea. Relieful Regiunii Sud - Muntenia este caracterizat de o mare varietate, diferenţa de nivel fiind de peste 2400 m este repartizată proporţional, coborând în trepte de la nord la sud, din crestele Munţilor Făgăraş şi Bucegi şi până în Lunca Dunării.

Relieful regiunii este dispus în fâșii paralele, orientate pe direcția vest – est și cuprinde trei trepte principale de relief:

- treapta înaltă a munţilor, cu o mare diversitate morfologică şi cu o energie de relief accentuată;
- treapta dealurilor subcarpatice şi a podişurilor piemontane, cu relief specific de eroziune;
- treapta joasă, de câmpie, cu relief de acumulare.

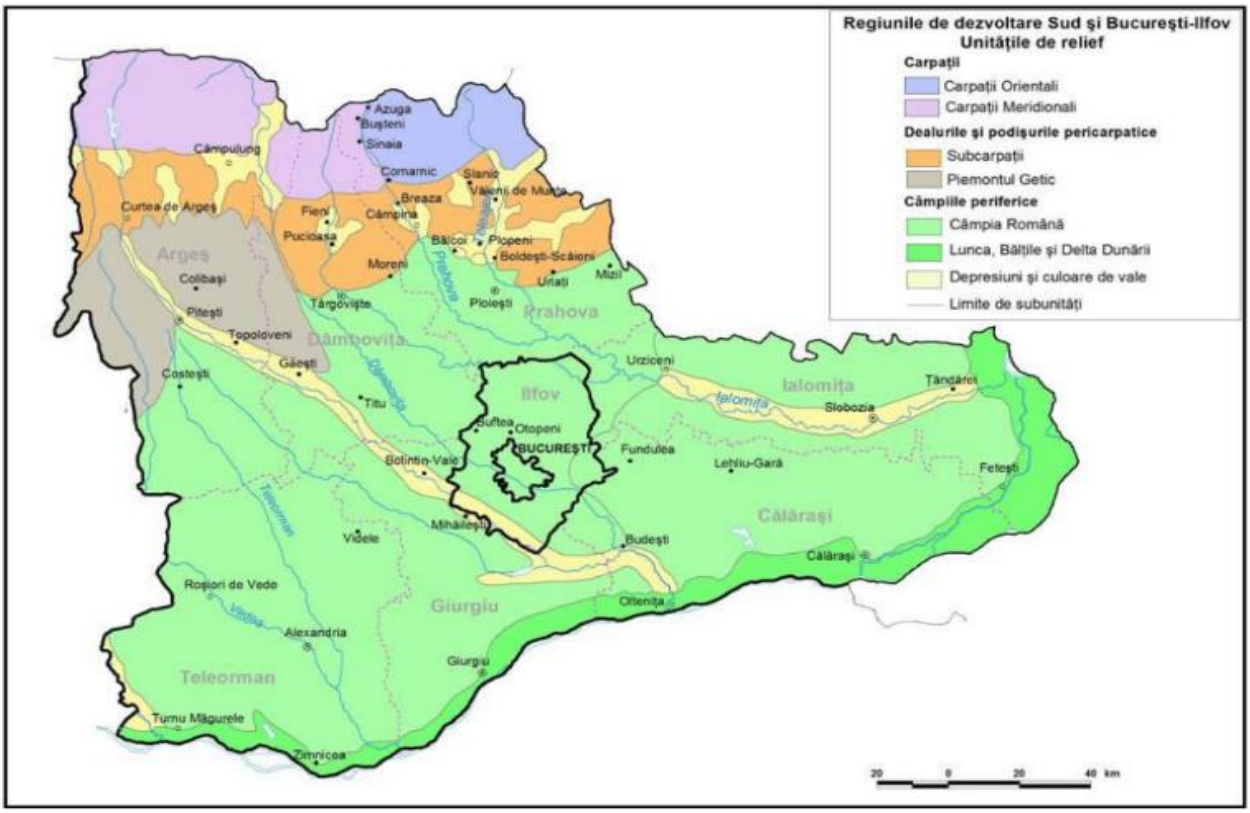

Fig. 2.13. Harta unităților de relief din Regiunea Sud - Muntenia [32]

[32] *Sursa: Institutul de Geografie al Academiei Române*

Câmpia este forma de relief predominantă şi cuprinde în totalitate suprafaţa judeţelor Călăraşi, Giurgiu, Ialomiţa şi Teleorman; astfel, câmpia și lunca deţin o pondere de 70,7% din suprafaţa regiunii, grupându-se în următoarele unități: Câmpia Bărăganului, Câmpia Vlăsiei, Câmpia Burnazului, Câmpia Găvanu-Burdea și Lunca Dunării. Se remarcă altitudinile coborâte, interfluviile plane şi largi, văile puţin adâncite în suprafaţa iniţială, flancate de terase şi de lunci bine dezvoltate.

Din punct de vedere geologic, la suprafaţă predomină depozitele loessoide, dispuse peste o cuvertură de pietrişuri şi nisipuri. Câmpia Găvanu-Burdea reprezintă o prelungire a Piemontului Getic pe dreapta Argeşului, extinzându-se de la Vedea la Argeş. Câmpia Burnazului se desfăşoară între Dunăre la sud, Călniştea la nord, Teleorman cu Vedea la vest şi Argeş la est, în cadrul regiunii găsindu-se extremitatea sa vestică. Tot în cadrul regiunii se găseşte şi jumătatea sudică a Câmpiei Boianului, ce scade în altitudine de la nord-vest spre Sud-Muntenia. Morfogenetic, câmpia este constituită din nivelul propriu-zis de câmp şi terasele Dunării, în partea sudică. Partea sudică revine Câmpiei Bărăganului, cu unităţile componente: Câmpia Mostiştei, Bărăganul de Sud şi Central. În partea Sud-Munteniaică a regiunii se individualizează foarte bine lunca Dunării, o unitate mai joasă cu o lărgime apreciabilă (6-15 km), remarcându-se existenţa următoarelor sectoare: Mostiştea - Călăraşi, Călăraşi - Vadu Oii (Balta Borcea) şi Vadu Oii - Giurgeni.

Dealurile subcarpatice și podișurile piemontane reprezintă treapta intermediară între munți și câmpie, desfășurată la marginea Carpaților Meridionali și Orientali. Au altitudini care scad de la 800 - 900 m la contactul cu muntele la 200 - 300 m la contactul cu câmpia. Unitățile deluroase din cadrul Regiunii Sud - Muntenia aparțin Subcarpaților Getici și de Curbură. În cuprinsul lor, la contactul cu Carpații, se evidențiază o unitate mai înaltă, de dealuri submontane, ce alternează cu mici depresiuni intercalate. Spre sud, la vest de județul Argeș, se dezvoltă o unitate piemontană la contactul cu câmpia reprezentând partea estică a Podișului Getic.

Munții. Culmile montane se desfășoară pe două direcții paralele ce corespund axelor majore de cutare a formațiunilor geologice, cu o direcție vest - est specifică, în general, munților de la vest de Dâmbovița și o direcție perpendiculară de la nord - sud la est de această vale. În partea nordică a regiunii, de la vest la est, se întinde lanțul muntos al Carpaților Meridionali cu masivele Munții Făgăraș, Munții Bucegi și Leaota, Munții Gârbovei, Munții Grohotișu și Ciucaș. În masivul Făgăraș se găsesc cele mai înalte vârfuri muntoase din România și anume, Vf. Moldoveanu (2.544 m) și Vf. Negoiu (2.535 m).

Relieful județului Ialomița poartă amprenta situării sale în diviziunea estică a Câmpiei Române - Bărăganul, fiind dominat de câmpuri tabulare întinse și lunci. Circa 65% din suprafața județului aparține Câmpiei Bărăganului, 15% Luncii Dunării, 9% Câmpiei Vlăsiei și 11% luncii Ialomiței și câmpiei de divagare Argeș - Slobozia.

Din punct de vedere geologic, zona Ialomiței este un bazin de sedimentare maritimă lacustră.

Altitudinal, relieful în județ se desfășoară în trepte de la nord la sud și de la vest spre est. Zona cea mai înaltă - 91 m se află pe Platoul Hagienilor, lângă satul Platonești, ei alăturându-i-se Piscul Crăsani - 81 m și Câmpul Grindu - 71 m. Altitudinea minimă este de 8 m, în nordul incintei îndiguite a Brațului Borcea.

Municipiul Slobozia se înscrie într-un areal ce face parte din Platforma Valahă, care reprezintă partea coborâtă a Platformei Moesice. Fundamentul solului este foarte vechi și constituit din cristalin cu strat sedimentar. Arealul este afectat de falii, cea mai importantă dintre acestea fiind cea care trece prin nordul municipiului, venind din Dobrogea.

Relieful localității este constituit pe nisipuri și prezintă ondulări, dune și văiugi, ori depresiuni interdunare orientate N-S sau NE-SV. Se disting în zonă câmpuri, văi, terase și lunci: Câmpul Ciulniței, Terasa Ialomiței, Lunca Ialomiței, Valea Ialomiței. Întinderea aceasta a fost acoperită de ape care, spre sfârșitul Paleoliticului, s-au scurs în Marea Neagră, de aceea solul zonei se constituie din formațiuni aluvionare, cu strat freatic avansat spre suprafață.[33]

În vatra orașului existau prelungiri ale apelor minerale sulfuroase, ale nămolurilor terapeutice sau ale apelor termale identificate la Amara, Fundata, Ciulnița și Perieți. Acestea s-ar putea adăuga la filoanele zăcămintelor de țiței si gaze naturale descoperite în diferite puncte ale zonei, după anul 1960.

2.2.2. Resurse naturale

Relieful foarte variat al Regiunii Sud-Muntenia, desfăşurat de la 10 m până la 2.544 m, împreună cu ceilalţi factori pedogenetici au favorizat dezvoltarea tuturor celor 12 clase de soluri existente în *Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor*, cuprinzând 36 de tipuri şi asociaţii de soluri. Acestea au o repartiţie latitudinală în câmpie, unde se succed sub formă de fâşii de la sud la nord şi o dispoziţie etajată în regiunea de dealuri şi de munte.

Condiţiile diverse de sedimentare au condiţionat existenţa unor variate resurse de subsol, cantonate cu precădere în zona subcarpatică, dintre care cele mai importante sunt *zăcămintele de țiței şi gaze*. Acestea se dispun pe patru aliniamente principale:

- Intern, cu structuri faliate şi deversate spre sud: Colibaşi (Iedera) - Ochiuri – Ocniţa – Valea Roşca - Aninoasa – Șotânga – Boţeşti (judeţul Argeş);
- Central - nordic, cu numeroase cute diapire: Moreni – Răzvad – Teiş (judeţul Dâmboviţa);
- Central - sudic, cu structuri brahianticlinate: Mărginenii de Sus – Bucşani (judeţul Dâmboviţa) și Urziceni-Colelia-Grindu (județul Ialomița);
- Extern, respectiv contactul dintre marginea sudică a avanfosei cu Platforma Moesică: Corbii Mari - Glavacioc (judeţul Argeş).

[33] *Sursa: http://www.wikipedia.org*

Solurile au o fertilitate foarte ridicată, avantajată şi de relieful de câmpie, permiţând condiţii foarte bune pentru agricultură. Fac parte din categoria solurilor azonale (halomorfe) caracteristice Bărăganului, precum şi din categoria solurilor de stepă ce cuprinde solurile bălane şi cernoziomuri. Sarea, folosită cu precădere în industria chimică, este extrasă din multe locuri, cele mai cunoscute și bogate rezerve găsindu-se la Slănic Prahova.

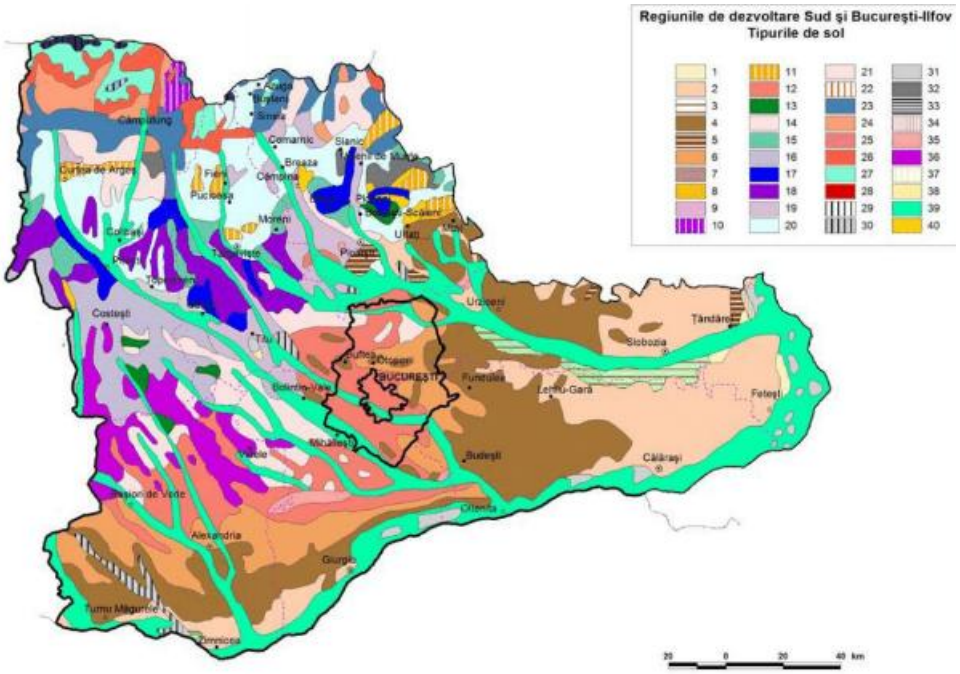

Fig. 2.14. Harta solurilor din Regiunea Sud-Muntenia [34]

Din categoria rocilor utile şi materialelor de construcții, în cantităţi însemnate regăsim:

- *argile* comune în arealele Crângurile, Doiceşti - Glodeni, Pucioasa, Şotânga;
- *calcare* la Lespezi – Dobreşti şi Valea Brăteiului;
- *gresii* la Buciumeni şi Moroeni;
- *marne* în rezerve calculate, mari, la Sima – Fieni;
- *nisipuri şi pietrişuri* la Pucheni - Moroeni, în judeţul Dâmboviţa și în zona Hagieni şi albia râurilor județ Ialomița.

Solurile județului Ialomița sunt cernoziomuri (193.000 ha), cambice (25.000 ha) și brun - roșcat (1.000 ha), solurile aluviale (36.000 ha) și solurile sărăturate - solonceacuri și soloneţuri (800 ha) și altele. Majoritatea solurilor sunt favorabile agriculturii constituind una dintre bogățiile județului Ialomița.

Resursele subsolului județului Ialomița sunt reprezentate de:

- *petrol și gaze naturale*: în perimetrul Urziceni-Colilia-Grindu;
- *loessul* cu o textură foarte fină: la Urziceni, Țăndărei, Slobozia, Manasia;

[34] *Sursa: Enciclopedia Geografică a României*

- *nisipul*: în zona Hagieni și albia râurilor;
- *nămolul terapeutic sapropelic*: la Amara și Fundata;
- *izvoare sulfuroase*: la Ciulnița, Perieți, Amara, Valea Ciorii.[35]

Resurse de ape minerale şi termale se regăsesc în: zona Giugeni, Amara, Bughea de Sus, Brădet şi Bârla. ***Lacurile terapeutice Amara şi Fundata*** sunt importante prin rezervele de nămol sapropelic, terapeutic, şi de apă mineralizată cu calităţi terapeutice benefice pentru sănătatea omului. Resurse de ape minerale mai sunt la Pucioasa (ape sulfuroase, clorurosodice, sulfatate, bicarbonatate), sau la Vulcana-Băi (iodurate, bromurate şi sărate). Ape minerale de diferite compoziţii (mai ales saline) s-au mai descoperit la Urseiu, Vârfuri, Bezdead, Glodeni sau la Gura Ocniţei, încă din anul 1959.

În ceea ce privește **resursele naturale disponibile în zona municipiului Slobozia**, un element important îl constituie suprafețele extinse de teren agricol, reprezentate de solurile cu fertilitate ridicată, propice pentru agricultură. Loess-ul cu textură foarte fină este o resursă a subsolului localizată în arealul municipiului Slobozia.

2.2.3. Reţeaua hidrografică

Rețeaua hodrografică din regiunea Sud - Muntenia este în strânsă legătură cu **Fluviul Dunărea**, care traversează 1,075 km din teritoriul României.

Fluviul Dunărea (805.300 Km^2), izvorăşte din munţii Pădurea Neagră Germania şi se varsă în Marea Neagră (prin delta formată), curgând prin 10 ţări şi adunând afluenţii de pe teritoriul altor 6 state. Traseul său este împărţit în trei părţi: *cursul superior* (izvor - Viena), *cursul mijlociu* (Viena – Baziaş) şi *cursul inferior* (Baziaş – Marea Neagră). De la Baziaş, la intrarea pe teritoriul ţării, până la vărsarea în Marea Neagră, este definit cursul inferior al fluviului care este gestionat pe teritoriul României de 7 Administraţii Bazinale de Apă respectiv: *Banat, Jiu, Olt, Argeş-Vedea, Slobozia-Ialomiţa, Prut-Bârlad* şi *Dobrogea-Litoral*.

Fluviul Dunărea, graniţa sudică a regiunii Sud-Muntenia, reprezintă un punct important de comunicație cu cele 8 țări riverane, iar prin intermediul canalului Dunărea – Marea Neagră, dispune de o importanta poartă de acces către Portul Constanța.

Resursele de apă din regiunea Sud - Muntenia sunt constituite din ape de suprafaţă (râuri, lacuri naturale şi lacuri de acumulare amenajate, fluviul Dunărea) şi ape subterane.

Principalele **râuri** de pe teritoriul Regiunii sunt: *Olt* (615 km), *Argeș* (350 km), ***Ialomița*** (417 km), *Dâmbovița* (286 km) și *Prahova* (193 km). Reţeaua hidrografică a regiunii Sud Muntenia este completată de o serie de lacuri naturale: *Amara, Mostiștea, Suhai, Vidraru, Văcărești* și *Pecineagu*.

[35] *Sursa: http://www.cicnet.ro/content/prezentarea-judetului-ialomita*

Râul Ialomița, ce străbate municipiul Slobozia, izvorăşte din Munţii Bucegi şi străbate Subcarpaţii Dâmboviţei (depresiunea Pucioasa) şi Câmpia Română (Câmpia Târgovişte, Câmpia Gherghiţei, Câmpia Bărăganului) până la vărsarea în Dunăre în apropiere de Giurgeni. În drumul său de la izvor spre vărsare, râul trece prin următoarele oraşe: Fieni, Pucioasa, Târgovişte, Urziceni, Slobozia, Ţăndărei.

Condiţiile de formare a ***lacurilor*** ţin de caracteristicile geologice (loessuri), de relief (câmpuri, arii subsidente), de morfohidrografia luncilor, de ariditatea climei, de regimul hidric şi de activităţile antropice. În funcţie de aceste elemente, în arealul regiunii, lacurile pot fi grupate în lacuri naturale cu mai multe tipuri genetice şi lacuri antropice. Regimul hidrologic şi hidrochimic al lacurilor depinde foarte mult de condiţiile climatice şi de mărimea bazinelor care prin debit asigură sau nu aportul de apă.

Lacuri de albie: Lacurile Fundata și Amara sunt în Câmpia Bărăganului Central și se încadrează în partea estică a unității structurale Platforma Moesica. Lacul Amara este format pe cale naturală ca lac de albie pe terasa râului Ialomița. Lacul Fundata este lipsit de curgere spre râul Ialomița, fapt care conduce, în condițiile climatice uscate ale Bărăganului, la acumularea în cuveta lacustră a sărurilor.

Lacurile de luncă, cunoscute şi sub denumirea de bălţi, ocupă în general depresiunile din luncile joase, fiind alimentate din precipitaţii, iar în unele cazuri de izvoare. În prezent, sunt în cea mai mare parte desecate, amenajate sau colmatate.

Lacurile antropice reprezintă acumulări de apă amenajate de către om pentru a le folosi în diferite scopuri: piscicultură, irigaţii, alimentare cu apă, regularizări de cursuri, hidroenergie, agrement, etc. Dintre acestea, cele mai cunoscute sunt: Vidraru în judeţul Argeș, Văcărești, Dridu în județul Ialomița și Pecineagu în judeţul Dâmboviţa.

Rețeaua hidrografică a județului Ialomița cuprinde:

- ✓ *ape curgătoare* : Dunărea veche (75 km), Brațul Borcea (48 km), Ialomița (175 km), Prahova (30 km), Cricovu Sărat, Livezile (7 km), Bisericii (10 km);
- ✓ *limane fluviatile* : Strachina (5,75 km^2), Fundata (3,91 km^2), Iezerul (2,16 km^2), Șcheauca (1,07 km^2), Cotorca (0,72 km^2), Jilavele (0,59 km^2, Sărățuica (0,52 km^2), Comana (0,43 km^2), Maia (0,29 km^2), Rogozu (0,26 km^2), Ratca, Murgeanca, Valea Ciorii, Cătrunești, Hagiești, și altele.
- ✓ *lacuri de luncă*: Piersica, Bentu, Bataluri, Marsilieni, Bărbătescu;
- ✓ *lacuri de albie* : Amara (1,68 km^2);
- ✓ *lacuri artificiale* : Dridu (9,69 km^2).

Fig. 2.15. Râul Ialomița în raza Municipiului Slobozia[36]

Rețeaua hidrologică este formată din ape freatice potabile, aflate la adâncimi de 2 - 7 m în lunci și 5 - 30 m în cea mai mare parte a județului. Au fost identificate resurse de apă termală în zonele Amara și Giurgeni, cu o temperatură de 40^0C.

Zona municipiului Slobozia este caracterizată printr-o **importantă reţea hidrografică de suprafaţă** - **râul Ialomița** - şi **subterană** - formată din **ape freatice și captive**, ce se întâlnesc la adâncimi variabile, de 1-4 m până la 10-15 m. Majoritatea zonelor locuite se află într-o incintă îndiguită cu suprafața totală de cca. 2000 hectare iar zona neîndiguită cuprinde restul teritoriului, în care sunt amplasate și cartierele Bora și Slobozia Nouă.

Reţeaua hidrografică majoră este formată din cursul inferior al râului Ialomiţa, care desparte zona locuită a municipiului Slobozia de platforma industrială Sud, având ca obiectiv industrial major combinatul de îngrăşăminte chimice.

De asemenea, în zona municipiului Slobozia se găsesc trei importante **lacuri naturale** care fac parte din categoria limanelor fluviatile şi anume: ***Amara***, ***Fundata*** (lacuri terapeutice) şi lacul ***Iezer***.

Lacul Amara este situat pe traseul drumului Slobozia - Slobozia în apropierea localității Amara, fiind alimentat numai de șiroaie de ape și din precipitațiile puține din regiune. Suprafața lacului atinge 132 ha, având un volum de 2,6 mil. mc de apă, o lungime de 4 km, lățimea între 200 si 800 m și adâncimea maximă de 3 m. Lacul este situat într-o depresiune, neavând legătură cu râul Ialomita, prin lipsa alimentării constante cu apă dulce tot timpul anului.

Lacul Fundata se află in Valea Reviga, la 20 km de Municipiul Slobozia. Lacul se întinde pe o suprafață de aproximativ 510 ha, având o adâncime maximă a apei de 5 m. Lacul este lipsit de curgere spre râul Ialomița, drept urmare datorită condițiilor uscate ale Bărăganului se acumulează săruri în cuveta lacustră.

Lacul Iezer se află pe raza administrativă a localităților Gheorghe Lazăr și Slobozia. Suprafața lacului este de 200 ha și are o adâncime medie de 3-4 m, dar nivelul apei scade mult vara.

[36] *Sursa: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Raul_Ialomita_-_panoramio.jpg*

2.2.4. Clima

Dispunerea în trepte a reliefului **Regiunii Sud Muntenia** conduce la apariţia următoarelor tipuri de climă: *climatul de munte, climatul de deal, climatul de câmpie*. Zonalitatea verticală pregnantă impune separarea a două tipuri: subtipul climatului alpin, corespunzător înălţimilor de peste 1900 m şi subclimatul munţilor mijlocii.

Temperatura medie anuală se reduce de la sud spre nord, respectiv de la valori de peste 11°C caracteristice luncii și teraselor Dunării, porţiunilor sudice ale Bărăganului de Sud și Bălţii Ialomiţei, până la valori de mai puţin de -2°C pe plaiurile alpine. Temperatura medie a lunii celei mai reci – ianuarie - scade dinspre sud și Sud-Muntenia, de la circa 2°C în lunca Dunării, la valori mai mici de -3°C pe câmpurile interfluviale, fiind uşor mai crescută în regiunea deluroasă cu altitudini de 300-500 m, după care scade din nou o dată cu creşterea altitudinii până la mai puţin de -10°C pe plaiurile alpine. Temperatura medie a lunii celei mai calde - iulie - variază în acelaşi sens, de la valori mai mari de 23°C în regiunile sudice din lunca și terasele Dunării, la valori de 22-23°C pe câmpurileinterfluviale, atingând temperaturi de 20-22°C în zonele de deal şi podiş situate la 500 maltitudine, pentru ca să se reducă sensibil până la mai puţin de 8°C în zonele alpi.

Vânturile puternice bat tot timpul anului, dominante fiind cele de nord-vest şi est. Climatul de deal este influenţat de prezenţa unor fenomene de întrepătrundere a elementelor climatice atât dinspre munte, cât şi dinspre câmpie. În câmpie în timpul iernii predomină vânturile geroase dinspre stepa rusă (crivăţ) în est, iar din sud - vest bate austrul care are intensitatea mai mică decât crivăţul şi prevesteşte seceta

Clima județului Ialomița este temperat continentală, caracterizându-se printr-o amplitudine termică anuală şi diurnă relativ mare şi prin cantităţile reduse de precipitaţii. O altă caracteristică a climei judeţului Ialomiţa o constituie *regimul vânturilor*, direcţiile lor predominante fiind din nord –est şi nord, dominante fiind crivățul, austrul, bălțărețul și suhoveiul.

Temperatura medie anuală a aerului crește de la Nord-Vest (10,4^{0}C la Armășești), către Sud-Muntenia (11,1^{0}C la Fetești).

Precipitațiile atmosferice, variază între 400 și 520 mm/an, cele mai mici fiind repartizate în Lunca Dunării, iar cele mai mari fiind în restul județului.

Umezeala relativă a cerului variază între 74 și 76%. Dintre fenomenele climatice caracteristice se remarcă înghețul, bruma și viscolul, în perioada rece, seceta, roua și grindina, în perioadele calde ale anului.

Prin poziţie şi relief, întregul judeţ Ialomiţa este expus pătrunderilor de mase de aer rece continental de origine euro-asiatică, iar vara maselor de aer foarte cald fierbinţi şi uscate din Asia ori Mediterana şi Africa, ceea ce dă zonei o notă specifică de ariditate.

Climatul municipiului Slobozia este temperat de tip pontic, cu manifestări de excese, adică secetos și cu contraste puternice de temperatură între iarnă și vară.

Media anuală a izotermelor este +10°C și -11°C, luna cea mai rece a anului fiind ianuarie (temperatură medie -3°C), iar cea mai caldă iulie (temperatură medie +32,6°C). Rezultanta este o amplitudine medie a temperaturii de 25,6°C, care este una dintre cele mai ridicate din țară.

În ceea ce privește *precipitațiile*, zona are caracter de ariditate. Cea mai uscată lună este februarie (19,0 mm), cea mai umedă este iunie (70,2 mm), media anuală a precipitațiilor fiind de 456 mm. Cantitatea maximă de precipitații la Slobozia în 24 de ore a fost de 69,8 mm și s-a înregistrat la 20 august 1949.

Vânturile predominante sunt crivățul iarna și vara bălțărețul.

2.2.5. Fauna şi flora

Etajarea biopedoclimatică a regiunii Sud - Muntenia este mult mai evidentă pe versantul sudic al Carpaţilor Meridionali şi ai Munţilor Baiului, Ciucaş şi Siriu, cuprinzând ***etajul alpin***, ***etajul subalpin*** şi ***etajul forestier***. La acestea se adaugă ***zona pădurilor de foioase nemorale*** în unităţile de deal şi podiş, în timp ce în Câmpia Română se dezvoltă ***silvostepa şi stepa.***

Etajul alpin cuprinde pajişti cu plante scunde şi tufărişuri pitice şi se întâlneşte în Munţii Făgăraş, Munţii Iezer, Munţii Leaota şi Munţii Bucegi.

Etajul subalpin este situat, în general, între 1.700–1.800 m şi 2.200–2.400 m şi apare în Munţii Făgăraş, Munţii Iezer, Munţii Leaota, Munţii Bucegi, Munţii Piatra Craiului, Munţii Ciucaş şi Munţii Baiului.

Etajul pădurilor de molid se dezvoltă în mod natural între 1.200 m şi 1.700–1.800m. Molidişurile sunt bine dezvoltate în Carpaţii Orientali (Munţii Ciucaş, Munţii Baiu), pe când în Carpaţii Meridionali se prezintă, în general, sub forma unor benzi destul de înguste care înconjoară etajul subalpin. ***Subetajul pădurilor de fag şi de amestec de fag cu răşinoasese*** întâlneşte în dealurile înalte şi pe versanţii munţilor până la altitudini de 1.200–1.400 m. ***Pădurile de amestec de fag cu răşinoase*** ocupă suprafeţe foarte mari în Carpaţii Orientali, în Munţii Baiului şi Ciucaş şi în estul Subcarpaţilor Getici şi în Subcarpaţii de Curbură. Zona ***pădurilor de foioase nemorale*** (pădurile de stejar, ulm, jugastru, sorb) ocupă câmpiile înalte, situate la altitudini de aproximativ 100-300 m (Câmpia Găvanu-Burdea, Câmpia Ploieşti).

Zona de silvostepă se întinde ca o fâşie de lăţimi variabile în sudul Câmpiei Române, având o dezvoltare mai mare în partea de vest a Bărăganului. Extinderea utilizării antropice a făcut ca pajiştile de silvostepă să dispară în cea mai mare parte, ca şi multe dintre păduri, cele rămase fiind puternic transformate datorită păşunatului în pădure şi a exploatărilor forestiere. Aici, se întâlnesc specii de stejar pufos, stejar brumăriu, cărpiniţă și arţar tătărăsc.

Zona de stepă este localizată în estul Câmpiei Române, ocupând jumătatea estică a Câmpiei Bărăganului. Vegetaţia primară de stepă a fost, aproape în totalitate,

înlocuită cu culturi agricole, iar în porţiunile restrânse în care se mai află vegetaţie naturală, aceasta este puternic degradată datorită păşunatului excesiv. În condiţii locale specifice (exces sau deficit pronunţat de umiditate, condiţii nefavorabile), apare o vegetaţie diferită de cea caracteristică pentru condiţiile zonale, numită vegetaţie intrazonală şi azonală, fiind reprezentată de vegetația psamofilă (de nisipuri, localizată în Câmpia Bărăganului), vegetația de sărătură (în jurul lacurilor şi izvoarelor sărate sau în locuri depresionare, cu sol sărăturat, din estul Câmpiei Române) şi vegetația de luncă (existentă în luncile interioare din judeţele Argeș, Dâmboviţa, Ialomiţa și Teleorman).

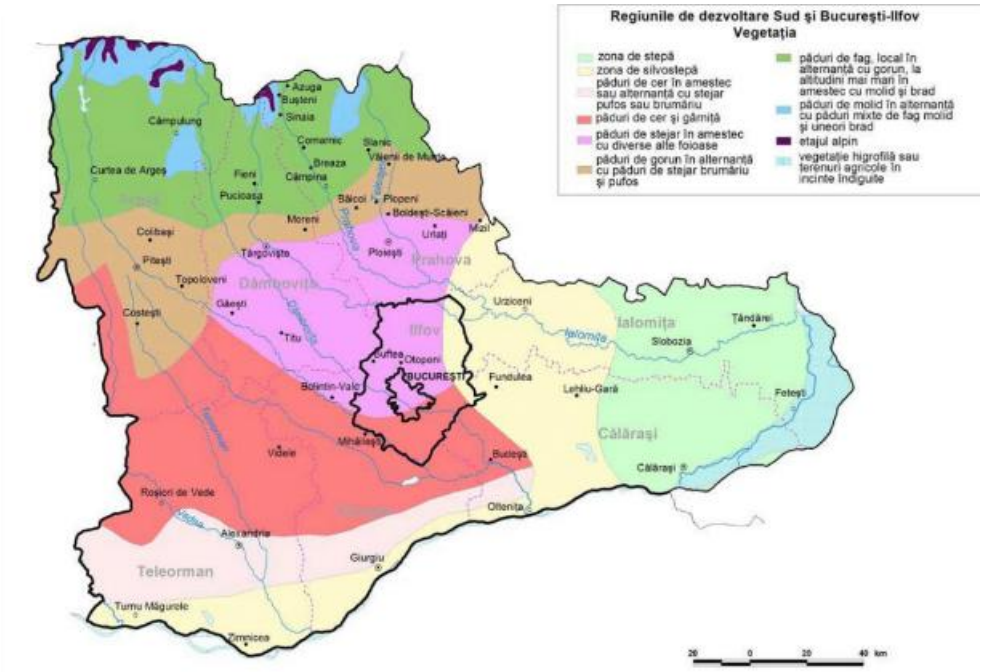

Fig. 2.16. Zonele și etajele de vegetație din Regiunea Sud Muntenia [37]

Fauna caracteristică regiunii este variată, iar distribuţia acesteia este în concordanţă cu condiţiile de mediu impuse de zonele şi etajele de vegetaţie, la care se adaugă câteva particularităţi în privinţa compoziţiei, originii şi distribuţiei geografice a speciilor. Dintre *mamifere*, în spaţiile deschise, cultivate agricol, se întâlnesc: popândăul, hârciogul, şoarecele de câmp, orbetele, etc. Pădurile adăpostesc o faună bogată de *vertebrate* între care: căpriorul, mistreţul, vulpea, viezurele, pisica sălbatică, veveriţa, etc. Totodată, în pădurile carpatice se întâlnesc ursul şi râsul. În Munţii Făgăraş, Iezer și Bucegi există următoarele specii de mamifere: veveriţă, mistreţ, cerb, căprior, vulpe, lup, urs, râs, capră neagră, etc.

Avifauna este mult mai variată comparativ cu cea a mamiferelor. Astfel, la cele mai mari înălţimi din Munţii Făgăraş, Bucegi, Iezer, Ciucaş se întâlnesc: codros de munte, acvila, etc. În pădurile de foioase se întâlnesc: mierla, cinteza, privighetoarea, uliu, etc. În lunca Dunării, lucrările hidroameliorative au dus la înlocuirea pădurilor

[37] *Sursa: Institutul de Geografie al Academiei Române*

inundabile naturale prin plantaţii de plop în monocultură, care nu oferă condiţii bune de cuibărit pentru păsări. Aici, se remarcă următoarele specii: stârcul cenuşiu, egreta mică, stârcul galben, vânturelul, etc. În zonele ihtiofaunistice se regăsesc: păstrăvul în râurile de munte, scobarul în sudul Subcarpaţilor şi nordul Podişului Getic, cleanul în sudul Podişului Getic şi Câmpia Română, iar în Dunăre sunt caracteristice ihtiocenozele de crap şi mreană. Dintre artropodele mediteraneene, periculoase sunt scorpionul şi cârcăiacu.

Flora județului Ialomița are caracter de stepă pe 65% din suprafața sa, întâlnindu-se următoarele tipuri:

- de ***stepă primară*** formată din graminee lipsite de valoare furajeră;
- de ***silvostepă***, în sud-vestul județului, cu păduri de arbori: stejar pufos și brumăriu, cer, gârniță, salcâm;
- de ***stepă***, cu arbori și arboret de pădure: frasinul, părul și mărul pădureț, ulmul, jugastrul, păducelul, porumbarul, lemnul câinesc, măcesul, cornul, sângerul;
- de ***luncă*** : stuf, papură, rogoz, salcie, plop, stejar;
- ***lacustră*** - orzoaica de baltă, brădișul, lintița, coada calului, limba broaștei, săgeata apei, cucuta de apă, piciorul cocorului ;
- alte tipuri : urzica, troscot, pălămida, mohor, mușețel, coada șoricelului, păpădie, ceapa ciorii, ghiocel, brebenel, etc.

Fauna existentă **în județul Ialomița** se poate clasifica astfel:

- ***animale de stepă şi de pădure***: popândăul, hârciog, orbete, șoarecele de câmp, dihor de stepă, iepure de câmp, prepeliță, potârniche, șoarecele de câmp, nevăstuica, căpriorul, mistrețul, vulpea, viezurele, șarpele rău, șopârla de stepă și de câmp, bizamul, câinele enot, vrabia spaniolă;
- ***păsări***, cele mai numeroase fiind: prigoria, fluierarul, dumbrăveanca, ciocârlia, cioara, vrabia, graurul, turturica, guguștiucul, fazanul colorizat, prepelița, potârnichea, vrabia, sitarul, lișița, rața sălbatică, șoimul dunărean, etc.
- ***ihtiofauna*** este alcătuită din: bibanul, plătică, crap, caracudă, babușcă, știucă, somn, nisetru, morun, etc.

O parte importantă din fauna județului Ialomița este de valoare și interes cinegetic, constituind o resursă pentru dezvoltare locală durabilă.

Flora municipiului Slobozia face parte din teritoriul în care se manifestă zonalitatea latitudinală, fiind situat în zona de **stepă**, subzona de stepă graminee și dicotiledonate. Principalele specii sunt: gramineele, colilia și negara, pășunile stepice, pirul. Alte familii de plante cu reprezentanți în stepă sunt: compozitele prin specii de mături, pelin, ranunculceele cu didițeii, liliaceele cu specii de ceapă.

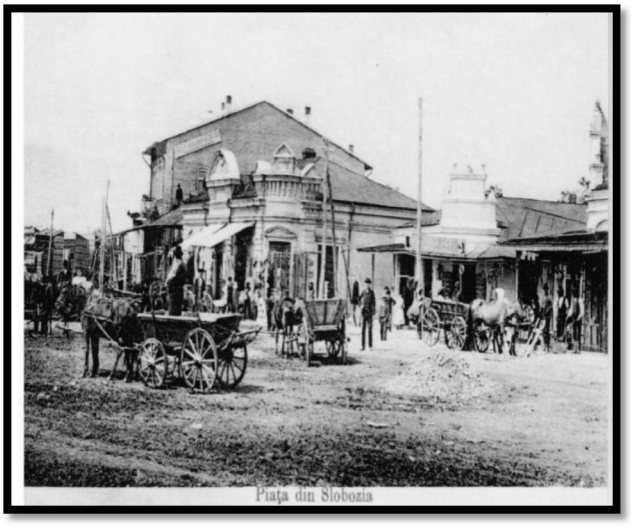
Arbuștii sunt reprezentați prin porumbar, vișin pitic, măceș, păducel. Un component încă familiar al peisajului îl constituie plantațiile de salcâm, introduse din a doua jumătate a secolului XIX. În arealele silvice din vestul și estul municipiului, vegetează stejarul brumăriu și arțarul tătăresc. În lunca Ialomiței se încadrează și zăvoaiele de salcie și plop, șleaurile de luncă, plantațiile de plop euramerican ce se intercalează între pajiștile de luncă și vegetația acvatică a bălților și lacurilor.

2.3. ISTORICUL MUNICIPIULUI SLOBOZIA

Descoperirile arheologice atestă faptul că acest teritoriu este locuit continuu încă din paleolitic, uneltele şi obiectele găsite la Coşereni, Borduşani, Săveni şi Dridu demonstrând acest lucru. Urme materiale specifice culturii neolitice s-au găsit în 15 localităţi ialomiţene.

Epoca bronzului arată că purtătorii acestei culturi, care au trăit pe teritoriul actual al judeţului Ialomiţa, practicau agricultura, olăritul, prelucrarea pietrei şi cromului, aveau legături semnificative, inclusiv culturale, cu lumea heladică şi miceniană.

Cercetările arheologice efectuate în Ialomiţa au pus în evidenţă existenţa a 48 de aşezări getice, situate pe principalele cursuri de ape curgătoare: Ialomiţa, Braţul Borcea şi Prahova, precum şi în jurul lacurilor Dridu, Fundata, Amara şi Strachina. Tot aici se pare că s-a născut marele domnitor Mihai Viteazul, care a realizat, pentru prima dată unirea celor trei ţări române. Ca unitate administrativ - teritorială, județul Ialomița este menționat în anul 1470, când era condus de un pârcălab din ”*Orașul de Floci*”.

Piaţa din Slobozia

Primul document care amintește de existenta satului Vaideei (Slobozia de azi), este hrisovul emis de Radu Mihnea, în martie 1614. Documentul ne arată că în aceste locuri existase o așezare mai veche, cunoscută sub denumirea de Vaideei, ce fusese pustiită de război cu 20 de ani înainte, în timpul domniei lui Mihai Viteazul, deci în 1594, acesta fiind anul primei atestări documentare a localității; iar "slobozie", după cum a explicat și călătorul cărturar Paul de Alep, care a vizitat Slobozia în 1658, însemna un teritoriu liber, unde cine se așează e scutit de anumite obligații fiscale. Aceste privilegii au fost reconfirmate de alți voievozi: Leon Tomșa (în 1630), Matei Basarab (1635 și 1636), Grigore Ghica (1672), Șerban Cantacuzino (1679 și 1682), Constantin Brâncoveanu (în 1688). În toate aceste hrisoave de slobozire, denumirea Vaideei a fost înlocuită, mai întâi cu apelativul Slobozia lui Ianache, iar din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea i se va spune, mai simplu Slobozia.

În zonă și pe actuala vatră a orașului au mai existat și alte așezari: Cuiburile, Cetățele (distrus de tătari), Slăvica, Bora și Doicești. Toate aceste sate sunt menționate și în alte hrisoave și zapisuri din prima jumătate a secolului al XVIII-lea după care vor fi pomenite doar moșiile pe care erau așezate respectivele sate, pentru că de-a lungul timpului, așa cum amintesc documentele, ”s-au spart”.

”Slobozirea” dată de Radu Mihnea locuitorilor satului Vaideei este prima dintr-un lung șir de hrisoave prin care sătenii din această ”slobozie” primeau numeroase avantaje și scutiri acordate de domnie. Vaideei – Slobozia era la atestarea documentară un sat cu un pâlc de case, de ordinul zecilor (spre exemplu, la 1831 erau în Slobozia doar 87 de case), cu câteva sute de locuitori, așezate undeva în jurul mănăstirii, ascunse privirilor indiscrete de pădurea din lunca râului Ialomița.

În zona municipiului Slobozia au existat și alte așezări, unele au dispărut, locuitorii mutându-se chiar în Slobozia de astăzi, iar altele, prin reorganizări administrativ-teritoriale, au devenit cartiere ale municipiului.

După anul 1571, documentele privind această așezare sunt mult mai numeroase și menționează numeroase activități economice și sociale.

Evoluția administrativă a localității reflectă etapele dezvoltării economice și evidențiază atenția pe care puterea centrală a statului a acordat-o acestei așezări. Satul Vaideei era așezare domnească și deci, conform legilor vremii, țăranii nu aveau îndatoriri decât către Domn. Satul a căpătat astfel, prin slobozire, statutul de sat liber, urmând să-și aleagă singur conducătorii. Matei Basarab închină satul Vaideei mănăstirii, iar autoritatea în sat este asigurată de un pârcălab care dădea socoteală proprietarului, respectiv mănăstirii.

Modificări profunde în organizarea administrației locale au survenit numai după aplicarea Regulamentului Organic (mai 1831). Satele puteau alege câte un pârcălab cu acordul cârmuitorului județului și al stăpânului moșiei. Între anii 1831 – 1851, numărul aleșilor satului a fost între 3-5 membri, la care se adăugau preotul și reprezentantul proprietarului moșiei. Aleșii satului erau de obicei sătenii care se bucurau de ascultare în sat. Pârcălabul era ales dintre bătrânii satului. În anul 1851, Barbu Știrbei a reorganizat sfatul sătesc, în sensul că era format din: pârcălab, un reprezentant al proprietarului și doi sau patru deputați aleși dintre sătenii fruntași.

La 2/14 aprilie 1864, Domnitorul Alexandru Ioan Cuza a promulgat legea organizării comunelor urbane și rurale și legea pentru înființarea consiliilor județene, menite să dea o nouă înfățișare organizării administrației locale.

Primul Consiliu al comunei rurale Slobozia a fost ales la 9 august 1864.

Dezvoltarea comerțului, în special

a celui cu animale și cereale, a determinat înmulțirea atelierelor meșteșugărești și, deci, existența unor instituții administrative, judecătorești, sanitare și de învățământ care au dus la sporirea numărului locuitorilor. Spre sfârșitul secolului al XIX-lea, începutul secolului al XX-lea, Slobozia a cunoscut importante transformări. S-a construit spitalul comunal (1896-1897), s-a înființat oficiul telegrafic (1872), s-a creat o puternică secție de jandarmi (1895), s-a înființat Ocolul Silvic (1898), s-au construit numeroase case de cărămidă, prăvălii, hoteluri, școli, farmacii, chiar și un cinematograf.

Toți acești factori au stat la baza legii din 12 aprilie 1912, prin care comuna rurală Slobozia a fost declarată comună urbană. Tânăra comună urbană avea, la data proclamării, o suprafață de 266 ha, era străbătută de 54 de străzi, două stradele și o șosea ce avea o lungime totală de 16,687 km. Dispunea de lumină electrică, produsă de un generator ce se afla la moara lui Gheorghe Fuierea, care asigura energia electrică pentru a ilumina strada principală, primăria, oficiul poștal, oficiul telegrafic, școlile primare, spitalul și farmacia. Schema de organizare a primăriei și consiliului comunal urban Slobozia se va îmbunătăți substanțial după anul 1912, răspunzând astfel nevoilor și sarcinilor social-economice și politice care îi stăteau în sarcină.

La 6 aprilie 1941, un inventar al orașului făcut de Primărie, înfățișa o Slobozie care avea o populație de 7.292 locuitori (Slobozia Nouă avea 1.333 locuitori); existau 69 de străzi, pe 15 dintre acestea erau amenajate trotuare, două erau pietruite și una singură (Matei Basarab) pavată cu piatră cubică de granit, în suprafață de 11.160 m.p. Industria orașului era reprezentată de două mori (Duru și Ștefan Dedinschi), o țesătorie mecanică pentru pânză și o presă mecanică pentru ulei, o instalație mecanică de tricotaje, trei darace de lână și două sifonării ("fabrici pentru ape gazoase").

Legea nr.5/6 septembrie 1950 plasează Slobozia printre cele 192 reședințe de raion din Republica Populară Română. Timp de doi ani, până în 19 septembrie 1952, raionul Slobozia va face parte din regiunea Ialomița, cu reședința la Călărași (împreună cu raioanele Călărași, Fetești, Lehliu și Urziceni), după care va trece la regiunea București. În subordinea orașului se aflau localitățile Bora și Slobozia Nouă.

Stema orașului

La 23 iunie 1922 s-a constituit Comisia Consultativă Heraldică, de pe lângă Ministerul de Interne, compusă din istorici, heraldiști, sigilografi, muzeografi, genealogiști etc. Această comisie va lucra intens și, în perioada 1924-1936, avea să stabilească stemele a peste 170 de municipii și orașe ale țării. Pentru orașul Slobozia, comisia a fost nevoită să creeze o stemă cu totul nouă, orașul neavând un astfel de însemn heraldic până la acea dată.

Actuala stemă aminteşte de edificiul ctitorit de Matei Basarab şi de activitatea edilitară desfăşurată de-a lungul anilor. Pergamentul desfăşurat

sugerează prima atestare documentară a localităţii. Retorta, floarea-soarelui şi spicele de grîu evidenţiază economia localităţii.

2.4. PREZENTAREA ZONELOR FUNCȚIONALE

2.4.1. Relații între zonele funcționale ale municipiului Slobozia

Planul Urbanistic General (PUG) reprezintă documentul cu caracter de reglementare, care constituie baza legală pentru realizarea programelor și acțiunilor de dezvoltare la nivel local.

Existența unor ***PUG***-uri actualizate, care să exprime în mod realist condițiile și nevoile în continuă schimbare de la nivel local, reprezintă o precondiție semnificativă pentru o dezvoltare locală armonioasă. Se constată că la nivelul municipiului Slobozia ***PUG***-ul aprobat în anul 2004 nu mai reprezintă nevoile reale funcționale, operaționale și de reglementare pentru teritoriul urban și nici din perspectiva unei dezvoltări urbane durabile.

Deși în cadrul acestei strategii se face trimitere la ***PUG*** nu se poate spune că acest document, în forma lui actuală, reprezintă o bază solidă pentru dezvoltarea pe termen mediu și lung a municipiului Slobozia. Pe cale de consecință, a apărut necesitatea imperioasă de a elabora un nou document actualizat.

Municipiului Slobozia, cel mai mare centru urban al Bărăganului estic, este un oraș de talie mijlocie, situat la convergența unor mari axe de comunicație, relevante la nivel național şi internațional.

Fiind o creație a ultimelor „valuri” de industrializare și urbanizare, oraşul a căpătat o dominanță funcțională industrial-agrară, concomitent cu subdezvoltarea serviciilor specifice economiei urbane. Cu toate acestea, rolul teritorial al oraşului, cel puțin la nivel județean, a fost compensat de existența unui vast spațiu rural înconjurător și implicit de inexistența unor centre urbane în competiție cu Slobozia. Acesta se plasează într-un spațiu județean puțin urbanizat în comparație cu media națională a ratei de urbanizare, în ciuda recentelor eforturi de a creşte ponderea populației urbane prin declararea de noi oraşe.

În ceea ce privește **diviziunea teritoriului în unităţi teritoriale de referinţa (UTR)**, situația actuală a dispunerii funcțiilor urbane **se caracterizează prin**: [38]

- *existența unei zonificări funcționale precise pentru zona de activități agro-zootehnice, industriale, de depozitare, etc., reprezentate de către mari grupări sau unități izolate;*

[38] *Sursa: Plan Urbanistic General (PUG) al Municipiul Slobozia*

- *existența unui grad ridicat de dispersie a unor servicii publice municipale, a unor activități de transporturi, construcții, depozitări, gospodărie comunală și spații plantate publice;*
- *axarea zonei centrale incert conturate și dispunerea locuințelor colective înalte și medii de comerț la parter;*
- *inexistența unei zone mixte bine dezvoltate*
- *absența unei trame stradale ierarhizate şi coerente;*
- *segementarea netă a zonei de locuit în zone cu locuințe colective mari și foarte mari, locuințe individuale parter de tip urban și de tip rural;*
- *existența în intravilan a unor mari suprafețe de teren agricol.*

Zonele cuprinse în intravilan (UTR) [39] sunt următoarele:

C - Zona centrală şi a echipamentelor publice dispersate

- *CP - zona centrală nucleul principal şi extindere;*
- *CB - zona echipamentelor publice dispersate;*
- *CM - zona misxă grupând comerţ, servicii pentru întreprinderi, sociale, colective şi personale, hoteluri-pensiuni, restaurante, locuinţe, ateliere manufacturiere;*
- *IS - zona serviciilor de interes general (manageriale, tehnice, profesionale, sociale, colective şi personale, comerţ, restaurante), activităţi productive mici, nepoluante şi locuinţe.*

L - Zona de locuit

- *L1 - locuinţe colective mari (P+4- P+ 11);*
- *L2 - locuinţe colective mici şi locuinţe individuale de tip urban P+ 1, P+2;*
- *L3 - locuinţe individuale P, P+1;*
- *L4 - locuinţe individuale cu gospodării de tip rural P, P+1;*
- *L5 - subzona pentru case de vacanţă.*

A - Zona pentru activităţi productive

- *A1 - subzona activităţilor productive industriale, agroindustriale, de construcţii, transporturi și servicii diverse;*
- *A2 - subzona terenurilor agricole din intravilan;*
- *A3 - subzona cu funcţiuni de depozitare;*
- *CMA - subzona parcului de activităţi.*

V - Zona spaţiilor plantate publice şi semipublice

- *V1 - subzona parcurilor, grădinilor publice şi plantaţiilor de protecţie;*
- *V2 - subzona activităţilor sportive şi de recreere;*
- *CMV - subzona mixtă de comerţ, spaţii verzi, loisir.*

[39] *Sursa: Plan Urbanistic General (PUG) al Municipiul Slobozia*

T - Zona circulaţiilor

- *TR - subzona transporturilor rutiere majore şi a serviciilor anexe;*
- *TF - subzona transporturilor feroviare şi a serviciilor anexe.*

G - Zona de gospodărie comunală - supradimensionată ca pondere în utilizarea terenului cuprins în perimetru, numai parțial justificat de condițiile speciale în care se rezolvă echiparea edilitară a localității.

S - Zona de folosinţă specială - supradimensionată ca pondere pentru desfășurarea activităților specifice ale armatei, poliției, jandarmeriei și pentru asigurarea siguranței naționale.

Zonele situate în extravilan [40] sunt:

Terenuri protejate din considerente culturale, ecologice şi peisagistice

- *EX A - sit arheologic;*
- *EX L - zona de protec(ie a lacului lezerul.*

Terenuri cu interdicţie temporară de construire pentru protejarea posibilităţilor de extindere în viitor a unor funcții urbane

- *EX O - culoare probabile ale viitoarelor circulaţii expres şi ocolitoare;*
- *EX P - terenuri pentru localizarea posibilă a amenajărilor portuare legate de transformarea râului Ialoruiţa în canal navigabil.*

Principalele **disfuncții constatate la nivelul zonelor funcționale** sunt:

- *existența unor terenuri reziduale sau cu folosință neprecizată;*
- *existența zonei terenurilor agricole din intravilanul municipiului;*
- *poluarea generată în principal de unitățile din zonele industriale;*
- *aspectul intrării în oraş prin Bora pe lângă platformele de gospodărie comunală;*
- *amplasarea pe traseele de intrare, fără o coerență a aspectului, a perdelelor de protecție, spațiilor de parcare;*
- *surse de poluare vizuală în ceea ce privește aspectul clădirilor, retragerile, sau serviciile pentru unitățile de transport;*
- *amplasarea unor unități industriale, de construcții, sau de transport în interiorul zonelor de locuit, generând fluxuri mari de marfă, aglomerări de persoane și poluare sonoră;*
- *distanțele prea mici între locuințe și zonele industriale;*
- *ocuparea excesivă a terenului pentru unele din zonele de locuințe.*

Totuși, ca urmare a restrângerii activității unor unități, a restructurărilor și conversiilor ce vor continua ca urmare a adaptării economiei municipiului la activități

[40] *Sursa: Plan Urbanistic General (PUG) al Municipiul Slobozia*

mai avansate, care necesită suprafețe mai restrânse de teren, rezervele de teren din zonele cu folosință industrială vor crește.

2.4.2. Analiza spațiilor publice

Spațiile publice reprezintă adevărate motoare pentru dezvoltarea sustenabilă a unui oraș, facilitând interacțiuni, generând impact și identitate în cazul în care ele sunt plasate în contex, sunt coerente cu funcțiunile pe care le îndeplinesc, oferă confort, atrag și stimulează. Spațiile publice sunt de fapt resurse spațiale pentru îmbunătățirea calității vieții.

Piețele urbane, scuarurile, străzile pietonale constituie atractori de fluxuri, în măsura în care sunt atractive și accesibile. Pentru o mai bună înțelegere a atributelor de atractivitate și accesibilitate, în sensul specialității de urbanism și în contextul orașelor competitive, acestea sunt contextualizate mai jos.

Atractivitatea este acel atribut asociat orașului sau unei zone ale sale, care determină și trezește interesul „consumatorilor. O zonă atractivă este acel teritoriu urban care răspunde cât mai corect necesităților de utilizare cerute de factorul social - fie că vorbim aici despre calitatea locuirii, despre design-ul și dotările urbane pentru activități culturale și de loisir sau despre succesul economic.

Planificarea și designul pot influența durata și natura activităților. Pentru a încuraja oamenii să facă și altceva în aer liber ar trebui să li se asigure protecție, siguranță, suficient spațiu, mobilier adecvat și calitate vizuală.

Accesibilitatea este, la rândul ei, un atribut esențial pentru un spațiu urban calitativ. Ea poate fi definită ca tangibilitatea unui areal de către întreaga gamă de utilizatori prin intermediul mobilității de diferite tipologii (transport public urban, mergând pe jos, cu bicicleta, cu autovehiculul personal etc.). Un spațiu public cu accesibilitate sporită devine, implicit, mai atractiv. Dezvoltarea locală dinamică de durată pentru zonele centrale este condiționată de îmbunătățirea accesibilității, prin realizarea unor infrastructuri complexe, unde circulația ușoară și cea nepoluantă au prioritate.

Componenta sociologică prin diversele tipologii de actori urbani definește atractivitatea urbană în raport cu facilitățile oferite de spațiu și calitatea lor. Oamenii găsesc atractive orașele și spațiile care le asigură bune condiții de trai, unde accesibilitatea este facilă și adecvată unei vaste categorii de utilizatori: „Sustenabilitatea socială, siguranța, încrederea, democrația și libertatea de exprimare sunt concepte-cheie care descriu perspectivele societății asupra orașului ca loc de întâlnire”. O zonă urbană coerentă se constituie dintr-o multitudine de elemente - arhitectură, instituții culturale, topografie, istorie, economie și imagine vizuală, însă factorul cheie ce confirm statutul unui spațiu urban atractiv este prezența interacțiunii sociale.

Cât despre atractivitatea economică, ea face referire la condițiile de piață care favorizează vandabilitatea produselor urbane și în deosebi, la climatul competitiv, unde necesitățile și comportamentul de consum au o relevanță ridicată în structura societală.

Parte a elementului economic, componenta turistică are o importanță deosebită în definirea conceptului de atractivitate urbană. Un spațiu urban devine obiectiv turistic atât în sensul comun al termenului, pentru vizitatori externi, cât și pentru utilizatorii locali, iar aici intervine validitatea conceptului de identitate urbană.

În ceea ce privește funcționarea spațiilor publice, se validează un principiu al psihologiei comportamentale a maselor: oamenii atrag oameni - un spațiu dinamic și populat dobândește un sentiment de siguranță și incluziune, întrucât indivizii se vor identifica cu un grup de oameni. Cu alte cuvinte, spațiile publice de succes trebuie să susțină puncte de interes diverse și să aglutineze activități sociale.

Spațiile publice reprezentative ale Municipiului Slobozia sunt:

- ***Piața Revoluției –*** aparținând domeniului public al municipiului Slobozia, în suprafață de 1477,00 mp, este amplasată pe B-dul. Matei Basarab.

Piața Revoluției s-s impus în circuitul cultural slobozean drept zonă destinată manifestărilor cultural-artistice și de petrecere a timpului liber.

- ***Zonele verzi*** constituie elemente principale de interes la nivelul orașului, atunci când vine vorba de petrecerea timpului liber pentru toate categoriile de cetățeni.

În municipiul Slobozia există **100,52 ha spații verzi** și 29.270 m garduri vii (inclusiv scuaruri). Pe lângă cele 35,27 ha spații verzi printre blocuri, **cele mai importante parcuri ale municipiului Slobozia** sunt (34,5 ha) [41] :

- ***Parcul Tineretului*** - în suprafață de 17,3 ha (se preconizează o extindere a zonei de parc cu 10,84 ha), amplasat în zona Catedralei Episcopale;
- ***Parcul Est*** - în suprafață de 6 ha, amplasat pe Bulevardul Matei Basarab;
- ***Parcul Ialomița*** – în suprafață de 5,2 ha, amplasat pe strada Aleea Stadionului;
- ***Parcul Muzeul Agriculturii*** - în suprafață de 17 ha, amplasat în zona Muzeului Agriculturii;
- ***Parcul Ambianța*** - în suprafață de 1,6 ha, amplasat pe strada Mihail Sadoveanu;
- ***Parcul Eminescu*** - în suprafață de 1,3 ha, amplasat pe Bulevardul Matei Basarab;
- ***Parcul E14*** - în suprafață de 0,7 ha, amplasat pe strada Episcopiei;
- ***Parcul CFR*** - în suprafață de 0,8 ha, amplasat pe strada Gării.

[41] *Sursa: Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Slobozia: https://www.turismslobozia.ro/ro/obiective-turistice/parcuri și date furnizate de Primăria Municipiului Slobozia*

Parcul Ialomița ***Parcul Ambianța*** ***Parcul Eminescu***

Toate parcurile din municipiul Slobozia sunt dotate cu locuri de joaca pentru copii, dar şi locuri special amenjate pentru gimnastica-fitnes in aer liber.

Parcul Tineretului din Slobozia, cel mai mare parc din municipiu, se află amplasat în zona Catedralei Episcopale, foarte aproape de Drumul Naţional 2A. Este unul dintre cele mai mari parcuri din oraş şi singurul care îşi cinsteşte eroii, aici find amplasată statuia colonelului Popescu, o figură marcantă a Armatei Române pe vremea celor două mari conflagraţii mondiale. Parcul a fost conceput înainte de anii 1970, dată la care începe modernizarea urbană şi peisagistică a Sloboziei. I s-a spus *Parcul „Tineretului”* deoarece era locul preferat de relaxare al adolescenţilor şi tinerilor.

În prezent, *Parcul Tineretului* de la Slobozia este unul dintre cele mai ecoparcuri din oraş. Mai mult, în incinta parcului există o expoziţie de sculptură în aer liber, a mai multor studenţi de la Facultatea de Arte care şi-au etalat talentul la Slobozia. [42]

Parcul Muzeului Naţional al Agriculturii este o unitate creată de muzeu. Teoretic, parcul aparţine în proporţie de 2/3 Consiliului Local şi 1/3 M.N.A., dar practic, de

[42] *Sursa: https://adevarul.ro/locale/slobozia/foto-parcul-tinere*

amenajarea şi întreţinerea parcului se ocupă angajaţii muzeului. În parc sunt amplasate obiecte muzeale care se pretează la o astfel de expunere (colaci de fântână - dataţi 1853 şi 1937, hambar - datat 1869, cuptoare tradiţionale etc.).

Parcul se întinde pe o suprafaţă de 17.000 mp. Concepţia estetică a adoptat stilul arhitectural mixt: stilul clasic şi cel peisagistic, utilizându-se atât forme geometrice, cât şi grupări de arbori şi arbuşti cu dezvoltare liberă. Amenajarea lui a început în anul 2000, atunci când a fost adusă biserica de lemn, continuând şi astăzi prin îmbogăţirea cu diverse specii dendrologice. Aleile dalate din piatră de râu sporesc rusticitatea locului.

- ***Piețele agro-alimentare*** atrag fluxuri importante, însă imaginile lor nu corespund atributului de reprezentativitate pentru oraș:
  - *Piața Agroalimentară Ialomița – str. Ialomița*
  - *Piața Agroalimentară Cuza Vodă – str. Lujerului*
  - *Piața Agroalimentară Zona 500 ap – Prelungirea Mihai Viteazu*
  - *Piața Agroalimentară Zona MB – B-dul. M. Basarab*
  - *Bazarul Municipal – str. Eternității*
  - *Oborul Municipal – șos. Brăilei.*

- ***Obiectivele religioase*** au caracter de reper de interes local, dar și de interes turistic. Acestea constituie locurile de desfășurare a obiceiurilor religioase, identitare pentru tradiție, generând fluxuri sursă regulate de oameni atât la sfarșit de săptămână, cât și în timpul sărbătorilor.

Din punct de vedere religios, patroni al municipiului sunt considerați Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, ocrotitorii primului lăcaș de cult construit în această zonă, încă existent, Mănăstirea „Sfinţii Voievozi”, dar ziua orașului este sărbătorită (încă de la instituire) de sărbătoarea Înălțării Domnului, hramul actualei catedrale episcopale.

***Biserici importante din municipiul Slobozia*:**

Mănăstirea „Sfinţii Voievozi" din Slobozia este una dintre cele mai vechi și mai importante lăcașuri de cult din din Sud-Munteniaul țării, aceasta fiind ctitorită de Matei Basarab în jurul anului 1634. Lăcașul de cult a fost ridicat pe locul unei moşii acordate, în anul 1616, de domnitorul Alexandru Ilia postelnicului Enache Caragea. Din vechea ctitorie se mai păstrează turnul clopotniței - partea inferioară - și zidul înconjurător, mănăstirea fiind reparată și refăcută de egumenul Gavril in 1836, iar ulterior, în mai multe rânduri, de către preoții slujitori, cu ajutorul enoriDe-a lungul timpului, mănăstirea a fost distrusă de mai multe ori și apoi reconstruită. Dupa 1990 au loc ample lucrări de consolidare și restaurare, în anul 1994 devenind sediul Episcopiei Sloboziei si Calarasilor.

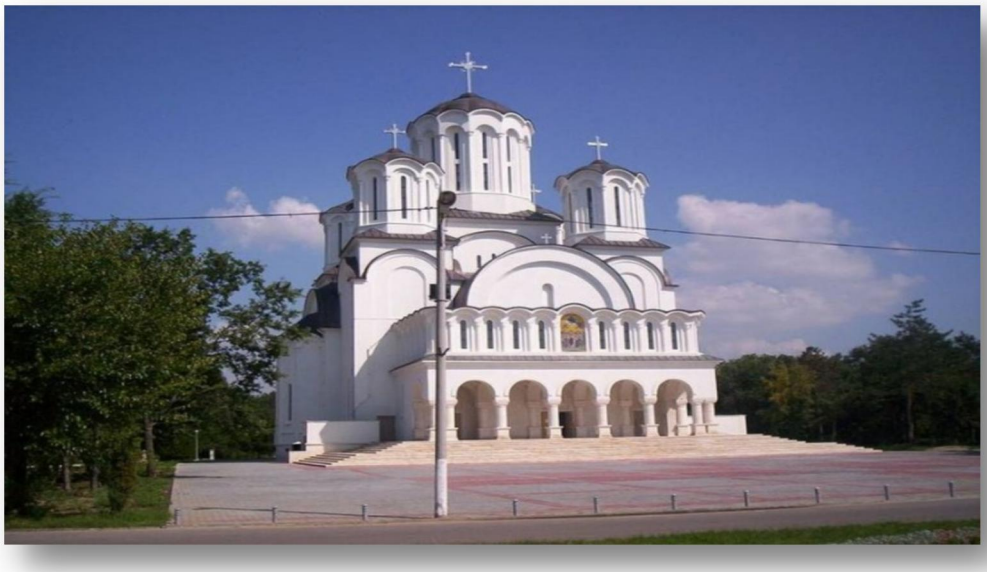

Sursa:http://www.info.ro/obiective-turistice-slobozia/manastirea-sfintii-voievozi-din-slobozia

Până în anul 1998 a fost mănăstire de maici, iar din anul 2009 s-a transformat în mănăstire de călugari. Biserica din cadrul mănăstirii este închinată Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, numiți și "Sfinții Voievozi", construită în formă de cruce greacă, cu trei turle, interiorul bisericii fiind bine proportionat: pronaosul este despărțit de naos prin patru coloane ce susțin cafasul, naosul are abside laterale, iar o catapeteasmă de lemn desparte naosul de absida altarului.

Catedrala Episcopală din Slobozia se află în parcul principal al municipiului, având dimensiuni impresionante: înălțime de 37 metri, lungime de 45 metri, lățime de 24 metri și o suprafață totală de 850 m^2. Aceasta a fost prima și cea mai mare construcție eclesială din țară finalizată după căderea comunismului.

Punerea pietrei de temelie a Catedralei Episcopale din Slobozia, cu hramul *Înălțarea Domnului*, s-a efectuat de către Prea Fericitul Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la data de 15 iulie 1992. În momentul sfințirii, catedrala a primit moaștele Sfântului Apostol Andrei, ale sfinților Epictet și Astion de la Halmiris, precum și moaștele sfinților mucenici de la Niculițel, hramul bisericii fiind Înălțarea Domnului.

Sursa: http://www.info.ro/obiective-turistice-slobozia/catedrala-episcopala-din-slobozia

Catedrala Episcopală are pictura realizată în stil neobizantin românesc iar policandrul, precum și obiectele de cult, au fost donate de clerici și credincioși din Grecia.

Catedrala Episcopală din Slobozia este unul dintre cele mai importante obiective turistice din Muntenia.

***Biserica Romano-Catolică Slobozia*, construită din pereți metalici și amenajată** într-un timp record (3 luni), a primit la Liturghia de consacrare, ca nou patron „Preasfânta Inimă a lui Iisus", fericitul Ieremia Valahul, patronul comunității catolice din municipiul Slobozia, rămânând ca patron secundar al bisericii. Liturghia de consacrare a noii biserici a fost prezidată de Arhiepiscop Mitropolit de București, doctor Ioan Robu, la eveniment participând reprezentanți ai administrației locale și ai Episcopiei Ortodoxe a Sloboziei și Călărașilor.

Cultele religioase se bucură de libertate deplină în municipiul Slobozia. Astfel, există mai multe biserici și catedrale ale diferitelor culte:

- *Biserica „Buna Vestire"* - sec. XVIII, translatată de la Poiana;
- *Biserica „Sf. Evanghelist Matei"* - a doua ca vechime din municipiu;
- *Biserica „Nașterea Maicii Domnului" (Cuza-Vodă);*
- *Biserica „Sf. Ilie" (Cărămidari);*
- *Biserica „Sf. Gheorghe" (ANL);*
- *Biserica „Sf. Dimitrie" (Nordului);*
- *Biserica „Adormirea Maicii Domnului" Bora;*
- *Biserica „Sf. Martiri Brâncoveni" Slobozia Nouă;*
- *Biserica „Sf. Nicolae" Slobozia Nouă;*
- *Câte o capelă în Penitenciarul Slobozia și Spitalul Județean Slobozia;*
- *Biserica Adventistă de ziua a șaptea* – cult neo-protestant;

- *Biserica Creștină Evanghelică* – cult neo-protestant;
- *Biserica Creștină Penticostală* – cult neo-protestant;
- *Martorii lui Iehova* – cult neo-protestant;
- *Calvary Church* – cult neo-protestant.

Cimitirele

Din evidențele ***Cancelariei Eparhiale Slobozia*** rezultă că în municipiul Slobozia există două cimitire parohiale:

Cimitirul Uman Bora – DN 2A
Cimitirul Uman Slobozia Nouă – DN 2A.

Cimitirul Uman Bora – DN 2A se întinde pe o suprafață de 12 ha și este amplasat pe strada General Magheru (tarlale: CI780:CI782;CI783 şi A786 parţial). Cimitirul Municipal dispune de o incintă împrejmuită cu gard ornamental (zidărie din bolovani de râu) şi din elemente prefabricate, care în interior este amenajată cu alei carosabile şi pietonale, parcelată pentru locuri de veci. Capela este dotată cu un birou administrator și o cameră priveghi.

Cimitirul Uman Slobozia Nouă – DN 2A se întinde pe o suprafață de 1,10 ha și este amplasat DN 21 – Slobozia – Brăila. Cimitirul dispune de o incintă împrejmuită cu gard din elemente prefabricate din beton armat, parcelată pentru blocuri de veci.

- ***Zonele de agrement*** - sunt reprezentate de spații verzi și spații special amenajate cu infrastructură specifică pentru practicarea unor sporturi și petrecerea timpului liber, precum:

- cele ***34,5 ha de parcuri*** - toate parcurile din Slobozia îndeplinesc normele europene din punct de vedere al dotărilor şi curăţeniei. Toate sunt prevăzute cu băncuţe, toalete ecologice, coşuri de gunoi, iluminat, alei asfaltate, locuri de joacă pentru copii, iar cele mai mari parcuri sunt dotate şi cu fântâni arteziene;
- ***Râul Ialomiţa*** - care curge paralel cu şoseaua de centură, pe latura de S-E a municipiului;
- ***Pădurea PERI*** - loc de agrement pentru locuitorii municipiului, amenajată cu spații pentru grătare și un spațiu în care se desfășoară diverse festivaluri-concursuri;
- ***Parcul de vacanţă Hermes*** situat pe DN2A, ce leagă Constanţa de București, la 2 km de Slobozia. Aici funcţionează hotelul Western, restaurantul Cerbul şi terasa Vânătorul, dar şi o piscină. Grajdurile de cai şi ponei, precum şi copia în miniatură a turnului Eiffel, reprezintă alte puncte de mare interes pentru vizitatori;
- în cadrul ***Teatrului de vară*** sunt prezentate spectacole;

- în fiecare an, ***satul de vacanţă*** organizează concursuri chinologice şi de echitaţie;
- ***Lacul lezeru*** este situat la 5 km de orașul Slobozia, jud. Ialomița, pe drumul care duce către Ţăndărei (E60). Complexul Lacul lezer dispune de o cabană (8 camere şi un restaurant de 35 locuri), un restaurant de 100 persoane şi o terasă pe malul lacului de 150 de locuri şi un foişor de 60 locuri. Balta se întinde pe o suprafaţă de 200 ha si are o adâncime medie de 3-4 metri. Lacul este populat cu crap romanesc, amur, somn, caras, biban, novac, sânger şi roşioara. Există amenajări pentru pescuitul sportiv şi 33 de pontoane cu umbrare. Pentru agrement există: hidrobiciclete, caiac canoe, bărci salvamar, bărcuţe cu vâsle, SkiJet, ATV;
- ***Bazinul de înot didactic Slobozia*** a fost finalizat în anul 2014 si este un ansamblul alcătuit din teren, construcție, instalații și dotări aferente în suprafață de 1391 mp. Bazinul are o lungime de 25 m, lățime de 12,50 m, adâncimea este între 1,20 m si 1,80 m și deține 5 culoare de 2,50 m fiecare, prevăzute cu blockstar. *Bazinul de înot didactic Slobozia* este proprietatea Municipiul Slobozia, titularul dreptului de administrare fiind *Clubul Sportiv Municipal UNIREA Slobozia* conform H.C.L.213/18-12-2014;
- ***Arene şi cluburi sportive***

În ceea ce priveşte activitatea sportivă, Municipiul Slobozia găzduieşte, anual, **două turnee pentru veteranii tenisului** şi anume:

- ***"Cupa Naparis"*** - Turneul este cotat cu gradul maxim (Gradul 6) şi se dispută pe 12 terenuri, pe zgură, outdoors, situate în frumoasa Baza a CSS Teniscon, din Slobozia, Parcul Tineretului vis ă vis de Catedrala Episcopală;
- ***"Cupa Tenis Cop"*** - de la porecla Conaşu' a lui Iosif Duhovnicu, omul care a pus bazele tenisului de câmp în Slobozia.

Arenele sportive constituie repere la nivel municipal și polarizează, în mod periodic, fluxuri de spectatori. Activitatea sportivă a constituit o preocupare constantă a autorității locale din municipiul Slobozia. Aceasta are la dispoziție o bază materială importantă care au statutul de repere urbane, alcătuită din:

- ✓ 1 sală de sport polivalentă - *Sala Sporturilor "Andreea Nica"* cu o capacitate de 2.000 locuri;
- ✓ 1 stadion - *Stadionul Municipal "1 Mai";*
- ✓ 1 teren de tenis acoperit;

- ✓ 1 bazin de înot didactic acoperit;
- ✓ 1 ștrand - *Ștradul Intergrup;*
- ✓ 1 bază sportivă de tenis - ”*Tenis CON*”.

În categoria obiectivelor ce fac parte din infrastructura socială, polarizează fluxuri constante și reprezintă elemente de reper, sunt incluse și relevante și ***alte instituții de interes public*:**

- *Primăria Municipiul Slobozia;*
- *Instituția Prefectului Județului Ialomița;*
- *Consiliul Județean Ialomița;*
- *Tribunalul Ialomița;*
- *Spitalul Județean de Urgență Slobozia;*
- *Casa de Cultură a Sindicatelor (cu o sală de spectacol-amfiteatru, bibliotecă şi diverse săli pentru conferinţe, expoziţii etc);*
- *Cercul Militar (dotat cu sală de spectacol-amfiteatru, diverse săli pentru cursuri, şedinţe, expoziţii);*
- *Clubul Tineretului (fosta Casa Tineretului);*
- *Casa Elevilor sau Palatul Copiilor (fosta Casă a Pionierului);*
- *Centrul de Artă şi Creaţie Populară;*
- *Centrul Social-cultural „Episcopul Damaschin" al Episcopiei Sloboziei şi Călăraşilor;*
- *Centrul Multifuncţional cartier Bora, Slobozia;*
- *Cantina de ajutor social „Sf. Nicolae” Slobozia;*
- *Centrul Comunitar al Persoanelor în Vârstă - Clubul Seniorilor “Răsărit în Amurg“ Slobozia;*
- *Centrul de Îngrijire de Zi Slobozia;*
- *Direcția Educație, Cultură și Tineret Slobozia;*
- *Poliția Municipiului Slobozia;*
- *Ocolul Silvic Slobozia;*

- *Oficiul Registrului Comerţului de pe lîngă Tribunalul Ialomiţa;*
- *S.C. Urban S.A. Slobozia;*
- *Serviciul Public de Transport Local Slobozia;*
- *S.C. Polaris M Holding S.R.L. Constanța – Pct. de Lucru Slobozia;*
- *Piețe, Târguri și Oboare, etc.*

2.5. PROFILUL DEMOGRAFIC

2.5.1. Populație – evoluție, mărime, structură

Este o realitate faptul că **evoluțiile demografice** din România sunt îngrijorătoare, cu trenduri negative pe termen lung. Potrivit estimărilor realizate la nivel național și internațional, fără a lua în considerare migrația externă, dar admițând o creștere a speranței de viață la naștere, populația României ar putea să scadă la 20,8 milioane în anul 2020 si la 19,7 milioane în anul 2030, urmând să ajungă la 16,7 milioane la mijlocul secolului.

Consecințele acestor evoluții sunt considerabile în toate domeniile vieții economico-sociale: forță de muncă, educație și formare profesională, servicii sociale și de sănătate, dezvoltare regională, etc.

Ținând seama de aceste elemente, este o prioritate de interes național elaborarea unei *Strategii privind populația României* pe termen lung (până în anul 2050) și foarte lung (până la sfârșitul secolului), care ar trebui să vizeze trei obiective principale:

- *Ameliorarea stării de sănătate;*
- *Reducerea mortalității și creșterea duratei medii de viață;*
- *Evitarea unei emigrații importante ca dimensiune.*

Pentru a asigura cresterea calității vieții cetățenilor și persoanelor rezidente în România și pentru reducerea și inversarea declinului demografic, vor fi urmărite următoarele **obiective** orientative:

- *Înscrierea pe o tendință sigură de diminuare a reducerii numărului populației generale.*
- *Reducerea ratei sărăciei la un nivel comparabil cu media UE din acel an.*
- *Asigurarea accesului tuturor cetățenilor și rezidenților la servicii de sănătate, educație și sociale de calitate.*
- *Asigurarea accesului nediscriminatoriu al tuturor persoanelor pe piața muncii*
- *Cuprinderea tuturor persoanelor apte de muncă în sistemul de educație și formare profesională continuă, inclusiv a celor în vârstă de peste 50 ani.*[43]

Populația reprezintă elementul de bază al potențialului economic al unui teritoriu. Prin urmare, cunoașterea aspectelor privind numărul, structura și evoluția acesteia în timp reprezintă punctul de pornire al tuturor analizelor.

[43] *Sursa: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030*

În conformitate cu datele oferite de *Institutul Național de Statistică*, **populația *Regiunii Sud-Muntenia*** era, la data de **1 iulie 2020**, de **3.151.719 persoane**, ceea ce reprezintă 14,23% din populația României.

În ceea ce privește ***județul Ialomița***, potrivit aceleași surse, populația stabilă totală era, la data de 1 iulie 2020, de **284.025 persoane**, reprezentând aproximativ 2,09% din populația totală a României.

Municipiul Slobozia reprezintă principalul centru socio-economic și industrial din județul Ialomița. Conform datelor puse la dispoziție de municipalitatea Slobozia, înscrise *în Fișa localității*, la data de 1 iulie 2020, în ***municipiul Slobozia*** erau înregistrați **51.171 locuitori**, din care 24.188 **populație masculină (47,26%)** și 26.983 **populație feminină (52,73%)**.

În ceea ce privește evoluția populației, se constată o dinamică negativă, similară la nivel de municipiu, județ și regiune, evidențiată grafic mai jos:

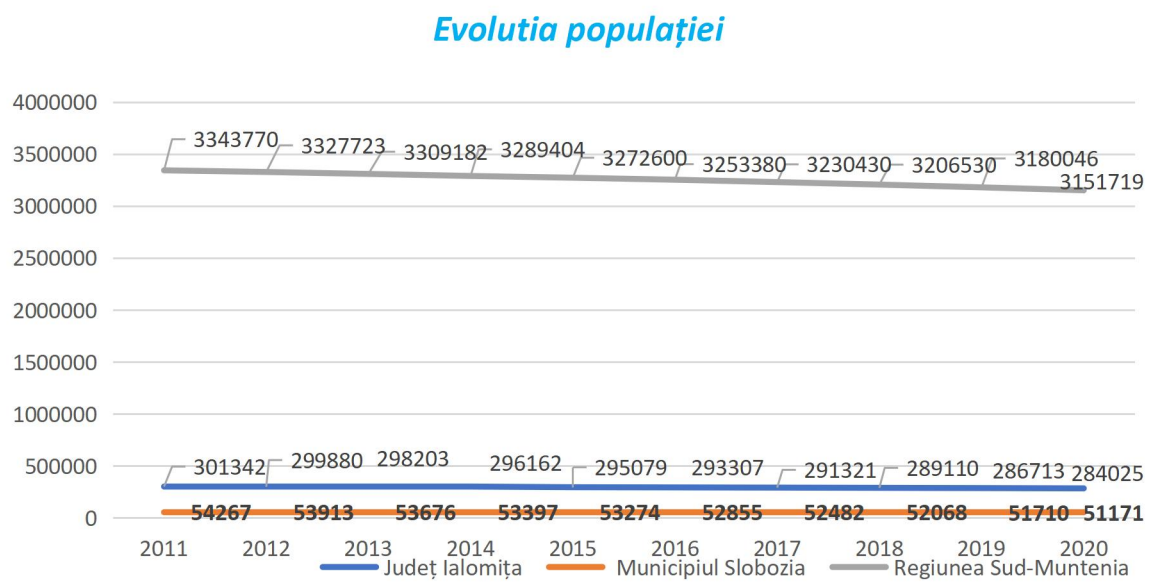

Fig. 2.17. Evoluția populației în Regiune/Județ/Municipiu în perioada 2011 – 2020 [44]

Tendința de scădere din ultimii ani (cca. 5,70%) se datorează mai multor factori: rata mică a natalității, mutarea unora dintre locuitori în zonele limitrofe ale municipiului Slobozia, cât și plecarea în străinătate din cauza sărăciei. Slobozia este un oraș industrial care a prins contur odată cu apariția zonei industriale. În ultimii ani s-a dezvoltat foarte mult în Slobozia latura comercială, de retail, dar au dispărut unele dintre activități industriale din zonă care concentrau un număr sporit de angajați.

[44] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

Numărul locuitorilor și repartiția geografică în interiorul municipiului Slobozia a variat în decursul timpului în funcție de oscilațiile valorice ale celor doi indicatori demografici determinanți: *mișcarea naturală și mișcarea migratorie*.

Deși evoluția populației a înregistrat o continuă tendință de scădere, atât la nivelului județului, cât și al municipiului, se constată totuși o pondere relativ constantă a populației municipiului Slobozia în total județ – aprox. 18% - atât la nivelul datelor înregistrate la recensămintele din anii 2002 și 2011, cât și la nivelul anului 2020.

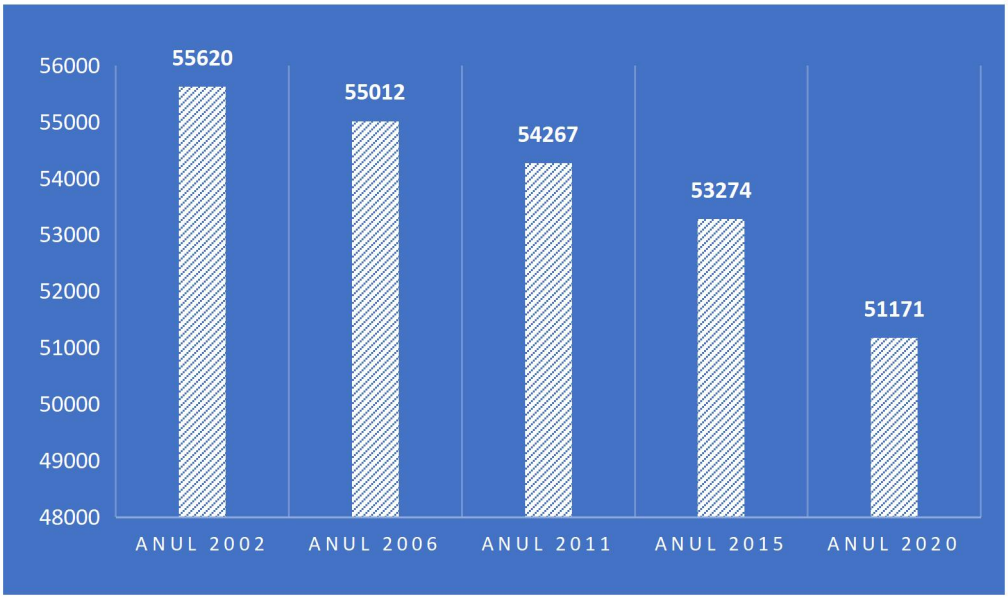

Fig. 2.18. Populația Municipiului Slobozia în perioada 2002-2020 [45]

După cum se poate observa și din graficul de mai sus, a fost determinat un trend continuu de scădere a populației în perioada 2002-2020.

Astfel, în 2011, populația totală era de 54.267 locuitori, cu 1.353 locuitori mai puțin decât în anul 2002 și cu 3.096 locuitori mai puțini în anul 2020. Ca urmare a fenomenului de migrație și de scădere a natalității și a sporului natural, populația municipiului Slobozia a înregistrat o scădere de aproximativ 2,49%, respectiv 5,70% (anul 2011 comparativ cu anul 2002 și anul 2020).

În ceea ce privește **organizarea pe grupe de vârstă** a județului Ialomița, acesta evidențiază ponderi mai ridicate deținute de populația adultă (60,60%), urmată de populația vârstnică (23,39%) și o pondere și mai mică deținută de populația tânără (16,01%).

[45] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

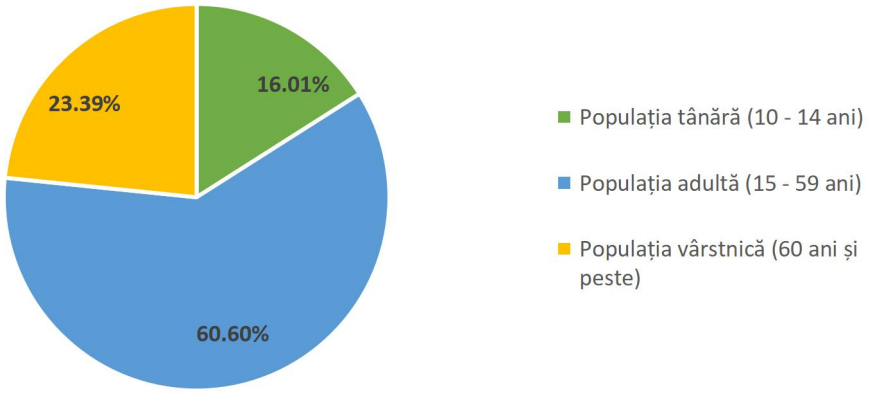

Fig. 2.19. Organizarea pe grupe de vârstă a populației județului Ialomița [46]

În anul 2020, **structura demografică pe grupe de vârstă a municipiului Slobozia** se prezintă astfel:

Vârste și grupe de varsta	Localitate	Număr persoane	Pondere
0-4 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**1933**	**13,06%**
5-9 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**2211**	
10-14 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**2541**	
15-19 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**2198**	
20-24 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**2284**	
25-29 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**2497**	
30-34 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**4231**	**63,08%**
35-39 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**3750**	
40-44 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**4712**	
45-49 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**4410**	
50-54 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**4994**	
55-59 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**3205**	
60-64 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**4014**	
65-69 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**3804**	
70-74 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**2211**	**23,85%**
75-79 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**1013**	
80-84 ani	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**718**	
85 ani si peste	MUNICIPIUL SLOBOZIA	**445**	

[46] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

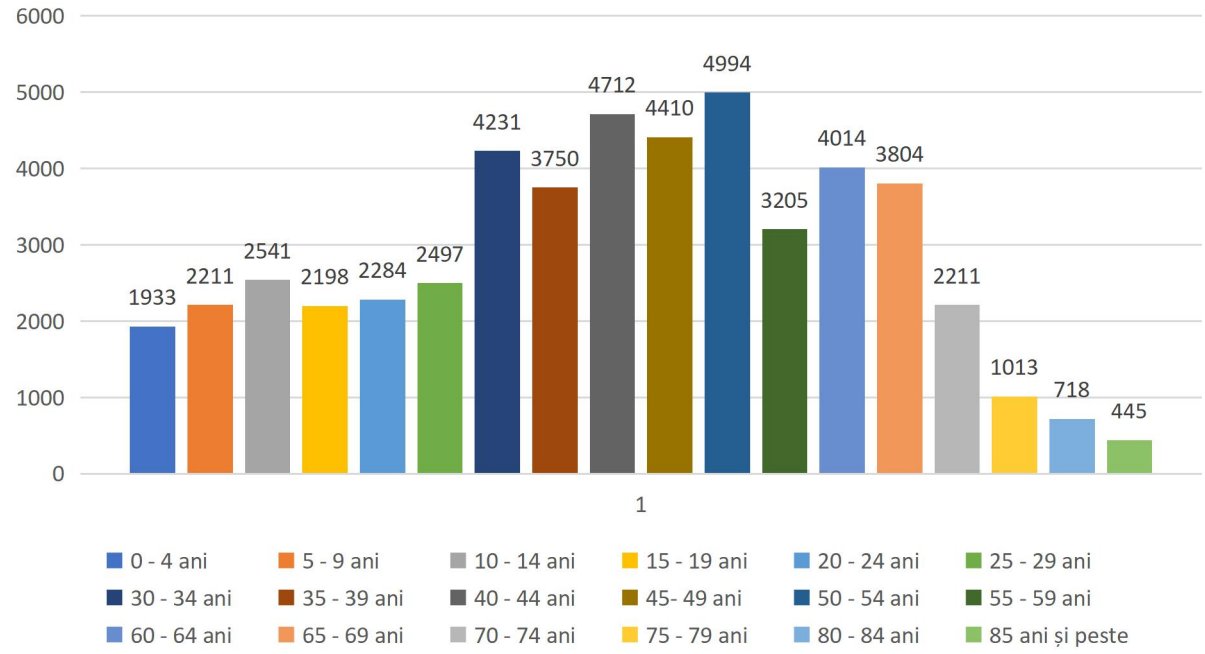

Fig. 2.20. Structura demografică pe grupe de vârstă în Municipiul Slobozia în anul 2020 [47]

Astfel, structura populației pe grupe de vârstă din municipiul Slobozia relevă o pondere mai ridicată a populației adulte (63,08%) față de situația la nivel județean (60,60%). Și pentru populația vârstnică din municipiu se remarcă, de asemenea, o pondere mai mare (23,85%) față de nivelul județean (23,39%). În schimb, în cazul populației tinere se înregistrează o pondere mică, valoarea înregistrată la nivelul municipiului fiind de 13,06% față de cea consemnată la nivel județean (16,01%).

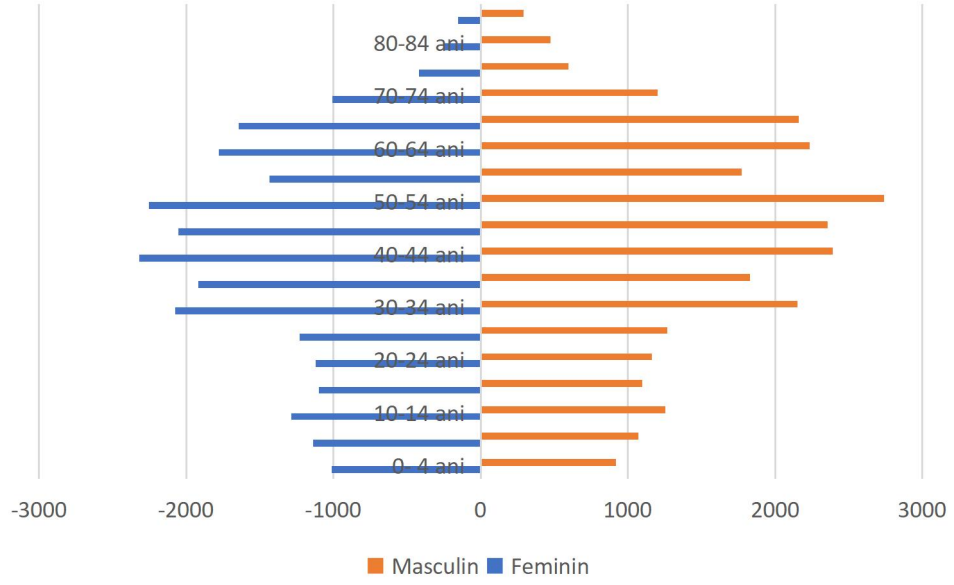

Fig. 2.21. Piramida pe grupe de vârste și sexe în Municipiul Slobozia, iulie 2020 [48]

2.5.2. Mișcarea naturală și migratorie a populației

[47] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică, anul 2020*
[48] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică, anul 2020*

Populația umană reprezintă un sistem dinamic supus în permanență schimbărilor ca urmare a influenței mișcării naturale (nașteri și decese) și a mișcării migratorii (imigrări și emigrări).

Se poate afirma că migrația, privită ca mișcare în spațiu a unei populații, reprezintă o componentă principală a acesteia, alături de natalitate și mortalitate. Totuși, importanța mișcării migratorii este mai redusă, dacă avem în vedere procesul reproducerii populației, deoarece, prin intermediul acesteia se realizează numai o deplasare a unor efective de populație dintr-o colectivitate în alta.

2.5.2.1. Mișcarea naturală a populației

Tendința de îmbătrânire a populației din Regiunea Sud-Muntenia este evidentă și din analiza mișcării naturale a populației, constatându-se o scădere continuă a numărului de copii născuți vii în anul 2019, față de anul 2015, atât în mediul urban, cât și în mediul rural.

Tabel 2.1. Mișcarea naturală a populației din mediul urban și rural la nivelul Regiunii Sud-Muntenia

Mișcarea naturală a populației din mediul urban și rural	An	Născuți vii		Spor natural	
		Rata la 1000 locuitori			
		urban	rural	urban	rural
Regiunea Sud Muntenia	**2015**	***11,86***	***16,22***	***- 2,15***	***- 13,17***
	2019	***10,80***	***15,74***	***- 3,65***	***- 13,07***
Județul Argeș	2015	*2,62*	*2,84*	*- 0,02*	*- 2,04*
	2019	*2,67*	*2,78*	*- 0,09*	*- 2,11*
Județul Călărași	2015	*1,17*	*1,78*	*- 0,13*	*- 1,37*
	2019	*1,00*	*1,73*	*- 0,35*	*- 1,21*
Județul Dâmbovița	2015	*1,38*	*3,26*	*- 0,15*	*- 1,55*
	2019	*1,26*	*3,28*	*- 0,38*	*- 1,56*
Județul Giurgiu	2015	*0,71*	*1,77*	*- 0,24*	*-1,45*
	2019	*0,66*	*1,64*	*- 0,39*	*- 1,60*
Județul Ialomița	**2015**	***1,37***	***1,41***	***0,07***	***-1,12***
	2019	***1,25***	***1,31***	***- 0,09***	***- 1,25***
Județul Prahova	2015	*3,46*	*3,40*	*- 1,42*	*- 2,12*
	2019	*2,94*	*3,28*	*- 1,91*	*- 2,31*

Județul Teleorman	2015	*1,10*	*1,74*	*- 0,27*	*- 3,55*
	2019	*0,99*	*1,69*	*- 0,44*	*- 3,04*

De asemenea, **sporul natural** înregistrează o degradare rapidă în aceeași perioadă, scăzând la nivelul regiunii de la -2,15 la -3,65, în mediul urban, respectiv de la -13,17 la -13,07 în mediul rural. Scăderea este valabilă pentru toate cele șapte județe ale regiunii, județul Ialomița înregistrând însă o scădere semnificativ mai mare în mediul urban, de la un spor natural pozitiv în anul de referință (2015) la un spor natural negativ în anul 2019.

Situația de **la nivelul municipiului Slobozia** este prezentată în tabelul și graficul de mai jos:

Tabel 2.2. Evoluții demografice la nivelul municipiului Slobozia, în perioada 2015-2019 [49]

	2015	2016	2017	2018	2019
Populația totală stabilă (la 1.07)	53.274	52.855	52.482	52.068	51.710
Femei	27.879	27.703	27.558	27.363	27.226
Născuți vii	434	405	407	402	349
Decedați - total	392	442	441	425	430

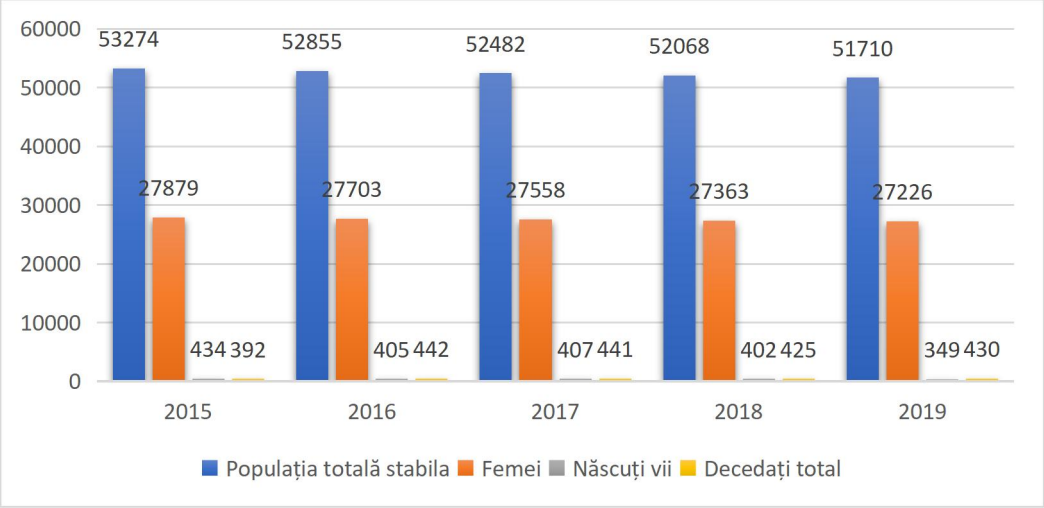

Fig. 2.22. Evoluții demografice la nivelul municipiului Slobozia, în perioada 2015-2019 [50]

Tabel 2.3. Sporul natural în municipiul Slobozia în perioada 2015-2019 [51]

[49] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*
[50] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*
[51] *Sursa: Institul Național de Statistică*

Indicator demografic	2015	2016	2017	2018	2019
Născuți vii la 1000 locuitori	0,43	0,40	0,40	0,40	0,34
Decedați total la 1000 locuitori	0,39	0,44	0,44	0,42	0,43
Spor natural	**0,04**	**- 0,03**	**- 0,03**	**- 0,02**	**- 0,08**

Și **la nivelul municipiului** se constată aceeași tendință de scădere a numărului de născuți vii în intervalul 2015 – 2019 și o creștere continuă a mortalității, ceea ce implică un **spor natural negativ** începând cu anul 2015.

2.5.2.2. Mișcarea migratorie a populației

Migraţia a existat din cele mai vechi timpuri, înregistrând intensităţi diferite de la o etapă istorică la alta şi dezvoltându-se noi forme. În Uniunea Europeană, libera circulaţie a lucrătorilor a fost unul dintre drepturile recunoscute cetăţenilor de către legislaţia comunitară. Fenomenul migraţionist a înregistrat o continuă creştere şi după aderarea ţării noastre la Uniunea Europeană.

Migrația în interiorul unui stat se manifestă prin două componente, și anume mișcarea internă ce se desfășoară pe teritoriul acestuia, între regiunile sale, și migrația externă reprezentată de emigrarea locuitorilor statului respectiv către alte state.

Emigrația este dificil de surprins pe baza surselor administrative, existând o subevaluare severă a numărului de emigranți, deoarece în legislația națională nu există obligația cetățenilor de a anunța autoritățile în cazul stabilirii reședinței obișnuite în altă țară. Înregistrarea în evidențele Direcției Pașapoarte se face numai în cazul în care cetățeanul român solicită stabilirea domiciliului (reședința permanentă) în alt stat, membru al Uniunii Europene, sau nu. Lipsa disponibilității cifrelor exacte privind emigrația a condus la necesitatea unei noi gândiri statistice, bazate pe metode de estimare, la recomandarea Comisiei Europene, prin care se permite institutelor naționale de statistică utilizarea, în cadrul procedurii statistice, a unor „metode de estimare statistică bine documentate, bazate pe date științifice”.

În ceea ce privește **migrația internă**, se remarcă faptul că și Regiunea Sud-Muntenia prezintă o migrație negativă, fiind regiunea aflată pe locul 3 în cadrul României, la nivelul anului 2019. Regiunea Sud-Muntenia a înregistrat un număr de 58.678 de persoane plecate și doar 48.727 de persoane sosite, pierzând astfel 9.951 locuitori în favoarea altor zone ale României. Cea mai mare mobilitate la nivelul județelor componente s-a înregistrat în județele Prahova, Argeș și Dâmbovița, iar cea mai mică în județele Călărași, Ialomița și Giurgiu.

În privința mediilor de rezidență ale persoanelor care își schimbă domiciliul dintr-o regiune în alta, se remarcă faptul că în anul 2019 majoritatea zonelor urbane au pierdut locuitori în favoarea zonelor rurale, soldul în mediul urban fiind de -19.479 de persoane

și în mediul rural de 19.479 persoane, în întreaga țară. Dintre acestea, **Regiunea Sud-Muntenia a furnizat un sold negativ atât în mediul urban** (- 8.485 persoane) **cât și în mediul rural** (-1.466 persoane). Astfel, în mediul urban, cea mai mare scădere de populație a fost înregistrată în județele Prahova și Argeș și cea mai mică scădere în județul Giurgiu.[52]

Evoluția mișcării migratorii (inclusiv migrația internațională) la nivelul Regiunii Sud-Muntenia și al județelor componente este evidențiată în tabelul de mai jos:

Tabel 2.4. Evoluția mișcării migratorii a populației Regiunii Sud-Muntenia și județelor componente, 2011-2019 (nr. persoane)[53]

Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația internațională)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Regiunea SUD-MUNTENIA	45.811	52.213	46.254	49.577	47.998	52.174	47.860	48.094	50.310
Argeș	10.177	10.522	9.953	10.192	10.259	10.709	10.191	9.805	10.503
Călărași	4.045	5.098	4.393	4.626	4.436	5.174	4.493	4.810	4.742
Dâmbovița	8.437	9.763	8.125	8.808	8.061	8.951	8.107	8.653	9.030
Giurgiu	3.796	4.895	3.947	4.576	4.495	4.952	4.254	4.248	4.380
Ialomița	**4.049**	**4586**	**4.106**	**4.327**	**4.214**	**4.593**	**4.141**	**4.219**	**4.305**
Prahova	10.028	10759	10.274	11.327	10.949	11.678	11.325	11.196	11.866
Teleorman	5.279	6.590	5.456	5.721	5.584	6.117	5.349	5.163	5.484
Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația internațională)	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Regiunea SUD-MUNTENIA	48.613	55.173	50.719	53.510	53.026	58.471	56.868	57.757	61.342
Argeș	10.899	11.584	10.808	11.006	10.969	11.791	11.565	11.525	12.417
Călărași	4.458	5.299	4.840	5.101	5.080	5.940	5.871	6.003	6.310
Dâmbovița	8.235	9.348	8.753	9.201	8.724	9.536	9.162	9.389	9.969
Giurgiu	3..249	4.181	3.784	3.865	4.015	4.430	4.250	4.461	5.053
Ialomița	**4.622**	**5.319**	**4.924**	**5.161**	**5.023**	**5.567**	**5.386**	**5.475**	**5.649**
Prahova	10.868	11.868	10.855	12.127	12.216	13.264	12.854	13.139	13.784

[52] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*
[53] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

Teleorman	6.282	7.574	6.755	7.049	6.999	7.943	7.780	7.765	8.160
Soldul schimbărilor de domiciliu (inclusiv migrația internațională)	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Regiunea SUD-MUNTENIA	-2.802	-2.960	-4.465	-3.449	-5.028	-6.297	-9.008	-9.663	-11.032
Argeș	-722	-1.062	-855	-777	-710	-1.082	-1.374	-1.720	-1.914
Călărași	-413	-201	-447	-454	-644	-766	-1.378	-1.193	-1.568
Dâmbovița	202	415	-628	84	-663	-585	-1055	-736	-939
Giurgiu	547	714	163	561	480	522	4	-213	-673
Ialomița	**-573**	**-733**	**-818**	**-696**	**-809**	**-974**	**-1.245**	**-1.256**	**-1.344**
Prahova	-840	-1.109	-581	-889	-1.267	-1.586	-1.529	-1.943	-1.918
Teleorman	-1.003	-984	-1.299	-1.278	-1.415	-1.826	-2.431	-2.602	-2.676

Analizând datele prezentate, se constă un sold negativ al schimbărilor de domiciliu, inclusiv migrația externă, atât la nivelul regiunii, cât și al tuturor județelor. În ceea ce privește județul Ialomița, se constată o valoare continuu crescătoare a numărului persoanelor care au imigrat începând din anul 2016, în raport cu valorile înregistrate în perioada 2011-2015. Soldul migratoriu a înregistrat valori negative în toate cele şapte judeţe ale regiunii, valori mai mari înregistrându-se în Teleorman, Prahova şi Argeș.

Totodată, în judeţul Ialomiţa s-a produs o inversare a exodului, de la rural-urban la urban-rural și s-au înregistrat valori mai mari în mediul rural şi mai reduse în mediul urban. Judeţul Ialomiţa se caracterizează printr-o emigraţie oficială şi printr-o imigraţie redusă, dar în creştere.

De remarcat este faptul că numărul persoanelor de sex feminin care au emigrat depăşeşte net numărul persoanelor de sex masculin. Ponderea cea mai mare în cadrul emigranţilor o deţin persoanele cu vârstă cuprinsă între 26-40 ani. Numărul imigranţilor este redus la nivel de regiune și judeţ, ponderea cea mai mare fiind tot cea a persoanelor cu vârstă între 26 şi 40 de ani.

La nivelul municipiului Slobozia soldul schimbărilor de reședință (diferența algebrică între numărul persoanelor sosite și cele plecate din municipiu) **este negativ**, plecările cu reședința fiind mai mari, existând aceeași tendință de la nivel regional și județean de a părăsi municipiul.

Din datele statistice existente, se constată că anual sunt persoane care părăsesc municipiul Slobozia, prin schimbarea de domiciliu, cei mai mulți deplasându-se în

localitățile apropiate, reprezentând în mare parte actualul proces de trecere de la oraș la sat ca urmare a pierderii locurilor de muncă.

Fenomenul emigrației nu este atât de accentuat în municipiu comparativ cu cel la nivel regional. Cu toate acestea, bilanțul este unul pozitiv și în continuă creștere în perioada analizată.

Tabel 2.5. Fenomenul migrației în Municipiul Slobozia (nr. persoane) [54]

Nr.crt.	Indicator	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Stabiliri cu domiciliul în localitate	589	633	657	697	678
2.	Plecări cu domiciliul din localitate	952	1.071	1.016	1.073	1.088
3.	*Sold migrator (rând 1 – rând 2)*	-363	-438	-359	-376	-410
4.	Emigranți	24	34	63	74	62
5.	Imigranți	14	12	6	12	27
6.	*Bilanț (rând 4 – rând 5)*	10	22	57	62	35

Deși comparativ cu media pe județ, în municipiul Slobozia rata plecărilor la 1000 locuitori este mai mică, aceasta a contribuit la scăderea numărului total de locuitori din județul Ialomița și reprezintă un fenomen constant.

Cauzele migrării forţei de muncă sunt, aparent, simplu de identificat: prevalenţa nevoilor materiale. De asemenea, se poate observa faptul că ponderea majoră a persoanelor care emigrează pentru a munci în străinătate se regăseşte în judeţele defavorizate care sunt puternic afectate de sărăcie şi unde lipsesc locurile de muncă. Alarmant este însă faptul că majoritatea celor care părăsesc ţara provin din mediul rural şi sunt tineri cu vârste sub 35 de ani. Principalele efecte ale migraţiei externe constau în reducerea forţei de muncă locale, scăderea natalităţii, creşterea ratei divorţialităţii, agravarea fenomenului de delincvenţă juvenilă.

[54] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

2.5.2.3. Densitatea populației

Din perspectiva densității populației, observăm la nivel regional o dinamică negativă în intervalul 2015-2019. Din analiza densității populației pe județe, observăm că există diferențe semnificative la nivel județean, care se păstrează pe tot intervalul de analiză. Astfel, județul Ialomița se situează în a doua jumătate a intervalului între cel mai populat județ al Regiunii: Prahova - cu 167,65 locuitori/km^2 - și județul Călărași – situat la polul extrem, cu o densitate de doar 60,62 locuitori/km^2.

Tabel 2.6. Densitatea populației Regiunii Sud-Muntenia [55]

	2015	2016	2017	2018	2019
Regiunea Sud Muntenia	**94,88**	**94,33**	**93,65**	**92,97**	**92,20**
Jud. Argeș	94,39	93,97	93,51	93,01	92,41
Jud. Călărași	62,62	62,25	61,76	61,22	60,62
Jud. Dâmbovița	130,66	130,23	129,56	128,95	128,31
Jud. Giurgiu	78,71	78,41	70,32	77,42	76,74
Jud. Ialomița	**66,26**	**65,86**	**65,42**	**64,92**	**64,38**
Jud. Prahova	172,10	171,05	169,99	168,89	167,65
Jud. Teleorman	67,75	66,88	65,84	64,83	63,77

Tabel 2.7. Populația și densitatea populației la recensăminte în județul Ialomița [56]

Județul Ialomița	Numărul locuitorilor			În % față de total		Densitatea locuitori / kmp
	Total	Urban	Rural	Urban	Rural	
29 decembrie 1930	205.844	16.207	189.637	7,9	92,1	**46,2**
25 ianuarie 1948	244.750	24.085	220.665	9,8	90,2	**55,0**
21 februarie 1956	274.655	35.751	238.904	13,0	87,0	**61,7**
15 martie 1966	291.373	48.419	242.954	16,6	83,4	**65,4**
5 ianuarie 1977	295.965	80.111	215.854	27,0	73,0	**66,5**
7 ianuarie 1992	306.145	124.937	181.208	40,8	59,2	**68,8**
18 martie 2002	296.572	115.560	181.012	39,0	61,0	**66,6**
20 octombrie 2011	274.148	120.220	153.928	43,9	56,1	**61,6**

[55] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*
[56] *Sursa: Direcţia Judeţeană de Statistică Ialomița: https://ialomita.insse.ro/wp-content/uploads/2018/06/Populatia-pe-medii-si-densitatea-la-recensaminte.htm*

Dinamica negativă a populației se traduce la fel și în **analiza densității populației**, pentru anul 2020 indicatorul înregistrând **385,12 loc/kmp la nivelul UAT-ului** și **3936.23 loc./kmp în intravilanul** municipiului Slobozia.

Deşi important, cu rol bine definit în structura de localităţi a judeţului, municipiul SLobozia nu reuşeşte să se definească ca centru polarizator la nivel regional, aflându-se în zona de influență a muncipiului București.

2.5.3. Structura populaţiei după etnie

Informațiile cu privire la structura etnografică la nivel de țară și regiune sunt disponibile doar pentru anul de referință 2011, când a fost realizat *Recensământul Populației.* Deși situația este posibil să se fi modificat semnificativ în intervalul 2011 – 2020, la momentul de față nu există nici o altă sursă disponibilă pentru actualizare.

Analiza componenţei etnice a populaţiei relevă faptul că **populaţia regiunii Sud-Muntenia este relativ omogenă**. Astfel, în anul 2011, conform datelor *Recensământului Populaţiei şi al Locuinţelor 2011*, cea mai mare pondere în structura etnică a regiunii o deţineau românii cu 90,85% (2.849.550 de persoane), urmaţi de populaţia de etnie romă 3,89% (122.232 de persoane), de maghiari cu 0,03% (1.017 de persoane), turci 0,03% (979 de persoane), ruşi–lipoveni 0,02% (526 de persoane), bulgari 0,05% (1635 de persoane), şi alte etnii declarate cu 0,08% (2381 de persoane), precum și 5,04% informație indisponibilă. Procentul populaţiei de etnie romă este mai ridicat în regiunea Sud Muntenia (3.89%), comparativ cu media naţională (3,09%).[57]

Pentru **judeţul Ialomița**, datele înregistrate la recensământul populaţiei din 2011 relevă preponderența persoanelor de etnie română (95,34%), existenţa unei comunităţi mai importante de persoane de etnie romă (4,1%), aromâni (0,22%), lipoveni (0,2%) și 0,11% alte 25 de naționalități (maghiari, germani, turci, macedoromâni, greci, italieni, ucrainieni, macedoneni slavi, tătari , ruși, evrei, sârbi, armeni, sași, bulgari, polonezi, ceangăi, secui, etc.).

După religie, populația județului la ultimul recensământ se grupa astfel:

- ***Ortodoxă*** - 98,48%
- ***Penticostali*** - 0,5%
- ***Adventiști de ziua a șaptea*** - 0,43%
- ***Creștini de rit vechi*** - 0,18%
- ***Alte religii*** (romană-catolică, baptistă, evanghelică, musulmană, reformată, greco-catolică, etc.) - 0,4 %.

La nivel teritorial există totuși câteva diferențieri. Cea mai mare pondere a populației de etnie romă se înregistrează într-un areal relativ compact format din comunele Bărbulești (79,70%), Borănești (35,37%), Bărcănești (16,43%). De asemenea,

[57] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 a Regiunii Sud-Muntenia*

orașele Țăndărei și Căzănești dețin o pondere importantă a acestei etnii (10,85% și respectiv 13,23%).[58]

Pe lângă români, **în municipiul Slobozia** mai există populaţie de următoarele etnii: **rromi, aromâni macedo-români, maghiari, germani, ucrainieni, sîrbi, tătari, turci, ruşi, greci, italieni**. Majoritatea sunt români (90%), iar pentru 6,9% din populație apartenența etnică nu este cunoscută.

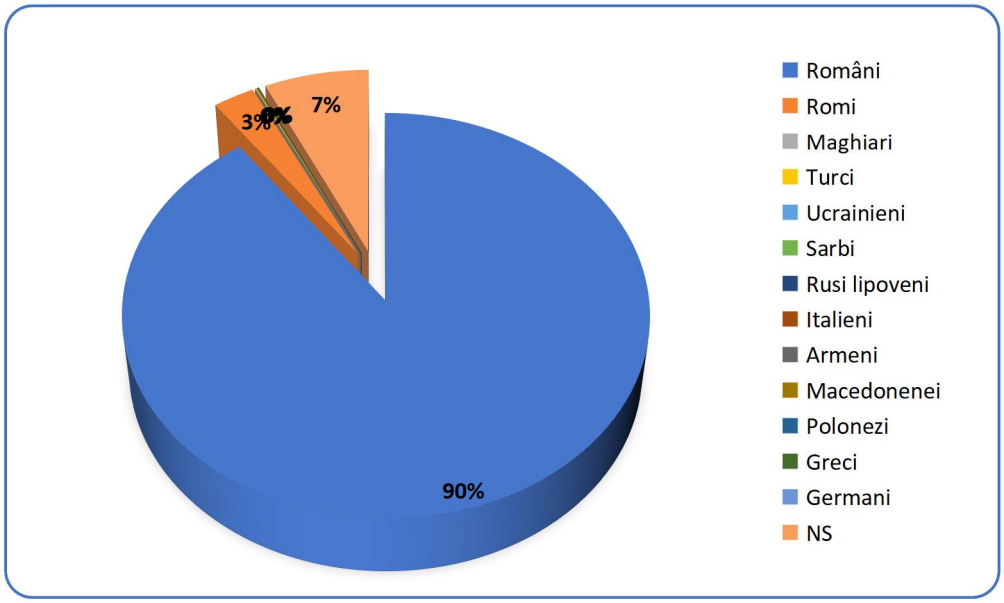

Fig. 2.23. Populația municipiului Slobozia după etnie

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (92,1%) şi adventiști de ziua a șaptea (0,22%). Pentru 6,96% din populație nu este cunoscută apartenența confesională. Situaţia din municipiul Slobozia se prezintă astfel:

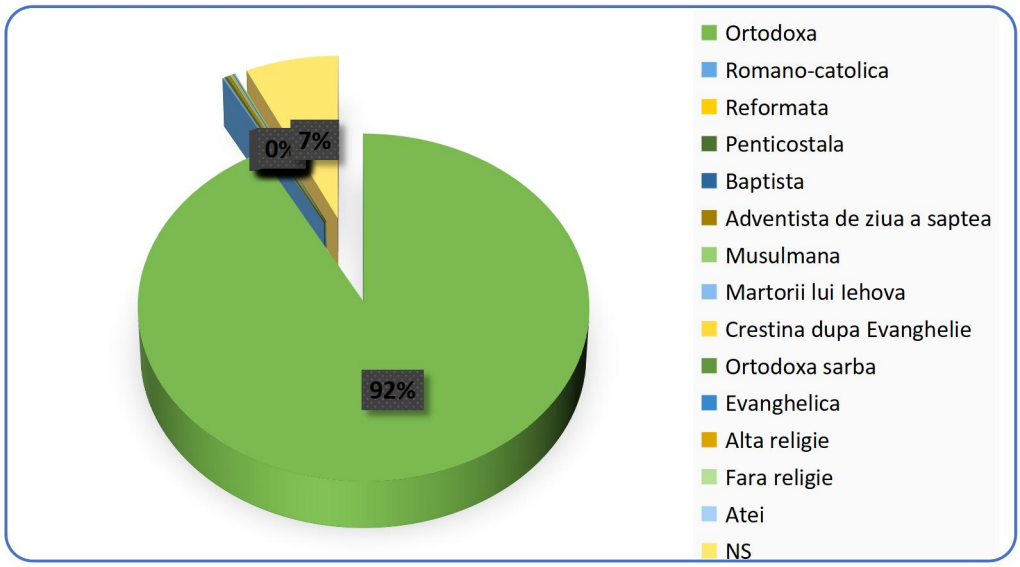

Fig. 2.24. Populația municipiului Slobozia d.p.d.v. confesional

[58] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-II-a - Analiza Situației Existente*

2.6. PROFILUL ECONOMIC AL MUNICIPIULUI SLOBOZIA

2.6.1. Perspectiva de ansamblu a economiei

Performanța unui stat din punct de vedere economic este dată de nivelul său actual de dezvoltare, de productivitatea afacerilor și, într-o lume a piețelor integrate, de capacitatea sa de a exporta bunurile și serviciile pe care le produce.

Activitatea economică este definită ca fiind „acel proces economic care reflectă faptele, actele, comportamentele și deciziile oamenilor prin care au loc atragerea și utilizarea resurselor pentru a produce bunuri și servicii în scopul satisfacerii intereselor economice” [59]. O altă definiție a conceptului de activitate economică este dată de reglementările financiar – fiscale conform cărora „activitatea economică este ansamblul faptelor și actelor referitoare la atragerea și utilizarea resurselor economice în vederea producerii, distribuției, circulației și consumului de bunuri sau de servicii, în funcție de nevoi și de interes, în scopul obținerii de profit” [60]. Activitățile economice pot fi definite și ca reprezentând “ansamblul acțiunilor umane prin care se urmărește obținerea de bunuri materiale și servicii de orice fel, necesare satisfacerii trebuințelor de viață normală, în condițiile unor resurse limitate” [61].

Industria contribuie la crearea de locuri de muncă, inovare și exporturi și este interdependentă cu activitățile de servicii. Multe activități de servicii, cum ar fi transport, informații și comunicații, depind de industria care produce echipamente și tehnologii pe care ulterior le folosim în diferite servicii. Piața internă a mărfurilor este unul dintre cele mai importante priorități ale UE, scopul ei major fiind crearea unui mediu prietenos pentru întreprinderi și consumatori. Crearea unei piețe unice pentru sectorul serviciilor - unul dintre principalele motoare ale economiei UE - se bazează în mare măsură pe oportunitățile disponibile pentru persoanele juridice de a presta servicii pe întreg teritoriul Uniunii, precum și pentru alte întreprinderi și persoane fizice de a accesa astfel de servicii.

Potrivit ***Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030***, **obiectivul general** prevăzut pe baza indicațiilor Uniunii Europene, se referă la „*Promovarea unor practici de consum și producție sustenabile*.” O abordare realistă a acestei arii presupune evaluarea modelului de producție și consum pe care s-a bazat evoluția economiei Românesti în ultima perioadă de timp, în scopul identificării soluțiilor pentru reducerea consumului de resurse materiale pe unitate de valoare adaugată brută (VAB) și decuplării dinamicii produsului intern brut (PIB) de cea a consumului integrat de resurse materiale și energetice, precum și de impactul negativ asupra mediului.

---

[59] *Sursa: Anca Streinu - Dicţionar de Economie, Editura Niculescu, Bucureşti, 2001*
[60] *Sursa: Codul fiscal român*
[61] *Sursa: D. Ciucur, I. Gavrilă, C. Popescu – Economie, Editura Economică, Bucureşti, 1999*

Estimarile preliminare conduc la concluzia că, prin aplicarea unor instrumente adecvate de politică economică, în perioada 2008-2030 productivitatea resurselor materiale și energetice consumate poate crește cu o rata medie anuala de 3-4% prin:

- *ajustarea macrostructurii economiei - creșterea ponderii serviciilor la 60% în anul 2020 și 70% în anul 2030) precum și a structurilor intrasectoriale (reducerea ponderii subsectoarelor energo și material intensive în industrie);*
- *reducerea cu minimum 1,2-1,5% pe an a consumurilor specifice de materiale și energie și a pierderilor în industria prelucratoare, în sectoarele energetic și rezidențial, transporturi și construcții;*
- *creșterea cu 2-3% pe an a ponderii produselor cu valoare adaugată mare, bazate pe tehnologii medii și înalte, precum și a serviciilor, în structura exportului;*
- *ameliorarea semnificativă a performanțelor tehnico-economice și a calității produselor și serviciilor în scopul creșterii gradului de valorificare a resurselor consumate;*
- *îmbunatățirea managementului comercial, a procedurilor de achiziție a materiilor prime (în special a celor energetice), materialelor, componentelor și serviciilor.*

Prin realizarea acestor obiective, care sunt pe deplin fezabile, se estimează că peste 60% din creșterea economică se poate realiza fără consumuri suplimentare de resurse materiale și energetice. Cresterea productivității resurselor consumate va conduce, în același timp, la reducerea ritmului de epuizare a rezervelor la principalele categorii de materii prime și va contribui la reducerea costurilor, ameliorarea competitivității și la asigurarea sustenabilității creșterii economice.

Dacă ***obiectivul național Orizont 2020*** a presupus „*decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adaugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției*.”

Obiectivul național Orizont 2030**,** are în vedere: *„apropierea de nivelul mediu realizat la acea data de țările membre UE din punctul de vedere al producției și consumului durabile.”*

În completarea dezideratelor de mai sus vine și ***Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030***, potrivit căreia pe plan economic este nevoie de garantarea unei creșteri economice pe termen lung de care să beneficieze cetățenii României. Deși economia unei țări adeseori se măsoară prin cifre, care nu iau în considerare potențialul cetățeanului, transformarea economiei într-una durabilă și competitivă necesită un nou mod de acțiune care să se centreze pe inovație, optimism și reziliența cetățenilor.

La nivelul regiunii Sud-Muntenia, economia a fost caracterizată printr-o evoluție ușor ascendentă în perioada 2011–2018, influențată în foarte mare măsură de criza economică și financiară mondială, reflectată în valorile principalilor indicatori de evaluare a creșterii economice. Un aspect important care se evidențiază în analiza economiei regiunii Sud-Muntenia este legat de reunirea în cadrul regiunii a șapte județe

care formează două clase extrem de diferite în caracteristicile lor economice. Astfel, cele trei județe din nord – Argeș, Dâmbovița și Prahova – dau baza industrial-regională care este impresionantă, depășind media națională și celelalte patru județe din sudul regiunii – Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman – cu tradiție, în principal, în producția agricolă și agroalimentară. Vechea structură a economiei regiunii, care a cunoscut o dezvoltare industrială masivă în anii 70, şi-a pus amprenta pe profilul regiunii, încă dominat de industrie şi agricultură şi cu un sector terţiar cu o evoluţie ascendentă. O parte dintre activităţile industriale au supravieţuit şi sunt motorul creşterii economice, o altă parte nu a avut şanse de restructurare şi a lăsat fără viitor mai multe oraşe mici.

În identificarea oportunităților și obstacolelor din regiunea Sud-Muntenia, determinate de cadrul natural, trebuie avut în vedere aspectul că un spațiu, ca și ansamblu, funcționează și interacționează cu toate elementele din cadrul unui sistem teritorial. Altfel spus, elementele din cadrul sistemului teritorial, respectiv cadrul natural și cadrul socio – economic sunt într-o strânsă legătură, influențându-se reciproc.

Indicatorul tradițional pentru compararea regiunilor din punct de vedere al nivelului de dezvoltare la nivelul Uniunii Europene este **produsul intern brut (PIB)**, care reprezintă potrivit Studiului de caz ”*Alocarea către statele membre a finanțării aferente politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027*”: *„o măsură standard a bogăției unei țări, exprimată prin valoarea monetară a tuturor bunurilor și serviciilor produse într-o anumită perioadă de timp în cadrul economiei*”.

Cu un PIB regional, calculat conform CAEN Rev.2, care reprezintă doar 11,79% în anul 2018 (ultimul an disponibil în statistica *INSSE – Tempo Online*) din economia țării, **Regiunea Sud-Muntenia** se situează pe locul 6, în timp ce, pe locuitor acest indicator se situează sub media națională (82,45%). Valoarea acestui indicator în Regiunea Sud - Muntenia o clasează în categoria regiunilor mai puțin dezvoltate, deoarece PIB-ul regional pe locuitor trebuie sa fie mai mic decât 75% din PIB-ul mediu al UE-27, conform Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului pentru perioada de implementare 2021-2027.

Tabel 2.8. PIB Regiunea Sud-Muntenia și județele componente - calculat cf. CAEN Rev.2 [62]

Regiuni de dezvoltare și județe	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Milioane lei							
ROMÂNIA	558.889,9	591.799,1	634.967,8	669.703,9	711.929,9	763.652,5	857.895,7	951.728,5
Regiunea Sud Muntenia	73.147,6	70.612,7	77.489,4	87.397,3	86.728	93.599,1	100.917,7	112.179,2
Argeș	16.331,5	15.725,8	16.849,9	17.994,5	19.107,5	20.731,9	23.979,6	26.339,7
Călărași	4.895	5.021,1	6.418,2	5.440,4	5.698,7	6.045,7	6.710	7.532,5
Dâmbovița	10.770,7	11.423,3	10.995,3	11.695,1	13.013,4	13.734,3	15.383,6	16.494,9
Giurgiu	3.999	3.729,8	4.755	4.367,9	4.739,7	4.772,4	5.458,8	7.654
Ialomița	5.020,2	5.219,9	6.230,6	5.661	6.076,4	6.477,2	7.397,8	8.059

[62] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

Prahova	26.339,3	22.880,1	25.648,1	34.929,9	30.462,7	34.165,4	33.366,7	36.566,8

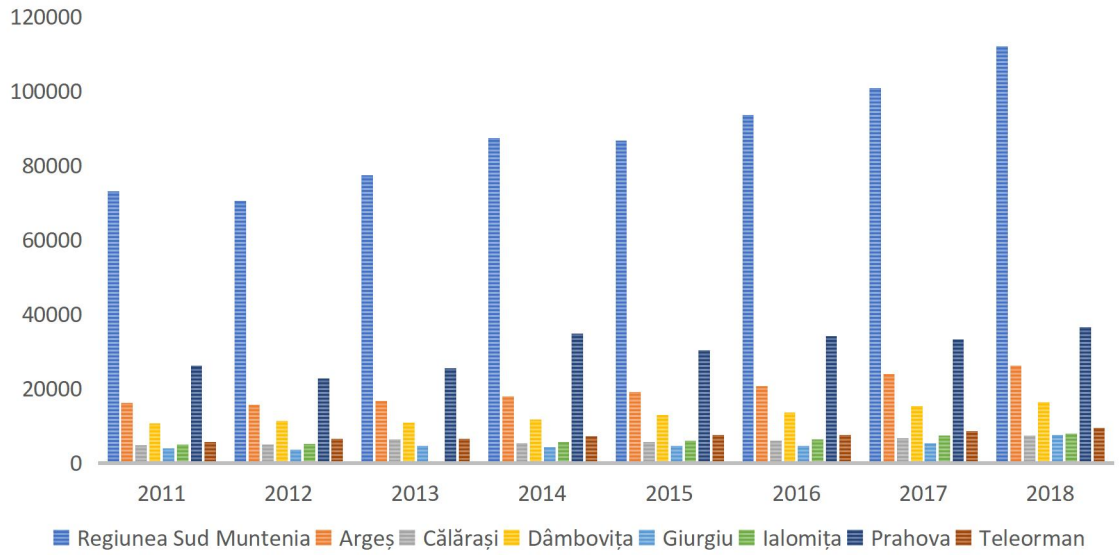

Fig. 2.25 .Produsul intern brut al Regiunii Sud-Muntenia în perioada 2011-2017 [63]

După cum se poate observa, în anul 2018 **județul Ialomița s-a situat pe locul 4 în Regiune în ceea ce privește creșterea PIB**-ului calculat pe activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.2. Astfel, potrivit clasamentului, **județul Ialomița contribuie cu 7,18% la PIB-ul regional și cu 0,85% la cel național**, creștere datorită căreia se situează pe locul 36 între cele 42 de județe (inclusiv capitala).

Potrivit bazei de date statistice a INS, în **județul Ialomița PIB pe cap de locuitor** era, la nivelul anului 2018, de 29.470,7 lei.

Analiza structurii sectoriale a VAB-ului regional arată că ponderile principalelor sectoare de activitate au avut, în intervalul 2011 - 2016, evoluții diferite și evidențiază tranziția treptată către o economie post-industrială bazată pe sectorul terțiar. Sectorul „*Agricultură, silvicultură şi pescuit*" a avut un parcurs oscilant, înregistrând o diminuare a ponderii în VAB regional, scăzând de la 7,1% până la 4,53%, înregistrând în 2016 o scădere de aproximativ 0,2% față de anul precedent. De asemenea, sectorul „*Industrie*" a înregistrat o diminuare a ponderii în VAB-ul regional cu 9.82% în 2016 în raport cu anul 2011, sectorul „*Construcții*" a scăzut cu 7,86% în 2016 față de anul 2015, în timp ce sectorul „*Comert, servicii și altele*", după o creștere formidabilă de peste 275% în intervalul 2011 – 2016, consecință a expansiunii sectorului imobiliar care a caracterizat întreaga țară, înregistrând chiar și în anul 2016 o creștere în valoare de 6,62%, față de anul precedent.

Valorile acestui indicator confirmă faptul că tranziția regiunii Sud-Muntenia de la o economie bazată pe producție către o economie bazată pe servicii este în curs de realizare, contribuția unora dintre sectoare, precum agricultura și industria, la formarea VAB-ului atingând valori peste nivelul național (6,96% față de 4,53% și 39,19% față de

[63] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

26,78%). Acest aspect poate contribui la conturarea profilului economic al regiunii, accentuând importanța celor două sectoare în economia regională.[64]

La momentul elaborării *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027* și regiunea Sud-Muntenia se confrunta cu **criza sanitară și economică generată de virusul SARS-CoV-2**, măsurile de răspuns la pandemie afectând sever consumul individual, producția, investițiile, comerțul intracomunitar și fluxurile de capital. Numeroase domenii de activitate au fost oprite/diminuate, fiind afectate în special industria prelucratoare, comerțul cu amanuntul, transporturile, serviciile hoteliere, de restaurant și catering.

Totodată, o bună parte din populație, datorită măsurilor de șomaj tehnic sau a disponibilizărilor operate se confruntă cu o reducere severă a veniturilor. Combinat cu anticipațiile negative ale populației și firmelor privind intrarea economiei într-o perioadă marcată de recesiune și șomaj a rezultat o contracție importantă a consumului, componentă care în ultimii ani a fost principalul motor al creșterii economice în regiune.

În recentul plan de redresare economică [65], *Comisia Europeană* estimează că o serie de domenii precum turismul, industriile culturale și creative, economia socială vor suferi cele mai mari pierderi în anul 2020. Șomajul va crește, afectând în special tinerii, persoanele cu calificări reduse, sezonierii și persoanele care locuiesc în gospodării aflate la limita sărăciei – grupuri care în regiune dețin ponderi semnificative.

Analiza realizată în cadrul *Raportului de Țară 2020* ilustrează că unul dintre punctele vulnerabile ale economiei românești derivă dintr-un ritm al transformărilor mai lent decât cel necesar pentru ca România să depășească statutul de țară mai puțin dezvoltată, având o structură a economiei în care predomină IMM-uri concentrate în domenii cu valoare adăugată mică și specializate în activități cu utilizare intensivă de forță de muncă. La acest moment se estimează că economia națională se va contracta puternic în perioada următoare în urma impactului pandemiei COVID-19, acest lucru afectând puternic competitivitatea regională.[66]

Din analiza indicatorilor referitori la **activitatea întreprinderilor din regiune** se constată, în 2019, o revenire în zona pozitivă, însă cu o stabilitate fragilă care se manifestă diferențiat la nivelul claselor de mărime și al sectoarelor de activitate economică de la un județ la altul.

În anul 2019, în regiune existau 66.199 de întreprinderi active în toate sectoarele economice, poziționând regiunea pe locul 4 la nivel național. Din întreprinderi 89,48% se încadrau în categoria microîntreprinderilor, 8,83% fac parte din clasa întreprinderilor mici, 1,42% sunt întreprinderi mijlocii și numai 0,27% intră în categoria întreprinderilor mari. Referitor la aria de localizare a IMM-urilor în regiune, acestea se găsesc

[64] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud-Muntenia*
[65] *Sursa: European Commission – Europe's moment: Repair and Prepare for the Next Generation*
[66] *Sursa: Programul Operațional Regional Sud-Muntenia – draft februarie 2021*

preponderent în mediul urban, adâncind astfel discrepanțele dintre mediul urban și cel rural.

Disparitățile interjudețene se mențin în continuare, distribuția întreprinderilor active pe sectoare de activitate accentuând dezechilibrele referitoare la concentrarea teritorială a întreprinderilor. De exemplu, 34% dintre întreprinderile active din sectorul „*Servicii*" erau localizate în județul Argeș, în timp ce județul Călărași deținea doar 5% dintre acestea. Analizând distribuția intreprinderilor active pe sectoare de activitate și teritorial se relevă o specializare a județelor în industrie, îndeosebi a celor din nordul regiunii și în agricultură în județele din sud.

Între județele regiunii există încă diferențe foarte mari în ceea ce privește gradul de diversificare economică. Astfel, județele cu cel mai mare grad de diversificare economică au fost Prahova și Argeș, care au înregistrat cele mai mari ponderi ale numărului de întreprinderi pentru 15 din cele 18 sectoare de activitate. La polul opus, s-au situat **județele Ialomița și Giurgiu cu cel mai mic număr de întreprinderi active pentru 6 din domeniile de activitate, fiind astfel județele cu cel mai scăzut grad de diversificare economică**.

Mai mult, analiza economică a regiunii evidențiază faptul că exporturile regiunii se fac cu preponderență în sectoare cu intensitate tehnologică medie spre înaltă (industria auto, industrie ce are și cel mai mare potențial de inovare la nivel național și regional și e localizată in orașele Pitești, Mioveni și Titu).[67]

Tabel 2.9. Indicii producției industriale pe total (serie brută)[68]

luna corespunzătoare din anul precedent = 100													*1.I-31.XII.2019 față de 1.I-31.XII.2018*
2018	*2019*												
dec.	*ian.*	*feb.*	*mar.*	*apr.*	*mai.*	*iun.*	*iul.*	*aug.*	*sep.*	*oct.*	*nov.*	*dec.*	
104,3	*106,8*	*112,9*	*122*	*110,5*	*119,3*	*111,4*	*114,5*	*100,2*	*114,5*	*119,9*	*116,8*	*100,7*	

Tabel 2.10. Indicii valorici ai cifrei de afaceri din industrie pe total (piața internă și piața externă)
[69]

luna corespunzătoare din anul precedent = 100													*1.I-31.XII.2019 față de 1.I-31.XII.2018*
2018	*2019*												
dec.	*ian.*	*feb.*	*mar.*	*apr.*	*mai.*	*iun.*	*iul.*	*aug*	*sep.*	*oct.*	*nov..*	*dec..*	
115,7	*119,6*	*130,3*	*140*	*133,6*	*145,5*	*135,1*	*143,3*	*124,5*	*139,3*	*149,1*	*140,6*	*125,6*	

[67] *Sursa: Programul Operațional Regional Sud-Muntenia – draft februarie 2021*
[68] *Sursă: Buletin statistic lunar al județelor, an 2019*
[69] *Sursă: Buletin statistic lunar al județelor, an 2019*

Tabel 2.11. Comerțul internațional cu bunuri - mii euro [70]

	2018			2019										
	oct.	nov.	dec.	ian.	feb.	mar.	apr.	mai.	iun.	lul.	aug.	sep.	oct.	1.I-31.X[3]
Total exporturi	63956	64285	53598	56606	65394	68119	59410	58035	55404	55080	46131	64536	67108	595823
Total importuri CIF	46444	53920	55837	31236	31207	64088	34977	45113	41615	39940	30766	36822	45411	401176
Sold FOB/CIF	17512	10365	-2239	25370	34187	4031	24433	12922	13789	15140	15365	27714	21697	194647

Exporturile FOB din judeţul Ialomiţa au crescut în perioada 2011– 2014, atingând în anul 2014 cea mai mare valoare - 219.881 mii de euro - din perioada analizată, după care din anul 2015 până în anul 2019 au cunoscut o scădere continuă, ajungând la valoarea de 168.369 mii de euro. Astfel, exporturile la nivelul anului 2019 au scăzut cu aproximativ 81.16% faţă de nivelul anului 2015 și cu 92,02% față de anul 2011.

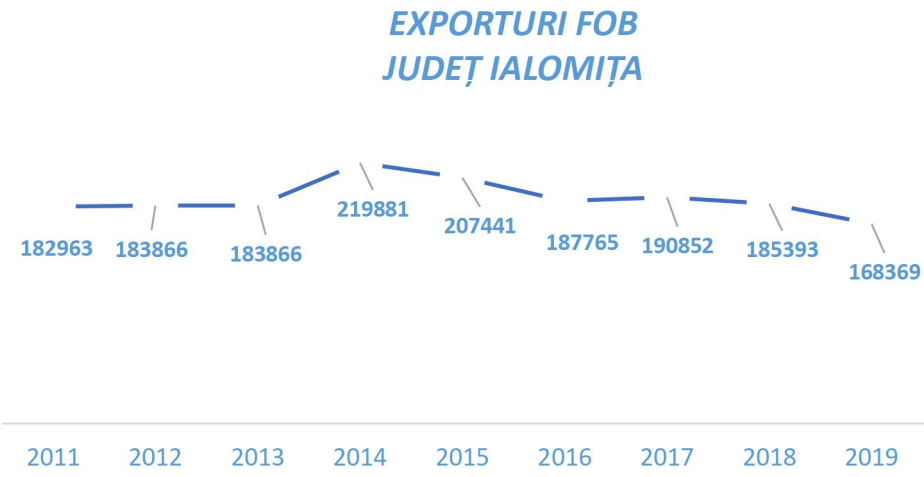

Fig. 2.26. Exporturi FOB în județul Ialomița în perioada 2011-2019 [71]

În decembrie 2019, secţiunile *Nomenclatorului Combinat* cu cea mai mare valoare a exporturilor au fost: *textile şi articole din textile* (26,27% din totalul exporturilor); *produse alimentare, băuturi şi tutun* (22,67%); *articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate* (19,30%) și *grasimi si uleiuri animale sau vegetele* (18,49%).

Importurile CIF la nivelul județului Ialomiţa au crescut în perioada 2011-2019 comparativ cu exporturile FOB, atingând în anul 2019 o valoare de 257.377 mii de euro. Conform secţiunilor *Nomenclatorului Combinat*, activităţile de import de la nivelul lunii decembrie 2019 prezintă următoarea concentraţie: *materiale plastice, cauciuc si articole*

[70] *Sursă: Buletin statistic lunar al județului Ialomița, 2019*
[71] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

din acestea (25,28%); *mașini, aparate și materiale electrice; aparate de inregistrat sau de reprodus sunetul si imaginile* (15,19%) și *produse vegetale* (12,53%).

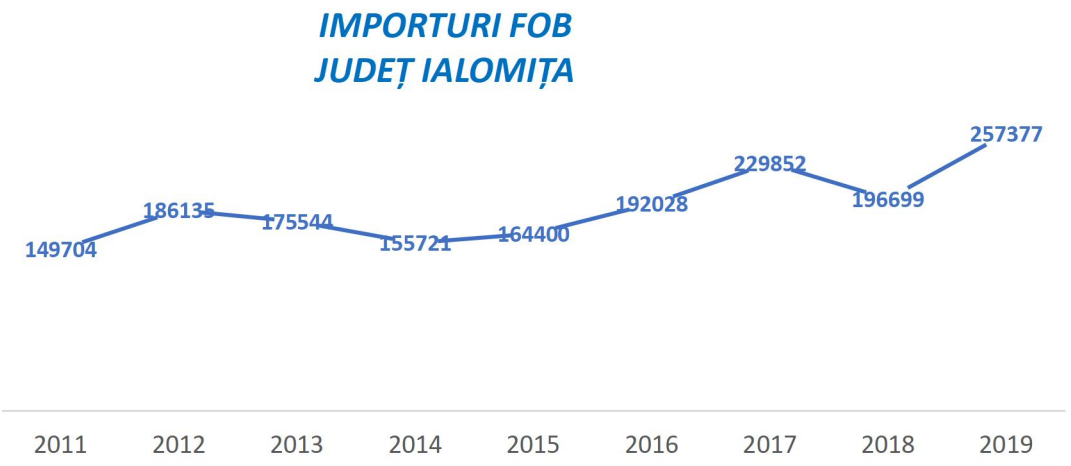

Fig. 2.27. Importuri CIF în județul Ialomița în perioada 2011-2019 [72]

Având în vedere faptul că exporturile de bunuri au scăzut în perioada analizată (2011- 2019) și importurile de bunuri au crescut, rezultă astfel o creștere a deficitului comercial al județului în acest interval.

Principala problemă economică a judeţului Ialomiţa şi în egală măsură a municipiului Slobozia este numărul relativ restrâns de activităţi economice, care se structurează în principal pe exploatarea resurselor din agricultură. Chiar dacă unele dintre aceste sectoare sunt capabile să facă faţă concurenţei naţionale sau internaţionale, gama restrânsă de activităţi limitează potenţialul de dezvoltare.

Poziţia geografică relativ favorabilă, forţa de muncă abundentă, specializarea în industria alimentară, proximitatea faţă de pieţe urbane mari, fac posibilă dezvoltarea activităţilor economice care să definească profilul economic şi să consolideze rolul municipiului Slobozia de polarizare teritorială.

Economia municipiului Slobozia este specializată în industria alimentară, reprezentând cea mai diversă combinaţie de ramuri ale acestei industrii (panificaţie, ulei, carne, lapte) de obicei întâlnită în marile oraşe cu peste 300.000 de locuitori. Aceasta ar trebui să reprezinte premisa de dezvoltare economică a municipiului, fiind în concordanţă cu resursele locale şi regionale şi cu tradiţia şi specializarea forţei de muncă.

Condiţiile climatice şi de sol din Bărăganul estic sunt favorabile pentru promovarea agriculturii ecologice, cu o piaţă în creştere atât în marile oraşe ale ţării cât şi la nivelul continentului european. Utilizarea în industria alimentară a produselor agricole ecologice ar contribui la creşterea valorii adăugate şi la obţinerea de profituri mult mai mari.

[72] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

În acest context, **agroturismul şi turismul ecologic reprezintă o alternativă de dezvoltare** corelată cu celelalte componente în creştere ale economiei locale.

2.6.2. Mediul de afaceri

Uniunea Europeană promovează spiritul antreprenorial ca factor cheie al creşterii competitivităţii economice, ceea ce se poate obţine doar dezvoltând o cultură antreprenorială la scară europeană incurajând conturarea unei mentalităţi corespunzătoare şi a unor competenţe adecvate în domeniul antreprenorial. Educaţia antreprenorială este deosebit de importantă în cadrul oricărui sistem de învăţământ. Acest lucru este confirmat şi de studiile realizate de către Comisia Europeană, care evidenţiează faptul că persoanele care au participat în cadrul unor programe de educaţie antreprenorială şi-au manifestat intenţiile şi aptitudinile antreprenoriale într-o măsură mai mare decât cei care nu au participat, şi-au găsit mai repede un loc de muncă după finalizarea studiilor, s-au remarcat la locurile de muncă prin iniţiativă şi inovativitate şi au demarat mai multe companii comparativ cu cei care nu au beneficiat de astfel de programe.

Integrarea în Uniunea Europeană şi statutul de "*ţară membră cu drepturi depline*" a deschis graniţele şi pieţele locale pentru firmele străine cele mai competitive. Firmele româneşti pot alege furnizorii de materii prime şi materiale mai ieftini şi/sau mai buni, au un acces sporit la tehnologii noi, pot sa îşi desfacă produsele şi să îşi ofere serviciile pe întreaga piaţă a Uniunii Europene, să coopereze cu diferite firme de pe întregul teritoriu unional pentru cercetare, dezvoltare şi inovare. Una din oportunităţile oferite de statutul de ţară membră a Uniunii Europene este accesul la fondurile structurale.

Sectorul întreprinderilor mici şi mijlocii este important în orice economie naţională, datorită faptului că acestea se pot adapta mult mai repede la modificările pieţei comparativ cu marile companii. Pentru a spijini sectorul întreprinderilor mici şi mijlocii, economia naţională trebuie sa promoveze spiritul antreprenorial, iar pe baza acestuia să îmbunătăţească competivitatea economiei româneşti atât pe plan intern cât şi internaţional. Trebuie acordată o atenţie deosebită domeniilor serviciilor şi industriei, deoarece au un potenţial de creştere sustenabil pe termen lung.

Vechea structură a economiei regiunii, care a cunoscut o dezvoltare industrială masivă în anii '70, şi-a pus amprenta pe profilul regiunii, încă dominat de industrie şi agricultură şi cu un sector terţiar cu o evoluţie ascendentă. O parte dintre activităţile industriale au supravieţuit şi sunt motorul creşterii economice, o altă parte nu a avut şanse de restructurare şi a lăsat fără viitor mai multe oraşe mici. Extracţia şi prelucrarea petrolului şi a gazelor naturale, fabricarea de maşini, echipamente şi mijloace de transport, producţia de utilaj petrolier şi chimic, producţia de frigidere şi congelatoare şi producţia de automobile sunt industriile care s-au restructurat şi care au beneficiat de investiţii străine.

Regiunea Sud-Muntenia are un important potenţial de dezvoltare economică, diferenţiat între nordul şi sudul regiunii. Trăsătura esenţială a regiunii Sud Muntenia este

reprezentată de împărţirea acesteia în două sub-arii cu caracteristici geografice şi socio-economice diferite. Partea de nord a regiunii (judeţele Argeş, Dâmboviţa şi Prahova) se caracterizează printr-un grad ridicat de industrializare, Prahova deţinând locul 1 pe ţară în ceea ce priveşte producţia industrială. Partea sudică a regiunii (judeţele Călăraşi, Giurgiu, Ialomiţa şi Teleorman) este o zonă tradiţional subdezvoltată, dar cu întinse suprafeţe agicole, care pot sta la baza dezvoltării unei agriculturi specializate pe anumite tipuri de culturi, corespunzătoare condiţiilor pedologice din regiune.

Slobozia are cel mai mare număr de firme la nivelul judeţului, precum şi numărul cel mai mare de salariaţi. În ceea ce priveşte profilul economic al municipiului, **comerţul cu ridicata și cu amănuntul reprezintă domeniul principal din punct de vedere al numărului de angajati** (**56,7%** din total sector în anul 2019), urmate de firmele care au ca domeniu de activitate, industria prelucrătoare, agricultura, construcţii, hoteluri şi restaurante. Ponderea ridicată a angajaţilor în domeniul comerțului și industriei prelucrătoare evidenţiază păstrarea caracterului industrial al municipiului.[73]

În anul 2019, **economia judeţului Ialomiţa era caracterizată de preponderenţa firmelor în sectorul de servicii**. Cu toate acestea, **agricultura reprezintă un important sector economic cu potenţial insuficient dezvoltat în comparaţie cu importanța acestuia**, care poate conduce, cu accent pe exploatarea specificului regional, la obţinerea unor venituri substanţiale. Judeţul Ialomiţa ocupă locul trei în cadrul regiunii Sud-Muntenia, după judeţele Teleorman şi Călăraşi, din punct de vedere al suprafeţei agricole şi arabile. Principalele culturi sunt cele de cereale boabe (grâu şi secară, orz şi orzoaică, porumb), floarea-soarelui, etc.

Semnalele din piață cu privire la crearea de noi locuri de muncă arată că în ciuda eforturilor considerabile nu sunt întreprinse suficiente demersuri pentru a reduce considerabil șomajul.

Din punct de vedere economic este evidentă o polarizare a celor mai mari două centre urbane, respectiv: municipiul Ploieşti - pol de creştere și municipiul Piteşti - pol de dezvoltare urbană.

La nivelul municipiului Slobozia, putem identifica o concentrare majoritară a cifrei de afaceri totale raportate la nivelul întregului județ, incluzând, de asemenea, cel mai mare număr de angajați din total județ. Efectul de polarizare, împreună cu fenomenul de suburbanizare, creează disparități între localități, în ideea în care localitățile din imediata apropriere a orașelor au un număr de firme active economic mai mare decât localitățile mai îndepărtate de oraș.

Schimbările structurale previzibile în economia județului vor muta accentul pe dezvoltarea serviciilor, construcțiilor și a unor ramuri din industria prelucrătoare precum: industria alimentară, industria materialelor de construcții, industria lemnului.

[73] *Sursa: Prelucrare datelor furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, anul 2020*

Astfel, dacă ne raportăm la **județul Ialomița**, la sfârșitul anului 2020 se aflau în evidența *Oficiului Registrului Comerțului de pe lîngă Tribunalul Ialomița* **13.130 profesioniști neradiați la finele anului**, din care:

- *11.809 persoane juridice active juridic;*
- *363 firme radiate;*
- *129 firme dizolvate;*
- *44 intrate în insolvență.*

De asemenea, în anul 2020, în județul Ialomița **au fost înregistrate 838 noi firme** din care:

- *585 societăți comerciale cu răspundere limitată;*
- *154 persoane fizice autorizate;*
- *89 întreprinderi individuale;*
- *8 întreprinderi familiale, cu diferite obiecte de activitate.*[74]

În tabelul de mai jos prezentăm situația înmatriculărilor de persoane fizice și juridice în perioada 01.01.2020 - 31.12.2020 conform secțiunilor CAEN, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut:

Tabel 2.12. Situația profesioniștilor persoane fizice și juridice din Județul Ialomița, 2019 - 2020 [75]

Sector Economic	Denumire secțiune CAEN	Număr profesioniști Județ Ialomița		Dinamica
		Anul 2019	Anul 2020	
Sector Primar	Agricultură , vânătoare, silvicultură	227	91	-59,91%
	Agricultură, silvicultură şi pescuit	1	0	-100%
Sector secundar	Industria prelucrătoare	100	61	-39%
	Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	8	2	-75%
	Construcţii	97	99	2,06%
Sector tertiar	Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul, repararea şi întreţinerea autovehiculelor, motocicletelor şi a bunurilor personale si casnice	272	256	-5,88%
	Transport şi depozitare	116	110	-5,17%
	Hoteluri şi restaurante	45	32	-28,88%
	Informaţii şi comunicaţii	41	29	-29,26%
	Intermedieri financiare şi asigurări	6	3	-50%
	Tranzacţii imobiliare	4	5	25%
	Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	79	49	-37,97
	Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	41	23	-43,90
	Învăţământ	32	17	-46,87
	Sănătate şi asistenţă socială	18	8	-55,55

[74] *Sursa: Date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, anul 2020*
[75] *Sursa: Date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020*

Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	*43*	*15*	*-65,11*
Alte activităţi de servicii	*41*	*38*	*-7,31%*
Total profesionişti nou infiinţati la finele anilor	***1.171***	***838***	***-28,43***

După cum se poate observa în situația de mai sus, ***Pandemia Covid-19*** a afectat puternic în anul 2020 toate sectoarele economice ale județului, numărul firmelor restrângându-se drastic comparativ cu anul 2019.

Pentru analizele realizate în continuare, a fost utilizată **repartiția domeniilor de activitate pe cele 3 sectoare ale economiei**.

Repartiţia întreprinderilor din judeţul Ialomiţa pe sectoare ale economiei respectă următoarea distribuţie:

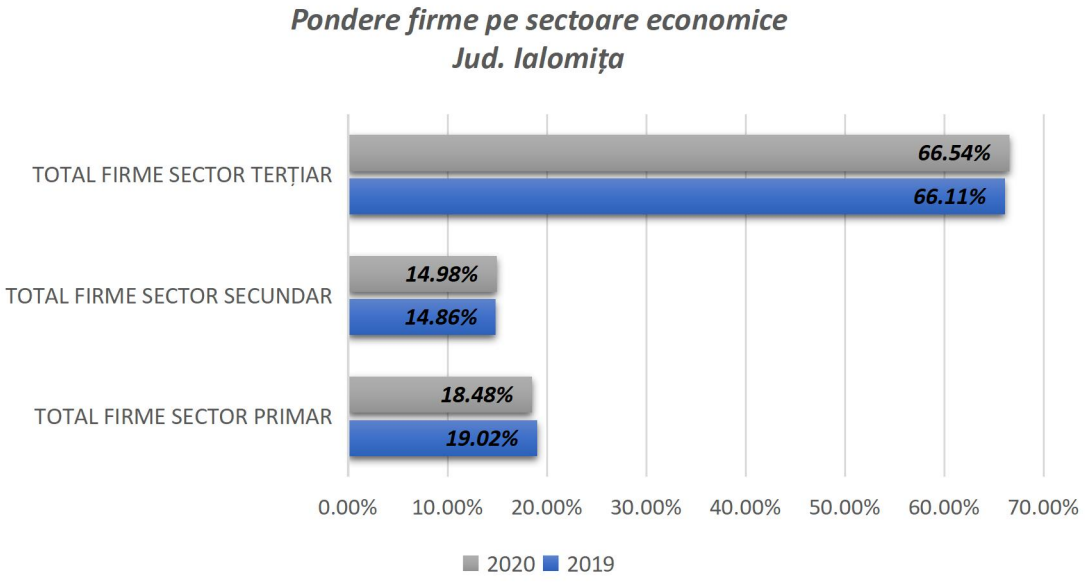

Fig. 2.28. Ponderea întreprinderilor din judeţul Ialomiţa pe sectoare ale economiei, în perioada 2019-2020[76]

Mediul de afaceri din judeţul Ialomiţa este dominat de **întreprinderile active în domeniul comerţului cu ridicata şi cu amănuntul, repararea autovehiculelor şi motocicletelor, 48,04% din întreprinderile din judeţul Ialomiţa** activând în acest domeniu în anul 2019, cu o descreștere înregistrată în anul 2020 - 47,43% - pe fondul *Crizei Coronavirus*. Un alt domeniu de activitate care deține o pondere importantă - 44,57% - este **sectorul construcțiilor**, care nu numai că nu a fost afectat de pandemie, a cunoscut și o mică creștere în anul 2020 (**46,05%**). O pondere de menționat este și cea deținută de societățile care activează în **domeniul agriculturii** (domeniu afectat de asemenea de pandemie): 18,77% în anul 2020 față de **19,30%** în anul 2019.

[76] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020*

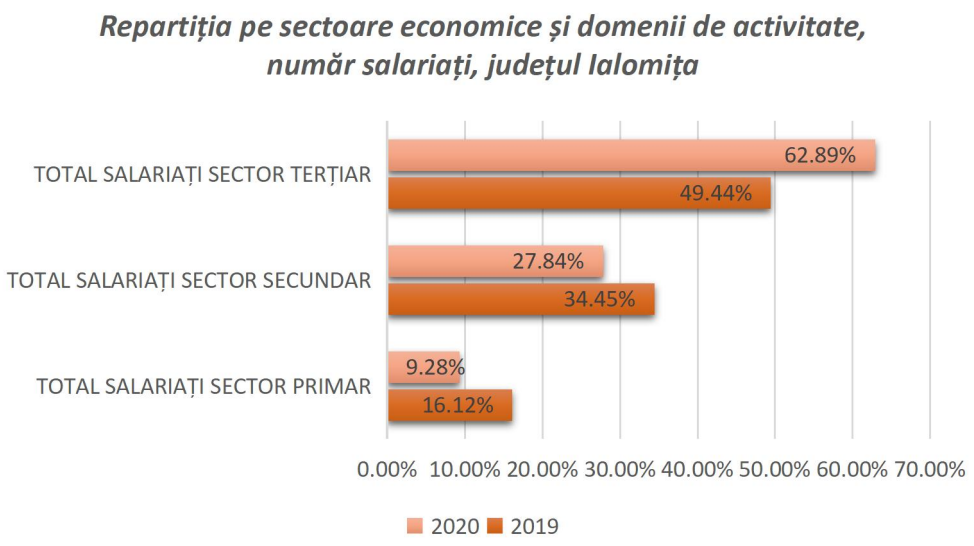

Fig. 2.29. Repartiția numărului de salariați pe sectoare economice și domenii de activitate, județul Ialomița, în perioada 2019-2020 [77]

Conform informațiilor furnizate de *Oficiul Registrului Comerțului Ialomița*, la data întocmirii situației, **au depus *Bilanțuri financiare anuale* la nivelul județului Ialomița 6050 firme pentru anul 2019 și 367 firme pentru anul 2020**.

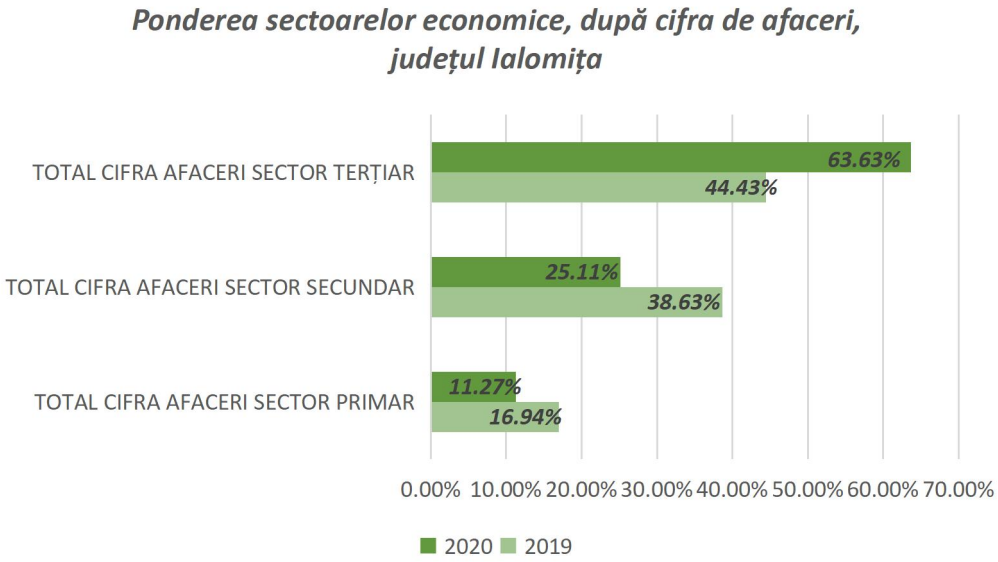

Fig. 2.30. Ponderea sectoarelor economice, după cifra de afaceri, județul Ialomița, în perioada 2019-2020 [78]

Din punct de vedere al **cifrei de afaceri și al numărului de salariați**, diferențele între sectorul terțiar și cel secundar sunt relativ mici, la nivelul anului 2019. Situația aferentă anului 2020 este diferită având în vedere faptul ca *Pandemia Covid-19* a

[77] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020*
[78] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020*

afectat dinamica întreprinderilor pe fondul restrângerii activității din toate punctele de vedere: salariați, cifră de afaceri, profit, etc. De asemenea, se observă că din punct de vedere al cifrei de afaceri, primele locuri sunt ocupate de firmele care activează în: comerț, industria prelucrătoare și construcții, urmate de agricultură, silvicultură și pescuit.

Valoarea procentuală ridicată pentru sectorul terțiar din punct de vedere al numărului de întreprinderi relevă doar faptul că în acest sector activează un număr mare de microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii.

Din punct de vedere al profitului realizat de firmele active, județul Ialomița a încheiat anul 2020 cu un **profit net** de peste 35 mil. lei, în scădere cu 94,45% faţă de aceeaşi perioadă din 2019, pe fondul crizei pandemice de coronoravirus.

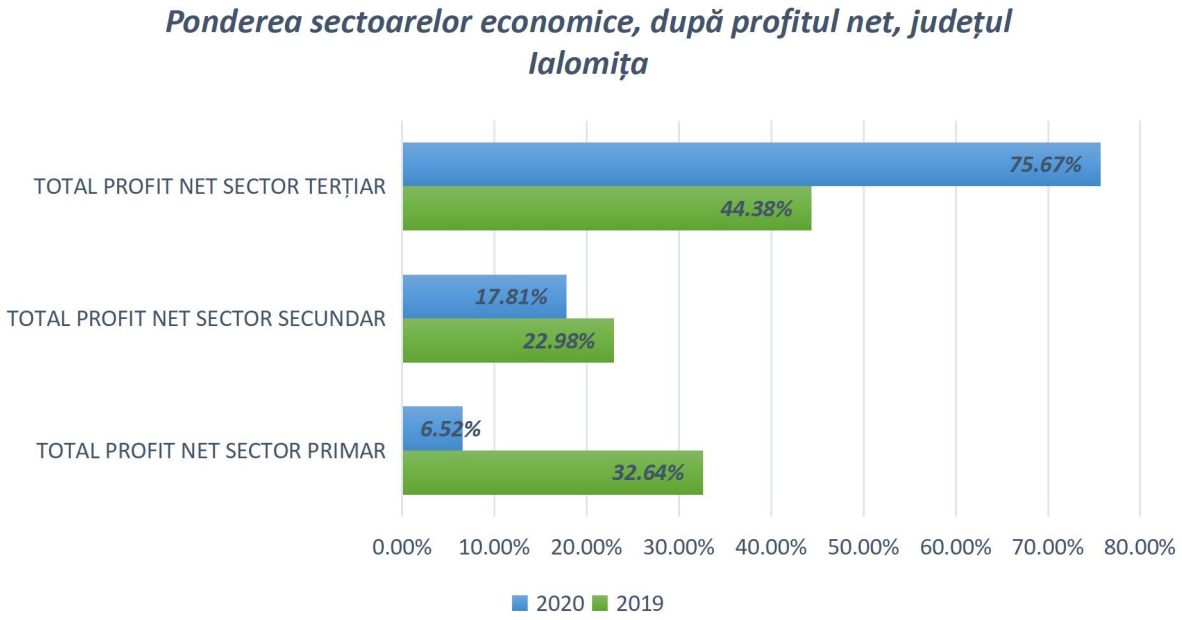

Fig. 2.31. Ponderea sectoarelor economice, după profitul net, județul Ialomița, în perioada 2019-2020 [79]

Cele mai importante companii cu capital străin din județul Ialomița, în funcție de cifra de afaceri și de numărul de angajați, sunt următoarele:[80]

- ***EXPUR Slobozia*** – producția de ulei vegetal și biodiesel (Franța);
- ***ALISON HAYES Urziceni*** – confecții textile (Marea Britanie);
- ***AGFD Țăndărei*** – amidon (Austria);
- ***COMBIAL Urziceni*** – hrană pentru animale (Turcia);
- ***JD AGRO Cocora*** – agricultură (Norvegia);
- ***GRUPPO ITALIANO AMBALAGGI Sinești*** – confecții metalice (Italia);

[79] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020*
[80] Sursa: *Planul de Amenjare a Teritoriului Județean (PATJ) Ialomița*

- ***CLEAN TECH INTERNATIONAL Ciulnița*** – hrană pentru animale (Italia, Israel);
- ***REAL COMPANY Sfântu Gheorghe*** – creșterea păsărilor (Franța);
- ***SARAPAC IMPEX Slobozia*** – acizi grași (Bulgaria);
- ***SOPEMA Mihail Kogălniceanu*** – agricultură (Franța);
- ***ARTESANS DEL SUCRE Bucu*** – dulciuri (Spania);
- ***STECOLFLEX ROMANIA Urziceni*** – confecții (Italia);
- ***AVIGAB Grindu*** – creșterea păsărilor (Liban);
- ***TRICOTAJE Fetești*** – confecții textile (Italia).

La acestea s-a adăugat recent și investiția de la Urziceni a ***GREENFIBER INTERNATIONAL*** (deținută de un grup cu sediul în Cipru), într-o fabrică de fibră sintetică cu o capacitate de 30.000 tone/an.

La nivelul municipiului Slobozia, structura pe domenii de activitate va fi analizată prin raportare la structura economică la nivel de județ, luând în calcul câțiva indicatori relevanți pentru intervalul de ani 2015 - 2020, după cum urmează:

- ✓ *Număr de societăţi comerciale;*
- ✓ *Cifra de afaceri;*
- ✓ *Număr de angajaţi;*
- ✓ *Profitul net.*

Analizând situația actuală, **în municipiul Slobozia**, la sfârșitul anului 2020 se aflau în evidența *Oficiului Registrului Comerțului de pe lîngă Tribunalul Ialomița* **3.921 profesioniști neradiați la finele anului**, adică societăți care nu și-au declarat suspendarea activității și nu se află în niciuna din stările ce pot duce la pierderea personalității juridice, indiferent dacă au realizat sau nu cifră de afaceri în anul respectiv.

Structura agenților economici activi din punct de vedere juridic din municipiul Slobozia, pe forme juridice, este următoarea:

- *3.418 persoane juridice active juridic**;*
- *135 firme radiate;*
- *54 firme dizolvate;*
- *18 intrate în insolvență.*

De asemenea, în anul 2020, în municipiul Slobozia **au fost înregistrate 225 noi firme** din care:

- *160 societăți comerciale cu răspundere limitată – **71,11%;***
- *42 persoane fizice autorizate – **18,66%;***
- *22 întreprinderi individuale – **9,77%;***
- *1 întreprindere familială – **0,44%**.* [81]

Repartiția întreprinderilor din municipiu, pe principalele sectoare economice, este prezentată sintetic în tabelul următor:

[81] *Sursa: Date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, anul 2020*

Tabel 2.13. Repartiția pe sectoare economice și domenii de activitate, număr firme, Municipiul Slobozia, 2019-2020 [82]

Sector economic	Domeniu de activitate	NUMĂR FIRME		%		% TOTAL	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
Sector primar	Agricultura, vânătoare, silvicultură	2	2	0,75%	0,77%	6,71%	6,46%
	Agricultura, silvicultura și pescuit	265	257	99,25%	99,23%		
TOTAL FIRME SECTOR PRIMAR		267	259	100%	100%		
Sector secundar	Industria extractivă	1	1	0,19%	0,18%	13,37%	13,91%
	Industria prelucrătoare	233	229	43,80%	41%		
	Produse ale industriei prelucrătoare	2	2	0,38%	0,36%		
	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	24	22	4,51%	3,94%		
	Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	25	23	4,70%	4,12%		
	Construcții	247	281	46,43%	50,36%		
TOTAL FIRME SECTOR SECUNDAR		532	558	100%	100%		
Sector terțiar	Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	1360	1363	42,78%	42,67%	79,63%	79,63%
	Hoteluri şi restaurante	2	2	0,06%	0,06%		
	Transport şi depozitare	346	355	10,88%	11,11%		
	Transport, depozitare și comunicații	3	2	0,09%	0,06%		
	Hoteluri și restaurante	131	140	4,12%	4,38%		
	Informații și comunicații	1	1	0,03%	0,03%		
	Poştă şi telecomunicaţii	5	5	0,16%	0,16%		
	Intermedieri financiare și asigurări	209	209	6,57%	6,54%		
	Tranzacţii imobiliare	3	3	0,09%	0,09%		
	Tranzacţii imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	498	488	15,67%	15,28%		
	Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	2	2	0,06%	0,06%		
	Sănătate şi asistență socială	218	214	6,86%	6,70%		

[82] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020*

	Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	*3*	*3*	*0,09%*	*0,09%*		
	Alte activităţi de servicii colective, sociale şi personale	*84*	*90*	*2,64%*	*2,82%*		
	Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	*1*	*1*	*0,03%*	*0,03%*		
	Învățământ	*84*	*90*	*2,64%*	*2,82%*		
	Activități de spectacole, culturale și recreative	*98*	*87*	*3,08%*	*2,72%*		
	Alte activități de servicii	*131*	*139*	*4,12%*	*4,35%*		
TOTAL FIRME SECTOR TERȚIAR		***3.179***	***3.194***	***100%***	***100%***		
Total profesioniști neradiați la finele anilor		***3.913***	***3.921***			***100%***	***100%***

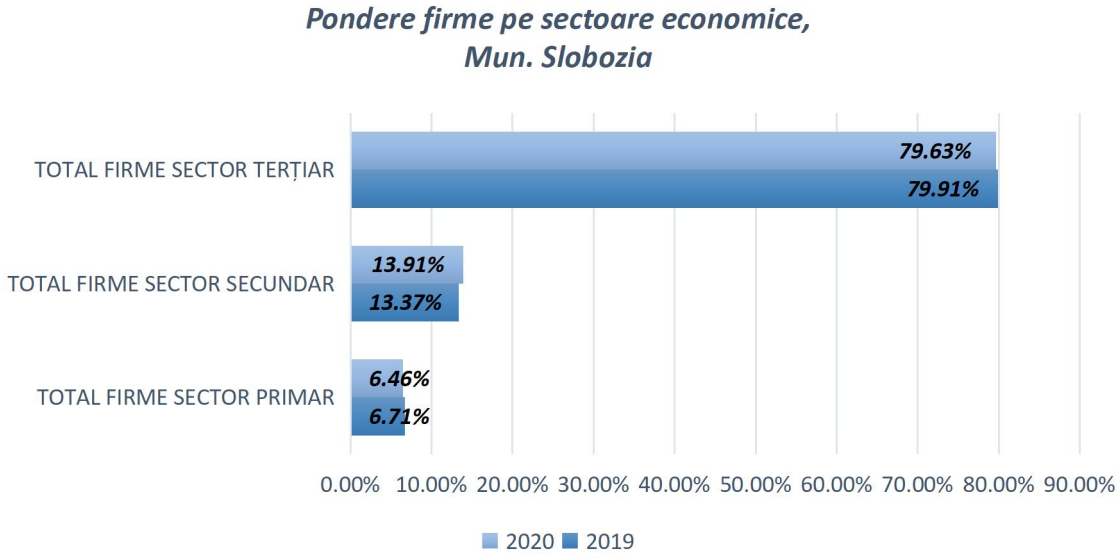

Fig. 2.32. Numărul întreprinderilor din Municipiul Slobozia după domeniul de activitate [83]

După cum se poate observa din prelucrarea datelor de mai sus, **la nivelul municipului Slobozia, activităţile economice sunt majoritar concentrate în sectorul terţiar – *Servicii*, ocupând 79,63% din sectoarele economice**, sectorul secundar – *Industrii şi construcţii* – are o pondere de 13,91%, în timp ce restul de întreprinderi (6,46%) îşi desfăşoară activitatea în sectorul primar – *Agricultură, silvicultura şi pescuit*.

[83] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020*

Tabel 2.14. Repartiția pe sectoare economice și domenii de activitate, număr salariați, Municipiul Slobozia, 2019-2020 [84]

Sector economic	Domeniu de activitate	NUMĂR SALARIAȚI MUNICIPIUL SLOBOZIA		%		% TOTAL	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
Sector primar	Agricultura, vânătoare, silvicultură	1	0	0.10%	0.00%		
	Agricultura, silvicultura și pescuit	999	42	99.90%	100%	9,34%	6,02%
TOTAL SALARIAȚI SECTOR PRIMAR		1.000	42	100%	100%		
Sector secundar	Industria extractivă	5	0	0.12%	0.00%		
	Industria prelucrătoare	2.035	54	50.32%	25.12%		
	Produse ale industriei prelucrătoare	1	0	0.025%	0.00%		
	Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	353	0	8.73%	0.00%	37,76%	30,80%
	Construcții	1.650	161	40.80%	74.88%		
TOTAL SALARIAȚI SECTOR SECUNDAR		4.044	215	100%	100%		
Sector terțiar	Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	2.912	150	51.40%	34.01%		
	Hoteluri şi restaurante	485	19	8.56%	4.31%		
	Transport şi depozitare	503	28	8.88%	6.35%		
	Informații și comunicații	75	17	1.32%	3.85%		
	Intermedieri financiare și asigurări	66	0	1.17%	0.00%		
	Tranzacţii imobiliare	45	2	0.79%	0.45%		
	Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	413	19	7.29%	4.31%		
	Sănătate şi asistență socială	314	146	5.54%	33.11%	52,90%	63,18%
	Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	622	5	10.98%	1.13%		
	Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	0	0	0.00%	0.00%		
	Învățământ	33	0	0.58%	0.00%		
	Activități de spectacole, culturale și recreative	47	22	0.83%	4.99%		
	Alte activități de servicii	150	33	2.65%	7.48%		
TOTAL SALARIAȚI SECTOR TERȚIAR		5.665	413	100%	100%		
TOTAL SALARIAȚI MUN. SLOBOZIA		10.709	698			100%	100%

[84] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020*

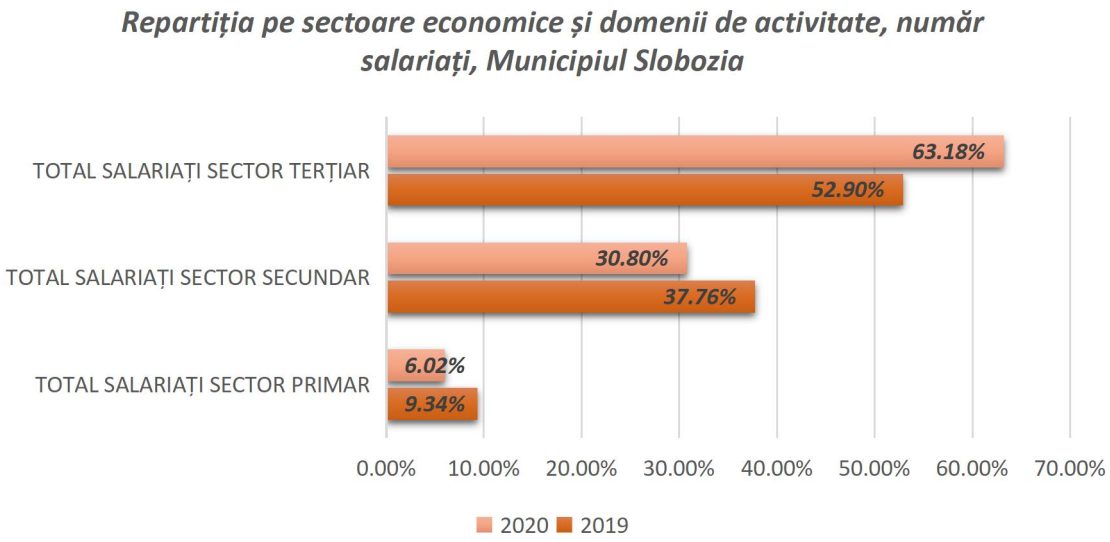

Fig. 2.33. Repartiția numărului de salariați pe sectoare economice și domenii de activitate, Municipiul Slobozia, în perioada 2019-2020 [85]

Din punct de vedere al **numărului de salariați**, dacă totalul acestora era de 10.709 în anul 2019, în anul 2020 pandemia de Covid-19 a dus la disponibilizarea a 93,42% din angajații tuturor sectoarelor de activitate. Chiar și în acest context, tot sectorul terţiar - al serviciilor – deţine cea mai mare pondere (52,90%), din care 51,40% sunt lucrători în comerț. Întreprinderile din sectorul secundar, din domeniul industriei alimentare, băuturilor şi tutunului concentrează 50,32% din salariați, cele din construcții 40,80%, iar cele din domeniul agriculturii un procent de 9,34% din totalul angajaţilor.

Totodată, dintre indicatorii economici ce caracterizează mediul de afaceri, unul dintre cei mai relevanţi este **cifra de afaceri realizată**, în anul 2019, principalele aporturi fiind aduse de comerţ 81,82% şi industria prelucrătoare 80,47% și per ansamblu de sectorul serviciilor. Ponderea mare a industriei prelucrătoare și a comerțului este similară perioadei anterioare de referință (2010-2015).

Tabel 2.15. Repartiția pe sectoare economice și domenii de activitate, cifra de afaceri, Municipiul Slobozia, 2019-2020 [86]

Sector economic	Domeniu de activitate	CIFRA DE AFACERI (LEI) MUNICIPIUL SLOBOZIA		%		% TOTAL	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
Sector primar	Agricultura, vânătoare, silvicultură	562.243	0	0.18%	0%	6,78%	6,77%
	Agricultura, silvicultura și pescuit	313.731.850	7.060.808	100%	100%		
TOTAL CIFRA AFACERI SECTOR PRIMAR		314.294.093	7.060.808	100%	100%		
Sector	Industria extractivă	954.905	0	0.04%	0%	49,18%	23,05%

[85] Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020
[86] Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020

secundar	*Industria prelucrătoare*	*1.835.351.964*	*5.761.160*	*80.47%*	*23.96%*		
	Produse ale industriei prelucrătoare	*130.406*	*0*	*0.01%*	*0%*		
	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	*500*	*0*	*0%*	*0%*		
	Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	*41.246.472*	*18.931*	*1.81%*	*0.08%*		
	Construcții	*403.070.602*	*18.269.758*	*17.67%*	*75.97%*		
TOTAL CIFRA AFACERI SECTOR SECUNDAR		***2.280.754.849***	***24.049.849***	***100%***	***100%***		
	Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	*1.670.970.271*	*30.455.403*	*81.82%*	*41.59%*		
	Hoteluri şi restaurante	*57.666.035*	*2.029.252*	*2.82%*	*2.77%*		
	Transport şi depozitare	*87.125.519*	*4.846.888*	*4.27%*	*6.62%*		
	Informații și comunicații	*13.404.640*	*1.384.698*	*0.66%*	*1.89%*		
	Intermedieri financiare și asigurări	*8.110.477*	*0*	*0.40%*	*0%*		
	Tranzacţii imobiliare	*6.689.329*	*323.550*	*0.33%*	*0.44%*		
Sector terțiar	*Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice*	*91.973.339*	*2.797.586*	*4.50%*	*3.82%*	***44,04%***	***70,18%***
	Sănătate şi asistență socială	*32.763.641*	*16.212.403*	*1.60%*	*22.14%*		
	Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	*53.872.429*	*1.196.1360*	*2.64%*	*16.33%*		
	Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	*2.229.553*	*0*	*0.11%*	*0%*		
	Învățământ	*1.060.174*	*30.900*	*0.05%*	*0.04%*		
	Activități de spectacole, culturale și recreative	*4.337.386*	*1.035.855*	*0.21%*	*1.41%*		
	Alte activități de servicii	*12.063.721*	*2.155.422*	*0.59%*	*2.94%*		
TOTAL CIFRA AFACERI SECTOR TERȚIAR		***2.042.266.514***	***73.233.317***	***100%***	***100%***		
Total profesioniști deponenți bilanț		***4.637.315.456***	***104.343.974***			***100%***	***100%***

La data întocmirii situației **au depus *Bilanțuri financiare anuale* la nivelul municipiului Slobozia 2061 firme pentru anul 2019 și 153 firme pentru anul 2020**.

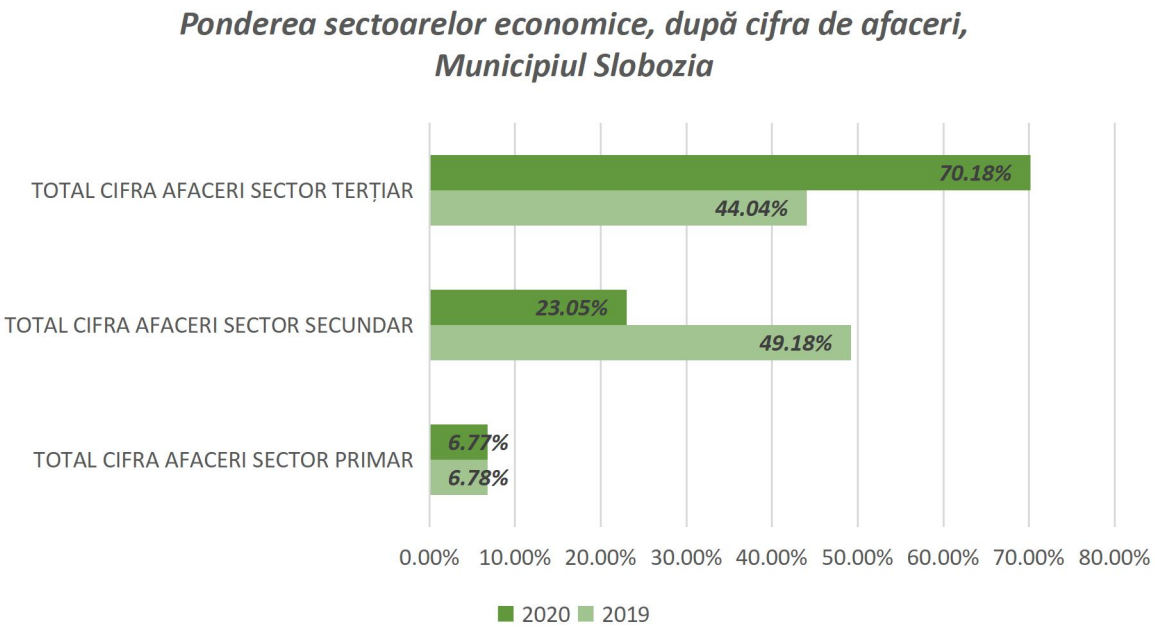

Fig. 2.34. sectoarelor economice, după cifra de afaceri, județul Ialomița, în perioada 2019-2020 [87]

Din punct de vedere al **profitului realizat de societățile comerciale din municipiu**, situația este similară județului, în sensul în care și municipiul Slobozia a încheiat anul 2020 cu un profit net de peste 15 mil. lei, în scădere cu 93,66% faţă de aceeaşi perioadă din 2019, pe același fond, al crizei pandemice de coronoravirus.

Tabel 2.16. Repartiția pe sectoare economice și domenii de activitate, profit net, Municipiul Slobozia, 2019-2020 [88]

Sector economic	Domeniu de activitate	PROFIT NET JUDEȚ IALOMIȚA		%		% TOTAL	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
Sector primar	Agricultura, vânătoare, silvicultură	705.064	0	1.75%	0%		
	Agricultura, silvicultura și pescuit	39.683.148	494.923	98.25%	100%		
TOTAL PROFIT NET SECTOR PRIMAR		40.388.212	494.923	100%	100%	16,76%	3,24%
Sector secundar	Industria extractivă	76.540	0	0.10%	0%		
	Industria prelucrătoare	43.716.248	844.166	59.00%	28.71%		
	Produse ale industriei prelucrătoare	21.799	0	0.03%	0%		
	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	56	0	0%	0%	30,75%	19,26%
	Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de	1.839.753	10.188	2.48%	0.35%		

[87] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020*
[88] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020*

	decontaminare						
	Construcții	*28.439.857*	*2.085.607*	*38.38%*	*70.94%*		
TOTAL PROFIT NET SECTOR SECUNDAR		***74.094.253***	***2.939.961***	***100%***	***100%***		
	Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	*65.243.645*	*3.082.970*	*51.60%*	*24.73%*		
	Hoteluri şi restaurante	*6.795.065*	*473.929*	*5.37%*	*4.01%*		
	Transport şi depozitare	*8.422.555*	*461.032*	*6.66%*	*4.90%*		
	Informații și comunicații	*5.280.369*	*319.751*	*4.18%*	*2.70%*		
	Intermedieri financiare și asigurări	*4.417.259*	*0*	*3.49%*	*0%*		
	Tranzacţii imobiliare	*2.189.716*	*227.388*	*1.73%*	*1.92%*		
Sector terțiar	*Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice*	*17.947.990*	*1.314.989*	*14.20%*	*11.12%*	***52,48%***	***77,50%***
	Sănătate şi asistență socială	*7.398.782*	*5.153.945*	*5.85%*	*43.57%*		
	Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	*5.847.730*	*233.243*	*4.63%*	*1.97%*		
	Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	*105.196*	*0*	*0.08%*	*0%*		
	Învățământ	*375.853*	*29.425*	*0.30%*	*0.25%*		
	Activități de spectacole, culturale și recreative	*512.569*	*68.675*	*0.41%*	*0.58%*		
	Alte activități de servicii	*1.899.954*	*463.250*	*1.50%*	*3.92%*		
TOTAL PROFIT NET SECTOR TERȚIAR		***126.436.683***	***11.828.597***	***100%***	***100%***		
Total profesioniști deponenti bilanț		***240.919.148***	***15.263.481***			***100%***	***100%***

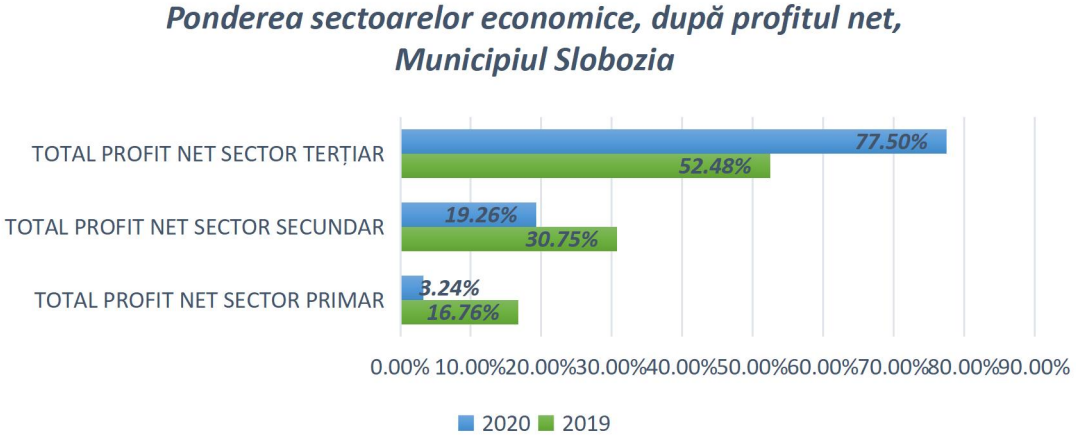

Fig. 2.35. Ponderea sectoarelor economice, după profitul net, municipiul Slobozia, în perioada 2019-2020 [89]

După cum se poate observa, sectorul terțiar ocupă primul loc, după toate criteriile de analiză, urmat de sectorul secundar. Valoarea procentuală ridicată pentru sectorul

[89] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, 2019-2020*

terțiar din punct de vedere al numărului de întreprinderi relevă doar faptul că în acest sector activează un număr mare de microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii.

Cu toate acestea, dezvoltarea economică este încă defectuoasă, datorită lipsei unei strategii de dezvoltare a întreprinderilor, a managementului, a resurselor de menţinere a investiţiilor, împreună cu pierderea pieţelor de desfacere şi reducerea nivelului de competitivitate al produselor.

Principalele ”***motoare economice***” din municipiului Slobozia au fost companiile care au realizat cele mai mari cifre de afaceri, cele mai mari profituri și de asemenea companiile care au fost cei mai mari angajatori. Pe baza datelor financiare raportate de unitățile active înregistrate în municipiu, s-a realizat **un top 50 al firmelor cu cele mai mari valori ale cifrei de afaceri** înregistrate în cursul anului 2019.

Tabel 2.17. Top 50 agenți economici din Municipiul Slobozia, după cifra de afaceri realizată în perioada 2019-2020 [90]

Firma	Obiect principal	Cifra de afaceri	Număr Salariați	Profit net
EXPUR S.A.	1.041	1.208.979.091	440	23.737.661
TOP SEEDS S.R.L.	4.675	300.950.689	84	6.818.319
PET STAR HOLDING S.A.	2.222	192.931.763	98	2.595.965
AGRO OIL SERVICE S.R.L.	4.621	149.274.638	90	2.648.181
OYL COMPANY HOLDING AG S.R.L.	4.211	147.795.032	401	3.138.571
CHEMGAS HOLDING CORPORATION S.R.L.	2.015	90.907.423	301	0
COCOR COM S.R.L.	1.011	83.202.482	98	1.906.435
AVICOLA SLOBOZIA S.A.	0.147	65.731.302	400	175.359
TELETEXT S.R.L.	1.051	63.535.688	151	5.690.803
BARYAN COM S.R.L.	4.675	62.103.588	31	1.584.337
COMIND S.A.	4.711	59.515.865	151	2.665.165
TERRA OYL GROUP S.R.L.	4.671	56.777.800	6	1.349.418
PREMIER COM S.R.L.	4.673	49.821.830	73	1.458.581
AGROTEHNICA S.R.L.	4.621	46.397.980	18	1.381.621
SARAPAC IMPEX S.R.L.	1.041	42.508.528	18	2.460.958
EL CASIO COM S.R.L.	4.690	42.285.366	105	98.675
ADMET S.R.L.	4.673	39.811.534	105	2.500.921
ORION S.R.L.	2.511	38.411.042	134	1.169.207
MIXAJ COM S.R.L.	4.532	37.558.966	41	1.559.831
OCH LOGISTIC AG S.R.L.	7.022	36.789.496	38	1.273.920
DRUMURI ŞI PODURI S.A.	4.211	32.251.411	72	0
ITARO S.R.L.	4.211	30.911.720	47	2.226.152
OYL COMPANY S.R.L.	4.120	28.969.010	72	0
SANAGRO S.R.L.	0.111	28.896.910	23	1.289.326
PLASTIC ELEMENTS S.R.L.	4.673	28.230.104	33	873.034
SOMALEX S.R.L.	0.111	27.356.117	34	11.541.784

[90] *Sursa: Date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița*

BĂRĂGANU S.R.L.	*4.671*	*24.028.193*	*4*	*520.942*
KALIZEA BOROMIR S.A.	*1.061*	*23.064.499*	*16*	*0*
SALMA COMEX S.R.L.	*4.711*	*22.691.087*	*50*	*1.085.925*
BINCONA EUROPE S.R.L.	*4.299*	*22.452.092*	*20*	*3.609.496*
DARI MAN S.R.L	*4.633*	*22.282.768*	*6*	*592.448*
MOBILA S.A.	*3.109*	*21.972.378*	*179*	*402.292*
CHIRANA SERV S.R.L.	*0.113*	*21.699.378*	*43*	*639.497*
NPK SOIL S.R.L.	*4.619*	*21.130.389*	*13*	*1.993.784*
CARGO S.R.L.	*4.730*	*18.859.194*	*19*	*122.557*
BIO-TERRA S.R.L.	*4.621*	*18.739.031*	*20*	*1.210.607*
DAMAL FRESH S.R.L.	*4.721*	*17.754.502*	*24*	*358.139*
VIVANI SALUBRITATE S.A.	*3.822*	*17.394.409*	*84*	*0*
FARMACIA DIANA ALEXANDRU S.R.L.	*4.773*	*16.517.086*	*23*	*935.545*
CONTE IMPEX S.R.L.	*4.719*	*16.331.027*	*73*	*70.467*
CARGO TERRA S.R.L.	*4.399*	*16.272.895*	*33*	*331.552*
URBAN S.A.	*3.600*	*15.786.900*	*205*	*872.745*
SALT COM S.R.L.	*4.120*	*15.496.026*	*84*	*265.703*
PREMIER DISTRIBUTION GROUP S.R.L.	*4.644*	*15.460.738*	*14*	*689.598*
OYL COMPANY LOGISTIC S.R.L.	*5.610*	*15.172.595*	*100*	*0*
EXPOMOB SRL	*4.759*	*14.333.394*	*48*	*84.682*
AGRO FRUCT SRL	*4.631*	*14.211.437*	*16*	*664.766*
TSUNAMI COM SRL	*4.711*	*14.038.968*	*22*	*543.451*
AGRO EXEL SRL	*4.675*	*13.025.779*	*4*	*804.971*

Valoarea cifrei de afaceri realizată în municipiului Slobozia, în anul 2019, reprezintă aproximativ 52% din valoarea celei județene. Este de remarcat că, dintre toate sectoarele economice**, Slobozia a contribuit cel mai mult la cifra de afaceri județeană din sectorul industriei prelucrătoare** (65% din cifra de afaceri a județului Ialomița s-a obținut în municipiul Slobozia) **și din sectorul comerţului cu ridicata şi cu amănuntul** (53% din cifra de afaceri a județului Ialomița s-a obținut în municipiul Slobozia). În total, cei 50 agenți economici au obținut aproximativ 74% din valoarea cifrei de afaceri totală de la nivel orășenesc, având angajați aproximativ 41% din numărul total al salariaților.

INIȚIATIVE ANTREPRENORIALE

Structurile de sprijinire a afacerilor (***parcuri industriale, parcuri logistice, parcuri de afaceri, tehnologice, incubatoare de afaceri, clustere***) contribuie la dezvoltarea economică a localităţilor, prin oferirea condiţiilor adecvate pentru localizarea întreprinderilor, în special a IMM-urilor productive şi a serviciilor de sprijinire a acestora. Structuri moderne, ele permit regiunilor să beneficieze de avantaje competitive prin utilizarea resurselor lor specifice, neutilizate sau sub-utilizate, contribuind astfel la convergenţa regiunilor din punct de vedere economic şi social.

La nivelul Regiunii Sud-Muntenia, structurile de sprijinire a afacerilor sunt încă slab dezvoltate şi insuficient funcţionale, un număr limitat de IMM-uri fiind localizat în cadrul

acestor structuri. Gama de servicii oferite este puţin variată şi limitată în cele mai multe cazuri la utilităţi (energie electrică, gaze naturale, apă, canalizare menajeră, canalizare pluvială, parcări); infrastructura necesită investiţii majore, iar vizibilitatea lor în rândul companiilor din mediul privat trebuie îmbunătăţită.

Regiunea se confruntă, de asemenea, cu o creștere a disparităților dintre nord și sud în ceea ce privește dezvoltarea IMM-urilor, competitivitatea și capacitatea de a inova. Partea nordică este de fapt foarte industrializată, în timp ce restul regiunii este specializat în agricultură.

În 2019, la nivel naţional exista un număr de 76 de *parcuri industriale*, din care 26 (cca. 34%) erau localizate în regiune, ce ocupa astfel locul 1 la nivel național.[91]

În ceea ce privește localizarea parcurilor industriale din regiune, mai mult de jumătate dintre acestea sunt situate în mediul rural, cu o polarizare puternică în nordul regiunii (jud. Prahova deține 16 unități). Serviciile oferite de către parcurile industriale sunt concentrate pe oferirea dreptului de folosinţă asupra infrastructurii, a utilităţilor şi serviciilor necesare desfăşurării activităţii.

***Incubatoarele de afaceri*, componentă importantă a infrastructurii de afaceri, cu rol major în impulsionarea IMM-urilor și în sprijinirea dezvoltării acestora, sunt destul de slab reprezentate.** În România, cele mai multe activează în domenii precum servicii de consultanţă, IT, biotehnologii, biomateriale, transfer de know-how, cercetare ştiinţifică, servicii de transport, etc. În regiune există doar 1 incubator de afaceri şi anume: *ITAF Ploieşti - Universitatea Petrol - Gaze Ploieşti*.

În ceea ce privește capacitatea de inovare a economiei regionale aceasta este scăzută, analiza indicatorilor privind inovarea din cadrul *Tabloului de Bord* privind inovarea la nivel regional 2019 indicând că **Regiunea Sud-Muntenia înregistrează un scor foarte scăzut la numărul firmelor ce inovează pe cale internă**.

În regiunea Sud-Muntenia există 11 Institute de cercetare – dezvoltare, în domenii precum agricultura, viticultura, pomicultura, horticultura, piscicultura, petrol şi instalaţii petroliere și cercetare nucleară.

Din categoria entităţilor de inovare şi transfer tehnologic, în regiune, respectiv județul Ialomița există următoarele **servicii-suport pentru afaceri** : [92]

- ***CIT Casa Dunării - Fundaţia pentru Democraţie, Cultură şi Libertate – Filiala Călăraşi*** – autorizat în domenii precum: energie eoliană şi solară, co-generare, hidraulică, Internet, comunicaţii fixe şi mobile, transporturi, cultură și turism;

- ***CIT-CCIA Ialomița, Slobozia - Centru de Informare Tehnologică din cadrul Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Ialomița*** - unitate fără personalitate juridică, care oferă diferite servicii (organizarea de cursuri și

[91] *Sursa: Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027*
[92] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Sud-Muntenia 2021-2027 și Planul de Amenjare a Teritoriului Județean (PATJ) Ialomița*

seminarii, precum și furnizarea de servicii de asistență și consultanță în domeniul proprietății intelectuale, cercetării-dezvoltării, inovării și transferului tehnologic, facilitarea parteneriatelor și atragerea de fonduri în aceste domenii, realizarea de baze de date etc.) pentru companiile din domeniul agriculturii și industriei alimentare, dar și al protecției mediului;

- ***Centrul de Afaceri Multifuncțional Hamilton Slobozia*** - realizat în anul 2015 de către o companie privată, tot în cadrul unui proiect finanțat din fonduri europene;

- ***Alte structuri asociative ale mediului de afaceri din județul Ialomița*** – de ex. *UGIR, CNIPMMR, ACPPT, APPR* etc. – reprezintă interesele agenților economici din diferite domenii de activitate.;

- ***Clusterul Balneoclimateric Muntenia Amara*** – înființat în anul 2014, este o structură asociativă care reunește organizațiile publice și private interesate de dezvoltarea și promovarea turismului balneoclimateric în partea de sud a țării, inclusiv în stațiunea Amara;

- ***Firmele private de consultanță*** – oferă asistență mai ales în ceea ce privește accesarea de către întreprinderile din județ de fonduri europene și din programe naționale pentru dezvoltarea afacerilor.

De asemenea, trebuie avut în vedere faptul că în majoritatea orașelor din județ (mai ales în Slobozia, Fetești, Urziceni și Țăndărei) există numeroase platforme industriale de tip brownfield, total sau parțial abandonate în urma închiderii sau restructurări unor foste întreprinderi comuniste, care pot fi reabilitate în vederea reutilizării ca noi spații pentru activități industriale sau de prestări servicii. Acestea se află, în general, în proprietate privată, context în care nu pot face imediat obiectul unor intervenții publice pentru a fi amenajate ca zone/parcuri industriale, logistice sau de servicii.

În cadrul RIS3 un rol important îl are **sprijinirea clusterelor ca instrument al creșterii economice durabile**. Astfel, în perioada 2014 – 2020, clusterele au jucat un rol de catalizare și de fertilizare încrucișată a experiențelor sectoriale. Au contribuit semnificativ atât la configurarea parteneriatului regional de tip *Cvadruplu Helix*, cât și la diseminarea ulterioară a informațiilor și cunoașterii dobândite prin participarea activă în PDA. Sprijinul se va îndrepta și către clustere și rețele de afaceri ce mobilizează principalii actori din cadrul ecosistemului antreprenorial de inovare.

Intervențiile vor viza managementul clusterului, proiecte colaborative, precum și furnizarea de servicii pentru inovare și internaționalizare. Totodată, intervențiile vizează **sprijinirea IMM-urilor** prin operațiuni care să crească capacitatea lor de a avansa în lanțul valoric prin furnizarea accesului la finanțare, asistență și piețe precum și a accesului la know-how pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele

de afaceri. Aceste intervenții vor fi însoțite de investiții în bunuri intangibile, de tipul: metodologii și proceduri de management și producție, de adaptare a noilor tehnologii la fluxurile de producție, dobândirea și utilizarea drepturilor de proprietate intelectuală, utilizarea tehnologiei informației, dezvoltarea competențelor și abilităților legate de utilizarea noilor tehnologii.

Stimularea iniţiativei antreprenoriale prin sprijinirea şi încurajarea înfiinţării clusterelor are drept obiectiv încurajarea cooperării dintre diferiţi actori economici, în vederea creşterii competitivităţii şi productivităţii. În acest context, clusterele inovative sunt o soluţie de succes datorită faptului că sunt o combinaţie între dinamismul antreprenorial şi sinergiile proactive între actorii principali ai inovării.

În ceea ce privește **economia circulară**, aceasta este **parte componentă a dezvoltării durabile**, aducând în prim plan nevoia de optimizare a consumurilor de resurse pentru a preveni, a reduce risipa și a se promova reutilizarea. În regiunea Sud-Muntenia bioeconomia și tranziția către o economie circulară a fost identificat ca domeniu de specializare inteligentă și vizează acțiuni indicative de tipul:

investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv în activități specifice economiei circulare, internaționalizării, certificării și omologării produselor și serviciilor, în vederea updatării tehnologice, ce va conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii;
promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea si operaționalizarea incubatoarelor, de afaceri și parcurilor industriale, cu posibilitatea de a acorda granturi companiilor localizate în cadrul acestor structuri de afaceri;
sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare prin sprijinirea clusterelor și rețelelor de afaceri în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii, inclusiv pentru dezvoltarea colaborării interregionale, internaționale și intersectoriale.[93]

Regiunea Sud-Muntenia înregistrează un decalaj cu restul țării în ceea ce privește serviciile digitale. Potrivit Eurostat, în 2019, regiunea se află pe ultimul loc (8%) în ceea ce privește interacțiunea online a cetățenilor cu autoritățile publice, deși acest lucru este posibil atât pe site-urile primăriilor, dar și în 44 de comune prin aplicația *Regista.ro*. De asemenea, procesele de lucru din cadrul administrației publice locale sunt parțial sau deloc digitalizate. În plus, există o „divizare digitală", nivelul de dezvoltare a serviciilor publice digitale oferite de orașe este încă scăzut, deși din cele 48 de orașe, 75% sunt înscriși pe platforma *ghișeul.ro* și permit plata anumitor impozite și impozite locale.

Performanța scăzută a IMM-urilor în inovare depinde în principal de prezența mai multor eșecuri ale pieței:

[93] *Sursa: Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027*

- *piață instabilă* - între 2011-2019 economia s-a caracterizat printr-o tendință fluctuantă, ușor ascendentă începând cu 2014, puternic influențată de criza economică și financiară globală *;*
- *situații de investiții sub-optime* - fluxul de ISD din ultimii ani a scăzut, indicând o înrăutățire a atractivității contextului de afaceri regional pentru investitori;
- *piețe incomplete și subproducție de bunuri meritorii* - infrastructura regională de cercetare este foarte slab dezvoltată, fiind localizată în principal în sectorul public, iar sprijinul regional pentru CD este sub media RO și există o polarizare ridicată a cheltuielilor CDI în partea de nord a regiunii;
- *eșecul de reglementare* - instabilitate legislativă și instituțională;
- *rămânerea în urmă a Regiunii d,p.d.v. al digitalizării* - se datorează subproducției de bunuri meritorii referitoare la serviciile digitale publice și de afaceri. Nici investițiile private, nici cele publice nu sunt capabile să umple golurile structurale digitale.

Municipiul Slobozia poate fi menţionată din punct de vedere al iniţiativei antreprenoriale prin realizarea proiectului „*Utilităţi platformă industrială IMM – Slobozia*”, proiect demarat în iunie anul 2012. Valoarea totală a proiectului a fost de 17.621.683,19 lei, dintre care sprijin financiar din partea *Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului*, în valoare de 6.612.193,50 lei. Parcul Industrial pentru IMM-uri de la Slobozia a fost inaugurat în vara anului 2014.

Parcul Industrial IMM Slobozia funcţionează sub directa gestionare şi administrare a *S.C. Platformă Industrială IMM Slobozia S.R.L.*, societate înfiinţată în baza legii nr. 186/25.06 2013, prin hotărârea Consiliului Local al municipiului Slobozia nr.193/31.10 2013, având ca acţionar unic municipiul Slobozia. *S.C. Platformă Industrială IMM Slobozia S.R.L.* a fost desemnată prin H.C.L. Slobozia nr. 34/27.02.2014 să administreze *Parcul Industrial IMM Slobozia*.

Parcul Industrial Slobozia are o suprafață totală de 15 ha, fiind situat pe teritoriul administrativ al Municipiului Slobozia, între Slobozia și Slobozia Nouă, pe marginea DN21 Călărași – Slobozia – Brăila, în vecinătatea *Vămii* și a *R.A.R*. Terenul *Parcului Industrial* este împărțit în 20 de loturi care sunt grupate pe trei coloane de loturi, suprafața efectivă a loturilor totalizând 10,55 ha.

Obiectivul general al proiectului a constat în dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor şi a antreprenoriatului în judeţul Ialomiţa şi în Regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia, prin amenajarea unei platforme industriale în municipiul Slobozia, având ca scop sprijinirea dezvoltării sectorului IMM local, generarea de noi locuri de muncă, majorarea veniturilor bugetului local (prin încasarea redevenţelor şi a impozitelor şi taxelor locale plătite atât de către întreprinzători, cât şi de către personalul salariat) şi reducerea disparităţilor sociale şi economice din regiune. Toate acestea vor conduce la asigurarea condiţiilor favorabile unei dezvoltări regionale policentrice și la creşterea calităţii vieţii în municipiu şi în afara acestuia.

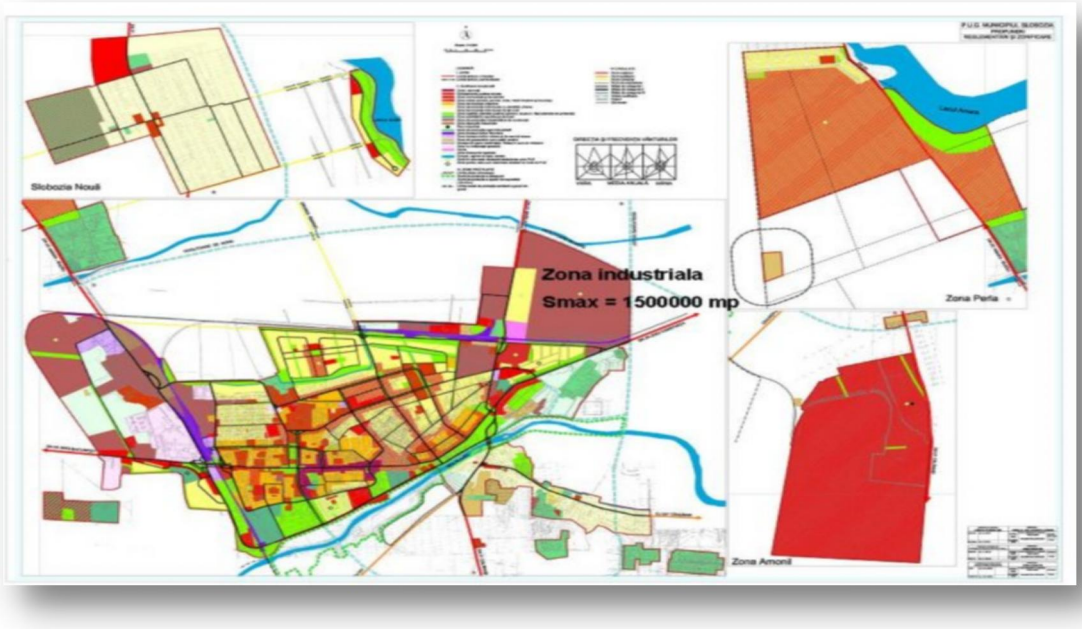

Fig. 2.36. Locația Parcului Industrial Slobozia [94]

Obiectivele specifice ale proiectului au avut în vedere *asigurarea unei locaţii optime, din punct de vedere al amplasării şi al dotării cu servicii de bază,* unde întreprinzătorii mici şi mijlocii din municipiul Slobozia să poată desfăşura activităţi productive*, atragerea de investiţii noi și crearea de noi locuri de muncă* în municipiul Slobozia.

În plus, Slobozia este situată la confluenţa unor căi rutiere importante, ceea ce face din acest oraş un candidat redutabil în atragerea de noi investiţii în domeniul industrial.

Rezultatele aşteptate în urma realizării proiectului s-au materializat în:

- *asigurarea unui mediu favorabil îmbunătăţirii performanţelor economice ale regiunii;*
- *stimularea înfiinţării de noi IMM-uri şi creşterea competitivităţii celor existente;*
- *crearea unui mediu de afaceri profitabil şi durabil.*

Totodată, Slobozia poate fi menționată și pentru inițiativa antreprenorială *"Centrul de Afaceri Multifuncțional Hamilton Slobozia"*, care dispune o suprafață de 4,8 ha și cuprinde 8 clădiri cu zone de birouri și de expunere, respectiv spații de depozitare și servicii, racordate la toate utilitățile. În prezent, doar o mică parte din hale este închiriată agenților economici, cel mai important fiind un showroom și un service de utilaje agricole. Operatorul privat care administrează centrul a inițiat demersurile pentru obținerea statutului de parc industrial, care va permite acordarea de facilități fiscale firmelor găzduite, conform legislației în vigoare.

[94] *Sursa: http://www.sloboziail.ro/eveniment/parcind*

Dinamizarea activităţii economice în municipiul Slobozia, alături de eforturile autorităţilor locale de a îmbunătăţi calitatea infrastructurii urbane şi sociale, a serviciilor publice de orice fel, vor crea efecte sinergice ale căror efecte vor radia în întreaga regiune. În cele din urmă, prin îmbunătățirea mediului de afaceri regional, făcându-l mai inovator și mai competitiv, dezvoltarea ecosistemului antreprenorial va contribui, de asemenea, indirect, la limitarea efectelor negative ale piețelor instabile și la îmbunătățirea atractivității mediului de afaceri regional pentru potențiali investitori.

2.6.3. Profilul activităților economice

2.6.3.1. Sectorul Primar – Agricultura, silvicultură și pescuit

Unul dintre cele 17 obiective de dezvoltare durabilă ale ***Agendei 2030*** – ***FOAMETE ZERO*** - prevede „***eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției şi promovarea unei agriculturi sustenabile***”. În acest sens, ***Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*** vizează dezvoltarea unui sector agroalimentar durabil și competitiv pentru îmbunătățirea calității vieții și asigurării unor condiții de viață în mediul rural apropiate de cele din mediul urban, promovarea producției autohtone și ecologice și valorifi carea produselor tradiționale și montane cu valoare adăugată.

Conform noii concepții europene, mediul rural este un spațiu peisager, valoros, marcat de o lungă istorie și care nu poate fi întreținut decât printr-o permanentă preocupare pentru societate și comunitate. Acesta are capacitatea de a-și îndeplini funcțiile de aprovizionare și de echilibru doar în condițiile în care se va dezvolta ca spațiu de viață atrăgător, cu o infrastructură adecvată, în care să fie posibilă practicarea și a unor activități neagricole, iar agricultura și silvicultura să fie practicate într-un mod responsabil și durabil.

Societatea rurală la nivelul României parcurge, în prezent, un proces de tranziție ca rezultat direct al schimbărilor socio-economice produse de trecerea la economia de

piață. Astfel, mediul rural cunoaște o realitate dinamică, în permanentă evoluție și confruntare cu mediul urban.

Agricultura ocupă un loc important în economia României și are perspective considerabile de dezvoltare în context european, datorită condițiilor pedoclimatice favorabile și potențialului în sfera producției ecologice. În perioada 1995-2016, contribuția agriculturii la formarea PIB-ului național a înregistrat o scădere majoră, de la 14,7% în 1995 la 4,7% în 2016, în condițiile în care ponderea forței de muncă ocupată în agricultură avea o valoare foarte apropiată de cea înregistrată în 1995.

În ciuda productivității scăzute, România este printre principalii exportatori de porumb și grâu la nivel mondial, datorită mărimii suprafeței agricole disponibile. Astfel, provocarea viitoare este de a îmbunătăți nivelul productivității agricole, fără a periclita factorii de mediu (aer, apă, calitatea solului, biodiversitatea), prin eliminarea principalilor factori limitatori ai randamentului producției: fragmentarea exploatațiilor agricole și lipsa cooperării între fermieri (aproape 75% din fermele din România au o suprafață mai mică de 2 ha și 70% au venituri mai mici de 2.000 euro), nivelul de pregătire al fermierilor, nivelul redus de capitalizare, statutul profesional nedefinit cu claritate al agricultorului, nivelul de dotare tehnologică al fermelor. România este mult în urma altor țări europene din punctul de vedere al sistemului de irigații, în condițiile în care seceta afectează frecvent peste 50% din terenul agricol, iar numai 12% din terenul agricol dispune de irigații viabile.

ORIZONT 2020	***ȚINTE 2030***
▪ *Dezvoltarea unor programe pentru promovarea consumului de alimente sănătoase* ▪ *Continuarea Programului Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații din România* ▪ *Susținerea producției și diversificarea speciilor autohtone cu valoare genetică ridicată, dar deficitare pe piața internă, în domenii precum legumicultura, creșterea efectivelor la rasele valoroase de suine, taurine și bivoli, sectorul avicol, colectarea și comercializarea lânii, apicultură, pescuit și acvacultură, inclusiv prin stimularea cercetării-dezvoltării în domeniul agro-alimentar* ▪ *Creșterea numărului de produse recunoscute la nivel european / atestate tradițional / atestate ca rețete consacrate* ▪ *Susținerea și atragerea tinerilor fermieri* ▪ *Creșterea numărului de fermieri activi*	▪ *Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014* ▪ *Finalizarea cadastrului agricol* ▪ *Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018* ▪ *Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite* ▪ *Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone* ▪ *Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole* ▪ *Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană. Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu*

înregistrați în sistemul de agricultură ecologică și creșterea suprafeței agricole certificate ecologic ▪ *Creșterea numărului de grupuri aplicante/operatori economici înregistrați pe scheme de calitate naționale și europene* ▪ *Promovarea bunelor practici agricole pentru prevenirea și combatereapoluării solului.*	*caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică.*[95]

Deținând o suprafață agricolă de 2.433.534 ha, ce reprezintă cca. 16,6% din suprafața totală, **Regiunea Sud-Muntenia beneficiază de un însemnat potențial agricol**. Sector important al economiei regionale, agricultura este prezentă în toate judeţele regiunii, ponderea cea mai mare fiind deţinută de cele 4 judeţe din sudul acesteia (Ialomiţa, Călăraşi, Giurgiu şi Teleorman).[96]

Regiunea Sud-Muntenia - conform datelor statistice din anul 2019 - **deţinea 14,69% din suprafaţa ocupată de vii pe rod a României şi a realizat 10,53% din producţia naţională** [97]. În pofida potenţialului agricol ridicat, capacitatea de prelucrare a produselor agricole nu este foarte ridicată, fragmentarea suprafeţelor arabile în porţiuni mici este un alt obstacol în calea dezvoltării agriculturii.

Din punct de vedere al tipologiei geografice specifice, în Regiunea Sud-Muntenia îsi au sediul unele dintre cele mai **importante companii autohtone din domeniul producţiei vegetale, zootehnice şi a serviciilor agricole**, precum şi a procesării materiilor prime agricole. Sub-sectorul producţiei vegetale şi zootehnice este concentrat în zona de sud şi est a regiunii (excepţie face sectorul viticol, care este concentrat în judeţul Prahova), unde există cele mai întinse şi fertile terenuri agricole, în timp ce sectorul de procesare a materiilor prime agricole este mai bine reprezentat în partea central-nordică, în proximitatea principalelor pieţe de desfacere.

Un alt **sector** cu o dinamică foarte acentuată în ultimii ani este cel **al biocombustibililor** (**biodiesel**), existând o concentrare a acestora în zona Călăraşi-Ialomiţa, cu centre de producţie la Fundulea, Lehliu-Gară, Urziceni, **Slobozia**, Ţăndărei.

Judeţul Ialomiţa deţine terenuri agricole favorabile desfăşurării unei agriculturi performante, respectiv cernoziomuri, aluviosoluri entice şi molice şi solonceacuri. Principalele culturi din judeţ sunt reprezentate de culturile de cereale boabe (grâu şi secară, orz şi orzoaică, porumb), floarea soarelui, cartofi, struguri şi fructe. Per ansamblu, 4,8% din terenurile cultivate cu grâu (locul 7 la nivel național), 4,4% din cele cu orz și orzoaică (locul 7), 2,9% din cele cu porumb (locul 13), 10% din cele cu leguminoase pentru boabe (locul 3), 5,2% din cele cu floarea soarelui (locul 7), 5% din cele cu soia (locul 6), 13% din cele cu rapiță (locul 1), respectiv 35,4% din cele

[95] *Sursa: Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*
[96] *Sursa*: *Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud-Muntenia*
[97] *Sursa: Insitutul Național de Statistică, anul 2019*

cu orez (locul 2) se află în județul Ialomița. Au dispărut aproape complet din peisajul agricol al județului, o dată cu închiderea unităților de procesare, culturile de sfeclă de zahăr, plante textile sau tutun, care au, în general, o valoare adăugată mai ridicată.[98]

În ceea ce privește teritoriul județului Ialomița, se evidențiază trei caracteristici majore:

economie predominant agrară cu diversificare economică redusă;
activități economice la scară mică cu oportunități limitate de angajare a diverselor grupe demografice, de vârstă și gen;
o masă demografică redusă, rezultat al migrației, cu o specializare și vârstă ce nu susțin obținerea unei valori adăugate pentru creșterea economică.[99]

Conform estimărilor INS, **terenurile agricole** din județul Ialomița acoperă **374.495 ha**, respectiv **84,1% din suprafață administrativă totală** a acestuia, cu mențiunea că aceste valori vor fi revizuite la momentul finalizării acțiunii de cadastrare a țării, derulată de către ANCPI. Din perspectiva suprafeței agricole totale, județul Ialomița ocupă locul 3 la nivel regional, după Teleorman și Călărași. Din totalul suprafeței agricole din județ, 354.106 ha (94,5% din total) se află în proprietate privată, iar 20.389 ha (5,5%) în proprietate publică.

În ceea ce privește modul de utilizare al terenurilor agricole, estimările INS indică faptul că cele mai multe sunt **terenuri arabile**, respectiv **352.146 ha (94% din suprafața agricolă, adică 79,1% din suprafața administrativă totală a județului)**. Această pondere ridicată explică, de altfel, și specializarea județului Ialomița în practicarea culturii vegetale, în detrimentul zootehniei, ocupând locul 3 la nivel regional, respectiv locul 7 la nivel național, după Timiș, Constanța, Dolj, Teleorman, Călărași și Olt.

Pășunile acoperă 18.131 ha (4,8% din suprafața agricolă), acestea fiind în general terenurile deținute de *Agenția Domeniului Statului* în zona de vest a județului, dar și islazuri comunale, aflate în proprietate publică, care sunt utilizate de micii crescători de animale din fiecare localitate. **Viile ocupă o suprafață relativ restrânsă (3.934 ha, 1,1% din total**), în timp ce **pomicultura** se practică pe doar **284 ha, sub 0,1% din totalul terenurilor agricole**.

Analiza structurii fondului funciar şi a suprafeţelor agricole cultivate din judeţul Ialomiţa ilustrează un potenţial deosebit pentru realizarea acestor producţii agricole care să susţină dezvoltarea sectorului zootehnic reprezentativ prin numărul şi structura efectivelor de animale. Factorii negativi pentru piaţa produselor agricole au fost creşterea preţurilor carburanţilor, a seminţelor, utilajelor şi a altor produse industriale necesare producţiei agricole, insustenibile de micul proprietar de pământ, dar şi inexistența unei cereri constante de produse agricole de către industria prelucrătoare.

[98] *Sursa*: *PATJ IALOMIȚA - etapa a-II-a - Strategia de Dezvoltare Teritorială*
[99] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - etapa a-II-a - Strategia de Dezvoltare Teritorială*

În ceea ce privește populația ocupată în acest sector, se poate afirma că cea mai mare parte a populației ocupate în agricultura județului (84% din total) activează informal ca lucrători pe cont propriu sau muncitori neremunerați în propria gospodărie, în general practicând agricultura de subzistență, în condițiile în care numărul de salariați din domeniu atingea valoarea de aproximativ 4000 (13% din total ocupați).

În municipiul Slobozia, numărul întreprinderilor din sectorul *Agricultură, silvicultură şi pescuit* este mai mare, respectiv 267 la nivelul anului 2019 și mai mic, respectiv 259 la nivelul anului 2020, ca urmare a *Crizei Covid-19*. Din totalul resurselor umane angajate în acest sector, un procent de 99,90% lucrează în agricultură.

Tabel 2.18. Sectorul primar al economiei: Agricultură, silvicultură şi pescuit [100]

	Nr. firme		Nr. de salariați		Cifra de afaceri	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
TOTAL	**267**	**259**	**1000**	**42**	**314.294.093**	**7.060.808**
Agricultură	0	0	0	0	0	0
Agricultură, vânătoare, silvicultură	2	2	1	0	562.243	0
Agricultură, silvicultură şi pescuit	265	257	999	42	313.731.850	7.060.808

Suprafața fondului funciar, în Municipiul Slobozia, este sistematizată în tabelul următor:

Tabel 2.19. Structura fondului funciar în Municipiul Slobozia [101]

INDICATOR	UM	2016	2017	2018	2019	2020
Total teren INTRAVILAN	**ha**	**1.290**	**1.290**	**1.290**	**1.290**	**1.290**
Teren agricol, din care:	**ha**	**9.432,06**	**9.341,72**	**9.271,59**	**9.115,16**	**9.077,56**
Arabil	**ha**	9.115	9.025	8.954	8.795	8.757
Pășuni	**ha**	309,06	309,06	302,06	302,16	302,16
Fânețe	**ha**	-	--	-		-
Vii și livezi	**ha**	8,00	7,66	15,53	18,00	18,40
Teren neagricol, din care:	**ha**	**41,60**	**41,60**	**42,49**	**86,23**	**441,51**
Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră	**ha**	32,82	32,82	32,82	76,83	75,57
Ape și bălți	**ha**	3,25	3,25	3,25	0,25	88,33
Drumuri	**ha**	-	-	0,74	0,74	169,52
Neproductiv	**ha**	5,53	5,53	5,68	8,41	108,09
Total teren EXTRAVILAN	**ha**	**11.445**	**11.445**	**11.445**	**11.445**	**11.445**

[100] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerţului Ialomița*
[101] *Sursa: Prelucrare date conform evidențelor Registrului Agricol și a Biroului Evidență Patrimoniu din cadrul Primăriei Municipiului Slobozia*

Municipiul Slobozia are suprafeţe întinse de terenuri agricole, suprafața agricolă reprezentând 75,69% din suprafața administrativ teritorială totală. Fiind spațiu urban, deși suprafața agricolă este majoritară, agricultura este slab reprezentată ca sector economic în municipiu. Fragmentarea suprafeţelor arabile în porţiuni mici este un obstacol în calea dezvoltării agriculturii, determinând regresia sectorului de produse agricole.

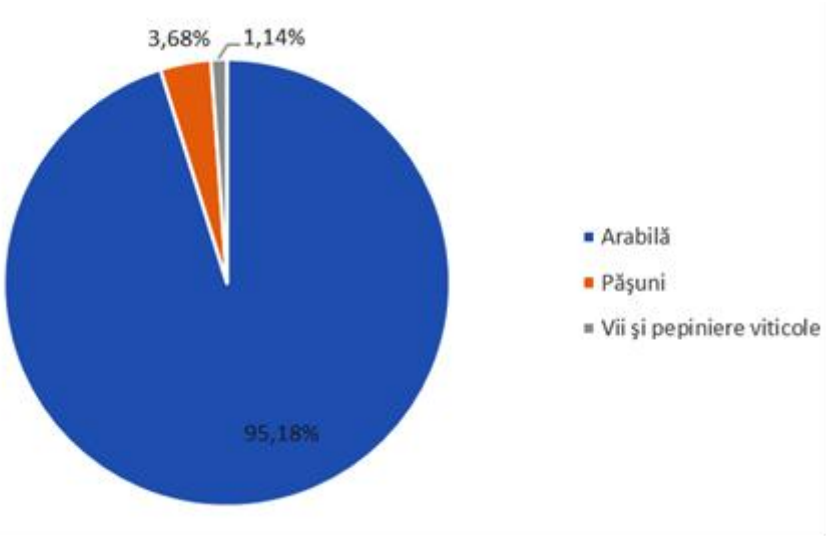

Fig. 2.37. Ponderi ale terenurilor agricole în funcție de modul de folosință

Municipiul Slobozia este reprezentat în sectorul agriculturii de următoarele societăți, clasificate în funcție de cifra de afaceri realizată în anul 2019:

- ***AVICOLA SLOBOZIA S.A.*** - 65.731.302 RON
- ***TELETEXT S.R.L.*** - 63.535.688 RON
- ***SANAGRO S.R.L.*** - 28.896.910 RON
- ***SOMALEX S.R.L.*** - 27.356.117 RON
- ***CHIRANA SERV S.R.L.*** - 21.699.378 RON
- ***LUNCA S.R.L.*** - 10.112.354 RON
- ***TRANSMIM AGRICULTURA S.R.L.*** - 5.093.195 RON
- ***MYS AP AGRO S.R.L.*** - 5.926.972 RON
- ***LANDAGRO INVEST GROUP S.R.L.*** - 6.918.969 RON
- ***AGROEUROSERV S.R.L.*** - 3.961.106 RON
- ***SELENA BUSINESS GROUP S.R.L.*** - 6.678.770 RON
- ***RAVAL COM S.R.L.*** - 5.518.395 RON
- ***PROTERRA S.R.L.*** - 333.040 RON.

Astfel, conform datelor oferite de *Oficiul Registrului Comerţului Ialomița*, societatea cu cifra de afaceri cea mai mare din municipiul Slobozia este societatea ***AVICOLA SLOBOZIA S.A.***, care gestionează producția de la faza de reproducere, incubație și creștere a păsărilor, până la abatorizare, ambalare și distribuție. În prezent, Avicola Slobozia numară aproximativ 400 de angajați.

Cu o experiență de peste 36 de ani în producția și comerțul cu carne de pasăre, ***Avicola Slobozia*** se diferențiază de ceilalți producători prin calitatea foarte bună a produselor, atractivitate vizuală și un gust excelent. Aceasta deține un sistem integrat de producție care include selecționarea de cereale de la furnizori verificați și de încredere, fabrica de nutrețuri care asigură o hrană vegetală de calitate, incubatoare de ultimă generație supervizate de tehnicieni specializați, ferme de creștere ce respectă normele europene, abatoare de păsări și laboratoare pentru testarea produselor înainte de a fi prelucrate, ambalate și livrate prin rețeaua proprie. Totodată, societatea a dezvoltat o rețea logistică de livrare și comercializare, care oferă clienților business şi casnici, produse la un standard ridicat, respectând legislaţia în vigoare din România astfel încât produsele sunt fără reziduuri de antibiotice, injectări de apă sau hormoni de creștere.[102]

Silvicultura

În ceea ce privește resursele forestiere, **județul Ialomița** dispunea, în anul 2016, conform evidențelor INS, de un **fond forestier în suprafață totală de 26.200 ha**, dintre care 24.800 ha de păduri de foioase și 1.300 ha de terenuri forestiere cu alte destinații. Acestea reprezentau doar 5,9% suprafața totală a județului, ceea ce poziționează Ialomița pe locul 39/42 la nivel național, depășind doar Bucureștiul, Ilfovul și Călărașiul.

Cele mai extinse suprafețe împădurite sunt amplasate de-a lungul râului Ialomița și a fluviului Dunărea, distribuția lor în teritoriu fiind astfel neechilibrată. Localitățile cu **cele mai extinse suprafețe de pădure** sunt Făcăeni, Giurgeni, Axintele, Bordușani, **Slobozia** și Bărcănești (peste 1.000 ha), în timp ce pe teritoriul localităților Urziceni, Armășești, Bărbulești, Colelia, Drăgoești, Gârbovi, Gh. Doja, Gh. Lazăr, Grindu, Manasia, etc. acestea nu depășesc 50 ha.

Circa 22.200 ha (85% din total) de pădure din județ sunt administrate *de Direcția Silvică Ialomița*, parte a *Regiei ROMSILVA*, din proprietatea statului român. *Direcția Silvică Ialomița* dispune de **ocoale silvice la** Fetești (7.683 ha), **Slobozia (8.142 ha)** și Urziceni (6.408 ha).

Din totalul pădurilor existente în județul Ialomița, 99% sunt încadrate în grupa funcțională I (păduri cu funcții speciale de protecție), iar 1% în grupa funcțională II (păduri cu funcții de protecție și producție. Conform datelor *Direcției Silvice Ialomița*, **98,4% din pădurile din județ se află într-o stare favorabilă**, în timp ce aproape 400 ha (1,6% din total) sunt afectate de tăieri abuzive determinate de neadministrarea fondului forestier aflat în administrare privată. În plus, peste 50 ha de pădure sunt afectate de uscare de gradul I și II.

Totodată, *Direcția Silvică Ialomița* efectuează permanent lucrări de regenerare, precum tăieri de regenerare, tăieri de produse accidentale, operațiuni de igienă și

[102] *Sursa: http://www.avicola-slobozia.ro*

curățire, respectiv tăieri de îngrijire în păduri tinere. *Direcția Silvică* dispune de două pepiniere la Fetești și Buești, care pot livra circa 2 mil. puieți/an.[103]

Piscicultura

Din punct de vedere al potențialului piscicol, conform datelor INS, la nivelul anului 2016, **ape și bălțile din județul Ialomița ocupau o suprafață totală de 13.085 ha**, ceea ce reprezenta 2,9% din întregul teritoriu administrativ, precum și un potențial semnificativ pentru dezvoltarea pisciculturii.

Cele mai extinse luciuri de apă se înregistrau în localitățile Făcăeni, Bordușani, Giurgeni, Fierbinți-Târg, Țăndărei, Dridu, Gh. Doja, Jilavele și Stelnica (peste 500 ha) – acestea fiind fie riverane Dunării, fie apropiate de un lac de mari dimensiuni.

Potrivit evidențelor *Agenției Naționale pentru Piscicultură și Acvacultură*, **în județul Ialomița** există **peste 20 de amenajări piscicole autorizate**.

Zonele de pescuit recreativ din județul Ialomița sunt cele administrate de către *Asociația Județeană a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi*, respectiv:

- *Bentul Mic și Bentul Mare Bordușani* – în suprafață de 22 ha, respectiv 86 ha;
- *Bentul lui Cotoi – în suprafață de 10 ha;*
- *Potcoava Bordușani – în suprafață de 10 ha;*
- *Saltava Făcăeni – în suprafață de 70 ha;*
- *Râul Ialomița* – pe o lungime de circa 150 km, între baraj Dridu și vărsare în brațul Borcea.

Referitor la valorificarea produselor piscicole, conform *DSVSA Ialomița*, în județ funcționează **3 puncte autorizate de colectare a peștelui** (la Fetești, Bordușani și **Slobozia**), administrate de asociații ale pescarilor și companii private, precum și **magazine de desfacere a peștelui** (la **Slobozia**, Fetești, Munteni-Buzău, Urziceni, Țăndărei, Movilița). [104]

2.6.3.2. Sectorul secundar – Industrii şi construcţii

Industria Regiunii Sud-Muntenia, cu un profil diversificat și complex, se bazează în mare parte pe activităţi tradiţionale orientate spaţial în funcţie de localizarea resurselor naturale. Astfel, industria regiunii acoperă toate domeniile componente, însă ponderile superioare sunt deţinute de industria chimică şi petrochimică (în judeţele Prahova şi Argeş), industria construcţiei de maşini, echipamente şi mijloace de transport (în judeţele Prahova, Argeş şi Dâmboviţa), industria textilă, a confecţiilor şi industria alimentară (specifică județelor din sudul regiunii).

[103] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - etapa a-II-a - Strategia de Dezvoltare Teritorială*
[104] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - etapa a-II-a - Strategia de Dezvoltare Teritorială*

De remarcat este că apar o serie de discrepanţe la nivel intra-regional, astfel industria are o pondere ridicată în judeţele din partea nordică unde sunt localizate cele mai importante centre urbane industriale - Ploieşti, Piteşti şi Târgovişte - care au constituit şi constituie în continuare poli de dezvoltare şi centre de polarizare pentru noi activităţi industriale pe lângă cele tradiţionale existente şi pentru investiţiile străine.

Prin dimensiunile sale economice, sociale şi ecologice, **restructurarea industrială** a reprezentat şi continuă să reprezinte un **proces cu implicaţii dintre cele mai profunde asupra evoluţiei şi structurii economice a regiunii Sud-Muntenia**. Efectele măsurilor de restructurare industrială sunt multiple şi s-au manifestat la niveluri şi pe planuri diferite. Un efect cu implicaţii majore de ordin social şi care este perceput la nivelul componentei demografice este acela al reducerii numărului de salariaţi prin disponibilizări şi pensionări, urmarea directă a acesteia reprezentând creşterea ratei şomajului.

De asemenea, restructurarea industriei din ultimii 20 ani, a determinat închiderea unor unităţi industriale din zone monoindustriale, ducând la apariţia unor probleme sociale grave în ariile aferente localităţilor: Mizil, Plopeni, Urlaţi, Valea Călugărească, Şotânga, Costeşti, Stoieneşti şi Câmpulung Muscel - din judeţele nordice, dar şi a unora din judeţele sudice: Turnu Măgurele, Zimnicea, Alexandria, Videle, Giurgiu, Olteniţa, Călăraşi, **Slobozia** şi Feteşti.[105]

Industria județului Ialomița are ca principale ramuri: *producerea îngrășămintelor chimice, a zahărului, a uleiurilor comestibile, preparatelor din carne și a conservelor de legume, fructe și carne, laptelui și produselor lactate, pâine și produse de panificație, în industria confecțiilor, tricotajelor și materialelor de construcții, producerea de aparate electronice, mobilă și prelucrarea lemnului, producerea alcoolului și a băuturilor alcoolice, lacuri și vopseluri, producție tipografică*.

Industria județului valorifică în principal materiile prime agricole din județ (deși cea mai mare parte a acestora, mai ales cerealele continuă să fie exportate neprocesate). **În județ funcționează un producător de ulei care asigură circa 1/3 din consumul național, o fabrică de zahăr, una de amidon, mai multe fabrici de lactate, brutării, mori, unii dintre cei mai mari producători de carne de pasăre** etc. Pădurile ocupă circa 26.000 ha, însă volumul de lemn exploatat este insuficient pentru a susține o industrie extensivă de prelucrare a lemnului. Fabricile de profil din județ exploatează în mică măsură lemnul recoltat din pădurile ialomițene.

În ceea ce privește **resursele subsolului**, acestea sunt relativ sărace. Astfel, în zona Urziceni-Colilia-Grindu există mai multe **sonde de extracție a petrolului și gazelor naturale**, care sunt însă prelucrate la Rafinăria Brazi (județul Prahova). **Materialele de construcții**, precum loess-ul foarte fin sau nisipul, sunt bine reprezentate în zona Urziceni, Manasia, **Slobozia**, Țăndărei, Hagieni, respectiv în albia râului Ialomița, dar sunt exploatate la scară redusă, în special pentru funcționarea unor mici stații de betoane, în condițiile în care fostele fabrici de produse ceramice din județ

[105] *Sursa*: *Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud-Muntenia*

s-au închis. **Nămolul terapeutic**, cu depozite la **Amara și Fundata**, este utilizat în scop turistic, dar nu și în domeniul industrial (de ex. pentru produse cosmetice), ca și **izvoarele sulfuroase** (Ciulnița, Perieți, **Amara**, Valea Ciorii) sau **termale** (Giurgeni, Amara).

Ultimul deceniu a fost marcat, la nivelul județului Ialomița, de mai multe decizii de **închidere, intrare în insolvență sau faliment a unor agenți economici importanți**, precum: *AMONIL / CHEMGAS Slobozia* (producător de îngrășăminte chimice), *ALISON HAYES Urziceni* (producător de confecții textile), *SOCERAM Țăndărei și Urziceni* (producător de materiale de construcții), *ULTEX Țăndărei* și *EXPUR Țăndărei* (producători de ulei vegetal) etc., industria județului pierzând în ultima perioadă peste 2.000 de locuri de muncă.

În paralel, **o serie de companii industriale** prezente pe piața locală au anunțat investiții și **și-au extins activitatea**, cum ar fi:

- ***MIDAS Urziceni*** (producător de componente electrice și electronice);
- ***EDILTEX Urziceni*** (confecții textile);
- ***MOBILA Slobozia*** (mobilă);
- ***PET STAR HOLDING Slobozia*** (mase plastice);
- ***ARTESAN DEL SUCRE Bucu*** (dulciuri);
- ***AGFD Țăndărei*** (amidon);
- ***TELETEXT Slobozia*** (lactate);
- ***EXPUR Slobozia*** (producție ulei vegetal și biodiesel);
- ***ORION Slobozia*** (confecții metalice);
- ***OSMET Slobozia*** (confecții metalice);
- ***DONA Cocora*** (morărit);
- ***PAN ALIMENTA GEC Bucu*** (panificație);
- ***etc.***

Ultima **investiție majoră anunțată în județ recent este cea a *Grupului GreenFiber International***, care ridică la Urziceni o **unitate de producere a fibrei sintetice din deșeuri reciclabile de plastic**, fabrica urmând să aibă o capacitate de 30.000 de tone/an.

Deși **numărul de salariați din unitățile industriale din județ a scăzut față de anul 2008 cu circa 26%**, valoarea cifrei de afaceri raportată de aceștia a crescut cu 45%, ceea ce denotă o creștere a productivității medii a muncii cu circa 98% în mai puțin de 10 ani. Acesta este rezultatul modificărilor structurale prin care trece industria județului, în sensul că noile facilități de producție generează o valoare adăugată semnificativ mai mare decât cele care au dispărut din peisajul economic în ultimii ani, chiar dacă operează cu un număr mai mic de salariați. Acest proces de restructurare este de așteptat să continue și în următorul deceniu în anumite ramuri care utilizează extensiv forța de muncă mediu calificată (de ex. industria confecțiilor textile), pe fondul

creșterii salariului minim, care va conduce la atragerea de investiții cu un nivel mai înalt de tehnologizare.[106]

În ceea ce privește **sectorul industrial din municipiul Slobozia**, în anul 2019, acesta concentra **532 de întreprinderi**, reprezentând **13,37%** din numărul total existent în municipiu. Ponderea cea mai mare este înregistrată de întreprinderile active în **domeniul construcţiilor (46,43%)** și de cele din **industria prelucrătoare (43,80%)**. În cadrul industriei, dominante sunt industria alimentară, industria textilă și a confecțiilor, dar şi sectorul industriei metalice şi a produselor din metal. Restul de aprox. 10% din firme activează în celelalte domenii de activitate specifice sectorului secundar: *distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și industria extractivă.*

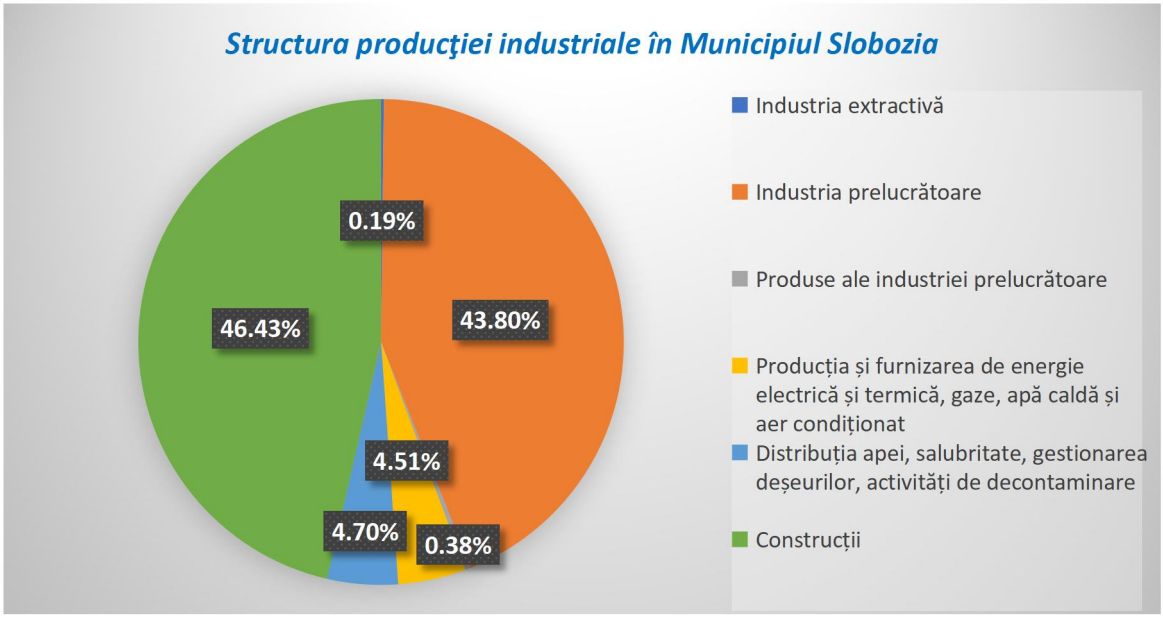

Fig. 2.38. Structura producţiei industriale din Municipiul Slobozia, anul 2019[107]

Grupul lucrătorilor din industrie se situează pe locul al doilea (4.044 salariați), în special în industria prelucrătoare (2.035 salariaţi).

Existenţa unei legături nemijlocite între nivelul de dezvoltare al populației și procesarea materiilor prime în bunuri finite determină formularea de măsuri și decizii operative care să conducă la creșterea activităților industriale. Dezvoltarea economică este influențată de evoluția sectorului industrial, caracterizat de nivelul productivității, implicarea forței de muncă, dotările tehnice, prețul produselor și procurarea materiei prime.

[106] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - etapa a-II-a - Strategia de Dezvoltare Teritorială*
[107] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița*

Societățile producătoare sunt prezentate **în funcție de principalele lor domenii de activitate și de cifra de afaceri realizată la nivelul anului 2019, reprezentative** fiind cele din:

✓ *PRODUCŢIA ŞI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ŞI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDĂ* [108]

S.C. DISTRIGAZ SUD S.A.- SUCURSALA SLOBOZIA - operator economic care își desfășoară activitatea în domeniul distribuției gazelor naturale, având ca principal obiect de activitate distribuția combustibililor gazoși prin conducte.

✓ *DISTRIBUŢIA APEI, SALUBRITATE, GESTIONAREA DEŞEURILOR, ACTIVITĂŢI DE DECONTAMINARE*

- ***S.C. URBAN S.A.*** se ocupă de livrarea de apă potabilă şi canalizare, epurarea apelor uzate – 18.114.955 RON;
- ***S.C. VIVANI SALUBRITATE S.A***., parte a grupului german *CHINOX Beteililgungs GmbH*, oferă soluţii integrate în ceea ce priveşte managementul deşeurilor – 3.639.531 RON;
- ***S.C. POLARIS M HOLDING S.R.L CONSTANTA - PUNCT DE LUCRU SLOBOZIA***, se ocupă de colectarea şi transportul deşeurilor.

✓ *INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE*

S.C. CHEMGAS HOLDING CORPORATION SRL - fabricarea îngrășămintelor și produselor azotoase – 90.907.423 RON;
S.C. MARCHIM PROD S.R.L - fabricarea vopselelor, lacurilor, cernelii tipografice şi masticurilor - 9.672.528 RON ;
S.C. MUNCĂ ŞI PRODUCŢIE SOCIETATE COOPERATIVĂ - fabricarea altor articole de îmbrăcaminte (exclusiv lenjeria de corp) – 1.341.938 RON;
S.C. ITARO TEXTILE S.R.L - fabricarea altor articole de imbrăcaminte (exclusiv lenjeria de corp) - 1.234.765 RON;
S.C. FOX TEXSTYLE S.R.L - fabricarea altor articole de îmbrăcaminte (exclusiv lenjeria de corp) – 831.492 RON ;
S.C. QUALITY COMPANY S.R.L. - fabricarea altor articole din hârtie şi carton n.c.a – 177.546 RON - ;
S.C. ARTPRINT S.R.L. - alte activităţi de tipărire n.c.a. - 780.796 RON.

✓ *INDUSTRIA ALIMENTARĂ ŞI ZOOTEHNICĂ*

[108] *Sursa: https://www.risco.ro/verifica-firma și http://www.firme.info*

Din categoria industriei alimentare (fabricarea pâinii şi a produselor de patiserie, a sucurilor, prelucrarea cărnii, prelucrarea laptelui etc), întreprinderile care au indicatori economici favorabili sunt:

S.C. EXPUR S.A. - fabricarea uleiurilor şi grăsimilor - 1.208.979.091 RON;
S.C. TELETEXT S.R.L. - creşterea bovinelor de lapte - 63.535.688 RON;
S.C. SARAPAC IMPEX S.R.L. – fabricarea uleiurilor şi grăsimilor - 894.300 RON;
S.C. BARON COM S.R.L. - fabricarea pâinii, fabricarea prăjiturilor şi a produselor proaspete de patiserie – 4.827.320 RON;
S.C. SANALACT S.R.L. - fabricarea produselor lactate şi a brânzeturilor - 1.412.514 RON;

✓ *ALTE ACTIVITĂȚI INDUSTRIALE*

S.C. PET STAR HOLDING S.R.L. - prelucrarea materialului plastic pentru fabricarea anumitor produse (plăci, folii) - 192.931.763 RON;
S.C. MOBILA S.A. - prelucrarea materialului plastic pentru fabricarea anumitor produse (plăci, folii) - 21.972.378 RON;
S.C. VIPROD S.R.L. - specializate în producerea şi fabricarea mobilei - 21.972.378 RON ;
S.C. GAMATEL S.R.L - specializată în fabricarea și comercializarea ambalajelor din material plastic – 1.672.072 RON;
ORION S.R.L. - prelucrarea metalului - 38.411.042 RON;
OSMET S.R.L. - prelucrarea metalului - 7.667.519 RON;
AGMI S.R.L. - prelucrarea metalului - 7.205.953 RON;
MEBA' S S.R.L. - fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice - 995.278 RON .

CONSTRUCŢII

În acest sector, la nivelul anului 2019, se regăsesc 247 de firme active, cu o cifră de afaceri de circa 403 mil. lei şi peste 1.650 de salariaţi.

Cele mai mari și profitabile dintre acestea sunt:

S.C. OYL COMPANY HOLDING AG S.R.L. - 28.969.010 RON;
S.C. SALT COM S.R.L. - 15.496.026 RON;
S.C. NOVA CONSTRIF 2015 S.R.L - 9.301.739 RON;
S.C. CONCIVIC S.R.L. - 5.387.127 RON;
S.C. CONSIROM S.R.L. - 4 822 880 RON;
S.C. OMEGA INVEST S.R.L. – 1.669.783 RON. [109]

[109] *Sursa: https://www.risco.ro/verifica-firma şi http://www.firme.info*

2.6.3.3. Sectorul terţiar – Servicii

În ciuda insuficientei dezvoltări a serviciilor, comparativ cu alte centre urbane mijlocii din Sud-Munteniaul ţării, Slobozia are o dominantă funcţională terţiară. Serviciile existente se adresează în special populaţiei municipiului şi celei din spaţiul rural înconjurător, fără a avea o relevanţă regională. În ciuda faptului că în municipiul Slobozia s-au dezvoltat industriile având ca materie primă produsele agricole, nu s-au dezvoltat în egală măsură şi serviciile de suport pentru agricultură (consultanţă în marketing agricol, bursă funciară sau de cereale etc.).

Datorită funcţiei de coordonare a teritoriului, în municipiu lucrează peste jumătate din funcţionarii publici ai judeţului Ialomiţa şi dintre lucrătorii din sănătate. De altfel, cel mai mare număr dintre salariaţii din Slobozia lucrează în sectorul serviciilor.

Sectorul serviciilor concentrează 79,91% din societățile comerciale ale municipiului Slobozia, cea mai mare pondere o au firmele din sectorul comerţului cu ridicata şi cu amănuntul (42,78%). Alte subsectoare de activitate importante sunt tranzacţii imobiliare, închirieri și activități de servicii cu 15,67% din totalul întreprinderilor, transporturile cu 10,88%, sănătate şi asistență socială având o pondere de 6,86%.

În prezent, evoluţia economică din ultimele decenii duce la caracterizarea acesteia ca şi "*economie a serviciilor*". **Şi pentru municipiul Slobozia, sectorul de servicii este majoritar**.

Analiza serviciilor prestate în cadrul municipiului permite **clasificarea firmelor în funcţie de domeniul de activitate (secţiuni CAEN) și cifra de afaceri realizată**:

- ✓ ***COMERŢ CU RIDICATA ŞI CU AMĂNUNTUL. REPARAREA AUTOVEHICULELOR ŞI MOTOCICLETELOR*** [110]
  - ♦ ***S.C. AGRO OIL SERVICE S.R.L.*** are ca şi activitate achiziţionarea şi comercializarea cerealelor şi a plantelor tehnice, distribuţie a seminţelor de cereale, plante tehnice şi furajere, a pesticidelor şi a îngrăşămintelor chimice şi oferira servicii pentru transportul auto de cereale – 31.233.578 RON;
  - ♦ ***S.C. TOP SEEDS S.R.L.*** comercializează semințe, pesticide și îngrășăminte la nivel național, promovând soluții și tehnologii destinate tuturor fermierilor – 62.969.617 RON;
  - ♦ ***S.C. PREMIER COM S.R.L.*** are ca obiect de activitate, distribuţie la nivel naţional de gresie, faianţă, obiecte sanitare, cabine şi căzi duş, parchet, uşi de interior şi exterior, cu 4 depozite regionale – 49.821.830 RON ;
  - ♦ ***S.C. EL CASIO COM S.R.L.,*** activiate de distribuţie produse alimentare şi nealimentare – 42.285366 RON;
  - ♦ ***S.C. DARI MAN S.R.L.*** are ca obiect principal de activitate comercializarea produselor lactate, ouălor, uleiurilor şi grăsimilor comestibile, produse ecologice şi oferă: lapte, branză, legume, fructe - 4 662 350 RON;

[110] *Sursa: https://www.risco.ro/verifica-firma și http://www.firme.info*

- ***S.C. BIO-TERRA S.R.L.*** a fost infiinţată în anul 2008 şi se ocupă cu comercializarea cerealelor, leguminoaselor şi a plantelor oleaginoase – 39.811.534 RON;
- ***S.C. ADMET S.R.L*** comercializează ciment, adezivi, vopseluri şi acoperişuri – 8.329.993 RON;
- Companiile ***FARMACIA DIANA ALEXANDRU S.R.L.***, ***FARMACIA NEGRILA S.R.L.*** şi ***NATALIA FARM S.R.L.*** cu sediul social în Slobozia, Ialomiţa, are ca obiect principal de activitate distribuţia de medicamente şi vânzarea de medicamente la preţ de amănunt în farmaciile proprii;
- ***S.C. TERRA OYL GROUP S.R.L.*** a fost infiinţată în anul 2013 având obiect de activitate distribuţia en-gros a produselor petroliere, prin dezvoltarea unei reţele de distribuţie în România - 56.777.800 RON;
- ***S.C. CONTE IMPEX S.R.L***, oferă o gamă variată de produse în birotică, papetărie, rechizite, jucării, materiale de curăţenie – 3.417.033 RON;
- ***S.C. MIXAJ COM S.R.L***, este magazin şi service local, cu experienţă din 1994, vă oferă servicii complexe în domeniul anvelopelor – 23.995.335 RON.

✓ *TRANSPORT ŞI DEPOZITARE*

- ***S.C. TOTAL GROUP SPEDITION SRL*** a fost înființată în anul 2015 și are ca domeniu de activitate principal transporturi rutiere de mărfuri, fiind înscrisă în secțiunea Transporturi persoane și mărfuri, Soluții de depozitare – 211.992 RON;
- ***S.C. NYK SPEDITION SRL*** a fost înființată în anul 2007 și are ca domeniu de activitate principal transporturi rutiere de mărfuri, fiind înscrisă în secțiunea Transporturi persoane și mărfuri, Soluții de depozitare – 239.326 RON .

✓ *HOTELURI SI RESTAURANTE*

- ***S.C. ADMET S.R.L.***, deținător al *Hotelului Select*, pune la dispoziţie restaurant și unitate de cazare - 8 329 993 RON;
- ***S.C. OYL COMPANY S.R.L.***, deținător al *Hotelului Central*, pune la dispoziţie restaurant și unitate de cazare – 28.969.010 RON.

2.6.4. Investițiile locale

2.6.4.1. Investițiile brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii

În vederea conturării unei imagini mai detaliate a mediului de afaceri la nivelul regiunii Sud-Muntenia vom analiza și situația unităților locale active sub toate aspectele, respectiv numărul, domeniile de activitate, cifra de afaceri, efectivul de personal și productivitatea muncii. Unitățile locale active, prin natura lor, apar la nivel local și își desfășoară activitățile la scară mică, fiind conectate îndeosebi la piețele locale și regionale. Numai o mică parte dintre acestea sunt active la nivel național sau reușesc să își găsească o nișă internațională de piață.

Astfel, la nivelul anului 2019, **în regiunea Sud-Muntenia existau 68.365 unități locale active, ocupând locul 4 la nivel de țară**, înregistrând o creștere continuă pe toată perioada analizată (2011-2019), cu 16.923 unități în creștere față de anul de referință. Cele mai multe dintre acestea activau în domeniile comerț (33,06%), transport si depozitare (11,33%), urmate de cele din construcții (9,98%), industria prelucrătoare (9,54%), și agricultură (5,03%).[111]

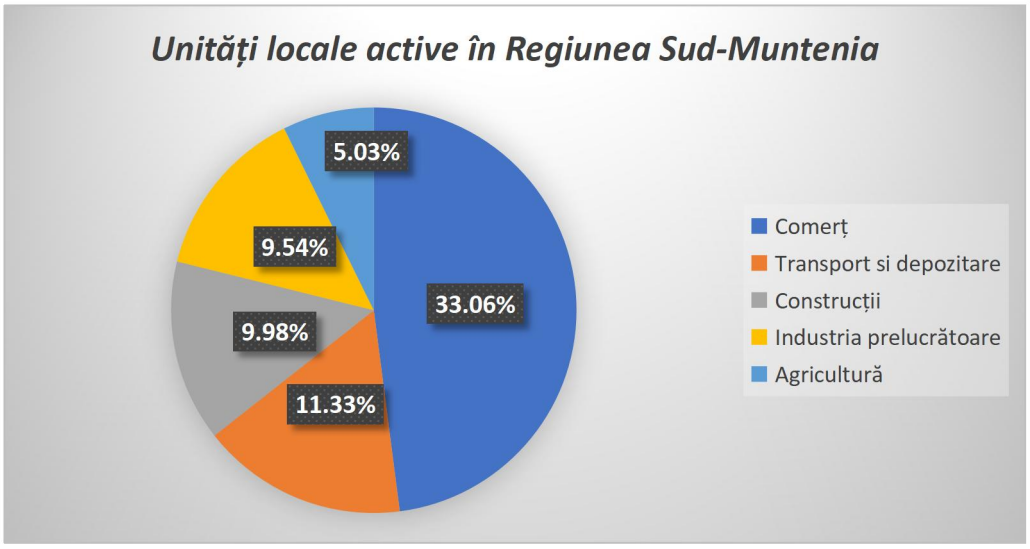

Fig. 2.39. Unități locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în Regiunea Sud-Muntenia

La nivel județelor componente, cele mai multe unități locale existau, în anul 2019, în județele Prahova și Argeș, cu 19.751, respectiv 18.080 unități, în timp ce pe ultimele locuri s-au clasat județele Călărași și Ialomița, cu 5.274, respectiv 4.921 unități. Important de adăugat este faptul că în toată perioada analizată (2011 – 2019), numărul unităților locale active a crescut constant în toate județele regiunii.

[111] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Institutul Național de Statistică*

Tabel 2.20. Investiții brute în bunuri corporale din unitățile locale, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 în județul Ialomița și municipiul Slobozia [112]

Sector Economic	Denumire sectiune CAEN	Active imobilizate Județ Ialomița		Active imobilizate Mun. Slobozia	
		An 2019	An 2020 *	An 2019	An 2020 *
	Agricultură, vânătoare, silvicultură	2.811.021	0	1.049.011	0
	Agricultură, silvicultură şi pescuit	2.030.692.097	34.237.473	291.341.333	15.698.018
Sector secundar	Industria extractivă	1.180.097	0	796.127	0
	Industria prelucrătoare	1.154.158.719	4.340.684	828.224.360	1.175.787
	Produse ale industriei prelucrătoare	28.381	0	0	0
	Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	17.090.036	0	13.522,808	0
	Energie electrică şi termică, gaze şi apă	1.642.548	0	1.642.548	0
	Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	118.518.116	40.748	65.728.725	39.197
	Construcţii	194.138.274	5.803.809	165.867.659	4.418.223
	Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea şi întreţinerea autovehiculelor, motocicletelor şi a bunurilor personale si casnice	462.405.504	9.927.472	253.035.142	5.036.595
	Transport şi depozitare	78.489.862	8.198.943	22.930.537	924.049
	Transport, depozitare şi comunicaţii	714.567	0	54	0
	Hoteluri şi restaurante	72.047.508	728.940	42.996.336	362.058
	Intermedieri financiare	2.526	0	2.526	0
	Informaţii şi comunicaţii	16.366.931	885.141	6.530.938	609.353
	Intermedieri financiare şi asigurări	6.365.141	43.843	2.257.914	22.871
	Tranzacţii imobiliare	78.377.874	1.329011	19.326.241	903.986
	Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	66.330.114	1.256.150	48.552.099	347.848
	Sănătate şi asistenţă socială	33.328	16.086	32.401	16.086
	Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	14.648.627	375.262	7.098.244	359.242
	Alte activităţi de servicii colective, sociale şi personale	16.743	0	16.743	0
	Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	45.470	0	45.470	0
	Învăţământ	2.483.949	0	851.911	0
	Sănătate şi asistenţă socială	18.933.446	8.109.901	14.885.302	7.851.354
	Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	4.861.505	1.154.557	2.275.896	1.142.526
	Alte activităţi de servicii	6.307.914	1.133.815	3.361.623	1.011.909
	Total profesioniști deponenti bilanț	**4.348.654.824**	**77.565.749**	**1.792.337.021**	**39.903.016**

[112] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița*

2.6.4.2. Dinamica unităților locale active

În 2019, unităţile locale active în industrie, construcții, comerț și alte servicii, de la nivelul municipiului Slobozia, au realizat o cifră de afaceri de peste 4.637,9 milioane lei, în creştere cu 14,34% faţă de anul precedent și cu 97,98% față de anul 2020, anul crizei economice pe fondul pandemiei. Evoluţia în ansamblu a cifrei de afaceri în perioada 2015 – 2020, la nivelul orașului se poate observa în următorul tabel:

Tabel 2.21. Cifra de afaceri din unitățile locale, pe activități ale economiei naționale la

Sector Economic	Denumire sectiune CAEN	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	Agricultura, vânătoare, silvicultură	0,4	0,6	0,4	0,6	0,6	0
	Agricultură, silvicultură şi pescuit	264,6	277,8	301,5	312	313,7	7,1
Sector secundar	Industria extractivă	0	0	0	0	1	0
	Industria prelucrătoare	1.501,6	1.501,6	1.636,4	1.564,7	1.835,3	5,8
	Produse ale industriei prelucrătoare	0,1	0,1	0,3	0,2	0,1	0
	Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	1,8	0	0,1	0	0	0
	Energie electrică şi termică, gaze şi apă	0	0,1	0	0	0	0
	Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	45,7	34,9	35,5	37,6	41,2	0
	Construcţii	357,3	257,1	243,6	267,8	403,1	18,3
	Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	1.215,9	1.270,4	1.428,7	1.556,9	1.671,0	30,5
	Transport şi depozitare	65,6	65,0	68,6	76,3	87,0	4,8
	Hoteluri şi restaurante	57,7	64,7	64.8	57,3	57,7	2
	Informaţii şi comunicaţii	7,9	9,5	9.9	11,4	13,4	1,4
	Intermedieri financiare şi asigurări	5,8	6,4	6,2	6,8	8,1	0
	Tranzacţii imobiliare	4,2	5,7	5	5,4	6,7	0,3
	Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	53,2	59,7	61,3	72,9	92,0	2,8
	Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	33,7	36,5	43,1	43,1	53,9	1,2
	Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	1,4	1,9	1,6	1,9	2,2	0
	Învăţământ	0,5	0,5	0,8	0,9	1,1	0
	Sănătate şi asistenţă socială	14,4	16,8	20,8	25,9	32,6	16,2
	Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	1,2	1,9	2,4	3,1	4,3	1
	Alte activităţi de servicii	6,3	8,4	8,7	10,3	12,1	2,2

nivel de secțiune CAEN Rev.2 în Municipiul Slobozia (Mil. Ron) [113]

[113] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița*

Total profesioniști deponenti bilanț	**3,562**	**3.620,3**	**3.940,5**	**4.056,1**	**4.637,9**	**93,6**

2.6.4.3. Investiții străine directe

Investițiile străine directe (ISD) reprezintă una dintre principalele surse de dezvoltare ale unei economii. Pe de o parte, acestea sunt complementare investițiilor publice și celor realizate de rezidenți din surse private, iar pe de altă parte, stimulează dezvoltarea atât a întreprinderilor în care se investește, cât și a întreprinderilor din economia rezidentă cu care acestea intră în relații economice.

La 31 decembrie 2019, soldul ISD a înregistrat nivelul de 88.304 milioane euro, în creștere cu 8,9 la sută față de anul precedent. În structură, acesta se prezintă astfel:

- *capitaluri proprii (inclusiv profitul reinvestit acumulat) în valoare de 61.352 milioane euro (69,5 la sută din soldul final al ISD);*
- *instrumente de natura datoriei în valoare de 26.952 milioane euro, reprezentând 30,5 la sută din soldul final al ISD.*

Din punct de vedere teritorial, cele mai mari ISD s-au înregistrat în regiunea de dezvoltare București–Ilfov (55.349 milioane euro sold la 31 decembrie 2019, reprezentând 62,7 la sută din totalul ISD), urmată de regiunea Centru (7.648 milioane euro), regiunea Vest (6.198 milioane euro) și regiunea Sud–Muntenia (5.671 milioane euro). În contrast, cele mai mici valori ale investițiilor se regăsesc în regiunea Sud-Vest–Oltenia (2.536 milioane euro) și regiunea Nord-Est (1.765 milioane euro). Menționăm că ISD au fost localizate teritorial după sediul social al întreprinderilor investiție directă, ceea ce nu corespunde întotdeauna cu locul de desfășurare a activității economice.[114]

Tabel 2.22. Repartizarea pe regiuni de dezvoltare a soldului ISD la 31 decembrie 2019 [115]

	Valoare (milioane euro)	Pondere in total investitii straine directe %
Total, din care:	**64.433**	**100,0%**
BUCURESTI-ILFOV	**55.349**	**62,7%**
CENTRU	**7.648**	**8,7%**
VEST	**6.198**	**7,0%**
SUD-MUNTENIA	**5.671**	**6,4%**
NORD-VEST	**3.793**	**5,8%**
SUD-EST	**3.983**	**4,5%**
SUD-VEST-OLTENIA	**2.536**	**2,9%**
NORD-EST	**1.765**	**2,0%**

[114] *Sursa: Direcția statistică a Băncii Naționale a României –„Investițiile străine directe în România în anul 2019”*
[115] *Sursa: http://www.bnr.ro/PublicationDocuments.aspx?icid=9403*

Față de anul anterior, cele mai mari creșteri ale soldului ISD s-au înregistrat în regiunile Sud-Est (+15,5 la sută, sold de 3.983 milioane euro la sfârșitul anului 2019), București – Ilfov (+12,4 la sută) și Nord-Vest (+11,8 la sută, 5 154 milioane euro).

2.6.5. Forţa de muncă

Piaţa muncii, prin specificul său, reprezintă un complex de relaţii în care se regăsesc raporturile sociale dintre fiinţele umane şi evoluţia lor în timp şi spaţiu.

Piața forței de muncă din România s-a schimbat dramatic în timpul tranziției economice. Una din principalele caracteristici a fost și este reducerea numărului populației ocupate. Migrația externă a avut un rol major la micșorarea numărului populației din țara noastră. Fenomenul s-a manifestat mai accentuat în primii ani de după liberalizare având o tendință de micșorare până la intrarea țării noastre în Uniunea Europeană de când populația se poate mișca nestingherita in interiorul granițelor UE. Evoluţia societăţii româneşti din ultimii ani a fost influenţată de reformele economice şi sociale, dar mai ales de criza economică, fenomene ce au transformat profund piaţa forţei de muncă. Restructurarea întreprinderilor a condus la pierderi de locuri de muncă, care nu au fost compensate prin crearea de noi locuri de muncă.

Ocuparea forţei de muncă şi şomajul sunt două fenomene care produc consecinţele cele mai profunde în activitatea economică şi socială a unei localități.

Resursele de muncă reprezintă numărul persoanelor capabile de muncă pentru a desfășura una din activitățile economice naționale și cuprinde populația în limitele vârstei de muncă, în afara vârstei de muncă și cea inaptă de muncă.

La nivelul Regiunii Sud-Muntenia, nivelul de ocupare al forței de muncă este redus, ceea ce poate determina, pe termen lung, o scădere a nivelului de trai, precum și o creștere a presiunii asupra serviciilor sociale. În același timp, un segment important al forței de muncă angajată este îmbătrânită, iar acest lucru va determina, pe termen mediu și lung, o creștere a raportului de dependență economică. Totodată, regiunea înregistrează și o rată de dependență demografică ridicată, ceea ce sugerează un nivel scăzut al populației active.

Forța de muncă este concentrată în județele din sud în agricultură, iar în județele din nord în industrie și servicii. În perioada analizată, evoluţia numărului mediu al salariaţilor de la nivelul regiunii Sud-Muntenia s-a înscris în tendinţa înregistrată la nivel naţional. Astfel, în perioada 2011 - 2017 a avut loc o creştere continuă a numărului mediu al salariaţilor, până la 573.033 de persoane în anul 2017, regiunea situându-se pe locul 4 la nivel naţional în ceea ce priveşte numărul mediu de salariaţi, fiind depăşită de Bucureşti-Ilfov, Nord-Vest şi Centru.

În ceea ce priveşte **repartizarea numărului mediu al salariaţilor pe cele şapte judeţe** componente ale regiunii Sud-Muntenia, se poate observa faptul că, în anul 2017, majoritatea salariaţilor era concentrată în judeţele dezvoltate din nordul regiunii, respectiv Prahova (156.988 de persoane) şi Argeş (150.150 de persoane), reprezentând 56,2% din numărul mediu al salariaţilor de la nivelul regiunii. La polul opus

s-au situat judeţele din partea de sud, slab dezvoltate, precum Giurgiu (33.354 de persoane) şi Călăraşi (42.875 de persoane).

Din punct de vedere al **repartizării salariaţilor pe activităţi ale economiei naţionale**, se constată o specializare a judeţelor pe activităţi ale economiei naţionale - Prahova în turism (hoteluri şi restaurante), Argeş în silvicultură şi exploatare forestieră, Călăraşi, **Ialomiţa** şi Teleorman **în agricultură şi vânătoare** - majoritatea salariaţilor fiind concentrată în industrie (30,1%), în comerţ cu ridicata şi cu amănuntul, repararea autovehiculelor şi a motocicletelor (14,9%), în învăţământ (7,3%) şi în sănătate şi asistenţă socială (7,4%). La polul opus, cel mai mic număr de salariaţi a fost concentrat în următoarele activităţi: 0,6% în tranzacţii imobiliare, 1,2% în informaţii şi comunicaţii şi 1,1% în activităţi de spectacole, culturale şi recreative. În ceea ce priveşte agricultura, judeţele de câmpie prezintă valori ridicate ale indicatorului, Ialomiţa şi Călăraşi prezintă cea mai dramatică scădere a numărului mediu al salariaților, aceste judeţe înjumătăţindu-şi numărul de angajaţi în agricultură.[116]

Conform datelor puse la dispoziție de *Oficiul Registrului Comerțului Ialomița*, la sfârșitul anului 2019, **în unitățile de producție din județul Ialomița își desfășurau activitatea 31.751 de salariați**, 59,51% dintre aceștia în sectorul serviciilor, 27,59% în construcții și industria prelucrătoare - industria alimentară și a băuturilor, urmată de cea a textilelor și articolelor de îmbrăcăminte, a prelucrării lemnului și a mobilei, respectiv a maselor plastice - și doar 12,91% în agricultură.

În graficul de mai jos sunt ilustrate domeniile de activitate în care activează majoritatea forței de muncă din județul Ialomița, la nivelul anului 2019. [117]

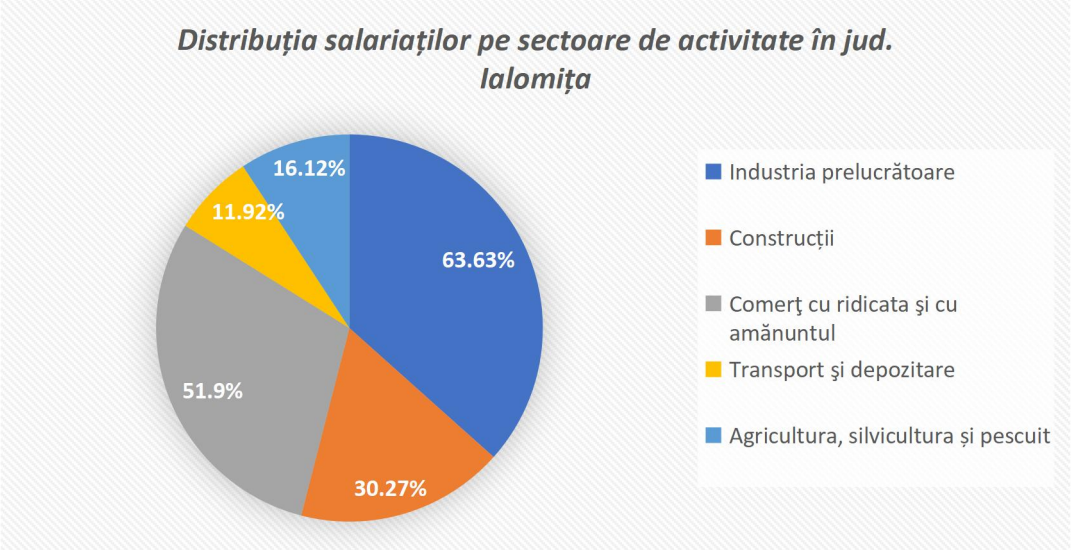

Fig. 2.40. Distribuția forței de muncă din Județul Ialomiţa pe sectoare și domenii de activitate, anul 2019

[116] *Sursa*: *Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud-Muntenia*

În ultimii ani, numărul de salariați din industrie a continuat să scadă, fiind operate circa 1.000 de disponibilizări doar la *CHEMGAS Holding Slobozia* și *ALISON HAYES Urziceni*.

În ceea ce priveşte **municipiul Slobozia,** din analiza consultantului, pe baza datelor primite de la *Oficiul Naţional al Registrului Comerţului Ialomița*, reiese că **în anul 2019, 52,90% din salariaţi sunt încadraţi în cadrul societăților din sectorul terţiar, 37,76% în sectorul secundar şi 9,34% în sectorul primar.**

Numărul total de angajați din municipiul Slobozia în anul 2019 a fost de **10.709**, ceea ce a reprezentat **42,11%** din totalul de angajați din județul Ialomița.

Domeniul de activitate *comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun* a avut cel mai mare număr de angajați și anume 2.910 de persoane. Pe următoarele locuri în topul domeniilor de activitate au fost: *industria alimentară, industria textilă și a confecțiilor* cu 2.035 angajați, *lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidentiale* cu 1.650 angajați, *agricultură, silvicultură şi pescuit* cu 999 angajați, *transport și depozitare* cu 503 angajați și *domeniul HORECA* cu 485 salariați.

Tabel 2.23. Domeniile de activitate cu numarul cel mai mare de angajați din Municipiul Slobozia în anul 2019 [118]

Denumire sectiune CAEN	Nr. mediu de salariati
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	*2.910*
Industria prelucrătoare	*2.035*
Construcţii	*1.650*
Agricultură, silvicultură şi pescuit	*999*
Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	*622*
Transport şi depozitare	*503*
Hoteluri şi restaurante	*485*
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	*413*
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	*353*
Sănătate şi asistenţă socială	*311*
Alte activităţi de servicii	*150*
Informaţii şi comunicaţii	*75*
Intermedieri financiare şi asigurări	*65*
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	*47*
Tranzacţii imobiliare	*45*
Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	*41*

[118] *Sursa: Date puse la dispoziție de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița*

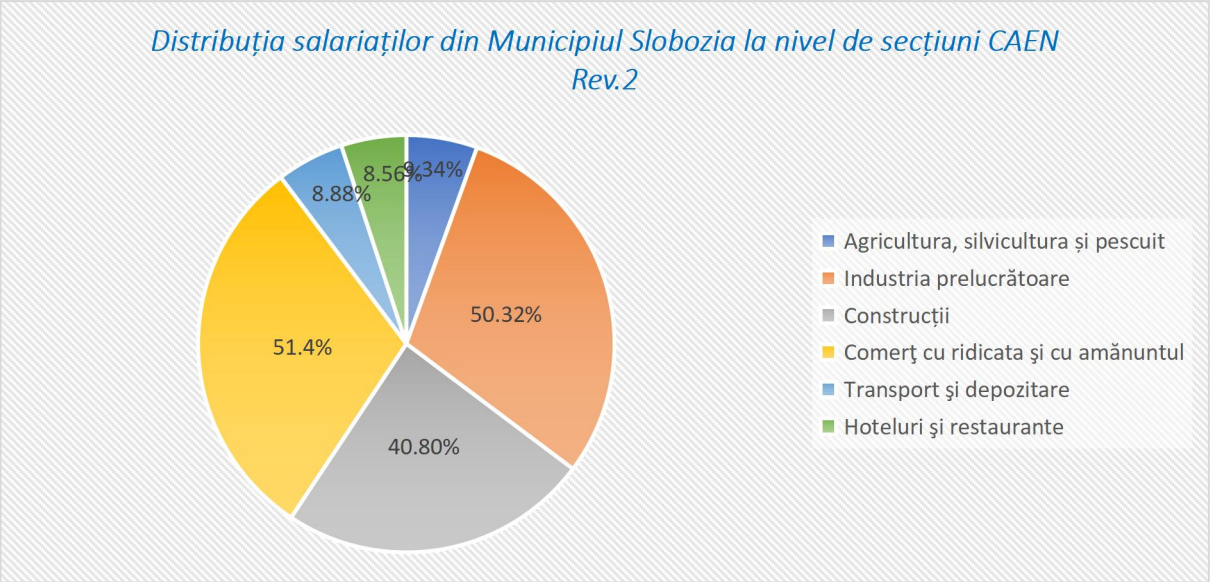

Fig. 2.41. Distribuția salariaților din Municipiul Slobozia la nivel de secțiuni CAEN Rev.2, anul 2019 [119]

Din punct de vedere al evoluției în timp a numărului de salariați din municipiu, evidențiată în tabelul și graficul de mai jos, se constată o situație fluctuantă: creştere a valorii în perioada 2015-2017, urmată de o scădere în perioada 2017-2018, o creştere în anul 2018, relativă revenire în 2019, pentru ca în anul 2020 situația să se prăbușească pe toate palierele pe fondul *Crizei Coronavirus*. Pe totalul intervalului de analiză, numărul de salariați din anul 2019 este cu doar 1,99% mai mare decât cel corespunzător anului 2015.

Tabel 2.24. Evoluţia structurii numărului mediu de salariaţi pe principalele sectoare economice, în Mun. Slobozia, în perioada 2015-2020 [120]

Sector Economic	Denumire de activitate	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Sector secundar	Agricultură , vânătoare, silvicultură	1	1	1	1	1	0
	Agricultură, silvicultură şi pescuit	972	986	992	1.039	999	42
	Industria extractivă	0	0	0	0	5	0
	Industria prelucrătoare	2.447	2.695	2.537	2.047	2.035	54
	Produse ale industriei prelucrătoare	3	3	3	3	1	0
	Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	3	13	4	5	0	0
	Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	356	362	352	360	353	0
	Construcţii	1.531	1.625	1.425	1.538	1.650	161
	Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul;	2.771	2.926	2.939	2.984	2.912	150

[119] Sursa: Prelucrare date puse la dispoziție de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița
[120] Sursa: Prelucrare date puse la dispoziție de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița

	repararea autovehiculelor şi motocicletelor						
	Transport şi depozitare	*540*	*541*	*528*	*494*	*504*	*28*
	Hoteluri şi restaurante	*433*	*478*	*496*	*467*	*485*	*19*
	Intermedieri financiare	*2*	*1*	*1*	*1*	*1*	*0*
	Informaţii şi comunicaţii	*98*	*91*	*87*	*73*	*75*	*17*
	Poştă şi telecomunicaţii	*1*	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*
	Intermedieri financiare şi asigurări	*69*	*76*	*71*	*61*	*65*	*0*
	Tranzacţii imobiliare	*57*	*49*	*50*	*43*	*45*	*2*
	Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	*381*	*380*	*394*	*411*	*413*	*19*
	Sănătate şi asistenţă socială	*3*	*3*	*4*	*4*	*3*	*1*
	Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	*491*	*578*	*531*	*541*	*622*	*5*
	Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	*0*	*35*	*38*	*40*	*41*	*0*
	Învăţământ	*21*	*17*	*9*	*17*	*33*	*0*
	Sănătate şi asistenţă socială	*161*	*186*	*236*	*258*	*311*	*145*
	Activităţi de spectacole, culturale şi recreative	*24*	*18*	*25*	*34*	*47*	*22*
	Alte activităţi de servicii	*130*	*149*	*151*	*144*	*150*	*33*
	Total profesionişti deponenti bilanţ	***10.495***	***11.214***	***10.875***	***10.565***	***10.709***	***698***

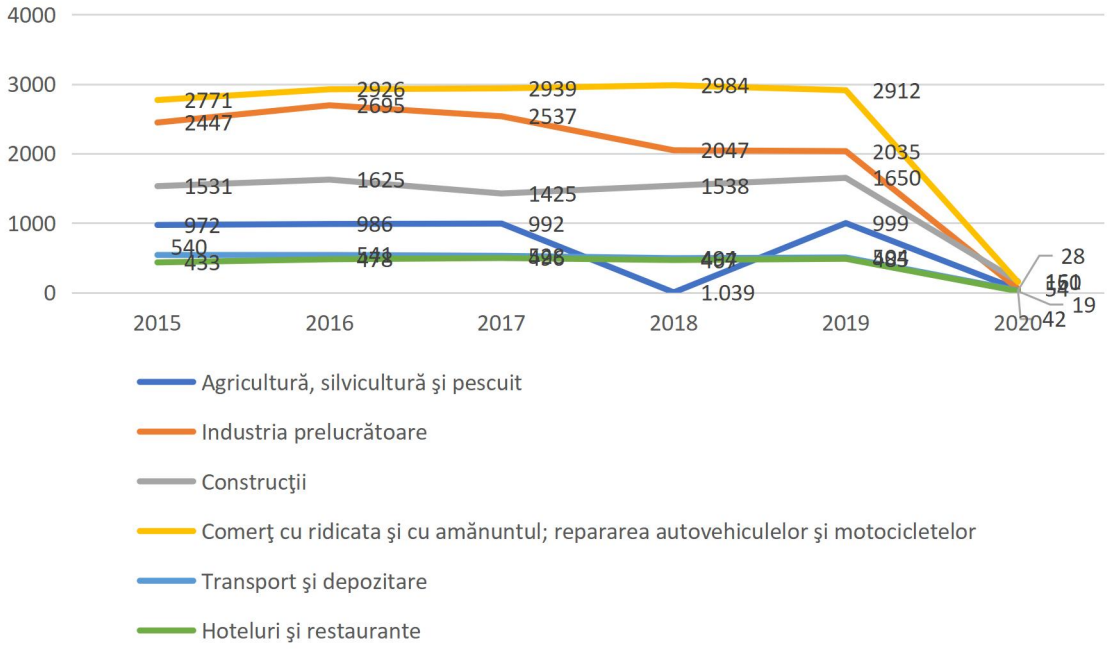

Fig. 2.42. Distribuția numărului de salariați din Municipiul Slobozia, în perioada 2015-2020 [121]

În concluzie, se pot constata anumite caracteristici ale participării populației municipiului Slobozia la activitatea economică, astfel:

[121] *Sursa: Prelucrare date puse la dispoziție de Oficiul Registrului Comerțului Ialomița*

- *s-a redus numărul persoanelor active, fenomen determinat de schimbările structurale ale populației pe sexe, vârstă, medii de viață, dar și ca urmare a prelungirii duratei de instruire;*
- *a apărut pentru prima dată un surplus de forță de muncă în cadrul populației de vârstă activă, ca urmare a dezechilibrelor apărute pe piața muncii;*
- *s-a modificat structura persoanelor active pe ramuri de activitate, ocupații și statut profesional determinată de schimbările profunde petrecute în ultimii ani;*
- *a crescut numărul de persoane inactive ca urmare, în principal, a accentuării fenomenului de îmbătrânire demografică;*
- *s-a schimbat structura populației inactive pe seama creșterii populației școlare și preșcolare.*

Îmbătrânirea demografică a populaţiei determină o creştere a raportului de dependenţă, echivalând cu sporirea presiunii pe care o exercită populaţia inactivă asupra populaţiei active, cu consecinţe directe asupra veniturilor şi cheltuielilor bugetare şi implicit a nivelului de trai. **Raportul de dependenţă economică** este reprezentat de numărul persoanelor neocupate (inactive sau în şomaj) ce revin la 1000 persoane ocupate. Cu cât acest indicator este mai mare cu atât presiunea asupra capacității statului de a susține aceste persoane este mai mare. Mai mult decât atât, în gospodăriile în care rata de dependență economică este mare (un număr mare de persoane inactive) și veniturile persoanelor active sunt modeste există un risc crescut al sărăciei - una din explicațiile posibile a ratei înalte de sărăcie în rândul populaţiei încadrate în muncă.

Totodată, nivelul de ocupare a forţei de muncă este redus, ceea ce pe termen lung determină o scădere a nivelului de trai, precum şi o creştere a presiunii asupra serviciilor sociale. În acelaşi timp, un segment important al forţei de muncă angajată este îmbătrânită, iar acest lucru va determina pe termen mediu şi lung o creştere a raportului de dependenţă economică. Previziunile de scădere și îmbătrânire tot mai accentuate a populației vor face ca acest indicator să crească în continuare, punând o presiune tot mai mare asupra capacității autorităților de a-și onora obligațiile în sfera socială (pensii, indemnizații, ajutoare sociale etc.). Din acest motiv, creșterea ratei de ocupare trebuie să fie considerat un obiectiv de o importanță majoră.

Conform studiului ”***Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial până în anul 2021***”, cea mai recentă publicație a *Comisiei Naționale de Prognoză* pe acest subiect, populația ocupată de la nivelul județului Ialomița ar urma să crească în anul 2021 cu 7% (+6.100 de persoane) în intervalul 2016-2021, ritm inferior celui prognozat la nivel național (+9,2%), Ialomița urmând să rămână tot pe locul 5 la nivel regional din această perspectivă. În schimb, numărul de salariați ar urma să crească mai alert, cu 9.100 (+21,3%), ritm ușor superior celui înregistrat la nivel național (+20,3%). În acest caz, se observă o tendință prognozată a numărului de persoane ocupate informal în agricultură, în favoarea ocupării formale (forță de muncă salariată).

Creșterea ocupării, în ansamblul său, este puternic limitată de fenomenul migrației interne și externe, dar și de îmbătrânirea demografică.[122]

Ca urmare a dezechilibrelor apărute pe piaţa forţei de muncă (unde oferta de forţă de muncă depăşeşte cererea), apare **fenomenul şomajului**. Transformările socio-economice au influenţat puternic fenomenul şomajului atât la nivel naţional, cât şi la nivel regional. În România şi în alte state din Uniunea Europeană, măsurarea volumului şomajului se realizează prin indicatorul: **şomajul BIM** (*Biroul Internaţional al Muncii*).

Astfel, din analiza indicatorilor statistici, se poate observa faptul că **rata şomajului BIM în regiune**, în perioada analizată, a avut un trend descendent, ocupând locul 4 la nivel naţional, depăşind cu mult media naţională (6,76%). De asemenea, se poate observa faptul că în anul 2017 rata şomajului BIM a fost uşor mai ridicată în rândul bărbaţilor (5,2%), decât în rândul femeilor (4,7%). Totodată, se observă o rată scăzută a şomajului BIM în rândul populaţiei cu vârsta cuprinsă între 55 și 64 de ani (4,7% - locul 4 la nivel naţional), precum şi o rată crescută a acesteia în rândul populaţiei tinere 15 - 24 de ani (23,7% - locul 7 la nivel naţional).

De asemenea, ponderea mai mare a ratei şomajului BIM în mediul urban s-a înregistrat în rândul populaţiei tinere de 15 - 24 de ani, iar cea mai scăzută atât în rândul populaţiei bătrâne 55 - 64 de ani, cât şi a populaţiei de 25 - 34 de ani. În mediul rural, în anul 2017, ponderea cea mai ridicată a ratei şomajului BIM a fost înregistrată în rândul populaţiei tinere 15 - 24 ani (20,8%), iar cea mai scăzută în rândul populaţiei cu vârsta cuprinsă între 55 și 64 de ani(2,7%). În acelaţi timp și populația de etnie romă se confruntă cu dificultăţi de integrare pe piaţa forţei de muncă (în special în județele Argeș și Călăraşi). [123]

În ceea ce privește situația indicatorului **șomeri din Județul Ialomița** în perioada 2012-2020, acesta se prezintă astfel:

Tabel 2.25. Situație indicatori șomeri din Județul Ialomița în perioada 2012-2019 [124]

Nr. crt	Indicatori	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
UM: Numar persoane									
1.	Județ Ialomița	8.231	7.970	8.481	7.828	7.514	6.476	5.268	4.231
2.	Rata media a șomajului	7,7%	7,5%	8,1%	7,9%	7,8%	6,9%	5,6%	4,5%

[122] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - ETAPA a-II-a - Analiza Situației Existente*
[123] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud-Muntenia*
[124] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Institutul Naţional de Statistică*

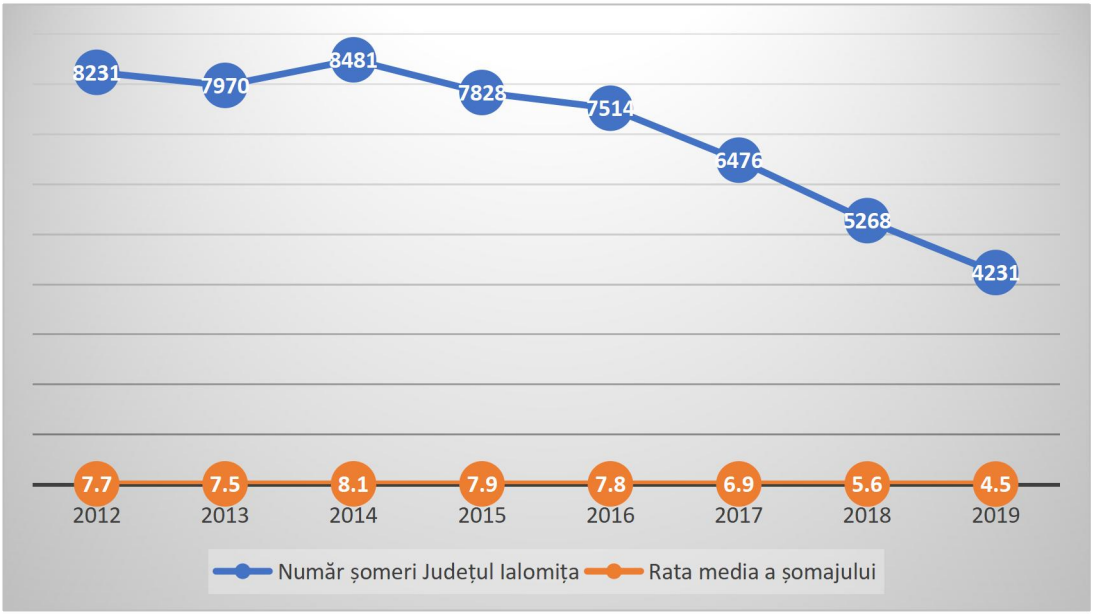

Fig. 2.43. Situație indicatori șomeri din Județul Ialomița în perioada 2012-2019 [125]

Din tabelul mediilor anuale ale numărului de șomeri observăm trendul continuu descendent al ratei șomajului în județul Ialomița din anul 2012 până în anul 2019, singura excepție de la acest trend fiind remarcată în anul 2014.

În ceea ce privește **rata șomajului înregistrată în județul Ialomița** este prognozată de *Comisia Națională de Prognoză* la 6,1% în anul 2021, în scădere față de anul 2016 (7,8%), dar peste media regională (4,8%) și cea națională (3,5%). În acest caz, prognoza ține seama de fenomenul de șomaj cronic în rândul unor categorii de locuitori ai județului (precum beneficiarii de venit minim garantat, mai ales din mediul rural). Salariul mediu net lunar va continua să crească întrun ritm susținut la nivel județean, ajungând la 2.506 lei în 2021, în creștere cu 58,7% față de anul 2016, dar va rămâne cu 10% sub media regională și cu 23% sub cea națională, ecart similar cu cel din prezent.

Potrivit informațiilor puse la dispoziție de ***Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM) Ialomița,*** municipiul Slobozia are o rată mică a șomajului.

Tabelul de mai jos prezintă principalii indicatori ce caracterizează situația persoanelor fără loc de muncă, la nivelul municipiului, la data de 31.12.2019:

[125] *Sursa: Prelucrare date furnizate de Institutul Naţional de Statistică*

Tabel 2.26. Situație indicatori șomeri din Municipiul Slobozia, 2019-2020

Nr. crt.	Indicator	UM	Anul 2019	Anul 2020
1.	Total șomeri, din care:	pers	428	515
2.	✓ șomeri indemnizati	pers	165	270
3.	✓ șomeri neindemnizati	pers	263	245

În **anul 2019,** conform datelor furnizate de INS și AJOFM Ialomița**, în municipiul Slobozia se regăsesc 10,11% din numărul total al șomerilor din județ**, rezultând un raport de dependenţă, la nivelul anului 2019, de 54,33% [126], însemnând că existau aproximativ 54 de persoane în vârstă de dependenţă la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă.

Din graficul evoluției numărului de șomeri în municipiul Slobozia se observă un trend general de scădere în perioada 2012-2020 (excepție anii 2017 și 2020) pe baza restabilizării economiei naționale după criza economică mondială, și prin urmare și a economiei locale.

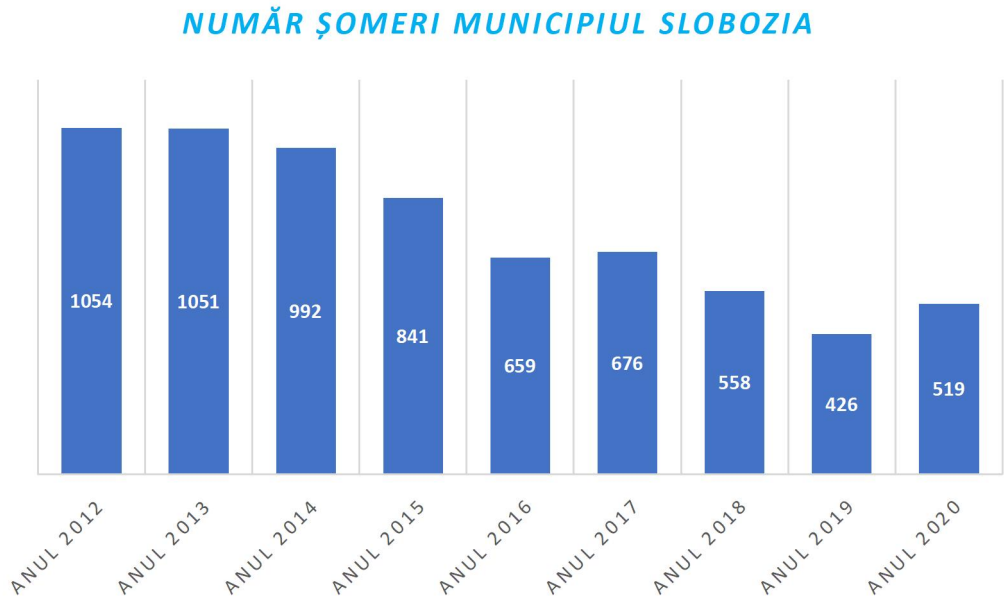

Fig. 2.44. Evoluția numărului de șomeri în Municipiul Slobozia [127]

Evolutia numărului de șomeri în municipiul Slobozia, în anul 2019, poate fi analizată și din punct de vedere al **distribuției lunare** a acestora **pe sexe**:

[126] *Calculat conform formulei :* $dependență = \frac{Populația_{60\ ani\ și\ peste} + Populația_{0-14\ ani}}{Populația_{15-59\ ani}} X100$

[127] *Sursa: Institutul Național de Statistică, 2012-2020*

Tabel 2.27. Șomeri înregistrati la sfârșitul lunii, pe sexe în Municipiul Slobozia, 2019-2020 [128]

	2019		2020	
Luna	**Numar total șomeri, d.c.**	**Din total, femei**	**Numar total șomeri, d.c.**	**Din total, femei**
Ianuarie	581	257	414	204
Februarie	587	267	392	204
Martie	529	250	393	217
Aprilie	544	267	419	240
Mai	513	260	395	239
Iunie	501	259	493	294
Iulie	490	266	524	296
August	478	256	515	285
Septembrie	446	244	498	263
Octombrie	426	228	493	253
Noiembrie	418	230	500	282
Decembrie	428	225	515	271

Situația **numărului de șomeri din municipiul Slobozia, în evidență și plată**, la 31.12.2019, indemnizați și neindemnizași, **pe nivele de studii**, se prezintă astfel:

Tabel 2.28. Evidența numărului de șomeri în evidență și plată, pe nivele de studii în Mun. Slobozia, anul 2019

Nr crt	Denumirea indicatorului	TOTAL		fără studii		din care cu studii:					
						primare, profesionale		liceale		superioare	
		Total	femei	Total	femei	Total	femei	Total	femei	Total	femei
1.	Șomeri indemnizați	165	95	4	1	72	28	51	34	38	30
2.	Șomeri neindemnizați	263	130	81	39	75	36	87	43	20	12
TOTAL GENERAL (1+2)		428	225	85	40	147	64	138	77	58	42

Tabel 2.29. Evidența numărului de șomeri în evidență și plată, pe nivele de studii în Mun. Slobozia, anul 2020

Nr crt	Denumirea indicatorului	TOTAL		fără studii		din care cu studii:					
						primare, profesionale		liceale		superioare	
		Total	femei	Total	femei	Total	femei	Total	femei	Total	femei

[128] *Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Ialomița*

1.	**Șomeri indemnizați**	*270*	*163*	*7*	*4*	*106*	*54*	*109*	*71*	*48*	*34*
2.	**Șomeri neindemnizați**	*245*	*108*	*73*	*37*	*91*	*32*	*69*	*32*	*12*	*7*
TOTAL GENERAL (1+2)		*515*	*271*	*80*	*41*	*197*	*86*	*178*	*103*	*60*	*41*

De asemenea, **situatia șomerilor din municipiu pe grupe de varstă** la data de 31.12.2019/31.12.2020 se prezintă astfel:

Tabel 2.30. Distribuția șomerilor din Municipiul Slobozia pe grupe de vârstă, anul 2019 [129]

Nr. crt.	***Denumire indicator***	***Total***	***din care cu vârsta***			
			<25 ani	*25 – 35 ani*	*35 – 45 ani*	*>45 ani*
1.	*Șomeri indemnizați*	*165*	*8*	*24*	*47*	*86*
2.	*Șomeri neindemnizați*	*263*	*33*	*49*	*68*	*113*
TOTAL GENERAL (1+2)		***41***	***73***	***115***	***199***	***41***

Tabel 2.31. Distribuția șomerilor din Municipiul Slobozia pe grupe de vârstă, anul 2020 [130]

Nr. crt.	***Denumire indicator***	***Total***	***din care cu vârsta***			
			<25 ani	*25 – 35 ani*	*35 – 45 ani*	*>45 ani*
1.	*Șomeri indemnizați*	*270*	*27*	*36*	*78*	*129*
2.	*Șomeri neindemnizați*	*245*	*37*	*45*	*42*	*121*
TOTAL GENERAL (1+2)		***515***	***64***	***81***	***120***	***250***

După cum se poate observa, dacă în anul 2019 șomerii cu vârste cuprinse între 35-45 de ani dețin ponderea cea mai mare în ceea ce priveste distribuția pe grupe de vârstă, în anul 2020 ponderea majoritară este deținută de șomerii cu vârste peste 45 de ani. De asemenea, s-a constatat în evoluția lunară a numărului de șomeri, că aproximativ 60% dintre ei, sunt persoane de sex feminin, aceasta însemnând că femeile își găsesc mai greu de lucru.

Județele în care serviciile ocupă o pondere importantă în locurile de muncă salarizate au dezvoltat capacități diferite de stimulare a fenomenului salarial. Pentru multe dintre oraşele Regiunii, inclusiv Slobozia, comerțul, alături de sectorul industrial şi al construcțiilor, sunt principala ramură creatoare de locuri de muncă, potențialul de multiplicare fiind limitat. **Reprezentând o zonă care asimilează cu succes resursele umane cu un nivel mai redus de specializare/calificare, serviciile şi comerțul nu pot reprezenta soluții de dezvoltare pe termen lung.** Potențialul

[129] *Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Ialomița, anul 2019*
[130] *Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Ialomița, anul 2020*

acestora de generare a noi locuri de muncă este nu numai redus, dar şi puțin adaptabil ritmului alert de schimbare tehnologică.

În această situație, procentul relativ mare al locurilor de muncă din sectorul servicii în total locuri de muncă nu reprezintă o măsură de performanță economică, care să orienteze economia locală către un model de economie modernă.

Atragerea de investiții în domeniul serviciilor înalt specializate - de exemplu servicii de tehnologia informației şi comunicațiilor - reprezintă un model de succes pentru câteva oraşe ale țării, preluat însă în mai mică măsură la nivelul regiunii. Dezvoltarea acestui sector va trebui să reprezinte o prioritate a municipiului Slobozia, care deține un segment calificat de forță de muncă. Efectul în cascadă se va manifesta prin încurajarea creării de locuri de muncă în domenii conexe, de suport, dar şi în domeniul serviciilor mai puțin specializate şi va avea consecințe pozitive inclusiv pentru localitățile limitrofe.

2.7. PROFILUL PATRIMONIAL, TURISTIC ȘI CULTURAL

2.7.1. Potențialul turistic al cadrului natural

„Dezvoltarea durabilă ca obiectiv strategic fundamental presupune încetățenirea unor practici și instrumente libere și diverse de acces la educație și cunoaștere, la tezaurul cultural al propriei națiuni și al umanității în ansamblu, la toate resursele care pot dezvolta creativitatea și spiritul novator. Este vorba de asigurarea șansei pentru toți indivizii de a deveni producători de cultură, depășind astfel statutul de simpli consumatori de divertisment. În esență, principiile dezvoltării durabile se aplică în egală măsură patrimoniului cultural ca și capitalului natural, fiind vorba de resurse moștenite de care trebuie să beneficieze și generațiile următoare. Întrucât avem de-a face cu resurse neregenerabile, eventuala lor irosire, din ignoranță sau neglijență, devine astfel irecuperabilă și ireversibilă” [131].

Strategiile naționale și regionale de dezvoltare ale teritoriului au identificat dezvoltarea turismului ca o prioritate de dezvoltare, pe baza potențialului turistic existent în toate regiunile. Acest potențial justifică sprijinirea dezvoltării economice prin turism, materializat în dezvoltarea infrastructurii zonelor turistice, valorificarea patrimoniului natural, istoric și cultural precum și includerea acestora în circuitul turistic și promovarea lor în scopul atragerii turiștilor.

Turismul a dobândit un rol tot mai evident în asigurarea unei creșteri economice sustenabile, pe fondul creșterii veniturilor obținute de populație, a duratei de timp dedicate activităților recreative, o accesibilitate crescută la sistemele de transport și comunicații. Ca și activitate, turismul reprezintă o alternativă viabilă pentru stimularea dezvoltării în zonele rurale și cele sărace, a căror economie se baza exclusiv pe

[131] *Sursa*: Strategia *Națională pentru* Dezvoltare Durabilă **a** României. *Orizonturi 2013-2020-2030*

activități agricole sau exploatarea resurselor naturale, furnizând avantaje ambivalente, reprezentate de creșterea locurilor de muncă și a veniturilor, concomitent cu promovarea tradițiilor și patrimoniului cultural.

Principalele provocari specifice turismului includ, în principal:

- *conservarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale și culturale;*
- *reducerea la minimum a utilizării resurselor și a poluării în cadrul destinațiilor turistice, inclusiv producerea de deșeuri;*
- *gestionarea schimbării în interesul bunăstării comunității;*
- *reducerea caracterului sezonier al cererii;*
- *impactul asupra mediului;*
- *crearea unui turism accesibil tuturor, fără discriminare;*
- *îmbunătățirea calității locurilor de muncă din domeniul turismului.*

O caracteristică importantă a turismului românesc o reprezintă faptul că zonele mai slab dezvoltate din punct de vedere economic concentrează cele mai importante obiective și atracții turistice. Aceste areale pot fi revitalizate prin valorificarea potențialului lor turistic, contribuind totodată la promovarea unei dezvoltări socio-economice sustenabile în regiunile vizate. Atât la nivel național cât și la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare se constată o scădere de aproximativ 5-6% a turismului și a celorlalte activități din cadrul aceleiași grupe de categorii CAEN, în ponderea PIB-ului regional.

Turismul din România se concentrează asupra istoriei sale bogate şi a peisajelor naturale care constituie patrimoniul natural protejat, reprezentat în regiune de parcuri naţionale şi regionale, rezervaţii naturale, monumente ale naturii şi arii protejate şi avifaunistice.

În general, pe teritoriul României sunt recunoscute **două categorii de potenţial turistic**:

- *24% din suprafaţa ţării - zone cu potenţial turistic complex şi de mare valoare, care includ Parcurile Naţionale şi Rezervaţii ale Biosferei, monumente naturale, arii naturale protejate, valori ale patrimoniului natural de interes naţional, resurse balneare, muzee şi case memoriale;*
- *34% din suprafaţa ţării - zone cu potenţial turistic ridicat care includ cel puţin una din categoriile de rezervaţii şi monumente ale naturii de interes naţional, valori ale patrimoniului cultural de interes naţional, resurse balneare, muzee sau case memoriale.*

Pe teritoriul regiunii Sud-Muntenia se regăsesc ambele categorii de potenţial turistic, datorită reliefului său diversificat, mai puţin *Rezervaţiile Biosferei*.

Totodată, potenţialul turistic al ţării este marcat prin două componente esenţiale:

- ***componenta naturală***, reprezentată prin peisaje spectaculoase, configuraţia variată a reliefului, condiţiile climatice favorabile, valoarea terapeutică şi abundenţa unor factori naturali de cură;

- ***componenta antropică***, reprezentată prin vestigii arheologice, monumente şi obiective de artă laică sau religioase, muzee şi colecţii muzeale, elemente de etnografie şi folclor de mare frumuseţe şi originalitate, realizări actuale de prestigiu, monumentele istorice, de arhitectură şi de artă cu o valoare de unicat.

Acestea constituie elementele de mare atractivitate ale ofertei turistice româneşti şi regionale, contribuind la formarea unei game largi de forme de turism: de sejur (montan, balnear), vânătoare şi pescuit sportiv, turism itinerant cu valenţe culturale, turism religios, turism profesional, etc.

Potențialul natural prezintă însă și factori limitativi pentru turism, datorită incidentei relativ ridicate a riscurilor climatice și geomorfologice, care impun analizarea cu prudență a investițiilor planificate, eforturi financiare susținute pentru menținerea sau refacerea în bune condiții a infrastructurii (în special a infrastructurii de acces turistic) și crearea unui sistem adecvat de avertizare și gestionare a riscurilor naturale.

Valorificarea atracţiilor turistice din regiunea Sud-Muntenia, creează oportunităţi şi creştere economică regională şi locală, iar investiţiile în turism şi cultură vor permite regiunii să folosească avantajele potenţialului său turistic şi a patrimoniului cultural, pentru a-şi îmbunătăţi avantajele competitive în sectoare cu valoare adăugată mare şi conţinut calitativ şi cognitiv ridicat, atât pe pieţe tradiţionale, cât şi pe cele în formare. Dezvoltarea turismului trebuie să ţină cont de principiile dezvoltării durabile, în sensul conservării şi protejării patrimoniului natural şi cultural dar şi al reducerii presiunii antropice asupra mediului, inerentă în condiţiile practicării turismului pe scară largă.

2.7.2. Patrimoniul natural protejat

Valorile de patrimoniu natural şi cultural oferă o oportunitate de dezvoltare socio-economică a aşezărilor umane prin valorificarea potenţialului turistic pe care îl constituie. Importanța acestora ca rezervă şi alternativă de dezvoltare a determinat conştientizarea necesităţii unei amenajări responsabile a teritoriului care să aibă în vedere reabilitarea, conservarea, protejarea şi punerea în valoare corespunzătoare a patrimoniului natural şi cultural.

În acest sens, a apărut necesitatea protejării unor zone ca teritorii valoroase din punctul de vedere al importanţei şi complexităţii valorilor naturale şi culturale cuprinse, teritorii care asigură prestigiul şi identitatea unităţii administrative căreia îi aparţin, indiferent de nivelul de referinţă (regional, judeţean sau local).

Ariile protejate reprezintă cea mai viabilă strategie de conservare şi utilizare durabilă a valorilor de patrimoniu natural. În sprijinul conservării diversităţii biologice, pe teritoriul României sunt constituite 963 de arii naturale protejate, care reprezintă 7% din suprafaţa ţării. Se regăsesc printre acestea 3 rezervaţii ale biosferei, 4 situri Ramsar, 2 situri care au primit Diploma Europeană pentru arii protejate acordată de Consiliul Europei, 13 parcuri naţionale şi 13 parcuri naturale.

În ceea ce privește **patrimoniul natural protejat al regiunii**, trebuie menționat că acesta este bogat ca urmare a biodiversității sale. Astfel, pe teritoriul celor 7 județe ce compun regiunea se regăsesc **3 parcuri naționale și naturale** din totalul de 13 de pe toată suprafața României.

În acest sens, peste 100.000 de ha reprezintă arii protejate de interes național (parcuri naţionale, **rezervaţii naturale, arii de protecție naturală avifaunistică şi monumente ale naturii**). Potrivit *Raportului privind starea mediului*, în regiunea Sud-Muntenia se înregistrează un număr de **68 de rezervaţii naturale**, cele mai puține rezervații aparţinând județului Ialomița: două lacuri şi două păduri, încadrate la acest tip de arii protejate.[132]

Monumentele naturii sunt acele zone cu elemente naturale valoroase și o deosebită semnificație ecologică, științifică sau peisagistică, considerate bunuri naționale, ocrotite prin lege și conservate pentru posteritate. Conform datelor înregistrate în *Raportul privind starea mediului*, în regiunea Sud-Muntenia s-au conservat 18 astfel de formaţiuni de elemente naturale, în doar 3 judeţe şi anume: **Ialomiţa**, Giurgiu şi Teleorman**.**

În judeţul Ialomiţa, *pădurea de stejari seculari Alexeni* reprezintă unul dintre cele mai bine conservate monumente ale naturii din judeţ. Toate cele 9 exemplare încadrate în categoria de monumente ale naturii din judeţul Ialomiţa fac parte din familia arborelui şi sunt întâlnite sub diferite specii de stejar brumăriu, arbore de lalele, platan secular,

[132] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 Regiunea Sud-Muntenia*

salcâm japonez, stejar secular sau arborele Ginkgo biloba, cea mai bătrână specie de arbore de pe planetă.

Alte obiective turistice ale cadrului natural din județul Ialomița sunt reprezentate de **ariile naturale protejate** din:

- ✓ *zona Brațului Borcea* din apropierea Municipiului Feteşti şi a comunei Făcăeni;
- ✓ *aria lacurilor naturale Bentu Mic (19,87 ha), Bentu Mic Cotoi (18,30 ha) şi Bentu Mare (92,33 ha)* din zona Borduşani:
- ✓ *partea din Balta Mică a Brăilei* aflată în apropierea comunei Giurgeni;
- ✓ *zona lacurilor* Iezerul, Şcheauca, Cotorca, Jilavele, Sărăţuica, Comana, Maia, Rogozu, Ratca, Murgeanca, Valea Ciorii, Cătruneşti, Hagieşti, Piersica, Bentu, Bataluri, Marsilieni, Bărbătescu şi lacul artificial de la Dridu.

A fost instituit un regim de ocrotire specială şi pentru *situl arheologic Popina Borduşani – 1,62 ha*, care conservă resturi de cultură materială de peste 6000 de ani. Este de semnalat și *„Pădurea de Stejari Seculari – Canton Hăţiş”*, amplasată în localitatea Stelnica, care are o suprafaţă de 6,4 ha şi unde aproape 90% din arbori sunt din specia *Stejarul brumăriu* cu vârsta de circa 300 de ani.

De asemenea, regiunea deţine pe teritoriul său **24 de arii de protecţie specială avifaunistică** ce se regăsesc în 5 judeţe din cele 7 componente.

Extremele ce se conturează din punct de vedere numeric al ariilor avifaunistice protejate în cadrul regiunii sunt:

- Județul Argeş - cu o arie avifaunistică;
- **judeţul Ialomiţa - 8 zone avifaunistice protejate** (zona Grădiştea-Căldăruşani-Dridu, zona lacurilor Amara-Fundata, Strachina, Rodeanu, Coridorul Ialomiței;
- judeţul Călăraşi - 7 zone avifaunistice protejate;
- judeţele Giurgiu şi Teleorman - 4 zone de protecţie specială avifaunistică.

Pe teritoriul Municipiului Slobozia a fost inclusă în rețeaua Natura 2000, începând din anul 2017, **aria protejată de interes național *Coridorul Ialomiței*** (cu o suprafaţă de 26.727 ha) ***și ca zone protejate învecinate Aria Lacului Fundata*** (cu o suprafață de 510 ha) ***și Aria Lacului Amara*** (cu o suprafață de 132 ha).

Totodată, **pe teritoriul municipiului Slobozia, există ca bunuri de patrimoniu natural în regim de protecţie şi conservare:**

- ***Două exemplare de stejar secular (Quercus robur)*** - **monumente ale naturii** aflate în incinta Școlii nr.3.;
- ***Un exemplar de arbore Gingko biloba – monument al naturii***.[133]

2.7.3. Patrimoniul cultural material şi imaterial

[133] *Sursa: Arii protejate de pe teritoriul judeţului ialomiţa - http://www.isjialomita.ro*

2.7.3.1. Patrimoniul cultural material

Investițiile în restaurarea, protecția și valorificarea prin turism a patrimoniului cultural vor permite Regiunilor de dezvoltare să folosească avantajele oferite de potențialul lor turistic și patrimoniul cultural în identificarea și consolidarea identității proprii, pentru a-și îmbunătăți avantajele competitive în sectoare cu valoare adaugată mare și continut calitativ ridicat.

Activitățile de conservare, protecție și valorificare durabilă a patrimoniului cultural și natural pot, mai mult decât orice altă activitate economică, să dezvolte sinergii în strânsă interacțiune cu mediul și societatea, deoarece dezvoltarea anumitor localități este strâns legată de mediul natural al acestora, de caracteristicile culturale, interacțiunea socială, securitatea și bunăstarea populației locale. Aceste caracteristici recomandă activitățile de conservare, protecție și valorificare durabilă a patrimoniului cultural și natural motorul principal al conservării și dezvoltării locale, atât direct, prin sensibilizarea față de valori și prin ajutorul financiar oferit, cât și indirect, prin dezvoltarea unor activități alternative.

România deține un avantaj competitiv prin densitatea crescută a obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic, astfel că este deosebit de important ca patrimoniul cultural să fie restaurat, protejat și conservat, dar și gestionat mai strict în ceea ce privește condițiile de vizitare. Aceste inițiative de conservare vor trebui însoțite de o planificare consistentă prin care să se conserve (și unde este posibil să restaureze) centrele istorice ale orașelor, să se mențină stilului arhitectonic tradițional și să se conserve orașele istorice medievale.

Necesitatea de a restaura obiectivele de patrimoniu cultural și natural trebuie să fie însoțită de o abordare flexibilă, care să permită includerea acestora în circuitul turistic și pregatirea lor pentru desfășurarea de noi activități, inclusiv economice, menținerea unei rigidități legate de actul tehnic de restaurare putând genera o utilizare deficitară a acestora. Crearea unui mediu de calitate duce la prosperitatea orașului și implicit la o calitate sporită a vieții cetățenilor săi. Un mediu atractiv, sigur și sustenabil are o contribuție benefică și vitală pentru imaginea orașului și pentru reputația pe care acesta o are pe plan extern și care poate afecta deciziile investitorilor străini. Acest lucru se poate obține prin dezvoltarea culturii și a evenimentelor culturale, prin promovarea turismului sau a altor forme de divertisment.

Cultura reprezintă modalitatea de a ne defini identitatea ca indivizi, comunități sau națiuni, un element esențial al dezvoltării economice și al regenerării sociale, un indicator al calității vieții și bunăstării individuale. La nivel internațional se acordă din ce în ce mai mare atenție potențialului culturii de a cataliza procesele de dezvoltare. Se vorbește despre orașe creative (orașe ale căror politici de dezvoltare sunt definite prin implicarea cetățenilor prin metode speciifice domeniului cultural), despre industrii creative a căror rată de creștere este de 5 ori mai mare decât a industriilor tradiționale.

De aceea, considerăm că în contextul societății românești cultura joacă un rol esențial, fiind pârghia de armonizare a valorilor locale și naționale la valorile europene.

Obiectivele fundamentale ale politicilor culturale actuale din România sunt:

- *susținerea creativității contemporane;*
- *protecția patrimoniului cultural tangibil;*
- *protecția patrimoniului intangibil;*
- *susținerea și promovarea circulației creatorilor culturali și a bunurilor culturale.*

În acest context apar două mari *direcții de acțiune ale politicilor culturale naționale*:

- ✓ *păstrarea și afirmarea identității naționale prin protecția și promovarea moștenirii culturale, a patrimoniului ca sursă fundamentală de cunoaștere și creație;*
- ✓ *asigurarea unui cadru democratic pentru desfășurarea vieții culturale în contextul procesului de realizare a societății informaționale și educaționale, bazate pe principiul educației permanente, al educației pentru toți și al educației pentru fiecare.*

Contextul strategic în domeniul cultural la nivelul Regiunii de dezvoltare Sud-Muntenia impune:

- ➢ *conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;*
- ➢ *cercetarea, evidența, prezervarea și valorificarea patrimoniului imaterial;*
- ➢ *susținerea ofertei culturale locale și implicit a interesului comunităților de a participa la viața culturală;*
- ➢ *realizarea și promovarea bunurilor culturale și activităților care exprimă identitatea culturală a comunităților etnice și religioase;*
- ➢ *extinderea turismului cultural prin valorizarea potențialului cultural de care dispun județele din regiune.*

Potenţialul turistic al Regiunii de Sud-Muntenia este legat de patrimoniul cultural, care cuprinde vestigii istorice, edificii religioase şi culturale, monumente şi muzee.

Regiunea Sud Muntenia deține un patrimoniu construit protejat deosebit de bogat. Astfel, pe teritoriul ei există **4.778 de obiective construite**, parte a patrimoniului naţional, şi **2.758 de lăcaşuri de cult**, dintre care 79 de biserici de lemn.

În ceea ce privește distribuția teritorială a obiectivelor de patrimoniu pe tipuri de obiective, aceasta este redată în figura de mai jos: [134]

[134] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regionala Sud-Muntenia 2021-2027*

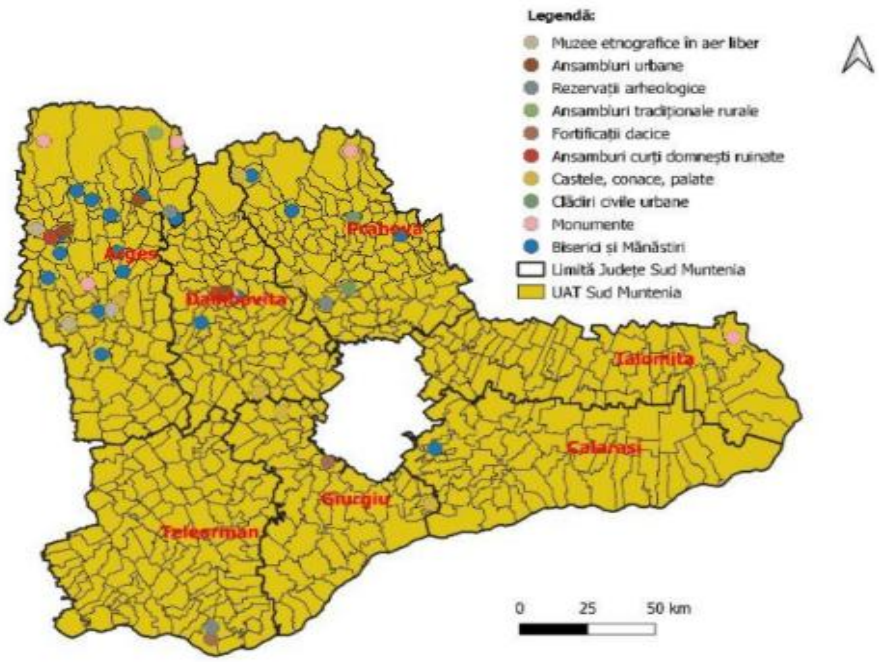

Fig. 2.45. Obiectivele de patrimoniu construit din regiunea Sud-Muntenia, în anul 2017

În ceea ce priveşte judeţul Ialomiţa, în istoria economică şi politică a statului medieval Ţara Românească, *Oraşul de Floci* a fost unica aşezare urbană din estul Câmpiei Române. În privinţa numelui istoric al oraşului, toponimul ”*Floci*” provine de la comerţul cu lână (floccus) practicat atât de oierii din partea locului, cât şi de cei din zona montană care veneau cu turmele la iernat în Balta Ialomiţei.

Conform *Legii republicate 422/18iulie 2001* privind protejarea monumentelor istorice, **în cadrul *Listei Monumentelor Istorice* pentru Județul Ialomița** sunt înscrise un număr de **227 de obiective**, grupate structural pe 4 categorii, astfel: [135]

- ***monumente de arheologie*** – ***85 obiective***, din care: Sit (cat.A-9; cat.B-12), Așezare (cat.A-5; cat.B-47), Așezare fortificată (cat.A-2; cat.B-2), Tell (cat.A-2; cat.B-0), Necropolă (cat.A-0; cat.B-6);
- m***onumente de arhitectură – 127 monumente și ansambluri de arhitectură***, din care: Biserici (cat.A-13; cat.B-27), Mânăstiri/schit (cat.A-2); Conace (cat.A-12; cat.B-15), Case (cat.A-0; cat.B-29), Curți (cat.A-1; cat.B-0), Clădiri publice (cat.A-1; cat.B-13), Clădiri industriale/agricole (cat. A-4; cat.B-10);
- ***monumente de for public – 3 obiective,*** din care: Monumente eroi (cat.A-0; cat.B-1), Busturi/statui (cat.A-0; cat. B-1), Colace/fântâni (cat.A-0, cat.B-1);
- ***monumente memoriale și funerare – 12 obiective,*** din care: Cimitire (cat.A-0; cat.B1), Cruci (cat.A-2; cat.B-7), Cavouri/morminte (cat.A- 1, cat.B-1).

Conform *LMI 2015*, patrimoniul județului prezintă un inventar mai redus decât al altor județe din Regiunea Sud (clasându-se pe ultimul loc, după Călărași cu 285 monumente, Teleorman cu 393 monumente, Giurgiu cu 540 monumente, Argeș cu

[135] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-II-a Partea 1. Analiza Situației Existente*

1022 monumente, Prahova 1073 și Dâmbovița cu 1237 monumente), dar care însumează totuși o serie de valori reprezentative pentru mediul urban și cel rural.

Printre **cele mai importante monumentele istorice ale judeţului** se numără:

- ***Mănăstirea „Sfinţii Voievozi”*** - o fortăreaţă a Bărăganului;
- ***Ansamblul Gării Fetești din 1887***;
- ***Turnul de clopotniţă din comuna Balaciu***, vechi de peste 170 de ani;
- ***Ansamblul conacului Bolomey de la Cosâmbeşti***, construit în anul 1898,
- ***Ferma Model Perieţi*** - monument de istorie agrară;
- ***Aşezământul Cultural – Religios de la Maia-Catargi***, destinat să repună pe soclul recunoştinţei naţionale o personalitate emblematică a istoriei României, Barbu Catargiu, întâiul prim-ministru al României Unite.

La nivel urban, **se evidențiază municipiul Slobozia (cu 4 monumente din categoria I, 7 monumente din categoria II, 3 categoria III și 1 din categoria IV**), fiind urmat de municipiul Fetești (cu 1 monument din categoria I și 11 din categoria II) și Urziceni (cu 8 monumente din categoria II).

Slobozia, Urziceni și Fetești sunt din acest punct de vedere localitățile urbane ce reprezintă un interes cultural major, atât datorită numărului de monumente clasate, cât și datorită activităților culturale ce se desfășoară în instituțiile culturale existente.

Unul dintre oraşele cu încărcătură istorică şi culturală, municipiul Slobozia oferă vizitatorilor bucuria de a se reîntâlni cu istoria şi cu viaţa de altădată, prin obiective clasate ca monumente de arheologie, arhitectură, sau monumente memoriale, aflate încă într-o stare bună de conservare şi care oferă municipiului parfumul discret al epocii în care au fost construite.

Chiar dacă menţiunile Sloboziei apar abia în secolul XV, o legendă istorică vorbeşte despre faptul că oraşul a existat de fapt încă din Antichitate. Se pare că reşedinţa Ialomiţei se află aşezată pe ruinele unei foste cetăţi antice romane, denumită ”*Netindava”* sau „*Cetatea Naşterii*”.

Cercetând fondul arhitectonic al oraşului, se observă că majoritatea monumentelor istorice au fost ridicate în secolul al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea. Însă, arhitectura specifică acestei perioade se completează cu arhitectura monumentelor istorice construite înainte de secolul XIX.

Astfel, dacă ne referim la **patrimoniul imobil al municipiului Slobozia,** aici se remarcă o serie de clădiri de patrimoniu, construcţii şcolare, monumente de artă plastică şi memorială, lăcașe de cult, monumente şi vestigii. Monumentele catalogate cu valenţe istorice şi discutate în cazul de faţă sunt reprezentate de monumente de arheologie, arhitectură fortificată, arhitectură religioasă, arhitectură civilă, sau vestigii de pictură şi sculptură monumentală care se regăsesc pe teritoriul municipiului Slobozia.

Lista monumentelor istorice din municipiul Slobozia înscrise în *Patrimoniul cultural naţional al României* este reprezentativă pentru istoria locală. Monumentele istorice au valoare arhitecturală şi ilustrează mai ales:

Tabel 2.32. Lista monumentelor istorice din Municipiul Slobozia [136]

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Adresa	Datare
1.	IL-I-s-B-14026	Situl arheologic de la Slobozia		
2.	IL-I-m-B-14026.01 (RAN: 92667.01.01)	Așezare		sec. XVII-XVIII Epoca medievală
3.	IL-I-m-B-14026.02	Așezare		sec. IX - XI Epoca medieval timpurie
4.	IL-I-m-B-14026.03	Așezare		Neolitic, cultura Boian
5.	IL-II-m-B-14072	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	Str. Magheru Gheorghe, general 22 Cartier Bora	1864
6.	IL-II-m-B-14073	Casa	Str. Magheru Gheorghe, general 37 Cartier Bora	1913
7.	IL-II-m-A-14075 (RAN: 92667.03)	Biserica de lemn „Sf. Nicolae”	Str. Matei Basarab 10 Strămutată din din satul Poiana com. Ciulnița	1748
8.	IL-II-m-B-14076	Școală, azi Școala nr.1	Str. Matei Basarab 198	1920
9.	IL-II-a-A-14074	Mănăstirea „Sf. Voievozi”	Aleea Mănăstirii 2	sec. XVII-XIX
10.	IL-II-m-A-14074.01	Biserica „Sf. Voievozi”	Aleea Mănăstirii 2	1848
11.	IL-II-m-A-14074.02	Zid de incintă	Aleea Mănăstirii 2	sec. XVI-XIX
12.	IL-III-m-B-14171	Monumentul Eroilor	Str. Dobrogeanu Gherea Constantin	1926
13.	IL-III-m-B-14172	Bustul lui Matei Basarab	Str. Matei Basarab 27	1932

[136] *Sursa: Institutul de Memorie Culturală, baza de date - Muzee şi Colecții din România*

14.	IL-III-m-B-14155	Colac de puț	În fața Muzeului Agriculturii, Bd. Matei Basarab, 10	1853
15.	IL-IV-s-B-14173	Cimitirul militarilor români, algerieni, austrieci, englezi, francezi, indieni și turci căzuți în primul Război Mondial	Str. Eternității, Nr. 2	1932

Din analiza situației existente la nivelul patrimoniului construit rezultă o serie de probleme, ce pot fi grupate pe categorii majore de disfuncționalități:

- ✓ *Lipsa unei delimitări perimetrale a siturilor și monumentelor și a zonelor de protecție a acestora;*
- ✓ *Risc natural și/sau antropic de distrugere/deteriorare a monumentelor;*
- ✓ *Vizibilitate redusă a monumentelor;*
- ✓ *Lipsa căilor de acces pentru monumente;*
- ✓ *Degradarea fizică a monumentelor;*
- ✓ *Intervenții neconforme asupra monumentelor;*
- ✓ *Lipsa unor inițiative de valorificare a patrimoniului neclasat;*
- ✓ *Valorificarea insuficientă a patrimoniului pentru dezvoltarea locală.*

Totodată, de un mare interes pentru practicarea turismului în Regiunea Sud-Muntenia sunt **edificiile culturale**, astfel că itinerariile turistice sunt nu numai atractive, ci și profund educative.

Reședința de județ, **Slobozia, este şi cel mai important centru cultural al judeţului Ialomiţa.**

Sub autoritatea Consiliului Județean Ialomița sunt organizate și funcționează **6 importante instituții de cultură**: ***Centrul Cultural UNESCO „Ionel Perlea”, Muzeul Național al Agriculturii, Muzeul Județean Ialomița, Biblioteca Județeană „Ștefan Bănulescu”, Centrul Județean de Conservare și Valorificare a Tradițiilor și Creațiilor Populare Ialomița, Casa de Cultură a Sindicatelor Slobozia.***

Centrul Cultural UNESCO „Ionel Perlea” Ialomiţa este o instituţie de interes public, cu personalitate juridică, înfiinţată prin Decizia nr. 22/28.02.1994 a Consiliului Judeţean Ialomiţa, având ca obiect de activitate organizarea activităţilor de promovare a cunoaşterii valorilor culturii şi artei naţionale şi universal; conservarea şi transmiterea valorilor morale, artistice şi tehnice ale comunităţii judeţului Ialomiţa, precum şi ale patrimoniului cultural naţional şi universal; păstrarea şi cultivarea specificului zonal sau local şi diversificarea serviciilor culturale oferite, prin armonizarea acestora cu nevoile publicului; dezvoltarea şi afirmarea disponibilităţilor creatoare ale populaţiei în toate domeniile de creaţie şi interpretare artistică, recreativ-distractive; realizarea unor prestaţii culturale în beneficiul tuturor cetăţenilor, fără deosebire de naţionalitate,

categorie socială, convingeri religioase sau opţiuni politice; dezvoltarea schimburilor culturale pe plan judeţean, naţional şi international.

Centrul Cultural „Ionel Perlea” a fost inaugurat în anul 1990, purtând numele celebrului dirijor și compozitor Ionel Perlea, fiu al Ialomiței. Acest edificiu cuprinde săli de expozitie și spectacole, librării, instituții culturale. **În anul 1999*, Centrul Cultural „Ionel Perlea” Slobozia* a intrat în circuitul UNESCO**.

Sursa: http://www.perlea.ro

Cu fiecare an, *Centrul Cultural “Ionel Perlea”* şi-a consolidat şi diversificat principalele direcţii ale activităţii, punând accent pe calitatea actului cultural. O serie de activităţi prestigioase – *Festivalul şi Concursul Naţional de Interpretare a liedului “Ionel Perlea*”, expoziţii de pictură, în care se regăsesc nume celebre ale clasicilor romani, dar şi ale artiştilor plastici contemporani, expoziţii ale copiilor, recitaluri camerale şi simfonice, simpozioane şi conferinţe care au avut ca invitaţi personalităţi marcante ale vieţii culturale - conferă acestei noi şi moderne instituţii un loc binemeritat în seria centrelor culturale importante pe plan naţional şi internaţional.

Casa Memorială “Ionel Perlea” a fost înfiinţată în anul 1983, funcţionând pe lângă *Muzeul Judeţean Ialomiţa* şi inclusă pe lista monumentelor istorice din 1991-1992 a *Comisiei Naţionale a Monumentelor, Ansamblurilor şi Siturilor Istorice*. In urma unei hotărâri a Consiliului Judeţean Ialomiţa, din anul 2001 a trecut în administrarea *Centrului Cultural UNESCO “Ionel Perlea”* din Slobozia.

Evenimentele culturale organizate de *Centrul Cultural “Ionel Perlea”* în anul 2019, au fost:[137]

- *Concursul Național de Interpretare Vocală și Dirijat ”Ionel Perlea”, ediţia XXVIII*

[137] *Sursa: http://www.perlea.ro*

- *Festivalul Naţional de Interpretare a liedului "Ionel Perlea" - decembrie 2019*
- *Concurs Interjudețean cu Tematică Religioasă de Tematică Plastică – „Anul Omagial al Satului Românesc - decembrie 2019";*
- *Expoziție Handmade – Ornamente de Crăciun - decembrie 2019;*
- *Concursul Național „Surzii – Creatori de Frumos" - octombrie 2019;*
- *Teatru La Școală – „Al Cui Ești Tu?" - octombrie 2019;*
- *SBZ Contemporan - Start Dans – septembrie 2019;*
- *Conferință – Inteligența Emoțională - august 2019*
- *Concurs de Teatru în Limba Franceză - iunie 2019;*
- *etc.*

Muzeul Național al Agriculturii Slobozia, este un monument cultural inedit al municipiului, fiind **singurul muzeu de profil din ţară**, în patrimoniul căruia se regăsesc piese unicat în lume. Mai mult, exponatele sale sunt folosite de către regizorii români în filmele de epocă.

Muzeul Național al Agriculturii a fost înființat în martie 1996 și are în patrimoniu, pe lângă clădirea principală destinată expozițiilor, multiple unități în aer liber și anexe, precum:

- ***Biserica de lemn Sfîntul Nicolae*** - monument istoric și de arhitectură (1737) situat în curtea muzeului, care asigură toate serviciile religioase pentru Parohia "Buna Vestire";
- ***Ferma model Perieți*** - monument de istorie agrară;
- ***Moara cu pietre pentru măcinat grâu și porumb "KORONA"*** - Paloș, județul Brașov;
- ***Moara țărănească cu pietre*** - Buceș, județul Hunedoara;
- ***Piuă pentru finisat postavul*** - Dănicei, județul Vâlcea;
- ***Parc*** - 1,7 ha - ***cu 40 specii dendrologice***.
- ***Peste 8.400 de piese constituite în colecții*** de unelte, mașini agricole și arheologie industrială, mijloace de transport, etnografie, memorialistică, ecleziastică etc.

Arhiva științifică și documentară cuprinde diapozitive, clișee foto și fotografii, înregistrări audio și video din cercetările de teren, documente cartografice și de presă (peste 100.000 de unități documentare). 8.800 de publicații (cărți, periodice, pliante) și 400 de casete (audio și video) și discuri

alcătuiesc fondul bibliotecii.

Totodată, *Muzeul Național al Agriculturii* este editorul *Colecției "Bibliotheca Romaniae Historiae Agriculturae*" (seriile "*Din Istoria Exploatațiilor Agricole*", "*Etnologie*" *și "Patrimoniu"*) și este afiliat la organisme internaționale aparținând de UNESCO, precum *Asociația Internațională a Muzeelor de Agricultură, Asociația Internațională de Etnologie și Folclor, Organizația Internațională de Arte Populare*.

Din decembrie 2002, prin Legea Muzeelor, ***Muzeul Agriculturii din Slobozia* a devenit *Muzeu Național***.

Muzeul organizează **numeroase manifestări culturale** la sediu şi nu numai care au ca obiectiv popularizarea muzeului, a valorilor culturale, istorice şi patrimoniale prin intermediul următoarelor mijloace de prezentare:

manifestări dinamice, interactive, în spaţii neconvenţionale, care oferă publicului posibilitatea de a veni în contact direct cu obiectul de patrimoniu şi de a beneficia de explicaţii de specialitate;

demonstraţii practice cu maşini agricole de epocă şi de arheologie industrială;

expoziţii retro-show interactive, organizate pe module de etalare a unui inventar reprezentativ pentru o anumită temă, cu posibilităţi de antrenare a publicului vizitator în activităţi de utilitate practică ori de divertisment;

standuri cu prezentare/vânzare de obiecte de artă populară şi artizanat, publicaţii editate de MNA (materiale promoţionale, pliante de prezentare a muzeului, cataloage din colecţia MNA, cărţi poştale).

Muzeul Național al Agriculturii este extrem de activ în organizarea de evenimente muzeografice. Enumerăm în cele ce urmează câteva evenimente cu caracter anual:[138]

- ✓ ***„Casa Pâinii”*** este poate cea mai mare, mai frumoasă şi mai interesantă manifestare culturală a muzeului. Sunt reprezentate secvenţe rituale şi ceremoniale legate de "drumul pâinii" - de la cea biblică, a "Înmulţirii pâinilor", la diferite obiceiuri din ciclul calendaristic şi prezenţa pâinii ca însoţitor al tuturor evenimentelor din viaţa omului. La cuptoarele tradiţionale sau la ţestele (cuptoare mobile în formă de clopot) din curtea muzeului se coc pâini, se binecuvântează şi se împart participanţilor, după slujba religioasă din biserică;
- ✓ ***"Ciclul pascal - Etnologia oului de Paşti"*** (sărbători din Triod) cuprinde o paletă diversificată de activităţi: "*Măcinicii - Tradiţii populare*", "*Oul de Paşti*", "*Lăsaţi copii să vină la mine", "Sâmbăta Floriilor - Sâmbăta lui Lazăr"*, organizate în colaborare cu şcoli şi grădiniţe din Slobozia, Feteşti, Călăraşi, Constanţa, şi cu Inspectoratul Şcolar Ialomiţa;
- ✓ ***„Sărbătoarea Caloienilor"*** este o manifestare complexă, organizată în colaborare cu *Centrul de Conservare şi Valorificare a Tradiţiei şi Creaţiei Populare Ialomiţa* şi *Inspectoratul Şcolar Ialomiţa*. O instalaţie etnografică în aer liber (în parcul muzeului) reuneşte obiecte care decodifică un complex de

[138] *Sursa: Centrul National de Informare si Promovare Turistica: https://www.turismslobozia.ro/ro/obiective-turistice/muzee*

obiceiuri specifice începutului de An Nou Agrar şi An Nou Pastoral, însemne de primăvară pentru primenire, ploaie şi holdă. Pe acest fundal, se săvârşesc o serie de practici şi obiceiuri, culminând cu *Alaiul Caloienilor* (obicei agrar pentru provocarea ploii şi care, în Câmpia Bărăganului se practică în a treia săptămână după Paşti).

- ✓ ***"Sărbătorile de iarnă la români"*** constituie un cadru de largă manifestare: ateliere de confecţionat recuzită pentru obiceiurile de iarnă, expoziţii şi programe artistice în jurul Bradului, spectacole de colinde.

Dincolo de spaţiul propriu, muzeul se implică în iniţierea a numeroase programe şi manifestări culturale în afara instituţiei.

Muzeul Județean Ialomița Slobozia a fost înființat în anul 1954 la Călărași (Muzeul orășenesc), colecțiile muzeului fiind constituite din donații particulare. În anul 1971 se înființează la Slobozia secția de etnografie a Muzeului județean Ialomița, care a găzduit în primii ani expoziții ce ilustrau aspecte ale vieții rurale din Câmpia Munteniei.

În prezent, muzeul este compus din cinci secții - ***secția de* arheologie, *secția de etnografie, secția de istorie secția de artă și cultura religioasă și secția de artă plastică: pictură, grafică, sculptură*** - ce dețin peste 20.000 de piese.[139]

Secția de arheologie a Muzeului Județean Ialomița deține un patrimoniu arheologic dobândit în urma cercetărilor sistematice, sau a descoperirilor întâmplătoare. Colecția de arheologie este constituită din obiecte ce aparțin unor perioade istorice diferite, începând din Neolitic (mil. V î.Hr.) și până în plină epocă medievală (sec.XV-XVIII). Cea mai mare parte dintre obiectele aparținând acestei colecții sunt expuse astăzi la Muzeul Județean în cadrul expoziției tematice "Evoluția comunităților umane în bazinul Ialomiței, Omul și Râul".

Muzeul deține și o colecție de numismatică cu piese republicane și imperiale romane, bizantine, turcești, bulgărești, austro-ungare și românești din bronz, sau argint.

[139] *Sursa:http://www.cicnet.ro/content/muzeul-judetean-ialomita*

Secția de etnografie cuprinde un număr de 6882 piese, din următoarele categorii:

- *port popular;*
- *podoabe;*
- *țesături de interior*
- *ceramică tradițională românească* - unelte, ustensile instalații, obiecte de uz gospodăresc, obiecte de iluminat, transport;
- *elemente de arhitectură mobilier țărănesc;*
- *obiecte legate de obiceiuri (recuzită) instrumente muzicale*.

Secția de istorie **–** este formată din fonduri documentare deosebit de valoroase aparținând unor personalități originare din Ialomița, sau a căror activitate este legată de aceste locuri, precum:

- *Mihail Vulpescu - celebru muzician și pasionat etnolog care a publicat pentru prima data în 1917 la Paris doinele românești în colecția „Doinas de Roumanie";*
- *Apostol D. Culea - originar din Sudiți, Ialomița, a participat la organizarea învățământului românesc modern în Basarabia după 1918 și la organizarea școlilor populare;*
- *I.M. Dobrescu - personalitate de talie internațională a lumii științifice, printre primii cercetători ai chimiei solului.*

Secția de artă și cultură religioasă este constituită din colecții de icoane pe lemn din sec. XVIII-XIX, vase de cult, carte de cult și veșminte preoțești, la care se adaugă fragmente restaurate din fresca originală din biserica de la Dridu-Sărindar, ridicată la 1777.

Remarcabilă prin diversitatea stilistică și iconografică, colecția de icoane poartă pe lângă inspirația bizantină, amprenta unor școli cunoscute școli de mânăstire sau de școală rusească, dar și de factură țărănească. Colecția de Artă și Cultură Religioasă Maia - Catargi o colecție unică, de mare valoare artistică și memorială, ce cuprinde icoane pe lemn, sticlă, metal, carte religioasă și carte de cult, veșminte preoțești, vase de cult, piese de sec. XVIII - înc. sec.XX.

Secția de artă plastică și decorativă a Muzeului Județean Ialomița a început să fie constituită la începutul anilor 70 și conține în prezent 1200 de lucrări, multe purtând semnătura unor artiști de renume: *Corneliu Baba, Oscar Hah, Emil Ciocoiu, Sabin*

Bălașa, Margareta Sterian, Horia Bernea, etc. Se regăsesc în colecție și compoziții ale unor plasticieni ialomițeni precum: *Alexandru Deacu, Pătru George, Maria Unțanu.*

Colecția de artă "Nicolae și Zamfira Tuzlaru" este cea mai importantă și valoroasă, ce cuprinde foarte multe lucrări de pictură și grafică (unele purtând semnătura unor nume de mare rezonanță în lume artistică); icoane pe lemn și sticlă; o vastă și impresionantă colecție de tablouri ale pictorului Nicolae Tuzlaru vase decorative de faianță chinezească "Zatuma" sec. XVIII și obiecte miniaturale; statuete din bronz masiv, metal polisat, antimoniu și bronz, samovare și pendule, piese de mobilier, etc. O parte dintre aceste obiecte deosebite pot fi admirate în cadrul expoziției: "Nicolae Tuzlaru - Pictor și colecționar".

A existat și există o preocupare deosebită pentru lărgirea patrimoniului arheologie prin desfășurarea unor activități de cercetare științifică și restaurare pe șantierele arheologice existente în județ. Muzeul Judeţean Ialomiţa atrage anual, în medie, 6.000 de vizitatori.

Evenimentele anuale organizate de *Muzeul Judeţean Ialomiţa*:

- *Expoziţii temporare;*
- *Sesiuni ştiinţifice, simpozioane, mese rotunde, conferinţe, seri muzeale, lansări de carte;*
- *Prietenii muzeului* - introducerea acestui subprogram în anul 2002 avut ca scop antrenarea unui public cat mai variat şi numeros în activităţile organizate de muzeu.

Biblioteca Județeană "Ștefan Bănulescu" **Ialomiţa,** amplasată în incinta *Centrului Cultural UNESCO "Ionel Perlea"* este o instituţie culturală de interes judeţean, ce asigură egalitatea accesului la informaţii și la documentele necesare informării, educaţiei permanente, petrecerii timpului liber și dezvoltării personalităţii utilizatorilor fără deosebire de statut social ori economic, vârstă, sex, apartenenţă politică, religioasă sau etnică.

Biblioteca are ca obiective principale dezvoltarea colecţiilor de documente, îmbunataţirea relaţiei cu utilizatorii, informatizarea și aplicarea unui management efficient și desfășoară următoarele activitaţi:

- *pune la dispoziţia utilizatorilor colecţii enciclopedice de carte, periodice, documente grafice și audio-vizuale;*
- *oferă servicii pentru lectură, studiu, informare și documentare la sediu și filială și de împrumut la domiciliu;*
- *achiziţionează, constituie și dezvoltă baza de date, organizează cataloage și alte instrumente de comunicare a colecţiilor în sistem tradiţional și/sau automatizat;*
- *desfășoară sau oferă, la cerere, servicii de informare bibliografică și de documentare;*
- *facilitează accesul utilizatorilor și la alte colecţii ori baze de date, împrumut interbibliotecar intern și internaţional, ori servicii de accesare la distanţă.*

În afară de Biblioteca Județeană, în municipiul Slobozia mai funcţionează și ***Biblioteca Municipală Slobozia***, amplasată în incinta *Casei de Cultură a Sindicatelor* și alte 19 biblioteci, aferente fiecărei instituții de învățământ.

Alte obiective turistice din municipiul Slobozia demne de luat în considerare sunt ***Monumentul și Cimitirul Eroilor***, ***Bustul lui Matei Basarab*** (1932), ***Monumentul eroilor Revoluției din decembrie 1989***, ***sit arheologic,*** etc.[140]

Monumentul Eroilor din Slobozia cinstește eroii căzuți în timpul Primului Razboi Mondial și reproduce chipul unui soldat ("Eroul Necunoscut"), într-o atitudine solemnă (prezentând arma pentru onor).

Piatra fundamentală a *Monumentului Eroilor* a fost pusă la data de 29 iunie 1927, iar după un an, la 10 iunie 1928, acesta avea să fie inaugurat în cadrul unei ceremonii deosebite. Primul său amplasament era în fața fostului cinematograf Ialomița, pe Bdul. Matei Basarab (la acea vreme acela fiind centrul Sloboziei). După anul 1982, când zona a intrat în reconstrucție, monumentul a fost dislocat și abandonat în curtea pepinierei. În anul 1988, acesta și-a aflat locul în parcul Tineretului, într-o ambianță solemnă, construită după planurile arhitectului Ion Vede.

[140] *Sursa: Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Slobozia: https://www.turismslobozia.ro/ro/obiective-turistice/monumente*

Monumentul Eroilor din Slobozia **este unul dintre cele mai importante obiective turistice din Muntenia, cu atât mai mult cu cât se află în apropierea Catedralei Episcopale Slobozia**.

Piatra de temelie a ***Cimitirului Eroilor*** a fost pusă în anul 1927, în prezența mareșalului francez Henri Philippe Pétain. Finanțate de Societatea "*Cultul Eroilor*", aceste lucrări s-au încheiat în anul 1932, când a și fost inaugurat obiectivul.

Aici sunt înhumați ofițeri și soldați români decedați în Primul Război Mondial, dar și combatanți de naționalitate franceza, algeriană, australiană, engleză, indiană, turcă și germană. Ulterior, în fața acestui edificiu s-a mai adăugat o zonă în care au fost înhumați eroi din Al Doilea Război Mondial și o alta în care se găsesc mormintele a 7 eroi ai Revoluției române din decembrie 1989. Tot în vechiul cimitir se regăsește, într-un sector separat, piatra funerară a medicului locotenent George Sculi (1873-1917), fost director al spitalului din Slobozia, decedat în război la 18 martie 1917.

Bustul lui Matei Basarab, Slobozia

Datare: 1927. Reproducere după o gravură de Marco Boschini (sec. XVII)

Monumentul Principelui arab Gherainia Mahumed

Ridicat în memoria Principelui algerian împușcat de către trupele germane în Slobozia, la 14 octombrie 1916.

Situl arheologic Municipiul Slobozia **-** aflat pe lista monumentelor istorice, situl este situat în spatele cartierului Bora, la est de calea ferată Slobozia - Ciulniţa, pe

terasa înaltă a râului Ialomiţa, compus din: aşezare din epoca neolitică mileniul V î.H. - cultura Boian ceramică, chirpici ars, oase de animale; aşezare medievală sec. IX - XI , sec. XVII-XVIII.

Cultele religioase se bucură de libertate deplină în municipiul Slobozia. Din punct de vedere religios, patroni al municipiului sunt considerați Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, ocrotitorii primului lăcaș de cult construit în această zonă, încă existent, Mănăstirea „Sfinţii Voievozi", dar ziua orașului este sărbătorită (încă de la instituire) de sărbătoarea Înălțării Domnului, hramul actualei catedrale episcopale.

Astfel, există mai multe biserici și catedrale ale diferitelor culte.

- ***Catedrala Episcopală*** - unul dintre cele mai importante obiective turistice din Muntenia.
- ***Mănăstirea „Sfinţii Voievozi"*** - una dintre cele mai vechi și mai importante lăcașuri de cult din din Sud-Munteniaul țării
- ***Biserica Romano-Catolică***
- ***Biserica „Buna Vestire"*** - sec. XVIII - translatată de la Poiana;
- ***Biserica „Sf. Evanghelist Matei"*** - a doua ca vechime din municipiu;
- ***Biserica „Naşterea Maicii Domnului" (Cuza-Vodă);***
- ***Biserica „Sf. Ilie" (Cărămidari);***
- ***Biserica „Sf. Gheorghe" (ANL);***
- ***Biserica „Sf. Dimitrie" (Nordului);***
- ***Biserica „Adormirea Maicii Domnului" Bora;***
- ***Biserica „Sf. Martiri Brâncoveni" Slobozia Nouă;***
- ***Biserica „Sf. Nicolae" Slobozia Nouă;***
- ***Câte o capelă în Penitenciarul Slobozia şi Spitalul Județean Slobozia;***
- ***Biserica Adventistă de ziua a şaptea*** – cult neo-protestant;
- ***Biserica Creștină Evanghelică*** – cult neo-protestant;
- ***Biserica Creștină Penticostală*** – cult neo-protestant;
- ***Martorii lui Iehova*** – cult neo-protestant;
- ***Calvary Church*** – cult neo-protestant.

Municipiul Slobozia este important nu numai ca centru istoric şi cultural de prestigiu al Regiunii de Sud-Muntenia, ci şi din punct de vedere edilitar. Astfel, obiectivele prezentate consolidează potenţialul diversificat prin care municipiul reședință de județ poate constitui un centru turistic de sine stătător, sau poate fi inclus în cadrul unor trasee sau circuite de promovare a regiunii. Aceste obiective oferă personalitate şi creează un ambient relaxant, preţuit în egală măsură de turiştii care vizitează orașul, cât şi de localnici.

Gradul de valorificare al obiectivelor antropice este departe de cel meritat, de aici impunându-se o ofertă turistică bogată, prin care să poată fi atrasă o gamă largă de categorii de turişti care să acopere întreaga perioadă a anului.

Pe baza resurselor, infrastructurii și serviciilor de care dispune, municipiul Slobozia are un potențial ridicat pentru forme de turism precum:

Turismul cultural prezintă elementele necesare desfăşurării acestuia pe teritoriul municipiului Slobozia şi poate fi privit ca alternativă de dezvoltare a regiunii, absorbind personalul disponibilizat în urma restrângerii activităţii din unele domenii de activitate. El poate îmbrăca, mai frecvent, trei forme de practicare, şi anume: ***turismul urban, turismul rural şi turismul religios.***

Turismul urban deţine largi posibilităţi de practicare. Dintre atracţiile majore pot fi enumerate muzeele, edificiile religioase (catolice, ortodoxe, neo-protestante), vestigiile istorice, diferitele instituţii de artă şi cultură, monumente (statui, busturi), etc.

Turismul rural sau agroturismul are o puternică tentă culturală prin valorificarea obiceiurilor, tradiţiilor sau folclorului local, componente ale civilizaţiei rurale încă bine conservate în multe dintre localităţile rurale. Caracteristicile cultural-turistice exercită o atracţie importantă asupra circulaţiei turistice, dar devin importante din punct de vedere turistic numai în relaţie cu caracteristicile naturale şi economice. Ele sunt, în mare parte, rodul culturii populare, atât prin creaţiile culturii materiale, cât şi prin cele ale culturii spirituale (tradiţii, obiceiuri).

Din punct de vedere al potenţialului de practicare a turismului rural în proximitatea municipiului Slobozia, oportunităţile sunt oferite de comunele înnvecinate: comunele Scânteia, Griviţa, Perieţi, Ciulniţa, Cosâmbeşti şi Gheorghe Lazăr.

De asemenea, în condițiile în care județul Ialomița este unul preponderent rural și agricol, amplasat la foarte mică distanță de o mare capitală europeană, cu peste 2 milioane de locuitori, agroturismul are perspective foarte bune de dezvoltare. Dovadă în acest sens stau reședințele secundare ale bucureștenilor, amplasate mai ales în partea de vest a județului. Această nișă de piață poate fi valorificată cu succes mai ales în zonele rurale din județ cu peisaje pitorești, de ex. cele amplasate pe malul unor cursuri de apă, lacuri, la liziera pădurii etc. și relativ ușor accesibile.

Turismul religios are în vedere valorificarea obiectivelor religioase ale municipiului şi judeţului, dar mai ales manifestările (hramuri, pelerinaje) organizate de ***Episcopia Sloboziei şi Călăraşilor***, ce își are sediul în centrul municipiului.

Deși județul Ialomița nu dispune de o ofertă de obiective turistice comparabilă cu a altor zone din țară aflate în topul destinațiilor preferate de români și străini (de ex. Transilvania, Bucovina, Maramureșul Istoric etc.), acesta dispune de o serie de atracții care ar putea fi integrate cu succes într-un traseu pentru 1-2 zile. Astfel, această formă de turism este favorizată de existenţa unor importante lăcaşuri de cult, atât pe teritoriul municipiului, cât și al județului Ialomița, ca de exemplu: *biserica "**Adormirea Maicii Domnului" şi biserica de lemn "Sf. Nicolae" din Slobozia, bisericile cu hramul "Sf. Nicolae" din Andrăşeşti, Borduşani, Brazii, Broşteni, Căzăneşti, Cosîmbeşti, etc., biserica "Sf. Împăraţi Constantin şi Elena" din Bărcăneşti, mănăstirile de la***

Slobozia ("Sf.Voievozi"), Balaciu, Dridu, Frăţileşti, Drăgoieşti, Crăsanii de Sus, Gârbovi, Hagieni.[141]

În contextul în care fluxul de turişti spre centrele religioase cu rezonanţă au un impact în creştere (unele reuşind să angreneze în anumite perioade mase mari de oameni), turismul religios poate fi stimulat prin îmbunătăţirea condiţiilor de acces, care pot avea un impact relevant în acest sens, economia locală putând fi strâns conectată şi adaptată la cerinţele clientelei pelerinajelor religioase.

Ecoturismul este un domeniu care câștigă o tot mai mare importanță, fiind un turism practicat în spații naturale sălbatice și culturale tradiționale puțin modificate de om și care trebuie să constituie sanctuare de protecție a naturii și a formelor ancestrale de civilizație, pentru a sprijini dezvoltarea economică a comunităților locale (concept adoptat de *Comisia Europeană pentru Călătorii (European Travel Commission)* şi *Uniunea Mondială pentru Conservarea Naturii (World Conservation Union)*.

În ***Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului 2019-2029***, ecoturismul este definit drept „*o formă de turism în care principalul obiectiv este observarea și conștientizarea valorii naturii și a tradițiilor locale și care trebuie să îndeplinească următoarele condiții*:

- *să contribuie la conservarea și protecția naturii;*
- *să utilizeze resursele umane locale;*
- *să aibă un caracter educativ, respect pentru natură – conștientizarea turiștilor și a comunităților locale;*
- *să aibă impact negativ nesemnificativ asupra mediului natural și socio-cultural.*

Dezvoltarea și promovarea ecoturismului în județ și implicit în municipiul Slobozia reprezintă un instrument pentru conservarea naturii care poate acționa prin finanțare directă în proiecte de conservare a naturii; crearea unor surse alternative de venituri pentru comunitățile locale; încurajarea dezvoltării durabile la nivel local a comunităților rurale din ariile protejate; promovarea celor mai bune practici de mediu ale tour-operatorilor și pensiunilor; creșterea nivelului de conștientizare al localnicilor și turiștilor, cu privire la conservarea naturii, consumul redus de energie și adoptarea de colectare ecologică a deșeurilor, etc.

Județul Ialomița deține numeroase situri și arii protejate pentru care există trasee tematice ce intersectează toate tipurile de habitate, fiind un factor important în păstrarea și conservarea capitalului natural. Astfel, în cadrul activităților ecoturistice pot fi incluse:

tipuri de activități de aventură (rafting sau canoeing pe râuri și lacuri, excursii cu biciclete pe trasee amenajate);
excursii organizate cu ghid;
tururi pentru observarea naturii (floră,faună);
excursii de experimentare a activităților de conservare a naturii.

[141] *Sursa: Strategia de Dezvoltare a județului Ialomița 2013-2020*

Această formă de turism se poate adresa în mod special copiilor în cadrul unor tabere de copii organizate.

Turismul de sănătate este o formă specifică a turismului de sejur, practicat de persoane care se deplasează în stațiuni balneoclimaterice pentru prevenirea, vindecarea sau reducerea efectelor unor boli. Turismul de sănătate are două componente:

- **turismul de tratament (curativ)** – care vizează persoanele care suferă de anumite boli și care, la rândul lui îmbracă două forme:
  - ✓ ***turismul climateric*** - favorizat de existența unui climat cu atribute curative (ionizare și oxigenare puternică, radiație solară cu valori ridicate, umiditatea relativă ridicată) prezent în zona montană, cu rol curativ major în afecțiunile respiratorii);
  - ✓ ***turismul balnear*** - condiționat de prezența apelor minerale clorurate și sulfuroase, respectiv a nămolurilor terapeutice;
- **turismul de tip wellness** – accentul se pune atât pe refacerea fizică, dar și pe beneficiile psihologice.

România se înscrie în rândul țărilor europene cu un remarcabil fond balnear ceea ce a făcut ca turismul românesc să aibă o veche tradiție și să cunoască o amplă dezvoltare. În prezent, **România dispune de 160 de stațiuni și localități balneare cu factori naturali de cură, dintre care 60 de stațiuni de importanță generală și locală și 18 dintre ele promovate în circuitul turistic internațional**.

Resursele balneoclimaterice reprezintă componente determinate ale ofertei balneare, caracteristicile lor cantitative și calitative, determinând modul și nivelul de organizare și amenajare ale structurilor necesare valorificării lor. Apa minerală și minerală terapeutică este apă subterană cu un anumit conținut de substanțe în soluție și cu unele proprietăți fizice și chimice care o fac aptă pentru cura balneară sau valorificare alimentară.

Principalii factori de cură prin care turismul balnear contribuie la ameliorarea stării de sănatate a persoanelor venite la tratament sunt: climatul, apele minerale-sulfuroase, clorurate, usor iodurate, bromurate, sodiu, calciu, magneziene, namoluri și gaze terapeutice. Deși modul de actiune al acestora nu este pe deplin cunoscut, principala lor utilizare dintotdeauna este balneoterapia. Rolul profilactic al curelor balneare este bine cunoscut prin creșterea rezistenței generale a organismului după tratament. Statisticile întocmite în numeroase țări au evidențiat faptul că membrii populației active care au efectuat cure baneare în timpul concediilor de odihnă pe o perioada de mai mulți ani, au înregistrat posterior un număr redus de zile de incapacitate de muncă, cu un numar redus de consultații medicale.

Turismul balnear este centrat pe zona staţiunii Amara. **Cel mai important obiectiv turistic al judeţului Ialomița și implicit al municipiului Slobozia este staţiunea balneoclimaterică Amara**, situată pe malul lacului cu acelasi nume, la 7 km de municipiul Slobozia. ***Lacul Amara***, situat în partea de sud-est a stațiunii Amara, este

un lac natural format prin bararea cu aluviuni a unui curs de apă și ocupă o suprafață de 162 ha.

Apa lacului este hipotonă, bogată în săruri de sulfați, bicarbonați, cloruri, ioduri, bromuri și săruri de magneziu, ceea ce a dus la formarea unui nămol cu caracter terapeutic. Gradul de mineralizare este 9.88 g/l, nămolul lacului este sapropelic, conținând circa 40% substante organice și 41% substanțe minerale.

Zona lacului Amara este considerată arie de protectie specială avifaunistică în care se regăsesc: 10 specii de păsări a căror conservare necesită desemnarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică (egreta mica, stârcul cenușiu, barza albă, lebada de vară, eretele de stuf, chira de baltă, etc.), 30 de specii de păsări care necesită o protecție strictă (corcodelul mare, rața mică, rața sulitar, pescărușul argintiu, pescărușul sur, prigoria, chira de baltă, florintele, etc.) și 14 specii de păsări de interes comunitar.[142]

Stațiunea Amara, ca parte componentă a fondului balnear românesc, prezintă o serie de caracteristici ce o diferențiază de restul zonelor balneare romanești și internaționale. **Unicitatea stațiunii Amara** este dată de proprietățile curative ale lacului. Stațiunea este cunoscută încă din anul 1900, pentru efectele terapeutice ale nămolurilor sapropelice și ale apelor minerale sulfatate și clorurate. În anul 1937, la Amara se

[142] *Sursa: https://www.turismslobozia.ro/ro/obiective-turistice/lacuri*

ridicau primele stabilimente ale bazei de tratament

Sursa http://turismbalneo.ro/

Indicațiile terapeutice ale stațiunii se referă la afecțiunile reumatismale de diferite forme, afecțiunile postraumatice, neurologice, ginecologice, dermatologice, endocrine, etc., tratarea acestora efectuându-se prin diverse proceduri specifice bazelor de tratament.

Provocarea majoră pentru această formă de turism este creșterea numărului de turiști nesubvenționați, mai ales atragerea de turiști străini, pe fondul accentuării fenomenului de îmbătrânire demografică la nivel global, care va sprijini dezvoltarea turismului de sănătate.

Turismul de agrement şi pentru pescuit-vânătoare este reprezentat în județ și municipiu de obiective turistice importante:

- ***Pădurea Peri*** *din* ***Municipiul Slobozia****;*
- ***Lacul Iezer,*** *situat la 5 Km de* ***Slobozia****;*
- ***Hanuri şi moteluri*** *la Sineşti, Malu,* ***Slobozia****, Ţăndărei;*
- ***Cabanele de vânătoare ale Direcţiei Silvice Ialomiţa*** *de la Amara,* ***Slobozia,*** *Sudiţi, Bucu, Misleanu, Movila;*
- *Lacul Strachina din apropiere de oraşul Ţăndărei;*
- *Cabana agroturistică şi de vânătoare din comuna Vlădeni;*
- *Pădurea de stejari seculari din comuna Alexeni;*
- *Salba de lacuri Moara, Lăţiş, Fileanca din comuna Reviga;*
- *Pădurea Berleşti-Popeşti din comuna Sudiţi;*
- *Complexul turistic Lac Iezer și Lacul Fundata din comuna Gheorghe Lazăr;*
- *Pădurea Redea din comuna Ion Roată;*

- *Lacul Rodeanu şi bălţile Jilavele, Ratca şi Rătcuţa din apropierea comunelor Jilavele şi Adâncata;*
- *Lacul Saltava şi balta agrozootehnică din comuna Făcăeni.*[143]

Județul Ialomița dispune de numeroase cursuri de apă care au fost populate cu pește și care sunt foarte populare în rândul pescarilor amatori, unele dintre acestea dispunând de pontoane cu umbrare pentru pescari. De asemenea, fondul cinegetic al județului este foarte bogat și acoperă aproape întreaga suprafață a acestuia, speciile cele mai atractive fiind căpriorul, fazanul, iepurele, mistrețul, prepelița, vulpea etc. Nu în ultimul rând, croazierele pe Dunăre, deja practicate de unele companii private, ar putea fi o nișă foarte atractivă de piață (mai ales dacă traseul include și Delta Dunării), cu condiția amenajării unor porturi turistice pe malul Brațului Borcea.

2.7.3.2. Patrimoniul cultural imaterial

Patrimoniul cultural imaterial este reprezentat și de tradiţii, obiceiuri, inclusiv tradiţii orăşeneşti, care contribuie la exploatarea valorilor artistice, sentimentale şi memoriale create de generaţiile trecute. Parte din îndeletnicirile de bază ale vremurilor străvechi erau ţesutul şi cusutul, păstrarea costumului popular autentic ialomițean, dansurile populare, formaţii artistice vocale care transmit cântecele moştenite, etc. Moştenirea culturală a locuitorilor municipiului Slobozia s-a păstrat în principal prin dansuri, cântece şi artă populară.

În acest sens, ***Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ialomița***, amplasat la parterul *Centrului Cultural UNESCO „Ionel Perlea“*, însumează valorile culturii populare din județ, identificand, conservând și valorificând datele folclorice, proiectându-le în contextul socio-politic contemporan. Instituția stimulează în mod susținut procesul de creație populară la nivelul tuturor genurilor artistice, punând totul sub semnul configurării valorice în context național și internațional, structurând activitățile instituției pe două coordonate principale: programul „*cercetare, conservare, pregătire metodologică*“ și programele cultural artistice.

Activitatea de valorificare a *Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ialomița* se oglindeste, în special, în multitudinea de manifestări cultural-artistice, prin care esteticul și autenticul din folclor sunt oferite cu generozitate celor interesați.

[143] *Sursa: Strategia de Dezvoltare a județului Ialomița 2013-2020*

Sursa: http://www.traditieialomita.ro/

Manifestările cultural-artistice inițiate și desfășurate anual în cadrul *Centrului* sunt grupate în funcție de amploarea, importanța și caracterul lor în programe artistice cu caracter local, național și internațional, cele mai multe susținute de *Ansamblul Folcloric „Doina Bărăganului“*.

De asemenea, în municpiul Slobozia mai activează o serie de ***centre culturale,*** alături de *Centrul Cultural UNESCO „Ionel Perlea”,* respectiv:

- ***Casa de Cultură Municipală*** – instituție aflată în subordinea Primariei Municipiului Slobozia oferă cadrul propice pentru activități privind cunoșterea valorilor culturii și artei, de promovare a disponibilităților creatoare ale cetățenilor în toate domeniile artistice, de petrecere a timpului liber, realizând manifestări în beneficiul tuturor: spectacole, expoziţii de artă plastică, fotografie, filme, conferinţe, dialoguri ale artelor, întâlniri cu mari personalităţi din diverse domenii, etc.;
- ***Casa de Cultură a Sindicatelor*** - cu o sală de spectacol-amfiteatru;
- ***Cercul Militar*** - dotat cu sală de spectacol-amfiteatru, diverse săli pentru cursuri, ședințe, expoziții;
- ***Clubul Tineretului*** - fosta *Casă a Tineretului*;
- **Casa Elevilor** sau ***Palatul Copiilor*** (fosta *Casă a Pionierului*);
- ***Centrul de Artă și Creație Populară;***
- ***Centrul Social-Cultural „Episcopul Damaschin”*** al *Episcopiei Sloboziei și Călărașilor*.

Plecând de la aceste premise, ***Direcţia Educație, Cultură și Tineret Slobozia*** [144] a proiectat, pentru anul 2019, un program de manifestări cultural-artistice și sportive

[144] *Sursa: Primăria Municipiului Slobozia - Raportul Primarului pentru anul 2019*

destinate locuitorilor municipiului Slobozia, în care componenta educativă a fost esențială din punct de vedere al scopului propus. Proiectele inițiate de *Direcţia Educație, Cultură și Tineret Slobozia* sau cele desfășurate în parteneriat cu alte instituții, asociații ori fundații, au avut loc atât la *Casa de Cultură a Municipiului Slobozia*, cât și în spații deschise, amenajate ca și locații de evenimente, care s-au impus în circuitul cultural slobozean drept zone destinate manifestărilor cultural-artistice și de petrecere a timpului liber (Piața Unirii, Piața Revoluției).

Direcţia Educație, Cultură și Tineret Slobozia este o structură funcţională în cadrul *U.A.T. Municipiul Slobozia,* înființată prin *H.C.L. 117/ 26.06.2018,* continuând activitatea și preluând atribuțiile *Direcției Municipale pentru Cultură, Învățământ, Sport și Tineret Slobozia,* înființată prin *H.C.L. nr. 36/28 februarie 2008 (D.M.C.S.T.)* și completată prin *H.C.L. nr. 47/30.08.2012 (D.M.C.I.S.T.).*

Programele și proiectele elaborate de *Direcția Educație, Cultură și Tineret Slobozia* au fost implementate sub semnul indisolubilei relații dintre educație și cultură, realizând astfel un cadru propice de atragere a tuturor categoriilor de vârstă, prin care am contribuit la dezvoltarea conştiinţei culturale individuale a acestora. S-a urmărit astfel educarea simțului artistic al slobozenilor, prin inducerea în conștiința publică a unui curent favorabil valorii autentice și a diferențierii dintre valoare și nonvaloare.

CULTURA

Pe tot parcursul anului 2019, instituția a promovat cultura de valoare, a oferit o diversitate de evenimente culturale, cu pronunțat caracter educativ. *Casa de Cultură a Municipiului Slobozia* s-a impus în spațiul cultural ialomițean ca un promotor al manifestărilor de calitate, în care se împletesc forme artistice diverse, într-un spectacol al bunului gust și al emoțiilor frumoase.

De la an an, se observă un interes din ce în ce mai mare pentru teatrul de calitate. Publicul slobozean a devenit unul avizat și cu așteptări ridicate în ceea ce privește actul artistic. De aceea, și în 2019, s-a urmărit cu precădere să se aducă în fața iubitorilor acestei arte spectacole de teatru de mare succes, care s-au bucurat de un număr total de aproape 5000 de spectatori. Cele două stagiuni teatrale au cuprins 16 piese de teatru, susținute de actori ai celor mai reprezentive instituții culturale de profil din țară, ca de exemplu: *„Căsătorie în trei”, „Bani din cer”, „Eu dau banu’, eu dau ora exactă”, „Tangou final”, „Diagnostic rezervat”, „Pe o pânză de păianjen”*, ș.a.m.d.

Muzica populară și-a ocupat un binemeritat loc în programul cultural al *Direcției Educație, Cultură și Tineret Slobozia*, ca mijloc de prezervare a tradițiilor din strămoși. La fiecare eveniment folcloric, alături de artiști cunoscuți ai scenei românești au luat parte și tineri interpreți din municipiul Slobozia sau din zonele limitrofe.

Direcția urmărește an de an să pună la dispoziția consumatorilor de cultură o gama cât mai largă de genuri muzicale. În acest sens, în anul 2019, publicul slobozean a avut parte de evenimente de anvergură: concertele susținute de *Direcția 5* și *Phoenix*, spectacolul „*Folk de colecție*” (Vasile Șeicaru, Ducu Bertzi și Victor Socaciu) susținut cu ocazia *Zilei Internaționale a Femeii* sau recitalul susținut de Anastasia Lazariuc cu prilejul *Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice*.

O manifestare devenită tradițională, ,,*Serbările Iernii*", s-a bucurat și în decembrie 2019 de un succes deosebit, în fața a câteva mii de slobozeni prezenți în Piața Revoluției. Un alt punct de interes pentru marele public l-a constituit manifestările dedicate *Sărbătorilor de Iarnă*, ca mijloc de prezervare şi transmitere mai departe obiceiurile din moşi-strămoşi. Tradiţionala Sărbătoare a colindului „*Sub zare de soare*", ajunsă în 2019 la ediţia a XIII-a, un eveniment de anvergură naţională, a adus la *Casa de Cultură* grupuri și cete de colindători din judeţul Ialomiţa, precum și invitaţi speciali din Botoşani, Maramureş, Neamţ, Sibiu și Hunedoara.

Proiecțiile de filme, cu prioritate a celor de producție românească, au ocupat un loc important în programul manifestărilor culturale. Iubitorii celei de-a șaptea arte au putut viziona în premieră națională filme de succes, atât românești, cât și de la case de producție de peste hotare. În anul 2019, la proiecțiile de film, în sala *Casei de Cultură* au fost prezenți peste 12.000 de spectatori, fiind organizate 99 de spectacole. Un punct aparte în ceea ce privește partea cinematografică a programului de activități pe anul 2019, a fost proiectul „ *Les filmes de Cannes a Slobozia*", care a adus pe marele ecran cele mai bune lungmetraje premiate la acest festival de film internațional.

Totodată, cea mai amplă şi complexă manifestare cultural-artistică și sportivă, care a avut loc în perioada 4 – 9 iunie – *„Sărbătorile Municipiului Slobozia", ediţia a XIX-a* - a fost ca întotdeauna, evenimentul cu cea mai largă audienţă la publicul slobozean. Conform programului manifestărilor, evenimentul a fost deschis de un concurs de istorie locală, desfășurat sub genericul ,,*Naparis*", adresat elevilor de liceu. În cea de-a doua zi a manifestărilor, a avut loc premierea olimpicilor slobozeni și acordarea titlului de *Cetățean de Onoare al Municipiului Slobozia* sportivului Adrian Mihalcea, totul în cadrul ședinței festive a *Consiliului Local Slobozia*.

Ziua *„Înălţării Domnului"* (6 iunie), patronul spiritual al municipiului, este debutul de drept al „*Sărbătorilor Municipiului Slobozia*", în aceeași zi fiind celebrată „*Ziua Eroilor*", prilej de omagiere a celor căzuți la datorie, pentru apărarea independenței și suveranității țării.

Sub genericul *„Slobozia în*

sărbătoare", parada unităților de învățământ, sportivilor și a portului popular, desfăşurată de la *Stadionul Municipal* până la scena amplasată în zona *Bazinul Olimpic*, s-a bucurat, ca de obicei de o atenție deosebită din partea slobozenilor, evenimentul atrăgând numeroși cetățeni.

Festivalul de Folclor „Hora Ialomițeană" s-a bucurat de aceeași prezență masivă din partea cetățenilor orașului.

La acestea se adaugă și principalele evenimentele din viața țării și a poporului român, sărbătorite conform tradiției la Slobozia, sunt: *Ziua Unirii Principatelor – 24 Ianuarie, Ziua Veteranilor de Război – 29 aprilie, Ziua Eroilor – 6 iunie, Ziua Drapelului – 26 iunie, Ziua Imnului – 29 iulie, Ziua Armatei – 25 octombrie, Ziua Naţională a României – 1 Decembrie și Ziua Revoluției Române – 22 Decembrie*.

De oferta culturală a *Direcției Educație, Cultură și Tineret Slobozia* beneficiază publicul de toate vârstele și categoriile socio-profesionale, diversitatea acesteia conducând an de an la creșterea numărului de participanți.

Principiile care au stat la baza direcțiilor de acțiune în domeniul cultural în anul 2019 au fost:

- *cultura ca fenomen de dezvoltare durabilă;*
- *accesul permanent și neîngrădit la actul cultural;*
- *diversitatea expresiilor culturale;*
- *promovarea specificului cultural local;*
- *contracararea efectului negativ al televizorului, internetului, anturajului etc;*
- *rolul educativ primordial al actului cultural.*

Nu în ultimul rând, **în municipiul Slobozia au loc anual festivaluri și concursuri de știință, muzică, teatru, etc., cu caracter local**, sau **târguri de servicii** (agricultură, mașini, utilaje, materiale construcții, diverse obiecte etc).

Astfel, principalele târguri și festivaluri organizate de *Direcția Educație, Cultură și Tineret Slobozia* în diverse parteneriate sunt:

- ***Zilele municipiului*** - cu dată schimbătoare, odată cu Înălțarea Domnului (hramul Catedralei), sărbătorite începând cu anul 2000;
- ***Festivalul internațional de folclor "Floare de pe Bărăgan"*** - în perioada iunie-iulie, de obicei în cadrul Zilelor Sloboziei;
- ***Festivalul şi Concursul National de Interpretare a Liedului "Ionel Perlea"***;
- ***Festivalul judeţean de folclor „Zărzărică, zărzărea"*** - are loc în luna mai;
- ***Festivalul naţional de folclor „Ion Albeşteanu"*** - este un festival naţional al tarafurilor și are loc în luna octombrie;
- ***Festivalul de colinde "Sub zare de soare"*** - Sărbătoarea Colindului ediţia a XIII-a - parteneriat cu Centrul Judeţean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii tradiţionale Ialomiţa;
- ***Festivalul Berii*** - în perioada iunie-iulie;

- ***Concursul regional de matematică „Gheorghe Mihoc"*** - Parteneri: Colegiul Naţional „Mihai Viteazu" Slobozia, Societatea de Ştiinţe Matematice din România - Filiala Ialomiţa;
- ***Concursul judeţean de folclor pentru copii „Grâuşor din Bărăgan"*** - Parteneri: Palatul Copiilor Slobozia, alte instituţii locale şi judeţene;
- ***Concursul interjudeţean de dans modern și dans popular „Magia Dansului"*** - Parteneri: Palatul Copiilor Slobozia, alte instituţii locale și judeţene;
- ***Festivalul-concurs de Interpretare Vocală pentru Copii „Steluţe de Crăciun"*** - Parteneri: Liceul de Arte „Ionel Perlea" Slobozia;
- ***Concursul interjudeţean de uzică folk „Balade de primăvară"*** - Parteneri: Palatul Copiilor Slobozia;
- ***Festivalul Naţional de Folclor „Doina Bărăganului",*** ediţia a IV-a - Protocol de parteneriat încheiat cu Centrul Judeţean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii radiţiona e Ialomiţa privind organizarea;
- ***Concursului Judeţean de Grupuri Vocale pentru Preşcolari „Prieteni prin cântec"*** - Parteneriat cu Grădiniţa cu program prelungit Piticot;
- ***Expoziţie de artă fotografică*** - Colecţia Costică Acsinte": „Viaţă de front din Marele Război 1916 - 1918", în parteneriat cu Muzeul Naţional de Istorie al României și Muzeul Judeţean Ialomiţa;
- ***Spectacol caritabil pentru strângere de fonduri în preajma Sărbătorilor de Iarnă -*** Parteneriat cu Crucea Roşie Ialomiţa;
- „***Zilele Recoltei***" - manifestare organizată în parteneriat cu S.C. Servicii Publice S.R.L. Slobozia;
- „***E vremea colindelor***" - spectacol de colinde și obiceiuri de iarnă în parteneriat cu Protopopiatul Slobozia;
- ***Festivalul-concurs de interpretare vocală: Romanian Kids Music Awards*** - ediţia a III-a - Parteneriat cu Asociaţia Belle Arti
- „***Facem sport de mici, ca să creştem mari, voinici***" - parteneriat cu Grădiniţa cu Program Prelungit „Dumbrava minunată" Slobozia;
- „***Educaţie multiculturală pentru toţi***" - parteneriat cu Şcoala Gimnazială nr. 3;
- ***Turneul Internaţional de Şah „Cupa Satori Art"-*** parteneriat cu ACS SATORI Art Slobozia;
- ***Salonul anual de carte*** – în perioada septembrie-octombrie;
- ***Târgul de utilaje și maşinării agricole Agromec***;
- ***Târgul Naţional de Agricultură şi Industrie Alimentară Agroial-Partener -*** organizat de Camera de Comerţ Industrie şi Agricultura Ialomiţa;
- ***Salonul de construcții și arhitectură***;
- ***Salonul de tehnologii si echipamente pentru energii regenerabile;***
- ***Salonul „Femina Star & Salonul Mireselor"*** (februarie, martie), organizat de Camera de Comerţ Industrie şi Agricultura Ialomiţa, în parteneriat cu Consiliul

Judeţean Ialomiţa şi Asociaţia pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Feminin din România.[145]

Slobozia este cunoscută și datorită Festivalului de muzică ***„Trofeul Tinereții Amara”***, spectacol ce se desfășoară în fiecare an în stațiunea Amara.

EDUCAȚIE ȘI TINERET

De asemenea, **în decursul anului 2019, au fost organizate manifestări în parteneriat cu toate instituţiile de învăţământ din municipiu**, acestea materializându-se în acţiuni educative, cultural-artistice şi sportive, precum: *concursuri de istorie* cu ocazia datelor importante din trecutul neamului nostru, manifestări dedicate Luceafărului Poeziei Româneşti, Mihai Eminescu (15 Ianuarie şi 15 iunie), *concursuri artistice dedicate copiilor* („*Magia dansului*", „*Prieteni prin cântec*") etc. Au fost organizate, *spectacole şi proiecţii de film pentru copii şi tineret*, cu ocazia zilei şcolii sau a altor evenimente susţinute de elevi şi preşcolari din municipiu. „*Săptămâna Mobilităţii Europene*" (16-22 septembrie) a atras, ca şi la ediţiile anterioare, peste 350 de preşcolari şi elevi, care au participat la întreceri sportive (biciclete, triciclete, role, alergare), concursuri de desene pe asfalt, atât în incinta Stadionului Municipal, pe pista de Karting a Palatului Copiilor, cât și în Parcul Tineretului. O preocupare permanentă a fost în anul 2019 implementarea şi dezvoltarea de proiecte în parteneriat cu *Consiliul Local al Tinerilor*, ca mod de implicare a acestora în viaţa comunităţii şi de conştientizare a importanţei pe care o au ideile inovatoare în dezvoltarea socială („*Ora pământului", Concursul de proiecte „Slobozia viitorului", „Balul Bobocilor*”, acţiunile de ecologizare a spaţiilor verzi din municipiu, etc.).

ACTIVITATEA SPORTIVĂ

În domeniul sportului de masă, au fost organizate competiţii, atât cele tradiţionale, precum şi cele ocazionate de unele evenimente. Cel mai important eveniment sportiv al anului 2019, în organizarea *Direcţiei Educaţie, Cultură şi Tineret*, l-a constituit *Turneul de tenis al municipiului Slobozia, Memorial „Ioan Pinter"*, ediţia a XIX-a. Competiţia face parte din calendarul oficial al federaţiei române de specialitate, fiind cotată printre cele mai bune de acest nivel din toată ţara. Condiţiile de organizare au fost apreciate atât de reprezentanţii federaţiei, cât şi de către sportivi. Parteneriatul cu F.R.T. la categoria 14 ani, fete şi băieţi, a făcut din

[145] *Sursa: https://www.turismslobozia.ro/ro/informatii-utile/calendarul-evenimentelor-culturale/evenimente-programate*

concursul de la Slobozia unul dintre cele mai puternice din ţară, din punct de vedere al participării şi calităţii jocurilor.

La această competiție se adaugă și „***Cupa 1 Decembrie" la tenis***, care a reunit la *Sala Sporturilor „Andreea Nica"* din Slobozia practicanţi ai acestei discipline, pentru care pasiunea pentru sport nu are vârstă. Competiţia adresată veteranilor a fost, şi în anul 2019, una reuşită.

Un alt eveniment sportiv de amploare, organizat în parteneriat cu *D.J.S.T. Ialomiţa* și *Asociaţia Judeţeană de Atletism Ialomiţa*, a fost ***Cupa Municipiului Slobozia la Atletism, editia a XIII-a***, care s-a bucurat de o prezenţă numeroasă, peste 300 de sportivi luând startul la competiţia organizată la *Stadionul Municipal „1 Mai*".

O manifestare care a devenit tradiţională la Slobozia, **concursul de îndemânare auto**, etapă intermediară a ***Raliului Prieteniei Brăila - Dobrich*** (România - Bulgaria), s-a desfăşurat pe traseul amenajat în *Parcul Industrial IMM*. La o săptămână distanţă, Slobozia a intrat pe harta competiţiilor oficiale organizate de federaţia de specialiate, prin etapa a doua a ***Campionatului Naţional de Autoslalom***, care a avut loc în aceeaşi ocazie.

De asemenea, competiţii sportive de masă au fost organizate şi cu prilejul *Sărbătorilor Municipiului Slobozia*, ediţia a XIX-a: streetball, fotbal, şah şi table, erosul sărbătorilor, etc.[146]

Activitatea sportivă este un domeniu important al vieții comunității prin contribuția sa la valorificarea talentelor locale și afirmarea lor pe plan național și internațional și prin contribuția la menținerea unei bune stări de sănătate a populației.

Scopul ramurii sportive este să acorde o importanţă semnificativă dezvoltării unui tineret sănătos fizic şi mental, promovând idealul ”minte sănătoasă în corp sănătos” şi valorificând în acest scop resursele locale asigurate prin oferta de petrecere a timpului liber şi prin practicarea sportului.

Prin diversitatea disciplinelor sportive și numărul sportivilor legitimați, ca și prin dimensiunea bazei tehnico-materiale, ***Clubul Sportiv Municipal (CSM) „Unirea*" Slobozia, instituție de drept public, este clubul cel mai mare din municipiu, respectiv din județ.**

Clubul Sportiv Municipal Slobozia a luat ființă prin H.C.L. nr.177/ 29.09.2005, iar prin H.C.L. 48 / 29.04.2010 clubului sportiv i se atribuie și denumirea „UNIREA”.

Clubul Sportiv Municipal „UNIREA” Slobozia este persoana juridică de drept public, organizată ca instituție publică în subordinea Consiliului Local al Municipiului Slobozia și funcționează conform prevederilor Legii nr. 69/2000 – Legea educației fizice și sportului, precum și a Regulamentului de organizare și funcționare aprobat prin H.C.L. nr. 130 / 29.08.2013. Culorile clubului sunt galben și albastru.

[146] *Sursa: Raport de Activitate al Direcţiei Educaţie, Cultură și Tineret Slobozia, anul 2019*

Scopul *Clubului Sportiv Municipal „UNIREA" Slobozia* este încurajarea, promovarea și dezvoltarea sportului de performanță, precum și sportul pentru toți, selecția, pregătirea și participarea sportivilor la competiţii interne și internaționale pentru promovarea imaginii comunității locale.

CSM „UNIREA" Slobozia este o instituţie polisportivă, iar activităţile se desfăşoară pe ramuri sportive, cu următoarele secții: fotbal, handbal, karate WKC, kempo, scrimă, tenis, lupte, atletism, automobilism.

Baza materială a *Clubului Sportiv Municipal Unirea Slobozia* este administrată ca și bun aflat în patrimoniul public și este constituită din:[147]

sala de sport Andreea Nica, unde este si sediul administrativ;
stadionul 1 MAI ;
stadionul din cartierul Slobozia Nouă;
stadionul din zona padurea Peri;
2 terenuri sintetice;
bazinul de înot didactic;
4 terenuri tenis câmp.

Performanțe notabile au obținut sportivii din cadrul clubului de handbal feminin și a echipei de fotbal.

Echipa de handbal feminin a evoluat în Divizia A până în primăvara anului 2014, pentru ca la sfârșitul sezonului competițional 2013-2014, CSM Unirea Slobozia să câștige seria A a Diviziei A și astfel să promoveze în Liga Națională. Echipa de handbal joacă meciurile de pe teren propriu la *Sala Sporturilor Slobozia*, situată în incinta Stadionului Municipal. Până pe 1 iulie 2017, echipa s-a numit *CSM Unirea Slobozia*, dar numele a fost schimbat după mutarea din subordinea *Clubului Sportiv Municipal* în cea a *Asociației Handbal Club Municipal Slobozia*. La sfârșitul sezonului 2017-2018, echipa a retrogradat în Divizia A și după un sezon în eșalonul secund, echipa a revenit în Liga Națională. Sezonul 2019-2020 s-a încheiat, din cauza *Pandemiei Covid-19* fără a se mai disputa ultimele șapte etape, cu rămânerea în vigoare a clasamentului valabil la data de 11 martie 2020, când s-a desfășurat ultimul meci.

„***Unirea Slobozia***" este o **echipă de fotbal** din Slobozia, înființată în anul 1955, atunci echipa reprezentativă a orașului purta numele de „*Azotul Slobozia*". A jucat în campionatul județean până în anul 1970, când a promovat în divizia C, unde a stat până în anul 1983, când și-a schimbat numele din „Azotul Slobozia" în „Unirea Slobozia" și a intrat în divizia B. În anul 1993 echipa a fost desființată, urmând să fie reînființată în

[147] *Sursa: Informații puse la dispoziție de Primăria Municipiului Slobozia – Raportul Primarului pe anul 2020*

anul 2004 cu numele de „*FC Unirea Slobozia*” și preluată ulterior de *CSM „UNIREA” Slobozia*.

Clubul Sportiv Municipal „UNIREA” Slobozia este inițiatorul programului menit să asigure un liant cu firmele ce oferă finanțare pentru activitatea sportivă din municipiul Slobozia. [148]

Pilonii strategiei sportului local:

- ***Excelenţa sportivă, înalta performanţă*** – difuzarea valorilor Municipiului Slobozia în întreaga România.
- ***Performanţa sportivă*** - dezvoltarea spiritului de competiţie şi de fair-play, organizarea de competiţii naţionale cu scopul de a creşte numărul de sportivi de performanţă.
- ***Ştiinţa Sportului*** - registrul de monitorizare ca instrument de diagnoză a stării de sănătate a populaţiei tinere şi de prognosticare a acesteia.
- ***Participarea sportivă*** – creşterea numărului de practicanţi pentru fiecare ramură de sport .
- ***Incluziunea socială, resursa umană, forţa de muncă.***

Evidenţiem potenţialul sportului de a aduce contribuţii semnificative la obiectivele generale prin creşterea capacităţii de angajare şi a mobilităţii prin acţiuni care promovează incluziunea socială în şi prin sport, educaţie şi formare.

- atragerea, sporirea numărului specialiştilor şi perfecţionarea acestora - antrenori, arbitrii, medici, kinetoterapeuţi, jurişti, economişti .
- voluntariat în sport - dezvoltarea în concordanţă cu activitatea comunităţii locale. Implicarea tinerilor şi a foştilor performeri în activităţi de voluntariat, crearea de locuri de muncă, reconversia profesională a sportivilor.

În anul 2020 s-au dezvoltat parteneriate cu unităţi şcolare unde *C.S.M. Unirea Slobozia* are sportivii şcolarizaţi. Sportul şcolar reprezintă baza sportului de performanţă. Beneficiarul principal al structurilor sportive şcolare trebuie sa fie practicanţii si bineînţeles secţiile de seniori şi comunitatea. În acest sens *C.S.M.Unirea Slobozia* a dezvoltat şi cultivat posibilităţile de colaborare, sprijinind activitatea sportivă şcolară. Este cazul secţiilor de atletism, scrimă, handbal, tenis, unde la terminarea liceului, sportivii valoroşi vor veni la *C.S.M. Unirea Slobozia*.

⇒ Proiectarea activităţii la *C.S.S. Slobozia* să se facă în funcţie de tradiţia dar mai ales de existența și valoarea secţiilor *C.S.M. Unirea Slobozia*.

⇒ Conjugarea eforturilor structurilor sportive pentru atragerea şi mai ales motivarea tehnicienilor valoroşi.

⇒ Parteneriat cu *A.F.C. UNIREA 04 SLOBOZIA, A.H.C.M Slobozia, C.S.S. Slobozia şi A.C.S. SATORI ART* în vederea preluării la şi de la *C.S.M. UNIREA SLOBOZIA* a sportivilor valoroşi.

[148] *Sursa: Clubul Sportiv Municipal UNIREA Slobozia - http://csmus.ro/*

⇒ Deplasarea antrenorilor în şcoli şi apelarea copiilor în cadrul orelor de educaţie fizică.

În ceea ce privește colaborarea cu organele administraţiei publice locale, instituţii publice şi agenţi economici:

⇒ Un sprijin eficient s-a primit din partea *Consiliului Local al Municipiului Slobozia* care a aprobat finanţarea pentru: cele 6 secţii sportive ale clubului si înfiinţarea în anul 2021 a altor 2 secții noi, salariile personalului contractual, colaboratorilor şi cheltuielile de funcţionare ale bazinului de înot didactic precum şi a bazelor sportive din administrare.

⇒ *Mass-media locală* a mijlocit comunicarea mesajelor *C.S.M.UNIREA SLOBOZIA* către simpatizanţi, favorizând informarea realistă în legătură cu valoarea sportivilor. Se apreciază sprijinul pe care ziarele locale, televiziunile locale si naţionale şi posturile de radio locale le-au acordat clubului nostru.

Totodată, în domeniul sportului, atât la nivelul județului Ialomița, cât și al municipiului Slobozia, mai funcționează peste 180 asociații sportive. Sporturile practicate sunt: atletism, handbal, tenis de masă și câmp, scrimă, box, turism, fotbal, lupte libere și greco-romane.

2.7.4. Infrastructura şi serviciile turistice

Turismul reprezintă o industrie intensivă, care operează 24 ore pe zi, 7 zile pe săptămână, oferind oportunități de angajare pentru tineri sau pentru persoanele interesate, inclusiv în regim part-time. Marele avantaj oferit de turism este reprezentat de faptul că, pe lângă personalul calificat, poate constitui o oportunitate la absorbția semnificativă a unei forțe de muncă mai puțin calificate.

Diversitatea serviciilor este un indicator de bază a unităților si stațiunilor turistice. Gama serviciilor de divertisment alternativ trebuie inclusă în oferta unităților din domeniul turismului.

În continuare se va realiza analiza diversității si complexității serviciilor turistice din regiune/județ/municipiul Slobozia, ținând cont de următoarele elemente:

⇒ *volumul si calitatea portofoliului materialelor informative despre posibilitățile turistice a localităților;*

⇒ *existența si utilitatea birourilor de informare turistică;*

⇒ *posibilitățile de tratament terapeutic;*

⇒ *posibilitățile de distracție;*

⇒ *trasee turistice;*

⇒ *brosuri;*

⇒ *tăblițe indicatoare;*

⇒ *hărți turistice;*

⇒ *semnalizări trasee turistice;*
⇒ *alte elemente de analiză.*

În categoria structurilor de primire turistică cu funcţiuni de cazare turistică intră orice construcţie sau amenajare care furnizează în mod permanent sau sezonier serviciul de cazare şi alte servicii specifice pentru turişti.

Ţinând cont de aceste caracteristici, pe teritoriul României aceste structuri se găsesc sub forma de hoteluri, hoteluri pentru tineret, hosteluri, hoteluri apartament, moteluri, hanuri, vile turistice, cabane turistice, bungalouri, sate de vacanţă, campinguri, popasuri turistice, căsuţe turistice, tabere de elevi şi preşcolari, pensiuni turistice şi agroturistice, spaţii de cazare de pe navele fluviale sau alte unităţi de cazare colective.

Conform datelor statistice aferente anului 2020, reiese faptul că **regiunea Sud-Muntenia se situează pe locul 6 în ceea ce privește totalul structurilor de primire turistică**, cu 773 unități din totalul de 8.610 la nivelul țării. De asemenea, Regiunea Sud-Muntenia ocupă locul 2 în ceea ce priveşte numărul de moteluri, fiind una dintre cele trei regiuni care deţin pe teritoriul lor hanuri turistice, pe lângă regiunile Sud-Est şi Vest şi de asemenea, dintre cele 10 spaţii de cazare pe nave fluviale şi maritime de pe suprafaţa României, acesteia îi aparţin 2, cu un număr de peste 336 locuri de cazare.

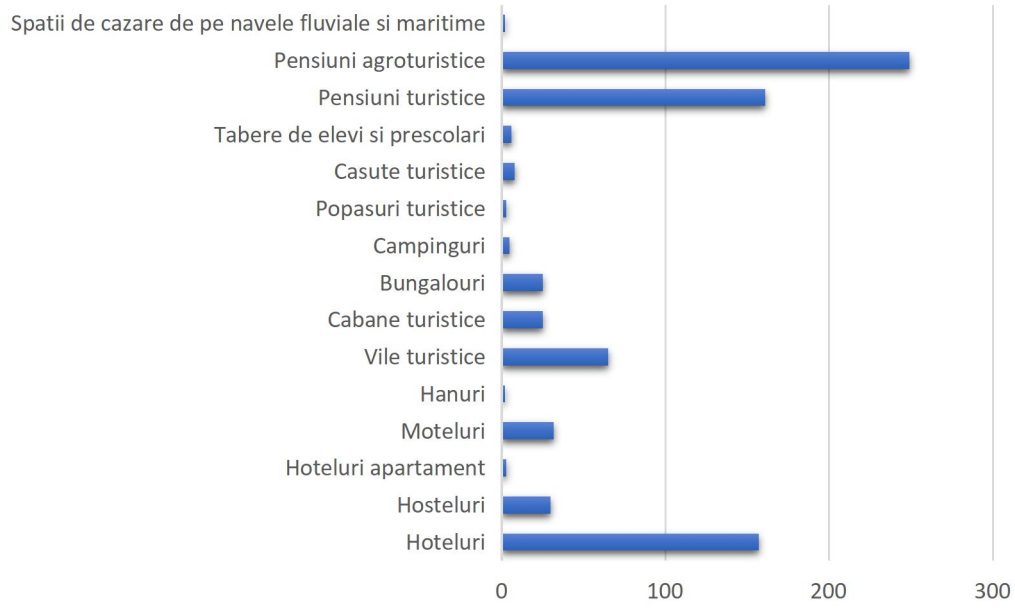

Fig. 2.46. Structuri de primire turistică în Regiunea Sud-Muntenia [149]

În judeţul Ialomița, sectorul turismului deţine un rol secundar, având o infrastructură de cazare slab dezvoltată, reprezentând un domeniu strategic de investiții pe termen lung.

Capacitatea economiei locale de a beneficia de turism depinde de disponibilitatea de investiții pentru dezvoltarea infrastructurii necesare și de capacitatea sa de a satisfice nevoile turiștilor.

[149] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică, anul 2020*

Ca urmare, în perioada 2010-2020, la nivel de județ evoluția capacității de cazare în structurile existente a înregistrat o ușoară tendință crescătoare (6,11%) în perioada 2010 - 2015 (de la 573.151 locuri-zile în 2010, la 610.453 locuri-zile în 2015), pentru ca în perioada 2016 – 2020 să scadă vertiginos de la 510.903 locuri-zile locuri-zile până la valoarea de 345.307 locuri-zile în anul 2020, după cum se poate observa și din graficul de mai jos:

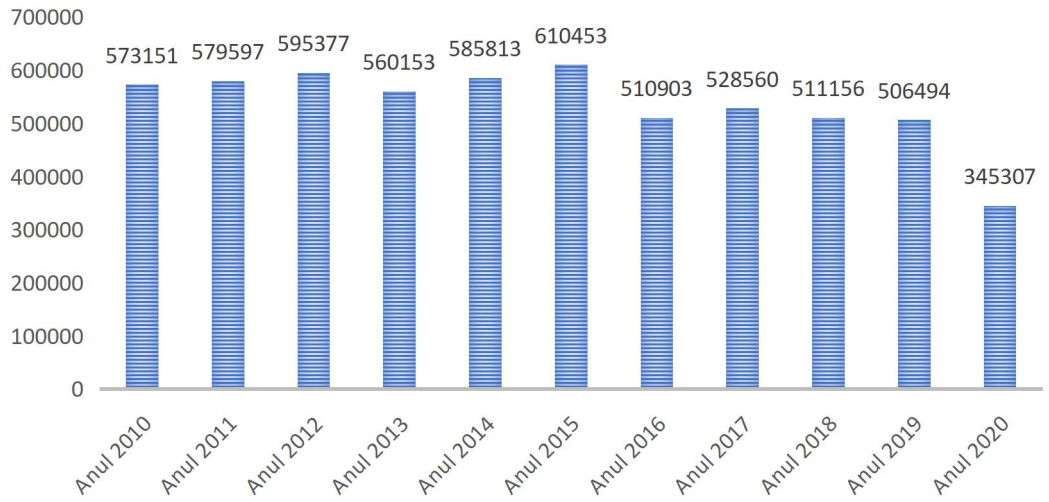

Fig. 2.47. Evoluția capacității de cazare în Jud. Ialomița, 2010-2020 (locuri- zile) [150]

În ceea ce privește **capacitatea de cazare turistică existentă în județul Ialomița**, în anul 2020 se regăseau 1.526 locuri în hoteluri, 202 locuri în moteluri, 105 în căsuțe turistice și agroturistice, 72 de locuri în vile turistice și 69 locuri în hosteluri. Singura scădere, față de anul 2010, o înregistrează locurile din hoteluri (în mod special între anii 2018-2020), în timp ce toate celelalte structuri de cazare au înregistrat o creștere semnificativă a numărului de locuri.

[150] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

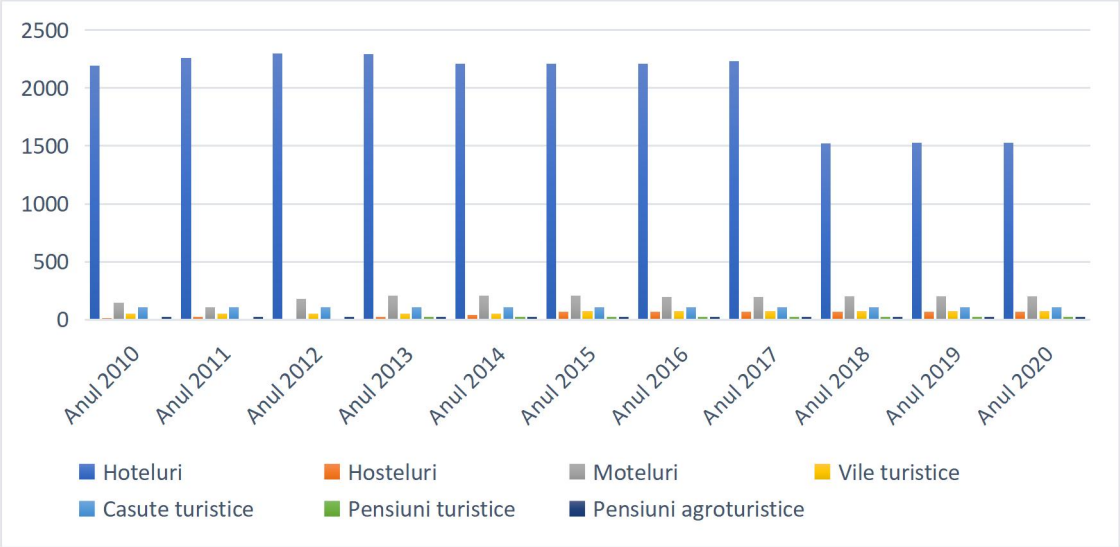

Fig. 2.48. Evoluția capacității de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică Jud. Ialomița, 2010-2020 (locuri) [151]

Capacitatea de cazare turistică din județ reprezenta, în anul 2020, 7,05% din întreaga regiune, fapt care se explică și datorită turismului foarte dezvoltat din celelalte județe din regiune, în special Prahova (36,94%) și Argeș (32,99%).

Și la nivelul municipiului Slobozia, sectorul turismului deţine rol secundar, deoarece capacitatea de cazare turistică în funcțiune, în anul 2020, este de 95.458 de locuri-zile, reprezentând 27,64% din capacitatea de cazare turistică în funcțiune din județul Ialomița (345.307 de locuri-zile), cu un *indice de ocupare*[152] scăzut (22,67%) în anul 2020.[153]

Capacitatea de cazare în funcţiune a municipiului Slobozia reprezentată de hoteluri, hosteluri și moteluri, înregistrează o tendință similară cu cea de la nivelul județului în aceeași perioadă, respectiv o ușoară tendință crescătoare (6,11%) în perioada 2010 - 2015 (de la 100.755 locuri-zile în 2010, la 110.011 locuri-zile în 2015), pentru ca în perioada 2016 – 2020 să scadă vertiginos în anul 2016 de la 103.701 locuri-zile până la valoarea de 95.458 locuri-zile în anul 2020.

Ponderea cea mai mare este deținută de locurile în hoteluri (89,67%) și de locurile în moteluri (10,33%), locuri de cazare în hosteluri și pensiuni agroturistice existând la nivelul municipiului doar în perioada 2015-2016.

[151] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*
[152] *Indicele de ocupare a capacităţii de cazare turistică in funcţiune: Io = (Nîn/Cf) x 100, unde Nîn - numărul de înnoptări înregistrate intr-o anumită perioadă; Cf - capacitatea de cazare turistică in funcţiune*
[153] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

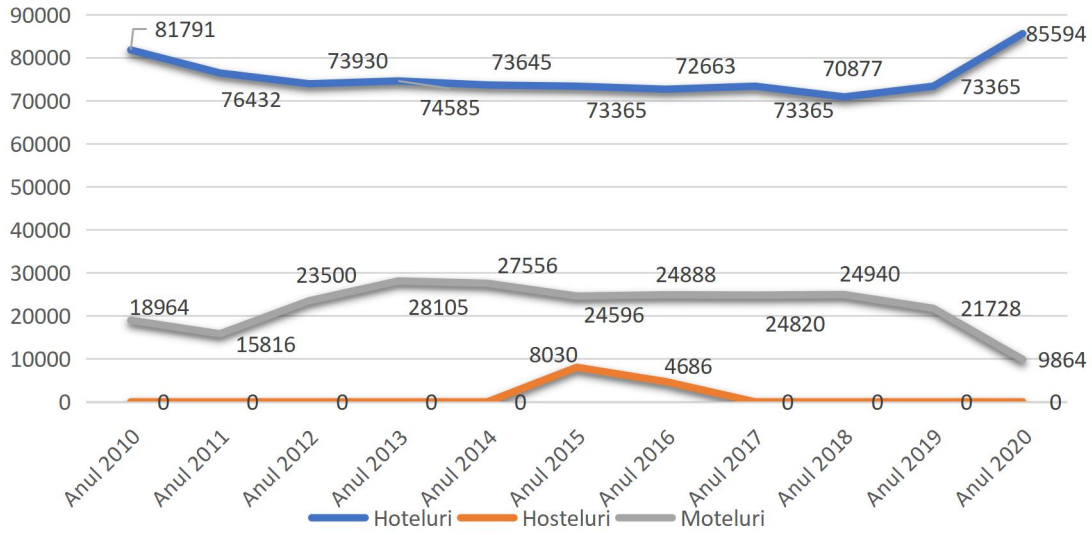

Fig. 2.49. Capacitatea de cazare turistică în funcțiune, pe tipuri de structuri de primire turistică în Municipiul Slobozia (locuri- zile), 2010-2020 [154]

Repartiția pe tipuri de structuri de primire turistică pentru anul 2020, la nivelul Municipiului Slobozia arată o preponderență a hotelurilor (78,82%), urmând la mare distanță motelurile (21,18%).

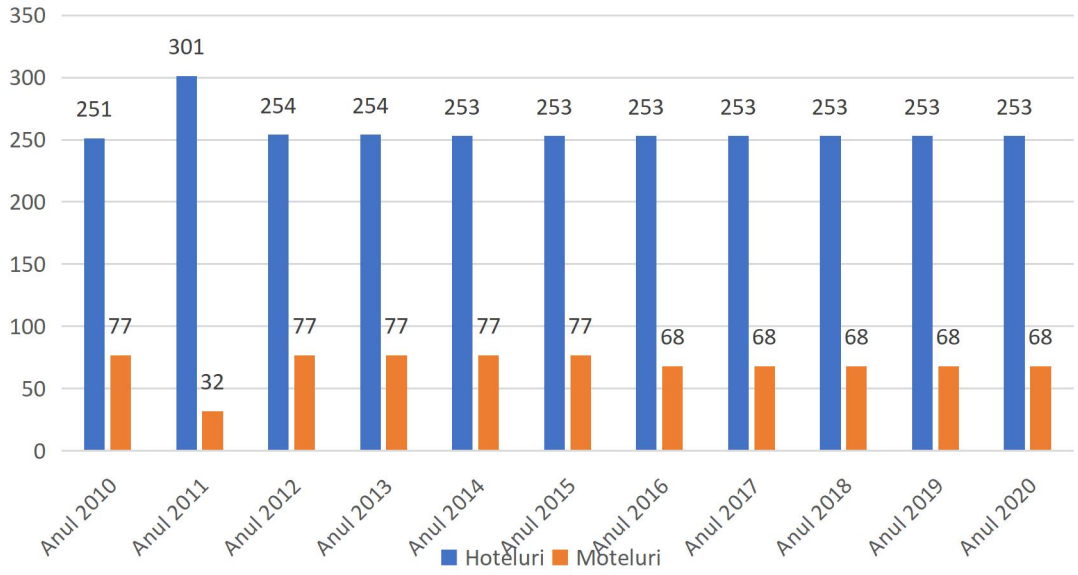

Fig. 2.50. Evoluția capacității de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică în Municipiul Slobozia (locuri), 2010-2020 [155]

O scurtă analiză a datelor existente relevă faptul că hotelurile dețin în continuare supremația în ceea ce privește preferințele de cazare ale turiștilor, în timp ce

[154] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*
[155] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

preferințele spre moteluri/hosteluri/pensiuni se situează la aproximativ 20% din totalul turiștilor.

În ceea ce privește **numărul turiștilor sosiți** în structurile de primire turistică din municipiu, acesta a fost de 6.851 în anul 2020, mai puțin cu 19,39% față de anul 2010 (8.180 turiști), cea mai mare parte a turiștilor fiind cazați în hoteluri.

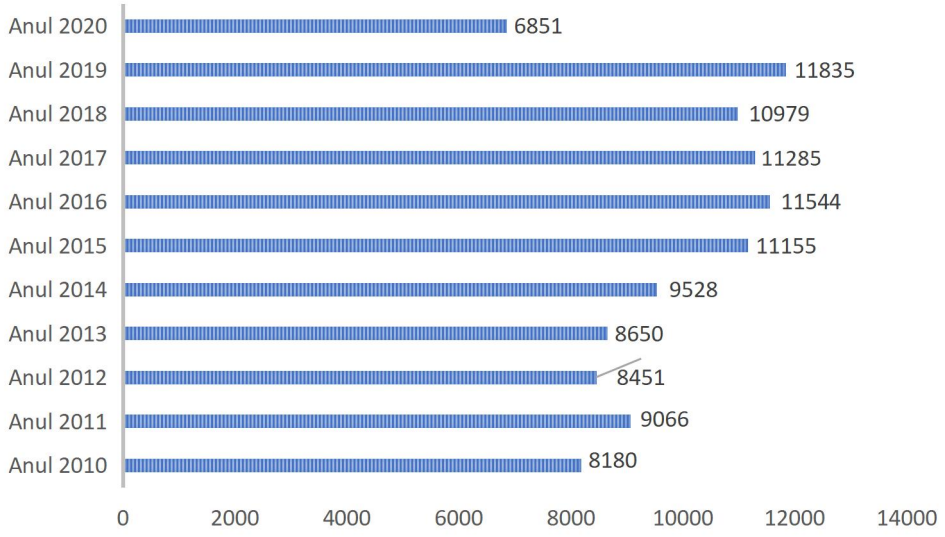

Fig. 2.51. Evoluția numărului de sosiri în structurile de cazare, în municipiul Slobozia, în perioada 2010-2020 [156]

În anul 2020, **numărul de înnoptări** în municipiu a fost de 21.649 (29,38% din numărul total din județ), majoritatea fiind înregistrate în hoteluri. Respectând evoluția fluctuantă - creșteri intercalate cu scăderi - a județului între 2010 și 2020, municipiul Slobozia înregistrează aceeași evoluție, dar mai puțin accentuată, situație reprezentată grafic mai jos.

După cum arată și **indicii de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune**, tot hotelurile se mențin pe primul loc și în prezent. Indicii de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune se calculează prin raportarea numărului de înnoptări realizate, la capacitatea de cazare turistică în funcțiune din perioada respectivă.

[156] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

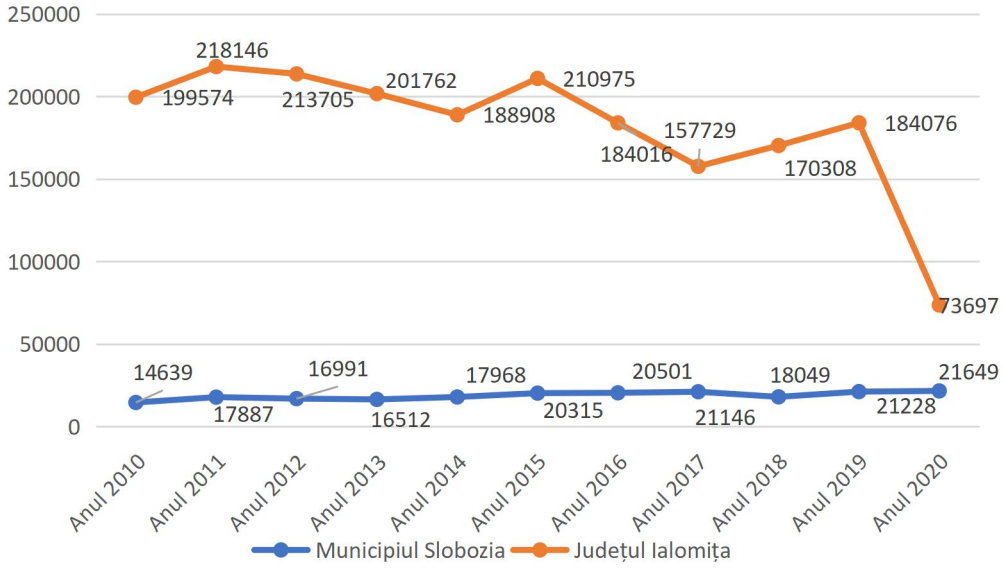

Fig. 2.52. Evoluția numărului de înnoptări în structurile de cazare, în județul Ialomița și municipiul Slobozia, în perioada 2010-2020 [157]

Astfel, **durata medie de ședere** (împărţirea numărului de înnoptări realizate la numărul de sosiri ale turiştilor) **în unitățile de primire turistică din municipiul Slobozia** a înregistrat valori între 1,78 și 3,15 nopți per turist în perioada 2010 – 2020, având un **trend crescător,** nerespectând evoluția descrescătoare de la nivelul județului Ialomița (5,47 – 3,29).

Din analiza duratei medii a sejururilor turistice **în municipiul Slobozia**, se observă că turiștii petrec perioade din ce în ce mai scurte de timp în unitățile de cazare, municipiul nereprezentând o destinație turistică de interes pe harta țării, fapt care este în detrimentul turismului cultural sau curativ, dar poate arăta în același timp și **creșterea importanței turismului de afaceri sau de evenimente**.

O altă concluzie importantă este aceea că turismul în zona Sloboziei se caracterizează în primul rând prin sezonalitate. În cele trei luni de vară - iunie, iulie, august - se înregistrează valori semnificative în numărul sosirilor turistice. Segmentele turismului prezente în mod permanent - adică cele capabile să elimine caracterul de sezonalitate - sunt turismul de afaceri și cel de conferință - care sunt capabile de a determina un număr însemnat de turiști să rămână în zonă câteva zile.

Dezavantajul lor constă în faptul că doar marile orașe pot asigura locații, clădiri și săli corespunzătoare pentru primirea unui număr semnificativ de persoane, astfel oportunitățile dezvoltării turismului de conferință sunt implementabile doar prin dezvoltările realizate în orașele mai mari, excluzând localitățile mai mici.

Din acest motiv o soluție ar putea fi dezvoltarea de programe turistice adresate mediului de afaceri (pensiuni dotate cu săli de conferință mari, dezvoltarea serviciului de catering etc.).

[157] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

În anul 2015 a fost inaugurat ***Centrul național de informare și promovare turistică Slobozia****, primul Centru Național din județul Ialomița* menit să promoveze obiectivele turistice, tradițiile și valorile culturale ale zonei.

Astfel, ***Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Slobozia*** a oferit toată gama de informații despre obiectivele turistice, activitățile culturale – festivaluri cu specific local sau național, în vederea promovării municipiului Slobozia, județului Ialomița și implicit regiunii Sud-Muntenia.

Turismul, însă, are în prezent o contribuție marginală la economia județului Ialomița și implicit a municipiului Slobozia, beneficiile acestuia fiind resimțite direct la scară mai mare doar în Stațiunea Amara. În plus, mare parte din circulația turistică a județului este subvenționată prin programele pentru pensionari.

Astfel, dezvoltarea turismului va urmări principiile adoptate care vizează:

întărirea și protejarea resurselor naturale și a patrimoniului natural: Resursele naturale contribuie la creșterea atractivității regiunilor, a zonelor cu potențial recreativ, și la calitatea vieții în general. Strategiile integrate de utilizare a resurselor de apă trebuie să includă și măsuri de protecție a apei de suprafață, subterane, de monitorizare a utilizării de către fermieri a îngrășămintelor, irigării, stațiilor de tratare a apei uzate, etc. Politicile de planificare spațială sunt preocupate de reamenajarea și conservarea ecosistemelor, a rețelelor ecologice, de folosirea de zone tampon de protectie, etc.;

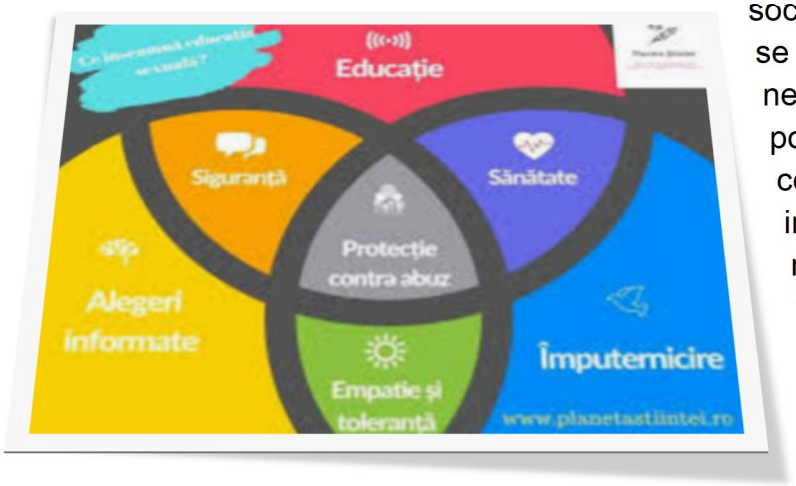
întărirea patrimoniului cultural ca factor de dezvoltare: Creșterea atractivității localităților și regiunilor pentru investitori și turiști și pentru interesul public general, prin întărirea patrimoniului cultural, reprezintă o contribuție esențială pentru dezvoltarea economică și întărirea identității regionale. Politicile de dezvoltare spațială trebuie să contribuie la folosirea managementului integrat al patrimoniului cultural, ca formă modernă de protejare și conservare a patrimoniului, luând în considerare nevoile societății moderne;

încurajarea unui turism de calitate și durabil: Politicile de dezvoltare spațială trebuie să ajute mai ales zonele dezavantajate să dezvolte oportunități ce vizează dezvoltarea turismului. În general este necesar să se înțeleagă valoarea ecosistemelor, relația dintre acestea și numărul de vizitatori și rolul instrumentelor de control (ex. analiza impactului regional). Formele de turism ecologic adaptate la caracteristicile locale pot oferi oportunități pentru dezvoltare, ce pot fi exploatate în viitor;

limitarea impactului dezastrelor naturale: Dezastrele naturale produc daune considerabile cu serioase consecințe pentru viața oamenilor, sănătate, pentru economie, pentru structura localităților și pentru cadrul natural. Administrația publică trebuie să ia în considerare măsuri pentru limitarea impactului, dar și pentru a face structura localităților mai puțin vulnerabilă la dezastre naturale, prin modul de ocupare a terenului și prin modul de proiectare/construcție.

2.8. INFRASTRUCTURA SOCIALĂ A MUNICIPIULUI SLOBOZIA

Potrivit ***Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030***, din punct de vedere social este nevoie de o societate coezivă, care să beneficieze de îmbunătățirea sistemului de educație și sănătate, de reducerea inegalităților dintre bărbați și femei, dintre mediul urban și rural, care să conducă la promovarea unei societăți deschise, în care cetățenii se pot simți apreciați și sprijiniți. E nevoie de cultivarea rezilienței populației, în așa fel încât cetățeanul, într-un cadru instituțional echitabil, să își poată realiza visurile acasă. În același timp, statul trebuie să ajute la sporirea potențialului cetățeanului prin abordarea problemelor legate de sănătate, de educație și de limitele pieței libere, probleme la care se poate răspunde prin politici publice, rezultatul fiind un nivel de trai cât mai ridicat pentru toți cetățenii. Sporirea capitalului social – crearea unui simț civic definit prin încredere între cetățeni - va conduce la deblocarea potențialului cetățenilor români pentru a se realiza prin forțe proprii, asigurând totodată și dezvoltarea durabilă a comunităților lor.

2.8.1. Sistemul și infrastructura educațională

Potrivit UNESCO, **educația** pentru Dezvoltare Durabilă reprezintă „***un instrument cheie pentru realizarea ODD-urilor***”. Dezvoltarea Durabilă reprezintă o paradigmă bazată pe etică și educație pentru Dezvoltare Durabilă și are ca scop dezvoltarea competențelor care ajută indivizii să reflecteze la propriile lor acțiuni, ținând seama de impacturile lor actuale și viitoare, sociale, culturale, economice și de mediu.[158]

Un obiectiv prioritar de importanță strategică și o condiție obligatorie pentru transpunerea în fapt a principiilor dezvoltarii durabile pe termen mediu si lung îl reprezintă îmbunătățirea radicală și diversificarea ofertei educaționale a întregului sistem de învățământ și formare profesională din România.

[158] *Sursa: Educație pentru Obiectivele Dezvoltării Durabile: Obiective de învățare - UNESCO*

Educația reprezintă factorul strategic al dezvoltării viitoare a țării prin contribuția sa esențială la modelarea multidimensională și anticipativă a capitalului uman. Îmbunătățirea radicală și diversificarea ofertei educaționale a întregului sistem de învățământ și formare profesională din România este recunoscută ca un obiectiv prioritar de importanță strategică și o condiție obligatorie pentru transpunerea în fapt a principiilor dezvoltarii durabile pe termen mediu si lung.

Ținând cont de aceste considerente și de faptul că educația este percepută ca o cale spre dezvoltarea durabilă, în ***Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030*** sunt stabilite o serie de obiective la nivel național, pentru anii 2020 și 2030.

Dacă ***obiectivul național Orizont 2020*** a presupus: *"atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010"*.

Obiectivul național Orizont 2030 are în vedere: *"situarea sistemului de învățământ și formare profesională din România la nivelul performanțelor superioare din UE; apropierea semnificativă de nivelul mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu dizabilități".*

Pentru acest orizont de timp se vor avea în vedere, sub rezerva elaborărilor și fundamentării ulterioare, următoarele ***direcții strategice de acțiune***:

- ⇒ *Principiile și practicile dezvoltării durabile vor fi încorporate organic în ansamblul politicilor educaționale. În baza direcțiilor strategice care urmează să fie convenite, în linii generale se vor realiza exerciții de viziune bazate pe evaluarea comparativă a rezultatelor obținute la fiecare 5 ani, cel relevant pentru orizontul 2030 fiind anul 2019;*
- ⇒ *Eficiența internă și externă a sistemului de educație, de la educația timpurie la studiile post-doctorale, de la educația formală la cea non-formală, de la formarea profesională inițială și continuă până la accesul echitabil la învățare, în condiții de calitate, va fi în continuare obiectivul principal;*
- ⇒ *Metodologia de evaluare, certificare și atestare a calității actului educațional, precum și a relevanței acestuia pe piața muncii se va alinia la procedurile de raportare la reperele de performanță adoptate în Uniunea Europeană și la cele mai bune practici existente pe plan mondial;*
- ⇒ *Extinderea în continuare a cooperarii internaționale.*

În același context - potrivit ***Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*** - accesul și participarea la educație de calitate sunt esențiale pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Educația nu este doar un proces premergător intrării pe piața forței de muncă. Educația trebuie tratată ca un proces care pregătește generațiile tinere pentru provocările viitorului și se derulează pe tot parcursul

vieții, încurajând inovația, meritocrația, gândirea critică constructivă, curiozitatea, conduita și emanciparea.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 se adresează în principal următoarelor **domenii**:

- *accesul tuturor copiilor la educație timpurie;*
- *învățământ primar și secundar echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și efi ciente;*
- *creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe profesionale relevante, care să faciliteze angajarea la locuri de muncă decente și antreprenoriatul;*
- *asigură faptul că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile.*

Țintele 2030 din domeniul educațional potrivit *Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 prevăd::*

- *reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional;*
- *învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu;*
- *asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale;*
- *accentuarea rolului educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, despre valorile democrației, pluralismului și multiculturalismului, prevenția discriminării, importanța eradicării violenței în școli;*
- *modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional;*
- *organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, incluziv cu mediul de afaceri;*
- *extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE;*
- *extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale;*
- *creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;*
- *creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor;*

- *extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.*

2.8.1.1. Structura și evoluția populației școlare

La nivelul Regiunii Sud-Muntenia se constată o **tendință de scădere constantă a populației școlare**, similară cu cea la nivel național și cu a celorlalte regiuni, așa cum este evidențiat în graficul de mai jos. De asemenea, din grafic se observă că **Regiunea Sud-Muntenia ocupă locul 4**, după Regiunile Nord-Est, București-Ilfov și Nord-Vest, în care se regăsesc valorile cele mai mari ale populației școlare, pe toate nivelurile de educație.

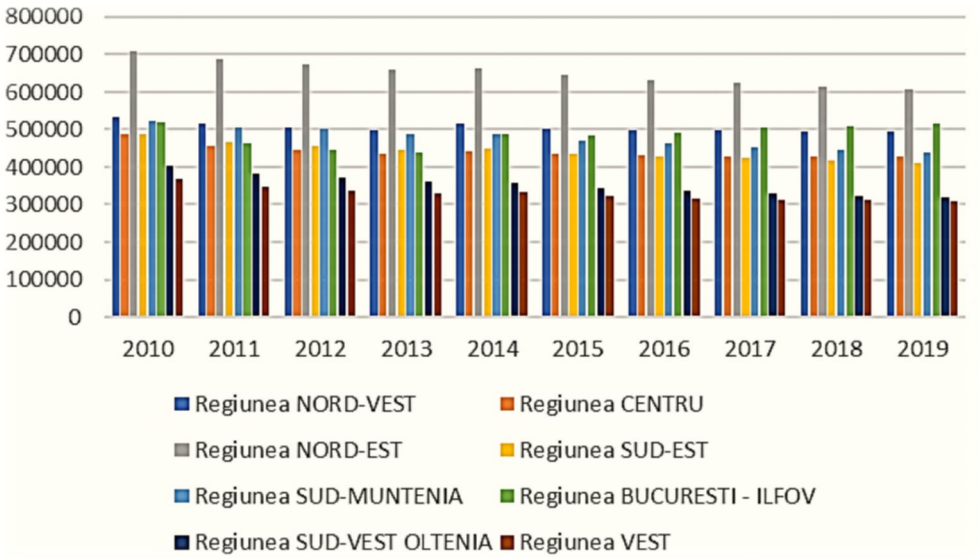

Fig. 2.53. Evoluția populației școlare totale pe regiuni de dezvoltare, 2010-2019 [159]

Diagnoza sistemului educaţional din judeţul Ialomița porneşte de la măsurarea gradului de atingere a obiectivelor formulate în planul managerial pentru anul şcolar 2019–2020, prin raportare la indicatorii de evaluare a calităţii şi a eficienţei interne a sistemului. Astfel, se poate remarca o scădere a numărului de absolvenți (de toate nivelurile), fapt datorat, pe de o parte numărului mai mic de elevi înscriși în unitățile de învățământ, iar pe de altă parte ratei de abandon școlar. Unele fluctuații care apar în special în cazul învățământului profesional și liceal se datorează și schimbării legislației (desființarea/reînființarea învățământului profesional).

Situația a rămas relativ constantă și în ceea ce privește numărul de elevi ce revin unui cadrul didactic (16), chiar dacă numărul de cadre didactice s-a redus drastic în perioada de analiză. Valori peste această medie se înregistrează în 30% dintre UAT-uri.

În tabelul de mai jos prezentăm **situația populației școlare la nivelul Regiunii Sud-Muntenia și a județului Ialomița** înregistrate **în anul școlar 2019-2020:**

[159] *Sursă: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

Tabel 2.33. Populația școlară pe niveluri de învățământ în Regiunea Sud-Muntenia și Județul Ialomița,în anul școlar 2019-2020 [160]

Nr. Crt.	NIVELURI DE EDUCAȚIE	Număr persoane	
		REGIUNEA SUD-MUNTENIA	JUDET IALOMIȚA
1.	**Copii înscriși în creșe**	**2.798**	**437**
2.	**Copii înscriși în gradinițe**	**70.671**	**10.457**
3.	**Elevi înscriși în învățământul preuniversitar TOTAL din care:**	**345.911**	**52.439**
4.	***Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământ special) TOTAL*** din care:	***235.283***	***34.911***
5.	*Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv invatamant special) - clasele I-IV* *Elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv invatamant special) - claseleV-VIII - secundar ciclul 1*	*129.327* *105.956*	*18.916* *9477*
6.	***Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial***	***233.671***	***21.288***
7.	*Elevi înscriși în învățământul special primar și gimnazial*	*1.612*	*99*
8.	**Elevi înscriși în învățământul secundar ciclul 2 (liceal și profesional)**	**99.676**	**8.840**
9.	*Elevi înscriși în licee și colegii teoretice*	*43.846*	*4.389*
10.	*Elevi înscriși în învățământul profesional secundar ciclul 2*	*12.535*	*1.303*
11.	*Elevi înscriși în școli profesionale speciale - secundar ciclul 2*	*12.250*	*1.270*
12.	**Elevi înscriși în școli speciale de reeducare / centre școlare de educație incluzivă - secundar ciclul 2**	**103**	**-**
13.	**Elevi înscriși în învățământul postliceal și de maiștri**	**10.952**	**465**
14.	*Elevi înscriși în școli postliceale*	*10.400*	*444*
15.	*Elevi înscriși în școli de maiștri*	*552*	*21*
16.	**Studenți și cursanți înscriși în învățământul universitar (licență, master, cursuri postuniversitare, doctorat si programe postdoctorale de cercetare avansată)**	**19.974**	**-**
17.	*Studenți înscriși în învățământul universitar de licență*	*14.845*	*-*
18.	*Cursanți înscriși în învățământul universitar de master și în învățământul postuniversitar*	*5.129*	*-*
19.	***TOTAL POPULAȚIE ȘCOLARĂ***	***1.356.160***	***124.962***

[160] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

Dacă ne referim strict la evoluția populației școlare la nivelul județului Ialomița, acesta este prezentată în figura de mai jos:

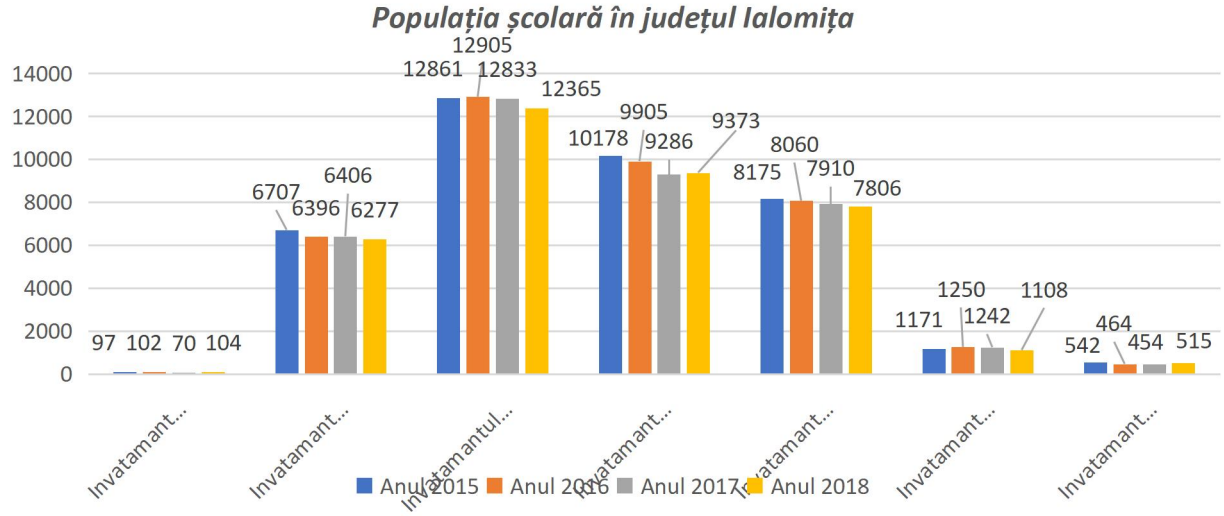

Fig. 2.54. Populația școlară pe niveluri de învățământ în județul Ialomița, 2015-2019 [161]

După cum se poate observa din analiza datelor prezentate mai sus, în perioada 2015 - 2019, tendința este vizibil descrescătoare la majoritatea categoriilor de vârstă școlară din județ, situație similară Regiunii, cu o evoluție ușor crescătoare în ceea ce privește numărul copiilor înscriși în creșe. În schimb, atât în regiune, cât și în județ, se constată o creștere constantă a numărului de persoane înscise în învățământul profesional.

De asemenea, la nivelul *Regiunii de Dezvoltare Sud-Muntenia* populația școlară, respectiv numărul de absolvenți ai unei forme de învățământ, înregistrează un trend ușor crescător.

Tabel 2.34. Numărul de absolvenți în Regiunea Sud-Muntenia în perioada 2015-2018 [162]

Indicatori (nr.)	2015	2016	2017	2018
Absolvenți total (inclusiv învățământ special)	60.910	59.113	59.870	59.925
Absolvenți învățământ primar și gimnazial	27.555	25.909	25.740	26.406
Absolvenți învățământ liceal	22.068	21.851	21.709	21.270
Absolvenți învățământ profesional	1.439	1.843	2.842	2.851
Absolvenți învățământ postliceal și de maiștri	3.981	3.655	3.619	3.592
Absolvenți învățământ superior	5.867	5.855	5.960	5.806

[161] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*
[162] *Sursa: INS – Baza de date locală, 2019*

În ceea ce privește **sistemul educațional din municipiul Slobozia**, prioritatea a fost concentrată pe îmbunătățirea actului educațional din fiecare unitate școlară, elevii fiind beneficiari direcți ai eforturilor umane și financiare realizate de instituțiile abilitate și responsabile în mod direct.

Numărul de copii/elevi pe niveluri de învățământ din municipiul Slobozia, în anul școlar 2019-2020, a fost structurat astfel [163]:

- ***antepreșcolar*** (0 – 3 ani): 20 copii
- ***preșcolar*** (4 – 6 ani): 1.346 preșcolari
- ***primar,*** *inclusiv învățământul special* (clasa pregătitoare și clasele I-IV): 2.170 elevi
- ***gimnazial,*** *inclusiv învățământul special* (clasele V – VIII): 1.891 elevi
- ***liceal*** (clasele IX – XII): 3.598 elevi
- ***profesional***: 380 elevi
- ***postliceal***: 294 elevi
- ***învățământ de maiștri****: 21 elevi.*

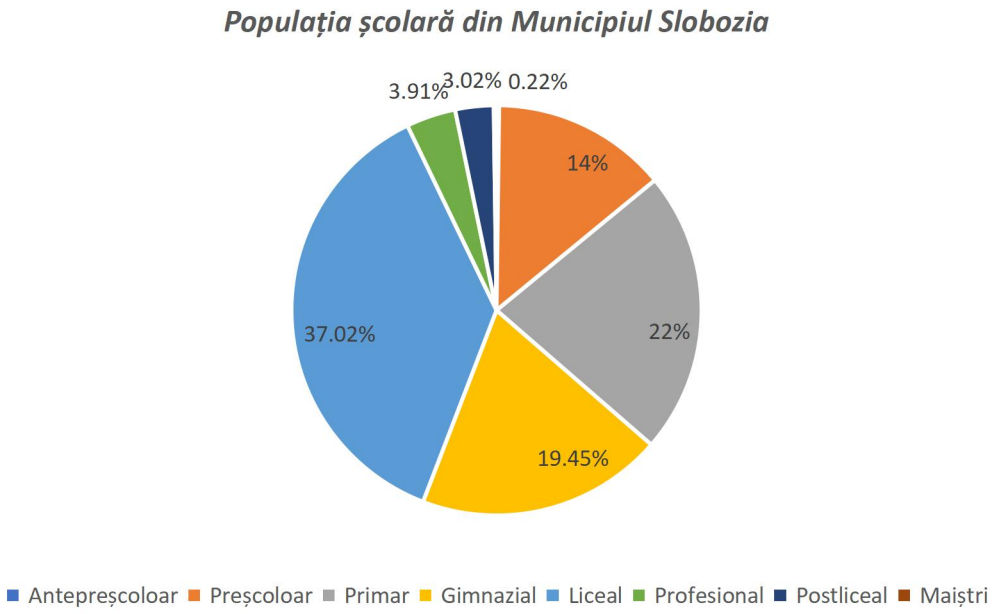

Fig. 2.55. Ponderea populației școlare pe niveluri de învățământ din Municipiul Slobozia, în anul școlar 2019-2020 [164]

Astfel, în sistemul de învățământ municipal **au fost înscriși în anul școlar 2019 - 2020 un număr de 9.720 elevi**, din care ponderea cea mai mare o au elevii înscriși în învățământul liceal (37%), urmat fiind de cei din învățământul primar (22%) și gimnazial (20%).

[163] *Sursa*: *Prelucrare date Institutul Național de Statistică*
[164] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

La nivelul municipiului Slobozia, declinul demografic general, accentuat pentru populaţia tânără, are efect și asupra populaţiei de vârstă şcolară, după cum se observă și din tabelul și graficul de mai jos:

Tabel 2.35. Populația școlară în Municipiul Slobozia în perioada 2015-2019 [165]

Indicatori (nr.)	2015	2016	2017	2018	2019
Copii înscriși în grădinițe	1.325	1.256	1.301	1.259	1.346
Elevi înscriși, total	8.360	8.379	8.362	8.289	8.354
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial	4.021	4.046	4.050	4.066	4.061
Elevi înscriși în învățământul liceal	3.614	3.625	3.564	3.554	3.598
Elevi înscriși în învățământul de arte și meserii	287	325	366	278	380
Elevi înscriși în învățământul de maiștri	438	383	382	362	294
Elevi înscriși in învățământul postliceal	-	-	-	29	21
Studenți, total	179	48	-	-	-

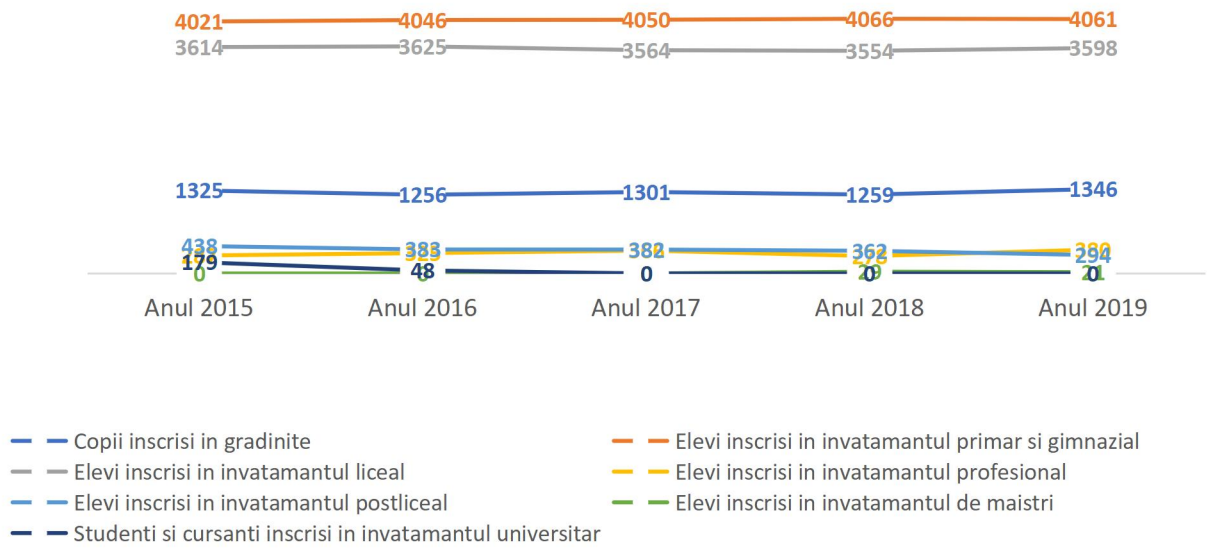

Fig. 2.56. Evoluţia populaţiei şcolare la nivelul Municipiului Slobozia (nr. persoane)[166]

Se constată și la nivel municipal același trend fluctuant - crescător și descrescător - al numărului elevilor cuprinși în diferite stadii de învățământ, similar regiunii și județului, cu o creștere a numărului elevilor cuprinși în învățământul primar și gimnazial și a persoanelor înscrise în învățământul de arte și meserii și postliceal și de maiștri. În schimb, se înregistrează o scădere continuă, începând cu anul 2018, a numărului absolvenților de liceu.

[165] Sursa: *Prelucrare date Institutul Național de Statistică*
[166] Sursa: *Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

În ceea ce privește numărul de studenți, aceștia studiază în cele 2 universități care există în Slobozia, dar începând cu anul 2017 nu mai există informații despre numărul și evoluția acestora: *Facultatea de Inginerie și Management în Alimentație Publică și Agroturism* și *Facultatea de Controlul și Expertiza Produselor Alimentare*, ambele din cadrul *Universității BIOTERRA București*.

Un alt indicator al situației învățământului îl reprezintă **numărul de cadre didactice** care activează în unitățile din învățământ.

Astfel, în ceea ce privește **numărul de cadre didactice în anul școlar 2019–2020**, situația se prezintă astfel:[167]

Total personal didactic: 590 persoane

- *Personal didactic în învățământ preșcolar* – 107 persoane;
- *Personal didactic în învățământ primar* (inclusiv învățământ special) – 105 persoane;
- *Personal didactic în învățământ gimnazial* (inclusiv învățământ special) – 141 persoane;
- *Personal didactic în învățământ liceal* – 227 persoane.

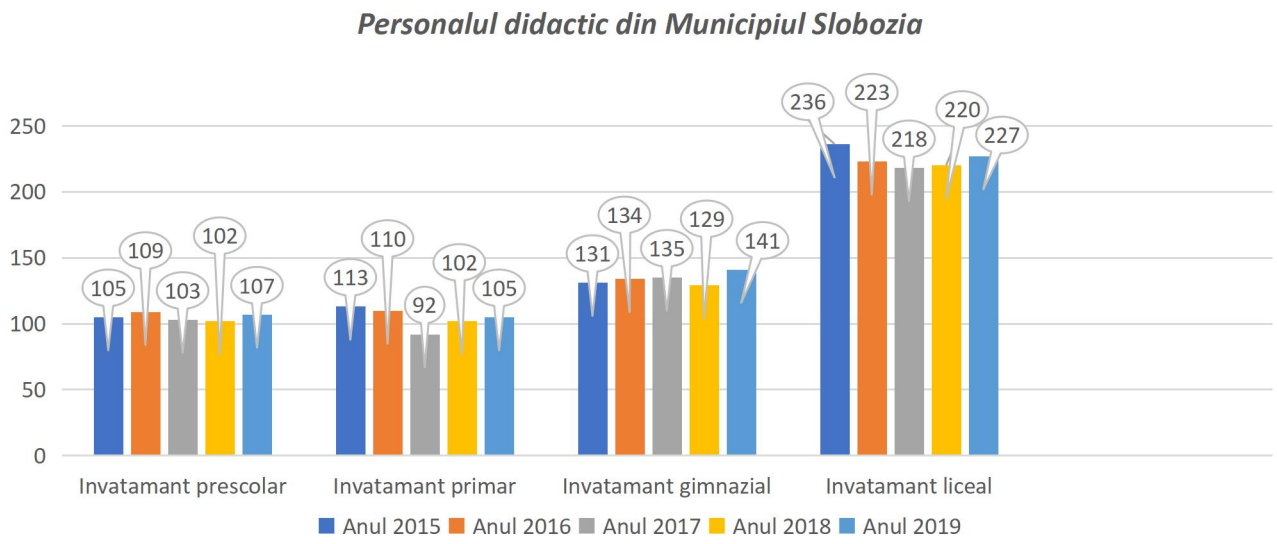

Fig. 2.57. Evoluţia personalului didactic la nivelul Municipiului Slobozia (nr. persoane)[168]

Ca urmare a analizei efecuate, se constată faptul că în ansamblu și numărul cadrelor didactice din școlile din Slobozia a cunoscut, în perioada de timp analizată, aceeași tendință fluctuantă (creșteri și descreșteri alternative) ca și a numărului de elevi.

2.8.1.2. Structura și evoluția unităților de învățământ. Dotări

[167] Sursa: *Institutul Național de Statistică*
[168] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

Extinderea învățământului obligatoriu de la 8 la 10 ani în România a fost însoțită de o scădere a ratei de participare și o creștere a abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial, în special în zonele rurale. Rata de tranziție de la nivelul gimnazial la nivelul liceului s-a stabilizat la 55%, dar în cazul învățământului tehnic și vocațional ea fluctuează în jurul a 35-39%. Ratele cele mai mici se înregistrează în mediul rural și în comunitățile sărace. Oferta de formare nu este încă adecvată cerințelor pieței muncii, iar sistemul de formare profesională a adulților nu are suficientă acoperire față de nevoile care se manifestă în piață.

La nivelul Regiunii Sud-Muntenia, situația actuală se caracterizează prin existența instituțiilor de învățământ de toate gradele (preșcolar, primar și gimnazial, liceal, profesional, postliceal, superior) aflate atât în sector public, cât și privat, a centrelor de reeducare și reorientare profesională, inclusiv a instituțiilor de învățământ special pentru copiii cu deficiențe. De asemenea, există diferențe foarte mari între gradele de cuprindere în diferite forme de învățământ. Ceea ce este important și trebuie să se sublinieze, este lipsa infrastructurii de învățământ în unele zone rurale izolate. Prin urmare, în aceste zone, copiii familiilor sărace au acces limitat, sau deloc în instituțiile de învățământ.

Potrivit *Planului de Dezvoltare al Regiunii Sud-Muntenia 2021-2027,* din analiza structurii pe nivele de școlarizare a acestor unități rezultă că mediul rural beneficiază, cu câteva mici excepții (un liceu la Armășești și școli profesionale la Bordușani, Grivița, M. Kogalniceanu, Reviga, Scânteia și Traian), doar de unități care aparțin învățământului primar și gimnazial. Astfel, la nivelul regiunii, în perioada analizată 2011–2017, numărul unităţilor şcolare din regiune a scăzut cu 36, fapt datorat închiderii unor unități școlare, în special în mediul rural, ceea ce a impus relocarea elevilor la unități școlare aflate la distanțe mai mari față de domiciliu. În anul 2017, numărul total de unități școlare a fost de 1.020 (din care 45,49% erau localizate în mediul urban şi 54,51% în mediul rural). Cele mai multe dintre acestea au fost înregistrate în judeţele Prahova (236) şi Argeș (213), la polul opus situându-se judeţele Ialomița (93) şi Giurgiu (87).

Structura serviciilor de educație **la nivelul județului Ialomița** relevă existența tuturor treptelor de școlarizare. În schimb, numărul unităților de învățământ s-a redus treptat, această reducere având la bază atât diminuarea populației școlare (raportul populație școlară/unități de învățământ a rămas relativ constant în ultimii ani, în jur de 400 de elevi la o unitate de învățământ), cât și anumite măsuri de regrupare a unităților de învățământ pe fondul crizei economice.

Din punct de vedere al repartizării pe medii de rezidență, cele mai multe unități sunt situate în mediul rural (60% dintre acestea).

De asemenea, și la nivel județean, structura arată **predominanța unităților preșcolare (123) și școlare primare și gimnaziale (115), județul beneficiind doar de 17 licee, 7 școli profesionale și 1 școală postliceală**.[169]

[169] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - ETAPA a-II-a PARTEA 1. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE*

Caracterizată printr-o diversitate de repartizare geografică redusă, structura unităţilor de învăţământ din cadrul județului asigură un grad bun de acoperire a nevoilor de pregătire primară. Dacă rețeaua şcolilor primare şi gimnaziale acoperă într-un grad suficient nevoile educaţionale, nu acelaşi lucru se poate spune şi despre **învăţământul liceal** a cărui structură educaţională este orientată pe următoarele profiluri: **teoretic (4 licee)**, **tehnologic (10 licee)** şi **vocaţional (3 licee)**, acoperind parţial nevoile pieţei muncii. Profilul tehnologic cuprinde 7 licee cu profil tehnic, 2 licee cu profil agricol şi 1 liceu economic. Profilul vocaţional cuprinde 1 liceu de artă, 1 liceu pedagogic şi 1 liceu teologic. Din numărul total al liceelor, 16 se află în mediul urban şi unul singur în mediu rural.[170]

În ceea ce privește învățământul superior, acesta este reprezentat în județ de filiala *Universității BIOTERRA București*, cu sediul în Slobozia.

Din punct de vedere statistic, în anul școlar 2019-2020 **structura unităților de învăţământ din municipiul Slobozia** este următoarea:[171]

Unităţi de învăţământ - total – 22

- ***Grădiniţe de copii* – 7:** Grădinița cu Program Prelungit „*Junior*”, Grădinița cu Program Prelungit „*Piticot*” (Nr.2), Grădinița cu Program Prelungit „*Voinicelul*”, Grădinița cu Program Prelungit „*Dumbrava minunată*”, Grădinița cu Program Normal „*Pinocchio*” (Nr.1), Grădinița cu Program Normal Nr. 2; Grădinița cu Program Normal „*Lumea copiilor*”;
- ***Şcoli din învăţământul primar şi gimnazial* – 4:** Școala Gimnazială „*Sfântul Andrei*”, Şcoala Gimnazială nr. 3, Şcoala Gimnazială nr. 4, Şcoala Gimnazială nr. 5 Slobozia Nouă;
- ***Licee* – 7:** Colegiul Național „*Mihai Viteazu*”**,** Liceul de Arte „*Ionel Perlea*”**,** Liceul Pedagogic „*Matei Basarab*”, Liceul Tehnologic ”*Înălțarea Domnului*”, Liceul Tehnologic „*Alexandru Ioan Cuza*”, Liceul Tehnologic „*Mihai Eminescu*”, Seminarul Teologic Ortodox „*Sfântul Ioan Gură de Aur*”;
- ***Şcoli din învăţământul postliceal* și profesional - 2:** Școală Postliceală Sanitară, Școala Profesională ”*Ion Teodorescu”*;
- ***Universități* – 2:** *Facultatea de Inginerie și Management în Alimentație Publică și Agroturism* și *Facultatea de Controlul și Expertiza Produselor Alimentare*, ambele din cadrul *Universității BIOTERRA București*.

Municipiul Slobozia deținea, în anul 2019, aproximativ 24% din numărul total de unități de învățământ din județul Ialomița (90 de unități cu personalitate juridică).

Analizând numărul de unităţi şcolare la 100.000 de locuitori, se constată faptul că municipiul înregistra un număr de aproximativ 44 de unităţi şcolare la 100.000 de locuitori în anul 2019 (ţinând cont de datele furnizate de INS, conform cărora populaţia municipiului era de 51.424 locuitori la nivelul anului 2019). Deși, în decursul anilor, au

[170] *Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Ialomița: http://www.isjialomita.ro/retea-scolara*
[171] *Sursa*: *Date primite din teritoriu și http://www.isjialomita.ro*

fost efectuate lucrări de îmbunătățire a infrastructurii școlare, se impune o intervenție majoră asupra tuturor clădirilor ce deservesc sistemul educațional local.

Ca și factori de sprijin și intervenție asupra procesului educațional menționăm și instituțiile de învățământ specializate în oferirea, coordonarea și monitorizarea de servicii educaționale specifice (servicii de informare, consiliere, formare, expertizare și diagnosticare, terapii specifice de recuperare, reabilitare, asistență educațională și integrare), acordate copiilor, cadrelor didactice, părinților pentru a asigura tuturor accesul la o educație de calitate, precum și asistența necesară în acest sens:[172]

- ***Casa Corpului Didactic Ialomița***
- ***Centrul Județean de Excelență Ialomiţa***
- ***Clubul Sportiv Şcolar Slobozia***
- ***Palatul Copiilor Slobozia***
- ***Centrul Judeţean de Resurse şi Asistenţă Educaţională.***

2.8.1.3. Programul de reabilitare a unităților de învățământ

Deși în ultimii ani au fost alocate sume importante pentru reabilitarea unităților de învățământ, fie prin intermediul unor programe guvernamentale, fie cu sprijin financiar european sau al Băncii Mondiale, infrastructura continuă să nu corespundă exigențelor unui învățământ performant. Mai există clădiri vechi și în stare proastă de funcționare, cu precădere în mediul rural.

Prin implementarea unor programe guvermanentale se execută permanent lucrări de reabilitare a unităților de învățământ, construirea unor săli de sport la standarde europene, precum și utilarea cu mobilier a multor unități școlare.

În perioada 2015-2020 **unitățile de învățământ din municipiul Slobozia care au fost supuse unor lucrări de reabilitare** sunt următoarele:[173]

- ***Reabilitare Şcoala Gimnazială Nr.3 Slobozia*** – lucrări la acoperiș, lucrări la sală de sport;
- ***Reabilitare Liceul Tehnologic "Mihai Eminescu" Slobozia*** – centrala termică, sisteme supraveghere video examene naționale, materiale didactice, utilare bucătărie;
- ***Reabilitare Colegiul Național „Mihai Viteazu" Slobozia*** – lucrări de izolație termică, dotări independente - achiziție de licențe;
- ***Reabilitare Liceul de Arte „Ionel Perlea" Slobozia*** – lucrări la acoperiș, dotări independente - achiziție tahograf, televizoare, multifuncționale;

[172] *Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Ialomița: http://www.isjialomita.ro/retea-scolara*
[173] *Sursa: Date furniozate de Inspectoratul Școlar Județean Ialomița*

- ***Reabilitare Grădinița cu Program Prelungit „Voinicelul" Slobozia*** – sistem supraveghere video, sistem atiefracție, amenajare loc de joacă, modernizare centrală termică;
- ***Reabilitare Grădinița cu Program Prelungit „Junior" Slobozia*** – amenajare loc de joacă, dotări bloc alimentar;
- ***Reabilitare Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava minunată" Slobozia*** – echipamente și amenajare loc de joacă, dotări bloc alimentar, asigurarea măsurilor ISU;
- ***Reabilitare Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Ioan Gură de Aur" Slobozia*** – lucrări la acoperiș, gard împrejmuire;
- ***Reabilitare Școala Profesională "Ion Teodorescu" Slobozia*** – lucrări la acoperiș, anvelopare clădire, centrală termică liceu, sală de gimnastică, teren de sport și amenajare loc de joacă;
- ***Reabilitare Liceul Tehnologic "Înălțarea Domnului" Slobozia*** – centrală termică școală și sală de sport, gard împrejmuire;
- ***Reabilitare Palatul Copiilor Slobozia*** – consolidare clădire, lucrări la acoperiș, reabilitare și consolidare pistă carting;
- ***Reabilitare Clubul Sportiv Școlar Slobozia*** – reabilitare imobile CCS, dotări independente.

2.8.1.4. Calitatea procesului educațional

Potrivit statisticilor puse la dispoziție de *Inspectoratul Școlar Județean Ialomița,* în anul școlar 2018 – 2019 elevii din Municipiul Slobozia au obținut peste 300 de premii și mențiuni la olimpiade și concursuri internaționale, naționale, județene și locale.

Și în anul școlar 2019 – 2020 învățământul de performanță a reprezentat o constantă a interesului manifestat de elevi, profesori, părinți, conducerea unităților de învățământ, comunitate locală, în sensul concentrării atenției asupra potențialului individului, al creării unui climat optim pentru copiii și tinerii interesați de studiul aprofundat, tinerii înalt abilitați, cu nevoi distincte de dezvoltare.

Deși a fost un an atipic pentru toți, până la data de 11 martie 2020, cand a izbucnit *Pandemia de COVID-19*, elevii ialomițeni au participat la competițiile școlare (olimpiade și concursuri) înscrise în calendarul MEC, fazele județene dar și la naționale.

Calendarul de desfășurare a Olimpiadelor și Concursurilor Școlare, la nivel local, județean și național, au determinat o consistență a activităților specifice organizate, activități ce au vizat:

- *identificarea – cultivarea – consacrarea talentelor;*
- *responsabilizarea societății față de capitalul de talent;*
- *sprijinirea formării continue a profesorilor ialomițeni în psihopedagogia excelenței.*

Ca un argument al eforturilor susținute în domeniul educației se pot menționa rezultatele bune și foarte bune obținute de elevii din Slobozia la olimpiade și concursuri naționale (peste 90% din totalul premiilor obținute în județ).

Rezultatele competițiilor naționale/județene/locale la care au participat elevi se prezintă astfel: [174]

- ***Concursul "Cultură şi spiritualiate românească"*** **–** 1 premiu special și 1 mențiune;
- ***Concurs TIC*** – 1 premiu (II);
- ***Olimpiada națională TIC*** – 1 premiu (II)
- ***Olimpiada de matematică*** – *3* premii (III);
- ***Olimpiada de limba şi literatura română*** - 1 premiu special și 1 mențiune;
- ***Olimpiada de limba engleză*** - 1 premiu (I);
- ***Olimpiada de pedagogie*** - 2 premii speciale;
- ***Olimpiada de Fizică*** - 3 premii (I, II, III);
- ***Olimpiada animatorilor*** - 1 premiu;
- ***Concursul "Teoria muzicii"*** - 1 premiu;
- ***Olimpiada Educație Tehnologică*** - 1 premiu (III);
- *Olimpiada județeană de limba franceză* - 1 premiu I și 1 mențiune specială;
- ***Concurs de Geografie*** - 1 premiu și 1 mențiune;
- ***Concursul naţional de Geografie/Mica olimpiada "Terra"*** – 1 premiu special;
- ***Olimpiada de Istorie*** – *etapa județeană* - 1 mențiune;
- ***Olimpiada de Arte Vizuale, Arhitectura şi Istoria Artei"*** - 1 premiu (III);
- ***Sesiunea de referate pentru disciplina Biologie*** - 1 premiu special;
- ***CORUL "VOCES"*** – premiul special.

Cele mai multe premii au fost obținute de elevii de la *Colegiul Național „Mihai Viteazu"*, *Liceul de Arte „Ionel Perlea"*, *Liceul Pedagogic „Matei Basarab"*, *Şcoala Gimnazială „Sf. Andrei" și Școala Gimnazială nr.3.*

În ceea ce privește promovabilitatea la examenul național de **Bacalaureat** a elevilor din **mun. Slobozia** în anul școlar 2018-2019, situația se prezintă astfel:

[174] *Sursa: Date furniozate de Inspectoratul Școlar Județean Ialomița*

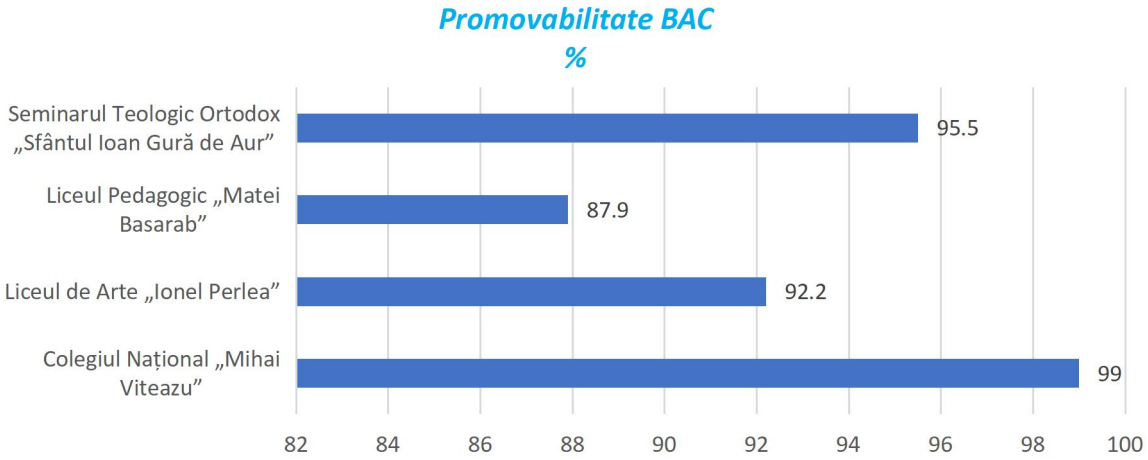

Fig. 2.58. Promovabilitate Bacalaureat în Mun.Slobozia, an școlar 2018-2019 175

Aceste performanțe determină concluzia că școala din municipiul Slobozia funcționează la standarde ridicate, cu certitudinea că își va păstra renumele.

Cu toate acestea se remarcă faptul că mediul în care funcționează unitățile de învățământ din municipiu este relativ eterogen, ceea ce înseamnă că și resursele disponibile sunt eterogene. Unele școli funcționează în comunități în care acționează factori de risc precum sărăcia, șomajul, nivelul scăzut de educație, lipsa resurselor materiale, iar eforturile pe care acestea trebuie să le depună în vederea obținerii de performanțe sunt mult mai mari decât în cazul școlilor care funcționează în comunități cu nivel economic, cultural și educațional ridicat.

Pentru promovarea învățământului de performanță în municipiul Slobozia se va urmări în continuare:

- ✓ *Derularea activităților complexe desfășurate cu elevii performeri prin participarea la pregătirea în unitățile școlare din care provin și în centrele de excelență în scopul participării la olimpiadele și concursurile școlare din anul 2020 – 2021.*
- ✓ *Intensificarea parteneriatelor cu edituri, instituții de artă și cultură cu scopul de a asigura o bază materială solidă de pregătire a tinerilor înalt abilitați și cu interes sporit pentru studiul aprofundat;*
- ✓ *Organizarea unor cursuri de formare continuă pentru profesorii cooptați în activitățile specifice în colaborare cu instituțiile abilitate: C.C.D. Ialomița , instituții de învățământ superior, organizații non-gurvernamentale etc.;*
- ✓ *Popularizarea rezultatelor obținute de elevii ialomițeni, cât și a creațiilor științifico-artistice ale acestora, realizate cu prilejul manifestărilor locale prin: reviste, expoziții, colocvii, manifestări omagiale, acordare de distincții.*

Abandonul şcolar rămâne o preocupare a sistemului educaţional, indiferent de nivelul de educaţie.

[175] *Sursa: Date furniozate de Inspectoratul Școlar Județean Ialomița*

Numărul copiilor aflaţi în situaţii de risc de abandon şcolar/ rata abandonului şcolar în judeţ şi în municipiu în perioada 2016-2020: [176]

- ✓ **Anul şcolar 2016-2017** (*Clasa pregătitoare, Primar, Gimnaziu, Liceu zi - IX-XII/XIII, Profesional)*
  - *Elevi aflaţi în situaţii de risc de abandon şcolar la nivel judeţean:* ***1.496 elevi***
  - *Rata abandon şcolar la nivel judeţean:* ***4, 77%***
  - *Elevi aflaţi în risc de abandon şcolar la nivelul municipiului:* ***103 elevi***
  - *Rata abandon şcolar la nivelul municipiului:* ***1,40%****.*

- ✓ **Anul şcolar 2017-2018** *(Clasa pregătitoare, Primar, Gimnaziu, Liceu zi - IX-XII/XIII, Profesional)*
  - *Elevi aflaţi în situaţii de risc de abandon şcolar la nivel judeţean:* ***1.267 elevi***
  - *Rata abandon şcolar la nivel judeţean:* ***4,14%***
  - *Elevi aflaţi în risc de abandon şcolar la nivelul municipiului:* ***121 elevi***
  - *Rata abandon şcolar la nivelul municipiului:* ***1,60%****.*

- ✓ **Anul şcolar 2018-2019** *(Clasa pregătitoare, Primar, Gimnaziu, Liceu zi - IX-XII/XIII, Profesional)*
  - *Elevi aflaţi în situaţii de risc de abandon şcolar la nivel judeţean* ***1.470 elevi***
  - *Rata abandon şcolar la nivel judeţean:* ***4,20%***
  - *Elevi aflaţi în risc de abandon şcolar la nivelul municipiului:* ***166 elevi***
  - *Rata abandon şcolar la nivelul municipiului:* ***1,50%.***

- ✓ **Anul şcolar 2019-2020** *(Clasa pregătitoare, Primar, Gimnaziu, Liceu zi - IX-XII/XIII, Profesional)*
  - *Elevi aflaţi în situaţii de risc de abandon şcolar la nivel judeţean:* ***1.240 elevi***
  - *Rata abandon şcolar la nivel judeţean:* ***3,80%***
  - *Elevi aflaţi în risc de abandon şcolar la nivelul municipiului:* ***124 elevi***
  - *Rata abandon şcolar la nivelul municipiului:* ***1,20%.***

Astfel, starea sistemului educațional la nivel municipal este similară celei de la nivel național și regional, principalii factori care au condus la scăderea semnificativă a populaţiei şcolare fiind: scăderea natalităţii, migraţia populaţiei, abandonul şcolar şi scăderea nivelului de trai cauzată de criza economică, precum și participarea redusă a adulților la învățarea pe tot parcursul vieții.

În concluzie, obiectivele strategice pe care trebuie să le aibă în vedere autoritățile locale din municipiu, în colaborare cu *Inspectoratul Școlar Ialomița*, vizează:

> *stimularea cuprinderii într-o formă de şcolarizare a tuturor copiilor din municipiu;*
> *îmbunătăţirea condiţiilor de educaţie a elevilor prin modernizarea/reabilitarea clădirilor și echiparea infrastructurii educaționale a tuturor instituțiilor de învățământ;*

[176] *Sursa: Date furniozate de Inspectoratul Școlar Județean Ialomița*

formarea continuă a cadrelor didactice şi resurselor umane din unităţile de învățământ;
creşterea ratei de participare la educaţie şi asigurarea egalităţii şanselor;
îmbunătăţirea ratei succesului pentru elevi;
orientarea şi desfăşurarea activităţii de formare continuă şi de perfecţionare;
fundamentarea ofertei educaţionale pe baza nevoilor de dezvoltare personală a elevilor şi armonizarea acesteia cu evoluţia continuă a pieţei muncii;
optimizarea relaţiei şcoală–comunitate şi a parteneriatului internaţional;
modernizarea învăţământului profesional şi tehnic.

2.8.1.5. Egalitatea de șanse - învățământul pentru copii cu cerințe educative speciale

Analiza obiectivă a stării învățământului special și special integrat în anul școlar 2018-2019 evidențiază preocupări majore pentru a asigura copiilor/tinerilor/elevilor cuprinși în acest tip de educație – fie în învățământul special, fie în învățământul de masă – un anume tip de educație, adaptat la posibilitățile lor de învățare, mergându-se până la diferențiere și individualizare.

În școlile speciale cadrele didactice sunt majoritar calificate ceea ce a facilitat creșterea calității activității la clasă și individualizarea intervenției în cazul copiilor cu cerințe educative speciale.

Țintele strategice ale învățământului special se referă la următoarele aspecte:

- *inițierea demersurilor necesare pentru organizarea unui spațiu cu dotări corespunzatoare care să permită desfășurarea activităților specifice funcționării centrelor specializate;*
- *creșterea semnificativă a numărului de copii/tineri cuprinși și menținuți în sistemul de învățământ preșcolar și obligatoriu, indiferent de particularitățile lor psihoindividuale și sociale;*
- *asigurarea suporturilor suplimentare (resurse umane – specialiști și materiale) necesare desfășurării educației de calitate în funcție de potențialul bio-psiho-social al fiecărui copil/tânăr;*
- *informarea, consilierea și formarea cadrelor didactice în spiritul schimbării mentalității și al îmbunătățirii activității didactico-educative incluzive;*
- *furnizarea de consultanță școlilor buzoiene prin specialiști cu competențe în diferite domenii de activitate (mediere școlară, servicii de asistență educațională de sprijin, evaluare psihologică, consiliere psihopedagogică, servicii de terapie logopedică);*
- *producerea și furnizarea de materiale educaționale necesare factorilor educaționali;*
- *facilitarea accesului la educație al tuturor copiilor și tinerilor din cadrul comunității prin diferite servicii de asistență educațională și terapeutică (consiliere și sprijin educațional, terapii specifice, mediere școlară);*

- *creșterea nivelului de implicare a părinților în activități specifice unei relații eficiente: școală – familie – comunitate, ca bază a adaptării școlare și integrării sociale a copiilor/tinerilor*.

2.8.1.6. Formarea profesională și învățarea pe tot parcursul vieții

Promovarea principiului educației permanente reprezintă pentru România o direcție de acțiune prioritară, dată fiind serioasa ramânere în urmă în privința participarii la diferite forme de calificare, recalificare, specializare sau perfecționare profesională (de peste 5 ori sub media UE), ca si de dezvoltare socială și personală.

Preocuparile în acest domeniu sunt esențiale pentru dezvoltarea personală, civică și socială, precum și din perspectiva șanselor de obținere a unui loc de munca mai bine remunerat prin valorificarea rezultatelor învățării dobândite, de la educația timpurie pâna la studiile post-universitare și alte forme de educație a adulților în contexte formale cât și non-formale sau informale [177].

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 prezintă situația *Eurostat* din anul 2019 care relevă faptul că doar 1,3% dintre persoanele ocupate cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani au urmat o formă de învățământ sau de formare profesională, în ultimele patru luni, în timp ce media europeană se situează la aproximativ 10,8%. O explicație posibilă este aceea că încă nu există tradiția de a oferi angajaților posibilitatea de formare și/sau dezvoltare a unor abilități, precum cele de operare pe computer. Aceeași sursă menționează că, dacă la nivel european 22% dintre firmele cu cel puțin 10 angajați le oferă acestora cursuri de dezvoltare a abilităților de operare pe computer și internet (TIC), în România acest fenomen se întâlnește în doar 5% dintre firme, procent care situează România pe ultimul loc în UE. În cazul întreprinderilor mari (cu peste 250 de angajați), la nivel european mai mult de două treimi dintre acestea oferă asemenea cursuri, în timp ce în România doar 28% [178].

Analiza **demografică indică un declin general al populației**, în mod deosebit pentru grupele tinere de vârstă, însoțit de îmbătrânirea populației, atât la nivelul regiunii și județului, cât și al municipiului Slobozia. De asemenea, la nivelul întregii regiunii se reține nivelul scăzut de educație al populației, diversitatea etnică, ponderea semnificativă a populației rurale, nivelul de trai scăzut:

- **Scăderile înregistrate în ultimii ani la populația cu vârsta între 0-14** dar și scăderile prognozate pentru populația de vârstă școlară, la toate grupele de vârstă, la orizontul anului 2030, impun optimizarea ofertei de formare profesională inițială prin:

[177] *Sursa: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030*
[178] *Sursa:*
https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=sdg_04_60&plugin=1
https://ec.europa.eu/eurostat/web/education-and-training/data/main-tables

- *concentrarea pregătirii în școli identificate ca viabile din punct de vedere al potențialului local și zonal de dezvoltare socio-economică;*
- *eliminarea paralelismului nejustificat în oferta de formare profesională inițială pentru școli apropiate;*
- *diversificarea ofertelor de formare profesională inițială a școlilor pentru a acoperi nevoile locale și regionale;*
- *colaborarea școlilor în cadrul rețelelor de școli pentru utilizarea eficientă a resurselor și acoperirea teritorială a nevoilor de educație și formare profesională inițială.*

- **Creșterea previzionată a populației cu vârsta de 65 de ani și peste**, apreciem că va conduce la sporirea nevoilor din domeniul asistenței sociale și medicale, învățământul fiind chemat să răspundă prin oferta de formare la această realitate, atât prin planurile de școlarizare cât și prin curriculum adaptat;
- **Ponderea mare a populației cu vârsta între 30-64 ani** va conduce la o creștere a nevoilor de formare continuă. Acest fapt reprezintă o importantă oportunitate pentru unitățile școlar interesate în compensarea diminuării populației școlare.

Structura populației pe nivele de educație arată nevoia ca atât școala cât și factorii responsabili să acționeze pentru **crearea condițiilor și a motivației în deplină egalitate a șanselor pentru continuarea studiilor** de către absolvenții de învățământ primar și gimnazial diminuând în acest fel procentul de populație cu nivel de pregătire primar, gimnazial sau fără școală absolvită. În același sens, apreciem că școlii îi revine o importantă sarcină de a aborda forme de învățământ pentru adulți în condițiile în care cerințele pieței muncii vor afecta și mai mult categoriile de populație cu nivel scăzut de educație. **Ponderea mare a populației cu vârsta școlară din mediul rural**, în toate județele regiunii, ridică problema adaptării rețelei școlare de formare profesională inițială și a adoptării unor măsuri eficiente pentru asigurarea accesului acestei categorii de populație școlară la educație și formare profesională, cu asigurarea egalității șanselor. Oferta de formare profesională inițială a școlilor va trebui să susțină valorizarea patrimoniului cultural specific și a resurselor naturale din mediul rural. De asemenea, **diversitatea etnică** caracteristică regiunii impune soluții pentru asigurarea accesului la educație și formare profesională și sprijinirea grupurilor etnice defavorizate, în special pentru populația rromă. Și **preponderența populației feminine**, inclusiv la categoria de vârstă 0-14 ani, are implicații în structura ofertei de formare inițială. Este necesară adaptarea ofertei prin calificări specifice atât populației școlare de sex masculin cât și feminin. **Decalajele privind nivelul de educație în mediul rural față de urban** - obligă la: măsuri sistemice pentru creșterea generală a calității învățământului rural; asigurarea accesului egal la educație în condiții de calitate; măsuri de sprijin pentru continuarea studiilor de către elevii din mediul rural și din categorii defavorizate economic și social.

Din analiza profilului economic se poate aprecia că domeniile de formare profesională inițială prioritare sunt: comerț, turism și alimentație, construcții, agricultura și industria alimentară. Adaptarea formării profesionale inițiale la schimbările tehnologice și organizaționale din economie impun o serie de direcții de acțiune:

- *adaptări ale curriculum-ului în dezvoltare locală realizate în parteneriat cu agenții economici;*
- *dezvoltarea parteneriatului cu agenții economici pentru asigurarea condițiilor de desfășurare a instruirii practice și dezvoltarea formării continue a cadrelor didactice prin stagii la agenți economici;*
- *asigurarea îndeplinirii standardelor de pregătire profesională prin implementarea sistemului de asigurare a calității în educație și formare profesională;*
- *asigurarea unei pregătiri de bază largi cu competențe tehnice generale solide;*
- *promovarea învățării pe tot parcursul întregii vieți,*
- *adaptarea ofertei de formare profesională inițială la tendințele de dezvoltare economică.*

Deschiderea pieței muncii din întreaga Uniune Europeană, are ca efecte, **datorită migrației externe, un important deficit de forță de muncă**. Se impun măsuri de creștere a atractivității locurilor de muncă și de stimulare a angajării proaspeților absolvenți de învățământ profesional și tehnic, măsuri la care să contribuie toți factorii de la nivel național și local.

Rata ridicată a șomajului și mai ales șomajul ridicat al tinerilor și șomajul de lungă durată - obligă sistemul de învățământ profesional și tehnic la:

- *anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii;*
- *acțiuni sistematice de informare, orientare și consiliere a elevilor;*
- *abordarea integrată a formării profesionale inițiale și continue, din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți;*
- *implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu și-au găsit un loc de muncă după absolvirea școlii;*
- *parteneriate active cu agenții economici, Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socioprofesională a absolvenților;*
- *prioritate permanentă a managementului școlar.*

Participarea scăzută a forței de muncă în programe de formare continuă oferă școlilor oportunitatea unei implicării active ca furnizori de formare pentru adulți, având în vedere:

- *creșterea nivelului de calificare a capitalului uman și formarea de noi competențe pentru adaptarea la schimbările tehnologice și organizaționale din întreprinderi;*
- *adecvarea calificării cu locul de muncă;*
- *reconversia profesională în funcție de nevoile pieței muncii;*
- *recunoașterea și valorificarea în experienței profesionale și a competențelor dobândite pe cale formală și informală;*
- *diversificarea ofertei de formare și adaptarea la nevoile grupurilor țintă: ex. programe de formare la distanță, consultanță, etc.*

Evoluțiile sectoriale în plan ocupațional, analizele și prognozele privind evoluția cererii și ofertei de forță de muncă - trebuiesc avute în vedere pentru:

- *planificarea strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS);*
- *identificarea și eliminarea unor dezechilibre între planurile de școlarizare și nevoile de calificare;*
- *planurile de școlarizare trebuie să reflecte ponderea crescută a serviciilor, nevoile în creștere în construcții, calificările necesare ramurilor industriale cu potențial competitiv (cu accent pe creșterea nivelului de calificare și noile tehnologii), prioritățile strategice sectoriale pentru agricultură și dezvoltarea rurală.*

Ponderea importantă a populației ocupate în educație în prezent și impactul reducerilor de activitate pe fondul reducerii populației școlare obligă la identificarea și planificarea unor măsuri adecvate (mobilitate în cadrul sistemului, reconversie profesională, etc.). Valorile ratei nete și a gradul de cuprindere în educație conduc la recomandarea adoptării unor măsuri de creștere a accesului la educație, în special pentru elevii din mediul rural și pentru cei din grupuri defavorizate, cu accent pe populația roma;

Situația bazei materiale a unităților școlare reprezintă o problemă prioritară, din perspectiva normelor obligatorii de siguranța, igienă și confort ale elevilor, standardelor de pregătire și exigențelor unui învățământ centrat pe elev. Se impune ca o necesitate realizarea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii (spații de curs, laboratoare, ateliere, infrastructura de utilități) și de dotare cu echipamente de laborator și instruire practică.

Planificarea în învățământul profesional și tehnic va trebui să aibă în vederea stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare, care să țină cont de politicile educaționale, finalitățile în plan ocupațional pe fiecare traseu și nivel de pregătire, dar și de specificul și interesele particulare ale grupului țintă. Un prim reper în calcularea acestor ținte îl reprezintă benchmark-urile adoptate de UE privind rata abandonului școlar timpuriu, respectiv rata de absolvire a învățământului secundar superior. **Abandonul școlar reprezintă motiv de îngrijorare** și în consecință, se recomandă: monitorizarea atentă a indicatorului (abandon școlar); eforturi conjugate pentru prevenirea abandonului în mod deosebit la învățământul profesional și în special în mediul rural, comunitățile dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației, etc. **Nivelul scăzut al competențelor cheie,** constatat încă de la intrarea în sistem, în special în ceea ce privește o parte din elevii din învățământul profesional - începând cu competențele de bază "tradiționale" (matematice, de comunicare, etc.) și continuând cu competențele de învățare, capacitatea de gândire critică și rezolvarea de probleme, de relaționare interpersonală, etc. - necesită din partea școlilor un efort sporit având în vedere:

- *învățarea centrată pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual;*

- *programe remediale pentru elevii cu dificultăți de învățare (în special cei din categorii defavorizate);*
- *facilitarea unor trasee individualizate de formare, etc.*

Implicarea școlilor din învățământul profesional și tehnic în formarea adulților nu reflectă potențialul acestora. De menționat că România (și implicit regiunea) înregistrează cea mai scăzută rată de participare în formarea continuă a populației adulte. Școlile din ÎPT sunt chemate să contribuie activ la ținta adoptată ca benchmark de UE și să se implice activ în programele de „*A doua șansă*" (adresate prioritar grupurilor țintă dezavantajate, pentru ca, pe lângă completarea pregătirii generale, tinerii respectivi să primească și o calificare).

În concluzie, **nivelul de trai din Regiunea Sud-Muntenia,** unul dintre cele mai scăzute între toate regiunile de dezvoltare ale României, nivel apreciat prin rata deprivării materiale severe și rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE), **este un factor de influență important în abandonul școlar și nivelul scăzut de educație al unei importante părți din populație**. Se impune continuarea și amplificarea măsurilor de sprijinire a elevilor din familiile cu nivel de trai scăzut pentru continuarea studiilor (burse școlare, susținere financiară pentru cazare și masă la internate școlare, asigurare/ decontarea transportului, etc.).

Într-un mediu concurențial tot mai pronunțat, **unitățile școlare vor trebui să pună accent pe calitate în formarea profesională**, certificată prin inserția socioprofesională a absolvenților. În acest context, este necesară dezvoltarea parteneriatului cu agenții economici pentru asigurarea unei pregătiri în concordanță cu nevoile acestora [179].

[179] *Sursa PRAI al Regiunii de Dezvoltare Sud–Muntenia 2016-2025*

2.8.2. Sistemul și infrastructura sanitară

Îmbunătățirea serviciilor și accesului la asistența medicală de calitate este esențială pentru funcționarea unei societăți durabile centrate pe pacient și prevenție. Trebuie asigurat un cadru adecvat pentru promovarea unui mod de viață sănătos și proactiv, favorizarea activităților sociale și prevenția și educația medicală. Abordarea sănătății și bunăstării populației trebuie să includă și abordarea bolilor psihice și a dizabilităților.

ODD 3 – Sănătate și Bunăstare - al Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 are în vedere ***reducerea ratei mortalității materne și infantile, diminuarea incidenței îmbolnăvirilor de boli infecțioase și cronice, respectiv prevenirea și tratarea abuzului de substanțe nocive și a bolilor mintale, precum și atingerea țintelor propuse pentru anul 2030.***

România prezintă unele particularități specifice în context european din punct de vedere al sănătății populației. Pe de o parte, la indicatorul privind incidența bolilor cardio-vasculare, cancerului sau diabetului, cifrele, deși în creștere, sunt comparabile cu cele din țările dezvoltate, pe de altă parte, la indicatorul privind rata unor boli infecțioase, tuberculoză sau unele boli cu transmisie sexuală (așa-numitele boli ale sărăciei, specifice unor grupuri sociale defavorizate) cifrele constatate în România se apropie mai mult de cele înregistrate în țările în curs de dezvoltare. Presiunea asupra sistemului medical este accentuată și de fenomenul de îmbătrânire a populației, ca rezultat al unor tendințe demografice nefavorabile (scăderea natalității și emigrarea unei părți însemnate din populația activă, aflată la vârsta reproducerii).

România este prinsă într-un proces de schimbare majoră la fel ca în cele mai multe țări din Europa Centrală, sistemul de sănătate din țară fiind subiect de dezbateri

aprinse cu privire la direcția reformei în domeniul sănătății, care ar putea avea în vedere printre altele:

- ✓ *mai bună gestionare a finanțelor publice în spitale;*
- ✓ *o mai bună disciplină la nivelul spitalelor;*
- ✓ *stimularea mai bună a spitalelor;*
- ✓ *întărirea mecanismelor de raportare și control;*
- ✓ *introducerea sistemului de coplată a pacientului direct către furnizorul de asistență;*
- ✓ *monitorizarea arieratelor în sectorul sănătate.*

În completarea acestor obiective, ***Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030*** stabilește direcțiile principale de acțiune pentru însușirea și aplicarea principiilor dezvoltării durabile în perioada imediat următoare, cea mai importantă fiind ***"Modernizarea accelerată a sistemelor de educație și formare profesională și de sănătate publică, ținând seama de evoluțiile demografice nefavorabile și de impactul acestora asupra pieței muncii."***

Dacă ***Orizontul 2020*** a stabilit ca **obiectiv național** "*Atingerea unor parametri apropiați de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE; integrarea aspectelor de sănătate și demografice în toate politicile publice ale României.",* în perspectiva ***Orizontului 2030*** se definește drept **obiectiv național** ***"Alinierea deplină la nivelul mediu de performanță, inclusiv sub aspectul finanțării serviciilor de sănătate, al celorlalte state membre ale UE."***

În urma măsurilor legislative administrative și sociale întreprinse în ultimii ani, s-au realizat unele progrese în dezvoltarea de spitale, policlinici, laboratoare; stabilizarea personalului medical și paramedical, printr-o mai bună remunerare; modernizarea serviciilor de ambulanță și a intervențiilor de urgență; extinderea rețelei de asistență medicală și socială, cu accent pe segmentele vulnerabile sau defavorizate ale populației.

Continuarea reformei sistemului sanitar este strict necesară în scopul creșterii calității vieții și apropierii de indicatorii de sănătate și demografici ai țăriilor civilizate, în același timp cu scăderea patologiei specifice țărilor subdezvoltate.

2.8.2.1. Analiza situației actuale

În România există deosebiri semnificative ale situaţiei numărului de unităţi sanitare între regiunile de dezvoltare şi între mediul urban şi rural. Astfel, în privința numărului de unități sanitare **Regiunea Sud-Muntenia se situează pe locul V** (după regiunile București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest și Sud-Est), deținând 11,51% din totalul unităților sanitare la nivel național (63.059). Numărul total de unități sanitare din Regiunea Sud-Muntenia era, în anul 2019, de **7.231 unități**, în creștere cu aproape 11% față de 2012.

În Regiunea Sud-Muntenia, infrastructura de sănătate are la bază atât unități publice, cât și private, care, la nivelul anului 2019, erau distribuite în teritoriu conform urmatorului grafic:

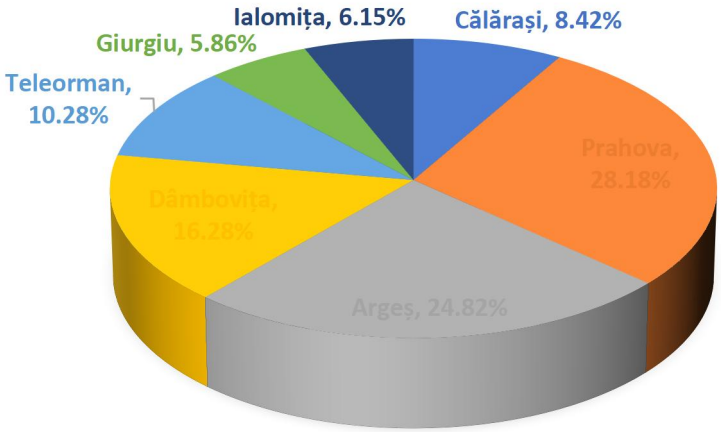

Fig. 2.59. Distribuția unităților sanitare pe județe, Regiunea Sud-Muntenia, 2019

În privința evoluţiei numărului de unităţi sanitare, se observă că aceasta nu a fost una constantă, ponderea unităţilor cu proprietate majoritar privată crescând continuu, atât la nivelul regiunii, cât şi al judeţului Ialomița.

În domeniul sănătății, **județul Ialomița**, ca majoritatea județelor țării, nu se caracterizează prin indicatori foarte buni. Populația îmbătrânită, mortalitatea generală peste media țării, personal medical insuficient, dotarea precară cu aparatură medicală modernă și/sau performantă, toate acestea determină nivelul actual al indicatorilor stării de sănătate. Astfel, la nivelul județului Ialomița, din cele **445 unități sanitare**, cel mai mare număr este reprezentat de cabinetele medicale de familie (107), urmate de cabinetele medicale de specialitate (79) și cabinetele stomatologice(74), în timp ce unităţile preventorii, ambulatoriile de specialitate, centrele de transfuzii şi centrele de sănătate și sănătate mintală sunt foarte slab reprezentate. În același timp, și numărul de spitale localizate în mediul urban este extrem de mic - 4 - toate aflate în proprietate publică.[180]

Pe lângă distribuția inechitabilă, în cazul multora dintre spitalele județene de urgență se înregistrează o acută nevoie de echipamente moderne, cu ajutorul cărora pot fi tratate afecțiunile complexe de care suferă populația de la nivel urban, dar, mai ales, cea de la nivel rural pentru care accesibilitatea la serviciile medicale spitalicești de urgență reprezintă o problemă, ceea ce relevă nevoia finanțării echipamentelor spitalelor județene de urgență.

În ceea ce privește problemele din sectorul de sănătate cu care se confruntă **municipiul Slobozia** sunt problemele specifice tuturor/majorității localităților urbane din România, produse în primul rând de subfinanțarea cronică a acestui sector de activitate.

[180] *Sursa: Institutul Național de Statistică, anul 2019*

Spre deosebire de județ, municipiul Slobozia se caracterizează prin indicatori mai buni ai stării de sănătate, datorită accesibilității populației la serviciile medicale, datorită nivelului de trai crescut al locuitorilor orașului comparativ cu populația județului și datorită implicării autorităților locale în rezolvarea problemelor populației municipiului Slobozia.

Accesul la serviciile de sănătate, alături de aspecte socio-economice, culturale sau de mediu reprezintă elemente ce influențează starea de sănătate a populației. Calitatea serviciilor sanitare este condiționată de infrastructura specifică, de numărul personalului specializat, dar și de nivelul de salarizare din domeniu. Accesul la serviciile medicale este inegal ca urmare a diferențelor economice (costul tratamentului și al transportului), de așezare geografică (distanța față de unitățile medicale) și de calitate a serviciilor sanitare.

În ceea ce privește **indicatorii stării de sănătate în municipiul Slobozia** situația se prezintă astfel:

Natalitatea

Natalitatea este frecvența nașterilor de copii vii în cadrul unei populații, exprimată prin raportul dintre numărul de nașteri dintr-un an și efectivul populației. Natalitatea este elementul dinamic, activ al bilanțului natural și cunoaște o mai mare variabilitate în spațiu și timp, întrucât poate fi mai ușor de controlat și de influențat decât mortalitatea.

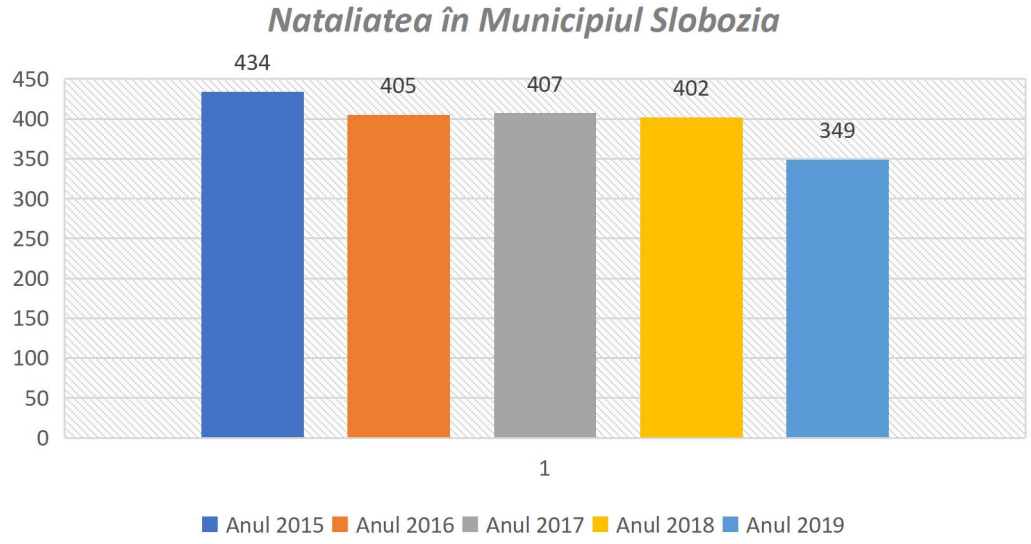

Fig. 2.60. Nataliatea în Municipiul Slobozia 2015-2019 [181]

UM	2015	2016	2017	2018	2019
Născuți vii la 1000 locuitori	8,14‰	7,66‰	7,75‰	7,72‰	6,74‰

[181] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

Rata brută de natalitate înregistrată în municipiul Slobozia, în anul 2019, are o valoare de 6,74‰ de locuitori, sub valoarea medie a țării (8,5‰ de locuitori). Acest indicator înregistrează o evoluție ușor descendentă datorită numărului în scădere de născuți vii.

Mortalitatea

Municipiul Slobozia înregistrează per ansamblu o evoluție ascendentă a ratei brute de mortalitate în perioada 2015-2019. În anul 2019, rata brută de mortalitate la nivelul orașului înregistra o valoare de 8,31‰, într-o ușoară creștere față de anul 2018.

Tabel 2.36. Rata de mortalitate la nivelul Municipiului Slobozia

Indicatori (nr.)	2015	2016	2017	2018	2019
Decedați – număr	392	442	441	425	430
Populație stabilă – număr	53274	52855	52482	52068	51710
Rata brută de mortalitate	7,35‰	8,36‰	8,40‰	8,16‰	8,31‰

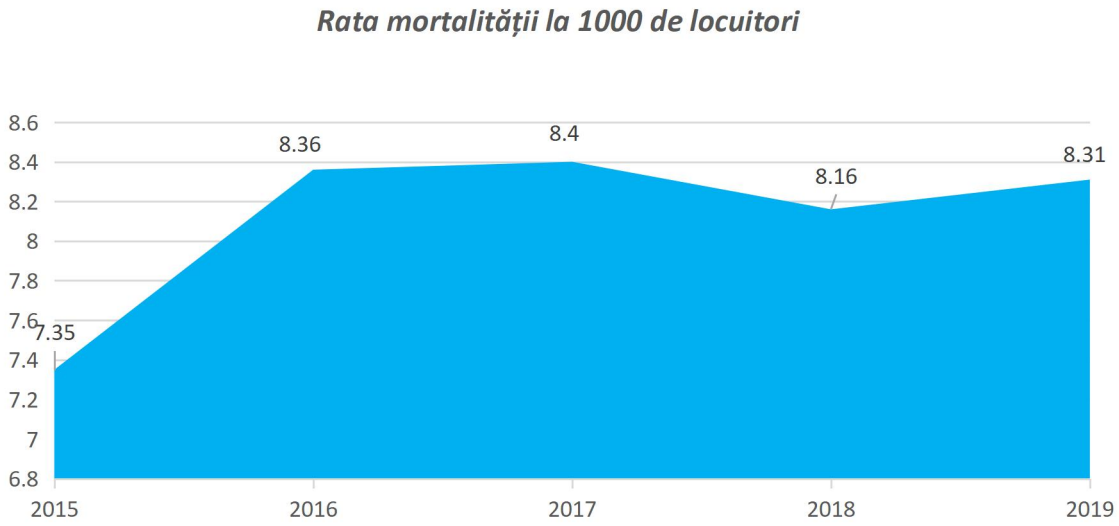

Fig. 2.61. Rata mortalității la 1000 de locuitori în Municipiul Slobozia, 2015-2019 [182]

Aceste creșteri ale indicatorului pot fi explicate prin creșterea ponderii persoanelor vârstnice de la an la an, dar și prin scăderea numărului populației, datorită fenomenului de migrație.

[182] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

Principalele cinci cauze de deces la nivelul municipiului Slobozia se suprapun peste cauzele de deces de la nivelul țării și anume: **bolile cardiovasculare, tumorile, bolile respiratorii, bolile digestive, accidentele**.

Factorii de risc implicați în producerea acestor patologiii sunt: stilul de viață (alimentație necorespunzătoare, fumat, stress, sedentarism), adresabilitatea scăzută a populației la serviciile medicale în stadiile incipiente ale bolii, etc. Potrivit *Comisiei Europene*, factorii de risc comportamentali sunt răspândiți și reprezintă o amenințare serioasă la adresa sănătății populației. **Alimentația deficitară** și **lipsa activității fizice** sunt preocupări majore. Deși ratele de **obezitate** la adulți sunt printre cele mai scăzute din UE, nivelurile excesului de greutate și ale obezității în rândul copiilor au crescut semnificativ în ultimii ani. Peste 30% dintre bărbați fumează (dar procentul la femei este de numai 8%), iar **fumatul** regulat în rândul adolescenților se situează, de asemenea, la un nivel ridicat. **Consumul de alcool** este ridicat, 50% din bărbați consumand episodic alcool în exces în mod regulat.

În ceea ce privește **speranța de viață la naștere,** în România a crescut cu mai mult de patru ani în perioada 2000-2017 (de la 71,2 ani la 75,3 ani), aceasta rămânând printre cele mai scăzute din Uniunea Europeană și cu aproape șase ani sub media UE, conform unui raport publicat de Comisia Europeană.

Totodată, există o disparitate de gen majoră, femeile trăind în medie cu șapte ani mai mult decât bărbații (71,7 ani comparativ cu 79,1 ani). Discrepanțele în rândul femeilor sunt mult mai puțin accentuate - aproximativ patru ani, o valoare aproximativ identică cu cea înregistrată pe teritoriul UE.

De asemenea, există inegalități pronunțate în ceea ce privește speranța de viață în funcție de nivelul de studii, în special pentru bărbați. Astfel, bărbați cu niveluri scăzute de studii la vârsta de 30 de ani trăiesc în medie cu 10 ani mai puțin decât cei cu studii superioare, valoare considerabil mai ridicată decat media UE de 7,6 ani.

Mortalitatea infantilă

Mortalitatea infantilă reprezintă un indicator specific de măsurare și descriere a stării de sănătate a copiilor și în același timp este considerat ca unul dintre cei mai sensibili indici ai nivelului de trai și stării de sănătate ai unei populații.

Conform raportului ***"Romania - Profilul de țară din 2019 în ceea ce privește sănătatea"***, **România** are una dintre **cele mai ridicate rate ale mortalității infantile din UE** - 6,7 la 1 000 de născuți vii, comparativ cu media UE de 3,6 în 2017. Echipamentele medicale insuficiente si deficitul de medici pot contribui la explicarea acestei cifre.

Rata de mortalitate infantilă la nivelul municipiului Slobozia înregistrează o creștere de 0,56 procente între anii 2015 și 2019, dar cu o îmbunătățire vizibilă față de anul 2016, când diferența a fost de 4,54 procente. Această scădere se datorează pe de o parte îmbunătățirii serviciilor de sănătate acordate grupei de vârsta 0-1 an și, pe de altă parte, creșterii numărului de născuți vii și a nivelului de trai.

Nivelul mortalității infantile este fundamental controlat de către factori sociali, politici și economici, calitatea serviciilor medicale având un impact secundar. Astfel, declinul semnificativ al mortalității infantile este determinat atât de progresele înregistrate în ocrotirea sănătății, cât și în celelalte domenii ale vieții umane, cum ar fi: alimentația, igienizarea mediului de viață, producția de masă a medicamentelor, a vaccinurilor, educarea populație, etc.

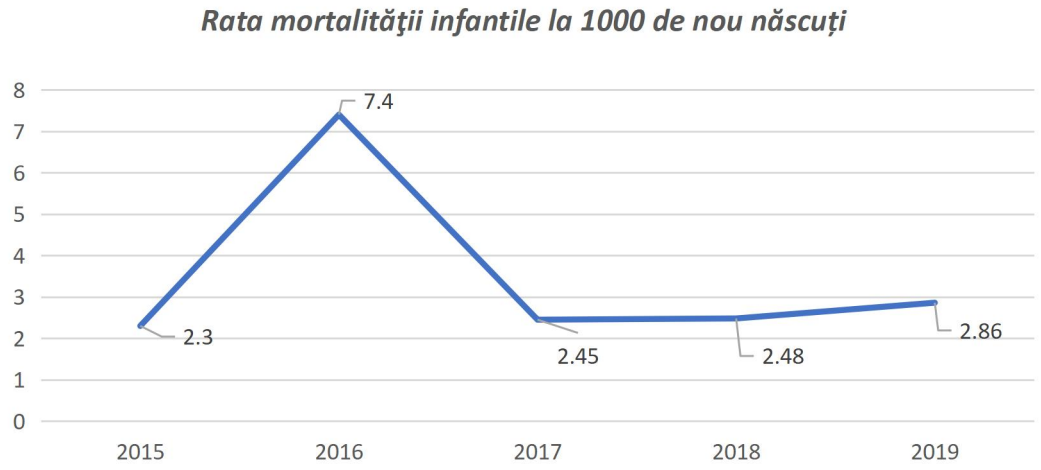

Fig. 2.62. Rata mortalității infantile la 1000 nou născuți în Municipiul Slobozia, 2015-2019 [183]

Tabel 2.37. Rata de mortalitate infantilă la nivelul Municipiului Slobozia

Indicatori (nr.)	2015	2016	2017	2018	2019
Decedați sub un an - număr	1	3	1	1	1
Născuți vii - număr	434	405	407	402	349
Rata de mortaliatate infantilă	2,30‰	7,40‰	2,45‰	2,48‰	2,86‰

Sporul natural

Din graficul de mai jos se poate observa că, la nivelul municipiului Slobozia sporul natural a avut, cel puțin în perioada analizată, o evoluție fluctuantă în sensul în care în perioada 2015-2017 valoarea indicatorului – negativ fiind - a crescut, pentru ca din anul 2018 să fie în continuă scădere.

De asemenea, diferența dintre natalitate și mortalitate tinde să se mărească, această valoare negativă a sporului natural reflectând o scădere naturală a populației. Cu toate acestea, valoarea observată a sporului natural, s-ar putea să prezinte diferențe față de valoarea reală, întrucât numărul născuților vii înregistrați în municipiul Slobozia rezultă prin însumarea născuților vii ale căror mame au domiciliul stabil în orașul Slobozia, și a născuților vii ale căror mame nu locuiesc în orașul Slobozia, ci în zonele învecinate orașului, dar care se adresează pentru naștere serviciilor medicale

[183] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

municipale (din cauza accesibilitatii scăzute la servicii specifice de obsetrică și neonatologie în zonele rurale).

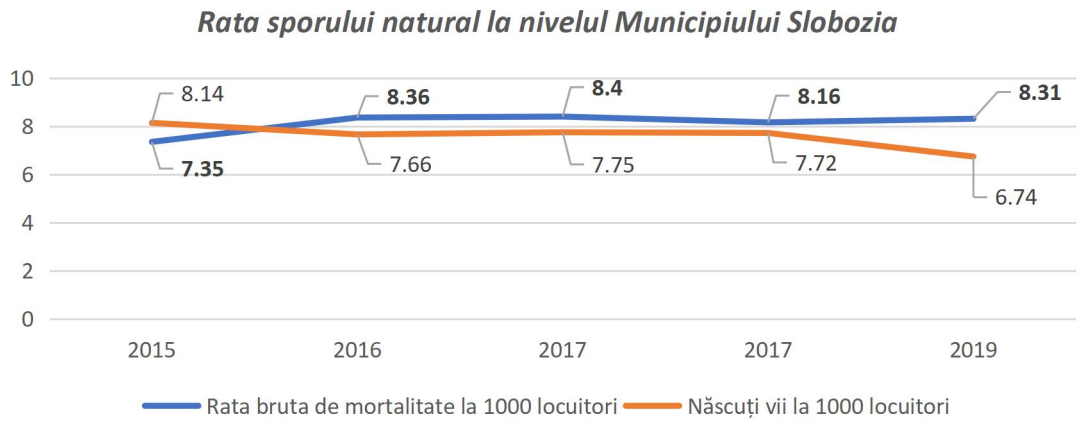
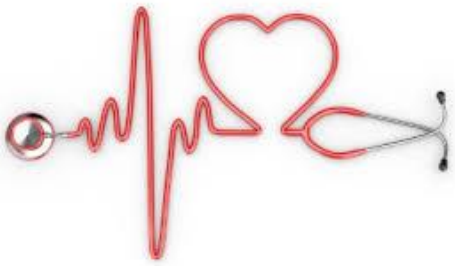

Fig. 2.63. Rata sporului natural la nivelul Municipiului Slobozia [184]

Tabel 2.38. Rata sporului natural la nivelul Municipiului Slobozia

Indicatori (nr.)	2015	2016	2017	2018	2019
Rata brută de mortalitate la 1000 locuitori	11,72‰	11,41‰	12,42‰	13,03‰	12,52‰
Nascuți la 1000 locuitori	8,65‰	10,44‰	10,29‰	8,56‰	8,02‰
Rata spor natural	-3,07	-0,97	-2,13	-4,47	-4,50

2.8.2.2. Structura și evoluția unităților sanitare

În municipiul Slobozia există unități din rețeaua de sănătate de interes regional, municipal și local. Din categoria unităților de interes regional fac parte *Spitalul Județean*, *dispensarele medicale, policlinicile și farmaciile*.

Activitatea în acest domeniu este evidențiată prin următoarele date, aferente municipiului Slobozia puse la dispoziție **la nivelul anului 2019** de *Institutul Național de Statistică*: **în sectorul public** există un număr de **510 paturi în *Spitalul Județean de Urgență Slobozia*** și **28 de paturi în sectorul privat**, toate locurile **aparținând *Centrului de Dializă Fresenius Nephrocare Slobozia*** .

În ceea ce privește **personalul medical**, în sectorul public sunt 120 de medici, în cel privat 43 și 31 sunt medici de familie. De asemenea, în sectorul public sunt

[184] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

înregistrați 2 farmaciști, 4 stomatologi, 572 angajați ca personal mediu sanitar, iar în sectorul privat 40 farmaciști, 32 de stomatologi și 190 salariați personal mediu sanitar.

Starea de sănătate a populației este determinată pe de o parte de accesul la sănătate, dat de factorii genetici, de mediu, de dezvoltare economică sau socio-culturali, iar pe de altă parte de accesul la serviciile de sănătate, care depinde aproape în totalitate de infrastructura sanitară. Sistemul medical din municipiul Slobozia cuprinde atât infrastructură de sănătate publică, cât și privată.

Situația completă a **unităților sanitare din Municipiul Slobozia, în anul 2019,** este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel 2.39. Structura unităților sanitare proprietate publică din Municipiul Slobozia [185]

Categorii de unități sanitare	Forma de proprietate	2015	2016	2017	2018	2019
Spitale	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Ambulatorii integrate spitalului	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Dispensare medicale	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Centre de sanatate mintala	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Centre medicale de specialitate	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Cabinete medicale de medicina generala	Proprietate publică	1	1	1	1	0
Cabinete medicale scolare	Proprietate publică	4	4	4	4	4
Cabinete stomatologice	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Farmacii	Proprietate publică	2	2	2	2	2
Laboratoare medicale	Proprietate publică	11	11	11	11	10
Centre de transfuzie	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	Proprietate publică	2	2	2	2	2

Astfel, se observă că în ultimii 5 ani numărul de unități sanitare proprietate publică a rămas constant, cu excepția laboratoarelor medicale (în scădere cu 1 unitate pe perioada de analiză) și a cabinetelor de medicină generală (în scădere cu 1 unitate).

Evoluția infrastructurii private de sănătate pe aceeași perioadă este evidențiată în tabelul următor:

Tabel 2.40. Structura unităților sanitare proprietate privată din Municipiul Slobozia [186]

Categorii de unități sanitare	Forma de proprietate	2015	2016	2017	2018	2019
Centre medicale de specialitate	Proprietate privată	1	1	1	0	0
Puncte de lucru ale centrelor de dializa	Proprietate privată	0	0	0	1	1
Cabinete medicale de medicina generala	Proprietate privată	1	0	0	0	0
Cabinete medicale de familie	Proprietate privată	25	24	25	24	24
Cabinete stomatologice	Proprietate privată	27	30	28	27	29
Cabinete medicale de	Proprietate privată	45	43	45	44	46

[185] Sursă: Prelucrare date Institutul Național de Statistică
[186] Sursă: Prelucrare date Institutul Național de Statistică

specialitate						
Farmacii	Proprietate privată	12	21	19	19	19
Puncte farmaceutice	Proprietate privată	7	1	0	0	0
Depozite farmaceutice	Proprietate privată	1	1	1	1	1
Laboratoare medicale	Proprietate privată	3	3	3	3	3
Laboratoare de tehnica dentara	Proprietate privată	5	5	5	5	4
Alte tipuri de cabinete medicale	Proprietate privată	1	1	1	1	0

Analizând evoluția numărului de unități sanitare, din municipiul Slobozia, în perioada 2015 – 2019, se observă că acestea au avut o evoluție diferită, în sensul că sistemul privat s-a dezvoltat în defavoarea sistemului public, numărul acestora din urmă scăzând de la 27 unități în anul 2015 la 25 în anul 2019.

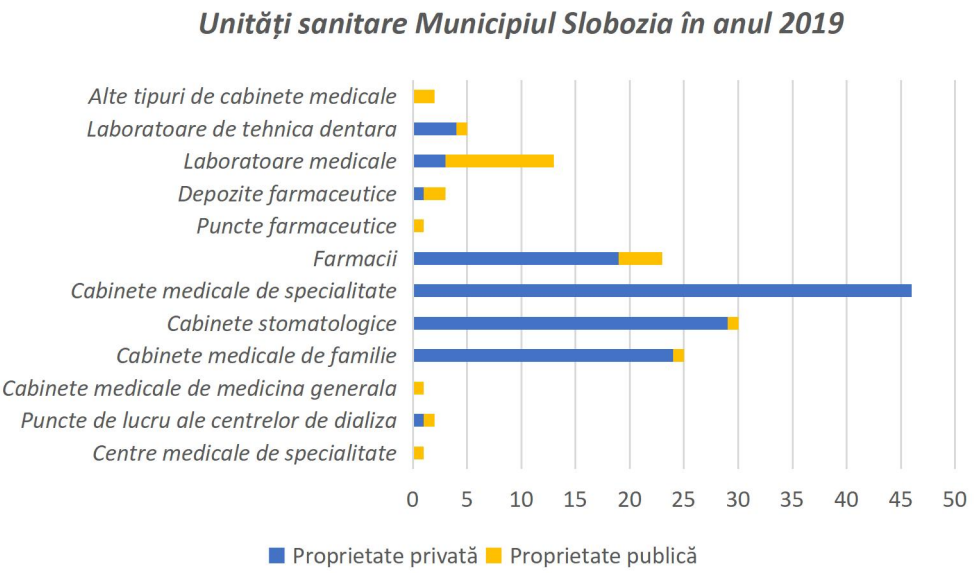

Fig. 2.64. Unități sanitare Municipiul Slobozia, anul 2019 [187]

După cum se observă și din graficul de mai sus, reprezentând cumulat unitățile sanitare publice și private pentru anul 2019, serviciile medicale private au o pondere mult mai mare decât cele publice în ceea ce privește: cabinetele medicale de specialitate, cabinetele medicale de familie și cele stomatologice, farmaciile și punctele farmaceutice, laboratoarele de tehnică dentară. În schimb, în proprietate exclusiv publică se află: spitalele, ambulatoriile de specialitate, ambulatoriile integrate spitalului, dispensarele medicale, centrele de sănătate, cabinetele medicale școlare, centrele de transfuzie.

Disparitățile în accesul la serviciile sanitare apar din cauza diferențelor etnice, economice (coplăți, costurile tratamentelor și transportului, timpii de așteptare, etc.), de așezare geografică (distanța față de unitățile medicale) și de calitatea inegală a serviciilor de același tip. De asemenea, nivelul scăzut al calității serviciilor medicale este determinat de calitatea precară a infrastructurii specifice, de numărul redus al

[187] *Sursă: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

personalului medical specializat, dar și de nivelul de salarizare, în continuare foarte redus în acest domeniu.

2.8.2.3. Structura și evoluția personalului medical

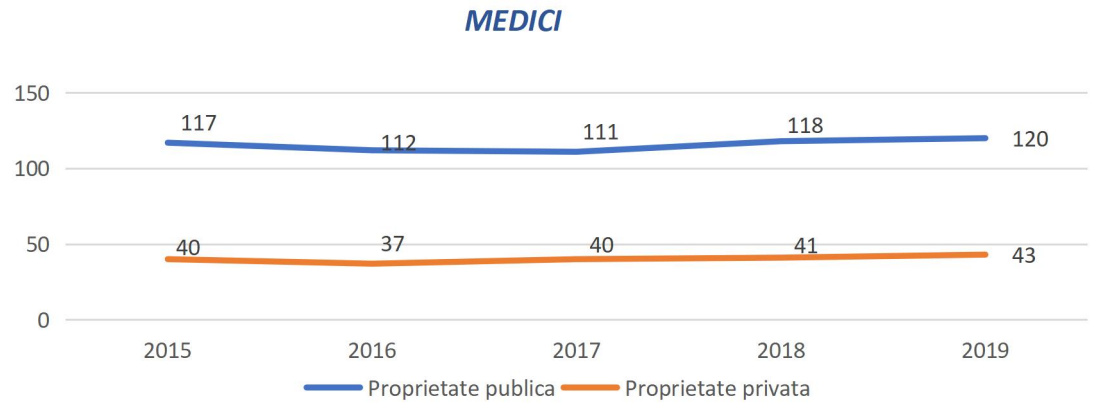
Datele privind personalul medical creează o imagine a resurselor umane disponibile să ofere asistență medicală pentru populație.

Evoluția personalului medical din Municipiul Slobozia este prezentată în tabelul de mai jos:

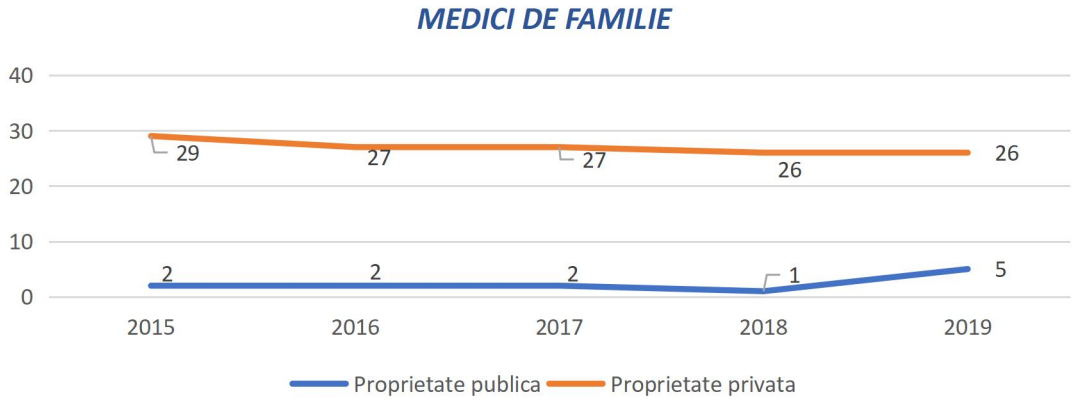
Tabel 2.41. Personalul medical pe categorii din Municipiul Slobozia [188]

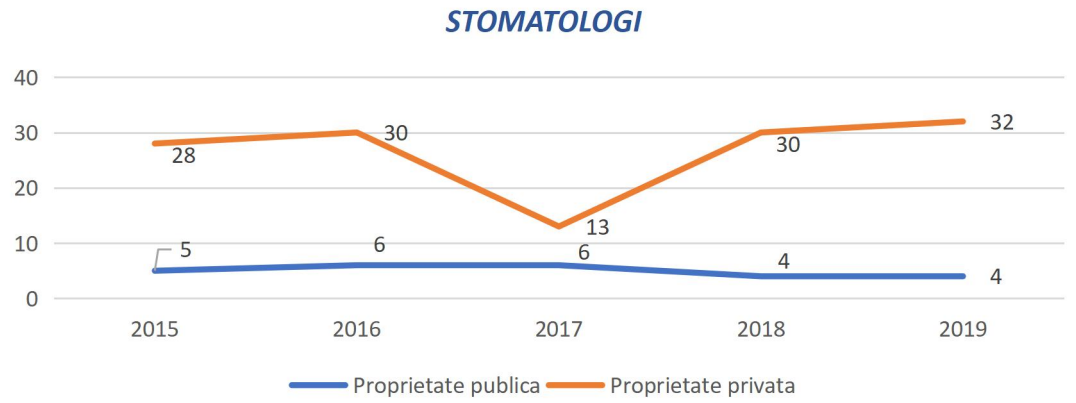
Indicatori (nr.)	2015	2016	2017	2018	2019
Medici – proprietate publică – persoane total	117	112	111	118	120
Medici – proprietate privată – persoane total	40	37	40	41	43
Medici de familie – proprietate publică – persoane total	2	2	2	1	5
Medici de familie – proprietate privată – persoane	29	27	27	26	26
Stomatologi – proprietate publică - persoane	5	6	6	4	4
Stomatologi – proprietate privată - persoane	28	30	13	30	32
Farmaciști – proprietate publică - persoane	1	1	2	2	2
Farmaciști – proprietate privată - persoane	35	37	37	38	40
Personal mediu sanitar – proprietate publică persoane	544	604	569	544	572
Personal mediu sanitar – proprietate privată persoane	166	144	177	174	190

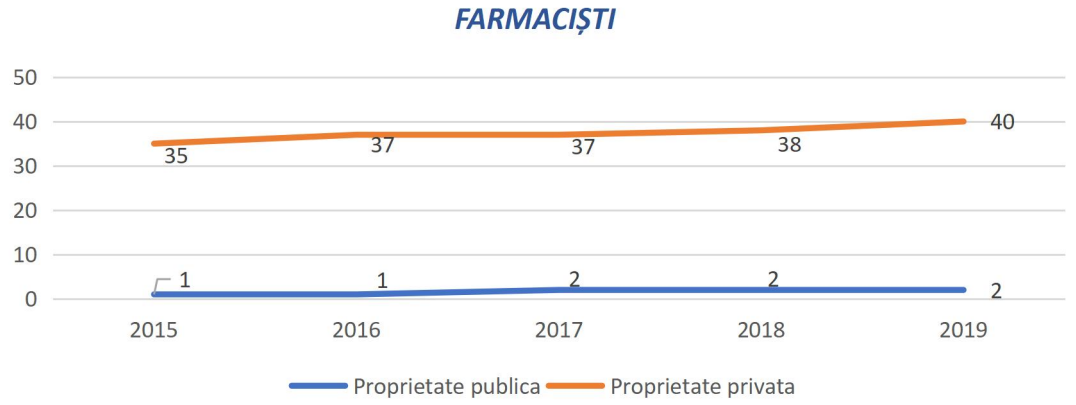
Pentru evidențierea evoluției personalului medical pe cele două tipuri de proprietate a infrastructurii (public/privat), datele din tabel au fost transpuse în graficele următoare [189]:

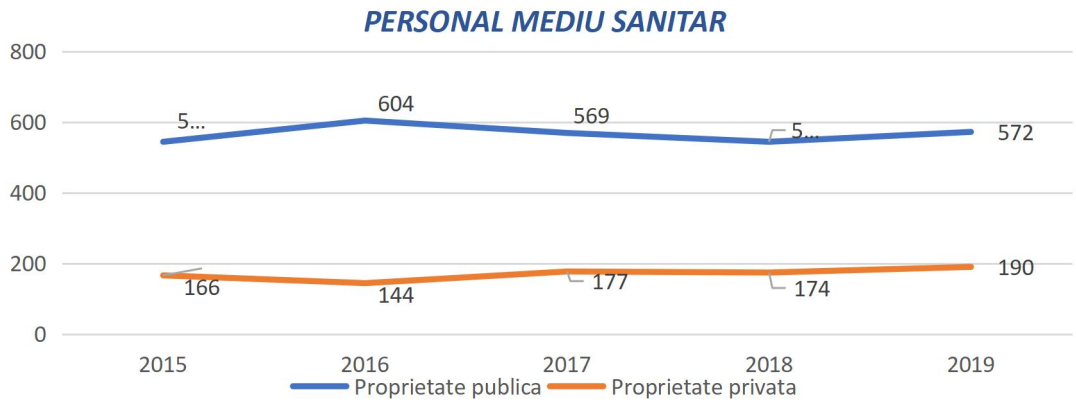

[188] Sursă: Prelucrare date Institutul Național de Statistică
[189] Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică

MEDICI DE FAMILIE
40
30
20
10
0
29
27
27
26
26
2
2
2
1
5
2015
2016
2017
2018
2019
Proprietate publica
Proprietate privata

STOMATOLOGI
40
30
20
10
0
28
30
13
30
32
5
6
6
4
4
2015
2016
2017
2018
2019
Proprietate publica
Proprietate privata

FARMACIȘTI
50
40
30
20
10
0
35
37
37
38
40
1
1
2
2
2
2015
2016
2017
2018
2019
Proprietate publica
Proprietate privata

PERSONAL MEDIU SANITAR
800
600
400
200
0
5...
604
569
5...
572
166
144
177
174
190
2015
2016
2017
2018
2019
Proprietate publica
Proprietate privata

După cum se observă, există un număr mai mare al personalului medical în sectorul public doar în ceea ce privește medicii și personalul sanitar mediu, acest fapt datorându-se existenței spitalului județean, care este proprietate publică. Pentru indicatorul medici, se constată o creștere atât a personalului care activează în domeniul public, cât și personalul echivalent din sectorul privat. În schimb, personalul sanitar mediu din sistemul public a scăzut pe fondul migrării acestuia către sistemul privat.

Pe de altă parte, pentru celelalte categorii de personal medical - medici de familie, stomatologi și farmaciști - personalul din domeniul privat este mai numeros, iar singura evoluție semnificativă este creșterea numărului de farmaciști din sectorul privat.

În concluzie, sistemul medical din municipiul Slobozia este bine dezvoltat în ceea ce privește numărul de unități spitalicești, înregistrând totodată o creștere a medicilor care activează în unități medicale din sectorul public. Totuși, investițiile în sănătate trebuie continuate și chiar intensificate, în vederea asigurării dotării cu aparatură medicală, precum și pentru intervenții de reabilitare și modernizare. Sectorul medical privat este în continuă dezvoltare, cu o creștere în ceea ce privește infrastructura începând cu anul 2016. Pe de altă parte, în ceea ce privește personalul medical, se constată o creștere semnificativă a numărului de personal sanitar mediu și farmacișiti, o stagnare în celelalte categorii (medici de familie, stomatologi), dar o creștere a numărului total al medicilor.

Elementele care vor sta la baza propunerilor de investiții în sănătate se regăsesc în analiza de oportunitate realizată pentru acest domeniu.

Municipiul Slobozia concentrează cea mai mare parte a dotărilor pentru sănătate și asistență socială a județului Ialomița, oferind servicii diversificate. După cum am menționat, în Slobozia funcționează un spital proprietate de stat: ***Spitalul Județean de Urgență Slobozia***.

În municipiul Slobozia, ca și în restul țării, după anul 1990 domeniul ocrotirii sănătății a cunoscut prefaceri profunde:

- *apariția inițiativei private prin înființarea de cabinete și laboratoare particulare;*
- *organizarea asistenței sanitare pentru populație prin medici de familie;*
- *înființarea unor societăți comerciale care au ca obiect de activitate preocupări medicale precum distribuția de medicamente, recoltarea și condiționarea plantelor medicale, întreținerea și distribuirea aparaturii și echipamentelor sanitare.*

Primul spital din Slobozia a fost construit între anii 1896-1897. Pentru construcție s-a alocat o suprafață de 20.060 m.p., cedată de moșia statului, costurile înălțării lui fiind la vremea aceea de 67.042 lei (din fondurile bugetare ale județului), un an mai târziu adăugându-se încă 3.617 lei pentru construcția unui pavilion de autopsii. Clădirea se afla pe locul în care astăzi sunt Colegiul Național "Mihai Viteazul" și Liceul Pedagogic. Recepția spitalului s-a făcut la 9 august 1897. Racordarea la energie electrică s-a făcut abia în anul 1905.

În anul 1960, Marcel Pătrășcanu - directorul spitalului - a fost principalul consultant în cadrul unei comisii care a dezbătut pentru prima dată proiectul construirii unui spital modern în Slobozia. Proiectul a intrat în atenție în anul 1964, iar în anul 1965 a început construcția sa, fiind dat în folosință ca spital județean în anul 1970. Era perioada în care asistența medicală lua amploare în Slobozia și prin creșterea numărului de dispensare urbane, de întreprindere și școlare. Noul spital a avut un parcurs ascendent, de la 420 de paturi la inaugurare, ajungând în anul 1984 la 676 de paturi (peste 25.000 de bolnavi internați), în anul 1989 numărul paturilor ajungând la 707 (29.700 de bolnavi spitalizați). În prezent spitalul se află în stadiul de extindere, construindu-se o noua secție de primire de urgențe (UPU).

Din martie 2014, *Spitalul Județean de Urgență Slobozia* este subordonat *Consiliului Județean Ialomița,* având în structură un număr de 510 paturi, iar numărul de salariați este de 850.[190]

Din punctul de vedere al ocrotirii sănătății, chiar dacă la nivelul județului Ialomița există un număr insuficient de medici, cel mai mare număr de medici și medici specialiști se găsește în Slobozia, fapt ce se datorează și faptului că pe teritoriul municipiului funcționează *Spitalul Județean de Urgență*.

Spitalul Județean de Urgență Slobozia este o unitate sanitară de utilitate publică, cu personalitate juridică, cu rol în asigurarea de servicii medicale - preventive, curative, de recuperare - funcţionând pe principiile prevăzute în Legea 95/2006, participând la asigurarea stării de sănătate a populaţiei.

Sursa: https://ziarulstirea.ro/spitalul-slobozia

[190] *Sursa: Informații puse de la dispoziție de Consiliului Județean Ialomița*

Spitalul judeţean dispune de o structură complexă de specialităţi medico-chirurgicale, cu unitate de primire urgențe, care asigură urgențele medico-chirurgicale și acordă asistență medicală de specialitate, inclusiv pentru cazurile grave din județ care nu pot fi rezolvate la nivelul spitalelor locale, având 510 paturi și 30 de paturi pentru spitalizare de zi.

Conform Ministerului Sănătății, ***Spitalul Județean de Urgență Slobozia* este încadrat la clasificarea III** (conform O.M.S. nr. 323/2011, modificat de O.M.S. nr. 441/2015).

Spitalul Județean de Urgență Slobozia acordă servicii de spitalizare continuă, servicii ambulatorii de specialitate, servicii de spitalizare de zi sau servicii paraclinice în următoarele *specialități:*

- anestezie şi terapie intensivă
- cardiologie
- medicină internă
- neurologie
- pediatrie
- psihiatrie
- obstetrică-ginecologie
- ortopedie și traumatologie
- urologie
- boli infecțioase
- dermatovenerologie
- nefrologie; neonatologie
- oncologie medicală
- pneumologie
- chirurgie generală
- oftalmologie
- otorinolaringologie;
- anatomie patologică;
- endocrinologie sau diabet zaharat, nutriție și boli metabolice
- medicină de laborator si radiologie – imagistică medicală.[191]

Medicii de specialitate, acreditați conform normelor în vigoare, din cadrul spitalului asigură continuitatea prin linii de gardă distincte în următoarele specialități: anestezie și terapie intensivă, medicină internă, neurologie, pediatrie, psihiatrie, chirurgie generală, obstetrică-ginecologie, ortopedie și traumatologie, medicină de laborator, radiologie – imagistică medicală.

În dotarea *Spitalul Județean de Urgență Slobozia* există următoarele echipamente și aparatură medicală:

- *aparatură digitală de radiodiagnostic și imagistică medicală;*
- *aparat de tomografie computerizată;*
- *aparate ultrasonografie convențională;*
- *instrumentele și echipamentele necesare pentru efectuarea analizelor medicale de hematologie, biochimie, microbiologie, imunologie și toxicologie.*

În ceea ce privește proporția bolnavilor externați din spital care se reinternează, pentru patologie de același tip, într-un interval de 48 de ore de la externare, este sub 1%. Totodată, proporția bolnavilor transferați din spitalul județean într-un alt spital,

[191] *Sursa: Informații puse de la dispoziție de Consiliului Județean Ialomița*

pentru patologie de același tip, într-un interval de 72 de ore de la internare este mai mică de 0,01%.[192]

Din păcate, capacitatea spitalului este insuficientă pentru numărul mare de solicitări. Spitalul nu deservește doar locuitorii municipiului Slobozia, ci și populația din localitățile învecinate, având în vedere faptul că este spital județean.

2.8.3. Sistemul și infrastructura de asistenţă socială

Asistența socială, componentă a sistemului național de protecție socială, cuprinde serviciile sociale și prestațiile sociale acordate în vederea dezvoltării capacităților individuale sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Unul dintre cele mai importante concepte în cadrul asistenței sociale este incluziunea socială, ce este compusă, în viziunea Uniunii Europene, din construirea unei piețe a muncii inclusive, asigurarea unei locuințe decente pentru toți indivizii, eliminarea discriminărilor indivizilor cu dizabilități, a imigranților sau a minorităților etnice. Nevoia socială individuală sau de grup este contracarată de asistența socială prin prestația socială, în bani sau în natură, ce cuprinde alocațiile familiale, ajutoarele sociale și speciale către familii sau persoane, în funcție de nevoile și veniturile acestora.

Obiectivul interventiei asistenței sociale este de a-i sprijini pe cei aflați în dificultate să obțină condițiile necesare unei vieți decente, ajutându-i să-și dezvolte propriile capacități și competente. Următoarele categorii de persoane constituie în mod special obiectul intervenției activităților de asistență socială:

- ⇒ *familii sărace: familii fără venituri sau cu venituri mici în care unul dintre părinți este șomer, familii monoparentale, familii cu mulți copii al căror necesar depășește veniturile părinților;*
- ⇒ *copii care trăiesc în mediu familial și social advers, abandonați și instituționalizați;*
- ⇒ *minori delincvenți, tineri neintegrați;*
- ⇒ *persoane dependente de droguri și/sau alcool;*
- ⇒ *persoane abuzate fizic si sexual;*
- ⇒ *persoane cu handicap fizic si/sau psihic;*
- ⇒ *persoane cu boli cronice și degenerative fără susținători legali;*
- ⇒ *persoane în vârstă aflate în incapacitate de autoservire;*
- ⇒ *persoane care au suferit în urma calamităților naturale, sociale;*
- ⇒ *persoane care au suferit discriminări (sociale, fizice, economice, psihologice) - grupări minoritare cu mai puține drepturi față de populația majoritară.*

În același context, și în ***Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*** se stipulează câteva obiective de atins, respectiv: reducerea numărului de persoane care trăiesc sub pragul de sărăcie, stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă, dezvoltarea sistemului de protecție și asistență socială.

[192] *Sursa: http://www.institutiimedicale.ro/spital/spitalul-judetean-urgenta-slobozia/*

De asemenea, unul dintre cele 17 obiective de dezvoltare durabilă ale ***Agendei 2030 - FĂRĂ SĂRĂCIE*** - prevede *„eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context”*.

România înregistrează o pondere ridicată a persoanelor care suferă de deprivare materială severă, raportată la media UE. Conform datelor INS din 2018 procentul de persoane care suferă de deprivare materială severă era de 23,8%. În consecință, politica guvernamentală în domeniul asistenței sociale vizează o serie de măsuri destinate combaterii excluziunii sociale și promovării incluziunii sociale, într-o construcție de sistem coerentă, cu un management eficient, tinzând spre o îmbunătățire permanentă a diverselor măsuri de suport financiar destinate familii, copiilor, persoanelor aflate în situație de risc, precum și spre o consolidare și dezvoltare a rețelei de servicii sociale.

În perioada 2009 – 2017, cadrul legislativ în domeniul serviciilor sociale a fost îmbunătățit prin aprobarea unor măsuri care au vizat reglementarea, funcționarea și finanțarea serviciilor sociale, precum[193]:

- ✓ *elaborarea unor noi standarde minime de calitate pentru toate tipurile de servicii sociale;*
- ✓ *aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale;*
- ✓ *crearea Nomenclatorului serviciilor sociale:*
- ✓ *îmbunătățirea procedurii de acreditare a furnizorilor de servicii sociale și a procedurii de licențiere a serviciilor;*
- ✓ *îmbunătățirea regulamentelor de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială;*
- ✓ *continuarea derulării de programe de finanțare a serviciilor sociale*.

Țintele care se doresc a fi atinse la orizontului anului **2030** sunt:

> *Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii;*
> *Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă;*
> *Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.*

De asemenea, în aceeași perioadă s-au înregistrat **progrese și în privința acordării alocațiilor de stat pentru copii**, pentru susținerea familiei și de plasament, de acordare a concediului și indemnizației pentru creșterea copilului, de acordare a ajutorului social, de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței și a programului privind stimularea participării la învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate, prin majorarea cuantumurilor și corelarea acestora cu modele europene, în scopul activizării persoanelor și reducerea dependenței de măsurile sociale pasive.

Totodată, **a fost aprobată Legea nr.196/2016 privind venitul minim de incluziune**, care reglementează instituirea acestui tip de venit, ca beneficiu de asistență

[193] *Sursa*: *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*

socială acordat familiilor și persoanelor singure aflate în situație de dificultate, în scopul prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială.

Caracteristica acestui sector o reprezintă **participarea tot mai amplă a organizațiilor nonguvernamentale și a altor parteneri sociali**, în condițiile în care statul dispune de resurse limitate care nu pot acoperi întreaga sferă de necesități.

Responsabilitatea dezvoltării și administrării serviciilor sociale revine autorităților administrației publice locale. Serviciile sociale specializate sunt dezvoltate și finanțate de către *Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului*, iar *Serviciul Public de Asistență Socială local* are responsabilitatea administrării și gestionării serviciilor sociale primare.

Și Municipiul Slobozia trebuie să se adapteze la noile politici în domeniu și să încerce din timp să se pregătească pentru a beneficia cu prioritate de programele finanțate din fonduri guvernamentale și europene care vor fi disponibile în perioada următoare.

Direcția de Asistența Socială Slobozia a fost înființata prin Hotărârea nr. 6 din 27.01.2005 a *Consiliului Local Slobozia*, ca instituție publică cu personalitate juridică. Serviciul funcționează în conformitate cu prevederile *Legii asistenței sociale nr.292/ 2011* și *Ordonanței nr. 68/2003* privind serviciile sociale, având ca atribuțiuni realizarea ansamblului complex de măsuri și acțiuni necesare pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență pentru prezervarea autonomiei și protecției persoanei, pentru prevenirea marginalizării și excluziunii sociale, pentru promovarea incluziunii sociale și în scopul creșterii calității vieții.

În structura *Direcției de Asistență Socială Slobozia*, conform organigramei, sunt cuprinse următoarele **servicii și compartimente**:[194]

- ***Serviciu Beneficii Sociale*** *în subordinea căruia se regăsesc 17 posturi, un post fiind de conducere :*
  - ***Compartiment „Persoane cu Handicap, persoane vârstnice și subvenții”*** *– 6 posturi execuție;*
  - ***Compartiment „Venit minim garantat, alocații, indemnizații copii, burse școlare, incluziune socială și prevenire marginalizare socială”*** *– 5 posturi execuție;*
  - ***Compartiment „Monitorizare, analiză statistică, indicatori asistență socială”*** *– 1 post execuție;*
  - ***Compartiment „Strategii , programe, proiecte în domeniul asistenței sociale și relația cu asociațiile și fundațiile”*** *– 1 post execuție;*
  - ***Compartiment „Intervenție în situații de urgență, de abuz, neglijare, trafic, migrație și repatrieri ”*** *– 1 post execuție;*

[194] *Sursa: Informații puse la dispoziție de Primăria Municipiului Slobozia – ”Raportul Primarului pentru anul 2020” și de Direcția de Asistență Socială Slobozia – ”Raport de activitate pentru anul 2020”*

- ***Compartiment „Evidență și plată beneficii de asistență socială”*** *– 1 post execuție;*
- ***Compartiment „Probleme cetățeni de etnie rroma” – 1 post execuție.***

✉ ***Centru de Îngrijire de Zi*** *: 15 posturi din care 1 post conducere;*

✉ ***Centru Social*** *: 14 posturi, un post fiind de conducere, cu următoarea structură :*
- ***Servicii socio-medicale*** *: 6 posturi execuție;*
- ***Cantina socială*** *– 7 posturi execuție;*

✉ ***Centru Multifuncțional Cartier Bora:*** *9 posturi din care 1 post conducere;*

✉ ***Clubul Seniorilor „Răsărit în Amurg”:*** *9 posturi din care 1 post de conducere,*

✉ ***Serviciu „Managementul resurselor umane și Control intern managerial”****: 4 posturi din care 1 post de conducere :*
- ***Compartiment Asistenți personali : 150 posturi;***
- ***Compartiment Asistență medicală comunitară, asistență medicală și de medicină dentară din unitățile de învățământ*** *: 37 posturi de execuție;*

✉ ***Serviciu Buget–Contabilitate, achiziții publice, locuințe sociale, comunicare, registratură, relații cu publicul și administrativ****: 11 posturi din care 1 post conducere;*
- ***Compartiment „Buget-Contabilitate”*** *– 5 posturi de execuție;*
- ***Compartiment „Achiziții Publice și locuințe sociale”*** *– 1 post execuție;*
- ***Compartiment „Comunicare, registratura și relații cu publicul”*** *– 2 posturi execuție;*
- ***Compartiment „Administrativ”*** *– 2 posturi execuție;*

✉ ***Compartiment Informatică :*** *1 post execuție;*

✉ ***Compartiment Asistență juridică și contencios*** *: 2 posturi execuție.*

La sfârșitul anului 2020 din cele 271 posturi aprobate conform statului de funcții, activitățile specifice au fost desfășurate de 219 salariați, 52 de posturi fiind vacante.

✉ ***Serviciu Beneficii Sociale*** a avut ca ***obiectiv în anul 2021 realizarea unei Diagnoze a problemelor sociale la nivelul Municipiului Slobozia***, cu scopul de a identifica şi evalua dimensiunile nevoilor sociale din cadrul comunităţii.

În acest sens au fost stabiliţi indicatorii pentru fiecare componentă socială, atât pentru copii cât şi pentru adulţi: date demografice, situaţie locativă, educaţie, gradul de ocupare, categorii defavorizate, implicarea autorităţilor locale în ajutorarea populaţiei, prezenţa serviciilor sociale la nivelul comunităţilor. Perioada de referinţă pentru care se

realizează acest obiectiv se încadrează în intervalul 01.01.2017–31.03.2021, iar pentru satisfacerea acestuia a fost aplicat un chestionar la nivelul compartimentelor *Direcției de Asistență Socială Slobozia*, a cărui construcţie are la bază solicitări ale datelor relevante pentru obţinerea informaţiilor de interes. De asemenea, au fost solicitate date următoarelor instituţii: *Inspectoratul Şcolar Judeţean Ialomiţa, Direcţia Generală de Statistică Ialomiţa*.

Diagnoza socială este o evaluare complexă a problemelor sociale cu care se confruntă comunitatea. Scopul ei este acela de a depista cauzele acestor probleme, într-o manieră participativă și multi-disciplinară, precum și de a evidenția posibilele măsuri de rezolvare, resursele disponibile și actorii care pot participa efectiv la implementarea și monitorizarea acestor măsuri. În general, diagnoza socială se referă la identificarea și cuantificarea problemelor de sănătate, educație, locuire, ocupare, securitate socială și trăi independent, în condiții decente de viață, a populației dintr-o comunitate, respectiv:

1. ***Principalele grupuri vulnerabile, sau expuse riscului de sărăcie și excluziune, care au făcut obiectul procesului de diagnoză –*** persoanele care locuiesc în *zonele urbane* ”*dezavantajate*” și ”*marginalizate*”.

Obiectiv: Prevenirea și combaterea situațiilor care implică risc crescut de marginalizare și excludere socială, cu prioritate situațiilor de urgență;

2. ***Analiză cantitativă a datelor statistice cu privire la Venitul Minim Garantat***

Conform raportului de activitate al compartimentului *Venim Minim Garantat*, din cadrul *Serviciului Beneficii sociale*, se poate observa că numărul beneficiarilor de ajutor social pentru VMG este în scădere. Între anii 2017-2020 s-a înregistrat o diminuare anuală în ceea ce privește numărul mediu de dosare de venit minim garantat, observându-se o scădere procentuală de aproximativ 43%.

	2017	*2018*	*2019*	*2020*
Numarul mediu de dosare aflate în plată	*301*	*233*	*191*	*173*

Titularii **dosarelor de ajutor social** din Municipiul Slobozia sunt preponderent de sex feminin, mai precis 67%, respectiv 33% sunt de sex masculin. Din totalul persoanelor singure şi a familiilor beneficiare de ajutor social, 0,59% domiciliază pe raza cartierului Slobozia Nouă, 43,7% domiciliază pe rază cartierului Bora, restul de 55,7% domiciliază în Slobozia. De asemenea, 76% din beneficiarii de ajutor social sunt persoane singure sau familii formate din două persoane, 21% dintre familiile beneficiare au 3-5 membrii, şi un procent de 3% îl reprezintă familiile cu 6-8 membrii.

Dacă ne raportăm la **ajutoarele de înmormântare** acordate familiilor beneficiare de ajutor social, între anii 2017-2020, numărul de familii beneficiare și sumele plătite au rămas constante.

	2017	2018	2019	2020
Ajutoare de înmormântare acordate	3	4	4	5
Sume acordate (lei)	3000	3723	3492	4865

3. Analiza cantitativă a datelor statistice cu privire la alocații, indemnizații și alte drepturi acordate cu privire la beneficiile acordate copiilor:

✓ Alocația de stat pentru copii

Conform raportului de activitate al *Compartimentului "Alocații, Indemnizații și Burse Sociale"*, din cadrul *Serviciului Beneficii Sociale*, se poate observă că numărul dosarelor depuse pentru alocația de stat a fost relativ constant până în anul 2020, când au fost depuse mult mai puține, 55%, corelat cu numărul mediu de dosare depuse în anii precedenți. Această situație corespunde cu cea națională, de natalitate scăzută, cauzată parțial și de pandemia care a afectat România în anul 2020.

	2017	2018	2019	2020
Dosare depuse	413	388	410	223

✓ Indemnizația de creștere copil și stimulentul de inserție

Conform raportului de activitate al compartimentului "Alocații, Indemnizații și Burse Sociale', din cadrul Serviciului Beneficii Sociale, se poate observă că numărul dosarelor pentru indemnizație de creștere copil și stimulent, a rămas relativ constant.

	2017	2018	2019	2020
Dosare depuse indemnizatie crestere copil	250	248	287	223
Dosare depuse stimulent de insertie	167	171	181	135

✓ Alocația pentru susținerea familiei

Conform raportului de activitate al *Compartimentului "Alocații, Indemnizații și Burse Sociale"*, din cadrul *Serviciului Beneficii Sociale*, se poate observă o scădere anuală semnificativă a numărului de dosare depuse. În anul 2020 s-au depus cu 38% mai puține dosare decât s-au depus în anul 2017.

	2017	2018	2019	2020
Dosare depuse	110	102	81	68

Dacă ne raportăm însă la numărul de familii beneficiare, în anul 2017 a beneficiat de alocația pentru susținerea familiei un număr mediu de 245 de familii, sumele acordate fiind suportate din Bugetul de Stat. În anul 2018 a beneficiat de alocația pentru susținerea familiei un număr mediu de 280 de familii, în anul 2019 un număr mediu de 232 de familii, respectiv în 2020, un număr de 220 de familii.

Așadar putem concluziona că numărul de familii beneficiare fluctuează foarte puțin, de la an la an, per total aflându-se într-o ușoară scădere, titularii dosarelor de alocație de susținere a familiei din Municipiul Slobozia sunt preponderent de sex feminin, mai precis 79,3%, respectiv 20,3% sunt de sex masculin. Din totalul familiilor beneficiare de alocație de susținere a familiei, 12,1% domiciliază pe rază cartierului Slobozia Nouă, 36,9% domiciliază pe rază cartierului Bora, respectiv restul de 51,0% domiciliază în Slobozia. De asemenea, se poate observa că majoritatea beneficiarilor de alocație monoparentală sunt părinți singuri ai unui singur copil. În cazul famiilor complementare beneficiare, cele mai multe au câte 2 sau 3 copii.

- ✓ ***Analiză cantitativă a datelor statistice cu privire la tichetele sociale acordate***

Prevenirea părăsirii timpurii a școlii este considerată că fiind deosebit de importantă, nu numai pentru a combate consecințele negative ale sărăciei și excluziunii sociale asupra dezvoltării copilului, dar și pentru a oferi copiilor mijloacele necesare pentru a întrerupe ciclul de transmitere a dezavantajului între generații. Preocuparea pentru prevenirea şi diminuarea abandonului şcolar trebuie privită că o prioritate a sistemului de educaţie cu atât mai mult cu cât factorii determinanţi ai abandonului se multiplică şi diversifică, că adaptare la contextul social, economic, cultural, profesional din ce în ce mai provocator în care sistemul de învăţământ funcţionează.

În municipiul Slobozia există o rețea școlară dezvoltată, care permite în general un acces bun al copiilor și tinerilor la educație. Din datele existente la nivelul *Inspectoratului Școlar Județean Ialomița*, în anul şcolar 2020-2021, sistemul local de învăţământ preuniversitar de stat a funcţionat cu 6 grădiniţe, 5 şcoli primare și gimnaziale, 7 licee și colegii.

- ▪ ***Tichetele sociale acordate preșcolarilor***

Conform raportului de activitate al *Compartimentului "Alocații, Indemnizații și Burse Sociale'*, din cadrul *Serviciului Beneficii Sociale*, în anul școlar 2017-2018 au beneficiat de tichete sociale pentru grădiniță un număr mediu de 38 copii. Pentru anul școlar 2020-2021 numărul beneficiarilor ajunge la 13. Se poate observă că numărul beneficiarilor s-a redus la o treime în perioada de referință.

	2017-2018	*2018-2019*	*2019-2020*	*2020-2021*
Beneficiari tichete gradiniță	*38*	*18*	*19*	*13*

Din totalul familiilor beneficiare de tichete sociale pentru grădiniță,15.8% domiciliază pe rază cartierului Slobozia Nouă, 36.8% domiciliază pe rază cartierului

Bora, respectiv restul de 47.4% domiciliază în Slobozia. Se poate observa și la acest beneficiu, că numărul de beneficiari(raportat la numărul de locuitori) este cel mai mare pe cartierul Bora, însă impactul acestui beneficiu este unul scăzut. Conform datelor transmise de către *Inspectoratul Școlar Județean Ialomița*, în Municipiul Slobozia sunt înscriși în anul școlar 2020-2021, un număr de 982 de preșcolari. Având în vedere raportul de activitate al *Compartimentului "Alocații, Indemnizații și Burse Sociale"* rezultă că doar un procent de 1.93% dintre preșcolari beneficiază de tichete sociale pentru grădiniță.

- ***Tichete sociale „Eu vreau să merg la şcoală!"***

Conform raportului de activitate al *Compartimentului "Alocații, Indemnizații și Burse Sociale"*, din cadrul *Serviciului Beneficii Sociale*, în anul școlar 2017-2018 au beneficiat de tichete sociale pentru școlari un număr mediu de 134 copii, în anul școlar 2018-2019 respectiv 2019-2020 au beneficiat de tichete sociale un număr mediu de 99 copii. În anul școlar 2020-2021 numărul beneficiarilor a scăzut la 90. Se poate observă că numărul beneficiarilor a scăzut în cei 4 ani, procentual cu 32.8%. Din totalul familiilor beneficiare de tichete sociale pentru școlari, 9.8% domiciliază pe raza cartierului Slobozia Nouă, 41.9% domiciliază pe rază orașului Slobozia, respectiv restul de 48.3% domiciliază în Bora. Se poate observa că acest beneficiu este acordat mai des locuitorilor cartierului Bora. Se poate observa și la acest beneficiu, că numărul de beneficiari(raportat la numărul de locuitori) este cel mai mare pe cartierul Bora.

Conform datelor transmise de către *Inspectoratul Școlar Județean Ialomița*, în Municipiul Slobozia sunt înscriși în anul școlar 2020-2021, în ciclul primar și gimnazial, un număr de 2009 elevi. Având în vedere raportul de activitate al compartimentului "*Alocații, Indemnizații și Burse Sociale",* rezultă că un procent de 4.03% dintre elevi beneficiază de tichete sociale „*Eu vreau să merg la şcoală*!".

4. *Analiză cantitativă a datelor statistice de la nivelul municipiului Slobozia cu privire la ajutoarele de urgență constând în bani/lemne pentru foc în sezonul rece*

Ajutorul pentru încălzirea locuinței cu lemne s-a acordat în baza unei Hotărâri de Consiliu Local adoptată pentru fiecare sezon rece în parte, familiilor și persoanelor singure al căror venit net mediu lunar este de pînă la 800 lei/membru de familie sau persoană singură, în valoare de:

- 500 lei pentru persoanele singure/familii care nu dețin acte de proprietate asupra locuinței, din motive neimputabile acestora(venituri insuficiente sau alte motive obiective);

- suplimentarea cuantumului pentru fiecare dosar de acordare a ajutorului de încălzire a locuinței cu lemne în baza OUG 70/2011 privind măsurile de protecţie socială în perioada sezonului rece, până la suma de 500 lei;

- suplimentarea cuantumului pentru fiecare dosar de acordare a ajutorului de încălzire a locuinței cu lemne în baza Legii 416/2001 privind venitul minim garantat , până la suma de 500 lei.

	Sezon 2018-2019	*Sezon 2019-2020*	*Sezon 2020-2021*
Dosare depuse privind acordarea unui ajutor de urgență constând în bani/lemne pentru foc	*250*	*202*	*188*
Sume cheltuite(lei)	*89.600*	*74.569*	*70.488*

Se poate observa că numărul beneficiarilor a scăzut în decursul celor 3 sezoane, procentual cu 24,8%. Sumele cheltuite pentru acordarea ajutoarelor de urgență constând în bani/lemne pentru foc în sezonul rece au scazut procentual cu 21,3%. Din totalul familiilor beneficiare de lemne din sezonul 2020-2021, 5.32% domiciliază pe raza cartierului Slobozia Nouă, 22.88% domiciliază în Slobozia, respectiv restul de 71.8% domiciliază în Bora. Se poate observa că 3 sferturi dintre beneficiarii acestui ajutor domiciliază pe rază cartierului Bora.

5. *Ajutoare de urgență acordate în perioada stării de urgență provocate de Pandemia Covid-19*

Obiectiv: Acordarea unor ajutoare de urgență sub forma unui pachet ce conține materiale igienico-sanitare și produse alimentare de bază, persoanelor izolate la domiciliu, persoanelor în vârstă de peste 65 de ani, familiilor monoparentale și persoanelor fără adăpost;

6. *Protecția persoanelor vârstnice*

Obiectiv: Prevenirea marginalizării și excluziunii sociale a vârstnicilor și creșterea calității vieții persoanelor vârstnice aflate în stare de risc social, imobilizate la pat sau la domiciliu;

7. *Carduri electronice oferite vârstnicilor peste 75 ani și persoanelor fără adăpost*

Obiectiv: Asigurarea de mese calde pentru a evita manifestarea riscului de sărăcie extremă în rândul populației celei mai expuse riscurilor de orice natură, pensionarilor cu venituri echivalente indemnizației sociale pentru pensionarii cu vârsta de peste 75 de ani, precum și persoanelor fără adăpost;

8. *Monitorizarea persoanelor cu handicap*

Obiectiv*:* Furnizarea de servicii care permit persoanelor cu handicap sa fie îndrumate, sa aleagă servicii de suport și îngrijire în funcție de nevoile identificate prin evaluare.

✉ ***Serviciul Buget-Contabilitate, Achiziții Publice, Locuințe Sociale Comunicare, Registratura, Relații cu Publicul și Administrativ*** a întreprins o serie de activități pentru asigurarea resurselor, financiare și materiale necesare bunei funcționări a *Direcției de Asistență Socială* și gospodărirea judicioasă a bunurilor materiale din dotare și creșterea eficienței utilizării acestora, precum:

Buget contabilitate, achiziții și locuințe sociale:

- ✓ *organizarea și conducerea evidentelor financiar-contabile sintetice și analitice în concordanta cu planul de conturi al instituțiilor publice;*
- ✓ *organizarea gestiunilor și a evidentei tehnico-operativa, primirea și eliberarea mijloacelor materiale și bănești în patrimoniul instituției publice;*
- ✓ *întocmirea bugetului pentru anul 2020, urmărirea și analizarea bugetului pe trimestre, întocmirea de virări de credite și acte necesare pentru rectificare bugetară;*
- ✓ *înregistrarea în contabilitate a tuturor facturilor de alimente și materiale de la Cantina Sociala și cabinet medical Bora, Centru de zi, Centru Multifuncțional Bora, Centru persoane fără adăpost Bora, Centru persoane vârstnice, Cabinete Medicale Școlare și Direcție. În anul 2020 s-au înregistrat un număr de 1261 facturi;*
- ✓ *întocmirea de propuneri, angajamente și ordonanțări pentru plata furnizorilor și depunerea acestora la persoana responsabila cu viza CFP pentru obținerea acesteia; etc.*

Relații cu Publicul și Registratura:

- ✓ *pune la dispoziția cetățenilor formularele necesare solicitărilor și instrucțiunile de completare a acestora;*
- ✓ *informează și consiliază beneficiarii serviciilor sociale referitor la atribuțiile și competenta compartimentelor direcției, conform legislației în vigoare, dând informații primare pentru diverse solicitări;*
- ✓ *asigură eliberarea și transmiterea documentelor către solicitanți și ține evidenta confirmărilor de primire și a retururilor în registru special și informatic; etc.*

Serviciul Resurse Umane:

- ✓ *actualizarea Statului de funcții și a Organigramei în vederea aprobării prin H.C.L.;*
- ✓ *evidența și actualizarea dosarelor de personal a salariaților;*
- ✓ *cunoașterea și respectarea legislației aferente activității din cadrul structurii;*
- ✓ *asigurarea asistenței medicale în școli și grădinițe, asistență comunitară și mediere sanitară în funcție de normativele de personal stabilite de către Ministerul Sănătății în colaborare cu M.E.C.T.S,* respectiv*:* asigurarea consultațiilor, tratamentelor, triajelor epidemiologice,

examenelor de bilanț, somatometriilor, prevăzute de actele normative în vigoare, emise de către Ministerul Sănătății în colaborare cu M.E.C.T.S.; instruire igienico-sanitară, anchete alimentare, educație pentru sănătate, promovarea activităților fizice, prevenirea fumatului, alcoolului și a consumului de droguri, promovarea unui stil de viață sănătos etc.; asigurarea consultațiilor, tratamentelor și educației dentare în școli;

- ✓ *evaluarea și creșterea competenței angajaților din cadrul structurii;*
- ✓ *întocmirea tuturor documentelor prevăzute în Ordinul 600/2018 privind Codul Controlului intern managerial, în termenele legale;*

✉ ***Departamentul Juridic - Compartimentul Asistență Juridică și Contencios***

Obiectivele propuse și realizate în anul 2020 *sunt după cum urmează:*

- ✓ *actualizarea Regulamentului de Ordine Interioară al Direcției de Asistență Socială Slobozia;*
- ✓ *studierea zilnica a Monitorului Oficial al României, Partea I, și informarea salariaților în vederea cunoașterii și respectării legislației;*
- ✓ *redactarea și avizarea actelor administrative și rezolvarea corespondentei de natura juridică;*
- ✓ *reprezentarea instituției în fața instanțelor judecătorești;*
- ✓ *compartimentul a asigurat în anul 2020 verificarea documentației/ dosarelor în vederea angajării de asistenți personali, verificarea și vizarea contractelor individuale de muncă și a actelor adiționale la contractele individuale de muncă ale acestora, precum și verificarea dosarelor depuse în vederea acordării indemnizației pentru asistent personal;*
- ✓ *realizarea demersurilor necesare la instanțele judecătorești în vederea aplicării mențiunii "definitive" pentru hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele în care Direcția de Asistență Socială Slobozia a fost parte;*
- ✓ *realizarea demersurile necesare către executorul judecătoresc pentru finalizarea dosarelor de executare silita aflate pe rolul acestuia;*
- ✓ *vizare pentru legalitate a tuturor notelor/referatelor de achiziție înaintate de către compartimentul de specialitate;*

✉ ***Departamentul informatică***

Activitățile departamentului de informatică în anul 2020 **au vizat**:

- ✓ *analiza permanentă a infrastructurii sistemului informatic existent în cadrul instituției;*
- ✓ *întocmire referate de necesitate incluzând note justificative pentru aducerea la un nivel decent a infrastructurii informatice (stații PC , software) ;*
- ✓ Transferul *datelor și aplicațiilor de pe stațiile înlocuite pe cele noi și asigurarea existentei compatibilității cu noul sistem de operare – setarea emulatoarelor necesare funcționarii acestora;*

- ✓ *colaborare cu firmele specializate software (ex: program contabilitate) pentru instalarea acestor programe în condiții optime;*
- ✓ *monitorizarea activa și pasiva zilnica a rețelei informatice utilizând programe de specialitate (ex :Wireshark); etc.*

✉ *Centrul de Îngrijire de Zi Slobozia*

Misiunea Centrului de Îngrijire de Zi este de a preveni abandonul și instituționalizarea copiilor care se află în situație de risc de separare de familia lor, prin asigurare pe timpul zilei, a unor activități de îngrijire, educație, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, orientare școlară și profesională pentru copii, cât și a unor activități de sprijin, consiliere și educare pentru părinți sau reprezentații legali, precum și pentru alte persoane care au în îngrijire copii.

Centrul de Îngrijire de Zi a derulat în anul 2020 următoarele activități/servicii:

- ✓ *informare și consiliere ;*
- ✓ *educație formală și nonformală;*
- ✓ *integrare/reintegrare în familie și societate;*
- ✓ *recreere și socializare;*
- ✓ *pregătire pentru viața independentă;*
- ✓ *consiliere psihologică;*
- ✓ *asistență pentru sănătate.*

Beneficiarii Centrului: În perioada septembrie 2019 - august 2020, în cadrul centrului au fost înscriși 37 de copii, iar în perioada septembrie 2020 - decembrie 2020 au fost înscriși 30 de copii.

Beneficiarii au participat alături de personalul centrului la diverse activități instructiv-educative și de recreere și socializare în mediul online și la domiciliul acestora (sprijin în efectuarea temelor școlare, fișe de lucru suplimentare, activități practice, consiliere socială și psihologică).

Serviciile instructiv-educative s-au desfășurat în cadrul centrului până la data de 11.03.2020 când acestea au fost sistate în vederea prevenirii răspândirii virusului Covid-19. Pe toată perioada pandemiei, personalul a menținut legătura cu părinții/beneficiarii centrului privind prevenția și adoptarea măsurilor autorităților împotriva Covid-19, limitarea pe cât posibil a plecărilor neîntemeiate de la domiciliu.

✉ *Clubul Seniorilor „Răsărit în Amurg”*

Misiunea Clubului Seniorilor “Răsărit în Amurg” și obiectivele aferente anului 2020 au vizat: creșterea calității actului administrativ, prin utilizarea eficientă a resurselor și servicii de calitate orientate către cetățean, creșterea preocupării pentru rezolvarea în timp a tuturor cerințelor beneficiarilor. Valorile esențiale pe care le promovează *Clubul Seniorilor* sunt: transparență, promptitudine, performanță, accesibilitate, orientare către cetățean,integritate,lucru în echipă, respect, motivare.

Activitatea desfășurată de Club a avut ca scop principal următoarele:

- ✓ *acordarea de sprijin specializat, petrecerea timpului liber, creşterea gradului de sensibilizare şi participare a comunităţii locale pentru susţinerea persoanelor de vârsta a treia;*
- ✓ *s-a organizat "Ziua Scriitorului" în parteneriat cu Biblioteca Judeţeană;*
- ✓ *s-a organizat pentru ziua de 8 Martie"Ziua Internaţională a Femeii", un frumos eveniment, dedicat sărbătoritelor acestei zile speciale;*
- ✓ *"Cadoul Secret" a fost plin de surprize. Aşa cum se spune cu o "mână dăruieşti", cu alta "primeşti".*

✉ ***Centrul Multifuncțional Cartier Bora***

Misiunea Centrului Multifuncțional Cartier Bora: prin crearea centrului s-a asigurat un cadru optim pentru integrarea școlară a copiilor, pentru creșterea performanțelor școlare, pentru a ridica interesul părinților față de educația școlară – ca factor important în dezvoltarea personalității copilului, creșterea stimei de sine a copiilor, dezvoltarea de abilitați pentru viață independentă, creșterea interesului membrilor comunității cartierului Bora față de educația școlară.

Obiectivele Centrului Multifuncțional pentru anul 2020 au urmărit reducerea numărului de copii abandonați de familia aflată în dificultate, reducerea numărului de copii aflați în abandon școlar și social, promovarea educației.

Beneficiarii serviciului social pentru anul 2020 au fost:

- ✓ *copii – 49 de elevi pentru anul școlar 2019-2020 și 40 de elevi în anul școlar 2020-2021 (septembrie 2020 – decembrie 2020);*
- ✓ *adulții - membrii comunității cartierului Bora, Slobozia - consiliere și sprijin.*

Copiii incluși în învățământul primar și gimnazial, au beneficiat de servicii de educație alternativă, informală, non formală de tip "*școală după școală*", remediere școlară, educație pentru sănătate, consiliere psihopedagogică și educațională, din care 12 copii (6 fete și 6 băieți) au format ansamblul cultural-artistic al Centrului ce poartă denumirea „*Fete și băieți frumoși*";

Părinții beneficiarilor serviciilor sociale din cadrul *Centrului Multifuncțional* au fost consiliați în programul „*Școala părinților*". Membrii comunității, persoane adulte, au beneficiat de consiliere privind problemele sociale, de educație civică prin campanii de ecologizare, de educație pentru sănătate prin campanii de sănătate. În cadrul ședințelor de consiliere au fost dezbătute teme ca: stima de sine, încrederea acordată copilului, comunicarea cu copilul în familie, conflictul și gestionarea conflictului, stil de viață sănătos, autoritatea în relația părinte-copil, drepturile cetățenești, dar și îndatoririle, educația privită ca temelie pentru viitor.

Prin activitățile desfășurate în cadrul *Centrului Multifuncțional* s-a urmărit menținerea copilului în mijlocul familiei sale naturale, dezvoltarea unei relații

armonioase între părinți și copii, dar și integrarea școlară a copiilor – factor extrem de important pentru o dezvoltare personală optimă.

✉ ***Cabinet Socio-Medical Bora***

Misiunea Cantinei Sociale şi a obiectivele aferente anului 2020: *"Cantina de ajutor social Sf. Nicolae" Slobozia* prestează doar serviciul de pregătire și servire a unei singure mese, zilnic, de persoană, în limita alocației de hrană prevăzută de reglementările legale, va asigura aprovizionarea, contra cost, de la sediul cantinei cu produse agroalimentare de bază, la prețurile de achiziție, transport gratuit numai pentru persoanele ce beneficiază de distribuirea hranei la domiciliu și pregătirea și distribuirea hranei prin centre mobile pentru situații deosebite.

Scopul serviciului social "Cantina Socială Sf. Nicolae" este de a oferii servicii adecvate oamenilor aflați în situație de risc, un aport de calorii pentru desfășurarea în condiții normale a activităților zilnice specific fiecărei persoane. Formarea unor deprinderi care să îi ajute la reintegrarea acestora în societate. Prin intervenția cantinei sociale se dorește ridicarea nivelului de trai al fiecărui beneficiar.

În anul 2020, misiunea a cuprins **obiective** precum:

- ✓ *de furnizare a serviciilor sociale de interes public local;*
- ✓ *de informare a beneficiarilor, potențialilor beneficiari, autorităților publice și publicului larg despre domeniul său de activitate;*
- ✓ *de promovare a drepturilor beneficiarilor și a unei imagini pozitive a acestora, de promovare a drepturilor omului în general și de prevenire a situațiilor de dificultate în care pot intra categoriile vulnerabile care fac parte din categoria de persoane beneficiare, potrivit scopului acestuia;*
- ✓ *de asigurare a calității serviciilor sociale și respectarea instrumentelor de acordarea serviciilor;*
- ✓ *de administrare a resurselor financiare, materiale și umane ale centrului.*

În anul 2020 au existat 90 de beneficiari în cadrul cantinei Slobozia și 110 cantina Bora.

Măsurile politice aplicate național precum și măsurile aplicate local care au avut ca scop combaterea sărăciei şi a excluziunii sociale nu și-au îndeplinit în totalitate obiectivul, deoarece acestea oferă o siguranţă extrem de redusă pentru familiile care depind cu adevărat de aceste beneficii.

Profesionişti din sistemul de asistență socială, consideră că prestațiile sociale acordate populației sărace nu pot rezolva problemele complexe de excluziune și sărăcie cu care se confruntă familiile beneficiare și au generat dependență de un sistem pasiv de asistență. În lipsa unor condiționări eficiente a prestațiilor de accesul la servicii sau de găsirea unui loc de muncă, precum și fără dublarea acestor prestații de servicii de suport corespunzătoare la nivel local, aceste măsuri de asistență socială nu acoperă funcția de plasă de suport pentru populația săracă.

De asemenea, poate fi menționat că prestațiile sociale se află la un nivel mult prea mic pentru a putea rezolva problemele complexe de excluziune și sărăcie cu care se confruntă familiile beneficiare de ajutor social.

2.8.4. Zone urbane marginalizate - Comunități dezavantajate

Un indicator important care reflectă nivelul de trai este **rata deprivării materiale severe**, care reprezintă ponderea în total populație a persoanelor în stare de deprivare materială severă, adică a persoanelor în vârstă de 18 ani și peste care, datorită lipsei resurselor financiare, nu își pot permite cel puțin patru dintre următoarele situații:

- *achitarea la timp, fără restanțe, a unor utilități si a altor obligații curente;*
- *plata unei vacante de o săptămână pe an, departe de casă;*
- *consumul de carne, pui, peste (sau alt echivalent de proteina) cel puțin o data la două zile;*
- *posibilitatea de a face față, cu resursele proprii, unor cheltuieli neprevăzute (echivalente cu 1/12 din valoarea pragului național de sărăcie)*
- *deținerea unui telefon fix sau mobil;*
- *deținerea unui televizor color;*
- *deținerea unei mașini de spălat;*
- *deținerea unui autoturism personal;*
- *asigurarea plații unei încălziri adecvate a locuinței.*

Cu o valoare de 20,7% a ratei deprivării materiale severe, în anul 2019, *Regiunea Sud-Muntenia* se află pe primul loc între Regiunile de Dezvoltare ale țării, cu 7,2 puncte procentuale peste media națională.

Tabel 2.42. Rata deprivării materiale severe în anul 2019

Nr. crt.	Macroregiuni și regiuni de dezvoltare	Rata deprivării materiale severe (%)
1.	ROMÂNIA	14,5
2.	Regiunea NORD-VEST	9
3.	Regiunea CENTRU	9,2
4.	Regiunea NORD-EST	17,9
5.	Regiunea SUD-EST	20,7
6.	Regiunea SUD-MUNTENIA	21,7
7.	Regiunea BUCURESTI - ILFOV	11,2
8.	Regiunea SUD-VEST OLTENIA	14,9
9.	Regiunea VEST	7,4

Evoluția indicatorului în perioada 2010-2019 este fluctuantă, pe ansamblul înregistrându-se o scădere de la 32,2% în anul 2010 la 21,7% în 2019.

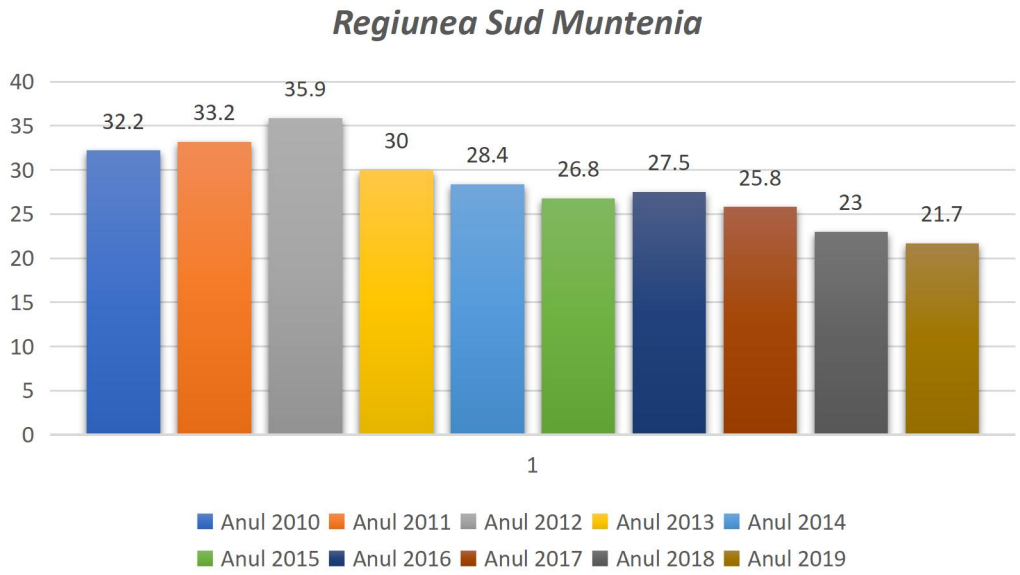

Fig. 2.65. Evoluția ratei deprivării materiale severe în Regiunea Sud-Muntenia în perioada 2010-2019 [195]

Un alt indicator relevant pentru nivelul de trai este ***rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE).***

AROPE este un indicator compozit adoptat la nivelul Uniunii Europene in cadrul Programului Europa 2020, de promovare a incluziunii sociale și reducere a sărăciei, reprezentând ponderea în total populație a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială. Persoanele care fac obiectul indicatorului AROPE sunt cele aflate în cel puțin una din următoarele situații:

- *au venituri disponibile inferioare pragului de sărăcie;*
- *sunt în stare de deprivare materială severă;*
- *trăiesc într-o gospodărie cu intensitate foarte redusă a muncii.*

La acest indicator Regiunea Sud–Muntenia se situează pe locul al 4-lea - după Regiunile Nord-Est, Sud-Est și Sud-Vest Oltenia - între regiunile României, cu o valoare de 36,5% în anul 2019, valoare cu peste 5,3 puncte procentuale față de media națională.

Tabel 2.43. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială în anul 2019

Nr. crt.	Macroregiuni și regiuni de dezvoltare	Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (%)
1.	ROMÂNIA	**31,2**
2.	**Regiunea NORD-VEST**	19,3
3.	**Regiunea CENTRU**	24,4
4.	**Regiunea NORD-EST**	47,1
5.	**Regiunea SUD-EST**	40,1

[195] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

6.	**Regiunea SUD-MUNTENIA**	**36,5**
7.	**Regiunea BUCURESTI - ILFOV**	14
8.	**Regiunea SUD-VEST OLTENIA**	38,9
9.	**Regiunea VEST**	21,9

După cum se poate observa în figura de mai jos, evoluția indicatorului în perioada 2010-2019, pentru *Regiunea Sud – Muntenia,* arată faptul că au fost înregistrate îmbunătățiri semnificative și, chiar mai mult, în ultimii 4 ani s-a înregistrat o tendință de scădere a ratei de excluziune socială.

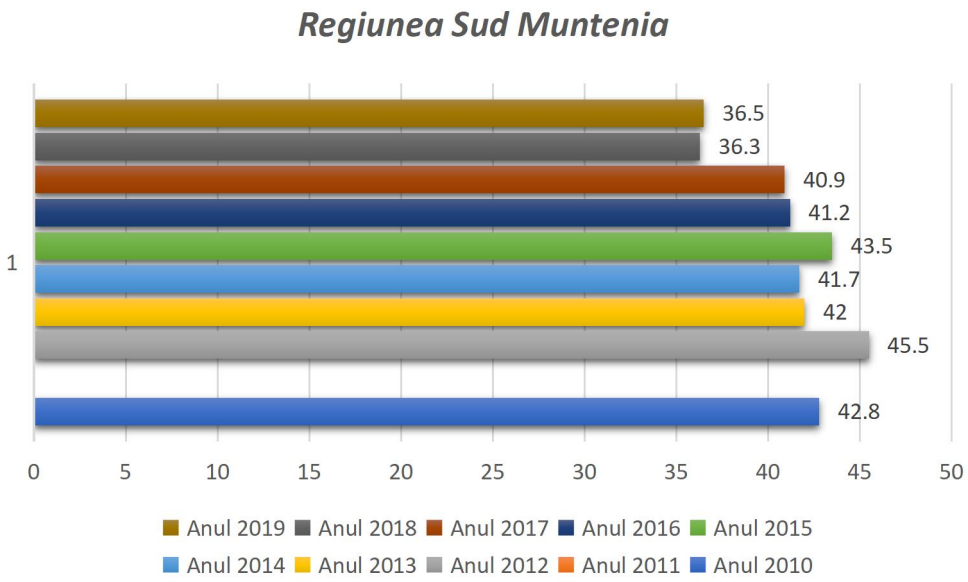

Fig. 2.66. Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE) în Regiunea Sud-Muntenia în perioada 2010-2019 [196]

Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC) a fost instrumentul de dezvoltare teritorială propus de Comisia Europeană pentru perioada de programare 2014-2020 în vederea combaterii sărăciei și a excluziunii sociale, de la nivel urban, prin stimularea implicării comunităților în dezvoltarea locală, prin formarea unui parteneriat local și implementarea unor strategii integrate de dezvoltare locală. Parteneriatul local are rolul de a elabora și de a implementa o strategie de dezvoltare locală integrată, beneficiind de finanțare pe termen lung, și deținând puterea de decizie cu privire la modul în care sunt cheltuite fondurile.

Dezvoltarea Locală Plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC) se adresează unor teritorii subregionale specifice, fiind gestionată de comunitate prin intermediul *Grupurilor de Acțiune Locală (GAL*), formate din reprezentanți ai sectorului public și privat, precum și ai comunităților, atât a celor marginalizate, cât și a celor nemarginalizate ce promovează interesele socio-economice locale. La baza acestei abordări stă concepția *LEADER*, un instrument folosit încă din perioada de programare

[196] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

2007-2013 pentru a ajuta actorii din mediul rural să valorifice pe termen lung potențialul de dezvoltare local.

Aplicarea mecanismului *DLRC* (*Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității*) ca instrument pentru promovarea dezvoltării integrate și implicării comunităților în dezvoltarea locală a condus la formarea unui parteneriat local în municipiul Slobozia, respectiv ***Grupul de Acțiune Locală Slobozia 2017 (GAL Slobozia 2017)***, cu rolul de a elabora și de a implementa o strategie de dezvoltare locală integrată, în vederea combaterii sărăciei și a excluziunii sociale, menită să conducă la dezvoltare economică și socială la nivel local.

În perioada de programare 2014-2020, la nivel urban, respectiv la nivelul orașelor cu populație peste 20.000, prin *DLRC* se propune o abordare integrată în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitățile marginalizate, printr-o abordare multisectorială, realizată prin corelarea și asigurarea complementarității între investițiile în infrastructură de tip FEDR și măsurile soft, de tip FSE.

Astfel, abordarea *DLRC* 2014-2020 are la bază 5 principii ce promovează eforturile de dezvoltare locală care:

- *vizează zonele subregionale;*
- *sunt gestionate de către comunitate prin grupurile de acțiune locală (GAL);*
- *sunt implementate prin strategii de dezvoltare locală (SDL) integrate și multisectoriale în funcție de zonă, concepute ținând cont de potențialul de dezvoltare și de nevoile locale;*
- *includ elemente inovatoare;*
- *pun accent pe colaborarea în rețea.*

Aplicarea *DLRC* în zonele urbane are ca obiective scoaterea din sărăcie/reducerea sărăciei și integrarea socială prin stimularea asocierii „de jos în sus” a actorilor dintr-un teritoriu care elaborează și aplică strategii integrate și multisectoriale de dezvoltare locală.

În perioada de programare 2014-2021, instrumentul *DLRC* s-a adresat comunităților marginalizate din zonele urbane, deși alocările *DLRC* nu au fost considerate ca făcând parte din alocările DUD (DLRC nu este un instrument foarte potrivit pentru implementarea directă a DUD, dar reprezintă o completare ideală, ajutând la rezolvarea problemelor vizate la nivel de cartier).

Pentru perioada de programare 2021-2027, instrumentul *DLRC* din zonele urbane va continua să se axeze pe comunitățile marginalizate, dar, în plus, există discuții ca instrumentul să se axeze și pe probleme de competitivitate, prin încurajarea unui mediu de afaceri competitiv și inovator.

Proiectul de politică de coeziune 2021-2027 indică faptul că instrumentul *DLRC* ar trebui:

⇒ *să se concentreze pe zonele subregionale;*

- ⇒ *să fie condus de grupuri de acțiune locală (GAL) formate din reprezentanți ai sectorului public și privat, fără ca vreunul dintre grupuri să controleze procesul decizional;*
- ⇒ *să aibă la bază o strategie integrată;*
- ⇒ *să promoveze abordări inovatoare și de cooperare cu și între actorii teritoriali.*

Proiectul de politică de coeziune oferă, de asemenea, mai multe detalii cu privire la responsabilitățile AM privind acordurile *DLRC*, precum și cu privire la sarcinile minime pe care ar trebui să și le asume grupurile de acțiune locală [197].

În municipiul Slobozia, aplicarea instrumentului *DLRC* este orientată către zone cu populație aflată în risc de excluziune socială, astfel încât prin ***Strategia de Dezvoltare Locală - Etapa a II-a a mecanismului DLRC*** dedicată acestor zone să se implementeze măsuri care să diminueze acțiunea factorilor ce generează sărăcie și excluziune socială.

DLRC se concentrează în principal asupra zonelor urbane marginalizate. Zonele marginalizate, cu toate subtipurile lor, sunt cele mai afectate de sărăcie și cele mai expuse discriminării și excluziunii sociale. Teritoriul ocupat poate varia, ca formă și delimitare, de la o singură zonă dintr-un oraș la mai multe zone de acest tip.

Conform studiului „***Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate – Atlasul zonelor urbane marginalizate din România***”, există trei criterii principale pentru definirea și analiza diferitelor tipuri de zone marginalizate, și anume: **capitalul uman** (educație, starea de sănătate, mărimea și compoziția gospodăriei), **ocuparea** și **condițiile de locuire**.

Potrivit *Atlasului zonelor urbane marginalizate din România,* în Municipiul Slobozia 74,64% din populație se află în zone nemarginalizate, 2,90% populație în zone dezavantajate pe locuire, 4,76% populație în zone dezavantajate pe ocupare și 15,45% populație în zone dezavantajate pe capital uman, rezultând un procent de 2,25% populație în zone marginalizate.

Aceste zone urbane marginalizate se referă la cartierele din Municipiul Slobozia în care cea mai mare parte a populației trăiește în locuințe neadecvate, fără acces la utilitățile esențiale, care cumulează dezavantaje din perspectiva capitalului uman, ocupării forței de muncă și a locuirii.

Din analizele efectuate de-a lungul anilor aceste zone sunt locuite de o populație cu un nivel scăzut de educație, în mare parte analfabetă și fară loc de muncă, majoritar de populație de etnie romă. Deși zonele sunt integrate teritorial, sunt lipsite de acces la zona dezvoltată, sunt caracterizate de excluziune social și segregare, sărăcie și infracționalitate crescută. Aceste zone sunt definite prin lipsa sau slaba calitate a

[197] *Sursa Romania-Catching-Up-Regions- Cerințe strategice pentru modele organizatorice*

serviciilor (educație, sănătate, infrastructură) care reduc drastic șansele populației de a scăpa de sărăcie. Aceste zone necesită intervenții integrate, imediate, în vederea rezolvării problemelor specific și valorificarea sustenabilă a potențialului de dezvoltare a acestor comunități.

Persoanele care locuiesc în zonele marginalizate au un complex de probleme sociale (lipsa educației, lipsa unei calificări, condiții precare de locuire și igienă, probleme de sănătate etc). Pentru a fi depășite, aceste probleme trebuie abordate într-o manieră integrată, printr-un management de caz eficient, iar serviciile individualizate de suport sunt esențiale, pentru fiecare familie în parte.

Astfel s-a identificat necesitatea adoptării unei strategii multisectoriale şi integrate pentru crearea unei punţi între politici, pe de o parte, şi acţiuni concrete, pe de altă parte, prin investiţii complementare. Abordarea a fost de tip integrat, cu evitarea măsurilor disparate, mono·sectoriale, a căror eficacitate ar fi diminuată semnificativ în lipsa unor măsuri eficiente de acompaniere a măsurilor principale şi va fi implementată la nivelul a **5 zone distincte**, delimitate după cum urmează: [198]

- ***2 zone urbane marginalizate (ZUM 1 Bora şI ZUM 2 Bora)*** - identificate astfel în cadrul studiului "*Elaborarea strategiilor de integrare a comunităţilor urbane marginalizate - Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*".

Acestea sunt zonele în care s-a concentrat spaţial populaţia deprivată şi au în comun următoarele: un nivel scăzut de capital uman, un grad redus de ocupare pe piaţa formală şi condiţii de locuire precară.

Comunităţile inhabitante sunt reprezentate de oameni izolaţi din punct de vedere social, care trăiesc din ajutoare sociale sau din „munca la negru, cu ziua", sunt predispuşi la a comite mici infracţiuni, au un nivel scăzut sau inexistent de educaţie şi calificare şi o sănătate precară. Trăiesc în locuinţe vechi, care necesită igienizare și reabilitare, fără acces la utilităţi, fără grupuri sanitare şi/ sau bucătării amenajate iar suprafaţa locuibilă ce revine unui singur membru al gospodăriei este în general extrem de redusă.

Familiile au în marea lor majoritate mulţi copii și insuficiente mijloace băneşti pentru a-i întreţine corespunzător. Nu au acces la infrastructură adecvată (educaţie, sănătate, drumuri, utilităţi), iar existenţa le este marcată de sentimente de teamă, neputinţă, frustrare, deznădejde, alienare.

Toate aceste neajunsuri le sporesc decisiv risul de sărăcie şi excluziune socială, ceea ce califică în mod evident aceste zone marginalizate pentru intervenţiile de tip DLRC.

[198] *Sursa: Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului SLobozia - Etapa a II-a a mecanismului DLRC*

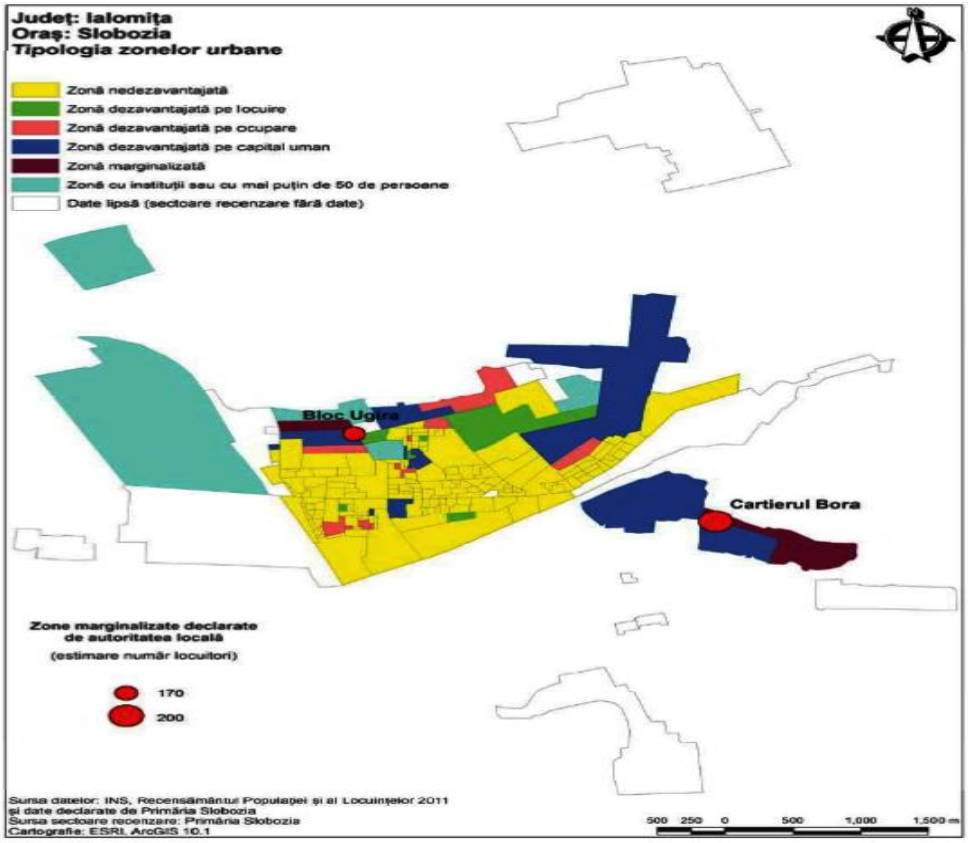

Fig. 2.67. Harta zonelor marginalizate din Municipiul Slobozia - Atlasul zonelor urbane marginalizate din România

- ***2 zone urbane funcţionale (ZUF 1 şi ZUF 2)***

Acestea au fost identificate zone marginalizate în cadrul studiului *"Elaborarea strategiilor de integrare a comunităţilor urbane marginalizate - Atlasul zonelor urbane marginalizate din România"* însă, urmare a *Studiului de referinţă* realizat în cadrul *Strategiei de Dezvoltare Locală a Municipiului Slobozia - Etapa a II-a a mecanismului DLRC*, au fost declarate non-ZUM întrucât nu mai îndeplinesc cele 3 criterii cumulative de validare privind locuirea, capitalul uman şi ocuparea în sectorul formal.

Deşi reprezintă modele viabile ale reducerii marginalizării, aceste areale deţin încă un procent important de populaţie aflată în risc de sărăcie şi excluziune socială .

- ***o zona funcţională ZUF 3*** - rezultată din diferenţa între teritoriul municipiului Slobozia şi teritoriile ZUM 1, ZUM 2, ZUF 1 şi ZUF 2.

Teritoriul SDL selectat pentru intervenția DLRC în municipiul SLobozia a îndeplinit cerințele privind dimensiunea teritoriului - să aparțină unui oraș/municipiu cu peste 20.000 locuitori și să vizeze o populație cuprinsă între 10.000 și 150.000 de locuitori (conform *Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, art. 33 alin 6*) – și cerințele privind coerența specifică DLRC - să vizeze zone urbane coerente din punct de vedere economic, social și fizic.

Asociația Grupul de Acțiune Locală Slobozia* și-a asumat delimitarea exactă a teritoriului SDL** - pe zone urbane marginalizate (ZUM) și zone urbane funcționale existente în proximitatea ZUM, din care acestea fac parte - **pe baza** rezultatelor ***Studiului de Referință din cadrul „***Strategiei de Dezvoltare Locală a Municipiului Slobozia - Etapa a II-a a mecanismului DLRC***”.

Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL a fost fundamentat pe utilizarea unor instrumente de cercetare adecvate, respectiv: analizarea datelor statistice furnizate de entitățile relevante (*Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Ialomița, Direcția de Asistență Socială Slobozia, Oficiul Registrului Comerțului Ialomița, Agenția pentru Protecția Mediului Ialomița, Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Ialomița, Inspectoratul Teritorial de Muncă Ialomița, Inspectoratul Școlar Județean Ialomița, Servicii Interne UAT Municipiul Slobozia*) și efectuarea de sondaje și anchete, implicând activități de cercetare în teren, în care au fost implicate persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.

Teritoriul SDL este reprezentat de întreg municipiul Slobozia. Conform datelor statistice existente în baza de date *Tempo Online a INS*, arealul SDL delimitat avea la 1 iulie 2016 o populaţie înregistrată după domiciliu de 52.802 locuitori şi o populatie stabilă de 45.891 persoane (RPL 2011). Prin urmare îndeplineşte condiţiile de dimensiune privind teritoriul vizat. Cerinţele de coerenţă impuse de mecanismul DLRC sunt întrunite prin următoarele: **teritoriul SDL vizat de intervenţiile strategice include 2 zone urbane marginalizate (ZUM) şi alte 3 areale distincte ce compun zona urbana funcţională (ZUF)**; delimitat la nivelul întregului municipiu Slobozia, teritoriul SDL este unitar din punct de vedere economic, social şi fizic. Cele 5 zone distincte identificate în cadrul teritoriului SDL se prezintă astfel:

Zona ZUM 1 Bora - zonă tip mahala cu case, face parte din cartierul Bora şi este reprezentată de Strada General Magheru nr. 65, 72, 72bis, 82, 86, 90-96, 100-106A, 110-116, aşa cum a fost identificată în *Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România*. Aceasta se caracterizează prin ponderi ridicate ale persoanelor defavorizate pe cele 3 componente ale marginalizării - ocupare, locuire şi capital uman.

Zona ZUM 2 Bora - zonă tip mahala cu case, face parte din cartierul Bora şi cuprinde Străzile Alunului, General Magheru nr. 87-89 şi 101-IIIA, Luncii, Maxim Gorki, Socului, Stînjenei nr. 4-9, Vasile Roaită nr. 1-5 şi 8, aşa cum a fost identificată în *Atlasul ZUM din România*. Ca şi în cazul *ZUM 1 Bora*, acest areal este despărţit de restul teritoriului SDL prin bariera naturală reprezentată de râul Ialomiţa, acest fapt accentuând segregarea populaţiei marginalizate inhabitante.

Zona ZUF 1 (fostă ZUM 1) - zonă tip mahala cu case, aflată la marginea oraşului, cuprinde Străzile Cloşca nr. 2-28, Gării nr. 30bis-38, Lacului nr. 15-27, Teilor nr. 1-5 şi 2-64, Trandafirilor 1-45. A fost identificată zonă marginalizată în *Atlasul ZUM din România*, însă urmare a realizării *Studiului de referinţă*, s-a constatat că aceasta nu mai îndeplinește cele 3 criterii cumulative de validare pe locuire, capital uman şi ocupare. Face parte din teritoriul SDL deoarece are aceleaşi probleme şi nevoi ca ale întregii populaţii a municipiului Slobozia.

Zona ZUF 2 (fostă ZUM 4) - zonă de case, Străzile Aurel Vlaicu nr. 6, Marginii nr. 4, 8, 58, 33, 33A, 43-45, 53-57, 61, 618, 65-Slbis, 85, 858, Traian Vuia 10, 20, 25, 47, SO, SIA-61, 62, 67, 72, Unirii nr. 35-59, 63, 65, 69-73, 77-89A. A fost identificată zonă marginalizată în *Atlasul ZUM din România* însă, urmare a realizării *Studiului de referinţă*, s-a constatat că aceasta nu mai îndeplineşte cele 3 criterii cumulative de validare pe locuire, capital uman şi ocupare. Ca și *ZUF 1*, reprezintă un model viabil de intervenţii care au condus la reducerea marginalizării. Există încă în zonă un procent semnificativ de persoane în risc de sărăcie şi excluziune socială, cu accent pe cei care trăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii.

ZUF 3 - zonă mixtă de case şi blocuri, reprezentată de teritoriul care rezultă din diferenţa între întreg arealul municipiului Slobozia şi cele 4 zone enumerate mai sus. Argumentul major în favoarea stabilirii *ZUF 3* ca parte din SDL îl constituie faptul că la indicatorul *capital uman* si *ocupare* zona este dezavantajată. Mai mult, *ZUF 3* este un liant teritorial între celelalte ZUM-uri si ZUF-uri fără de care intervenţiile la nivelul teritoriului SDL nu ar putea avea coerenţa şi eficienţa dorită.

Teritoriul SDL este reprezentat grafic în harta de mai jos. Alături sunt prezentate detalii cu ZUM-urile incluse în teritoriul SDL.

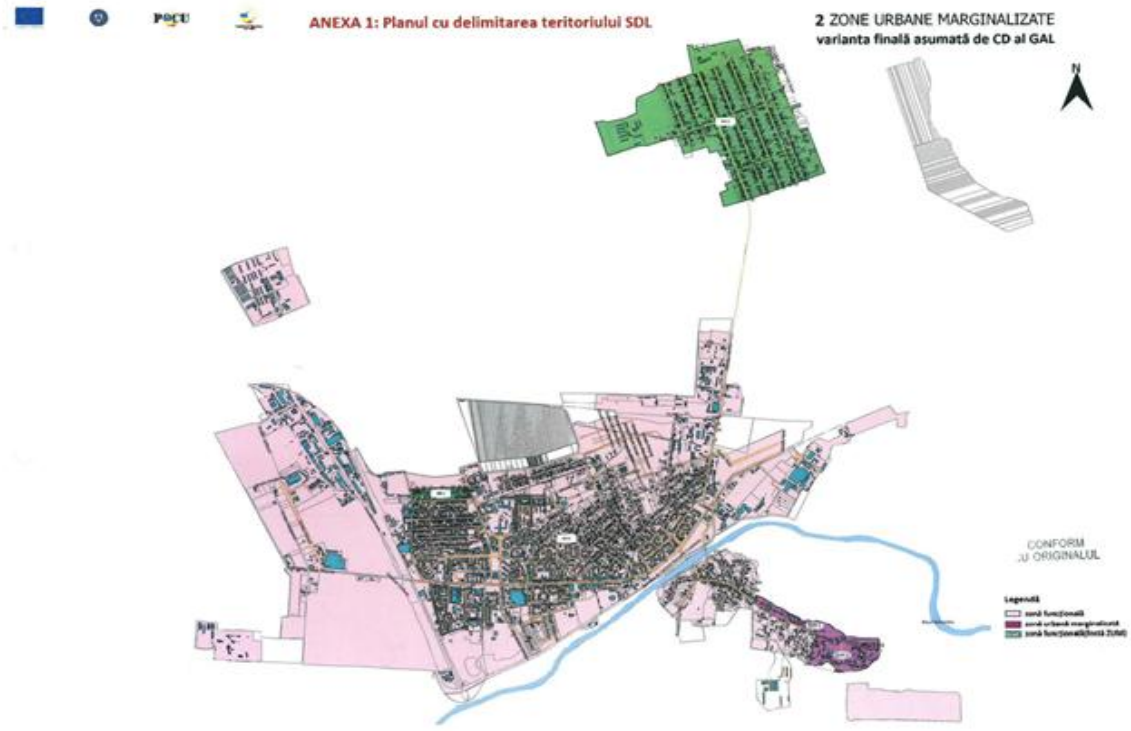

Fig. 2.68. Harta Teritoriului SDL (ZUM+ZUF) din Municipiul Slobozia - Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Slobozia - Etapa a II-a a mecanismului DLRC

Obiectivul *Studiului de referinţă* este identificarea nevoilor populaţiei marginalizate şi a situaţiei de fapt şi de drept a acestora în raport cu o serie de criterii sociale, educaţionale, locative etc. Universul de analiză este format din totalitatea populaţiei din teritoriul SOL. Astfel, definirea populaţiei ţintă se realizează în funcţie de aria teritorială, pe doua niveluri: *Arealul 1 (ZUM)* și *Arealul 2* (zona limitrofă semnificativă/zona

urbană funcţională/ZUF). Segregarea spaţială este realizată în funcţie de gradul de marginalizare a populaţiei din SDL: *Arealul 1 - ZUM* populaţie marginalizată conform *Atlasului Zonelor Urbane Marginalizate*), respectiv ZUM 1, ZUM 2, ZUM 3 și ZUM 4 si *Arealul 2* - populaţie cu nivel de marginalizare cu dispersie standard (areal limitrof ZUM, stabilit conform teritoriului SDL delimitat/ zona urbană funcţională/ZUF).

Pentru validarea zonelor urbane marginalizate sunt prezentați **indicatorii cheie și pragurile minimale**, pentru fiecare zonă distinctă inclusă în teritoriul SDL.

Tabel 2.44. Indicatori cheie și praguri minimale de validare a zonei urbane marginalizate

Indicatori cheie și praguri minimale pentru validare ZUM – ZUM			ZUM 1 (fost ZUM 2)	ZUM 2 (fost ZUM 3)	ZUF 1 (fost ZUM 1)	ZUF 2 (fost ZUM 4)	ZUF 3 (fost ZUF INIȚIAL)	Realizare DA/NU
Criteriu/ Dimensiune	**Indicatori cheie**	**Praguri minimale**						
Capital uman (2 din 3 indicatori)	*Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)*	*22%*	***69,7%***	***57,4%***	***50.68%***	***27,6 %***	***27,58%***	***28,3% DA***
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	*8%*	***15,3 %***	***14,61%***	***11,5%***	***15,0 %***	***23,16%***	***22,95% DA***
	Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	*20,5%*	***28,8%***	***21,35%***	***25,22%***	***19,6%***	***23,59%***	***23,57% DA***
Ocuparea forței de muncă	*Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ*	*22,5%*	***68,5 %***	***55,0%***	***45,58%***	***36,3 %***	***44,57%***	***44,64% DA***
Locuire (1 din 2 indicatori)	*Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m2 pe persoană)*	*54%*	***52,9 %***	***25,0%***	***27,9%***	***22,9%***	***33,63%***	***33,50 NU***
	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	*12%*	***35,2 %***	***39,29%***	***9,23 %***	***8,33 %***	***9,13%***	***9,39% NU***
Pondere populație rroma[2] (10% din total populație în ZUM)		***10%***	***23,0 %***	***32,58%***	***8,85 %***	***0,00 %***	***14,25%***	***14,27%***

În concluzie, din cele 5 zone analizate a rezultat că două dintre acestea pot fi declarate zone urbane marginalizate, respectiv ZUM 1 Bora si ZUM 2 Bora (care se suprapun perfect pe 2 dintre ZUM-urile identificate în *Atlasul ZUM*) și celelalte 3 zone formează arealul functional (ZUF 1, ZUF 2 si ZUF 3). De mentionat că teritoriile oupate

de ZUF 1 și ZUF 2 erau considerate zone urbane marginalizate în *Atlasul ZUM* dar, ca urmare a *Studiului de referință* acestea nu se mai încadrează în pragurile minimale, deși rămân dezavantaje pe criteriile *capital uman* și *ocupare*. Astfel, SDL este compus din 2 ZUM- uri și 3 ZUF-uri. ZUM 1 Bora, ZUM 2 Bora si ZUF 3 sunt comunități rroma, iar ZUF 1 și ZUF 2 comunități non-rroma. Per ansamblu, teritoriul SDL este comunitate rroma, minoritatea rroma depășind 10% din populația totală.

Așa cum reiese din *Studiul de referință* și *Analiza diagnostic*, cele două ZUM- uri au aceleași particularități (tip de grup țint și nevoi), majoritatea calificată a diferențelor fiind nesemnificative. În plus, includerea celor trei ZUF-uri în SDL este absolut necesară pentru realizarea și implementarea unor măsurl integrate și eficiente la nivelul comunității în ansamblu, atât a zonelor marginalizate cât și a zonelor urbane functionale (care sunt și ele dezavantajate pe criteriile *capital uman* și *ocupare*).

Totodată, au fost culese informații pentru toate zonele distincte din teritoriul SDL, în special zonele urbane marginalizată (ZUM), în scopul identificării persoanelor din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială. Ca urmare a analizei realizate asupra datelor obținute, a rezultat că **persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, reprezentând grupul țintă pentru potențialele intervenții, sunt locuitorii ZUM-urilor** identificate și validate prin *Studiul de referință*. Astfel, a fost confirmat cel puțin faptul că **persoanele respective se confruntă cu o deprivare materială severă, dispunând de condiții de trai extrem de limitate datorită lipsei resurselor**, așa cum rezultă din tabelul de mai jos:

Tabel 2.45. Rezultate indicatori studiu de referință

Procent de persoane care nu își permit:	ZUM 1	ZUM 2	ZUF 1	ZUF 2	ZUF 3
să plătească chiria sau facturile la utilități	70,59%	53,57%	23,08%	19,67%	8,91%
să asigure încălzirea adecvată a locuinței	70,59%	75,00%	32,31%	31,15%	23,83%
să facă față unor cheltuieli neprevăzute	88,24%	89,29%	60,00%	68,85%	47,66%
să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi	88,24%	67,86%	38,46%	27,87%	35,41%
o săptămână de vacanță departe de casă	82,35%	82,14%	83,08%	77,05%	74,39%
un autoturism	70,59%	78,57%	72,31%	40,98%	64,59%
o mașină de spălat	29,41%	18,46%	18,46%	14,75%	11,14%
un TV color	5,88%	10,71%	7,69%	6,56%	4,23%
un telefon	11,76%	14,29%	4,62%	11,48%	4,45%

De asemenea, în cadrul *Studiului de referință* au fost identificate problemele comunitare din perspectiva cetăţenilor şi a autorităţilor/instituţillor, analiză efectuată atât prin metoda cantitativă (chestionar tip), cât și prin metoda calitativă.

Principalele probleme identificate de către cetățenii SDL și specialiști în cadrul focus-grupurilor organizate cu ocazia elaborării SDL-DLRC a Municipiului Slobozia la nivelul ZUM 1 Bora și ZUM 2 Bora ca urmare a cercetarii calitative sunt similare:

- *Lipsa unor sisteme organizate, educaționale și sociale, pentru copiii mici (2-8 ani) care să degreveze adultul (tinere femei) de timpul petrecut cu copiii, astfel încât să se poata angaja;*
- *Lipsa ofertei de locuri de munca plătite decent (decent definit ca 1500 lei net pentru 6/8 ore de lucru pe zi), care sa justifice neîndeplinirea în totalitate și la timp a îndatoririlor casnice de soție (masă, spălat, curățenie) și mamă.*
- *Lipsa lemnelor pentru încălzire (sistemele de încalzire sunt clasice, cu sobe pe lemne). Din perspectiva dezvoltării durabile sistemele de încălzire sunt sustenabile și ecologice, dar nu și eficiente, fiind de dorit centrale pe lemne/ peleți versus sobe cu lemne;*
- *Lipsa ajutoarelor sociale (conflicte cu Primaria care "le-a tăiat ajutorul social");*
- *Lipsa medicilor în comunitate (medici de familie) – "nu vor să vină că suntem țigani";*
- *Starea precară a locuințelor (necesită îmbunătățirea condițiilor de locuit);*
- *Lipsa transport adecvat;*
- *Starea drumurilor - drumuri neasfaltate și sisteme de scurgere neadecvate a apelor pluviale;*
- *Lipsa acesului la utilități (pe fondul lipsei banilor);*
- *Lipsa unui sistem educațional performant și atractiv.*

Din cercetarea cantitativă a reieșit că pe primele două locuri se situează *starea proastă a drumurilor* (27,45% în ZUM 1 și 36.90% în ZUM 2), urmată de *ocupare* (25,49 ZUM 1 și 17.60% ZUM 2), elemente ce includ și o parte din criteriile de mai sus. Mai mult, de realizarea unui grad ridicat de ocupare este responsabil și elementul identificat pe primul loc în cercetarea cantitativă (*drumurile*) și în cea calitativă (*starea drumurilor*).

Astfel, **principalele probleme şi nevoi identificate, cărora se adresează obiectivele strategice ale SDL** sunt:

- ✓ *Starea precară a locuinţelor, datorată stării infrastructurii de utilităţi şi a gradului de degradare al blocurilor;*
- ✓ *Starea necorespunzătoare a infrastructurii rutiere din zona SDL;*
- ✓ *Riscul de abandon şcolar în rândul copiilor şi tinerilor;*
- ✓ *Dificultăţile în găsirea şi menţinerea unui loc de muncă stabil;*
- ✓ *Nivelul scăzut al veniturilor;*
- ✓ *Numărul redus al parcurilor cu locuri de joacă pentru copii;*
- ✓ *Suprafaţă redusă a spaţiilor verzi;*
- ✓ *Deficitul de educaţie al adulţilor;*
- ✓ *Accesul redus la serviciile medicale.*

Toate aceste obiective specifice ale SDL au fost definite astfel încât să răspundă nevoilor şi problemelor majore semnalate, cu luarea în considerare a oportunităţilor şi a punctelor tari evidenţiate in cadrul analizei SWOT.

Proiectele desfăşurate în teritoriul SDL în perioada 2015 - 2018

Municipiul Slobozia a implementat cu succes, în ultimii 5 ani, proiecte cu finanţare locală, naţională sau internaţională. Politicile publice locale au fost direcţionate spre creşterea calităţii vieţii locuitorilor municipiului, prin implementarea de măsuri care să crească performanţa din punct de vedere economic, social, dar şi din punct de vedere al îmbunătăţirii calităţii mediului înconjurător. Prin documentele de politici publice asumate a fost asigurat un cadru de dezvoltare socioeconomică durabilă pentru comunitate, acestea contribuind la dezvoltarea instituţională, crearea capacităţii de management, precum şi la creşterea transparenţei şi a îmbunătăţirii performanţei prin orientarea către cetăţean.

Principalele proiecte implementate sau în derulare din teritoriul SDL sunt prezentate sintetic mai jos:

CENTRU MULTIFUNCŢIONAL CARTIER BORA

Proiectul a fost realizat de *UAT Municipiul Slobozia* în perioada 2011–2012, finanțat de *Banca Internaţională pentru Reconstrucţie si Dezvoltare prin Fondul Român de Dezvoltare Socială*. Proiectul şi-a propus realizarea de activităţi care se adresează adulţilor, copiilor aparţinând comunităţii din cartierul Bora, care locuiesc pe Str. General Magheru şi Str. Dealului şi cadrelor didactice care predau ra Şcoala Bora. Beneficiari sunt 129 copii si 85 de adulţi din comunitatea vizată. 20 de copii au beneficiat de servicii sociale în program de tip „ *şcoală după şcoală*", 85 de adulţi au beneficiat de servicii de consiliere socială şi juridică pentru rezolvarea problemelor personale, reducerea absenteismului şcolar cu 20%, 80 de persoane au participat la acţiunile de ecologizare în comunitate, 140 pachete cu materiale informative au fost distribuite membrilor comunităţii, 60 de persoane au beneficiat de educaţie pentru sănătate, 214 persoane de etnie rromă au beneficiat de activităţile ansamblului cultural-artistic.

UTILITĂŢI PLATFORMA INDUSTRIALĂ IMM SLOBOZIA

Proiectul a fost realizat de *UAT Municipiul Slobozia* în perioada 2012–2014, finanțat prin *FEDR, buget national şi buget local*. Principalele activități au vizat:

- amenajarea terenului prin sistematizare verticală și divizarea acestuia în 20 de loturi;
- drumuri interioare şi parcări, inclusiv legătura la drumul naţional DN21, drum lângă care este amplasată Platforma Industrială;
- reţeaua de apă potabilă, canalizare ape menajere uzate şi ape pluviale;
- reţeaua de alimentare cu energie electrică și de alimentare cu gaze naturale;
- împrejmuiri şi iluminat perimetral. spaţii verzi.

Beneficiarii direcţi ai proiectului sunt întreprinderile mici şi mijlocii care vor fi găzduite în cadrul platformei industriale din Slobozia. Platforma industrială se întinde pe 15 ha şi este parcelată în 20 de loturi. Prin urmare, 20 de intreprinderi mici şi mijlocii din Slobozia şi oraşele învecinate (Ţăndărei, Căzăneşti etc.) işi vor localiza afacerile în noua zonă industrială din estul municipiului. Este vorba despre 20 de firme cu domenii de activitate din cele mai diverse: producţie, comerţ, transport, distribuţie, IT, consultanţă etc.

CENTRUL NAŢIONAL DE INFORMARE ŞI PROMOVARE TURISTICĂ SLOBOZIA

Proiectul a fost realizat de *UAT Municipiul Slobozia* în perioada 2014–2015, finanțat prin *FEDR, buget national şi buget local*. Principalele activități au vizat construirea şi dotarea unei clădiri având destinaţia de Centru turistic.

Beneficiari direcți sunt persoanele care practică turism religios (60.000 persoane); turiştii care vin pe litoralul românesc (890.000 persoane); persoanele venite la cură balneară la Amara (23.500 persoane); persoane care vor avea un loc de muncă, fiind implicaţi în activităţi turistice. Beneficiari indirecţi sunt cei 52.000 pe locuitori.

SALĂ DE GIMNASTICĂ LICEUL PEDAGOGIC MATEI BASARAB - LOTUL IV, SLOBOZIA

Proiectul a fost realizat de *UAT Municipiul Slobozia* în perioada 2014–2016, finanțat prin *FEDR, buget national şi buget local*. Principalele activități au vizat construirea și dotarea unei clădiri având destinaţia de sală de gimnastică.

Grupul ţintă este format din 1085 de elevi care studiază anual în cadrul Liceului Pedagogic Matei Basarab Slobozia, precum şi din cadrele didactice din cadrul liceului.

REABILITARE FUNCȚONALĂ A PIEŢEI REVOLUŢIEI SLOBOZIA

Proiectul a fost realizat de *UAT Municipiul Slobozia* în perioada 2012–2018, finanțat prin *FEDR, buget national şi buget local*. Principalele activități au vizat:

- reorganizarea spaţiului pietonal pe latura sud a Pieţei, cu extinderea promenadei până la cladirea CEC şi crearea unei esplanade a monumentelor;
- sigurarea unei arii permanente de odihnă şi meditaţie de tip agora, în configuraţie gradenată în depresiune, cu fântini arteziene decorative fără oglindă de apă. Spaţiul este pretabil la utilizarea ocazională pentru manifestări festive şi expoziţii în aer liber;
- păstrarea şi accentuarea caracterului solemn, printr-o organizare riguroasă a spaţiilor verzi şi a locurilor de odihnă. Se vor păstra traseele pietonale consacrate, iar personalizarea amenajării se va realiza prin amplasarea a două fântâni decorative, între care se va realiza o piramidă vitrală, cu rol de

luminator şi cale de acces către parcarea subterană şi grupul sanitar de folosinţă publică;

- înnobilarea spaţiului pieţei cu multe locuri de odihnă, lampadare, monumente de for public, pavimente, peluze gazonale. Se va urmări configurarea insulelor de spaţiu verde în interesul conservării vegetaţiei arboricole existente;
- realizarea unei parcari subterane cu 98 de locuri şi a unui grup sanitar.

Beneficiarii direcţi ai proiectului sunt toţi cetăţenii municipiului Slobozia.

În concluzie, întregul teritoriu al SDL este amplasat strategic în contextul judeţului Ialomiţa şi în Regiunea Sud Muntenia, revitalizarea acestuia având rolul de a creşte economic nu doar comunitatea locală, ci şi de a oferi un exemplu de bună practică pentru întregul judeţ.

Elementele complementare cu referire la SDL aşa cum sunt ele identificate prin cercetarea cantitativ calitativă realizată în teren pot fi organizate distinct pe următoarele paliere:

⇒ ***Apartenenţa la zonă şi comunitate***

Atât în focus grupuri, cât şi în culegerea datelor pe bază de chestionar au apărut frecvent sintagme care plasează cetăţeanul în teritoriu şi comunitate cu asumarea etichetelor cu încărcătură negativă.

Aproape toţi participanţii la focus grupuri au declarat că au rămas în zonă din diverse constrângeri: lipsa de resurse, grija pentru familie etc. Inclusiv reprezentanţii instituţiilor din zonă au vorbit despre "*milă*", despre "*speranţa că poate se schimbă ceva*", despre "*oferirea unei şanse*", ca argumente ale rămânerii într-o poziţie de decizie. Astfel, lipsa mândriei de a aparţine locului şi comunităţii este o caracteristică a întregii comunităţi. Pesimismul social este o altă caracteristică a acestei zone care apare în declaraţiile cetăţenilor şi motivează neîncrederea accentuată în iniţiativele de schimbare sau de rezolvare a problemelor existente la nivelul acestor comunităţi;

⇒ ***Percepţia faţă de propria persoană in raport cu zona/ teritoriul de apartenenţă***

Specularea oportunităţilor de a obţine avantaje pe baza discriminării pozitive "*suntem şi noi amărâţi*" constituie aproape un stil de viaţă pentru comunitate. Cultura de supravieţuire a persoanelor marginalizate a determinat crearea de mecansime de valorificare a resurselor simbolice: specularea temei discriminării (ajungând să fie invocată frecvent de persoane rome în raport cu instituţiile pentru a justifica eludarea normelor). Exagerarea pauperităţii în funcţie de intuirea oportunităţilor pe care le pot avea ca urmare a situaţiei în care se află este o altă caracteristică a ZUM.

2.8.5. Sectorul neguvernamental (ONG)

Prima legiferare a asociațiilor și fundațiilor a avut loc în România în anul 1924 prin Legea nr. 21/1924, cunoscută și sub denumirea de ”Legea Mârzescu”, considerată la timpul său una dintre cele mai moderne legi din Europa. Neabrogată expres în timpul regimului comunist, ea a fost reactivată după 1990 fiind singura referință legislativă care permitea înființarea legală a organizațiilor neguvernamentale.

În aceeași perioadă, în timp ce România începea să reconstruiască sectorul asociativ după această lungă pauză forțată, Universitatea John Hopkins demara unul dintre cele mai ample proiecte de cercetare asupra evoluției, dimensiunii și caracteristicilor sectorului societății civile pe care a reușit să le surprindă în 36 de țări 199. Astfel, organizațiile neguvernamentale deveneau structurile organizate a ceea ce numim acum în mod curent societate civilă și principalele „beneficiare” ale libertății de asociere ca drept fundamental inclus în Constituția României.

Caracteristicile comune identificate în efortul de cercetare citat au stabilit reperele, valabile și în prezent, după care putem identifica care sunt formele juridice cele mai reprezentative pentru sectorul asociativ, respectiv al organizațiilor neguvernamentale. Astfel, **o entitate tipică trebuie**:

- *să fie organizată, în sensul în care funcționarea sa nu se bazează pe o manifestare spontană, necoordonată și se concretizează într-o structură formală, respectiv este persoană juridică;*
- *să fie privată, în sensul în care este separată de Stat, nu este parte din sistemul de autorități și instituții publice, este o persoană juridică de drept privat;*
- *să fie capabilă să ia decizii în mod autonom (self-governing), în sensul în care are propriile organe de conducere și administrare și nu depinde de interesele unei alte entități legale;*
- *să nu distribuie eventualul profit care rezultă din activitatea sa către membri, fie ei asociați sau fondatori; această constrângere nu înlătură posibilitatea unei organizații neguvernamentale de a desfășura activități economice, dar o obligă ca eventualul surplus obținut să îl folosească pentru realizarea scopului și obiectivelor pentru care s-a constituit;*
- *să aibă caracter voluntar, respectiv să fie rezultatul unei inițiative de asociere izvorâtă din voința membrilor fondatori, iar calitatea de membru asociat să nu își aibă izvorul într-o obligație legală, ci în voința proprie.*

În spațiul românesc, organizație neguvernamentală sau organizație nonprofit, organizație a societății civile, fără scop patrimonial sau fără scop lucrativ sunt sintagme care, de cele mai multe ori, desemnează același univers de entități legale, dar a căror circumstanțiere precisă variază în funcție de particularitățile contextului în care sunt folosite.

La zece ani de la aderarea României la Uniunea Europeană există suficiente semne care ne indică atât o maturizare a sectorului neguvernamental din România, cât și apariția de noi resurse și energii cu un uriaș potențial pentru dezvoltarea societății civile. În același timp însă, contextul politic autohton, dar și evoluțiile pe plan

[199] *Sursa: Johns Hopkins Comparative Nonprofit Sector Project*

internațional sunt departe de a fi favorabile pentru sectorul neguvernamental, pentru pluralism și pentru o societate deschisă.

Perioada post-aderare a adus provocări neașteptate organizațiilor neguvernamentale, pentru care au fost reduse substanțial sursele de finanțare necesare pentru continuarea și conservarea acelor reforme din sfera publică care permiseseră României să acceadă în grupul țărilor membre UE. Exercițiul lucrului în parteneriat cu autoritățile publice era destul de firav, iar cunoașterea limitată din partea acestora a mecanismelor și cooperării cu organizațiile societății civile au fost factori care au generat redesenarea rolului acestora în societate și începutul unor noi procese de lucru cu decidenții din sfera publică. Sectorul neguvernamental s-a dovedit rezilient, suficient de solid și a continuat să joace un rol important în societatea românească, atât prin inovații în sfera publică, cât și prin apărarea valorilor, drepturilor și instituțiilor construite în procesul de integrare europeană.

În același timp se observă că latura reactivă, de alertă, a fost însoțită de o abordare sistematică și permanentă de a veni în sprijinul decidenților publici cu propuneri și bune practici testate și gata de a fi multiplicate sau preluate în programe mai ample. În pofida creșterii birocrației și poverii administrative, percepute ca obstacole ale schimbării pozitive și generatoare de comportamente reziliente la progres, organizațiile neguvernamentale au reușit ca, în cadrul programelor cu finanțare europenă, cum ar fi *POSDRU* sau *PODCA*, să inoveze și să creeze infrastructură socială, economică sau educațională, sisteme care sa ajute la transparența actului de guvernare și la o administrație publică în serviciul cetățeanului. Un balon de oxigen pentru organizațiile active în sfera democrației, drepturilor omului, bunei guvernări a venit în perioada post-aderare prin finanțările pentru societatea civilă din partea *Spațiului Economic European (SEE)*, prin a căror susținere financiară s-au obținuit multe rezultate.

Dincolo de relația cu sfera publică, **organizațiile neguvernamentale au dezvoltat o bună relație cu mediul de afaceri și au obținut susținere financiară** pentru multe dintre inițiativele lor. În același timp, tot mai mulți cetățeni au fost implicați în activități ale organizațiilor neguvernamentale, inclusiv prin donații individuale [200].

Începând cu anul 2015, România are o lege a economiei sociale care are menirea de a contura mai precis cadrul conceptual aplicabil acelui segment de entități care s-a afirmat în ultimele decade fie alăturându-se celui de-al treilea sector (cum ar fi cooperativele și întreprinderile sociale, casele de ajutor reciproc ale salariaților sau pensionarilor), fie reafirmându-și rolul de contributor semnificativ la rezolvarea unor probleme sociale (asociațiile și fundațiile cu activitate economică). Acestora din urmă le-a fost de altfel recunoscut statutul de întreprindere și la nivel normativ în anul 2014, când legiuitorul român le-a introdus în sfera de aplicare a legii privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii.

[200] *Sursa: Raportul România 2017. Sectorul neguvernamental – profil, tendinţe, provocări*

Prin prisma celor enunțate, se poate afirma că **entitățile tipice pentru sfera organizațiilor neguvernamentale sunt *asociațiile și fundațiile***, precum **și asocierile dintre acestea numite *federații***. Acestea sunt reglementate de către *Ordonanța Guvernului nr. 26/2000*, aprobată prin *Legea nr. 246/ 2005*, cu modificările ulterioare.

Parteneriatul administrație - societate civilă (ONG) apare atât în luările de poziții guvernamentale, cât și în cele neguvernamentale ca un deziderat al ambelor părți. Este în interesul amândurora de a promova cooperarea administrație publică - ONG și de monitoriza și evalua progresele în direcția parteneriatului.

Pe de altă parte, raporturile sectorului neguvernamental cu sectorul economic sunt decisive pentru asigurarea independenței și autonomiei celui dintâi. Interesul sectorului economic pentru oferta crescândă de servicii a sectorului neguvernamental va crește pe măsura consolidării ambelor sectoare, în interesul ambelor.

Ne-am propus construirea unui profil al sectorului neguvernamental din Municipiul Slobozia, indicând dimensiunea sectorului, tipologia ONG-urilor active din județul Ialomița, interesul lor pentru a-și construi o imagine publică, măsura atragerii de fonduri de către ONG-urile buzoiene din fonduri publice și de la populație, nivelul resurselor umane implicate în proiectele acestor ONG-uri.

În examinarea potențialului ONG-urilor dintr-un teritoriu la dezvoltarea socială primul aspect de lămurit privește tipologia ONG-urilor active. ONG-urile la care ne referim sunt organizațiile dedicate binelui public, de care beneficiază toți membrii comunității. Ele nu reprezintă doar un grup specific de interese, ci vizează găsirea de soluții pentru ansamblul comunității.

Lista principalelor Organizații neguvernamentale din Municipiul Slobozia cu care Consiliul Județean Ialomița colaborează privind *Programul finanțărilor nerambursabile* alocate din bugetul județului Ialomița pentru activități nonprofit de interes general: [201]

- *Societatea Națională de Crucea Roșie – Filiala Ialomița*
- *Asociația Juniorii Băraganului*
- *Societatea de Geografie din Romania – Filiala Ialomița*
- *Asociația Copii Pasionati, Parinti implicati si Profesori Devotați*
- *AsociațIa Culturală Atelierele Albe*
- *Asociația pentru recuperarea si integrarea persoanelor cu Autism si Sindromul Down "Centrul Logo-Pici"*
- *Asociația Ajutați-ne să înțelegem Lumea*
- *Asociația Rotary Slobozia*
- *Asociația Scoala Nr. 3 Slobozia*
- *Asociația Naională a Surzilor din România*
- *Asociația Generală a Cadrelor Didactice din Romania "Dăscălimea Romană"*
- *Asociația Liceul Ionel Perlea*
- *Asociația EXPERT- IN*
- *Fundația de Turism si Ecologie a Dunării de Jos "Ciulinii Baraganului"*

[201] *Sursa: Date puse la dispoziție de Consiliul Județean Ialomița*

- *Consiliul Județean al Elevilor Ialomita, Asociatia Tinerilor Ialomițeni*
- *Asociatia Nationala Cultul Eroilor "Regina Maria" – Filiala Ialomita*
- *Fundatia "Pod Peste Suflete"*
- *Asociatia "Din Inima Pentru Aproapele" A Prototipatului Slobozia*
- *Asociația Cultural Educativ – Sportiv "A-Z Men Sana Expert"*
- *Asociația Montan Club " Excelsior" Slobozia*
- *Asociatia Culturala "Redescoperind Ialomita"*
- *Uniunea Artistilor Plastici Din România – Filiala Slobozia, Ialomița*
- *Asociația Colegiului Național "Mihai Viteazul" Slobozia*
- *Asociația Județeană Sportul Pentru Toți*
- *Asociația Tinerilor Din Ialomița*
- *Asociația Socio-Culturala Și Diabet "Bianca"*
- *Asociația Club Sportiv Tenis Con*
- *Club Sportiv Satori*
- *Club Sportiv Fair-Play-Slobozia*
- *Asociația Județeană De Sacrimă Ialomita*
- *Asociația Clubul Sportiv Hontai H.V.I.*

Explicația rezidă din:

contextul în care operează aceste organizații, mai precis în modul în care este realizat un parteneriat efectiv între structurile publice și cele non-profit.

modul în care respectivele ONG-uri au reușit să facă față nevoilor comunității și misiunilor pe care și le-au asumat.

Finanțările publice

În România finanțarea directă de la bugetul public se situează în jurul a 5% din veniturile sectorului neguvernamental.

În Uniunea Europeană, finanțarea guvernamentală reprezintă o parte esențială din venitul total al organizațiilor neguvernamentale. Potrivit *European Citizen Action Service (ECAS)*, un ONG european tipic primește circa jumătate din veniturile sale din surse publice. Și în Statele Unite situația este similară. *ECAS* consideră că din acest motiv, relația financiară care există între sectorul ONG și finanțatorii publici este una vitală.

În principiu, metodologia impusă de lege pentru administrarea schemei de finanțări nerambursabile are în vedere asigurarea transparenței procesului pe tot parcursul derulării sale. Această abordare se bazează pe principiul conform căruia comunitatea și mediul în care operează beneficiarul finanțării nerambursabile reprezintă o resursă importantă în dezvoltarea pe termen mediu și lung din punct de vedere al resurselor umane, relațiilor și parteneriatelor, surselor de finanțare etc. Astfel se urmărește încurajarea parteneriatelor public-privat la nivel local, ca și asigurarea de către beneficiari a unei publicități corespunzătoare a proiectelor și rezultatelor acestora.

În tabelul de mai jos, prezentăm situația ONG-urilor cu care *Consiliul Județean Ialomița* a încheiat contracte de finanțare nerambursabilă în anul 2019, în baza Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general:

Tabel 2.46. Situația ONG-urilor care au obținut finanțare pentru realizarea de proiecte, anul 2019 [202]

Nr. Crt.	Denumire ONG	Domeniu de activitate a ONG-ului (pentru care a cerut finanțare)	Numele proiectului
1.	Societatea Națională de Crucea Roșie – Filiala Ialomița	Educație	"Educație pentru sănătate"
2.	Asociația Juniorii Băraganului	Educație, sport	"Concurs Cupa Junior"
3.	Societatea de Geografie din România – Filiala Ialomița	Educație, mediu	"Impreună pentru o planetă albastră"
4.	Asociația Copii Pasionati, Parinti implicati si Profesori Devotati	Cultură, Educație/Mediu	"Concurs Național de Automobile şi Automodele"
5.	Asociațla Culturală Atelierele Albe	Cultură	"Expoziție de fotografie si concurs de referate – " Ialomița centenara"
6.	Asociația pentru recuperarea si integrarea persoanelor cu Autism si Sindromul Down "Centrul Logo-Pici"	Educație	"Copiii mai intai!"
7.	Asociația Ajutați-ne să înțelegem Lumea	Educație	"Un sfat modern ne făureste prin educație"
8.	Asociația Rotary Slobozia	Educație, Cultură, Mediu	"Dăruieste prin educatie"
9.	Asociația Scoala Nr. 3 Slobozia	Educație, Cultură, Mediu	"Să descoperim patrimonul UNESCO din România"
10.	Asociația Națională a Surzilor din România	Educație, Cultură, Mediu	"Centenarul Asociatiei Surzilor din România"
11.	Asociația Generală a Cadrelor Didactice din România "Dascalimea"	Cultură, Educație	Simpozion International "Cadrul Didactic promotor de idei inovatoare – Centenar România 100"
12.	Asociația Liceul Ionel Perlea	Cultură, Educație	"Scoală după şcoală"
13.	Asociația Expert- In	Cultură, Educație	Hai la "şcoală… nonformală"
14.	Fundația de Turism si Ecologie a Dunării de Jos "Ciulinii Baraganului"	Educație, Cultură, Sport, Mediu	"Ora de Antibullying"
15.	Consiliul Județean al Elevilor Ialomita, Asociatia Tinerilor Ialomițeni	Educație, Cultură, Sport, Mediu	„Micul antreprenor"
16.	Asociatia Nationala Cultul Eroilor "Regina Maria" – Filiala Ialomita	Educație, Cultură	-
17.	Fundatia "Pod peste Suflete"	Educație, Cultură	"Kher Llila Români-Naparis (Casa Cărtii Romilor – Ialomița"
18.	Asociatia "Din Inima Pentru	Educație, Cultură	-

[202] *Sursa: Date puse la dispoziție de Consiliul Județean Ialomița și http://www.cicnet.ro/sites/www.cicnet.ro/files/pagini-simple/2016-09 06/130/raportevaluarepropuneriproiecteprogramfinantarinerambursabile.pdf http://www.cicnet.ro/content/acorduri-cooperare-colaborare*

	Aproapele" A Prototipatului Slobozia		
19.	Asociația Cultural Educativ – Sportiv "A-Z Men Sana Expert"	Educație, Cultură, Sport, Mediu	-
20.	Asociația Montan Club " Excelsior" Slobozia	Educație, Cultură, Educație	„Amenajare Parc dendrologic în zona sit-urilor arheologice"
21.	Asociatia Culturala "Redescoperind Ialomita"	Educație, Cultură	-
22.	Uniunea artistilor plastici din România – Filiala Slobozia, Ialomița	Educație, Cultură	„Arta plastică pentru ialomiţeni"
23.	Asociația Colegiului National "Mihai Viteazul" Slobozia	Educație, Cultură	„Teatrul în Europa"
24.	Asociația Județeană Sportul pentru Toti	Educație, Sport, Mediu	„Olimpiada Copiilor"
25.	Asociația Tinerilor din Ialomița	Educație, Sport, Mediu, Cultură	-
26.	Asociația Socio-Culturală si Diabet "BIANCA"	Cultură	-
27.	Asociația Club Sportiv Tenis Con	Sport	"Organizare turnee de tenis Slobozia 2019"
28.	Club Sportiv Satori	Sport	
29.	Club Sportiv Fair-Play-Slobozia	Sport	"Sportul perfecționarea continuă a trupului şi caracterului"
30.	Asociația Județeană de Sacrimă Ialomita	Sport	"Sacrima Ialomiteană, Prezent şi Viitor"
31.	Asociația Clubul Sportiv Hontai H.V.I.	Sport	"HONTAI – stăpanirea corpului a vointei si a spiritului în artele martiale"

2.9. INFRASTRUCTURA ŞI ECHIPAREA TERITORIULUI

2.9.1. Capacitatea administrativă

2.9.1.1. Aspecte generale

Cerințele privind dezvoltarea capacității administrative sunt subliniate în orientările strategice ale Uniunii Europene privind coeziunea, în *Strategia de la Lisabona* revizuită și în *Strategia pentru Dezvoltare Durabilă reînoita a UE*.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 stabilește următoarele obiective naționale de urmat:

Dacă ***obiectivul național Orizont 2020*** a presupus: „*definitivarea procesului de reformă în administrația publică și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrației publice centrale și locale*."

Obiectivul național Orizont 2030 are în vedere: *„apropierea semnificativă de nivelul mediu al celorlalte state membre ale UE în privința performanței administrației publice centrale și locale în furnizarea serviciilor publice".*

Consolidarea capacității administrative este esențială pentru asigurarea unor servicii publice de calitate, în condiții de eficiență și accesibile beneficiarilor finali.

Una din provocările cu care se confruntă administrația publică în procesul de modernizare este să îmbunătățească eficiența și rapiditatea furnizării serviciilor, și în același timp atingerea unor standarde înalte de echitate, predictibilitate și încredere. Procesele de reformă a administrației publice din România au încorporat de-a lungul timpului, ideea calității serviciilor publice și pe aceea de creștere a accesibilității beneficiarilor la acestea, însă implementarea în practică a acestora nu s-a realizat în totalitate. Din păcate, o evaluare riguroasă a serviciilor publice, la scară națională, din perspectiva calității și a accesului beneficiarilor la acestea nu s-a realizat, până în prezent.

Analiza socio-economică subliniază faptul că, în România, există atât o standardizare insuficientă a costurilor şi calităţii serviciilor publice, cât și o abordare neunitară la nivel sectorial în definirea, în introducerea şi în monitorizarea aplicării/utilizării standardelor de cost şi calitate deja elaborate. Standarde de cost au fost dezvoltate doar în domeniile educației preuniversitare, al serviciilor sociale, în sănătate şi pentru obiectivele de investiţii finanţate din fonduri publice. Lipsa acestor standarde conduce la practici diferite ce împiedică dezvoltarea mediului de afaceri și la creșterea semnificativă a poverii administrative.

Măsura în care cetățenii sunt satisfăcuți de modul în care serviciile sunt oferite este un indicator relevant care măsoară performanța proceselor de reformă în general

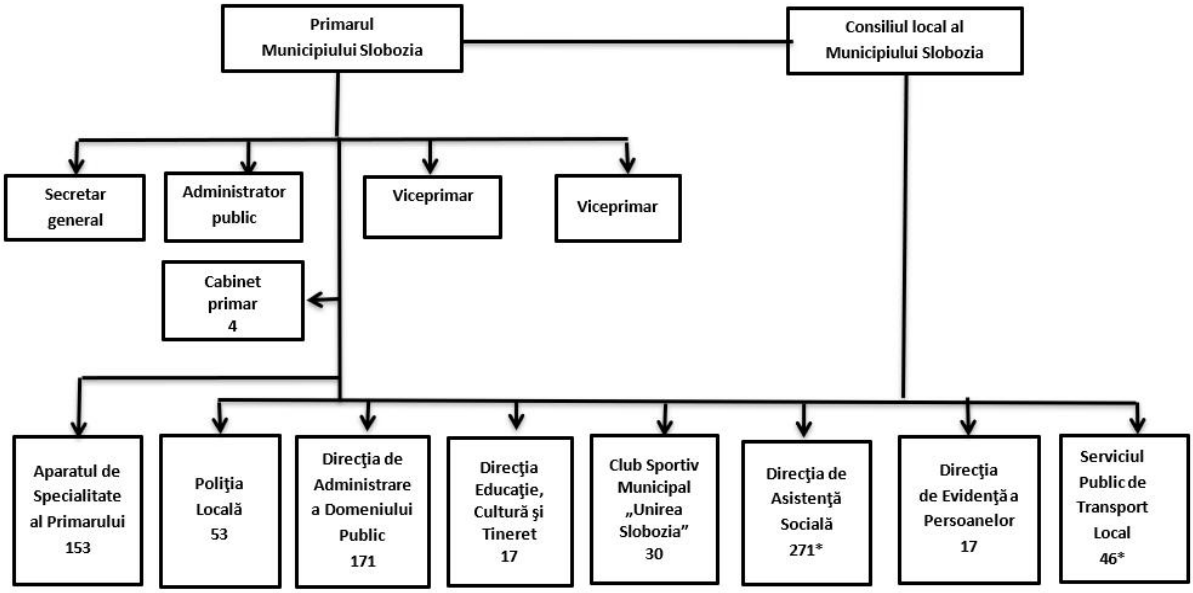
și a procesului de descentralizare în special, din perspectiva alocării competențelor între autoritățile administrației publice centrale și locale.

2.9.1.2. Administrația publică locală

Autoritățile administrației publice din Municipiul Slobozia sunt ***Consiliul Local***, ca autoritate deliberativă și ***Primarul***, ca autoritate executivă.

Primarul, viceprimarii, administratorul public, secretarul municipiului și aparatul de specialiate al Primarului constituie structura funcțională numită Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul Slobozia.

ORGANIGRAMA

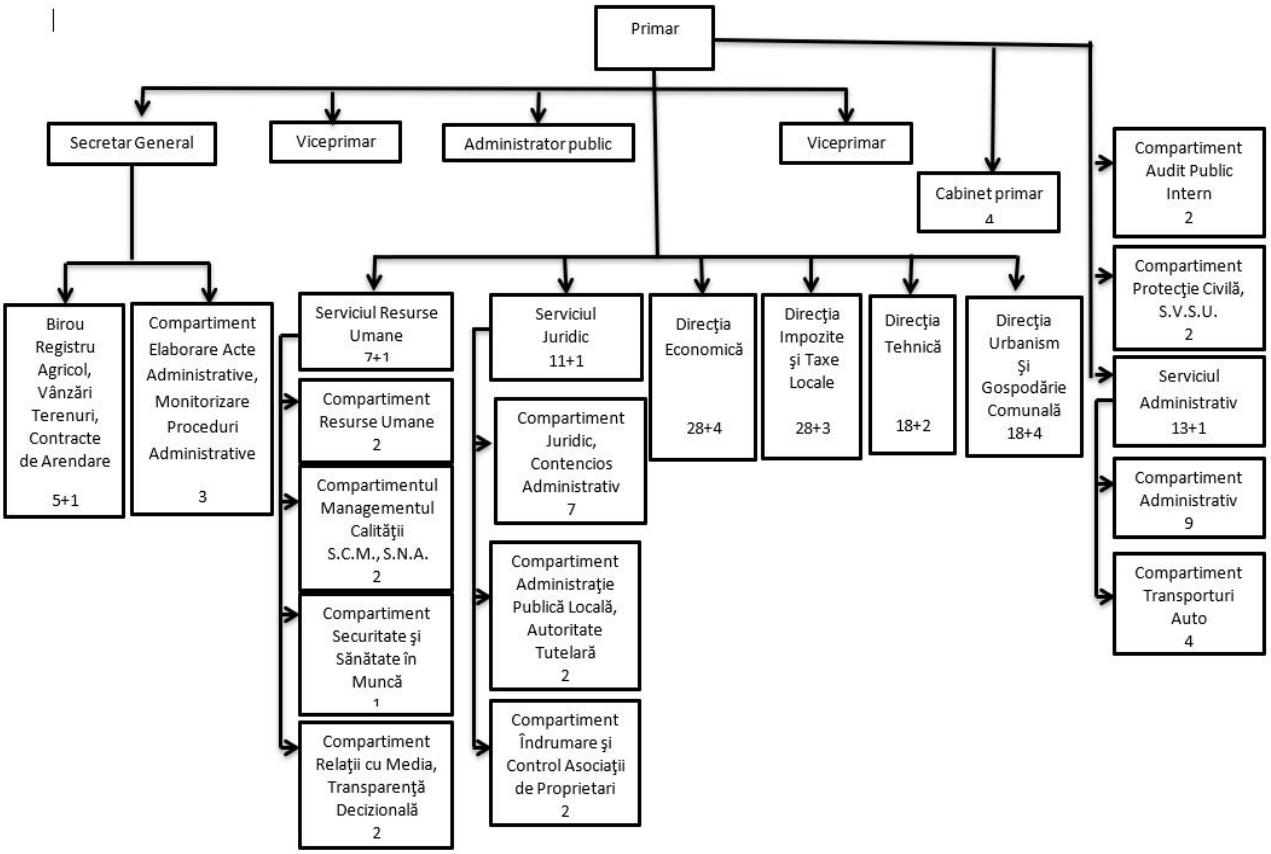

În ceea ce privește ***Aparatul de specialitate al Primarului municipiului Slobozia*** este organizat pe compartimente, potrivit structurii organizatorice aprobată prin Hotărârea de Consiliu Local din anul 2019, asigurând ducerea la îndeplinire a hotărârilor Consiliului Local Slobozia, dispozițiilor Primarului Municipiului Slobozia, precum și a altor atribuții stabilite prin lege. Primarul conduce serviciile publice locale, în condițiile prevăzute de art. 61 alin. (5) din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În activitatea sa, *Aparatul de specialitate al Primarului Municipiului Slobozia* răspunde de executarea lucrărilor potrivit atribuțiilor stabilite in *Regulamentul de Organizare și Funcționare*, asigurând aducerea la îndeplinire a actelor normative adoptate de Parlamentul și Guvernul României, a hotărârilor Consiliului Local Slobozia, precum și a Dispozițiilor Primarului Municipiului Slobozia.

În acest sens, în anul 2019, au fost aprobate pentru *Primăria Municipiului Slobozia* organigrama, statul de funcţii şi numărul de personal prin Hotărâre de Consiliu Local.

Organigrama a fost structurată pe direcții, servicii, birouri și compartimente, după cum urmează: [203]

DIRECȚIA ECONOMICĂ

Conform *Regulamentului de organizare şi funcţionare al aparatului de specialitate, Direcţia Economică* este compartimentul de specialitate prin intermediul căruia autoritatea publică asigură managementul financiar-contabil, evidențele patrimoniale pentru întreaga activitate economică a Municipiului Slobozia cât și accesarea și deruarea de fonduri externe nerambursabile.

Direcţia Economică și-a desfăşurat activitatea prin următoarele servicii, birouri şi compartimente:

- ***Serviciul execuție bugetară;***
- ***Serviciul programe și strategii de dezvoltare locală;***
- ***Biroul patrimoniu***.

[203] *Sursa: Informații puse la dispoziție de Primăria Municipiului Slobozia*

Serviciul execuție bugetară, administrare ANL este serviciul care asigură finanţarea activităţilor din cadrul municipiului Slobozia, a aparatului de specialitate al Primarului, a serviciilor publice de interes local, a lucrărilor de investiţii publice, răspunde de respectarea şi aplicarea legislaţiei privind organizarea şi desfăşurarea activităţii economico-financiare şi contabile a instituţiei. *Serviciul Execuție Bugetară* și-a desfașurat activitatea prin intermediul următoarelor compartimente :

- ***Compartiment Execuție Bugetară;***
- ***Compartiment Administrare ANL*** .

În anul 2020 *Serviciul Execuție Bugetară,* din cadrul *Direcției Economice,* a asigurat desfășurarea în condiții optime a activităților din cadrul instituției, astfel încât instituția să-și desfășoare activitatea în condiții de continuitate.

SERVICIUL PROGRAME ȘI STRATEGII DE DEZVOLTARE LOCALĂ

În anul 2020, în cadrul serviciului, au fost desfășurate, următoarele activități:

- Implementarea proiectului *"**Achiziție mijloace de transport public - autobuze electrice 10 m șes, Alexandria, Brăila, Constanța, Dr. Tr. Severin, Focșani, Slobozia**", cod SMIS 128112;*
- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5087/21.01.2020 pentru proiectul ***"Creșterea calității serviciilor sociale și asigurarea educației timpurii în municipiul Slobozia prin construcția și dotarea unei grădinițe (zona Bora)"**, cod SMIS 128956;*
- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5125/18.02.2020 pentru proiectul *"**Reabilitare căi de rulare ale transportului public în Municipiul Slobozia**", cod SMIS 128390;*
- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5190/19.03.2020 pentru proiectul *"**Rețea integrată de piste de biciclete pentru facilitarea mobilității alternative nepoluante**", cod SMIS 128396;*
- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5236/23.03.2020 pentru proiectul *"**Regenerarea spațiului urban zona - Orășelul Copiilor din Municipiul Slobozia**", cod SMIS 129160;*
- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5325/23.04.2020 pentru proiectul *"**Modernizarea transportului public din Municipiul Slobozia**", cod SMIS 128393;*
- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5326/23.04.2020 pentru proiectul *"**Sistem inteligent de management al traficului şi monitorizare bazat pe soluţii inovative**", cod SMIS 128389;*
- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5320/27.04.2020 pentru proiectul *"**Realizarea unui terminal intermodal de transport al Municipiului Slobozia**", cod SMIS 128395;*
- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5404/30.04.2020 pentru proiectul *"**Reabilitarea, modernizarea și conectarea zonei pietonale dintre străzile Ialomiței și Aleea Pieții cu acces la Bulevardul Matei Basarab, la zona extinsă de mobilitate urbană**", cod SMIS 128391;*

- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5368/11.05.2020 pentru proiectul *"**Sistem alternativ de mobilitate urbană utilizând stații automate de închiriere a bicicletelor**", cod SMIS 128394;*
- A fost semnat contractul de finanțare nr. 484/18.05.2020 pentru proiectul *"**Fundamentarea procesului decizional strategic în vederea promovării dezvoltării urbane durabile – PROSPER**", cod SMIS 135154;*
- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5725/20.07.2020 pentru proiectul *"**Creșterea mobilității urbane în cadrul zonei pietonale Casa Armatei**", cod SMIS 128392.*
- Au fost întocmite *Referate de necesitate și Caiete de sarcini* pentru achizițiile publice desfășurate în cadrul proiectelor aflate în implementare*;*
- A fost depusă fișa de proiect pentru obiectivul de investiții *"**Amenajare loc de joaca pentru copii cartier Bora, Strada Maxim Gorki**", cod SMIS 141230;*
- Au fost aprobate prin *HCL Tema de proiectare și Nota conceptuală pentru obiectivele de investiții: "**Extindere Centru Multifuncțional Cartier Bora" și "Construcție Complex social Bora în Municipiul Slobozia**".*

BIROUL EVIDENȚĂ PATRIMONIU

Biroul Evidență Patrimoniu are misiunea de a administra și a ține evidența bunurilor care compun patrimoniul public și privat al municipiului Slobozia. O altă activitate importantă a biroului este vânzarea locuințelor din fondul locativ de stat și din blocurile ANL, dar și a terenurilor aparținând domeniului privat al unității administrativ teritoriale, destinate construirii, în condițiile OUG nr.57/2019 privind Codul Administrativ și a Legii nr. 152/1998. Totodată, din anul 2018, *Biroul Evidență patrimoniu* are în administrare parcările de reședință din municipiul Slobozia, în vederea unei gestionări mai bune a locurilor de parcare de reședință. Pe parcursul anului 2020 au fost finalizate contractele de închiriere pentru parcările din reședință, atât preluarea din abonamentele vechi, cât și întocmirea celor noi, pe o perioadă de trei ani.

În perioada de referință, obiectivele biroului au fost atinse, acest lucru fiind evidențiat în numărul de hotărâri de consiliu local adoptate și puse în aplicare.

DIRECŢIA IMPOZITE ŞI TAXE LOCALE

Direcţia impozite şi taxe locale şi-a desfăşurat activitatea în anul 2020 cu un număr de 29 angajaţi, din care 3 personal de conducere şi 26 personal de execuţie, în cele două servicii, respectiv:

- ***Serviciul Digitalizare, Evidență, Stabilire, Urmărire, Încasare Impozite și Taxe Locale, Control şi Inspecție Fiscală, Autorizări Activități Comerciale***
- ***Serviciul Executare Silită Persoane Fizice şi Juridice, Amenzi şi alte Venituri***.

Direcția Impozite și Taxe Locale prin serviciile sale de specialitate, asigură colectarea impozitelor și taxelor locale constatarea și verificarea materiei impozabile, impunerea tuturor contribuabililor persoane fizice si juridice, urmărirea și executarea

silită a creanțelor fiscale/bugetare, soluţionarea contestaţiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale, consilierea fiscală, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, ale Codului de procedură fiscală şi a celorlalte acte normative în materie, adoptate de către autorităţile centrale sau locale.

În perioada 01.01.2020-31.12.2020, inspectorii din cadrul ***Compartimentului stabilire, constatare, impunere impozite, taxe şi alte venituri*** – persoane fizice a emis/soluționat și prelucrat un număr de 31.810 documente.

Compartimentul amenzi a primit spre executare silită un număr de 9207 procese-verbale de constatare a contravenţiilor, sentințe judecătorești, 800 dintre acestea au fost returnate întrucât nu îndeplineau condiţiile legale pentru executare și 2607 au fost verificate şi restituite întrucât au fost achitate în termen. Activitățile derulate de *Compartimentul Executare Silită - Persoane Fizice și Juridice, Amenzi și alte venituri* au dus la emiterea, soluționarea și prelucrarea unui număr de 60.282 documente, în timp ce Compartimentul de stabilire, urmărire, constatare persoane juridice a emis/soluționat și prelucrat un număr de 3200 documente.

Compartimentul încasare impozite şi taxe (ghişee) a înregistrat un număr total de 57.735 chitanţe emise în anul 2020.

Compartimentul Autorizare, Avizare Activităţi Comerciale a eliberat 165 autorizaţii privind activitatea de alimentaţie publică, alte activități recreative și distractive cu respectarea regulamentului de autorizare a activităților de alimentație publică și a prevederilor legale în materie, în vigoare. A efectuat 234 verificări în teren, acolo unde a fost cazul, împreună cu Poliţia Locală, în vederea respectării cerinţelor și a prevederilor legale în materie privind desfăşurarea activității autorizare si de ocupare a domeniului public și a eliberat 264 de acorduri de ocupare a domeniului public cu respectarea prevederilor legale în materie și a H.C.L. privind impozitele și taxele locale.

Compartimentul Control şi Inspecţie fiscală a întocmit 20 rapoarte de inspecție fiscală pentru contribuabilii persoane juridice cu privire la corecta declarare și înregistrare în evidența contabilă a activelor deținute. Urmare a verificărilor documentare și faptice s-au corectat rolurile fiscale ale respectivilor contribuabili și s-a stabilit o corectă impozitare a clădirilor, prin înregistrarea de diferențe. Au fost verificați 300 contribuabili persoane fizice a căror autorizație de construire avea termenul de valabilitate expirat, precum și contribuabili care aveau imobile a căror destinație era alta decat cea de locuință. Se precizează că în anul 2020 nu au fost cazuri de evaziune fiscală care să conducă la cercetarea penală a contribuabililor.

DIRECŢIA TEHNICĂ

Direcţia Tehnică şi-a desfăşurat activitatea în anul 2020 în cele trei compartimente, respectiv:

- ***Compartimentul achiziții publice și concesiuni a avut ca misiune și obiective în anul 2020:***
  - *utilizarea eficientă a fondurilor publice;*

- *verificarea existenței fondurilor necesare pentru efectuarea achiziției publice;*
- *încheierea unor contracte de achiziții publice prin organizarea unor proceduri eficiente;*
- *asigurarea organizării procedurilor de achiziții publice pentru toate compartimentele Primăriei Municipiului Slobozia cu respectarea principiilor ce stau la baza atribuirii contractelor/acordurilor-cadru de achiziție publică;*
- *aplicarea corectă a legislației privind atribuirea contractelor de achiziție publică;*
- *Întocmirea Programului anual al achizițiilor publice care va fi aprobat de Ordonatorul Principal de Credite și de Serviciul Execuție Bugetară, pe bază bugetului aprobat prin Hotărârea Consiliului Local;*
- *întocmirea Strategiei de contractare aferentă fiecărei proceduri de achiziție publică;*
- *întocmirea documentației de atribuire și a documentelor suport;*
- *transmiterea spre publicare de către operatorul S.E.A.P. a invitațiilor/ anunțurilor de participare/simplificate privind procedurile publice;*
- *Întocmirea raportului procedurii de atribuire prin care comisia de evaluare hotărăște ofertă inacceptabilă, ofertă neconformă sau neadecvată, ofertă necâștigătoare și ofertă câștigatoare;*
- *comunicarea către operatorii economici privind rezultatul procedurii;*
- *încheierea contractului în perioada de valabilitate a ofertei;*
- *asigurarea întocmirii documentelor privind înștiințarea instituțiilor cu rol de verificare și control al achizițiilor publice, în conformitate cu prevederile legale;*
- *întocmirea și transmiterea situațiilor solicitate de către autoritățile de control sau instituțiile abilitate în acest sens.*

- ***Compartimentul Investiţii, Lucrări publice*** *a* avut misiunea *ca*, împreună cu celelalte servicii din cadrul *Direcției Tehnice*, să ofere servicii publice de calitate cetățenilor Municipiului Slobozia cu respectarea legislației în vigoare și să asigure:
  - *urmărirea derulării corecte a contractelor de lucrări în vederea execuției investițiilor, precum şi a contractelor de prestări servicii conexe acestora, până la faza încheierii recepției finale, dar și inițierea demersurilor necesare promovării unei investiții, in ceea ce privește fundamentarea, oportunitatea și necesitatea execuției acesteia;*
  - *organizarea, pregătirea și efectuarea recepțiilor la terminarea lucrărilor și a recepțiilor finale pentru obiectivele de investiții realizate de Municipiul Slobozia și aprobate de Consiliul Local al Municipiului Slobozia;*
  - *predarea către Biroul Patrimoniu și respectiv, completarea Cărții Tehnice a Construcției pentru fiecare investiție finalizată, în conformitate cu prevederile legale (după efectuarea recepției la terminarea lucrărilor și respectiv, după recepția finală la expirarea perioadei de garanție a lucrărilor);*
  - *monitorizarea permanentă, pe toata perioada derulării, a contractelor de lucrări și servicii.*

- ***Compartimentul Relaţii cu Publicul*** - activitatea de management al documentelor și activitatea de relații cu publicul este parte componentă în cadrul *Direcției Tehnice* și are în componenţă 7 persoane.

În anul 2020, *Compartimentul de Relații cu Publicul* a avut ca obiectiv asigurarea unor servicii de calitate persoanelor fizice și juridice care s-au adresat primăriei, prin următoarele activități desfășurate;

- *informarea cetățenilor verbal, la telefon, la ghișeele de primire și în scris prin formulare tipizate;*
- *primirea și evidențierea petițiilor în conformitate cu prevederile O.G. nr.27/2002 sosite prin toate canalele de comunicație: ghișeu, curieri, fax, poștă, poștă electronică, poștă specială și online;*
- *gestionarea a 90.170 documente și a peste 26.000 de trimiteri poștale;*
- *asistența şi îndrumarea privind furnizarea unor servicii publice a peste 10.000 de cetățeni pentru rezolvarea diferitelor solicitări adresate insituției.*

SERVICIUL JURIDIC

Serviciul Juridic este un serviciu funcţional din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Slobozia, subordonat Primarului. În perioada ianuarie 2020 - decembrie 2020 Serviciul Juridic a avut următoarea structură:

- ***Serviciul Juridic Contencios Administrativ***
- ***Compartiment Administrație Publică Locală, Autoritate Tutelară***
- ***Compartiment Îndrumare și Control Asociații de Proprietari.***

Serviciul Juridic, prin cele **3 compartimente**, a desfășurat în anul 2020 următoarele activități :

- ***Compartimentul Juridic Contencios, Administrativ***
- ***Compartimentul Administrație Publică Locală, Autoritate Tutelară***
- ***Compartimentul Îndrumare și Control Asociații de Proprietari.***

Consilierii juridici din cadrul *Serviciului Juridic Contencios Administrativ* au asigurat reprezentarea Municipiului Slobozia, a Consiliului Local al Municipiului Slobozia şi a Primarului Municipiul Slobozia, precum şi a unităţilor fără personalitate juridică de sub autoritatea Consiliului Local al Municipiului Slobozia, în faţa instanţelor judecătoreşti (Judecătorii, Tribunale, Curți de apel, Înalta Curte de Casație și Justiție), fiind soluționate în anul 2020 un număr aproximativ de 92 de dosare dintr-un număr aproximativ de 198 de cauze aflate pe rol.

Compartimentul Administrație Publică Locală, Autoritate Tutelară, prin personalul de specialitate a efectuat rapoarte de anchetă psihosociale și anchete sociale la solicitarea diferitelor instituții. În anul 2019 au fost întocmite în total 766 rapoarte de anchetă socială.

Compartimentul Îndrumare și Control Asociații de Proprietari a urmărit în special îndeplinirea următoarelor atribuții în conformitate cu prevederile Legii nr. 230/2007 coroborat cu Legea nr.196/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea

asociațiilor de proprietari și ale HG nr. 1588/2007 privind normele de aplicare ale Legii nr. 230/2007.

SERVICIUL URBANISM ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI

Serviciul Urbanism și Amenajarea Teritoriului *face parte din structura organizatorică a aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Slobozia și este compus din:*

- ***Compartimentul Planuri Urbanistice, Amenajarea Teritoriului, Autorizații de Construire, Disciplina în Construcții, Certificate de Urbanism;***
- ***Compartimentul Contracte de Concesiune;***
- ***Compartimentul Cadastru, Fond Funciar.***

În anul 2020, misiunea *Serviciului Urbanism și Amenajarea Teritoriului* a cuprins atribuții precum:

- *verificarea documentelor depuse de solicitanți, elaborarea și emiterea certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire/desființare în conformitate cu documentațiile de urbanism aprobate;*
- *formularea propunerilor de strategii de dezvoltare urbană și amenajarea teritoriului;*
- *verificarea și dispunea aplicării prevederilor legale privitoare la disciplina în construcţii, în teritoriul administrativ al Municipiului Slobozia;*
- *întocmirea contractelor de concesiune, în conformitate cu Hotărârile Consiliului Local şi cu respectarea prevederilor legale;*
- *eliberarea certificatelor de nomenclatură stradală;*
- *analizarea cererilor formulate pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenului, prezentând propuneri de soluţionare Comisiei Locale de fond funciar în conformitate cu prevederile Legii fondului funciar şi înaintarea ulterioară a acestora, în vederea validării, către Comisia Judeţeană de fond funciar Ialomiţa;*
- *eliberarea titlurilor de proprietate emise în baza legilor fondului funciar, dar și adeverințelor care atestă dreptul de proprietate a terenurilor;*
- *eliberarea certificatelor de atestare a edificării construcțiilor și acordurilor de apartamentare a imobilelor, în conformitate prevederile Legii 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construire, modificată și completată cât și a Ordinului 839/2009 privind Normele de aplicare a Legii 50/1991.*

SERVICIUL RESURSE UMANE

La nivelul anului 2020, *Serviciul Resurse Umane* a avut un număr de 8 funcţii publice, 1 Șef Serviciu și 7 funcții de execuție, structurate în 4 compartimente, astfel :

- ***Compartiment Resurse Umane*** - 2 posturi - organizează și realizează gestiunea curentă a resurselor umane, atât a funcțiilor publice cât și a personalului contractual;
- ***Compartiment Managementul Calității, S.C.M și S.N.A*** - 2 posturi - colaborează cu toate compartimentele Primăriei Municipiului Slobozia, inclusiv

cu instituțiile și serviciile publice aflate în subordine, principalul obiectiv urmărit constând în consilierea, coordonarea și îndrumarea personalului Primăriei Municipiului Slobozia în vederea implementării standardelor de control intern managerial, consilierea şi îndrumarea structurilor din cadrul Primăriei cu privire la elaborarea procedurilor;

- ***Compartiment Securitate și Sănătate în Muncă*** – 1 post - colaborează cu toate serviciile și compartimentele din cadrul instituţiei, cu structura de *Medicina muncii*, cu *Inspectoratul Teritorial de Munca* și *D.S.P. Ialomiţa*;
- ***Compartiment Relații cu Media, Transparență Decizională*** - 2 posturi - are ca obiectiv principal, asigurarea permanentă a transparenţei privind activitatea instituţiei şi a liderilor săi prin oferirea informaţiilor solicitate de către societatea civilă şi păstrarea unei imagini reale a activităţilor desfăşurate în cadrul Primăriei Slobozia, prin îndeplinirea tuturor obligaţiilor specifice.

Serviciul Resurse Umane colaborează cu toate compartimentele din cadrul Primăriei Municipiului Slobozia, respectiv cu serviciile publice subordonate, precum și cu alte organisme şi instituţii abilitate ale statului (*Agenția Națională a Funcționarilor Publici, Agenția Națională de Integritate*).

Misiunea generală a serviciului constă în implementarea unor măsuri în domeniu, care vor avea ca rezultat o performanţă de înaltă calitate atât a angajaţilor cât şi a instituției, în general.

SERVICIUL ADMINISTRATIV

Serviciul Administrativ este organizat şi funcţionează în baza Regulamentului de Organizare şi Funcţionare pentru aparatul de specialitate al Primarului Municipiului Slobozia. Activitatea Serviciului Administrativ se desfăşoară prin intermediul a două structuri funcţionale:

- ***Compartimentul Administrativ***
- ***Compartimentul Transporturi.***

Obiectivele principale în anul 2020 au fost:

- *asigurarea pazei şi a controlului accesului în sediul Primãriei fãrã nereguli;*
- *asigurarea curateniei clădirii şi a funcţionării instalaţiilor tehnico-edilitare;*
- *desfăşurarea activităţilor de protocol şi a deplasărilor în interes de serviciu cu încadrarea în bugetul prevăzut;*
- *achiziţionarea, evidența, distribuirea şi scăderea din evidență a bunurilor materiale şi consumabilelor în conformitate cu prevederile legale;*
- *evidența documentelor în sistemul „INFOCET” şi în arhiva instituţiei;*
- *starea tehnică a mijloacelor de transport din dotarea Primăriei;*
- *încadrarea în cota de carburant alocată;*
- *pagube materiale produse în patrimoniul Primăriei.*

SERVICIUL GOSPODĂRIE COMUNALĂ ŞI LOCATIVĂ este organizat astfel:

- ***Compartimentul Gospodărie Comunală***
  - *Administrarea fondului locativ de stat format din locuinţe sociale, locuinţe cu chirie şi locuinţe construite în sistem A.N.L. oferite spre închiriere tinerilor* – are ca obiectiv specific asigurarea continuității valabilității contractelor de închiriere/recalculări/reactualizări ale chiriei lunare pentru locuințele aflate în proprietatea/administrarea municipiului;
  - *Protecţia Mediului* – are ca obiectiv specific menținerea condițiilor în scopul monitorizării indicatorilor apă și emisii la *Depozitul neconform pentru deșeuri Bora*
  - *Organizarea şi supravegherea activităţii de salubrizare stradală a municipiului şi de colectare a deşeurilor menajere de la populaţie, agenţi economici şi instituţii* – are ca obiective urmărirea respectarea contractului ce are ca obiect colectarea și transportul deșeurilor menajere de la populație și a contractului ce are ca obiect salubrizarea stradală a domeniului public din Municipiul Slobozia; supraveghează respectarea legislației în vigoare pe linie de protecția mediului de către persoanele fizice și agenții economici și comunică *Serviciului Public Poliția Locală* pentru aplicarea eventualelor sancțiuni.

- ***Serviciul de Iluminat Public*** are ca misiune:
  - *elaborează și supune spre aprobare Consiliului Local strategia de dezvoltare a serviciului de iluminat public, programele de dezvoltare, reabilitare, extindere şi modernizare a sistemelor de iluminat existente, programele de înfiinţare a unor noi reţele de iluminat public;*
  - *coordonează proiectarea şi execuţia lucrărilor tehnico-edilitare, în scopul realizării acestora într-o concepţie unitară şi corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităţii şi de amenajare a teritoriului, de urbanism şi mediu;*
  - *propune Consiliului Local modalitatea de administrare a sistemului de iluminat public şi a bunurilor aparţinând patrimoniului public sau privat al Municipiului Slobozia, aferente serviciului, conform legislaţiei în vigoare;*
  - *urmăreşte executarea şi comportarea în timp a sistemului de iluminat public în toate componentele sale (iluminat rutier, stradal-pietonal, ornamental-festiv, iluminat ornamental şi iluminat arhitectural);*
  - *propune Consiliului Local "Regulamentul Serviciului de Iluminat Public" şi stabilirea criteriilor de performanţă a sistemului şi urmăreşte respectarea acestora.*

- ***Compartiment Unitatea Locală de Monitorizare*** *are ca misiune:*
  - *fundamentează şi coordonează elaborarea strategiilor locale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice şi monitorizează implementarea acestora;*

- *asistă operatorii locali şi autoritătile administratiei publice locale în procesul de accesare şi atragere a fondurilor pentru investiţii;*
- *asigură conformitatea clauzelor ataşate la contractele de delegarea a gestiunii serviciilor comunitare de utilităti publice cu prevederile Strategiei naţionale;*
- *pregăteşte şi transmite rapoarte de activitate către Unitatea centrală de monitorizare.*

➢ ***Compartimentul Autoritatea de Autorizare a Serviciilor de Transport Public Local*** are ca misiune:

- *asigură, în limitele de competente, respectarea prevederilor legale privind transporturile rutiere pe teritoriul municipiului;*
- *ține evidența stațiilor de taximetrie, face propuneri de realizare a unor stații noi, urmareste modul in care sunt respectate conditiile impuse conducatorilor taximetrelor;*
- *verifică valabilitatea documentelor prevăzute de lege pentru desfășurarea activității de taximetrie.*

COMPARTIMENTUL ELABORARE ACTE ADMINISTRATIVE, MONITORIZARE PROCEDURI ADMINISTRATIVE

Compartimentul Elaborare acte administrative, monitorizare proceduri administrative a răspuns în mod special de executarea lucrărilor pentru pregătirea ședințelor consiliului local și a asigurat o colaborare permanentă cu compartimentele din cadrul *Aparatului de Specialitate al Primarului Municipiului Slobozia*. De asemenea, în cadrul compartimentului s-au redactat și emis dispozițiile Primarului Municipiului Slobozia, precum și alte lucrări repartizate de coordonatorul compartimentului și s-a avut în vedere respectarea termenelor de comunicare a hotărârilor Consiliului Local și a dispozițiilor primarului Municipiului Slobozia către *Instituția Prefectului Județului Ialomița*, Primarului Municipiului Slobozia și persoanelor interesate.

BIROUL REGISTRU AGRICOL, VÂNZĂRI TERENURI, CONTRACTE DE ARENDARE

Activitatea ***Biroul Registru Agricol, Vânzări Terenuri, Contracte de Arendare*** este asigurată de 1 funcţionar public cu funcţie de conducere şi 5 funcţionari publici cu funcţie de execuţie. Potrivit ROF, principalele activităţi desfăşurate de angajaţii din cadrul Biroului constau în:

- *organizarea şi conducerea evidenţelor necesare completării şi actualizării conform normelor legale a Registrului Agricol;*
- *înregistrarea contractelor de arendare, completarea şi eliberarea adeverinţelor cu privire la Registrul Agricol și a certificatelor de producător, precum şi adeverinţe ce vizează terenuri agricole;*

- *atestarea datelor din evidenţele Registrului Agricol persoanelor solicitante, conform legii;*
- *întocmirea de dări de seamă statistice cu privire la modul de folosire a terenurilor agricole în gospodăriile individuale, efectivele de animale existente, producţiile, construcţiile gospodăreşti, maşini agricole şi alte date, conform formularelor transmise de Direcţia Judeţeană de Statistică;*
- *colaborarea cu organele sanitar veterinare în prevenirea epidemiilor şi epizootiilor, precum şi la combaterea bolilor apărute la animale.*

COMPARTIMENT AUDIT PUBLIC INTERN

La nivelul administraţiei publice locale a municipiului Slobozia structura de audit public intern este constituită la nivel de compartiment în cadrul *Aparatului de specialitate al Primarului*. Misiunea compartimentului de audit public intern este de a acorda consultanţă şi asigurări privind eficacitatea sistemelor de management al riscurilor, de control şi de guvernanţă, contribuind la obţinerea plus valorii şi oferind recomandări pentru îmbunătăţirea acestora.

Compartimentul de audit public intern este în directa subordonare a Primarului, cel mai înalt nivel al conducerii executive. Acest nivel de subordonare este în acord cu cerinţele normativelor în vigoare, asigurându-se astfel nivelul de independenţă necesar desfăşurării activităţii de audit intern, permiţând o evaluare obiectivă a disfuncţiilor constatate şi formularea de recomandări adecvate în vederea soluţionării acestora în mod economic şi eficace. Auditul public intern se exercită asupra tuturor activităţilor desfăşurate în cadrul *Aparatului de Specialitate al Primarului municipiului Slobozia*, cât și asupra activităților derulate la nivelul unităților subordonate/sub autoritate, cu privire la formarea şi utilizarea fondurilor publice, precum şi la administrarea patrimoniului public.

COMPARTIMENT SVSU

Membrii ***Compartimentului Protecţie Civilă, Serviciul Voluntar pentru Situaţii de Urgenţă (S.V.S.U.)*** îndeplinesc atribuţiile în conformitate cu prevederile Legii nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor şi a Legii nr. 418/2004 privind protecţia civilă precum şi a altor prevederi legislative specifice. *Compartimentul Protecţie Civilă (S.V.S.U.)* are ca misiune de bază prevenirea, reducerea şi eliminarea riscurilor de producere a situaţiilor de urgenţă şi a consecinţelor acestora, pe teritoriul administrativ al municipiului Slobozia.

Scopul activităţii îl reprezintă protecţia populației, mediului, a bunurilor şi valorilor. Misiunea şi scopul se îndeplinesc prin activitatea de control și prevenire a tuturor agenţilor economici care îşi desfăşoară activitatea în municipiul Slobozia. Formele activităţii de prevenire sunt controlul, verificarea şi informarea preventivă a populaţiei.

În concluzie, ***obiectivele Primăriei Municipiului Slobozia*** pot fi grupate în trei categorii:

- ✓ ***Eficacitatea și eficiența funcționării*** - cuprinde obiectivele legate de scopurile entității publice și de utilizarea eficientă a resurselor. De asemenea, sunt incluse și obiectivele privind protejarea resurselor instituției de utilizare inadecvată sau de pierderi, ca și identificarea și gestionarea pasivelor;
- ✓ ***Fiabilitatea informațiilor interne și externe*** - include obiectivele legate de ținerea unei contabilități adecvate, ca și de fiabilitatea informațiilor utilizate în instituție sau difuzate către terți. De asemenea, în aceasta categorie sunt incluse și obiectivele privind protejarea documentelor împotriva a două categorii de fraude: disimularea fraudei și distorsionarea rezultatelor;
- ✓ ***Conformitatea cu legile, regulamentele și politicile interne*** - cuprinde obiective legate de asigurarea că activitățile Primăriei Municipiului Slobozia se desfășoară în conformitate cu obligațiile impuse de lege și de regulamente, precum și cu respectarea politicilor interne.

CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI SLOBOZIA este membru al *Asociaţiei Municipiilor din România*, organizaţie neguvernamentală care sprijină reforma în administraţia publică locală. Tot în acest sens, *Consiliul Local* cooperează şi cu diferite organisme internaţionale.

Conform Legii nr.215/2001 privind administraţia publică locală, Consiliul Local are iniţiativă şi hotărăşte, în condiţiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepţia celor care sunt date prin lege în competenţa altor autorităţi ale administraţiei publice locale sau centrale.

***Structurile aflate sub autoritatea CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI SLOBOZIA* sunt**:

- ***POLIŢIA LOCALĂ SLOBOZIA*** - a fost înfiinţată prin HCL nr.1/2011, în temeiul Legii nr.155/2010 şi funcţionează în conformitate cu HG nr. 1332/2010 – *Regulamentul cadru de organizare şi funcţionare a Poliţiei Locale*.

Din punct de vedere structural, *Poliţia Locală Slobozia* este o instituţie subordonată *Consiliului Local al Municipiului Slobozia* și funcționează cu două servicii, respectiv ***Serviciul Ordine Publică și Control, Serviciul Circulație Rutieră-Dispecerat*** și un ***Compartiment pentru Supraveghere Video***.

Pentru activitățile tehnic administrative sunt prevăzute posturi pentru contabilitate, resurse umane, secretariat și administrare. Cu un număr de 53 de posturi aprobate conform statului de funcţii, instituţia a funcţionat în realitate cu un efectiv de 49 de angajaţi, având în perioada de raportare trei posturi vacante și unul temporar vacant datorită concediului pentru creşterea copilului.

Atribuţiile *Poliţiei Locale* sunt următoarele:

- ✓ *în domeniul ordinii şi liniştii publice şi al pazei bunurilor;*
- ✓ *în domeniul circulaţiei pe drumurile publice;*
- ✓ *în domeniul disciplinei în construcţii şi al afişajului stradal;*

- ✓ *în domeniul protecţiei mediului;*
- ✓ *în domeniul activităţii comerciale;*
- ✓ *în domeniul evidenţei persoanelor.*

În scopul obţinerii unei eficienţe sporite în activitate, *Poliţia Locală* Slobozia are încheiate protocoale de colaborare cu alte instituţii care au competenţă în domeniul ordinii publice (Poliţia Municipală, Jandarmerie),cu alte instituţii cu atribuţii de control (DSVSA, APM),cu firme de pază, unităţi de învăţământ, etc.

Anul 2020 a fost caracterizat de efortul general pentru prevenirea și combaterea răspândirii noului coronavirus, fiind organizate acțiuni de control și misiuni specifice, în scopul aplicării măsurilor stabilite prin actele normative de instituire a stării de urgență și a stării de alertă pe teritoriul României.

- ***DIRECŢIA DE ASISTENŢĂ SOCIALĂ SLOBOZIA*** - a fost înființată prin Hotărârea nr. 6 din 27.01.2005 a *Consiliului Local Slobozia*, ca instituție publică cu personalitate juridică.

Serviciul funcționează în conformitate cu prevederile *Legii asistenței sociale nr.292/ 2011* și *Ordonanței nr. 68/2003 privind serviciile sociale*, având ca atribuțiuni realizarea ansamblului complex de măsuri și acțiuni necesare pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență pentru prezervarea autonomiei și protecției persoanei, pentru prevenirea marginalizării și excluziunii sociale, pentru promovarea incluziunii sociale și în scopul creșterii calității vieții.

D.A.S. Slobozia cuprinde următoarele **compartimente**:

- ✂ *Serviciu Beneficii Sociale;*
- ✂ *Centru de Îngrijire de Zi;*
- ✂ *Centru Multifuncțional Cartier Bora;*
- ✂ *Clubul Seniorilor „Răsărit în Amurg”;*
- ✂ *Compartiment buget-contabilitate;*
- ✂ *Serviciu „Managementul resurselor umane și Control intern managerial”;*
- ✂ *Compartiment Informatică;*
- ✂ *Compartiment Asistență juridică și contencios*
- ✂ *Centrul social - format din :*
  - ♦ *Cantina socială;*
  - ♦ *Servicii socio-medicale.*

- ***DIRECŢIA DE ADMINISTRARE A DOMENIULUI PUBLIC SLOBOZIA*** a fost înființată în luna aprilie 1995 prin HCL 33/1995, având personalitate juridică în subordinea *Consiliului Local al Municipiului Slobozia*.

În cursul anului 2020, *Direcția de Administrare a Domeniului Public* și-a desfășurat activitatea cu un număr de 171 angajați, împărțiți în două secții:

- ***Secția Întreținere grădini publice, parcuri, zone verzi, baze sportive și de agrement*** - 119 angajați;
- ***Sectia "Reparații și întreținere străzi"*** - 52 angajați .

În anul 2020, *Secția "Întreținere grădini publice, parcuri, zone verzi, baze sportive și de agrement"* a executat cu personalul muncitor existent în număr de 77 de salariați, lucrări de îngrijire a patrimoniului din parcurile și spațiile verzi din Municipiul Slobozia. De asemenea, în cadrul secției mai există un **compartiment de ecarisaj**, cu un adăpost ce permite cazarea unui număr de 120 de câini comunitari și o echipă de 5 salariați care au efectuat lucrări de capturare, sterilizare și eutanasiere a câinilor fără stăpân de pe raza Municipiului Slobozia, în anul 2020 fiind capturați 144 de câini, din care un număr de 21 câini au fost eutanasiați și 123 de câini au fost adoptați/revendicați.

În cursul anului 2020, *Sectia "Reparații și întreținere străzi"* a executat următoarele lucrări:

- *reparații asfaltice cu mixtură asfaltică și asfaltare parcări rezidențiale;*
- *alei și trotuare din pavaj în suprafață de 5 573,39 mp;*
- *montare borduri pentru trotuare și delimitare parte carosabilă – 7 310 ml;*
- *amenajare alei și trotuare din beton – 464 mc;*
- *montare plăci cauciucate la locurile de joacă – 3 356 mp, etc.*

- ***CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL SLOBOZIA – C.S.M. UNIREA Slobozia*** - a luat fiinţă prin *Hotărârea Consiliului Local Slobozia* nr.177/29.09.2005, iar prin H.C.L.48/29.04.2010 clubului sportiv i se atribuie și denumirea „*UNIREA*", având ca obiect principal de activitate selecţia, pregătirea, performanţa şi participarea la competiţii interne şi internaţionale.

CSM Slobozia este o instituţie polisportivă, activităţile se desfăşoară pe ramuri sportive - fotbal, handbal, karate WKC, kempo, scrimă, tenis, lupte, atletism, automobilism. Baza materială este constituită din: *sala de sport Andreea Nica,* unde este si sediul administrativ*; stadionul 1 MAI; stadionul din cartierul Slobozia Noua; stadionul din zona pădurea Peri; 2 terenuri sintetice; bazinul de înot didactic; 4 terenuri tenis câmp*.

Misiunea *Clubului Sportiv Municipal Slobozia* este asigurarea unui cadru adecvat de organizare şi desfăşurare a activităţilor sportive, a procesului de pregătire şi a competiţiilor, pentru valorificarea şi exprimarea valenţelor educative ale sportului.

- ***DIRECŢIA DE EVIDENŢĂ A PERSOANELOR SLOBOZIA – D.E.P. Slobozia -*** este instituţie publică de interes local cu persoanlitate juridică, înfiinţată în subordinea Consiliului Local al Mun. Slobozia. A fost consituită în temeiul Art.1, alin.(1) din O.G. nr.84/2001, privind înfiinţarea, organiarea şi funcţionarea serviciilor publice comunitare de evidenţă a persoanelor, aprobată în baza H.C.L. nr.24/24.03.2006, a H.C.L. nr. 100/16.08.2010, precum şi H.C.L. 168/30.11.2010.

Direcţia de Evidenţă a Persoanelor Slobozia deserveşte pe linie de evidenţă a persoanelor un număr de 19 unităţi administrativ – teritoriale, cu o populaţie totală de 99527 locuitori. Activitatea *D.E.P. Slobozia* se desfăşoară în interesul persoanei şi al comunităţii, în sprijinul instituţiilor statului exclusiv pe baza şi în executarea legii.

Scopul *D.E.P. Slobozia* este exercitarea competenţelor ce îi sunt oferite prin lege pentru punerea în aplicare a prevederilor actelor normative care reglementează activitatea de întocmire, păstrare, evidenţă şi eliberare a actelor de stare civilă, a actelor de identitate şi a cărţilor de alegător.

Direcţia de Evidenţă a Persoanelor Slobozia are atribuţii pe linie de:

- ✓ *evidenţă a persoanelor şi eliberare a actelor de identitate;*
- ✓ *stare civilă;*
- ✓ *informatică;*
- ✓ *analiză-sinteză, secretariat-arhivă şi relaţii publice.*

D.E.P. Slobozia primeşte şi soluţionează cererile cetăţenilor pe probleme specifice de evidenţă a persoanelor din comunele arondate astfel: Albeşti, Amara, Andrăşeşti, Bucu, Bueşti, Ciulniţa, Cosâmbeşti, Gheorghe Doja, Gheorghe Lazăr, Griviţa, Mărculeşti, Ograda, Perieţi, Reviga, Sălcioara, Scânteia, Traian.

- ***SERVICIUL PUBLIC TRANSPORT LOCAL*** s-a înființat ca urmare a Hotărârii Consiliului Local Slobozia nr. 155 din 30 august 2018, care la art. 3 prevede ”Se aprobă înființarea *Serviciului Public de Transport Local*, serviciu de utilitate public de interes local, cu personalitate juridică, aflat în subordinea *Consiliului Local al Municipiului Slobozia*.”

Obiectul de activitate al *Serviciului Public de Transport Local Slobozia* conform cod CAEN 4931 este ”*Transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători*”.

Transportul public local face parte din categoria serviciilor comunitare de utilități publice și este reglementat, în principal de Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 actualizată, ca lege generală și de Legea serviciilor de transport public local nr. 92/2007, ca lege specială.

Obiectivul principal al *Serviciului* este continuarea demersurilor autorităților publice locale de îmbunătățire a calității serviciului de transport public local desfășurate în scopul alinierii condițiilor de viață urbană din Municipiul Slobozia la standardele europene pentru a asigura în principal:

- ✓ *siguranță și confort în deplasare;*
- ✓ *protecția mediului;*
- ✓ *personal specializat;*
- ✓ *serviciu de calitate la tarife accesibile;*

Acțiunile care au fost întreprinse în anul 2020 au vizat toate sectoarele de activitate din cadrul *Serviciului Public de Transport Local*, respectiv: ***Compartimentul Contabilitate, Achiziții, Resurse Umane, Oficiul Dispecereat, Monitorizare Curse Transport Local și Compartiment Transport Auto***.

- ***DIRECȚIA EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI TINERET SLOBOZIA*** este o structură funcţională în cadrul U.A.T. Municipiul Slobozia, înființată prin H.C.L. nr. 117/26.06.2018, continuând activitatea și aducând completări la atribuțiile Direcției Municipale pentru Cultură, Învățământ, Sport și Tineret Slobozia, creată prin H.C.L. nr. 47/30.08.2012 (D.M.C.I.S.T.), certificatul de naștere fiind H.C.L. nr. 36/28 februarie 2008 (D.M.C.S.T.).

Instituția își desfășoară activitatea, respectând următoarele **principii fundamentale**:

- ✓ *dreptul de acces la viaţa culturală și la respectarea identității culturale;*
- ✓ *dreptul fiecărei persoane, indiferent de naţionalitate, etnie, sex, religie, orientare politică sau situaţie socială, de a se identifica cu o comunitate culturală;*
- ✓ *dreptul la protecţia activităţilor creatoare și a proprietății intelectuale;*
- ✓ *dreptul la educaţie, inclusiv la educaţia artistică şi la educarea prin și pentru artă.*

Calendarul manifestărilor cultural-artistice, sportive şi pentru tineret, din perspectiva satisfacerii nevoii de cultură, de petrecere a timpului liber şi de educare a tineretului prin cultură şi sport, s-a realizat având în vedere următoarele **obiective**:

- ⇒ *Implementarea unor activități și acțiuni atractive, unele în parteneriat cu unități de învățământ, instituții de cultură, precum și asociații și fundații de profil;*
- ⇒ *Valorizarea și dezvoltarea creativităţii, aptitudinilor și deprinderilor artistice prin organizarea de expoziţii, concursuri de cultură generală, spectacole de divertisment şi spectacole-concurs de interpretare;*
- ⇒ *Conservarea şi transmiterea valorilor morale, artistice şi tehnice ale comunităţii, precum şi păstrarea şi cultivarea specificului local şi diversificarea manifestărilor culturale oferite, prin armonizarea acestora cu cerinţele publicului.*

Pe tot parcursul anului 2020, instituția a promovat cultura de valoare, a oferit o diversitate de evenimente culturale, cu pronunțat caracter educativ. Din acest punct de vedere, *Casa de Cultură a Municipiului Slobozia* s-a impus în spațiul cultural ialomițean ca un promotor al manifestărilor de calitate, în care se împletesc forme artistice diverse, într-un spectacol al bunului gust și al emoțiilor frumoase.

2.9.1.3. Stadiul proiectelor depuse de UAT Municipiul Slobozia până în anul 2020

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a municipiului Slobozia pentru perioada 2021–2027 urmează direcţiile de dezvoltare ale obiectivelor ***Planului de Dezvoltare Regională Sud-Muntenia 2021-2027*** și ale ***Strategiei de Dezvoltare a Județului Ialomița 2021-2027.*** În acest sens, reprezentanţii municipiului Slobozia doresc ca prin proiectele propuse şi implementate să contribuie la dezvoltarea socio-economică a regiunii Sud–Muntenia și implicit a județului Ialomița.

Astfel, ***Primăria Municipiului Slobozia*** a atras investiții în modernizarea spațiului urban, serviciilor publice, infrastructurii de învățământ și de servicii sociale, etc., cu ajutorul cărora a reușit să finalizeze următoarele **proiecte**:

✉ *AMENAJARE CENTRUL COMUNITAR AL PERSOANELOR ÎN VÂRSTĂ DIN MUNICIPIUL SLOBOZIA, JUDEŢUL IALOMIŢA*

Beneficiar: *Unitatea Administrativ -Teritorială Municipiul Slobozia, Episcopia Sloboziei și Călărașilor*

Perioada de implementare: 20.05.2010 - 19.09.2011

Valoare totală proiect: 1.087.643,40 lei

Sprijin financiar: 823.337,06 lei

Finanțator: Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului

***Obiectivele proiectului au vizat*:**

crearea premiselor necesare pentru asigurarea populației cu servicii esențiale vizând astfel atingerea obiectivului european al coeziunii economice și sociale, prin îmbunătățirea infrastructurii serviciilor sociale.

reabilitarea, remodelarea și reparații capitale la fostul punct termic din municipiul Slobozia, zona blocului de garsoniere G120, în vederea amenajării conform destinației de Centru comunitar pentru vârstnici;

crearea unui nou Centru comunitar pentru persoanele vârstnice. Prin acest Centru comunitar, Consiliul Local al municipiului Slobozia își va mări paleta de servicii sociale oferite comunității;

acreditarea Centrului comunitar pentru vârstnici în municipiul Slobozia;

inițierea unui parteneriat în domeniul social între Consiliul local al municipiului Slobozia și Episcopia Sloboziei și Călărașilor, care este acreditată pentru servicii sociale similare, conform Certificatului de acreditare seria A, nr. 0005458, eliberat la data de 20.12.2006, de către Comisia de Acreditare a furnizorilor de servicii sociale Ialomița;

creșterea cu 200 de persoane a numărului de asistați social, la nivelul municipiului Slobozia. Acest lucru este necesar datorită faptului că în urma studiilor efectuate de către personalul Consiliului local al municipiului Slobozia și datelor furnizate de către Direcția Județeană de Statistică Ialomița, rezultă o accentuată îmbătrânire a populației de la nivelul municipiului Slobozia (din totalul de 52.457 locuitori, 5.378 locuitori au vârsta de peste 60 de ani);

organizarea de întâlniri în vederea socializării între persoanele vârstnice într-un mediu adecvat pe tot parcursul anului.

***Rezultate obținute în urma realizării proiectului*:**

- ✓ *s-au realizat condițiile pentru creșterea numărului persoanelor asistate social, oferirea de servicii sociale personalizate și îmbunătățirea incluziunii sociale a grupul țintă la care proiectul face referire;*
- ✓ *au beneficiat de serviciile Centrului un număr de 621 persoane;*
- ✓ *în cadrul Centrului comunitar al persoanelor în vârstă s-au organizat întâlniri în vederea socializării între persoanele vârstnice într-un mediu adecvat, aceasta conducând la ameliorarea condiţiilor de trai şi mărirea speranţei de viaţă a persoanelor vârstnice care beneficiază de serviciile oferite de acesta;*
- ✓ *Centrul, prin activităţile pe care le-a desfășurat și le desfășoară, contribuie la combaterea fenomenelor sociale negative caracterizate prin excluziune, discriminarea pe criterii de vârstă, abandonarea sau neglijarea persoanei vârstnice de către familii, sau de către comunitate.*

✉ *Centru Multifuncțional Cartier Bora, Slobozia*

Beneficiar: Unitatea Administrativ -Teritorială Municipiul Slobozia, Grupul de inițiativă al romilor din cartierul Bora, Organizația nonguvernamentală "Dreptate și Frăție" Slobozia

Perioada de implementare: 06.12.2011 - 05.12.2012

Valoare totală proiect: 694.946,70 lei

Sprijin financiar: 633.654 lei

Finanțator: FONDUL ROMÂN DE DEZVOLTARE SOCIALĂ

Obiectivele proiectului au vizat:

creşterea accesului membrilor comunităţii rome la servicii de socio-culturale, educative şi juridice prin construirea şi dotarea Centrului Multifuncţional de la nivelul cartierului Bora al Municipiului Slobozia, judeţul Ialomiţa;

reducerea abandonului şcolar cu 20% pentru 69 de elevi rromi care frecventează Şcoala cu clasele I – IV Bora şi locuiesc pe străzile Dealului şi General Magheru, pe o perioadă de 8 luni;

creşterea gradului de responsabilitate civică în spiritul multiculturalităţii pentru un număr de 214 persoane de etnie rromă, pe o perioadă de 8 luni.

Rezultate obținute în urma realizării proiectului:

- ✓ *154 membri ai comunităţii au beneficiat de servicii de consiliere cu privire la responsabilitatea şi participare civică la viaţa comunităţii şi vor dobândi abilităţi de luare a unor decizii de interes personal şi comunitar;*
- ✓ *45 elevi rromi incluşi în învăţământul primar, au beneficiat de servicii educaţionale de tip „şcoală după şcoală";*
- ✓ *214 persoane din cartierul Bora au beneficiat de dezvoltarea relaţiei de parteneriat educaţional şcoală-comunitate prin servicii de consiliere psiho-pedagogică şi educaţională, care s-au reflectat prin date statistice relevante cu privire la accesul la educaţie al copiilor rromi, prin actualizarea bazei de date despre copiii aflaţi în risc de abandon şcolar, prin transmiterea către şcoală de informaţii care pot ajuta la identificarea soluţiilor optime pentru a asigura accesul egal la educaţie, prin elaborarea unui plan de desegregare şcolară, prin promovarea de activităţi cu caracter intercultural, prin crearea la nivelul unităţii şcolare a unui mediu educaţional incluziv şi intercultural;*
- ✓ *reducerea cu 20% a absenteismului şcolar şi abandonului şcolar;*
- ✓ *20 de cadre didactice instruite în privința aspectelor definitorii ale istoriei şi culturii poporului rrom;*
- ✓ *20 de cadre didactice au promovat educaţia incluzivă şi interculturală.*

✉ ***Utilităţi platformă industrială IMM - Slobozia***

Beneficiar: *Unitatea Administrativ - Teritorială Municipiul Slobozia*

Perioada de implementare: 08.06.2012 - 07.08.2014

Valoare totală proiect: 17.621.683,19 lei

Sprijin financiar: 6.612.193,50 lei

Finanțator: *Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului*

Obiectivele proiectului au vizat:

dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor şi a antreprenoriatului în judeţul Ialomiţa, prin amenajarea unei platforme industriale în municipiul Slobozia, având ca scop sprijinirea dezvoltării sectorului IMM local, generarea de noi locuri de muncă şi reducerea disparităţilor sociale şi economice din regiune prin asigurarea de condiţii favorabile unei dezvoltări regionale policentrice;

dinamizarea activităţii economice în municipiul Slobozia, alături de eforturile autorităţilor locale de a îmbunătăţi calitatea infrastructurii urbane şi sociale, a serviciilor publice de orice fel, care vor crea efecte sinergice în întreaga regiune;

asigurarea unei locaţii optime, din punct de vedere al amplasării şi al dotării cu servicii de bază, unde întreprinzătorii mici şi mijlocii din municipiul Slobozia să poată desfăşura activităţi productive. Terenul care face obiectul proiectului este o astfel de zonă. Suprafaţa mare de teren disponibilă pentru dezvoltare industrială

şi amplasarea sa la confluenţa unor căi rutiere şi feroviare importante, justifică alegerea acestui teren pentru construirea unei platforme industriale;

atragerea de investiţii noi în municipiul Slobozia. Regiunea Sud-Muntenia are o poziţie avantajată faţă de restul regiunilor, prin 2 axe economice de dezvoltare, respectiv axa nord-sud, Bucureşti-Ploieşti şi Bucureşti-Giurgiu şi axa est-vest, Bucureşti-Autostrada Soarelui. Din perspectiva suprasaturării cu investiţii în regiunea Bucureşti-Ilfov, o mare parte din proiectele de dezvoltare vor migra dincolo de această zonă, spre judeţele apropiate din regiunea Sud-Muntenia, ceea ce face necesară o pregătire a infrastructurii, inclusiv cea de afaceri, pentru a prelua expansiunea economică dinspre capitală. Autostrada Soarelui se află la doar 18 km de Platforma industrială Slobozia.

crearea de noi locuri de muncă în municipiul Slobozia şi în localităţile din jur;

diminuarea disparităţilor existente în cadrul regiunii Sud-Muntenia, între judeţele din nordul regiunii (Prahova, Dîmboviţa şi Argeş) şi cele din sud (Teleorman, Giurgiu, Călăraşi şi Ialomiţa). Municipiul Slobozia are toate şansele să devină un centru urban important în cadrul unei dezvoltări regionale policentrice;

stimularea dezvoltării de „concentrări de firme", aşa-numitele „clustere" cu rol important pentru creşterea competitivităţii economiei locale. Strategia de Export a Regiunii de Dezvoltare Sud-Muntenia, în urma analizei „cluster" prin care a identificat zonele cu potenţial de aglomerare de firme în viitor, a listat printre obiective şi „susţinerea dezvoltării clusterelor în judeţul Ialomiţa";

Rezultate obținute în urma realizării proiectului:

contribuție la îndeplinirea obiectivelor specifice ale POR, cu precădere ale Axei Prioritare 1, prin sprijinirea creării de noi locuri de muncă, majorării veniturilor bugetului local (prin încasarea redevenţelor şi a impozitelor şi taxelor locale plătite atât de către întreprinzători, cât şi de către personalul salariat) şi creării pe această cale a premiselor financiare necesare îmbunătăţirii calităţii serviciilor publice oferite de autoritatea publica locală. Toate acestea vor conduce la creşterea calităţii vieţii în municipiu şi în afara acestuia;

- ✓ *asigurarea unui mediu favorabil îmbunătăţirii performanţelor economice ale regiunii;*
- ✓ *înfiinţarea de noi IMM-uri şi creşterea competitivităţii celor existente;*
- ✓ *crearea unui mediu de afaceri profitabil şi durabil.*

✉ *Reabilitarea funcțională a Pietei Revoluției – Slobozia*

Perioada de implementare: 16.06.2012- 31.02.2018

Valoare totală proiect: 51.640.398,80 lei

Sprijin financiar: 37.592.546,00 lei

Finanțator: *Fondul Român de Dezvoltare Socială*

Obiectivul general al proiectului propus este de creştere a atractivităţii oraşului, a calităţii vieţii locuitorilor săi şi crearea de noi locuri de muncă prin reabilitarea infrastructurii urbane şi amenajarea spaţiilor publice din municipiul Slobozia

***Rezultate obținute în urma realizării proiectului*:**

- ✓ *definirea amplasamentului pentru o parcare subterană pentru 98 de autoturisme, în spaţiul liber la sol situat în faţa Prefecturii, de la Bd. Chimiei şi până la clădirea Sindicatelor, care să deservească publicul şi instituţiile publice. În acest fel se va asana urbanistic zona din spatele Primăriei (se va degreva spaţiul de construcţiile părăsite care au proliferat zona) şi se va adopta o atitudine corectă în privinţa locurilor de parcare;*
- ✓ *asigurarea unui front construit coerent al pieţei pe latura de nord, avându-se în vedere crearea unui pasaj amplu pentru circulaţia pietonală, extrem de activă în zona acceselor în Primarie şi Prefectură, respectiv în Curtea de Conturi şi în viitoarea sală de teatru, rezultate realizate parțial.*

✉ *Centrul Naţional de Informare şi Promovare Turistică Slobozia*

Beneficiar: *Unitatea Administrativ -Teritorială Municipiul Slobozia*

Perioada de implementare: 15.08.2014 - 14.08.2015

Valoare totală proiect: 603.457,55 lei

Sprijin financiar: 468.786,97 lei

Finanțator: *Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice*

Obiectivele proiectului au vizat:

crearea în municipiu a unui centru de informare şi promovare turistică integrat reţelei naţionale de profil;

realizarea unei informări consistente a turiştilor;

turiștii vor găsi un spaţiu special amenajat din care vor putea culege rapid informaţii despre ceea ce merită văzut în oraș și vor fi orientaţi către ceea ce pot să viziteze;

atragerea de cât mai mulţi turişti în municipiul Slobozia. O promovare eficientă în spaţiul virtual este ceea ce are nevoie orice destinaţie turistică. Centrul din Slobozia, legat organic de reţeaua naţională, va lucra direct cu publicul ţintă, cu turiştii, dar şi cu furnizorii de servicii turistice, încercînd să determine ca pachetele turistice să includă şi acest oraş din Bărăgan.

***Rezultate obținute în urma realizării proiectului*:**

- ✓ *2 locuri de muncă permanente în Centru, 2 coordonatori care asigură furnizarea de informaţii către vizitatori. Programul centrului este de 10 ore pe zi, inclusiv sâmbăta și duminica (turiştii vin mai ales în week-end, sau de Sărbători;*

- ✓ *o creştere a numărului turiştilor care înnoptează în municipiu, dar mai ales, o creştere a vizitatorilor în tranzit.*

✉ *Sală de gimnastică Liceul Pedagogic Matei Basarab - Lotul IV, Slobozia*

Beneficiar: *Unitatea Administrativ - Teritorială Municipiul Slobozia*

Perioada de implementare: 16.10.2014 - 29.02.2016

Valoare totală proiect: 1.401.215,94 lei

Sprijin financiar: 1.022.305,24 lei

Finanțator: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Obiectivele proiectului au vizat:

îmbunătățirea calității actului educațional și creșterea accesului la educație în învățământul preuniversitar prin înființarea unei săli de gimnastică a Liceului Pedagogic Matei Basarab;

aducerea infrastructurii educaționale la nivelul Municipiului Slobozia, dar și la nivelul județului Ialomița, la standarde europene, prin costruirea unei săli de gimnastică nouă care urmează să indeplinească cele mai înalte exigențe educaționale;

creșterea atractivității viitoare a infrastructurii educaționale a municipiului Slobozia, atât pentru elevi, cât si pentru cadrele didactice cu un grad ridicat de calificare, în vederea constituirii unui nucleu educațional de calitate la nivel municipal care să corespundă tendințelor de dezvoltare economică a zonei în discuție;

stimularea interesului elevilor pentru performanța prin concurență și competiție;

implicarea elevilor în competiții sportive și conștientizarea acestora cu privire la beneficiile mișcării și sportului în general;

dezvoltarea fizică corectă și armonioasă;

menținerea și întărirea stării de sănătate;

organizarea unei activități sportive extrașcolare atractive;

formarea unei concepții pro-sport în rândul elevilor care, la rândul lor, să fie încurajați să realizeze independent activități fizice.

Rezultate obținute în urma realizării proiectului:

- ✓ *1085 de elevi care studiază anual în cadrul Liceului Pedagogic Matei Basarab Slobozia, precum și cadrele didactice din cadrul liceului, vor beneficia de o sală de gimnastică modernă.*

Prezentăm în continuare **stadiul de implementare al acțiunilor/proiectelor întreprinse de *UAT Municipiul Slobozia,*** prin *Serviciul Programe și Strategii de*

Dezvoltare Locală, având ca **surse de finanțare bugetul de stat și local,** în perioada 2015-2020:

- Implementarea proiectului "***Achiziție mijloace de transport public - autobuze electrice 10 m șes, Alexandria, Brăila, Constanța, Dr. Tr. Severin, Focșani, Slobozia***", *cod SMIS 128112*.

A fost semnat contractul pentru servicii de informare și publicitate, activitate în sarcina Municipiului Slobozia;

- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5087/21.01.2020 pentru proiectul "***Creșterea calității serviciilor sociale și asigurarea educației timpurii în municipiul Slobozia prin construcția și dotarea unei grădinițe (zona Bora)***", *cod SMIS 128956*.

În cadrul proiectului au fost semnate contracte pentru serviciile de management de proiect, informare și publicitate, audit financiar și dirigenție de șantier. Procedura de achiziţie proiectare şi execuţie este în derulare, în faza de evaluare tehnică a ofertelor primite;

- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5125/18.02.2020 pentru proiectul "***Reabilitare căi de rulare ale transportului public în Municipiul Slobozia***", *cod SMIS 128390*.

În cadrul proiectului au fost semnate contracte pentru serviciile de management de proiect, informare și publicitate și audit financiar. Procedura de achiziție pentru "Execuție lucrări + Organizare de șantier + Furnizare dotări + proiectare tehnică și asistență tehnică" este în derulare, în faza de evaluare a ofertelor financiare. Au fost depuse două cereri de rambursare în valoare de 306.899,77 lei, valoare rambursată de AM POR 300.761,78 lei;

- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5190/19.03.2020 pentru proiectul "***Rețea integrată de piste de biciclete pentru facilitarea mobilității alternative nepoluante***", *cod SMIS 128396*.

În cadrul proiectului au fost semnate contracte pentru serviciile de management de proiect, informare și publicitate și audit financiar. Procedura de achiziţie proiectare şi execuţie a fost lansată de 3 ori din cauza neprezentării ofertanților. Au fost depuse două cereri de rambursare în valoare de 117.282,69 lei, valoare rambursată de AM POR 109.039,70 lei;

- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5236/23.03.2020 pentru proiectul "***Regenerarea spațiului urban zona - Orășelul Copiilor din Municipiul Slobozia***", *cod SMIS 129160*.

În cadrul proiectului au fost semnate contracte pentru serviciile de management de proiect, informare și publicitate. Procedura de achiziţie proiectare şi execuţie este în derulare, în faza de evaluare tehnică a ofertelor primite. Au fost depuse două cereri de rambursare în valoare de 105.157,74 lei, valoare rambursată de AM POR 103.054,58 lei;

✉ A fost semnat contractul de finanțare nr. 5325/23.04.2020 pentru proiectul "***Modernizarea transportului public din Municipiul Slobozia***", *cod SMIS 128393*.

În cadrul proiectului au fost semnate contracte pentru serviciile de management de proiect, informare și publicitate. A fost elaborată documentația de atribuire pentru procedura de achiziţie proiectare şi execuţie. A fost depusă o cerere de rambursare în valoare de 243.457,65 lei;

✉ A fost semnat contractul de finanțare nr. 5326/23.04.2020 pentru proiectul "***Sistem inteligent de management al traficului şi monitorizare bazat pe soluţii inovative***", *cod SMIS 128389*.

În cadrul proiectului au fost semnate contracte pentru serviciile de management de proiect, informare și publicitate și audit financiar. Procedura de achiziţie proiectare şi execuţie este în derulare, în faza de evaluare tehnică a ofertelor primite;

✉ A fost semnat contractul de finanțare nr. 5320/27.04.2020 pentru proiectul "***Realizarea unui terminal intermodal de transport al Municipiului Slobozia***", *cod SMIS 128395*.

În cadrul proiectului au fost semnate contracte pentru serviciile de management de proiect, informare și publicitate și audit financiar. A fost elaborat Memoriu justificativ pentru un act adițional de diminuare a valorii proiectului, ca urmare a eliminării a 6 stații de încărcare. Au fost depuse două cereri de rambursare în valoare de 153.984,13 lei, valoare rambursată de AM POR 138.777,80 lei;

✉ A fost semnat contractul de finanțare nr. 5404/30.04.2020 pentru proiectul "***Reabilitarea, modernizarea și conectarea zonei pietonale dintre străzile Ialomiței și Aleea Pieții cu acces la Bulevardul Matei Basarab, la zona extinsă de mobilitate urbană***", *cod SMIS 128391*.

În cadrul proiectului au fost semnate contracte pentru serviciile de management de proiect, informare și publicitate și audit financiar. A fost elaborată documentația de atribuire pentru procedura de achiziţie proiectare şi execuţie. Au fost depuse două cereri de rambursare în valoare de 116.670,00 lei;

✉ A fost semnat contractul de finanțare nr. 5368/11.05.2020 pentru proiectul "***Sistem alternativ de mobilitate urbană utilizând stații automate de închiriere a bicicletelor***", *cod SMIS 128394*.

În cadrul proiectului au fost semnate contracte pentru serviciile de management de proiect, informare și publicitate și audit financiar. Procedura de achiziţie proiectare şi execuţie a fost defalcată în două achiziții distincte. Procedura de achiziţie proiectare+asistență tehnică este în derulare, în faza de evaluare tehnică a ofertelor primite. A fost depusă o Cerere de rambursare în valoare de 104.820,00 lei;

- A fost semnat contractul de finanțare nr. 484/18.05.2020 pentru proiectul "***Fundamentarea procesului decizional strategic în vederea promovării dezvoltării urbane durabile – PROSPER***", *cod SMIS 135154*.

În cadrul proiectului a fost semnat contractul pentru serviciile de informare și publicitate. Au fost demarate procedurile de achiziție pentru elaborare SIDU și PMUD. A fost depusă o Cerere de rambursare în valoare de 3.001,77 lei, valoare rambursată de AM POCA 2.941,73 lei;

- A fost semnat contractul de finanțare nr. 5725/20.07.2020 pentru proiectul "***Creșterea mobilității urbane în cadrul zonei pietonale Casa Armatei***", *cod SMIS 128392.*

În cadrul proiectului au fost semnate contracte pentru serviciile de management de proiect, informare și publicitate. A fost elaborată documentația de atribuire pentru procedura de achiziţie proiectare şi execuţie. A fost depusă o Cerere de rambursare în valoare de 77.350,00 lei.

- A fost depusă fișa de proiect pentru obiectivul de investiții "***Amenajare loc de joaca pentru copii cartier Bora, Strada Maxim Gorki***", cod SMIS 141230;

- Au fost aprobate prin HCL Tema de proiectare și Nota conceptuală pentru obiectivele de investiții: "***Extindere Centru Multifuncțional Cartier Bora***" și "***Construcție Complex social Bora în Municipiul Slobozia***".

2.9.2. Fondul locativ

Sfera de locuinţe este o parte componentă importantă a economiei naţionale. Cu toate acestea, asigurarea populaţiei cu locuinţe este o sarcină socială, legată de crearea condiţiilor, necesare pentru activitatea vitală a fiecărui om. În legătura cu aceasta, procesele de reproducere ale fondului locativ au o importanţă esenţială pentru succesul în efectuarea reformelor economice şi exercită influenţă directă la formarea proporţiilor macroeconomice şi dezvoltarea economică.

Fondul locativ constituie totalitatea încăperilor locative, indiferent de forma de proprietate, inclusiv case de locuit, case specializate (cămine, case-internat pentru invalizi, veterani, case speciale pentru bătrâni singuratici şi altele), apartamente, încăperi de serviciu şi alte încăperi locative în alte construcţii utile pentru locuit.

Fondul locativ pe forme de proprietate se divizează astfel:

- ***fond locativ public*** - fondul locativ care se află în proprietatea statului;
- ***fond locativ privat*** - fondul care se află în proprietatea cetăţenilor şi a persoanelor juridice;

- ***fond locativ cu forma de proprietate mixtă*** - fondul care se află în proprietatea personală, în proprietatea comună sau în cote-părţi ale diferitor subiecţi ai proprietăţii publice şi private;
- ***proprietatea întreprinderilor mixte*** - fondul locativ care se află în proprietatea întreprinderilor mixte cu participare străină.

Indicatorii care se referă la fondul locativ sunt extrem de sugestivi atât în evaluarea calităţii vieţii, cât și pentru analiza evoluţiei acesteia. Astfel, conform graficului următor se poate observa faptul că **Regiunea Sud-Muntenia se situează pe locul II în clasamentul pe regiuni** la acest capitol (15% din total), cu un număr de 1.368.779 locuințe în anul 2019.

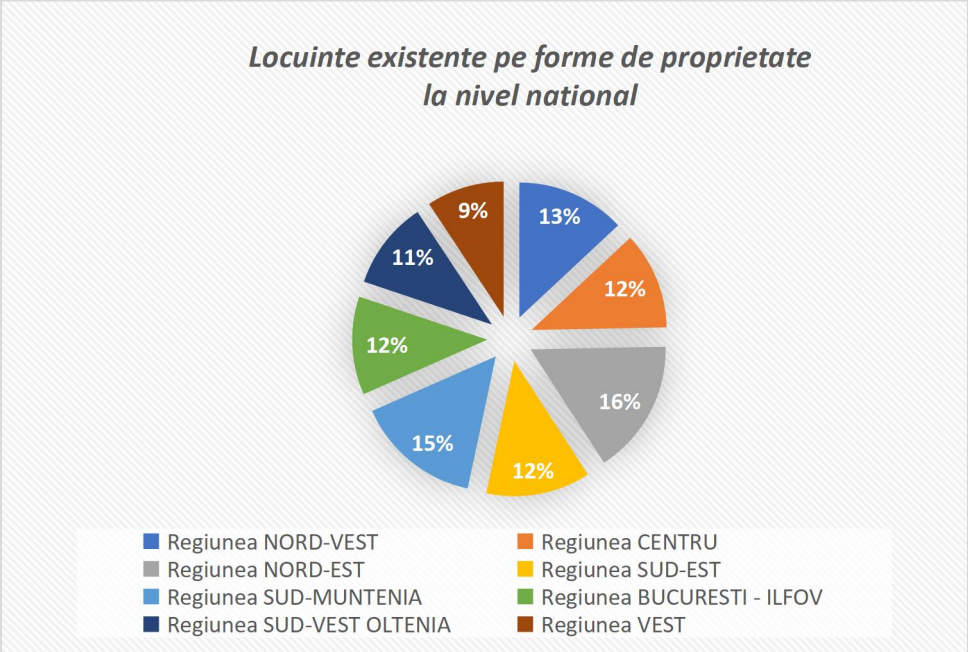

Fig. 2.69. Numărul de locuințe, în profil teritorial, în anul 2019 [204]

Evoluția fondului locativ în ultimii ani a fost una pozitivă, în trend cu evoluția fondului de locuințe la nivel național. După cum se observă din graficul de mai jos, în perioada 2015-2019 numărul de locuințe a crescut constant în regiune: de la 1.351.623 în anul 2015, la 1.168.779 în anul 2019.

[204] *Sursa: Prelucrare date Institutul Naţional de Statistică, anul 2019*

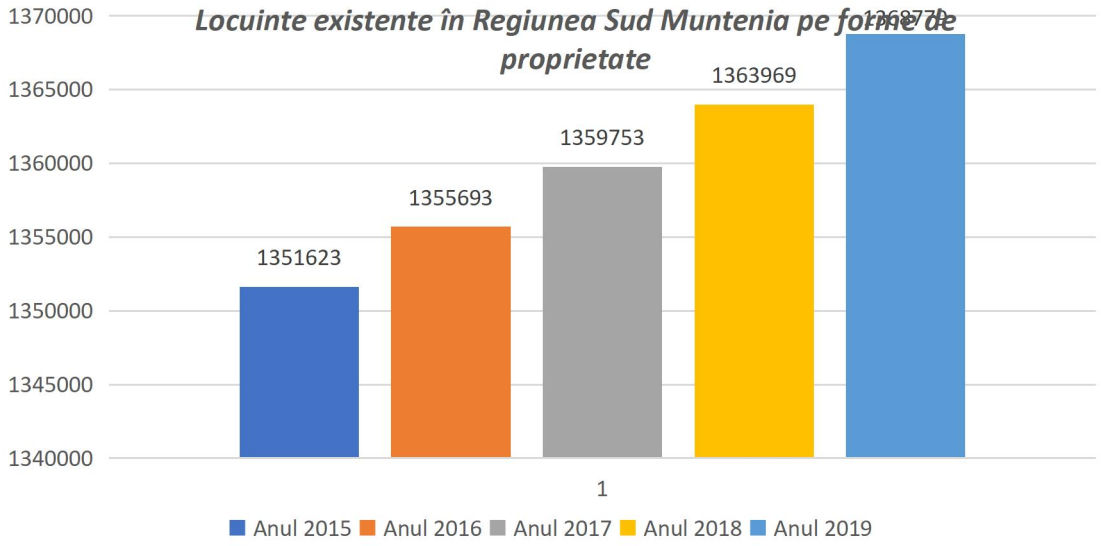

Fig. 2.70. Evoluția fondului de locuințe în Regiunea Sud-Muntenia în perioada 2015-2019 [205]

În perioada 2015-2019, **la nivelul județului Ialomița**, situația locuințelor existente înregistrează o evoluție ascendentă a numărului total de locuințe, mai ales a celor aflate în proprietate privată, situație prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel 2.47. Locuinţe existente în Jud. Ialomița pe forme de proprietate, perioada 2015-2019 [206]

Forme de proprietate	2015	2016	2017	2018	2019
Total	114.588	114.756	114.955	115.106	115.287
Proprietate publică	1.177	1.177	1.177	1.175	1.175
Proprietate privată	113.411	113.579	113.778	113.931	114.112

Dacă numărul total al locuințelor a crescut în perioada analizată, nu același lucru s-a înregistrat și în cazul locuințelor în proprietate publică. **Municipiul Slobozia este singura localitate din mediul urban care înregistrează o creștere a fondului de locuințe în proprietate publică de peste 30% față de anul 2004**, în timp ce toate celelalte localități au înregistrat scăderi: orașul Căzănești nu mai are locuințe în proprietate publică, orașul Fierbinți – Târg a pierdut 75% din fond, orașul Țăndărei a pierdut 69% din fond, orașul Amara a pierdut 50% din fond, municipiul Urziceni a pierdut 48% din fond, iar municipiul Fetești a pierdut 2.64% din fondul de locuințe publice.[207]

[205] *Sursa: Prelucrare date Institutul Naţional de Statistică*
[206] *Sursa: Prelucrare date Institutul Naţional de Statistică, anul 2019*
[207] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-II-a Partea 1. Analiza Situației Existente*

La nivelul anului 2019, **în municipiul Slobozia**, conform datelor INS, numărul unităților locative era de 19.678, din care un număr de 495 locuințe în proprietate publică și un număr de 19.183 locuințe în proprietate majoritar privată (97%). În ceea ce privește indicatorii numărul total al locuințelor existente și suprafața locuibilă totală și la municipiu se observă o evoluție ascendentă, în mod deosebit a suprafeței locuibile totale, care a crescut de la 961.933 m^2 în anul 2015, la 970.037 m^2 în anul 2019.

În tabelul următor se prezintă fondul de locuințe din Municipiul Slobozia în perioada 2015 – 2019:[208]

Tabel 2.48. Fondul de locuințe din Municipiul Slobozia în perioada 2015 – 2019

Indicator	2015	2016	2017	2018	2019
Locuințe existente număr total	19.606	19.642	19.655	19.663	19.678
Locuințe în proprietate publică	496	496	496	496	495
Locuințe în proprietate privat	19.110	19.146	19.159	19.167	19.183
Suprafața locuibilă total - m^2	961.933	965.411	966.774	967.960	970.037
Suprafața locuibilă în proprietate majoritară de stat - m^2	21.717	21.717	21.717	21.717	21.698
Suprafața locuibilă în proprietate majoritar privată - m^2	940.216	943.694	945.057	946.243	948.339

[208] *Sursa: Prelucrare date Institutul Naţional de Statistică*

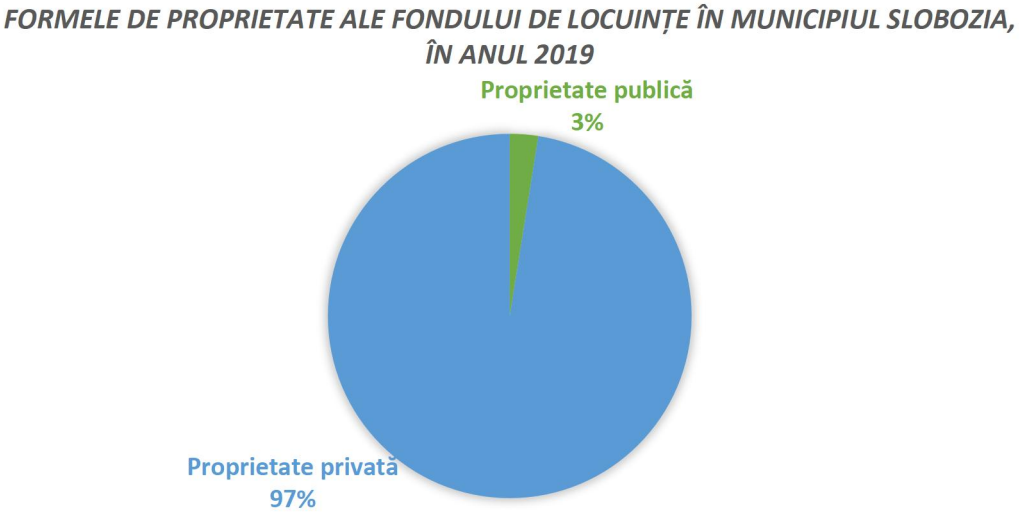

Fig. 2.71. Formele de proprietate ale fondului de locuințe în Municipiul Slobozia, în anul 2019 [209]

Se constată faptul că majoritatea locuințelor din municipiu sunt în proprietate privată. În anul 2019 doar circa 3% din numărul total de locuințe era în proprietate majoritar de stat.

Dacă ne referim la starea și calitatea locuințelor din municipiu, se poate afirma faptul că acestea sunt ineficiente din punct de vedere energetic, astfel că se impun intervenții asupra tuturor elementelor care generează consumuri mari de energie.

Sfera de locuinţe este o parte componentă importantă a economiei naţionale. Cu toate acestea asigurarea populaţiei cu locuinţe este o sarcina socială, legată de crearea condiţiilor, necesare pentru activitatea vitală a fiecărui om. În legătura cu aceasta, dezvoltarea fondului locativ are o importanţă esenţială pentru succesul creșterii economice şi exercită influenţă directă la formarea proporţiilor macroeconomice şi dezvoltarii economice.

Locuinţa este una din nevoile de bază ale populaţiei, iar accesul la aceasta reprezintă un factor important de menţinere şi îmbunătăţire a calităţii vieţii, precum şi o componentă esenţială a societăţii.

Pentru anul 2030, ținta europeană de eficiență energetică, stabilită în mod comun pentru toate statele membre în anul 2014, a fost de 27%. Acest procent **a fost ridicat la 32,5% în 2018**, prin consensul între Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul UE, cu o clauză suplimentară de revizuire în sus până în 2023.

Eficiența energetică a clădirilor este o prioritate a politicilor europene privind energia și schimbările climatice, dar și a celor privind securitatea aprovizionării cu energie și combaterea sărăciei energetice. Cadrul european de reglementare a eficientizării energetice a clădirilor este definit, în principal, de cele două mari directive:

[209] *Sursa:Prelucrare date Institutul Naţional de Statistică, anul 2019*

Directiva privind Performanța Energetică a Clădirilor (EPBD) și Directiva privind Eficiența Energetică (EED).

EPBD, adoptată în 2002, a introdus cerințe de eficiență energetică în codurile naționale de construcții. Revizuirea ei din 2010 a introdus viziunea evoluției sectorului clădirilor către **clădiri cu consum energetic aproape de zero (nZEB)**. De asemenea, a stabilit un cadru european pentru o metodologie comună de calcul a performanței energetice a clădirilor și a impus standarde minime de performanță energetică în clădiri. Astfel, a fost introdusă cerința ca, **până la 31 dec. 2020, toate clădirile noi să fie de tip nZEB și ca de la 31 dec. 2018 toate clădirile noi deținute și ocupate de autorități publice să fie de tip nZEB**. De asemenea, a fost introdusă obligativitatea emiterii unui certificat de performanță energetică la vânzarea sau închirierea unei locuințe și cea a auditurilor energetice pentru companiile mari, cel puțin o dată la patru ani. Revizuirea mai recentă a EPBD, în cadrul Pachetului de Iarnă din 2016, a adus cerințe noi, de promovare a infrastructurii de electromobilitate și de introducere de tehnologii inteligente în clădiri, accentuând dimensiunea de sănătate și de calitate a vieții pentru utilizatorii clădirilor.

EED, adoptată în 2012, a impus statelor membre adoptarea de ținte indicative naționale pentru eficiență energetică pentru 2020. Pentru **atingerea țintei** mult mai ambițioase, de **32,5% pentru 2030**, sunt necesare măsuri noi, aduse prin revizuirea EED. Printre acestea, obligația ca firmele de distribuție și furnizorii de energie să realizeze economii de cel puțin 1,5% din volumul vânzărilor actuale către consumatorii finali, sau aceea ca sectorul public să achiziționeze doar clădiri cu performanță energetică ridicată, precum și produse și servicii eficiente energetic.

Anual, **statele membre trebuie să crească performanța energetică a clădirilor administrative prin renovare într-un procent de cel puțin 3% din suprafața totală a clădirilor** deținute și ocupate de autoritățile publice.

2.9.3. Infrastructura de transport

2.9.3.1. Corelarea cu obiectivele Planului de Mobilitate Urbană Durabilă

O componentă esențială în politicile zonelor urbane o constituie promovarea dezvoltării urbane prin intermediul asigurării unui transport sustenabil. ***Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD)*** are rolul de contura strategii, politici, proiecte cheie și priorități, în vederea obținerii unui transport durabil, care să susțină creșterea economică durabilă din punct de vedere social și al protecției mediului.

Conform definiției din documentele Uniunii Europene, este un document strategic de politică publică ce are drept scop satisfacerea nevoilor de mobilitate ale persoanelor și activităților economice în arealurile urbane pentru o mai bună calitate a vieții, adresându-se tuturor formelor de transport din întreaga aglomerație urbană, cu

precădere transportului public și privat, de marfă și de pasageri, motorizat și nemotorizat, în mișcare sau în staționare.

În esență, PMUD urmărește crearea unui sistem de transport durabil, care să satisfacă nevoile comunităților din teritoriul său, vizând următoarele cinci obiective strategice:

- ***Accesibilitatea*** – Punerea la dispoziția tuturor cetățenilor a unor opțiuni de transport care să le permită să aleagă cele mai adecvate mijloace de a călători spre destinații și servicii-cheie. Acest obiectiv include atât conectivitatea, care se referă la capacitatea de deplasare între anumite puncte, cât și accesul, care garantează că, în măsura în care este posibil, oamenii nu sunt privați de oportunități de călătorie din cauza unor deficiențe (de exemplu, o anumită stare fizică) sau a unor factori sociali (inclusiv categoria de venit, vârsta, sexul și originea etnică);
- ***Siguranța și securitatea*** – Creșterea siguranței și a securității pentru călători și pentru comunitate în general;
- ***Mediul*** – Reducerea poluării atmosferice și fonice, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului energetic. Trebuie avute în vedere în mod specific țintele naționale și ale Comunității Europene în ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice;
- ***Eficiența economică*** – Creșterea eficienței și a eficacității din punctul de vedere al costului privind transportul de călători și de marfă;
- ***Calitatea mediului urban*** – Contribuția la creșterea atractivității și a calității mediului urban și a proiectării urbane în beneficiul cetățenilor, al economiei și al societății în ansamblu.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă realizează o analiză complexă asupra mobilității actuale în zona de studiu, cuprinzând toate aspectele acesteia, urmată de identificarea disfuncționalităților și stabilirea obiectivelor strategice.

Astfel, ***Planul de Mobilitate Urbană*** durabilă tratează următoarele **subiecte**:

- ***Transportul în comun****: planul de mobilitate urbană durabilă furnizează o strategie de creștere a calității, securității, integrării și accesibilității serviciilor de transport în comun, care să acopere infrastructura, materialul rulant și serviciile.*
- ***Transportul nemotorizat****: planul de mobilitate urbană durabilă încorporează un plan de creștere a atractivității, siguranței și securității mersului pe jos și cu bicicleta. Infrastructura existentă trebuie evaluată și, după caz, îmbunătățită. Dezvoltarea noii infrastructuri este gândită nu numai din perspectiva itinerariilor de transport motorizat, ci are în vedere o infrastructură care să fie dedicată pietonilor și bicicliștilor, separată de traficul greu motorizat și menită a reduce distanțele de deplasare în măsura posibilului. Măsurile care vizează infrastructura sunt completate de alte măsuri de ordin tehnic, politic și nelegislativ.*

- ***Intermodalitate:*** *planul de mobilitate urbană durabilă contribuie la o mai bună integrare a diferitelor moduri și identifică măsurile menite în mod special să faciliteze mobilitatea și transportul multimodal coerent.*
- ***Siguranța rutieră urbană:*** *Planul de mobilitate urbană durabilă prezintă acțiuni de îmbunătățire a siguranței rutiere bazate pe analiza problemelor din acest domeniu și pe factorii de risc din zone urbană respectivă.*
- ***Transportul rutier*** *(în mișcare și staționar): În cazul rețelei rutiere și al transportului motorizat, planul de mobilitate urbană durabilă trebuie să trateze subiectul traficului în mișcare și al celui staționar. Măsurile propuse vizează optimizarea infrastructurii rutiere existente și îmbunătățirea situației, atât în punctele sensibile, cât și la nivel general. De asemenea, este explorat potențialul de realocare a spațiului rutier către alte moduri de transport sau funcții și utilizări publice care nu au legătură cu transportul.*
- ***Logistica urbană****: planul de mobilitate urbană durabilă va prezenta măsuri de îmbunătățire a eficienței logisticii urbane, inclusiv a serviciilor de livrare de marfă în orașe, vizând totodată reducerea efectelor conexe, respectiv emisiile de GES, poluarea atmosferică și poluarea fonică.*
- ***Gestionarea mobilității****: planul de mobilitate urbană durabilă va include măsuri de facilitare a unei tranziții către sisteme de mobilitate mai durabile.*
- ***Sisteme de transport inteligente:*** *Deoarece STI sunt aplicabile tuturor modurilor de transport și serviciilor de mobilitate, atât pentru călători, cât și pentru marfă, ele pot sprijini formularea unei strategii, implementarea politicii și monitorizarea fiecărei măsuri concepute în cadrul planului de mobilitate urbană durabilă.*

2.9.3.2. Analiza situației actuale

Județul Ialomița are accesibilitate rutieră și feroviară către județele Ilfov la vest, Călărași la sud, Constanța la est și Brăila, Buzău, Prahova la nord. Pe teritoriul Județului Ialomița s-a dezvoltat o rețea de căi de comunicații (drumuri și căi ferate) care asigură legătura dintre localități, accesul la centrele de interes și relația cu județele învecinate și implicit cu restul țării. Rețeaua de drumuri este alcătuită din categorii diferite: autostradă, drumuri naționale, drumuri județene, drumuri comunale.

Fața de rețeaua TEN-T, județul se află la nord de DN2, Autostrada Soarelui, fiind străbătut de acesta la limita sa estică în unitatea administrativ teritorială Fetești. Județul Ialomița, privit din punct de vedere al caracteristicilor reliefului, nu ridică probleme din punct de vedere al traseului căilor de comunicații (drumuri și căi ferate).

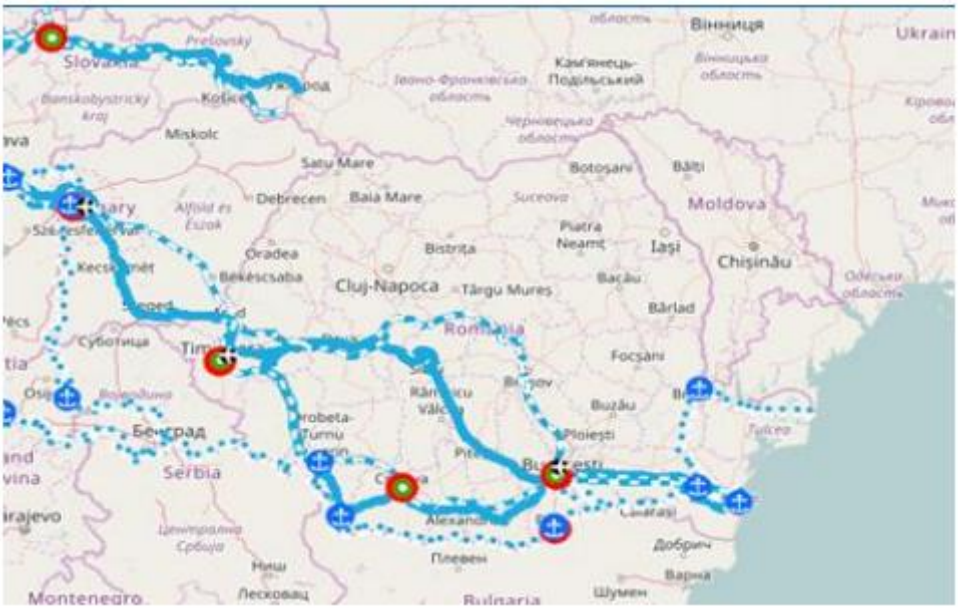

Fig. 2.72. Coridoarele de transport TEN-T în România

Potrivit proiectului de modificare a Legii 363/2006, Coridoarele strategice de transport ale Romaniei, județul Ialomița face parte din Coridorul Strategic de Transport Est: Călărași – Slobozia – Brăila – Galați – Giurgiulești. Totodată, aflat în proximitatea zonei de cooperare transfrontalieră România – Bulgaria, județul Ialomița are posibilități de acces la porturile dunărene: Giurgiu – Ruse (prin București), Oltenița și Silistra (prin județul Călărași).

Oferta de transport în Municipiul Slobozia este formată din:

Rețea de căi de transport rutiere

Rețea de căi ferate.

Municipiul Slobozia este situat pe traseul mai multor rute de transport intern, ceea ce îi conferă toate atributele unui important nod de transport rutier și feroviar deoarece se află la aproape 130 km est de București și 150 km vest de Constanța, important port la Marea Neagră.

Municipiul Slobozia este nod feroviar al Magistralei 800 a Căilor Ferate Române, M802 Slobozia-Călărași (44 Km), facând legătura cu ruta principală 800 București (nord) - Ciulnița - Fetești - Medgidia - Constanța - Mangalia prin nodul Ciulnița, la 17 Km.

Slobozia reprezintă un important nod de transport rutier și feroviar la nivelul țării, teritoriul său fiind străbătut de:

- ✓ ***Un drum european (E60)*** cu deschidere către zona transfrontalieră Romania-Bulgaria,
- ✓ ***trei drumuri naționale***:
  - *DN21 Călărași – Brăila,*
  - *DN2A Urziceni – Constanța*

- *DN2C Costești (DN2) – Slobozia)* cu rol cheie în sistemul rutelor de transport,

✓ ***magistrala 800 a Căilor Ferate Române***, care beneficiază de conexiuni la rețeaua feroviară principală (București – Constanța și București - Slobozia).

2.9.3.3. Rețeaua feroviară

Pe teritoriul județului se desfășoară o rețea de cale ferată cu trasee ce au cale dublă sau simplă, cu tracțiune electrică sau Diesel. Lungimea rețelei pe teritoriul județului este de 276 km din care:

- Cale simplă 150 km cu un traseu pe direcția: București – Urziceni – Slobozia – Tăndărei, sau alt traseu: București – Urziceni – Făurei – Brăila – Galați;
- Cale dublă: Magistrala București – Constanța – Slobozia – Ciulnița – Călărași – Făurei – Tăndărei – Fetești.

Traseele cu tracțiune electrică reprezintă 37% din lungimea totală a rețelei din județ și cuprind:

- București – Constanța
- Slobozia – Ciulnița – Călărași

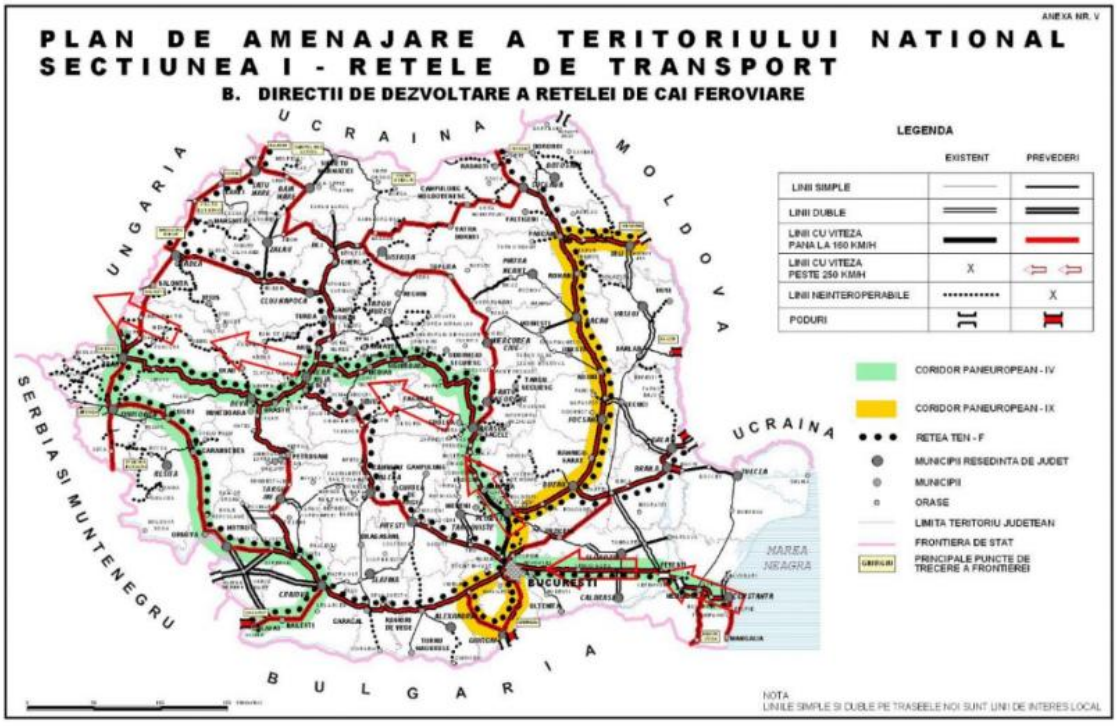

Fig. 2.73. Coridoarele de circulație Pan-Europene (IV și IX) și rețeaua TEN-F[210]

[210] Sursa: PATJ Ialomița, Partea 1 (Legea nr. 363/2006)

Slobozia este nod feroviar al Magistralei 800 a Căilor Ferate Române, M802 Slobozia – Călărași (44 Km), făcând legătura cu ruta principală 800 București (nord) - Ciulnița - Fetești - Medgidia - Constanța – Mangalia prin nodul Ciulnița, la 17 Km.

Cererea de transport feroviar de călători este deservită de un număr zilnic de 17 trenuri (servicii) Regio, toate având ca punct terminus sau ca punct de plecare stația Slobozia. Este de observat faptul că, având în vedere distribuția serviciilor feroviare, nodul feroviar Slobozia este conectat la rețeaua majoră de căi ferate prin intermediul conexiunilor la magistrala București – Constanța și București – Slobozia.

2.9.3.4. Rețeaua rutieră

În cadrul regiunii Sud Muntenia, transportul rutier, aflat în ultimii ani într-o continuă dezvoltare, tinde să devină lider în domeniu pe fondul declinului înregistrat de transportul feroviar. Astfel, la sfârșitul anului 2018, rețeaua de drumuri publice măsura 12.933 km, situând regiunea pe locul 2 din țară, cu un procent de 15% din total. Rețeaua rutieră asigură o bună comunicare în special între centrele urbane din regiune, facilitând totodată accesul din şi înspre diverse centre importante, cum ar fi Bucureşti, portul maritim Constanţa și, nu în ultimul rând, Giurgiu, punct de trecere al frontierei cu Bulgaria prin intermediul podului Prieteniei Giurgiu – Ruse (rutier şi feroviar), pod ce traversează Dunărea în sectorul de graniță dintre România și Bulgaria. Din totalul drumurilor publice din regiune, 22,01% erau drumuri naționale iar 77,99% drumuri județene și comunale.

În ceea ce privește densitatea drumurilor publice din regiune, aceasta era mai ridicată decât valoarea înregistrată la nivel național, în anul 2018 (37,5 km/100 km2 față de 36,2 km/100 km2). Densitatea drumurilor reprezintă și un indicator de măsurare a accesibilității, fiind considerate zone foarte accesibile cele care au un procent ridicat al densității drumurilor. Astfel, analizând distribuția teritorială a densității drumurilor publice, în Sud Muntenia, se constată că valorile cele mai mari s-au înregistrat în judeţele Argeş (51,8 km/100 km2), Prahova (47,3 km/100 km2) şi Dâmboviţa (47,2 km/100 km²), iar cele mai mici valori în judeţele Călăraşi (26,5 km/100 km²) şi Ialomiţa (26 km/100 km²), acestea înregistrând aceeaşi valoare.

Se remarcă diferenţe semnificative între nordul regiunii, cu o densitate foarte ridicată a reţelei de drumuri şi partea de câmpie, unde reţeaua de drumuri este foarte răsfirată. Explicaţia constă în tipologia diferită a aşezărilor din cele două sub-regiuni şi conformaţia teritoriului: în timp ce în zona montană satele sunt numeroase şi de tip răsfirat, cu numeroase drumuri care le leagă, în zona de câmpie sunt aşezări puţine, dar de dimensiuni mai mari, concentrate teritorial.

Starea tehnică a rețelei de drumuri publice, la finele anului 2018, era în general nesatisfăcătoare, situaţia pe categorii fiind următoarea: din totalul de 12.933 km de drum, doar 5.345 erau modernizați (aproximativ 41% din aceștia) restul de 7.588 km fiind nemodernizați. Cu toate acestea regiunea Sud Muntenia ocupa locul 3 la nivel național, dupa regiunea Nord-Est cu un număr de 5.915 de km modernizați și regiunea

Centru cu 5.742 km. Comparativ cu cu anul 2011, situația este ne superioară, în respectivul an doar 4.219 km de drumuri fiind modernizați (aproximativ 34%) iar restul de 8.488 nefiind modernizați.

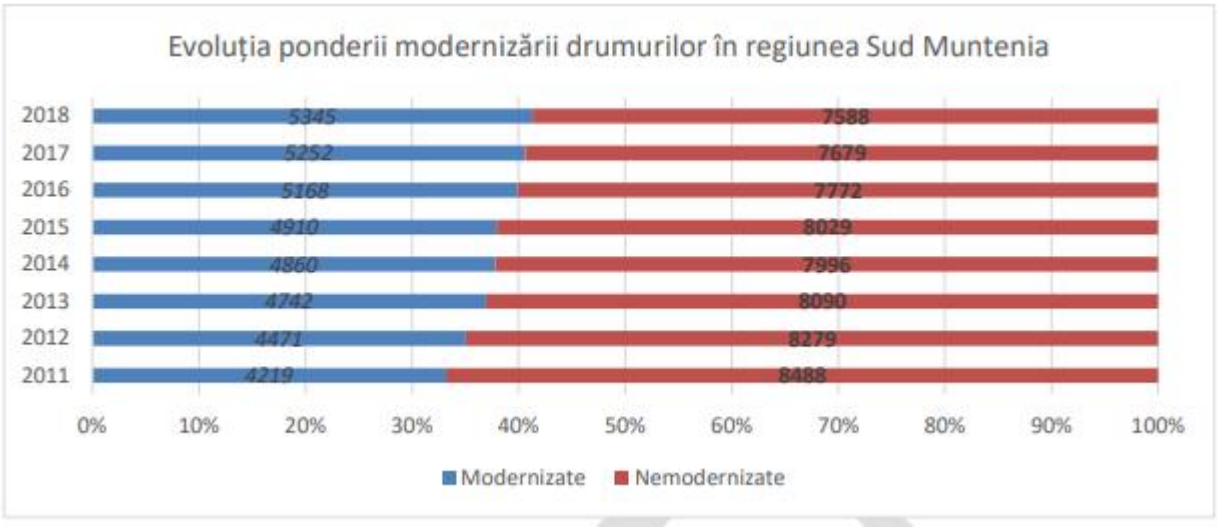

Fig. 2.74. Lungimea drumurilor publice din regiunea Sud Muntenia, în perioada 2011-2018[211]

În cazul drumurilor neasfaltate, în anul 2011 erau peste 1.000 km de drumuri din pământ și peste 3.300 de drumuri pietruite. În anul 2018, numărul de kilometri de drumuri nemodernizați, construiți din aceste materiale a scăzut la 860 km de drumuri de pământ și 2.528 km de drumuri pietruite. Numărul kilometrilor de drumuri din îmbrăcăminte ușoară rutieră a rămas relativ constant, pe perioada analizată înregistrând o ușoară creștere de la 4.101 km la 4.200 km.

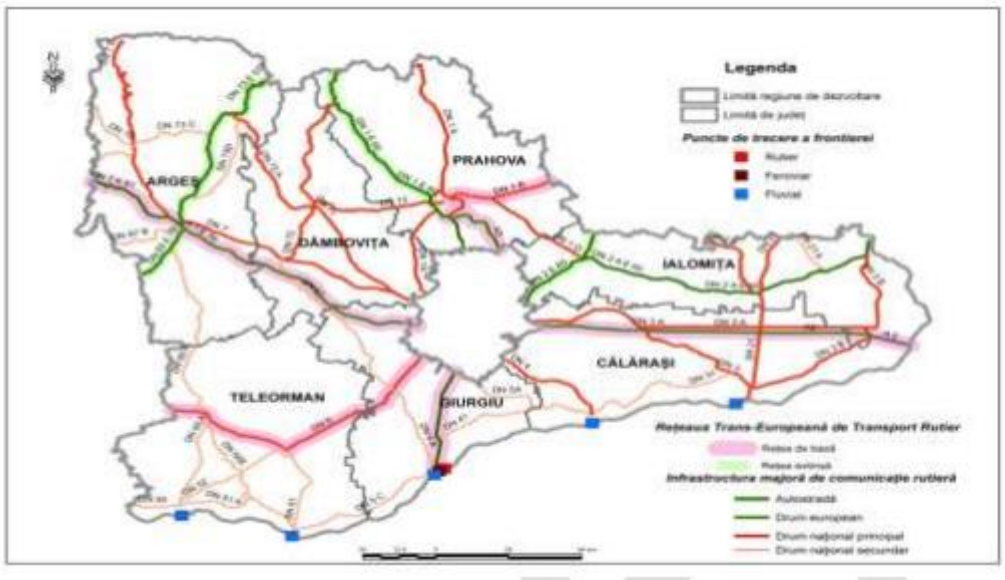

Fig. 2.75. Infrastructura de tranport la nivelu regiunii Sud Muntenia[212]

[211] Sursa: PDR Sud Muntenia 2021-2027
[212] Sursa: PDR Sud Muntenia 2021-2027

Analizând situația străzilor orășenești din regiunea Sud Muntenia, se observă o ușoară creștere a lungimii acestora, cu 4,55% (cu 172 de kilometri) mai mult în anul 2018 față de anul 2011, astfel regiunea se situa sub media națională de 13,29%.

La nivel județean, cea mai mare creștere a kilometrilor de străzi orășenești se identifică la nivelul județului Giurgiu (79 km), Argeș (56 km) și Prahova (22 km). La polul opus, în județul Călărași, rețeaua de străzi orășenești a scăzut cu 4 km (orașul Fundulea).

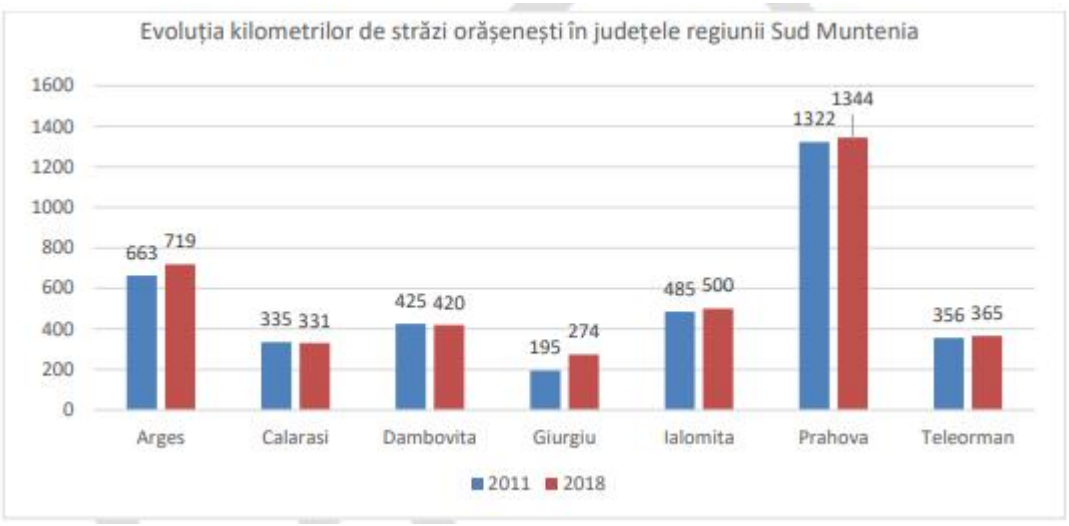

Fig. 2.76. Evoluția kilometrilor de străzi orășenești în județele regiunii Sud Muntenia

În ceea ce privește starea tehnică a acestora, în anul 2018, erau modernizate doar 74,07% din străzile orășenești din regiune, ponderea cea mai ridicată fiind deţinută de județele Argeș (91,52%), Prahova (76,34%) și Dâmbovița (75,95%), iar la polul opus se afla județul Ialomița (49,60%). Astfel, comparativ cu celelalte regiuni, regiunea Sud Muntenia ocupa locul 3 (2.928 km) la nivel național în ceea ce privește numărul de km al străzilor orășenești modernizate după regiunile Centru (3.062 km) și București-Ilfov (3.055 km).

Tabel 2.49. Lungimea și starea străzilor orășenești la nivelul județelor regiunii Sud Muntenia, în anul 2018[213]

Județ/Regiune	Străzi orășenești	
	Total (km)	Modernizate (%)
Sud Muntenia	3.953	74,07
Argeș	719	91,52

[213] Sursa: PDR Sud Muntenia 2021-2027 (Direcția Regională de Statistică Călărași; Calcule proprii ADR Sud Muntenia)

Călărași	331	76,13
Dâmbovița	420	75,95
Giurgiu	274	66,79
Ialomița	500	49,60
Prahova	1.344	76,34
Teleorman	365	66,30

Cea mai mare creștere a kilometrilor de drumuri orășenești a avut loc în Municipiul Curtea de Argeș, a cărui rețea a crescut cu 46 de kilometri în orizontul de timp analizat, urmat de orașul Urlați, cu 33 km. Conform Institutului Național de Statistică, alte localități în care a crescut numărul de kilometri de străzi orășenești în intervalul 2011 – 2018 sunt Municipiul Giurgiu 19 km, Zimnicea și Băicoi 18 km, Municipiul Ploiești și orașul Comarnic 17 km.

Deși fluviul Dunărea străbate extremitatea estică a județului pe o lungime de 75 km (Dunărea Veche) și 48 km (Brațul Borcea), în prezent nu este amenajat niciun port comercial sau de agrement pe aceste tronsoane

Căile de comunicații rutiere au pe teritoriul județului orientări de la E la V și de la N la S, unele drumuri naționale (DN) având și statut de drum European (E) și anume:

A. Pe direcția nord – sud:

- DN2 (E85) București – Urziceni, Buzău, Focșani, Suceava, Siret, în administrarea DRDP București între km 26+280 și 68+000
- DN21 (E584) Brăila, Slobozia, Călărași (spre Bulgaria), în administrarea DRDP Constanța între km 58+000-87+850 și intre km 90+750-96+558
- DN 2C Costești – Grivița – Slobozia, în administrarea DRDP Constanța între km 48+000 și 79+400
- DN21A Bărăganul – Tăndărei, în administrarea DRDP Constanța între km 0+000 și 23+366
- DN3B M Kogălniceanu-Fetești, în administrarea DRDP Constanța între km45+800-96+732 B. Pe direcția Est – Vest:
- DN2, Autostrada Soarelui
- DN2A: Urziceni – Slobozia – Giurgeni – Vadu Oii – Constanța, în administrarea DRDP
- București între km 0+000 și 16+720 și în administrarea DRDP Constanța între km 16+720 și 112+000
- DN1D: Urziceni – Albești, în administrarea DRDP București între km 25+545 și 27+000
- DN3A Dor Mărunt – Fetești Gară, în administrarea DRDP Constanța între km67+700-79+826

Tronsoane de drum și intersecții: Căile de comunicații (drumuri) din județul Ialomița formează o rețea alcătuită din tronsoane și intersecții dintre care fac parte:

- DN2/DN2A intersecție în "T" cu amenajări minime
- DN2/ DN1D, amenajare provizorie cu sens giratoriu din bidoane de plastic
- DN2A/ DN2C și ocolitoare la intrarea în Slobozia dinspre București
- DN2A/ DN21 la intrarea în Slobozia dinspre Constanța, cu un grad de amenajare care permite selecția curenților de trafic
- DN3A/ ocolitoare Mun. Fetești, la intrarea dinspre București.

Intersecțiile care au rezultat la întâlnirea dintre DN - DJ și DC au elemente geometrice minime, în sensul că forma a rezultat prin racordări simple, iar intersecțiile dintre drumurile judetene cu căi ferate au fost rezolvate prin două solutii:

1. Trecere la nivel:
   - DN1D în zona Urziceni
   - DN2A – DN2C – DN21 la Slobozia
   - DN 21A în zona Tăndărei
2. Pasaje:
   - În zona Urziceni, pasaj inferior
   - Slobozia denivelat între DN21 și DJ 201
   - Tăndărei pasaj inferior
   - Fetești pasaj superior între DN3B și calea ferată

Situația drumurilor din județul Ialomița: Din punct de vedere al îmbrăcăminților și stării acestora, situația drumurilor este următoarea:

Drumuri Naționale: Total Drumuri Naționale: 325,10 km - asfalt

- DRDP București – 77,07 km din care 65,26 km cu durata de funcționare expirată
- DRDP Constanța – 248,03 km

Drumuri Județene: Total Drumuri Județene: 493,88 km

- pământ - 43,89 km
- piatră - 47,28 km
- beton - 9,04 km
- asfalt - 393,67 km

Drumuri Comunale: Total Drumuri Comunale: 184,25 km

- pământ - 61,02 km
- piatră - 46,31 km
- asfalt - 76,92 km

Municipiul Slobozia se află la confluența dintre drumul european E85, ce leagă sudul continentului cu zona de nord și drumul național ce unește Transilvania

Legătura municipiului cu teritoriul său de influență se realizează prin următoarele drumuri:

- Ploiești - Urziceni -DN 2A – Slobozia

- Buzău – Amara - DN 2C - Slobozia
- Brăila – Slobozia Nouă – E584 - Slobozia
- Tulcea – Țăndărei – DN 2A - Slobozia
- Călărași – Drajna – DN 21 - Slobozia

Legăturile între punctele de intrare/ieșire din municipiu menționate sunt realizate prin:

- Șos. Amara - Bd. Matei Basarab, pe direcția NE
- Șos. București - Constanța - Bd. Matei Basarab, pe direcția SE
- Bd. Matei Basarab – Șos. Brăilei, pe direcția NV
- Bd. Matei Basarab – Șos. București - Constanța, pe direcția SE – SV
- Șos. Ciulniței, pe direcția SE

Trama stradală a orașului este compusă din străzi de categorii diferite, începând de la străzi cu profiluri ample, de câte 3 benzi pe sens, până la străzi înguste. Lungimea totală a străzilor orășenești, la nivelul anului 2011, este de aproximativ 82 km.

Rețeaua stradală cuprinde străzi de categoria I (are minim 3 benzi de circulație pe sens), a II-a (de legătură, care asigură circulația majoră între zonele funcționale și de locuit), a III-a (colectoare, care preiau fluxurile de trafic din zonele funcționale și le dirijează spre străzile de legătură) și a IV-a (de folosință locală, care asigură accesul la locuințe și pentru servicii curente sau ocazionale).

În vederea analizei capacității de circulație a străzilor care formează rețeaua rutieră a Municipiului Slobozia, a fost analizat documentul „Inventarul străzilor din Municipiul Slobozia”, transmis de Primăria Municipiului Slobozia. În urma analizelor efectuate, au rezultat atât categoria de încadrare a străzilor, cât și stadiul reabilitării acestora, respectiv anul în care au fost asfaltate.

Situația străzilor din municipiu este următoarea:

- În perioada 2016 – 2020 nu au fost executate lucrări de reabilitare a străzilor
- Starea drumurilor, pe categorii este următoarea:
  - Străzi de categoria I - asfaltate: 12,451 km
  - Străzi de categoria a II-a - asfaltate: 4,842 km
  - Străzi de categoria a III-a - asfaltate: 39,013 km
  - Străzi de categoria a IV-a - pietruite: 19,186 km
  - Străzi de categoria a V-a - de pământ: 6,272 km.

2.9.3.5. Transportul public

La nivelul regiunii Sud Muntenia, transportul public local, în anul 2018, era asigurat, în principal, de autobuze și microbuze. Transportul public asigurat prin tramvaie și troleibuze se regăsea doar în județul Prahova, având în dotare 31 tramvaie și 25 troleibuze.

În anul 2018, numărul de autobuze și microbuze din regiune era de 393, cu 37 mai puține față de anul 2011, la nivel județean, cele mai multe autobuze și microbuze regăsindu-se în județele Prahova (179) și Argeș (111), la polul opus fiind județul Giurgiu

(13). Cea mai mare scădere s-a înregistrat în județul Călărași, flota de autobuze și microbuze a județului reducându-se la mai mult de jumătate (de la 32 la 15), pe când singurul județ în care s-a înregistrat creștere este Dâmbovița, de la 22 la 41.

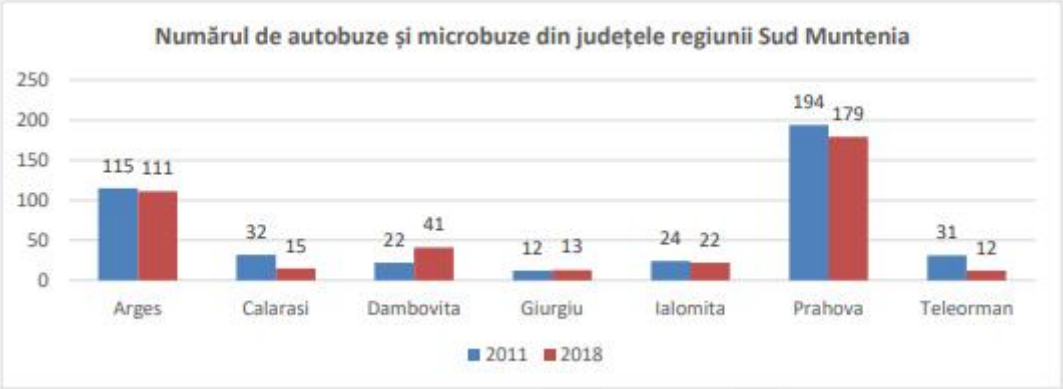

Fig. 2.77. Numărul de autobuze și microbuze din regiunea Sud Mntenia, 2011-2018[214]

Mai mult, în ceea ce privește lungimea liniei simple pentru transportul public local, care se găsește numai în orașul Ploiești, județul Prahova a înregistrat scăderi în intervalul analizat. Astfel, linia simpla pentru tramvaie a scăzut cu 3,6 km în anul 2018 față de anul 2011, când măsura 24km. Deasemenea linia simplă pentru troilebuze a scăzut de la 25,3 km în anul 2011 la 23,1km în anul 2018.

În ceea ce priveşte numărul de pasageri transportaţi, în perioada analizată 2011 – 2018, s-a înregistrat o creştere cu 1%, ajungând la 115.887 de mii de persoane, cea mai mare parte dintre aceștia fiind transportați de autobuze și microbuze (89.446 de mii de persoane). Anii 2014 și 2015 au înregistrat o valoare ridicată pentru transportul pasagerilor cu autobuze și microbuze iar în anul 2015 în municipiul Ploiești a avut loc revizia infrastructurii de transport cu tramvaiul.

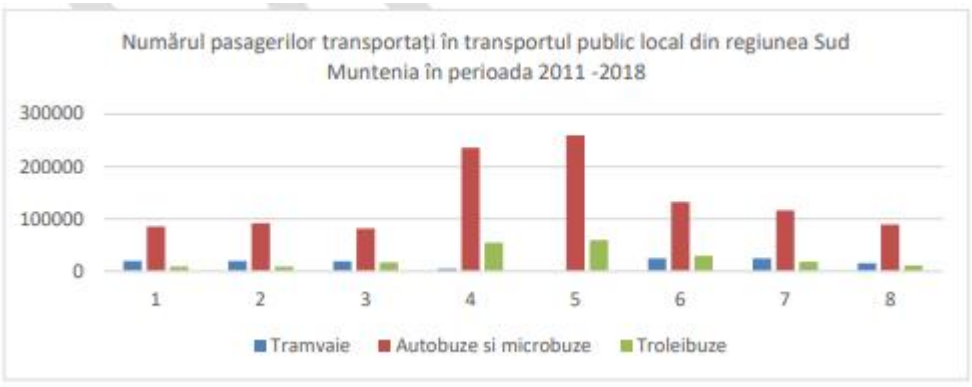

Fig. 2.78. Numărul pasagerilor transportați în transportul public local din regiunea Sud Muntenia, în perioada 2011-2018[215]

[214] Sursa: PDR Sud Muntenia 2021-2027
[215] Sursa: PDR Sud Muntenia 2021-2027

Centrul de greutate în rețeaua de transport public județean și interjudețean este municipiul Slobozia, care prin trasee este legat cu principalele localități din județ, sau din teritoriul de influență, inclusiv cu municipiul București. Traseele se adaptează și la cererea de transport din teritoriu, iar cele mai multe trasee se înscriu pe DN2A, DN2 și DN2C. Principalele rute de transport sunt din centrele urbane importante, Slobozia, Urziceni și Fetești către orașele și comunele din Județul Ialomița și acoperă 50 de trasee.

Cursele pe trasee județene au drept loc de plecare/sosire Autogara Slobozia. Autogara este utilizată de companiile private de transport care operează servicii regulate de legătură pe rețeaua rutieră cu alte orașe sau cu comunele din zonă.

În tabelul următor sunt specificați operatorii de transport și traseele pe care execută aceștia curse regulate.

Tabel 2.50. Operatorii de transport pentru cursele județene / regulate în Municipiul Slobozia

NR. CRT.	TRASEU	Nr. mașini active	Punct îmbarcare/ debarcare
1	Slobozia-Tandarei-Fetesti	1	Autogara Slobozia
2	Fetesti –Tandarel-Slobozia	1	Autogara Slobozia
3	Slobozia-Tandarei-Suditi-Slobozia	1	Autogara Slobozia
4	Slobozia-Fratilesti-Tandarei	2	Autogara Slobozia
5	Slobozia-Suditi	1	Autogara Slobozia
6	Slobozia-Tandarei-Luciu	2	Autogara Slobozia
7	Slobozia-Iazu-Murgeanca	1	Autogara Slobozia
8	Slobozia-Iazu-Scinteia	1	Autogara Slobozia
9	Slobozia-Bucu-Gheorghe Lazar	2	Autogara Slobozia
10	Slobozia-Grivita-Traian	1	Autogara Slobozia
11	Slobozia-Milosesti-Tovarasia	2	Autogara Slobozia
12	Slobozia-Cazanesti-Grindu	1	Autogara Slobozia
13	Slobozia-Andrasesti-Rovine	-	Autogara Slobozia
14	Slobozia-Andrasesti-Borduselu	1	Autogara Slobozia
15	Slobozia-Ciulnita-Borduselu	1	Autogara Slobozia
16	Slobozia-Ciulnita-Buiesti	2	Autogara Slobozia
17	Slobozia – Amara	5	Autogara Slobozia
18	Slobozia - Sarateni	1	Autogara Slobozia
19	Slobozia – Ciochina - Salcioara	1	Autogara Slobozia
20	Slobozia-Gheorghe Doja	1	Autogara Slobozia
21	Fetesti – Vladeni	2	Fetesti
22	Fetesti – Bordusani	2	Fetesti
23	Urziceni-Cosereni	1	Autogara Urziceni
24	Urziceni-Axintele-Barbatescu	1	Autogara Urziceni
25	Urziceni-Axintele-Barbatescu	1	Autogara Urziceni
26	Urziceni-Axintele	1	Autogara Urziceni
27	Urziceni-Axintele	1	Autogara Urziceni
28	Urziceni - Ciocarlia	1	Autogara Urziceni
29	Urziceni – Jilavele - Moldoveni	1	Autogara Urziceni
30	Fierbinti - Dridu – Moldoveni – Jilavele - Urziceni	1	Fierbinti
31	Urziceni-Jilavele	1	Autogara Urziceni

NR. CRT.	TRASEU	Nr. mașini active	Punct îmbarcare/ debarcare
32	Malu Rosu - Urziceni	1	Malu Rosu
33	Urziceni - Garbovi	1	Autogara Urziceni
34	Urziceni - Grindasi	1	Autogara Urziceni
35	Urziceni – Ion Roata	2	Autogara Urziceni
36	Urziceni – Ion Roata	2	Autogara Urziceni
37	Fetesti-Movila-Slobozia	2	Fetesti
38	Slobozia - Milosesti	1	Autogara Slobozia
39	Slobozia – Ciochina - Reviga	1	Autogara Slobozia
40	Salcioara - Urziceni	1	Salcioara
41	Tandarei – Valea ciorii - Scanteia	1	Tandarei
42	Tandarei – Giurgeni	1	Tandarei
43	Urziceni – Adancata – Patru Frati	1	Autogara Urziceni
44	Urziceni – Cosereni – Horia	1	Autogara Urziceni
45	Urziceni – Movilita – Dridu	1	Autogara Urziceni
46	Urziceni – Movilita – Dragoesti	1	Autogara Urziceni
47	Urziceni -Sinesti	1	Autogara Urziceni
48	Slobozia – Cazanesti- Cocora	1	Autogara Slobozia
49	Luciu – Tandarei	1	Luciu
50	Urziceni – Grindu	1	Autogara Urziceni
51	Platonesti – Suditi - Slobozia	1	Platonesti
52	Fetesti-Drajna-Slobozia	2	Fetesti
53	Brazi-Maia-Fierbinti-Targ	1	Brazi

În tabelul de mai jos sunt marcate traseele pentru care există curse regulate interurbane, precum și numărul de curse pe fiecare traseu, respectiv capacitatea de transport a vehiculelor.

Tabel 2.51. Graficul curselor județene / regulate în Municipiul Slobozia - Autogară

Cod traseu	Plecare	Sosire	Nr. curse tur/retur	Capacitate transport
001	Autogară Slobozia	Fetești	1	minim 23
002	Autogară Fetești	Autogară Slobozia	2	minim 23
003	Autogară Slobozia	Autogară Slobozia	1	minim 23
004	Autogară Slobozia	Tandarei	6	minim 23
005	Autogară Slobozia	Suditi	1	minim 23
006	Autogară Slobozia	Luciu-Statie Mitache	5	minim 23
007	Autogară Slobozia	Murgeanca	4	minim 23
008	Autogară Slobozia	Scinteia	1	minim 23
009	Autogară Slobozia	Ghe. Lazar	4	minim 23
010	Autogară Slobozia	TRAIAN	2	minim 23
011	Autogară Slobozia	TOVARASIA	4	minim 23
012	Autogară Slobozia	GRINDU	2	minim 23
013	Autogară Slobozia	ROVINE	1	minim 23
014	Autogară Slobozia	BORDUSELU	1	minim 23
015	Autogară Slobozia	BORDUSELU	4	minim 23
016	Autogară Slobozia	BUIESTI	6	minim 23
017	Autogară Slobozia	Amara	4	minim 10
017	Autogară Slobozia	Amara	4	minim 10
017	Autogară Slobozia	Amara	4	minim 10
017	Autogară Slobozia	Amara	4	minim 10
017	Autogară Slobozia	Amara	4	minim 10
017	Autogară Slobozia	Amara	4	minim 10
017	Autogară Slobozia	Amara	4	minim 10
018	Autogară Slobozia	SARATENI	2	minim 10
019	Autogară Slobozia	SALCIOARA	2	minim 10
020	Autogară Slobozia	GHEORGHE DOJA	5	minim 23
021	Fetesti	Vladeni	8	minim 23
022	Fetesti	Bordusani	10	minim 23
023	Urziceni	Cosereni	6	minim 23
024	Urziceni	Barbatescu	4	minim 10
024	Urziceni	Barbatescu	4	minim 10
025	Urziceni	Axintele	2	minim 10
025	Urziceni	Axintele	4	minim 10
026	Urziceni	Ciocarlia	6	minim 10
027	Urziceni	Moldoveni	5	minim 10
028	Fierbinti	Urziceni	5	minim 10
029	Urziceni	Jilavele	9	minim 23
030	Malu Rosu	Urziceni	6	minim 23
031	Urziceni	Garbovi	4	minim 23
032	Urziceni	Grindasi	6	minim 10
033	Urziceni	Ion Roata	16	minim 10
033	Urziceni	Ion Roata	10	minim 10
034	Fetesti	Slobozia	7	minim 10

035	Autogară Slobozia	Milosesti	1	minim 23
036	Autogară Slobozia	Reviga	2	minim 23
037	Salcioara	Urziceni	4	minim 23
038	Tandarei	Scanteia	3	minim 10
039	Tandarei	Giurgeni	3	minim 10
040	Urziceni	Patru Frati	4	minim 10
041	Urziceni	Horia	4	minim 10
042	Urziceni	Dridu	1	minim 10
043	Urziceni	Dragoesti	3	minim 10
044	Urziceni	Sinesti	2	minim 10
045	Autogară Slobozia	Cocora	2	minim 10
046	Luciu	Tandarei	3	minim 23
047	Urziceni	Grindu	6	minim 10
048	Platonesti	Autogară Slobozia	2	minim 23
049	Fetesti	Autogară Slobozia	4	minim 10
050	Brazi	Fierbinti Targ	5	minim 10

Modurile de transport public funcționale în Municipiul Slobozia sunt următoarele:

- Transport feroviar
- Transport auto interurban
- Transport auto local
- Taxi

Traseele de transport public local sunt deservite de societatea comercială a municipiului Slobozia, în baza Contractului de concesiune nr. 682/2021.

- traseul 1: Piata Garii - cartierul Slobozia Noua: nr.statii de calatori tur 14, retur 14, ruta diametrala cu o lungime de 15,2 km;
- traseu 2: Piata Garii - cartierul Bora: nr.statii de calatori tur 12, retur 11, ruta diametrala cu o lungime de 11,6 km;

Tabel 2.52. Traseele principale si programul de transport cu autobuze

Linia	**Traseul**	**Număr curse pe zi**	**Plecări capete traseu**
1	**Autogară – Slobozia Nouă** **TUR**: Piața Gării – Golegiul Mihai viteazu – E14 – U28 – Elegant – Mânăstirea Sf. Voievozi – Posul Vechi – Petrom – Agromec – Ogradcom – Industria locală – Aurel Vlaicu – Școlii. **RETUR**: Școlii – Aurel Vlaicu – Industria locală – Ogradcom – Agromec – Petrom – Posul Vechi – Mânăstirea Sf. Voievozi – Elegant – U23 – E14 – Golegiul Mihai viteazu – Piața Gării.	**L-V:** 37	**L-V:** 4:30, 5:00, 5:30, 6:00. 6:30, 7:00, 7:30, 8:00, 8:30, 9:00, 9:30, 10:00, 10:30, 11 :00, 11 :30, 12:00, 12:30, 13:00, 13:30, 14:00, 14:30, 15:00, 15:30, 16:00, 16:30, 17:00, 17:30, 18:00, 18:30, 19:00, 19:30, 20:00,

		S-D: 29	20:30, 21:00, 21 :30, 22:00, 22:30 **S-D:** 4:30; 5:00; 5:30; 6:00; 6:30; 7:00; 7:30; 8:00; 8:30; 9:00; 9:30, 10:10, 10:50; 11:30; 12:10; 12:50; 13:30; 14:10; 14:50; 15:30; 16:10; 16:50; 17:30; 18:10; 18:50; 19:30; 20:10; 21:10; 22:00
2	**TUR**: Piața Gării – Golegiul Mihai viteazu – E14 – U28 – Elegant – Mânăstirea Sf. Voievozi – Posul Vechi – Petrom – Ocolul Silvic – Ceres Slobozia – Școala Gimnazială Bora – Ieșire Cartier Bora **RETUR**: Ieșire Cartier Bora – Școala Gimnazială Bora – Ceres Slobozia – Ocolul Silvic – Petrom – Posul Vechi – Mânăstirea Sf. Voievozi – Elegant – U23 – E14 – Golegiul Mihai viteazu – Piața Gării.	**L-V:** 8 **S-D:** 6	**L-V:** 6:50, 10:20, 12:10, 13:20, 14:10, 15:20, 16:55, 19:10 **S-D:** 7:05, 10:20, 13:20, 15:20, 16:55, 19:10

Cele 2 trasee sunt reprezentate grafic în figura următoare.

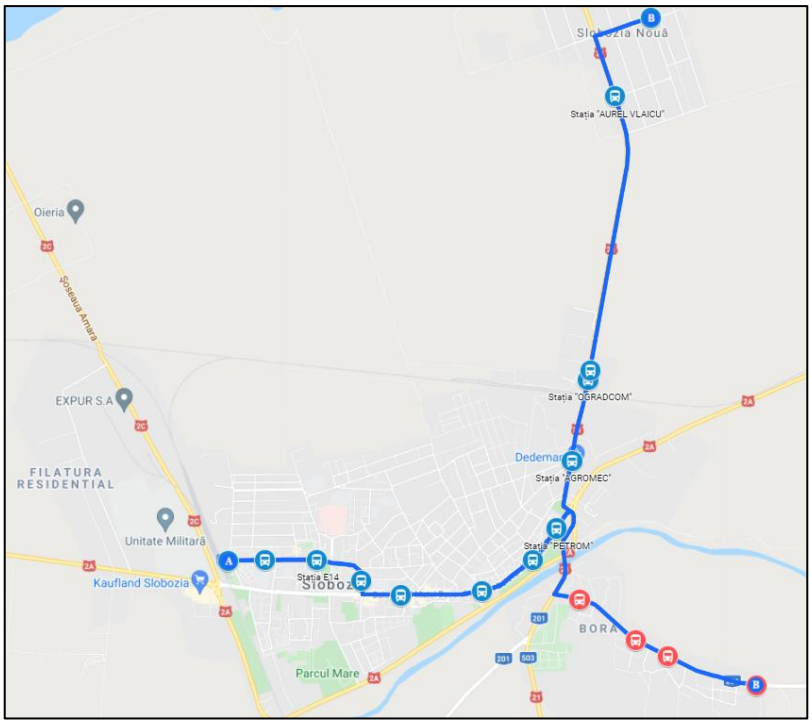

Fig. 2.79. Rutele din cadrul transportului public

Deși orașul este relativ compact, traseele nu reușesc să asigure o acoperire echilibrată în teritoriu, astfel că zonele de nord-est și sud-est au o accesibilitate foarte scăzută în ceea ce privește transportul public.

În concluzie, pentru creșterea gradului de atractivitate a transportului public și a procentului de utilizare a acestui mod de transport, precum și pentru creșterea calității mediului este necesară înnoirea parcului de vehicule prin achiziția de autobuze ecologice.

Tarifele de călătorie pentru operatorul de transport sunt următoarele:

- Costul unei călătorii: 2 lei
- Costul abonamentelor: 65 lei, abonament lunar

În conformitate cu prevederile legale aflate în vigoare, dar și cu politica Consiliului Local al municipiului Slobozia de sprijinire a unor categorii sociale cu venituri mici, beneficiază la aceasta data de gratuități la serviciul de transport public local categoriile de persoane prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel 2.53. Categorii sociale subvenționate pentru transportul public

Categorii sociale subvenționate	**Baza legala de acordare a subvenției**
Elevii din învățământul primar, gimnazial și liceal care domiciliază în Mun. Slobozia (pe perioada anului școlar)	
Pensionarii cu venituri de până la 1.500 lei/lună	
Persoanele cu handicap	
Veteranii de război și văduvele de veterani de război	Legea nr. 44/1994
Persoanele persecutate din motive politice	Legea nr. 06/1945
Revoluționarii	Legea nr. 341/2004
Donatorii de sânge (10 bile gratuite)	Legea H.G. 1364/2006

Parcul de vehicule al operatorului de transport este format din 5 de autobuze (MAN tip A78), cu următoarele caracteristici: GPS, computer de bord, două validatoare pentru bilete TVM, bilete QR, dar și abonamente tip cotactless (dotările sunt pe fiecare unitate în parte). Autobuzele sunt dotate cu podea joasă pentru accesul persoanelor cu dizabilitati motorii.

2.9.3.6. Transportul de marfă

Transportul de marfă pe teritoriul Municipiului Slobozia se desfășoară conform legii nr. 124/27.08.2015 privind stabilirea unor limite de circulație pentru vehiculele de transport marfă cu masa maximă autorizată mai mare de 3,5 tone pe unele drumuri publice din municipiul.

Tabel 2.54. Străzi destinate circulației autovehiculelor de mare tonaj

Nr. Crt	Străzi pe care este permisă circulația autovehiculelor cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone
1	Șoseaua Amara
2	Strada Gării
3	Strada Cloșca
4	Șoseaua Nordului
5	Strada Ianache, de la șoseaua Nordului până la intersecția cu strada Viitor
6	Strada Viitor
7	Șoseaua Brăilei
8	Strada George Coșbuc
9	Șoseaua Călărași
10	Strada General Magheru

Fig. 2.80.Trasee pe care este permisă circulația autovehiculelor cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone

Prin HCL nr. 181/23.12.2010 primăria Muninicipiului Slobozia aprobă regulamentul privind stabilirea taxelor speciale. În tabelul de mai jos sunt afișate tarifere pentru fiecare categorie.

Tabel 2.55. Listă tarife pentru categoriile de autovehicule

Tonaj	Taxă
Masa maximă autorizată cuprinsă între 3,5 – 5,49	5 lei/zi
Masa maximă autorizată cuprinsă între 5,5 - 10	10 lei/zi
Masa maximă autorizată cuprinsă între 10,1 - 20	50 lei/zi
Masa maximă autorizată cuprinsă între 20,1 – 30	100 lei/zi
Masa maximă autorizată cuprinsă între 30,1 - 40	150 lei/zi

Pentru autovehiculele cu remorcă, masa totală se calculează prin însumarea masei autovehiculului plus masa remorcii. Valoarea taxei se indexează anual cu indicele de inflație comunicat de INS.

2.9.3.7. Sistemul de parcări

La momentul actual există un numar total de locuri de parcare de resedinta de 3937 la nivelul Municipiului Slobozia, reglementate de Regulamentul privind Administrarea parcărilor de reşedinţă în Municipiul Slobozia, aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Slobozia nr. 61/29.03.2018 privind modificarea şi înlocuirea Anexei la Hotărârea Consiliului Local Slobozia nr. 255/19.12.2017.

În ceea ce privește locurile de parcare publică, pe raza Municipiului Slobozia sunt organizate parcări publice gratuite și parcări publice cu plată. Din categoria acestora din urmă fac parte parcările cu tarifare progresivă și parcările cu tarif fix.

Pentru parcarea autovehiculelor în parcările cu plată, se aplică:

- tarif pentru stationarea de scurtă durată:
- tarife pentru abonamente zona rosie:
    1. abonament lunar;
    2. abonament anual;
    3. abonament tip riveran.

Tarifele pentru parcare se achită prin cumpărarea de abonamente de parcare de la Structura de gestionare a parcărilor publice, prin cumpărarea de tichete de parcare, utilizând parcometrele amplasate în parcările cu plată care functionează pe bază de monede/bancnote/sisteme de plată electronice sau chip card reîncarcabil achizitionat de la Structura de gestionare a parcărilor publice.

Tichetele de parcare sunt instrumente de plată pentru staționări de scurtă durată de la 30 min până la 1 (una) zi, concepute astfel încât să poată fi utilizate în regim de autotaxare si unică folosintă.

Tichetele de la automatele electronice pentru tichete se vor procura de la cele mai apropiate parcometre și se vor afișa pe bord la vedere. Monedele şi/sau bancnotele se utilizează direct la parcometru, unde se introduc atâtea monede până la concurența sumei care reprezintă tariful aplicabil pentru unitatea de timp solicitată. Pentru plata tarifului cu monede/bancnote, utilizatorii parcărilor trebuie să dețină monedele/bancotele necesare înainte de a ocupa locul de parcare.

Beneficiază de gratuitate pentru ocuparea locurilor din parcările cu plată, următoarele categorii de autovehicule, cărora li se va elibera autorizaţii/legitimaţii de parcare:

a) aparţinând autorităţilor şi instituţiilor publice;

b) apartinând corpului diplomatic și consular în baza însemnelor distinctive de înmatriculare;

c) aparţinând persoanelor cu handicap fizic grav sau accentuat şi însoţitorilor acestora;

d) aparţinând altor asociaţii şi fundaţii care desfăşoară activităţi de interes public nominalizate prin hotărârea consiliului local;

În ceea ce privește spațiile de parcare, cea mai mare presiune se regăsește în zona centrală, în lungul bulevardului Matei Basarab și în vecinătatea primăriei, cererea pentru locuri de parcare fiind mai ridicată decât oferta zonei. În ceea ce privește parcarea rezidențială zonele cu cele mai mari dificultăți sunt amplasate între străzile Cuza Vodă, Mihai Eminescu, Ialomiței și bd. Chimiei.

La momentul actual, parcările publice din Municipiul Slobozia pot fi folosite de orice persoană care deține un autovehicul, indiferent de localitatea de proveniență.

2.9.3.8. Mijloace alternative de mobilitate

Din analiza situației existente a municipiului Slobozia, se observă un procent ridicat al spațiilor pietonale dimensionate corespunzător. Cu toate acestea, se identifică și trotuare subdimensionate care îngreunează deplasările pietonale sau străzi cu un grad insuficient de permeabilitate (treceri de pietoni aflate la distanțe prea mari).

Municipiul este tranzitat pe direcția est-vest de bulevardul Matei Basarab, cu un gabarit de categoria I, ce prezintă un grad ridicat de siguranță pietonală prin culoarele de parcări laterale de o parte și de alta a bulevardului, bariere vegetale de aliniament si mediane verzi, precum și amplasarea sistemelor de calmare a traficului (delimitatoare de viteză și bump-uri la nivelul trecerilor de pietoni).

Din punct de vedere al imaginii urbane, municipiul Slobozia, prezintă un caracter peisagistic distinct, ce contribuie la calitatea traseelor pietonale, îmbunătățind totodată calitatea mediului înconjurător prin gradul ridicat al spațiilor verzi. Aceste tipologii de tronsoane pietonale se identifică cel mai bine pe bulevardele Unirii, Matei Basarab și

Chimiei. La nivelul străzilor secundare, se identifică același tip de caracter al spațiilor pietonale, preponderent în zonele de locuire colectivă. Cu toate acestea, este necesară asigurarea conectivității și accesibilității către obiectivele principale de interes zonale (școli, servicii, instituții publice), scopul principal fiind încurajarea deplasărilor nemotorizate.

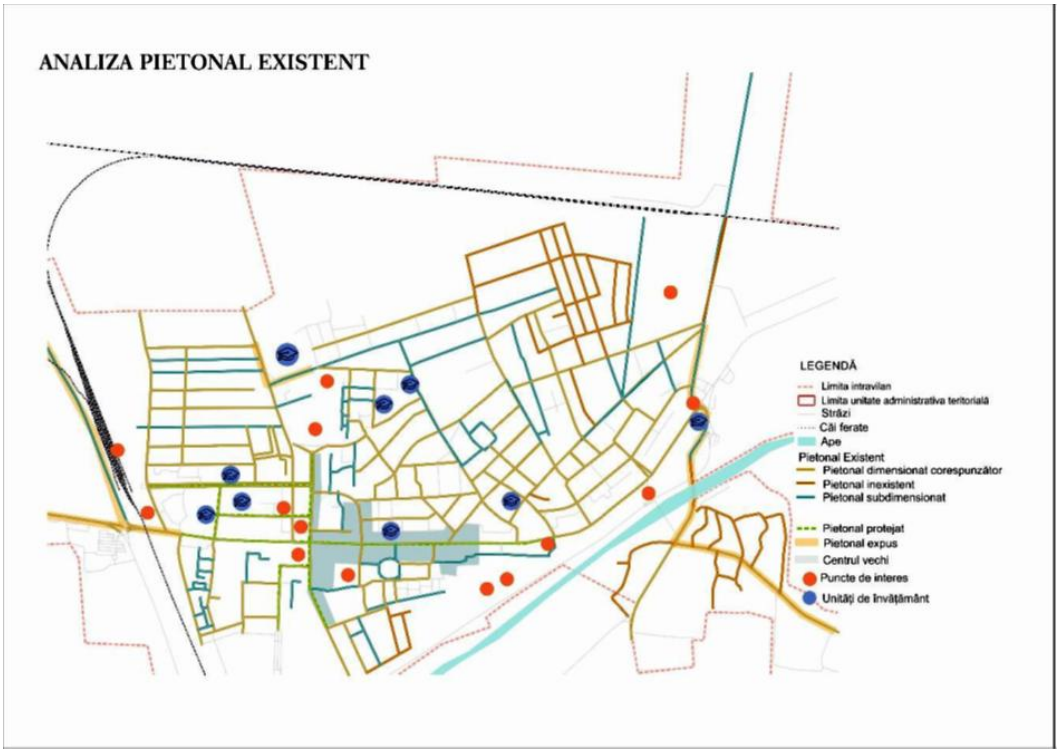

Fig. 2.81. Analiza capacității zonelor pietonale

În momentul de față, municipiul Slobozia nu deține infrastructură velo, dar configurația tramei stradale permite amenajarea unei rețele de piste și benzi pentru biciclete. Dimensiunea redusă a orașului și relieful care nu prezintă pante accentuate pe teritoriul intravilanului municipiului face favorabilă conturarea unui traseu de biciclete care să îl înconjoare și să facă legătura între principalele zone învecinate (Cartierul Bora, Amara, Slobozia Nouă etc.).

2.9.3.9. Managementul traficului

În Municipiul Slobozia, organizarea și controlul traficului sunt realizate prin reglementări pe baza indicatoarelor de circulație și a marcajelor rutiere (semnalizare rutieră statică) și prin reglementări prin semaforizare (semnalizare rutieră dinamică).

Conform datelor primite de la Primăria Municipiului Slobozia, intersecțiile și trecerile de pietoni semaforizate sunt cele menționate în tabelul următor.

Tab. 2.1. *Amplasamentul intersecțiilor semaforizate*

Nr.	Denumirea Intersecțiilor
1	Strada Gării - Bulevardul Unirii
2	Strada Lacului - Bulevardul Unirii - strada Episcopiei
3	Bulevardul Unirii - Bulevardul Chimiei
4	Bulevardul Matei Basarab - Bulevardul Chimiei
5	Bulevardul Cosminului - Bulevardul Matei Basarab
6	Strada Ialomiței - Bulevardul Matei Basarab - strada Adrealului
7	Strada Ștefan cel Mare - Bulevardul Matei Basarab

O altă modalitate de creștere a siguranței circulației și a fluenței traficului o constituie sensurile giratorii. Lista principalelor sensuri giratorii din Municipiul Slobozia este prezentată în tabelul următor:

Tab. 2.2. Amplasamentul principalelor sensuri giratorii

Nr.	Denumirea intersecțiilor cu sens giratoriu
1	Șoseaua București-Constanța - Șoseaua Amara - Bulevardul Matei Basarab
2	Bulevardul Matei Basarab - Șoseaua București-Constanța - Șoseaua Brăilei

Localizarea intersecțiilor semaforizate, dar și intersecțiile cu sens giratoriu în rețeaua rutieră a Municipiului Slobozia sunt prezentate în harta de mai jos.

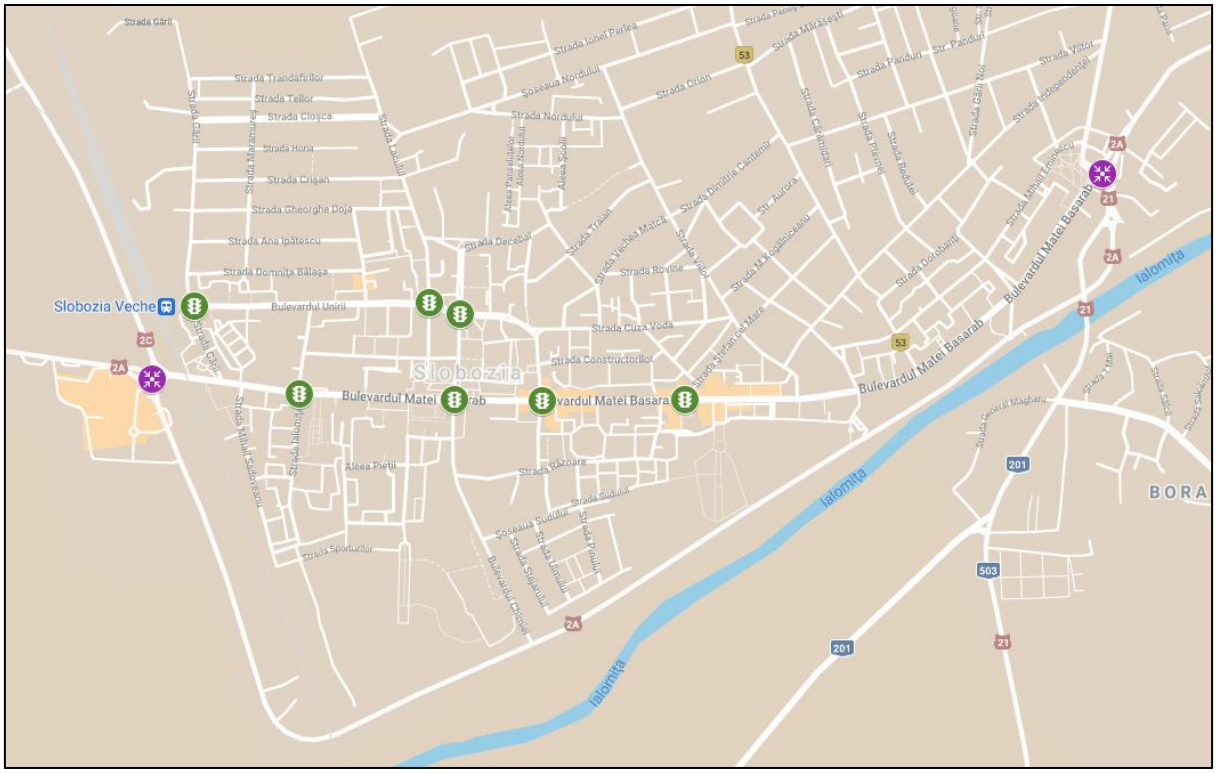

Fig. 2.82. *Localizarea intersecțiilor și trecerilor de pietoni semaforizare și intersecțiile cu sens giratoriu, 2021*

În ceea ce privește siguranța circulației, aceasta a fost analizată în raport cu accidentele înregistrate în perioada 2016-2020. Valorile prezentate în continuare se referă la accidentele produse pe raza municipiului Slobozia, în zona intravilană acoperită cu dispozitivul rutier.

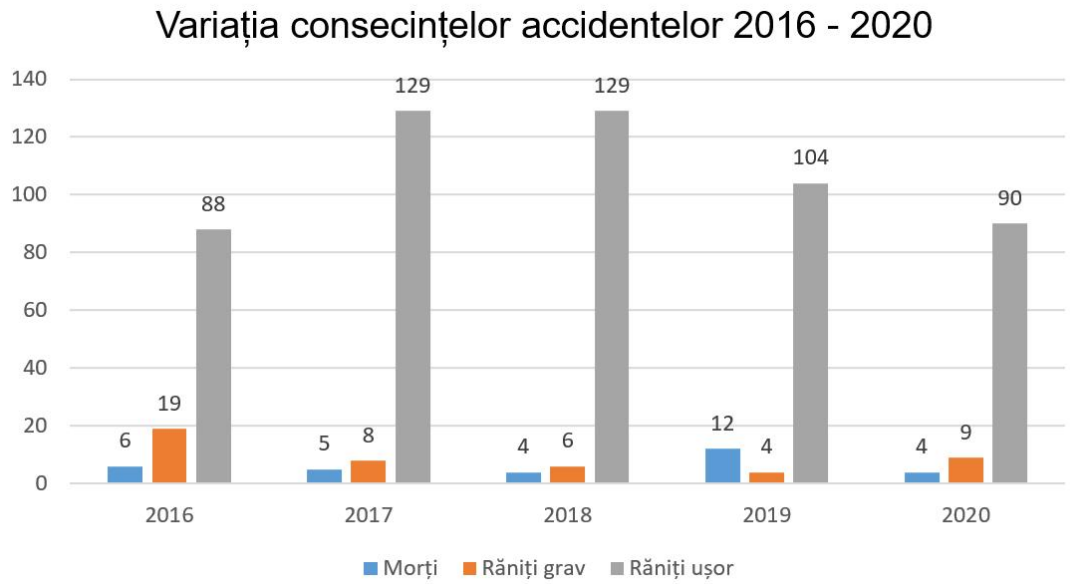

Fig. 2.83. Indicatori ai variației consecințelor accidentelor, 2016-2020

După cum se observă, valorile au o tendință general crescătoare, cu o scădere în anul 2019 si 2020, posibil datorată circulației reduse din cauza restricțiilor impuse de situația pandemică.

În ceea ce privește cauzele producerii accidentelor grave/ușoare, acestea au fost identificate detaliat pentru anii 2016 -2020, sancțiunile contravenționale acordate fiind specificate în tabelul următor. De asemenea, ponderea acestora a fost reprezentată grafic mai jos.

Tabel 2.56. Cauza sancțiunilor contravenționale, 2016 – 2020

Neacordare prioritate pietoni	38
Neacordare prioritate vehicule	40
Nerespectare distanță între vehicule	34
Viteza neadaptată la condițiile de drum	23
Neasigurare mers înapoi	16
Abateri bicicliști	31
Neasigurarea la schimbarea direcției de mers	5
Pietoni pe partea carosabilă	58
Alte abateri savarsitre de conducători auto	109
Conducerea subinfluența alcoolului	11
Depășirea neregulamentară	12

Neasigurare schimbare bandă	18
Circulație pe sens opus	3
Abateri ale conducătorilor de atelaje sau animale	23
Viteză neregulamentară	16
Abateri ale conducătorilor de utilaje	1
Adormire la volan	5
Defectiuni tehnice vehicul	5
Nerespectare semnalizare semnalizare semafor	8
Total	**456**

Din analizele de mai sus rezultă necesitatea implementării de măsuri și proiecte care să conducă la creșterea siguranței rutiere și să asigure abordarea problemelor legate de: organizarea circulației rutiere, semnalizarea statică și dinamică, managementul traficului, treceri de pietoni semnalizare, semnalizarea rutieră specifică pentru bicicliști si crearea de soluții alternative de mobilitate urbană.

De asemenea, prin impulsionarea utilizării cu preponderență a transportului public și a soluțiilor de mobilitate alternativă, așa cum este bike-sharing-ul, numărul de accidente poate scădea vertiginos, în beneficiul creșterii performanței în transportul public.

2.10. INFRASTRUCTURA TEHNICO-EDILITARĂ

2.10.1. Utilitățile publice

Municipiul Slobozia este dotat edilitar cu rețea de alimentare cu apă potabilă și canalizare, rețea de gaz metan și rețea de distribuție a energiei electrice.

România şi-a luat angajamentul faţă de Comisia Europeană să realizeze obiectivele în aplicarea Directivei CE 98/83/CE, în ceea ce priveşte calitatea apei folosite pentru consum.

România trebuie să înceapă să aplice toate măsurile necesare astfel încât să se asigure faptul că alimentarea cu apă potabilă se face în concordanţă cu prevederile Directivei, înţelegând prin aceasta că se stabileşte cererea de apă potabilă, se inspectează sistemele de alimentare cu apă, se urmăreşte şi se monitorizează calitatea apei potabile, se diseminează informaţia şi se raportează.

La nivelul localităţilor, alimentarea cu apă a populaţiei se asigură prin sisteme centralizate de alimentare cu apă sau din instalaţii locale.

Indicatorii care sunt monitorizaţi de către autorităţile competente sunt următorii:

- *Numărul de localităţi care dispun de o reţea de distribuţie a apei potabile şi lungimea reţelei în km, în mediu urban şi rural;*
- *Populaţia racordată la reţelele de apă;*
- *Intensitatea consumului de apă pe cap de locuitor.*

În tabelul următor este prezentată situația, la nivelul anilor 2015 și 2019, a numărului de localităţi care dispun de instalaţii de alimentare cu apă potabilă din Regiunea Sud - Muntenia .

Tabel 2.57. Număr de localități cu instalații de alimentare cu apă potabilă [216]

Medii de rezidenta	Regiunea de dezvoltare și județele componente	Ani	
		Anul 2015	Anul 2019
		UM: Numar	
		Numar	Numar
Urban	Regiunea SUD-MUNTENIA	48	48
	Argeș	7	7
	Călărași	5	5
	Dâmbovița	7	7
	Giurgiu	3	3
	Ialomița	7	7
	Prahova	14	14
	Teleorman	5	5
Rural	Regiunea SUD - MUNTENIA	369	399
	Argeș	84	88
	Călărași	45	46
	Dâmbovița	62	68
	Giurgiu	16	19
	Ialomița	53	53
	Prahova	76	80
	Teleorman	33	45

În concluzie, se observă faptul că la sfârşitul anului 2019, numărul de localităţi cu instalaţii de alimentare cu apă potabilă a fost de 477, în creștere față de anul 2015 (417 de localități. Această evoluție se datorează exclusiv creșterii numărului localităţilor racordate la instalaţii de alimentare cu apă potabilă din mediul rural.

În județul Ialomița, situația este diferită celei de la nivel regional, în sensul în care nu s-a înregistrat nicio modificare față de situația anului 2015.

Resursele de apă din regiunea Sud-Muntenia sunt constituite **din ape de suprafaţă** (râuri, lacuri naturale şi lacuri de acumulare amenajate, fluviul Dunărea) şi **ape subterane**.

[216] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

Reţeaua hidrografică a regiunii Sud-Muntenia aparţine bazinelor hidrografice Olt, Vedea, Argeş, Ialomiţa, Siret şi a unor bazine secundare aferente Dunării (Mostiştea).[217]

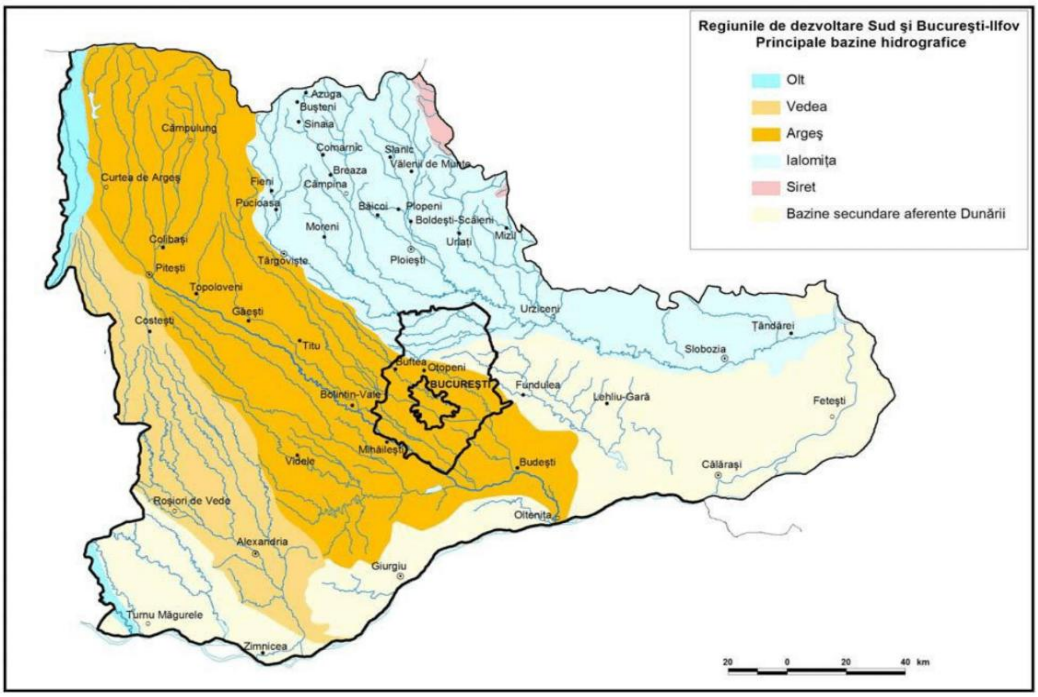

Fig. 2.84. Rețeaua hidrografică din regiunea Sud-Muntenia

Rețeaua hidrografică de suprafață a județului Ialomița cuprinde **ape curgătoare, limane fluviatile, lacuri de luncă, lacuri de albie și lacuri artificiale** ce joacă un rol determinant în existența varietății factorilor biotici. Reţeaua hidrografică este mult influenţată de morfologie, iar natura substratului (a depozitului) şi condiţiile climatice determină o scurgere specifică mică (sub 1l/s km^2) şi o densitate de drenaj mult redusă (0,1 km/km^2). Râurile alohtone prin debitele pe care le înregistrează sunt deosebit de importante sub aspectul resurselor de apă, într-o regiune în care densitatea arterelor de apă este mică, necesitând compensarea acesteia cu sisteme de irigaţie.

Reţeaua de ape subterane este formată din **ape freatice potabile**, aflate la adâncimi de 2-7 m în lunci și 5-30 m în cea mai mare parte a județului, având o compoziție chimică formată din bicarbonaţi de calciu, magneziu, sulf şi sodiu. Apele freatice sunt situate la adâncimi de 1-5 m în dreptul Bălții Ialomiței și au direcția de curgere spre brațele Dunării. Au fost identificate **resurse de apă termală în zonele Amara și Giurgeni**, cu o temperatură de 40^{0}C.[218]

2.10.1.1. Sistemul de alimentare cu apă potabilă

[217] *Sursa*: *Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 Al Regiunii Sud Muntenia*
[218] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-II-a Partea 1. Analiza Situației Existente*

Conform Legii nr. 241/2006 privind serviciile de alimentare cu apă și canalizare, în cazul delegării gestiunii pentru furnizarea serviciilor, autoritățile locale de administrație publică transferă către unul sau mai mulți operatori îndatoririle și responsabilitățile privind furnizarea serviciilor utilitare publice precum și managementul și operarea sistemelor aferente de alimentare cu apă și canalizare apă uzată, pe baza unui contract de delegare a gestiunii, aprobat prin decizia autorității concedente.

Conform strategiei aprobată prin *POS Mediu*, *Contractul de Delegare* este acordat direct *Operatorului Regional*, prin aplicarea excepției la regula de ofertare, în conformitate cu Legea 241/2006. Pentru acordarea directă a contractului de delegare trebuie de asemenea luate în considerare regulile europene obligatorii pentru recursul la excepția acordării directe (așa numitele reguli "interne").

Operatorii cărora li s-au delegat serviciile de apă canal în județul Ialomița sunt identificați în figura de mai jos. Prin contractul de delegare de gestiune li se asigură operatorilor dreptul exclusiv de a furniza alimentarea cu apă și serviciile de canalizare în zona acoperită de unitățile administrativ-teritoriale, concesionând și activele publice din cadrul sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.

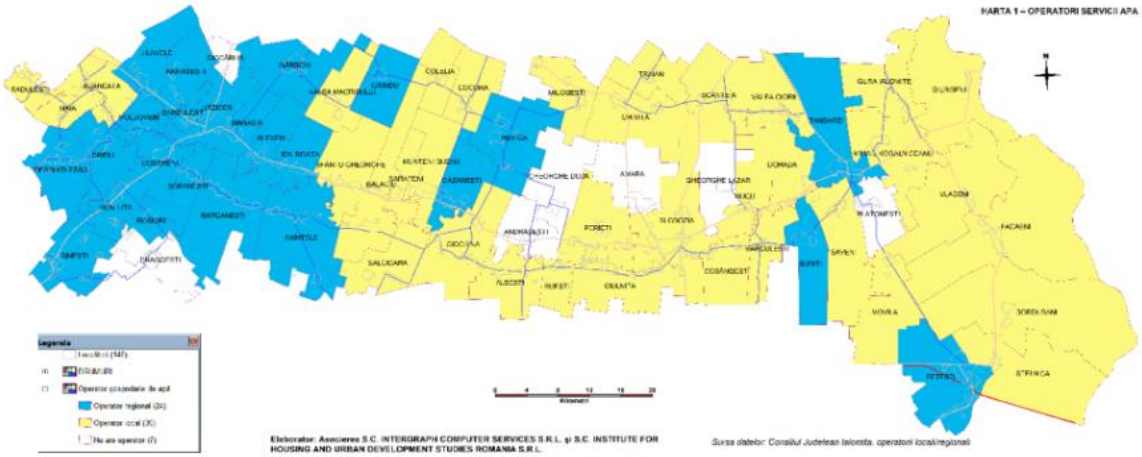

Fig. 2.85. Operatori servicii de apă din Județul Ialomița – HARTI GEOSPATIALE[219]

Municipiul Slobozia dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă care deservește consumatorii casnici, consumatorii publici și o parte din consumatorii industriali. Calitatea apei extrase din foraje corespunde standardelor Legii apei potabile nr. 458/2002 şi normelor CE 98/83 din 1998 privind indicatorii de calitate pentru apa destinată consumului uman.

În trecut se folosea frontul de apă captat din Dunăre, dar dată fiind poluarea fluviului Dunărea și

[219] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-II-a Partea 1. Analiza Situației Existente*

expunerea municipiului Slobozia la accidente de poluare chimică și radioactive, Consiliul Local al Municipiului a decis implementarea unui proiect care constă în schimbarea sursei de apă care să alimenteze rețeaua de apă potabilă a municipiului.

O rezervă de apă cu un grad ridicat de potabilitate a fost identificată și primul foraj a fost executat în vederea realizării unei surse de apă subterane din frontul de captare paralel cu DN 21 Brăila - Călărași, de la adâncimea de 110 m din stratul hidro-geologic Frățilești, alimentare începută în iulie 2009.

Utilizarea apei din sursă subterană va duce la reducerea numărului de afecțiuni de origine hidrică, reducerea riscului de întrerupere a alimentării cu apă urmare a unor accidente ecologice pe fluviul Dunărea, creează apariția unui disponibil de apă care va fi folosit la dezvoltarea ulterioară a rețelei municipale de apă.

În prezent, **alimentarea cu apă a municipiului Slobozia** [220], inclusiv cartierele Bora și Slobozia Nouă, pentru un număr total de 52.631 locuitori, precum și furnizarea de apă potabilă către comunele Scânteia, Ciulnița, Cosâmbești și Mărculești, este asigurată prin:

- ***Front captare din sursa subterană*** format din 20 foraje de mare adâncime (100-110 m), situat în zona Brâncoveni-Drajna;

- ***Uzina de Apa Sud*** - situată pe Șos. Călărași, DN 21, km 2. Activitățile desfășurate în *Uzina de Apă* cuprind: captarea din sursa subterană, transportul, tratarea, înmagazinarea, analiza calității și furnizarea apei potabile în rețeaua de distribuție;

- ***Sistemul de alimentare cu apă*** al municipiului care este inelar, apa potabilă fiind furnizată de *Uzina de Apă* în sistem gravitațional.

[220] *Sursa: Date furnizate de S.C. URBAN S.A. Slobozia*

Exploatarea uzinei de apă cuprinde totalitatea operatiunilor efectuate pentru potabilizarea apei din sursa subterana si cuprinde trei aspecte :

exploatare front captare;
exploatare statie tratare apă;
monitorizare front captare și uzina de apă;
analizele de laborator pe parcursul procesului tehnologic.

Frontul de captare al apei din subteran are o capacitate totală de 288 l/s și un debit mediu captat/tratat de cca. 150 l/s (cca.53% din capacitatea frontului de captare).

Alimentarea cu apă este asigurată din sursa subterană a Municipiului Slobozia, dintr-un număr de 20 foraje de mare adâncime (100-110 m), amplasate pe un aliniament N-S în zona Brâncoveni-Drajna, în partea stângă a DN 21 Slobozia – Călărași.

Monitorizarea frontului de captare este asigurata de aplicatia PC-SCADA ce îndeplinește următoarele funcții:

- *preluare, afișare și stocare a datelor primite de la puțuri;*
- *transmitere comenzi de oprire/pornire pompe în regim manual și automat;*
- *afișează pagina sinoptică cu stările echipamentelor și informații despre acestea;*
- *vizualizează pagini caracteristici cu grafice, presiuni, debite și evenimente;*
- *la aparația unui eveniment avertizează optic despre acest lucru, notificând ora și data în raportul de evenimente;*
- *afișează și stochează rapoarte în funcție de perioada selectată.*

Aplicația monitorizează și concentrațiile de clor pe ieșirile din cele două rezervoare și turbiditatea pe ieșire rezervor 10000 mc, dar nu face reglajul dozei necesare de clor.

Apa captată din forajele de pompe submersibile, este pompată până la stația de tratare a apei a municipiului Slobozia.

Stația de tratare a apei asigură tratarea, înmagazinarea, analiza calității apei în laboratorul de analize fizico-chimice și microbiologice si furnizarea apei potabile în rețeaua de distribuție. Procedura de tratare asigură eliminarea fierului, manganului și amoniului din apa provenită din sursa subterană.

Construcțiile tehnologice proiectate/realizate spre utilizare la tratarea apei pentru ca aceasta să se încadreze în limitele de potabilitate sunt:

- *stația de preoxidare-coagulare-floculare* - compusă din 2 bazine de reacție legate în paralel, fiecare cu o capacitate de 150l/s, cu funcționare independentă;
- *stația de filtre* - 3 filtre, cu câte 2 cuve fiecare;
- *clorinarea apei filtrate* în bazinele de sub cuvele filtrelor, pentru reducerea amoniului;
- *rezervoare pentru înmagazinarea apei potabile* - înmagazinarea apei potabile se face în cele două rezervoare existente: 2x3000 si 10000 mc.

Statia de tratare furnizează în regim continuu (24 ore din 24), în mod gravitațional, apă în rețeaua de distribuție, presiunea în rețea având valori cuprinse între 1,8 și 2,1 atm.

Laboratorul stației de obținere a apei potabile funcționează în cadrul *S.C.URBAN S.A.*, programul monitorizării calității apei fiind realizat conform Legii 458/2002 modificată și completată de Legea 311/2004, HG 974/2004 și Ord.22/2017 astfel:

- ✓ *monitorizarea de control a parametrilor fizico-chimici și microbiologici se efectuează în laboratorul stației de tratare;*
- ✓ *monitorizarea de audit se face în laboratorul DSP Ialomița. Analizele pentru care DSP Ialomița nu are dotarea tehnică corespunzătoare pentru efectuarea lor și care trebuie executate conform reglementarilor în vigoare, sunt realizate cu laboratoare acreditate la nivel național și transmise la D.S.P.Ialomița.*

Laboratorul stației de tratare este înscris pentru determinări fizico-chimice și microbiologice la Ministerul Sănătății, *Certificat de Înregistrare NE.591/23.10.2020*.

Sursele de alimentare cu apă asigură debitul de apă potabilă consumatorilor individuali, agenţilor economici şi obiectivelor social-culturale şi administrative ale municipiului Slobozia.

După traversarea râului Ialomița, apa potabilă este preluată de sistemul de distribuție. În ceea ce privește **cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor din municipiul Slobozia** se observă faptul că, cantitatea totală de apă distribuită a scăzut de la 3.196 mii metri cubi în anul 2010, până la valoarea de 2.213 mii metri cubi în anul 2019. Situația este similară și din punct de vedere al cantității de apă destinată consumului casnic, care a înregistrat o scădere continuă din anul 2010 până în anul 2019, de la 1886 mii metri cubi în anul 2010, la 1624 mii metri cubi în anul 2019.

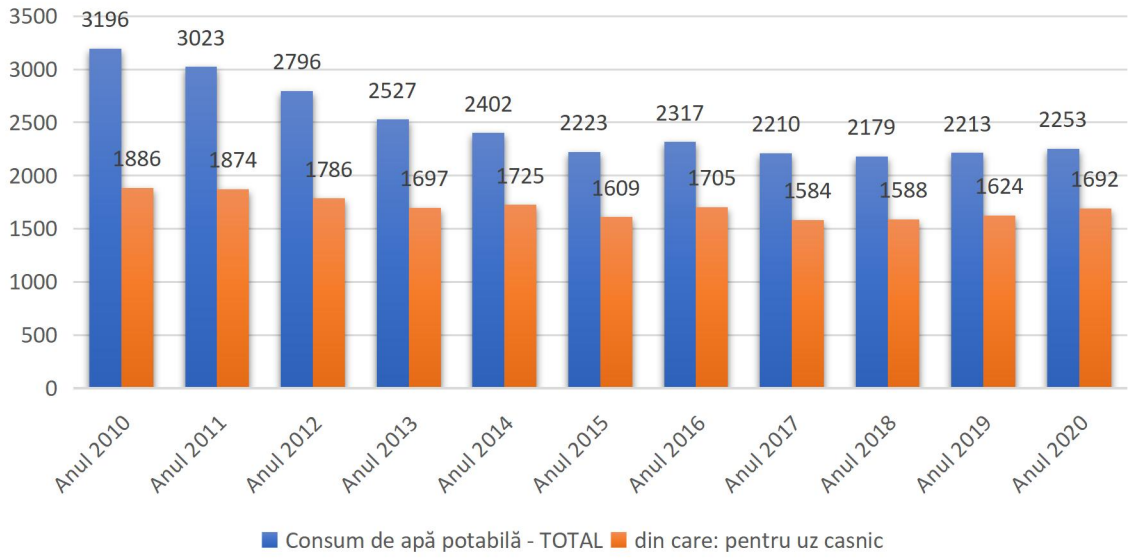

Fig. 2.86. Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor din Municipiul Slobozia, în perioada 2010-2019 [221]

[221] *Sursa: Date furnizate de S.C. URBAN S.A. Slobozia*

De asemenea, în anul 2020, starea tehnică a rețelei este funcțională, având o **lungime totală a reţelei simple de distribuţie a apei potabile de 95,64 km**.

Principalele deficiențe constatate de S.C. URBAN S.A. în sistemul de alimentare cu apă a municipiului Slobozia:

- ⇒ ***inexistența unei conducte de aducțiune de rezervă de la frontul de captare la stația de tratare;***
- ⇒ ***parametrul sodiu > 200 mg/l (limita prevazută de legislația în vigoare). Pentru conformare este necesară finalizarea investiției Primariei Municipiului Slobozia, prin punerea în funcțiune a instalației de osmoză la Stația de tratare a apei.***

2.10.1.2. Sistemul de canalizare

Potrivit datelor disponibile de la *Institutul Național de Statistică*, se observă faptul că, în anul 2019, judeţul Ialomița ocupa locul 4 în Regiune din punct de vedere al numărului de localităţi racordate la reţeaua de canalizare publică, reprezentând 8,50% din totalul localităților racordate ale Regiunii.

În ceea ce privește lungimea totală simplă a conductelor de canalizare publică în Regiunea Sud-Muntenia, aceasta a fost, în anul 2019, de 4145,5 Km, iar la nivelul județului Ialomița de 402,3 km.

Din punct de vedere al localităților din județul Ialomița racordate la sistemul centralizat de canalizare, se constată faptul că, în perioada 2015-2019, numărul localităţilor din mediul urban a rămas constant pe toată perioada de analiză, iar în mediul rural, creșterea numărului de localități racordate s-a produs în anii 2017 și 2018.

Chiar și în aceste condiții, nu toată populaţia din aceste localităţi are acces la reţeaua de canalizare.

Tabel 2.58. Numărul de localități din județul Ialomița racordate la sistemul centralizat de canalizare, în perioada 2015-2019 [222]

Medii de rezidenta	Județ	Ani				
		2015	2016	2017	2018	2019
Urban	Ialomița	6	6	6	6	6
Rural	Ialomița	5	5	6	7	7

În concluzie, gradul de acoperire cu reţele de canalizare în mediul urban este nesatisfăcător, necesitând investiţii pentru extinderea acestora sau retehnologizarea şi

[222] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

modernizarea celor existente. În mediul rural, în general, nu există reţele de canalizare, gradul de acoperire fiind foarte mic.

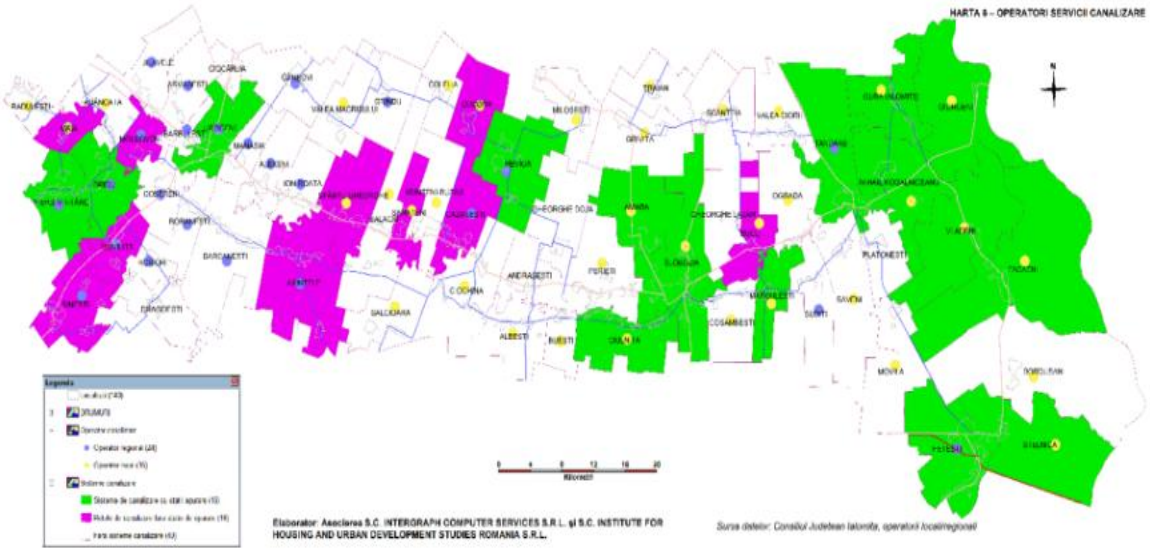

Fig. 2.87. Operatori servicii canalizare în Județul Ialomița – HARTI GEOSPATIALE [223]

Rețeaua de canalizare a municipiului Slobozia[224] este în sistem divizor în proportie de 90% și se află în exploatarea **S.C. URBAN S.A. Slobozia**.

Sistemul de canalizare pluvială din municipiul Slobozia se împarte în trei sectoare de colectare ape pluviale:

- ***Colectorul principal*** - colectează cca. 70% din apele pluviale ale municipiului. Acestea ajung în bazinul de retenție Sud(V= 8700 mc , S= 1750 mp), de unde sunt pompate în râul Ialomița cu trei pompe tip Epeg 150 și 3 pompe tip BRATES 250;
- ***Colectorul II*** - adună apele pluviale din partea de nord–est a municipiului Slobozia (cca. 10%) în bazinul de retenție Nord(S= 1760 mp , V= 6160 mc), iar de aici sunt pompate cu o pompa tip Epeg 100 și 2 pompe tip ZENIT în canalul deschis Nord;
- ***Canalul deschis Nord*** - colecteaza apele pluviale din bazinul de retenție Nord și apele pluviale din zona de nord-vest a Sloboziei. Din canalul deschis Nord, apele pluviale ajung într-un bazin betonat de unde prin pompare (stația de pompare aparține SNIF Slobozia) sunt descărcate în pârâul Crivaia.

Rețeaua de apă uzată menajeră și industrială funcționează în sistem forțat. Pe sistem sunt amplasate **stații de pompare** astfel:

- *S.P. Sud (St= 722,24 mp, Sconstr. = 33 mp)*;
- *S.P. Nord (St =217,5 mp, Sconstr. = 16 mp);*
- *S.P. I.A.C.M.I. (St = 20 mp , Sconstr. = 20 mp);*
- *S.P. Nisipuri;*
- *S.P. Cuza Voda (St = 768 mp, Sconstr. = 106 mp);*
- *S.P. Caramidari (St = 1417,4 MP, Sconstr. = 96 mp);*

[223] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - ETAPA a-II-a PARTEA 1. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE*
[224] *Sursa: Date furnizate de S.C. URBAN S.A. Slobozia*

- *S.P. str. Horia;*
- *SP. str. Ionel Perlea;*
- *S.P. apă uzată tip cheson amplasată în str. Viitor-Plevna;*
- *S.P. apă uzată Petrom, tip cheson amplasata in Sos. Brăilei;*
- *S.P. apă uzată tip cheson Kaufland;*
- *S.P. apă uzată tip cheson SP UM;*
- *S.P. apă uzată tip cheson SM 1 Slobozia Nouă (Cimitirului);*
- *S.P. apă uzată tip cheson SM 2 Slobozia Nouă(str. Școlii);*
- *S.P. apă uzată tip cheson SM 3 Slobozia Nouă(str. Iezerului);*
- *S.P. apă uzată tip cheson SM 1 Bora-str. General Magheru;*
- *S.P. apă uzată tip cheson SM 2 Bora-Selena;*
- *S.P. apă uzată tip cheson SM 3 Bora - str.General Magheru (Biserica);*
- *S.P. apă uzată tip cheson Bora;*
- *S.P. apă uzată SPM Bora str. Stânjenei;*
- *S.P. apă uzată SPM Bora I.A.S.;*
- *S.P. apă uzată Centrul Multifuncțional-Asistența Socială;*
- *S.P. apă uzată SPM Independenței-Plevna;*
- *25. SPM Gării Noi (Dropiei).*

Stațiile de pompare apă uzată, pompează apele uzate colectate în stația de epurare a municipiului Slobozia. Activitatea de evacuare a apelor uzate cuprinde și operațiile de vidanjare.

Pe sistemul de canalizare pluvială sunt amplasate **stații de pompare** astfel:

- *Stația pluvială nr.1 Strand*
- *Stația pluvială nr.2 NORD.*

Lungimea totală simplă a rețelei de canalizare este de 109,943 km, din care pentru ape menajere și tehnologice 79,923 km din OL, fontă, PEHD/PAFSIN, PVC, azbociment și PREMO cu Dn de la 101 mm până la diametre mai mari de 450 mm.

Gradul de racordare al populației la rețeaua de canalizare menajeră: aprox.95%.

Îmbunătăţirea continuă a calităţii şi eficienţei serviciului public de apă şi canalizare este o prioritate a *Primăriei Municipiului Slobozia*.

2.10.1.3. Epurarea apelor uzate

O problemă încă nerezolvată în ceea ce privește epurarea apelor uzate o reprezintă evacuările de ape menajere provenite din localităţile urbane şi rurale care nu şi-au realizat încă staţii de epurare noi sau retehnologizate. De asemenea, chimizarea în exces a agriculturii a determinat modificarea echilibrului solului şi acumularea în sol, precum şi în apa freatică a substanţelor minerale.

Apele uzate epurate evacuate depăşesc, în general, limitele la indicatorii de calitate impuşi prin legislaţie, care interzice evacuarea în receptorii naturali a apelor uzate care conțin pesticide, a apelor uzate conținând patogeni sau viruși, provenind de la spitale, unități zootehnice, abatoare și a afluenților stațiilor de epurare orășenești.

Principalii indicatori de calitate la care s-au înregistrat depăşiri ale limitelor autorizate au fost următorii: suspensii totale, CBO5, CCOCr, substanţe extractibile, reziduu fix, azot total, fosfor total. Aceste depăşiri se datorează exploatării necorespunzătoare a echipamentelor existente, dar şi necesităţii de retehnologizare a acestora. Majoritatea staţiilor de epurare sunt dotate doar cu treaptă mecanică, nu şi biologică, calitatea apelor evacuate fiind necorespunzătoare.

Se poate afirma faptul că problemele legate de calitatea apelor de suprafaţă şi a celor subterane sunt cauzate în general de:

- ✓ rata redusă a populaţiei racordate la sistemele de colectare şi epurare a apelor uzate;
- ✓ *eficienţa de epurare scăzută a staţiilor de epurare existente;*
- ✓ *existenţa, în zonele neracordate la canalizare, a surselor punctiforme de contaminare care cresc riscul de eutrofizare a receptorilor naturali şi riscul de îmbolnăvire al populaţiei;*
- ✓ *dezvoltării zonelor urbane şi protecţiei insuficiente a resurselor de apă;*
- ✓ *managementul necorespunzător al deşeurilor municipale şi industriale;*
- ✓ *utilizarea neraţională a îngrăşămintelor chimice şi a produselor de uz fitosanitar;*
- ✓ *exploatarea neautorizată a agregatelor minerale din albiile minore şi majore ale râurilor etc.*

Un alt aspect important este acela ce priveşte regimul natural al apelor, care a suferit în timp o serie de modificări cantitative şi calitative, datorită poluării şi executării unor lucrări hidroameliorative şi hidrotehnice, inclusiv captări.

În legătură cu modificările calitative ale apelor subterane, poluarea se produce cu substanţe impurificatoare care alterează calităţile fizice, chimice şi biologice ale acestora. De exemplu, un număr mare de hidrostructuri au suferit în timp procesul de contaminare cu azotaţi (NO_3). O situaţie cu totul aparte o reprezintă contaminarea acviferelor cu substanţe organice, amoniu şi bacterii, întâlnită mai ales în zonele de intravilan rural, unde din cauza lipsei de dotări cu instalaţii edilitare, apele uzate menajere ajung direct sau indirect în subteran.

În concluzie, pentru protecţia calităţii apelor sunt necesare următoarele măsuri:

implicarea autorităţilor administraţiei publice locale în elaborarea proiectelor şi obţinerea finanţărilor pentru realizarea sistemelor centralizate de alimentare cu apă, canalizare şi a staţiilor de epurare;

reabilitarea şi modernizarea staţiei de epurare municipale;

execuţia la termen a măsurilor şi lucrărilor prevăzute în Programele de etapizare parte integrantă a autorizațiilor de gospodărire a apelor;

îmbunătăţirea randamentelor de funcţionare a staţiei de epurare printr-o exploatare corespunzătoare conform prevederilor regulamentelor de funcţionare, întreţinere şi exploatare;
dotarea laboratoarelor operatorilor din sectorul de apă la nivelul necesar pentru controlul şi supravegherea calităţii apelor, în conformitate cu prevederile legale şi ale directivelor europene;
alinierea la cerinţele Directivei Nitraţilor prin: reducerea deversărilor de nutrienţi în corpurile de apă, promovarea schimbărilor comportamentale la nivel local şi sprijin pentru întărirea cadrului de reglementare şi a capacităţii instituţionale;
continuarea procesului de regionalizare a operatorilor existenţi în sectorul de apă.

Stația de epurare a municipiului Slobozia [225] (St = 27857,0 mp, Sconstr. = 19985 mp) este amplasată pe Șos. București-Constanța, km 150.

În prezent, în stația de epurare se primesc ape de la:

- ***SP. Cărămidari, conducta cu DN 1000 mm;***
- ***Abator – Avicola, conducta DN 400 mm;***
- ***PECO SA., conducta DN 350 mm;***
- ***Cheson Dacia Service , conducta DN 100 mm;***
- ***Cheson Bora;***
- ***SM 3 Slobozia Nouă.***

S.C. URBAN S.A. are încheiate contracte de preluare a apelor uzate cu agenții economici care deversează apele uzate tehnologice și menajere în rețeaua de canalizare orășenească sau în căminul existent din incinta stației de epurare. Aceste contracte impun respectarea limitelor indicatorilor de calitate a apelor uzate evacuate conform NTPA 002 (privind condiţiile de evacuare a apelor uzate în reţelele de canalizare ale localităţilor şi direct în staţiile de epurare) - HG nr. 188/2002 modificata si completata cu H.G. nr. 352/2005 .

Stația de epurare a municipiului Slobozia a fost retehnologizată, în anul 2011 intrând în funcțiune treapta biologică. Capacitatea maximă a stației de epurare este de 750 l/s în treapta mecanică și 400 – 600 l/s în treapta biologică. În cadrul stației de epurare apele uzate intră în distribuitor, urmează deznisipatorul cuplat cu separatorul de grasimi al liniei II, apoi ajung în decantorul primar de unde ajung in stația de pompare intermediară, după care în treapta biologică, iar de aici în decantorul secundar, de unde o parte din nămol ajunge înapoi in treapta biologică, iar excesul de nămol ajunge la paturile de uscare.

Randamentul stației de epurare:

- *pentru CCOCr - 90 %*
- *pentru amoniu - 95 %*
- *CBO5 cca. - 95 %*

[225] *Sursa: Date furnizate de S.C. URBAN S.A. Slobozia*

- *indepartare rezidiu fix - 95 %*
- *indepartare substante extractibile totale - 95 %*
- *fosfor total - 80%*
- *azot total - 70%.*

*Staţia de epurare are următoarele **dotări**:*

- ***LINIA APEI***
  Grătarele
  Deznisipator - separator de grăsimi aerat
  Staţia de pompare către tratamentul biologic
  Reactorul biologic
  Decantorul secundar
  Dezinfecţia;
- ***LINIA NĂMOLULUI** – UNITĂŢI FUNCŢIONALE*
  Staţia de pompare a nămolului primar
  Site pentru nămolul primar
  Îngroşătorul de nămol primar
  Pomparea nămolului biologic în exces
  Bazinul de omogenizare
  Îngroşătorul gravitaţional de nămol (P= 0,25 kw)
  Staţia de deshidratare;
- ***LINIA DE SUPERNATANT*** - apa şi supernatantul din diverse surse ale tratamentului nămolului şi deshidratării, clasificării nisipurilor şi concentrării grăsimilor sunt drenate şi reintroduse prin pompare(2 x P=3,7 kw) în camera de recepţie, la intrarea influentului în staţia de epurare.

Volumul de apă epurată facturată în anul 2020 a fost de **2116,771 mii metrii cubi**.

În ceea ce privește consumul anual de energie electrică (MWh/an) pentru anul 2019 – semestrul I și semestrul II - apă potabilă, canalizare și epurare, valoarea acestuia a fost în scădere în anul 2016, față de anul 2015, situație prezentată în tabelul următor:

Tabel 2.59. Consumul anual de energie electrica (kwh) pentru apă potabilă, canalizare şi epurare, anul 2020

Nr. crt.	Activitatea	Semestrul I	Semestrul II
1.	APĂ	683536	766906
2.	CANALIZARE	284324	275860
3.	EPURARE	864270	873510
4.	ADMINISTRATIV	26082	21690

Principalele deficiențe constatate de S.C. URBAN S.A. în sistemul de canalizare – epurare:

- ⇒ ***Conducta de transport apă menajeră de la SPM Cărămidari la Stația de epurare izolată, trebuie deviată pe traseul de la str. Plevnei până la str. Independenței la intersecția cu str. Griviței (DN 800mm, L=390 m);***
- ⇒ ***Este necesară înlocuirea (reabilitarea) rețelei de canalizare menajeră din str. Lacului, între B-dul Unirii şi Sos. Nordului (DN 500mm, DN 400mm, L=250 m);***
- ⇒ ***De finalizat investiția Primăriei Municipiului Slobozia în zona de vest privind colectarea apelor pluviale și evacuarea acestora în canalul de desecare situat pe Șos. Amara (la ieșirea din oras spre orașul Amara);***
- ⇒ ***Este necesară retehnologizarea stațiilor de pompare ape menajere prin înlocuirea echipamentelor de pompare și decolmatarea chesoanelor de la SPM Cărămidari și Cuza Vodă;***
- ⇒ ***Este necesară înlocuirea sistemului de aerare la Stația de epurare prin insuflarea de aer pentru reducerea consumului de energie electrică;***
- ⇒ ***Punerea în funcțiune a liniei nămolului la stația de epurare.***

2.10.1.4. Sistemul de alimentare cu energie termică

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat reprezintă totalitatea activităților privind producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice, desfășurate la nivelul unităților administrativ teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale sau a asociațiilor de dezvoltare comunitară, dupa caz, în scopul asigurării energiei termice necesare încălzirii și preparării apei calde de consum pentru populație, instituții publice, obiective social-culturale și operatori economici.

În județul Ialomița, distribuţia *energiei termice* în sistem centralizat, aflată în declin în ultimii ani din cauza costurilor ridicate de producţie şi transport, tinde să fie înlocuită de sisteme mai mici, performante şi eficiente. Această „prăbușire” s-a datorat faptului că o mare parte din populaţia municipiului s-a debranşat de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, din cauza costurilor mari ale serviciului și a apariției centralelor proprii de încălzire, astfel că sistemul centralizat de încălzire a fost desființat.

În ceea ce privește locuințele individuale din mediul urban și din cel rural, acestea au sisteme de încălzire proprii: [226]

- ➢ **încălzire locală cu sobe** folosind combustibil solid (**lemn cărbuni**);
- ➢ **încălzire locală cu sobe folosind gazele naturale** în municipiile Slobozia și Urziceni, Fetești, orașul Țăndărei, comunele: Manasia, Coșereni, Grindu, Gârbovi,

[226] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-II-a Partea 1. Analiza Situației Existente*

- **centrale termice individuale** pe diverși combustibili (gaze naturale, combustibil lichid, gaz petrolier lichefiat) în prezent redus din totalul locuințelor individuale.

În municipiul Slobozia, alimentarea cu energie termică în sistem centralizat (de tip distribuție agent termic) a fost sistată datorită costurilor mari de furnizare a agentului termic si ca urmare a debranșării unui număr foarte mare de locuitori. În prezent, încălzirea locuințelor este asigurată în regim individual, in mare parte prin centrale termice de bloc și numeroase centrale de apartament.

Spaţiile comerciale amplasate la parterul acestor locuinţe colective sunt şi ele dotate cu surse individuale de energie termică, separarea instalaţiilor de încălzire fiind realizată de la fragmentarea şi închirierea/vinderea acestora către diversele firme.

Clădirile individuale din municipiu, inclusiv cele din localităţile componente Slobozia Nouă şi Bora, sunt încălzite în mare parte cu gaze la sobe sau sunt dotate cu încălzire centrală, utilizând centrale termice individuale.

Clădirile din sectorul terţiar şi-au rezolvat, în general printre primele, asigurarea cu energie termică de la centrale termice proprii echipate cu cazane moderne, automatizate, cu randament ridicat.

Pentru clădirile care urmează a se edifica în noile zone ale municipiului, dar şi pentru cele existente, trebuie studiată şi soluţia preparării apei calde menajere utilizând energia solară prin intermediul panourilor solare înglobate în acoperişul clădirilor sau pe terasele care permit adoptarea unei orientări şi unui unghi favorabile captării cu maximum de eficienţă a energiei solare. [227]

2.10.1.5. Reţeaua de alimentare cu gaze naturale

Gazele naturale reprezintă cel mai scump combustibil, având în acelaşi timp şi cel mai redus impact asupra mediului în comparaţie cu ceilalţi combustibili fosili (carbune, lignit), motiv pentru care reţeaua de distribuţie a gazelor naturale continuă să se extindă atât la nivel judeţean, cât şi municipal.

Pentru crearea unui sector energetic modern, corespunzător principiilor Uniunii Europene de liberalizare a pieţelor de energie electrică şi gaze naturale capabil să satisfacă cererea consumatorilor, activitatea de reglementare s-a axat pe creşterea transparenţei pieţelor de energie electrică şi gaze naturale, promovarea producerii de

[227] *Sursa: Program de Îmbunătăţire a Eficienţei Energetice (PIEE) pentru Municipiul Slobozia, Jud. Ialomiţa - Anul de raportare 2019*

energie electrică produse din surse regenerabile, promovarea producerii de energie electrică produse în capacităţi noi de cogenerare.

În ceea ce privește consumul de gaze naturale, în perioada 2015-2019, atât la nivelul întregii regiuni, cât și al județului Ialomița, se constată o scădere a consumului de gaze naturale cu 19,71% la nivelul întregii regiuni, respectiv cu 2,13% la nivelul județului Ialomița, situație prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel 2.60. Distribuția de gaze naturale pe localitățile ale Regiunii Sud-Muntenia, în perioada 2015-2019 [228]

Regiuni de dezvoltare și județe	Ani				
	2015	2016	2017	2018	2019
Regiunea Sud - Muntenia	827.758	832.490	901.873	935.128	959.394
Argeș	200.441	205.761	217.063	219.067	220.286
Călărași	66.530	63.978	67.146	63.872	64.948
Dâmbovița	163.147	165.604	182.544	187.480	188.455
Giurgiu	44.144	47.801	50.169	54.585	52.232
Ialomița	**45.804**	**44.998**	**53.420**	**53.576**	**57.000**
Prahova	273.348	272.804	293.796	314.098	336.235
Teleorman	34.344	31.544	37.735	42.450	40.238

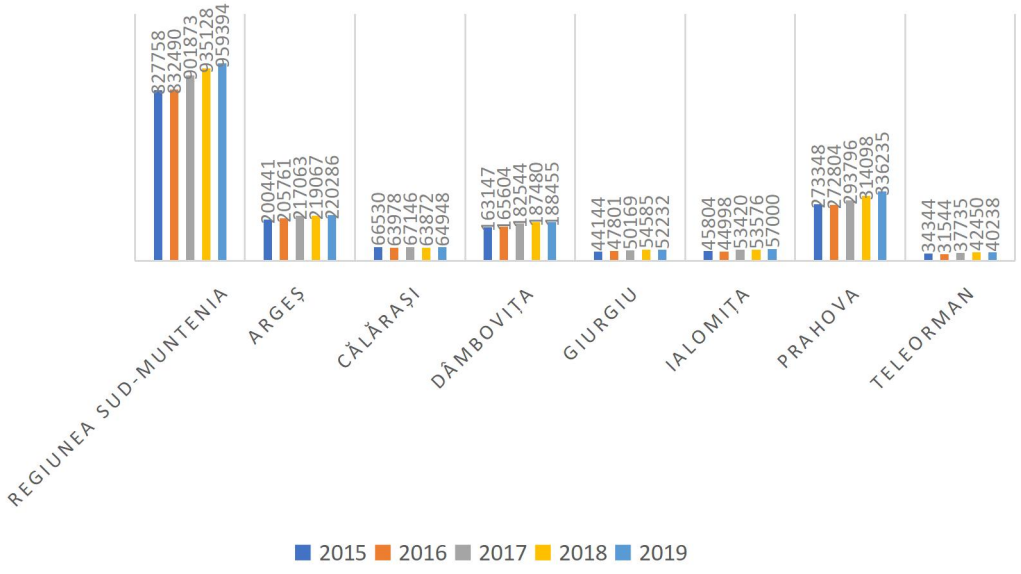

Fig. 2.88. Distribuția de gaze naturale pe localitățile ale Regiunii Sud-Muntenia, în perioada 2015-2019 [229]

[228] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*
[229] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

Alimentarea cu gaze naturale la nivelul **județului Ialomița** se realizează prin ***S.C. "DISTRIGAZ SUD REȚELE"***, operator economic care își desfășoară activitatea în domeniul distribuției gazelor naturale, având ca principal obiect de activitate distribuția combustibililor gazoși prin conducte.

Prin activitatea de distribuție, *Distrigaz Sud Rețele* asigură funcționarea în condiții de siguranță și la parametrii tehnici proiectați a tuturor elementelor componente ale sistemului de distribuție a gazelor naturale și a instalațiilor de utilizare, conform cu reglementările în vigoare, normele tehnice și clauzele contractuale.

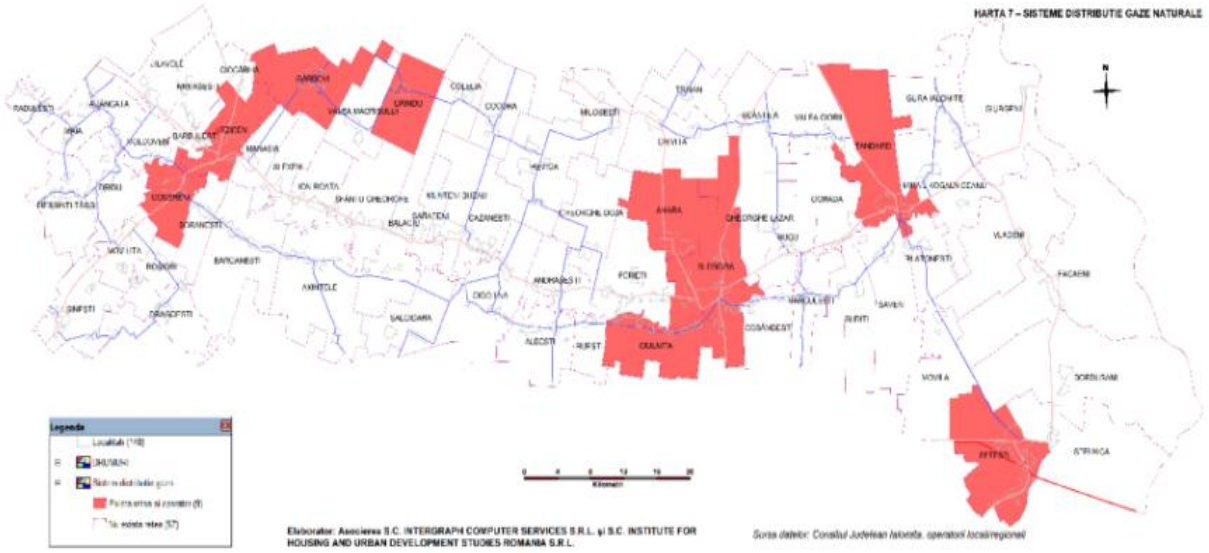

Fig. 2.89. Sisteme distribuție gaze naturale în județul Ialomița – HARTI GEOSPATIALE [230]

Alimentarea cu gaze naturale în Municipiul Slobozia este asigurată de către S.C. "DISTRIGAZ SUD S.A. - ENGIE - Sucursala Slobozia".

Municipiul Slobozia este alimentat cu gaze naturale din sistemul naţional de transport şi distribuţie prin intermediul conductei magistrale de transport Jugureanu – Călăraşi la care este racordată reţeaua de alimentare cu gaz natural a municipiului Slobozia. În prezent reţeaua de distribuţie cu gaze naturale este în curs de extindere şi funcţionează în condiţii tehnice corespunzătoare.

Reţeaua de repartiţie alimentează 6 staţii de reglare de sector repartizate pe întreg teritoriul municipiului şi din care este alimentată reţeaua de distribuţie.

Consumatorii urbani alimentaţi sunt:

[230] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-II-a Partea 1. Analiza Situației Existente*

- ***locuinţele colective*** - pentru prepararea hranei şi pentru prepararea apei calde de încălzire şi a apei calde menajere;
- ***centralele termice*** de cuartal şi de bloc*;*
- ***locuinţele individuale*** - pentru încălzire şi prepararea hranei.

Staţiile de reglare de sector sunt amplasate, pe cât posibil, în centrele de greutate ale consumului, astfel încât să poată asigura corespunzător toţi consumatorii.

În prezent, reţeaua de distribuţie cu gaze naturale este în curs de extindere, noii consumatori urbani fiind în principal locuinţele individuale. La nivelul actual de utilizare, reţeaua de alimentare cu gaze a municipiului Slobozia funcţionează în condiţii tehnice corespunzătoare.

Conform datelor puse la dispoziție de *Distrigaz Sud Rețele*, **lungimea totală a rețelelor de distribuţie a gazelor naturale în municipiul Slobozia** este următoarea:

Tabel 2.61. Lungimea rețelelor de distribuţie a gazelor naturale în Municipiul Slobozia [231]

Nr.crt.			Lungime (m)	Lungime (Km)	Lungime TOTAL	
					(m)	(km)
1.	Conducte	Oțel	23.804,4	23,8	82.651,2	82,7
		Polietilenă	58.846,8	58,8		
2.	Branșamente	Oțel	5.839,1	5,8	19.505,1	19,5
		Polietilenă	13.666,0	13,7		

Evoluția consumului de gaze naturale în municipiul Slobozia, în perioada 2010-2019, este prezentată în graficul de mai jos:

[231] *Sursa: Date furnizate de S.C. Distrigaz Sud Rețele – Direcția Regională Est*

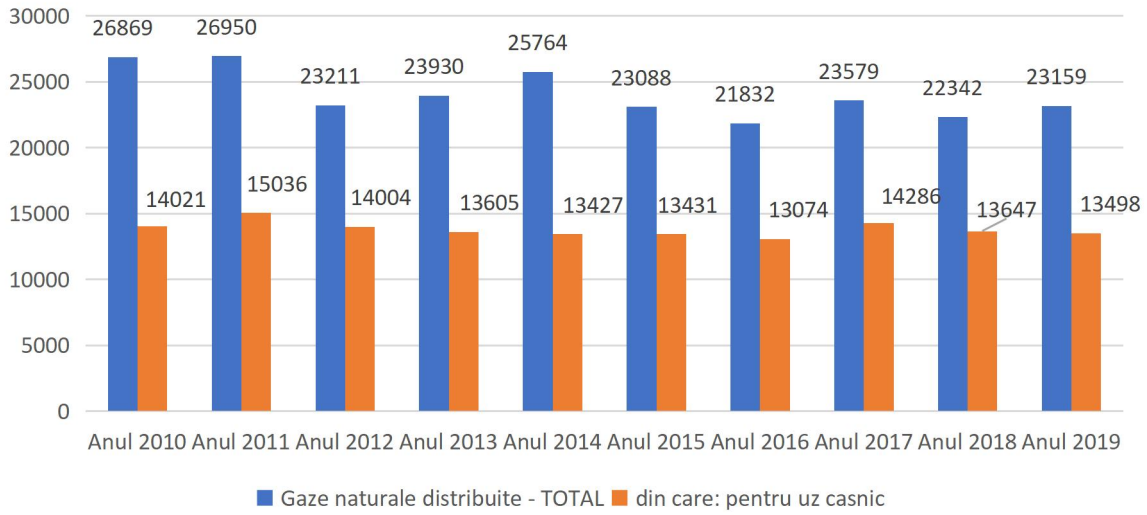

Fig. 2.90. Distribuția gazelor naturale pentru uz casnic în Municipiul Slobozia, 2010-2019 (mii m^3) [232]

2.10.1.6. Reţeaua de alimentare cu energie electrică

Pentru crearea unui sector energetic modern, corespunzător principiilor Uniunii Europene de liberalizare a pieţelor de energie electrică şi gaze naturale capabil să satisfacă cererea consumatorilor, activitatea de reglementare s-a axat, în principal, pe creşterea transparenţei pieţelor de energie electrică şi gaze naturale, promovarea producerii de energie electrică produse din surse regenerabile, promovarea producerii de energie electrică produsă în capacităţi noi de cogenerare.

Din perspectiva producţiei de energie electrică, Regiunea Sud-Muntenia joacă un rol esenţial, prin prisma capacităţilor şi potenţialului de care dispune, mai ales în sectorul energiilor regenerabile. În ultimii 10 ani, aceste capacităţi s-au dublat, prin construcţia unei centrale pe gaze, prima de acest gen cu capital privat, prin finalizarea unor amenajări hidroenergetice, a unor centrale în cogenerare şi a începerii lucrărilor la proiecte din domeniul energiilor regenerabile.

Infrastructura de producere a energiei electrice din regiunea Sud-Muntenia este alcătuită din următoarele unităţi:

- ✓ ***unităţi de producere a energiei hidro*** – administrate de *S.C. HIDROELECTRICA S.A.* – cu o putere instalată de 655 MW, amplasate mai ales în nordul regiunii (Argeş, Dâmboviţa, Prahova);

[232] *Sursa: Prelucrare date Institutul Național de Statistică*

- ✓ ***centrale termoelectrice pe bază de lignit***: *Centrala Termoelectrica Doiceşti* (Dâmboviţa) – administrate de *TERMOELECTRICA,* cu o putere instalată de 200 MW;
- ✓ ***centrale de cogenerare pe bază de gaze***: *Centrala Brazi* (Prahova), operată de compania *OMV PETROM*, cu o putere instalată de 860 MW.

Reţeaua de distribuţie a energiei electrice din regiunea Sud-Muntenia este gestionată de 3 companii diferite, dintre care două au capital privat şi una de stat:

- ⇒ ***ELECTRICA*** – *Filiala de Distribuţie şi Furnizare a Energiei Electrice Muntenia Nord* – în judeţele Prahova şi Dâmboviţa;
- ⇒ ***CEZ DISTRIBUŢIE*** – în Argeş şi Teleorman;
- ⇒ ***ENEL MUNTENIA SUD*** şi ***E-DISTRIBUȚIE DOBROGEA S.A***. – în Giurgiu, Ialomiţa şi Călăraşi.

Rețeaua energetică și de distribuție a energiei electrice în județul Ialomița [233] este reprezentată de ***Hidrocentrala de putere mică amenajată pe râul Ialomița, în comuna Dridu***, cu o putere instalată de 2,45 MW. Județul Ialomița, datorită reliefului de șes este unul din județele cu cel mai mare potențial hidroenergetic din țară.

O altă sursă de producere a energiei electrice este formată din:

- ***parcuri fotovoltaice***: Coșereni, Moldoveni, Slobozia, Giurgeni;
- ***centrale eoliene*** - zona Movila – Făcăeni.

Rețelele de transport și distribuție a energiei electrice sunt de înaltă, medie și joasă tensiune și sunt formate din linii care au o lungime totală de peste 6700 km, stații și puncte de transformare prin care se face alimentarea rețelei de distribuție.

Operatorii rețelelor de energie electrică sunt:

- ⇒ ***TRANSELECTRICA S.A,***
- ⇒ ***S.C. ENEL DISTRIBUȚIE DOBROGEA S.A.***

Municipiul Slobozia**,** cu cartierele Slobozia Nouă și Bora (inclusiv zona industrială), **se alimentează cu energie electrică din două stații de transformare 110/20kV,** 151 posturi de transformare, linii electrice subterane și aeriene, având nivelul de tensiune de 29 kv si 0,4 kv.

Din punct de vedere tehnic sistemul de distribuție a energiei electrice asigură în condiții optime furnizarea energiei electrice clienților municipiului Slobozia.

În tabelul de mai jos prezentăm principalii parametrii care caracterizează sistemul de alimentare cu energie electrică din municipiul Slobozia:

Tabel 2.62. Sistemul de distribuție a energiei electrice din Municipiului Slobozia [234]

[233] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - ETAPA a-II-a PARTEA 1. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE*
[234] *Sursa: Date puse la dispoziție de E-DISTRIBUȚIE DOBROGEA S.A*

Nr. crt	Parametrii sistemului de alimentare cu energie electrică	Valoare
1.	*Numar stații de transformare din localitatea Slobozia*	*2*
2.	***Lungime totală rețele electrice de distribuție**, din care:*	*399,185*
2.1	*Lungime totală linii electrice subterane de medie tensiune, km*	*78,895*
2.2.	*Lungime totală linii electrice subterane de joasă tensiune, km*	*181,7*
2.3.	*Lungime totală linii electrice aeriene de medie tensiune, km*	*88,61*
2.4.	*Lungime totală linii electrice aeriene de joasă tensiune, km*	*49,98*
3.	***Număr total posturi de transformare***	*151*
3.1.	*Număr PTA (post transformare aerian-montat pe stâlp*	*38*
3.2.	*Număr PTZ (post transformare în cabină zidită)*	*82*
3.3.	*Număr PTM (post transformare în cabină metalică)*	*3*
3.4.	*Număr PTAB (post transformare în anvelopă de beton)*	*28*

În vederea creșterii gradului de siguranță cât și a continuității în alimentarea cu energie electrică *E-Distribuție Drobogea* implementează lucrări de modernizare atât a rețelelor de medie tensiune, cât și a celor de joasă tensiune.

2.10.1.7. Sistemul de iluminat public

Prin *Legea nr.51/2006* a serviciilor comunitare de utilități publice și *Legea nr. 230/2006* a serviciului de iluminat public, s-a stabilit cadrul juridic și instituțional unitar privind înființarea, organizarea, exploatarea, gestionarea, finanțarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului de iluminat public.

În prezent, în cadrul *Primăriei Municipiului Slobozia*, entitatea care gestionează activitatea de iluminat public este ***Direcția Urbanism și Gospodărie Comunală, prin Serviciul Gospodărie Comunală - Compartiment Iluminat Public***. Activitatea de iluminat public se concretizează prin monitorizarea stării sistemului si prin efectuarea de lucrări de reparații la rețelele existente de iluminat public, prin contractare de lucrări cu diverse societăți comerciale.

În cadrul serviciului de iluminat public al Municipiului Slobozia, activitățile desfășurate cuprind în linii mari următoarele tipuri de servicii:

- *iluminatul stradal-rutier;*
- *iluminatul stradal-pietonal;*
- *iluminatul arhitectural;*
- *iluminatul ornamental;*
- *iluminatul ornamental-festiv.*

Potrivit ***Raportului Primarului Municipiului SLobozia pentru anul 2020***, în prezent **iluminatul public din municipiul Slobozia, cuprinde** arterele principale și secundare, este realizat cu un număr de aproximativ **3.396 de corpuri de iluminat, echipate în proporție de peste 87% cu surse de lumină cu vapori de sodiu, respectiv 12,34% surse de lumină cu vapori de mercur**. Sistemul de iluminat public este învechit, nu respectă standardele și normativele în vigoare și nu corespunde nevoilor actuale de trafic, siguranța persoanei și îmbunătățirea standardului de viață pentru cetățeni.

Modul de prestare a serviciului de iluminat public la nivelul municipiului Slobozia a făcut obiectul a două controale majore și anume:

în anul 2017, controlul *Curții de Conturi a României* cu tema *Auditul performanței modului de utilizare a fondurilor publice pentru organizarea și funcționarea serviciului de iluminat public,* în perioada 2012-2016*;*
în anul 2018, *controlul ANRSC* cu obiectivul *verificarea modului de respectare a reglementărilor specifice activității de dezinsecție, dezinfecție, deratizare* din cadrul serviciului de salubrizare a localităților și cele ale serviciului de iluminat public.

Pentru realizarea achiziției publice având ca obiect ***Delegarea prin concesiune a gestiunii serviciului de iluminat public în Municipiul Slobozia*** a fost inițiată procedura simplificată pentru atribuirea contractului prin publicarea în *SEAP* a *Anunțului de concesionare*. ***Obiectul concesiunii Serviciului de iluminat Public din Municipiul Slobozia*** presupune următoarele ***activități***:

- Exploatarea și întreținerea Sistemului de Iluminat Public (iluminat stradal rutier și pietonal, iluminat ornamental și arhitectural);
- Modernizarea Sistemului de Iluminat Public prin înlocuirea treptată a corpurilor de iluminat clasice cu unele eficiente bazate pe tehnologia LED (light-emitting diode);
- Realizarea iluminatului ornamental festiv de sărbători și altor evenimente festive din Municipiul Slobozia.

Pentru reactualizarea documentelor pentru delegarea serviciului de iluminat public din Municipiul Slobozia în cursul anului 2020 au fost întocmite următoarele documentații:

- *Auditul energetic și luminotehnic al sistemului de iluminat public din Municipiul Slobozia;*
- *Documentația de Avizare a Lucrărilor de Intervenții - D.A.L.I privind lucrările de*

modernizare și extindere a sistemului de iluminat public din Municipiul Slobozia (minim două scenarii pentru lucrările de modernizare și extindere);

- *Reactualizarea studiului de oportunitate pentru fundamentarea deciziei de delegare a serviciului public de iluminat din Municipiul Slobozia și reactualizarea documentației pentru scoaterea la licitație a serviciului inclusiv Regulamentul serviciului, funcție de rezultatele auditului și D.A.L.I.*

În anul 2020 s-a recepționat *etapa I – **Auditul energetic*** și în fază avansată de finalizare etapa II și III. Menționăm că în cadrul acestui document au fost identificați pe teritoriul administrativ 3.298 stâlpi de iluminat public, 3.405 aparate de iluminat și 46 puncte de aprindere.

În *Inventarul public al Municipiului Slobozia* (HCL nr.10312011) sunt nominalizați 2.307 stâlpi cu 2.325 corpuri de iluminat.

Totodată, *Direcția de Administrare a Domeniului Public Slobozia* (*DADP)*, în perioada 2012-2016, a mai excutat lucrări de montaj și extinderi cu încă 63 de stâlpi cu 70 de corpuri de iluminat.

În demersurile efectuate de *Primăria Municipiului Slobozia* pentru delegarea serviciului de iluminat public, conform studiului de oportunitate aprobat de Consiliul Local (HCL nr, 74/2019), s-a incheiat *Contractul Cadru privind folosirea infrastructurii sistemului de distribulie a energiei electrice pentru realizarea serviciului de iluminat public tn Municipiul Slobozia* încheiat între *Municipiul Slobozia* și *S.C. Enel Distribulie Dobrogea S.A. Constanța și* aprobat prin HCL nr. 212128.11.2018.

Potrivit *Contractului de folosire a infrastructurii* incheiat cu *S.C. Enel Distribuție Dobrogea S.A*., sunt nominalizați ca fiind in proprietatea operatorului de distribuție 2.388 de stâlpi folosiți exclusiv pentru iluminat, sau comun cu distribuția de energie electrică, arondați la 44 puncte de aprindere sau puncte de consum zonale. Majoritatea instalațiilor și componentelor sistemului de iluminat public din inventarul Municipiului Slobozia sunt nominalizate a fi și in proprietatea *S.C. Enel Distribuție Dobrogea S.A. Constanța*.

Prin centralizare, situația se prezintă astfel:

- ***inventarul Municipiului + DADP**: 2370 stâlpi, 2395 corpuri și 41 puncte de aprindere;*
- ***auditul sistemului de iluminat** realizat în anul 2020 pe teritoriul Municipiului Slobozia: 3298 stâlpi 13.405 corpuri și 46 puncte de aprindere;*
- ***situația declarată de S.C. Enel S.A**., ca fiind in proprietatea sa: 2388 stâlpi și 44 puncte de aprindere.*

Potrivit datele deținute de *Serviciul gospodărie comunală din cadrul UAT Municipiul Slobozia*:

- ***lungimea totală a rețelei de iluminat public din Municipiul Slobozia - aproximativ 111,85 Km*** din care 81,10 km rețea aeriană (LEA) și 30,75 Km rețea subterană (LES);

- ***consum energie electrică pentru iluminatul public în anul 2019 - 2,20 Mwh;***
- ***consum energie electrică pentru iluminatul public în anul 2020 - 1,60 Mwh..***[235]

Se poate concluziona faptul că, în pofida investițiilor realizate în perioada exercițiul anterior (2014–2020), în următoarea perioadă (2021–2027) investițiile din domeniu ar trebui să se concentreze către extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare a municipiului Slobozia.

2.10.2. Eficiența Energetică

Provocările cu care se confruntă Uniunea Europeană în domeniul energiei includ aspecte cum ar fi creșterea dependenței de importuri, nivelul ridicat al prețurilor la energie și volatilitatea acestora, creșterea cererii de energie la nivel global, diversificarea limitată, amenințările din ce în ce mai mari provocate de schimbările climatice, riscurile de securitate care afectează țările producătoare și pe cele de tranzit, progresul lent în ceea ce privește eficiența energetică, provocările care decurg din ponderea tot mai mare a energiei regenerabile, precum și nevoia de o mai mare transparență și de o mai bună integrare și interconectare pe piețele de energie.

În data de 30 noiembrie 2016, Comisia Europeană a prezentat o Propunere de regulament privind guvernanța uniunii energetice, în cadrul pachetului „*Energie curată pentru toți europenii*”[236], adoptat oficial de Parlament în noiembrie 2018 și de Consiliul European în decembrie 2018 [Regulamentul (UE) 2018/1999]. Astfel, politica energetică a UE are în centrul său un ansamblu de măsuri variate, care au menirea de a realiza o piață energetică integrată și de a asigura securitatea aprovizionării cu energie și durabilitatea sectorului energetic. În acest context, actuala agendă politică este determinată de politica integrată și cuprinzătoare privind clima și energia, adoptată de către Consiliul European în octombrie 2014, revizuită în decembrie 2018**,** al cărei **obiectiv este de a realiza, până în anul 2030,** următoarele:

- ***reducerea cu cel puțin 40 % a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelurile din 1990;***
- ***creșterea cu 32 % a ponderii energiilor regenerabile în consumul de energie;***
- ***îmbunătățirea cu 32,5% a eficienței energetice;***
- ***interconectarea a cel puțin 15 % din sistemele de energie electrică ale UE.***[237]

[235] *Sursa: Date și informații furnizate de Primăria Municipiului Slobozia – Serviciul Gospodărie Comunală*
[236] *Sursa: https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition*
[237] *Sursa: https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/68/politica-energetica-principii-generale*

Și *Parlamentul European* sprijină asumarea unor angajamente mai puternice decât propriile obiective ale UE, subliniind faptul că noua politică energetică trebuie să sprijine ***obiectivul de a reduce emisiile gazele cu efect de seră generate de UE cu 55 % până în 2030 și a atinge nivelul de zero emisii nete sau de neutralitate climatică până în 2050.***

Reducerea consumului și a risipei de energie este din ce în ce mai importantă pentru Uniunea Europeană. Măsurile de eficiență energetică sunt recunoscute tot mai mult nu doar ca un mijloc de a ajunge la aprovizionarea sustenabilă cu energie, de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, de a îmbunătăți securitatea aprovizionării și de a reduce costurile la import, ci și ca mijloc de promovare a competitivității UE. Eficiența energetică este, prin urmare, o prioritate strategică pentru uniunea energetică, iar UE promovează principiul ***„eficiența energetică pe primul loc”***.[238]

Totodată și în ceea ce privește ***performanța energetică a clădirilor***, Comisia Europeană a prezentat o propunere de revizuire a Directivei 2010/31/UE. În temeiul directivei (Directiva (UE) 2018/844), fiecare stat membru trebuie să stabilească o strategie de renovare pe termen lung pentru a sprijini ***renovarea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonizat până în 2050***, facilitând transformarea eficace din punct de vedere al costurilor a clădirilor existente în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Strategiile naționale trebuie să conțină o foaie de parcurs cu obiective intermediare orientative pentru 2030, 2040 și 2050 și să precizeze modul în care aceste obiective contribuie la realizarea obiectivelor UE în materie de eficiență energetică.[239]

În ceea ce privește ***sursele regenerabile de energie*** (energia eoliană, energia solară, energia hidroelectrică, energia oceanelor, energia geotermală, biomasa și biocombustibilii), acestea constituie alternative la combustibilii fosili care contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la diversificarea ofertei de energie și la reducerea dependenței de piețele volatile și incerte ale combustibililor fosili, în special de petrol și gaze. Legislația UE privind promovarea surselor regenerabile a evoluat în mod semnificativ în ultimii ani. În anul 2009, liderii UE au stabilit obiectivul ca, ***până în 2020, 20% din consumul de energie al UE să provină din surse regenerabile de energie***. În anul 2018, s-a stabilit obiectivul ca, ***până în 2030, 32 % din consumul de energie al UE să provină din surse regenerabile de energie***. În prezent au loc dezbateri privind cadrul de politici viitor pentru perioada de după 2030.[240]

În prezent, România are asumată o *Strategie Energetică pentru perioada 2007-2020*, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1069/2007. Ministerul Energiei a elaborat, în anul 2016, un Proiect de Strategie Energetică pentru perioada 2016-2030 și orizont de timp 2030-2050. Ca urmare, în baza Ordinului nr. 473/15.06.2017 al

[238] *Sursa: https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/69/eficienta-energetica*
[239] *Sursa: https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/69/eficienta-energetica*
[240] *Sursa: https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/70/energia-din-surse-regenerabile*

Ministrului Energiei, actualizat în februarie 2018, **a fost constituit și funcționează Grupul de Lucru pentru elaborarea *Strategiei Energetice Naționale pentru perioada 2017-2030 și orizont de timp 2030-2050*.**

Strategia Energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050 este un document programatic care definește viziunea și stabilește obiectivele fundamentale ale procesului de dezvoltare a sectorului energetic. De asemenea, documentul indică reperele naționale, europene și globale care influențează și determină politicile și deciziile din domeniul energetic.

Viziunea Strategiei Energetice a României este de creștere a sectorului energetic în condiții de sustenabilitate. România are resursele necesare creșterii sistemului energetic, iar acesta trebuie să fie pregătit să susțină dezvoltarea industriei și a agriculturii, a economiei în ansamblul său, precum și îmbunătățirea calității vieții atât în mediul urban, cât și în mediul rural. Valorificarea acestor resurse reprezintă baza dezvoltării sustenabile, dezvoltarea sectorului energetic fiind parte a procesului de dezvoltare a României.

Strategia Energetică stabilește faptul că ***România își va menține poziția de producător de energie în regiune*** și va avea un rol activ și important în gestionarea situațiilor de stres la nivel regional. Și **administrațiile locale**, precum municipiul Slobozia, ca nivel de guvernanță cel mai apropiat de cetățeni, sunt cel mai bine plasate pentru a aborda chestiunile legate de climă, într-un mod cuprinzător, structurile de guvernanță locală a orașelor **deținând un rol crucial în atenuarea efectelor schimbărilor climatice, cu atât mai mult cu cât 80% din consumul de energie și din emisiile de gaze cu efect de seră sunt asociate cu activitățile urbane**.

De asemenea, similar cu perspectiva Uniunii Europene de a construi politica sa energetică și de mediu la orizontul anului 2030 în jurul a cinci piloni, România a proiectat ***Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC 2021-2030)*** pe o serie de elemente constitutive, esențiale pentru definirea rolului și contribuției naționale la consolidarea Uniunii Energetice.

În acest context, în luna decembrie 2018, a fost transmisă propunerea țintelor României privind contribuția la atingerea obiectivelor Uniunii, la orizontul anului 2030, astfel: [241]

Eficiență Energetică (% față de proiecția PRIMES 2007 la nivelul anului 2030)	***37,5%***
Emisii ETS (% față de 2005)	***44%***
Ponderea globală a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie	***27,7%***

***Îmbunătățirea eficienței energetice* este un obiectiv strategic al politicii energetice naționale**, datorită contribuției majore pe care o are la realizarea siguranței

[241] *Sursa: PROGRAM DE ÎMBUNĂTĂŢIRE A EFICIENŢEI ENERGETICE PENTRU MUNICIPIUL SLOBOZIA, JUD. IALOMIŢA - Anul de raportare 2019*

alimentării cu energie, a dezvoltării durabile și competitivității, la economisirea resurselor energetice primare, precum și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) a localităților cu o populație mai mare de 5000 locuitori este întocmit în baza prevederilor *Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică*, cu modificările și completările ulterioare, ca sprijin pentru autoritățile administrație publice locale din localitățile cu peste 5000 de locuitori care au obligația legală de a elabora planuri de îmbunătățire a eficienței energetice care să includă măsuri pe termen scurt și măsuri pe termen de 3-6 ani. Modelul își propune să contribuie la creșterea capacității autorităților locale de a realiza documente de conformare relevante, bazate pe o cunoaștere corectă a modului în care se consumă energia în cadrul localității.

Metodologia utilizată pentru întocmirea *PIEE* creează un cadru de lucru comun pentru toate localitățile din România. Ea se bazează pe instrumente utilizate cu succes la nivel european și internațional și facilitează stabilirea și îndeplinirea țintelor de creștere a eficienței energetice la nivel local, evaluarea performanțelor locale, precum și schimbul de experiență între localități.

Îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul localității poate contribui la crearea de locuri de muncă în zonă având în vedere că renovarea clădirilor, instalarea sistemelor de producere a energiei din surse regenerabile de energie, instalarea și operarea sistemelor de management energetic sunt activități care implică multă forță de muncă.

La elaborarea *Programului de îmbunătățire a eficienței energetice* la nivelul localității, **autoritățile publice locale trebuie să ia în considerare cele patru roluri pe care le joacă în domeniul energiei**, în fiecare dintre roluri putând să influențeze creșterea eficienței energetice. Astfel:

- ***În rolul de consumator de energie***: Administraţia locală trebuie să asigure energie pentru clădirile publice. Punerea în aplicare a unor programe şi acţiuni destinate economisirii energiei ar permite realizarea unor economii considerabile.

- ***În rolul de producător de energie***: Autorităţile locale pot deține producători locali de energie termică, electrică sau gaz, dar pot în același timp să fie prosumatori, producând energie din surse regenerabile de energie: solară, eoliană, biomasă. promova producţia de energie locală din sursele regenerabile de energie (SRE), dar și sistemele de producere în cogenerare a energiei electrice şi a energiei termice.

- ***În rolul de reglementator și factor de dezvoltare***: Autoritățile locale pot adopta reglementări, politici de taxare locală sau programe de finanțare cum sunt subvențiile sau finanțările nerambursabile pentru a susține inițiativele private în domeniul eficienței energetice sau al utilizării surselor regenerabile de energie.

- ***În rolul de sursă de motivare şi exemplu pentru comunitate***: Este important ca autoritățile locale să contribuie la informarea, motivarea și schimbarea de comportament a cetăţenilor și a operatorilor economici cu privire la utilizarea eficientă, rațională a energiei și să reprezinte un model prin acţiuni care sprijină dezvoltarea energetică durabilă.

În cadrul *Strategiei de dezvoltare locală*, unul din obiectivele specifice este politica privind problemele energetice. De aceea, *Strategia de îmbunătățire a eficienței energetice* este un instrument în elaborarea unei viziuni pe termen de cel puțin 3-6 ani, care să definească evoluția viitoare a comunității, ținta spre care se va orienta întregul proces de planificare energetică.

Programul de eficienţă energetică la nivelul Municipiului Slobozia se impune ca o necesitate în abordarea integrată a resurselor disponibile la nivel local precum şi a consumurilor energetice, în vederea coordonării investiţiilor şi planificării corespunzatoare a resurselor financiare. Rezolvarea problemelor de eficientizare energetică constituie o prioritate a politicilor de dezvoltare social și economică.

Stabilirea obiectivelor pe termen de cel puțin 3-6 ani, contribuie la creșterea capabilității departamentelor și structurilor de execuție aflate sub autoritatea Consiliului local al localității de a gestiona problematica energetică și, în același timp, de a adopta o abordare flexibilă, orientată către piață și către consumatorii de energie, în scopul de a asigura dezvoltarea economică a localitatii și de a asigura protecția corespunzătoare a mediului.

În *PIEE* vor fi cuprinse acele măsuri pentru care Primăria și Consiliul Local sunt eligibile să intervină conform legii, respectiv poate aloca fonduri din bugetul local, poate accesa fonduri structurale, este eligibil să facă împrumuturi, să acceseze fonduri din alte surse, altele.

Autoritățile administrației publice locale vor include în *PIEE* toate sectoarele relevante, din perspectiva consumului de energie pentru localitatea respectivă. Astfel, se vor avea în vedere, după caz:

- *clădiri publice aflate sub autoritatea administrației locale (de ex: UAT și autoritatea deliberativă – Consiliul local)*
- *clădiri rezidențiale;*
- *iluminatul public;*
- *alimentarea cu apă;*
- *canalizare și epurarea apelor uzate;*
- *colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;*
- *alimentarea cu energie termică în sistem centralizat;*
- *salubrizarea localităților*
- *transportul public local de călători*
- *producerea energiei electrice și termice din surse regenerabile.*

Sectorul clădiri publice

În conformitate cu noul *MODEL pentru întocmirea Programului de îmbunătățire a eficienței energetice* aferent localităților cu o populație mai mare de 5000 locuitori, se vor analiza numai cladirile publice care apartin de Consiliul Local.

Categoriile de clădiri publice din municipiul Slobozia sunt urmatoarele:

1. *Clădiri din sectorul învățământ;*
2. *Clădiri social-culturale;*
3. *Clădiri administrative/ birouri;*
4. *Clădiri cu altă destinație.*

Pentru majoritatea instituțiilor, consumul de energie electrică și de gaze naturale este prezentat pentru mai multe clădiri, deoarece nu există contorizare pe fiecare clădire. Din această cauză, nu se poate identifica consumul specific pe fiecare clădire în vederea stabilirii cât mai precise a valorii reducerii consumurilor energetice prin lucrări de reabilitare termică și modernizare. Sunt instituții care nu lucrează tot timpul anului, ceea ce conduce la un consum specific de energie [kWh/mp] scăzut. Aceasta poate duce la o concluzie nerealistă, și anume că nu sunt necesare măsuri de reducere a consumurilor energetice la astfel de clădiri.

Majoritatea clădirilor sunt construite în perioada anilor 1970–1989, fiind neperformante din punct de vedere energetic. În ultimii ani au fost demarate o serie de investiţii de reabilitare, modernizare şi extindere a cladirilor aflate in patrimoniul municipalităţii. Toate acestea au contribuit la ameliorarea imaginii și a eficienţei energetice a cladirilor publice. Se impune deci o strategie de crestere a performantelor energetice ale acestor cladiri. Un rol important al acestei strategii este efectuarea de proiecte cu accesare de programe de finantare cu fonduri europene.

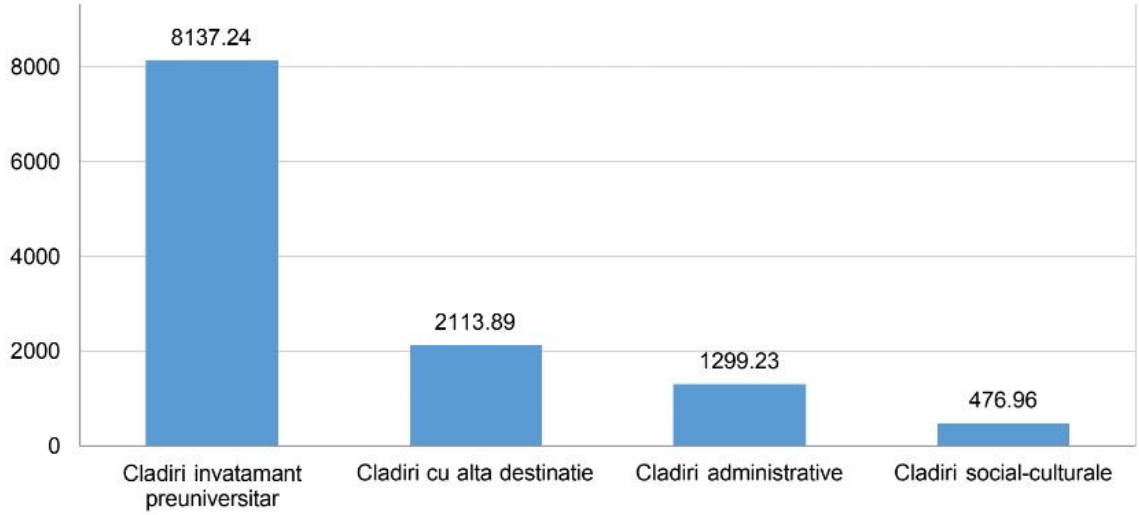

Fig. 2.91. Consumul energetic al clădirilor publice [MWh] [242]

Sectorul clădiri rezidențiale

[242] *Sursa: Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) din Municipiul Slobozia – anul 2019*

Clădirile constituie un element central al politicii guvernului român privind eficiența energetică, având în vedere că, la nivel național, consumul de energie în sectorul locuințelor și sectorul terțiar (birouri, spatii comerciale și alte clădiri nerezidențiale) reprezintă împreună, conform studiilor efectuate, 45% din consumul total de energie (*sursa: Planul național de acțiune în domeniul eficienței energetice 2020*).

Ponderea cea mai mare a consumului energetic este dată de asigurarea confortului termic (55%), urmat de prepararea apei calde (21%), iluminat (14%), restul fiind reprezentat de consumul pentru prepararea hranei, spalat, instalatii anexe, etc. Pe de altă parte, se știe că un consum energetic mare atârnă greu în balanța economică a unei țări și în buzunarele locatarilor care achită facturi mari la întreținere. Mai mult decat atât, folosirea unor sisteme învechite sau neeficiente de producere a energiei pentru consumul casnic reprezintă și o importantă sursă de poluare care afectează sănătatea și diminuează confortul.

Factorii cheie care afectează consumul energetic în clădiri sunt următorii:

- *performanţa anvelopei clădirilor* (izolaţia termică, etanşeitatea la aer, suprafaţa şi orientarea suprafeţelor vitrate); comportamentul (modul de utilizare al clădirilor şi instalaţiilor aferente în viaţa de zi cu zi);
- *eficienţa instalaţiilor tehnice*;
- *calitatea reglajelor şi întreţinerea instalaţiilor tehnice*;
- *capacitatea de a beneficia de pe urma aportului de căldură iarna şi limitării sale vara*;
- *capacitatea de a obţine beneficii din iluminatul natural;*
- *eficacitatea aparatelor şi instalaţiilor electrice şi de iluminat*.

Sectorul rezidențial alaturi de cel al clădirilor publice este sectorul cu cele mai mari disponibilități pentru economii de energie și îmbunătățirea performanței energetice. Conform „*Planului national de actiune in domeniul eficientei energetice - 2020* ” potențialul de reducere al consumului final energetic al acestor sectoare este de 41,5%.

Prin măsurile de reducere inteligentă a consumului energetic ale clădirilor apar o serie de avantaje:

- *costuri de funcționare mai scăzute*
- *mediu interior și exterior mai sănătos*
- *valoare de piață mai ridicată*
- *reducerea numărului de consumatori vulnerabili*
- *avantaje la nivel național legate de scaderea presiunii asupra resurselor naturale și asupra echilibrului balanței comerțului exterior, etc.*

Cele mai întâlnite măsuri la nivel local care pot duce la un consum sustenabil de energie la nivelul cladirilor sunt:

- ✓ campanii de informare și – mai ales – conștientizare a avantajelor măsurilor de creștere a eficienței energetice;
- ✓ colaborarea cu companii care promovează aparatura electrocasnică înalt eficientă (cu coeficient de performanță cel puțin A);

- ✓ eficientizarea energetică a clădirilor publice, care pot deveni astfel exemple și pentru cetățeni:
- ✓ stabilirea la nivelul Primăriei a unui registru cu date esențiale în privința performanțelor energetice ale clădirilor din localitate, etc.

Deoarece multe locuinte rezidențiale au fost construite înainte de anul 1989, acestea necesită măsuri de îmbunătățire a consumului energetic. În ultimii ani au fost înregistrate investiţii ale proprietarilor în domeniul termoizolării (anvelopării termice) a locuinţelor. Eficientizarea energetică a locuinţelor a fost înţeleasă ca o investiţie utilă de catre proprietari şi a fost implementată, dar din păcate, în mod individual (de obicei, la nivel de anvelopare exterioară strict a apartamentelor deținute, fapt care a generat un aspect haotic al fațadelor). Observația în teren a permis constatarea faptului că există și o serie de locuințe individuale ale căror fațade au fost reabilitate în vederea eficientizării energetice.

În anul 2019 sectorul rezidențial avea urmatoarea configurație:

Tabel 2.63. Structura sectorului rezidențial, pentru anul de raportare 2019 [243]

Nr. Crt.	Indicator	Număr	Suprafața locuibilă
1.	***Locuințe persoane fizice existente***	***19.662***	***968.044***
1.1.	*Locuințe tip bloc*	*16.085*	*659.485*
1.2.	*Locuințe tip casă individuală*	*3.577*	*308.559*
2.	***Locuințe nou construite persoane fizice***	***28***	***2.850***
2.1.	*Locuințe tip bloc*	-	-
2.2.	*Locuințe tip casă individuală*	*28*	*2.850*
3.	***Populația***	***51.901***	***-***

Încălzirea locuințelor și producerea apei calde s-a facut în principal cu gaze naturale. Biomasa a fost folosită pentru un număr de 1.300 de locuințe.

Valoarea indicatorului ***consum specific de energie electrică*** pe metru patrat (kWh/m2), la nivelul Municipiului Slobozia este de ***23,76 kWh/m²*** pentru locuințe, situându-se sub media din Romania, de circa 40 kWh/m^2. Valoarea redusă a acestui indicator arată că dotarea populatiei Municipiului Slobozia cu aparatele de uz casnic este modestă și că energia electrică este mai putin folosită pentru încălzirea/răcirea spațiilor, pentru gătit și pentru prepararea apei calde.

[243] *Sursa: Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) din Municipiul Slobozia – anul 2019*

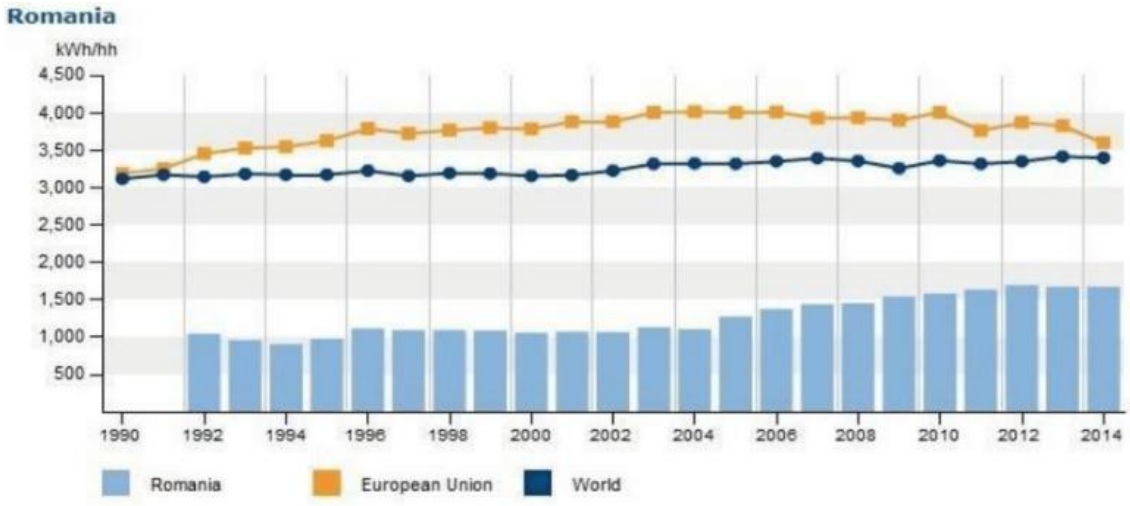

Fig. 2.92. Consumul specific de energie electrica pe locuinta (kWh/locuinta) in 2014 (sursa: B. http://www.worldenergy.org/data/efficiency-indicators/

Indicatorul ***consumul de energie electrica pe locuință*** este pentru Municipiul Slobozia de ***1169,82 KWh/locuință***, mai mic decat media in Romania de cca. 1650 KWh/locuință, medie care este mai mica decat media din UE, de cca 3.500 KWh/locuință.

Valoarea acestui indicator arată încă o dată dotarea redusă a populației cu aparatele de uz casnic și utilizarea redusă a energiei electrice pentru încălzirea sau răcirea spatiilor, pentru gătit și pentru prepararea apei calde de consum.

Indicatorul ***consumul total de energie pe locuință*** este de ***0,842 tep/ locuință*** la nivelul Municipiului Slobozia, valoare ce depășește media pe țar de 0,39 tep/ locuință.

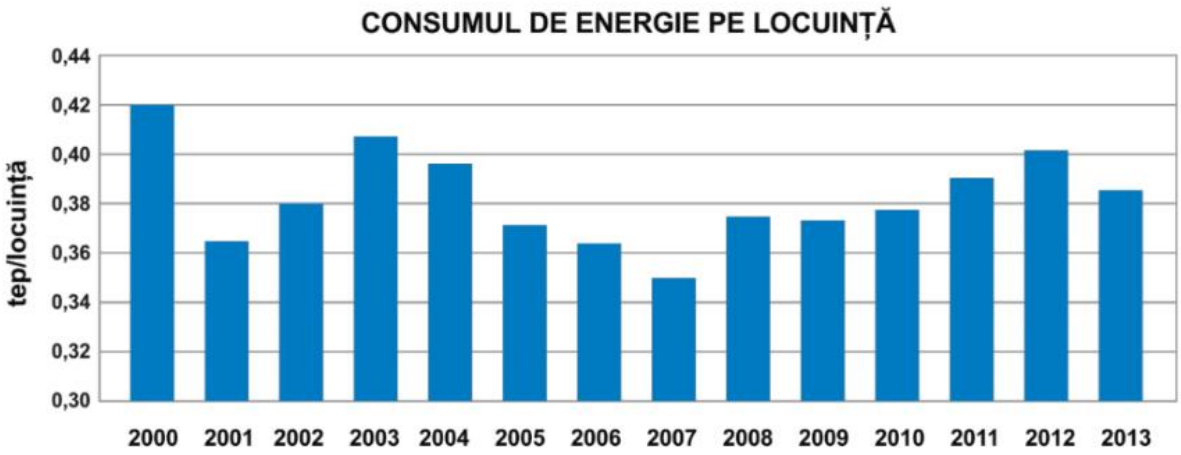

Fig. 2.93. Consumul total de energie/locuință (sursa: Tendințe în Eficiența Energetică și Politici în ROMÂNIA-ANRE sept.2015 [244]

[244] *Sursa: Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) din Municipiul Slobozia – anul 2019*

Sectorul iluminat public

În prezent, iluminatul public este realizat cu un număr de *3.396 corpuri de iluminat, echipate în proporție de 87% cu surse de lumină cu vapori de sodiu, respectiv 12,34% surse de lumina cu vapori de mercur*. Acestea sunt ineficiente, mari consumatoare de energie electrică în comparație cu fluxul luminos generat. Rezultă necesitatea înlocuirii corpurilor de iluminat cu sodiu și mercur pentru creșterea eficienței energetice a iluminatului public.

Stâlpii existenți sunt formați din *stâlpi din beton tip SE și tip SCP cu înălțimea deasupra solului de 8.5 m și stâlpi metalici*. Stâlpii din beton care aparțin distributorului local sunt în stare corespunzatoare și echipați cu aparate de iluminat. Pe unii din stâlpi sunt montate câte două aparate de iluminat.

În tabelul următor este prezentată **evoluția consumului de energie electrică a sistemului de iluminat** și ceilalti indicatori ai sistemului de iluminat:

Tabel 2.64. Indicatori aferenți sistemului de iluminat public, in anul de raportare 2019 [245]

Nr. Crt.	Indicator An	An-2	An-1	An de raportare
1.	Consum energie electrică	2.166,100	2.207,100	2.211,015
1.1.	Iluminat public	-	-	-
1.2.	Iluminat semaforizare, Semnalizare, arhitectural	-	-	-
2.	Factură energie electrică (mii lei/an)	957,035	1.163.715	1.656,795
3.	Număr puncte luminoase	2.350	2.350	3.405
4.	Indicator specific mediu putere [W/punct luminos]	177,02	177,02	138,16
5.	Indicator specific mediu energie [kWh/ punct luminos]	921,74	939,19	649,34

Din analiza indicatorilor prezentați în tabelul de mai sus, se poate observa că **sistemul de iluminat public are nevoie de modernizare, mai ales în sensul creșterii performanței de eficiență energetică a lui**.

Pentru îmbunătățirea iluminatului public, *Primăria Mun.Slobozia* a definitivat la începutul anului 2019 studiul intitulat „*Strategia locală cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de iluminat public din municipiul Slobozia*”. Acest studiu va sta la baza măsurilor de creștere a eficienței energetice a iluminatului public, cu asigurarea nivelului de performanță calitativă impusă de indicatorii luminotehnici pe care acest serviciu de utilitate publică trebuie sa-l atingă.

Sectorul transport public local

[245] *Sursa: Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) din Municipiul Slobozia – anul 2019*

În anul 2019, transportul public a fost asigurat in perioada 01.01-31.07.2019 de catre opoeratorul privat ***S.C. NICK Touring SRL***, iar in perioada 01.08-31.12.2019 de catre ***Serviciul Transporturi din cadrul UAT Municipiul Slobozia***. Pentru descrierea sectorului transport public local, se vor avea în vedere următoarele elemente:

- ***eficiența sistemului de transport***, care se referă la modul în care este acoperită cererea de transport și care depinde de infrastructură și structura localității. Consumul pe pasager creste proporțional cu scăderea densității populației localității. Reducerea volumului de trafic este un aspect important al unui transport eficient. Planificarea urbană poate să optimizeze amplasarea sistemului de transport pentru limitarea distantei de transport;
- ***eficiența călătoriei,*** care se referă la eficiența consumului de energie al diferitelor moduri de transport. Principalii parametri sunt ponderea relativă a diferitelor moduri de transport și factorul de încărcare a vehiculelor;
- ***eficiența vehiculelor***, care se referă la reducerea consumului specific de combustibil aferent fiecărui tip de vehicul; acest indicator depinde de performanța vehiculelor utilizate și de maniera de conducere a autovehiculelor.

Indicatorii de consum energetic în sectorul transport public - calculați numai cu datele obținute de la *Serviciul Public de Transport Local Slobozia* sunt prezentați în tabelul următor. Pentru transportul public s-au utilizat 5 autobuze care au consumat 29 to/29,435 tep motorina, s-au parcurs 87.150 Km și s-au transportat cca.150.000 de pasageri.

Tabel 2.65. Indicatori de consum energetic în sectorul transport public, pentru anul 2019[246]

Indicatori 1	Valoare indicator 2(=4/6)	Consum de energie (tep) 3	 4	Marime de raportare 5	 6
Eficiența sistemului					
Consum specific de energie la transportul public local (tep/pas)	0,000196	Consum de energie anual aferent transportului public	29,453	Număr pasageri	150.000
Eficiența calatoriei					
Consum specific de energie (tep/pkm)	17,10	Consum annual de energie aferent transportului public local	29,435	Pasageri-km (pkm)	1,721
Eficiența vehcului					
Consum specific mediu energie pe tip vehicul (tep/km)	0,000337	Consum total de energie, din care:	29,435	Total km parcurși	87.150
Motorină	0,000337	autobuze, microbuze etc.	29,435	km parcurși pe	87.150

[246] *Sursa: Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) din Municipiul Slobozia – anul 2019*

				categorie de vehicul	
Benzină	-	autobuze, microbuze etc	-	km parcurși pe categorie de vehicul	-
Gaz natural comprimat	-	autobuze, microbuze etc	-	km parcurși pe categorie de vehicul	-
Biocombustibil	-	autobuze, microbuze etc	-	km parcurși pe categorie de vehicul	-

Sectorul gestionare deșeuri / salubrizare

În municipiul Slobozia serviciul de salubrizare se desfășoară în gestiune delegată, operatorul serviciului fiind ***S.C. POLARIS M HOLDING Constanța***.

Sistemul de salubrizare se desfășoară în conformitate cu *Contractul de delegare prin concesiune a serviciului public de salubrizare* și a *Regulamentului serviciului public de salubrizare al Municipiului Slobozia*.

Indicatorii de consm sunt prezentati în tabelul de mai jos:

Tabel 2.66. Indicatori consum anual de energie pentru Serviciul de Salubrizare [247]

Indicator	Motorina	Benzina	Energie electrică	Alte tipuri de combustibili
	[tep]	[tep]	[tep]	[tep]
Consum total	67,04	2,57	-	-

Sectorul producere de energie termică și/sau energie electrică și termică în cogenerare

În municipiul Slobozia, alimentarea cu energie termică în sistem centralizat (de tip distribuție agent termic) a fost sistată datorită costurilor mari de furnizare a agentului termic, efect al debranșării unui număr foarte mare de locuitori. Ca urmare, nu există *consumuri aferente unităților de producere a energiei termice și/sau electrice și termice în cogenerare*, în anul de raportare 2019.

Utilizarea energiei din surse regenerabile la nivel local

[247] *Sursa: Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) din Municipiul Slobozia – anul 2019*

Energia regenerabilă se bucură de multă atenție, fiind considerată a avea un rol important în creșterea securității energetice. În plus, aceasta permite reducerea eficientă a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Regiunea Sud-Muntenia dispune de **surse regenerabile însemnate** de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu precădere **hidro, solare şi de biomasă agricolă şi forestieră**, potrivit *Studiului privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România*, elaborat de *Ministerul Economiei*.

Potenţialul solar al regiunii Sud-Muntenia este unul dintre cele mai ridicate din România, mai ales în partea de sud a acesteia (judeţele Teleorman, Giurgiu, **Ialomiţa**, Călăraşi, sudul judeţelor Argeş, Dâmboviţa, Prahova), care se află în zona II de radiaţie solară, cu o intensitate de 1.300/1.350 k Wh/m²/an. Potențialul fotovoltaic este ridicat, în special la sud de paralela 45 Nord. Totuşi, proiectele de acest tip, deși de anvergură mică şi medie, nu beneficiază de o infrastructură suficientă, datorită faptului că liniile de medie şi joasă tensiune din sud au fost realizate în scopul susținerii sistemului de irigații și nu de preluare a energiei produse. Ca atare, parcurile fotovoltaice se pot grupa în preajma stațiilor de transformare, iar potențialul de evacuare depinde de depărtarea parcului fotovoltaic de aceste stații.

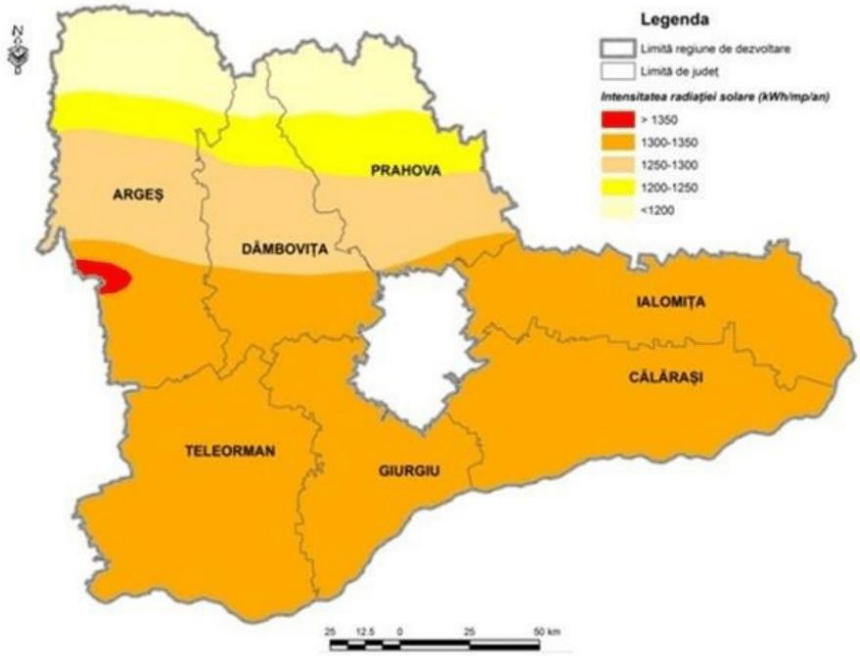

Fig. 2.94. Potențialul solar în regiunea Sud-Muntenia [248]

[248] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Sud-Muntenia 2021-2027*

Potenţialul eolian al regiunii Sud-Muntenia este unul mediu în context naţional, cu excepţia părţii de nord a acesteia (zona montană din nordul judeţelor Prahova, Dâmboviţa şi Argeş).

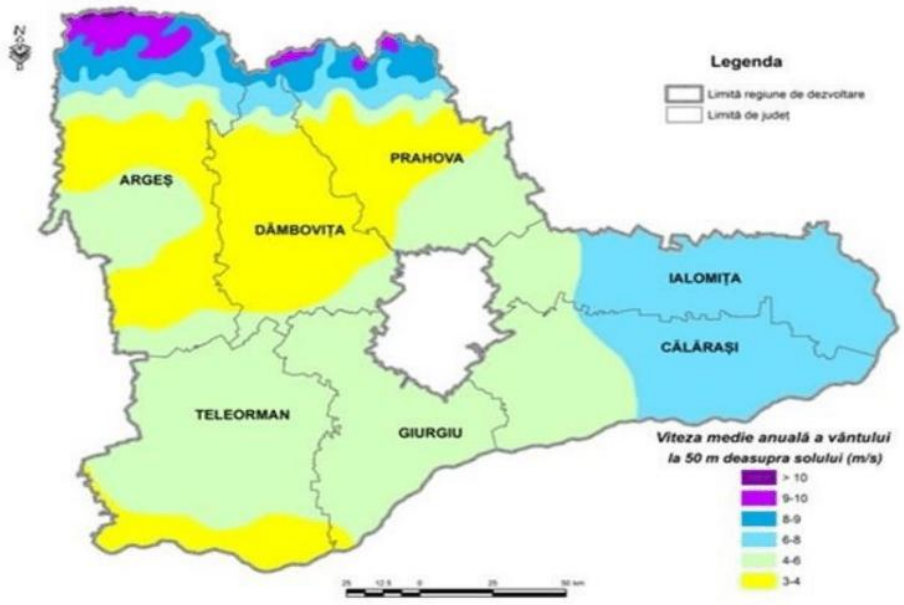

Fig. 2.95. Potențialul eolian în regiunea Sud Muntenia [249]

Potenţialul de biomasă al regiunii Sud-Muntenia este de 5.352,3 de terajouli (Tj), dintre care peste 95% este reprezentat de biomasa agricolă. Cel mai mare potenţial îl au judeţele Călăraşi (1.386,2 Tj), **Ialomiţa** (1.057,3) şi Teleorman (865,6). *Producători de biocombustibili în regiunea Sud Muntenia sunt: Agrotrust SRL, Best Team Consulting – Nucet, Genesis Biotech și Renewable Power.*

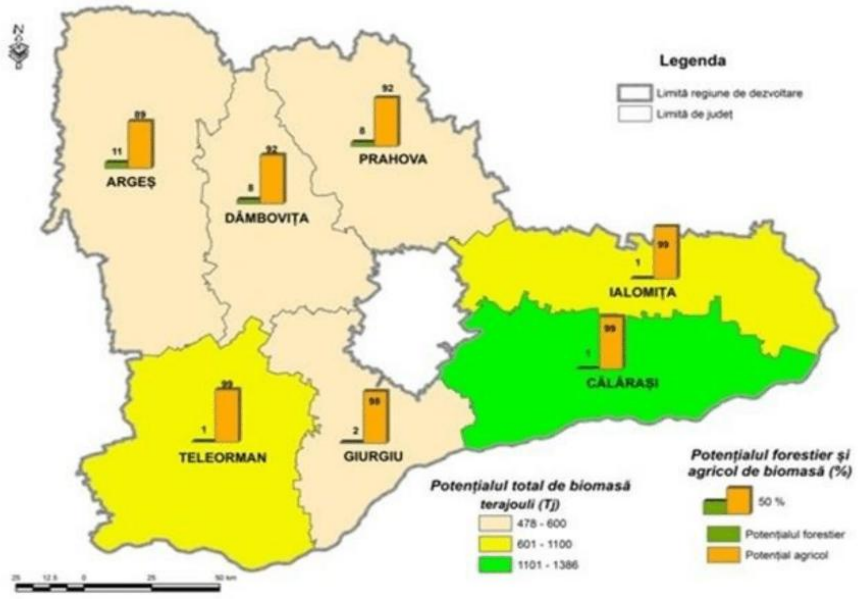

Fig. 2.96. Potențialul de biomasă în regiunea Sud Muntenia [250]

[249] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Sud-Muntenia 2021-2027*
[250] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Sud-Muntenia 2021-2027*

La nivelul municipiului Slobozia există un potențial însemnat de resurse regenerabile, în special energie solară și eoliană.

De aceea, este de dorit ca autoritățile locale să evalueze, pe baza unor studii de oportunitate, posibilitățile de exploatare a acestor resurse locale de energie regenerabilă pentru alimentarea unor obiective de consum energetic cum ar fi: clădiri publice, clădiri rezidențiale, segmente din iluminatul public, transportul local etc. Eforturile municipalității sunt orientate spre atragere de fonduri nerambursabile pentru susținerea unor investiții în proiecte de producere de energie din surse regenerabile. Prin implementarea acestor proiecte va scădea consumul echivalent de energie din surse clasice-poluante și astfel se vor reduce emisiile aferente de CO_2.

În anul 2019 au fost solicitate 54 de certificate fiscale de către persoane fizice și persoane juridice în vederea **achiziționării de panouri fotovoltaice prin programul AFM** și au fost montate la două locuințe. Puterea instalată a panourilor fotovoltaice va depăși 175 kW instalați, iar energie electrică produsă se estimează la cca.680 MWh.

De asemenea, se are în vedere și **programul „*Casa verde*”** prin intermediul caruia cetatenii si institutiile publice pot primi finantare prin Administratia Fondului pentru Mediu (AFM) pentru instalarea, inlocuirea sau completarea sistemelor clasice, cu solutii de alimentare bazate pe energie regenerabila.

În tabel sunt prezentate consumurile fiecarui tip de energie (in tep), pe categorii de consumatori.

Tabel 2.67. Consumurile de energie pe categorii de consumatori [251]

Consumatori	Energie electrică (tep)	Gaze naturale (tep)	Biomasa (tep)	Carburanti (tep)
Clădiri rezidentiale	*1.978,09*	*12.183,17*	*2.401,10*	*-*
Clădiri publice	*147,23*	*893,08*	*-*	*-*
Iluminat public	*163,46*	*-*	*-*	*-*
Transport public	*-*	*-*	*-*	*29,44*
Serviciul Public de Salubrizare	*-*	*-*	*-*	*69,61*
TOTAL	***2.288,78***	***13.076,25***	***2.401,10***	***99,05***

După cum se observă, **cel mai ridicat consum este cel de gaze naturale, reprezentând 73,19%**. Toate clădirile publice au centrale termice pe gaze naturale, folosite pentru încălzire și pentru scopuri gospodărești. Pentru reducerea consumului de gaze naturale sunt necesare proiecte care prin măsuri de reabilitare termică a clădirilor pot micșora consumul cel puțin cu 25-35%.

Energia electrică ca pondere este pe locul II, cu un procent de 12,81%, în condițiile în care consumul cel mai mare revine clădirilor rezidențiale, marea majoritate a locuințelor fiind racordate la rețeaua de energie electrică. Aceasta este utilizată pentru

[251] *Sursa: Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice din Municipiul Slobozia – anul 2019*

iluminat, pentru creearea condițiilor de climat din clădiri, iar în unele locuințe și pentru încălzit.

Biomasa ocupă locul III ca pondere, având un procent de 13,44%, fiind utilizată în principal la încălzirea locuințelor. Această pondere se datorează faptului că o parte sunt locuințe neracordate la rețeaua de gaze naturale, iar o parte din locuințele care sunt racordate la rețeaua de gaze naturale folosesc centrale termice cu biomasă.

***Programul de îmbunătățire a eficienței energetice din Municipiul Slobozia* vine în completarea altor programe locale de dezvoltare**, astfel încât orașul să aibă o dezvoltare energetică durabilă.

În acest sens menționăm:

⇒ *Strategia locală cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de iluminat public din Municipiul Slobozia;*
⇒ *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Slobozia;*
⇒ *Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Clima*.

Întrucat administrația publică are un rol complex, de consumator, de reglementator, dar și de promotor al unor acțiuni de eficiență energetică, se impune ca domeniul public sa devină o zonă exemplară, atât în privința consumului, cât și al producerii de „*energie verde*”.

Formularea obiectivelor se face realist, pe baza potențialului economic al localității, ținând cont de investițiile din bugetul propriu, de creditare sau de accesul la fondurile europene. În acest sens se propun următoarele obiective:

Reducerea consumului total de energie cu minim 20-25% in cladirile municipale propuse spre reabilitare termică;
Reducerea consumului anual specific de energie în sectorul rezidențial, prin reabilitare termică cu fonduri proprii, fonduri atrase și cu ajutorul administrației locale;
Reducerea consumului de energie electrică prin modernizarea sistemului de iluminat public cu 35-40%;
Reducerea consumurilor din surse convenționale printr-un program de sprijinire din partea autorităților locale a dezvoltării surselor alternative de energie atât în sectorul public cât şi privat, atât la nivel de gospodării individuale cât şi la nivelul agenţilor economici;
Reducerea consumurilor proprii de energie prin conștientizarea cetățenilor și determinarea implicarii lor cu minim 3%.

2.10.3. Gestiunea deşeurilor

2.10.3.1. Sistemul de management integrat al deșeurilor

Directivele europene în domeniul deșeurilor stabilesc ținte, obiective și termene ferme în materie de reducere a depozitării deșeurilor și de creștere a gradului de reciclare și de reutilizare a acestora. Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor transpune în legislația națională prevederile Directivei cadru și stabilește măsuri privind reciclarea și valorificarea deșeurilor reciclabile din deșeurile municipale și a deșeurilor provenite din construcții și demolări, astfel încât să fie atinse următoarele:

- ✓ *un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minimum 50% din masa totală a cantităților de deșeuri, cum ar fi hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeurile menajere (și, după caz, provenind din alte surse, în măsura în care aceste fluxuri de deșeuri sunt similare deșeurilor care provin din deșeurile menajere), până la finele anului 2020;*
- ✓ *un nivel de pregătire pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere rambleiere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, de minimum 70% din masa cantităților de deșeuri nepericuloase provenite din activități de construcție și demolări, până la finele anului 2020.*

Managementul deşeurilor cuprinde toate activităţile de colectare, transport, tratare, valorificare şi eliminare a deşeurilor, inclusiv monitorizarea acestor operaţii. Responsabilitatea pentru activităţile de gestionare a deşeurilor revine generatorilor acestora în conformitate cu principiul „*poluatorul plăteşte*” sau după caz, producătorilor, în conformitate cu principiul „*responsabilitatea producătorului*”. Gestionarea acestora este o problemă acută la nivelul României, din punct de vedere al protecţiei mediului, mai ales în contextul cererii crescânde pentru toate produsele alimentare şi nealimentare.

Potrivit legii, organizarea activităților de colectare, transport și eliminare a deșeurilor municipale este una dintre obligațiile administrațiilor publice locale, care, prin mijloace proprii sau prin concesionarea serviciului de salubrizare, trebuie să asigure colectarea separată, transportul, tratarea, valorificarea și eliminarea finală a deșeurilor municipale, și care, în acest sens, au obligația asigurării condițiilor necesare pentru încurajarea valorificării deșeurilor, pentru reutilizarea și reciclarea acestora în deplin acord cu ierarhia deșeurilor. Tot autorităților administrației publice locale le revine și sarcina de a asigura cadrul instituțional și material pentru colectarea separată a biodeșeurilor, astfel încât cantitățile de deșeuri biodegradabile municipale depozitate să se reducă la 35% din cantitatea totală, produsă în anul 1995, până la finele anului 2020.

În categoria deşeurilor biodegradabile din deşeurile locale sunt cuprinse:

- *componenta biodegradabilă din deşeurile stradale;*
- *nămol orășenesc de la epurarea apelor uzate menajere;*
- *deşeuri biodegradabile din pieţe agro-alimentare;*
- *deşeuri biodegradabile rezultate din gospodării;*
- *deşeuri biodegradabile din unităţi de alimentaţie publică;*
- *deşeuri vegetale din parcuri;*
- *deşeuri vegetale din grădini ale populaţiei, sere, solarii, etc.*

Cu toate că reprezintă un procent destul de mic din totalul deşeurilor menajere generate, deşeurile menajere periculoase prezintă probleme serioase pentru municipalităţi, inclusiv pentru administratorii localităţilor, angajaţi şi locuitori. Cele mai multe ajung la gropile de gunoi sau în sistemul de canalizare.

Managementul integrat al deșeurilor continuă să fie una dintre problemele de mediu prioritare ale Regiunii Sud-Muntenia, operațiunile de colectare selectivă și reciclare realizându-se în prezent doar în mediul urban din anumite județe din regiune (Dâmbovița, Ialomița, Prahova, Argeș și Giurgiu).

Totodată, gradul de acoperire cu servicii de salubrizare este încă scăzut în mediul rural, deșeurile fiind depozitate în gospodării sau în locuri neamenajate. Din acest punct de vedere, investițiile din perioada 2021–2027 se vor concentra pe finalizarea implementării sistemelor de management integrat al deșeurilor din toate județele regiunii, precum și pe dezvoltarea serviciilor de salubrizare în mediul rural.

În localitățile urbane din județul Ialomița funcționează un sistem de **colectare selectivă a deşeurilor reciclabile** (din PET, mase plastice, hârtie, carton) din deşeurile menajere, realizat de ***Depozitul zonal urban conform pentru deşeuri nepericuloase*** aparținând *S.C. VIVANI SALUBRITATE S.A. Slobozia*, situat in extravilanul municipiului Slobozia şi comunei Perieţi, la 2 km N-V de municipiul Slobozia, cu durata de exploatare de 20 ani.

De asemenea, în județ **se colectează şi *deşeurile generate de activităţile medicale*** (deşeuri infecţioase şi deşeuri înţepătoare/tăietoare). Acestea provin de la spitalele Slobozia, Feteşti, Urziceni şi Ţăndărei, fiind eliminate prin firme autorizate pentru acest tip de activitate.

Nămolurile în judeţul Ialomiţa provin de la agenţii economici care deţin staţii de epurare, cum ar fi de exemplu: *S.C. URBAN S.A. SLOBOZIA, S.C. ECOAQUA S.A. CĂLĂRAŞI - Filiala Urziceni, S.C. AGRANA ROMÂNIA S.A. Sucursala Ţăndărei, S.C. MARR SUGAR ROMANIA SRL - Sucursala Urziceni*), de la epurarea apelor uzate orăşeneşti şi de la epurarea apelor uzate industriale.

Implementarea *Directivei privind deşeurile de echipamente electrice şi electronice* s-a realizat **prin crearea unor puncte de colectare**, cel mai important fiind cel din **cadrul Depozitului conform Slobozia** al *S.C. Vivani Salubritate S.A*.

În ceea ce priveşte compoziţia deşeurilor municipale generate/colectate de la populaţie, principalele componente fizice ale deşeurilor menajere sunt: *hârtia, cartonul, materialele plastice, metale, cauciucul, textilele, resturile animaliere, vegetale, sticla, geamurile sparte, deşeurile din construcţii şi demolări, paie, cenuşă, pământ, etc*. Procentul cel mai mare în compoziţia deşeurilor menajere este dat de grupa materialelor uşor fermentabile (resturi animaliere, vegetale).

Totodată, județul Slobozia face pași siguri către crearea unui sistem integrat privind managementul deșeurilor. Concret, în anul 2019, ***Consiliul Județean Slobozia*** a demarat procedurile pentru punerea în practică a unuia dintre cele mai așteptate și necesare proiecte de la nivelul județului, mai exact **a inițiat procesul de elaborare a *Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor în Județul Ialomița (PJGD)***.[252]

Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor în Județul Ialomița va fi elaborat utilizând metodologia aprobată prin *Ordin nr. 140/2019* privind aprobarea *Metodologiei pentru elaborarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea Planurilor Județene de Gestionare a Deșeurilor* și a *Planului de Gestionare a Deșeurilor pentru Municipiul București*. De asemenea, la elaborarea *PJGD* au fost luate în considerare prevederile *Planului Naţional de Gestionare a Deşeurilor (PNGD)*, aprobat prin HG nr. 942/2017 și a cadrului general din *Ordinul ministrului mediului şi dezvoltării durabile nr. 951/2007*.

Elaborarea *PJGD* în conformitate cu prevederile metodologiei și a *PNGD* asigură conformarea documentului de planificare cu prevederile legale în vigoare, precum și cu ghidurile existente la nivel european. Conform prevederilor *Legii nr. 211/2011* privind regimul deșeurilor, *PJGD* se evaluează cel puțin o dată la 2 ani și se revizuiește, după caz, de către *Consiliul Județean*, în baza *"Raportului de monitorizare"* întocmit de *Agenția locală pentru Protecția Mediului*.

Scopul PJGD este de a stabili cadrul pentru asigurarea unui sistem durabil de gestionare a deșeurilor, care să asigure îndeplinirea obiectivelor și țintelor asumate la nivel național.

Astfel, *Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor în Județul Ialomița* are ca ***scop***:

- definirea obiectivelor și țintelor județene în conformitate cu obiectivele și țintele *Planului Național de Gestionare a Deșeurilor*, precum și obiectivelor și țintelor existente la nivel european;
- abordarea tuturor aspectelor privind gestionarea deșeurilor care fac obiectul planificării la nivel județean.

De asemenea, *PJGD* odată aprobat va servi ca bază pentru:

⇒ *stabilirea necesarului de investiții și a politicii în domeniul gestionării deșeurilor care fac obiectul planificării;*

⇒ *realizarea și dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor la nivel județean;*

[252] *Sursa: http://cjialomita.ro/wp-content/uploads/2020/05/20200325_PJGD-Ialomita*

⇒ *elaborarea proiectelor pentru obținerea finanțării.*

Deșeurile care fac obiectul *PJGD* sunt deșeurile municipale nepericuloase și periculoase (deșeurile menajere și similare din comerț, industrie și instituții) și fluxurile speciale parte a deșeurilor municipale (deșeurile de ambalaje, deșeurile de echipamente electrice și electronice), precum și deșeurile din construcții și desființări.

La stabilirea măsurilor și la estimarea noilor capacități de investiții s-a ținut seama de toate obiectivele și țintele naționale și europene aplicabile până în anul 2040. Procesul de planificare acoperă întreg teritoriul județului Ialomița, care este alcătuit din 66 de localități (3 municipii, 4 orașe și 59 de comune).

2.10.3.2. Deșeuri municipale

În municipiul Slobozia serviciul de salubrizare se desfășoară în gestiune delegată, **operatorul serviciului** fiind ***S.C. POLARIS M HOLDING Constanța***, și prin *S.C. VIVANI SALUBRITATE S.A. Slobozia,* operatorul *Depozitului Municipal Zonal Slobozia.*

Conform contractului de delegare a gestiunii prin concesiune a serviciului public de salubrizare a Municipiului Slobozia nr. 62492 din 13/10/2014 și modificările survenite prin acte adiționale, obiectul contractului se refera la următoarele activități:

- *precolectarea, colectarea separată și transportul deșeurilor municipale, inclusiv ale deșeurilor toxice periculoase din deșeurile menajere, cu excepția celor cu regim special;*
- *măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice;*
- *colectarea, transportul, sortarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor provenite din activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a locuințelor.*

Sistemul de salubrizare se desfășoară în conformitate cu *Contractul de delegare prin concesiune a serviciului public de salubrizare* și a *Regulamentului serviciului public de salubrizare al Municipiului Slobozia*.

La nivelul anului 2020, în municipiul Slobozia, colectarea selectivă a deșeurilor reciclabile (hârtie, carton și plastic) de la populație s-a extins, astfel că au fost amenajate:

- **puncte de colectare** în școli/licee, grădinițe, puncte comerciale, instituții publice, în care s-au amplasat containere pentru colectarea selectivă a deșeurilor tip PET;
- agenții economici dețin prin închiriere un număr suficient de **pubele și containere pentru reciclarea și valorificarea deșeurilor;**
- la cerere saci galbeni pentru colectarea selectivă a deșeurilor.

În anii 2018 și 2019 **s-au achiziționat** și montat câte **4 platforme supraterane pentru colectare selectivă cu 3 și 4 module**, în total 54 module.

Colectarea deșeurilor reciclabile de la gospodăriile individuale se efectuează prin acțiunea „***sacul galben***", saci care sunt acordați cu titlu gratuit la ridicarea acestora cu autoutilitara destinată special pentru colectare.

Pentru transportul deșeurilor municipale și stradale ***Serviciul Public de Salubrizare Slobozia*** dispune de un **parc auto dotat cu utilaje de ultimă generație**: 1 autoutilitară compactoare de 7 mc, 1 autoutilitară graifer de 7 mc, 5 autocompactoare de 14 mc, 1 autospecială Skipper de 5,5 mc, 1 autospecială Trakker de 17 mc, 1 automătură – aspirare DAF și 1 autoperie- aspirare.[253]

În cursul anului 2020, în Municipiul Slobozia au fost colectate **tone deșeuri municipale**, din care:

- *15.214,6 tone deșeuri menajere și asimilabile in amestec de la populatie și unități economice;*
- *0 tone deșeuri biodegradabile colectate separat de la populatie;*
- *1.067,3 tone deșeuri din servicii municipale;*
- *231,20 tone deșeuri colectate selectiv;*
- *2.120,6 tone deșeuri din construcții și demolări.*

S.C. Ecosistem Recycling S.R.L. este operatorul economic autorizat pentru colectarea și valorificarea deșeurilor de ambalaje din hârtie, carton, PET și plastic (HDPE, PVC, LDPE, PP, PS), metal, lemn, a deşeurilor periculoase, precum şi a DEEE-urilor.

Ecosistem este un partener competent în activitatea de colectare și transport a deșeurilor periculoase și nepericuloase, deținând un parc de autovehicule autorizate în acest sens. Activitatea are loc folosind linii de tratament specifice, care permit separarea și recuperarea materialelor în vederea reciclării. În cadrul platformei au loc activități de selectare, micșorare a volumului prin măcinare sau presare, operațiuni preliminare pentru ca materialele să fie trimise în vederea reciclării.

Astfel, operatorul contribuie în fiecare an la repunerea în circulație a peste 10.000 tone de materiale care, în altă situație, ar fi ajuns doar deșeuri. [254]

În ceea ce privește ***deșeurile din construcții și demolări***, colectarea acestui tip de deșeuri de la punctele de colectare se face în urma unui grafic stabilit în funcție de solicitările și cantitățile estimate, cu o autospecială cu braț ridicător și sunt transportate la depozitul zonal.

[253] *Sursa: Date puse la dispoziție de S.C. POLARIS M HOLDING Constanța*
[254] *Sursa*: Site-ul oficial al *S.C. Ecosistem Recycling S.R.L.: https://www.colectaredeseuri.ro/colectare/ecosistem-recycling-slobozia*

Totodată, ***deșeurile stradale*** rezultate în urma măturatului stradal și a diurnei sunt colectate zilnic de o autogunoieră și transportate către depozitul zonal.

Din cantitatea colectată în amestec de la populație și unități economice și din servicii muncipale, *0 tone au fost preluate în stația de sortare*, iar *15.214,66 tone au fost transportate direct la depozitul zonal*. De asemenea, cantitatea de *deșeuri colectate selectiv* a fost preluată de stația de sortare, operațiune de care s-a ocupat serviciul specializat din cadrul *UAT Municipiul Slobozia*.

Conform datelor raportate, în anul 2020, de operatorul stației de sortare, în urma sortării deșeurilor municipale colectate în amestec, a deșeurilor municipale reciclabile colectate în sacul galben și a celor de pe domeniul public au rezultat următoarele categorii de deșeuri:

- *Eliminate prin depozitare – 18.471,02 tone;*
- *Încredințate spre reciclare – 0 tone;*
- *Încredințate spre valorificare – 231,20 tone.* [255]

Structura pe **tipuri de deșeuri menajere colectate în municipiul Slobozia –** anul 2020 - cantități:

- *Hârtie și carton - 25,12 tone*
- *Sticlă - 24,04 tone*
- *Metale - 2,65 tone*
- *Materiale plastice - 179,39 tone*
- *Biodegradabile - 0 tone.*[256]

Depozitul Zonal pentru Deșeuri Nepericuloase Slobozia a fost realizat în conformitate cu *Directiva UE privind depozitarea deșeurilor implementata prin HG nr.349/2005*. Investiția a fost realizată cu capital integral privat, aparținând *S.C. Vivani Salubritate S.A. Slobozia* și *Chinox BETEILINGUNGS GmbH Germania*.

Amplasat pe terenul extravilan al comunei Perieți, la 2 km N-V de municipiul Slobozia, depozitul are în total 7 celule, fiecare cu o suprafață de 2,1500 ha, un volum de 28300 mc/23650 t, cu timp de funcționare 3,5 ani.

Acest depozit are rolul de a asigura un proces integrat de colectare, transport și depozitare a deșeurilor municipale și asimilabile din comerț, industrie și instituții din localitățile urbane și rurale din județul Ialomița prin intermediul celor 4 stații de transfer din județ, deservind cca. 311.000 locuitori.

În cadrul depozitului conform, a fost înființată ulterior și o secțiune pentru depozitarea deșeurilor periculoase, exploatarea realizându-se în conformitate cu prevederile legale de mediu în vigoare și normele Uniunii Europene.

[255] *Sursa: Date puse la dispoziție de S.C. POLARIS M HOLDING Constanța*
[256] *Sursa: Date puse la dispoziție de S.C. POLARIS M HOLDING Constanța*

Principalele categorii de deșeuri pe care compania *Vivani Salubritate S.A. Slobozia* le procesează sunt: [257]

- *deșeuri din construcții cu continut de azbest sau asimilate;*
- *slamuri cu continut de metale grele, cianuri sau crom;*
- *zguri, cenuși, inclusiv cu conținut de metale grele;*
- *nămoluri rezultate de la statiile de neutralizare industriale;*
- *condensatori, transformatori pe baza de ulei cu conținut de PCB;*
- *electroliti uzați, acizi și solutii bazice;*
- *deșeuri de vopsea;*
- *substanțe chimice de laborator;*
- *baterii uscate și deseuri electrice, electronice și electrocasnice;*
- *deșeuri cu continut de arsen;*
- *deșeuri provenite din exploatarea instalațiilor de galvanizare și alte tratamente efectuate suprafetelor metalice.*

De asemenea, cu sprijinul *S.C. Vivani Salubritate S.A*. a fost realizată de către S.C. *Pro Air Clean S.A* investiția „***Instalație de incinerare a deșeurilor***", în localitatea Perieți, zona depozitului conform pentru deșeuri. Valoarea totală a investiției, de peste 22 milioane de euro, a obținut cofinanțare din partea *Administrației Fondului pentru Mediu*.

Instalația de incinerare este cea mai mare din Sud-Munteniaul Europei, având o capacitate de procesare de 23.000 tone deșeuri pe an.

Problemele de mediu generate de nerezolvarea într-un termen rezonabil a aspectelor vulnerabile din domeniul gestionării deșeurilor sunt următoarele:

- ✓ poluarea aerului cu mirosuri neplăcute şi cu suspensii antrenate de vânt (în zona depozitelor neconforme);
- ✓ poluarea cu nitraţi, nitriţi, substanţe organice şi alte elemente poluante a apelor subterane;
- ✓ poluarea cu substanţe organice şi suspensii a apelor de suprafaţă;
- ✓ consumarea unor cantităţi mari de resurse naturale neregenerabile;
- ✓ influenţarea negativă a calităţii solului şi subsolului de pe terenurile ocupate cu deşeuri şi limitrofe depozitelor de deşeuri.

Prezenta strategie propune dezvoltarea de măsuri care să încurajeze prevenirea generării de deșeuri și reutilizarea, promovând utilizarea durabilă a resurselor:

- ➢ *intensificarea accesării fondurilor europene pentru proiectele din acest domeniu;*
- ➢ *respectarea de către administraţia publică locală a legislaţiei din domeniul gestionării deşeurilor (cu accent pe colectarea selectivă);*

[257] *Sursa: Site-ul oficial al S.C. Vivani Salubritate S.A : https://www.centrucolectaredeseuri.ro/menajere/ialomita*

- *respectarea de către operatorii economici care desfăşoară activităţi cu impact nesemnificativ a obligaţiilor privind colectarea selectivă şi valorificarea deşeurilor;*
- *emiterea unui act normativ prin care să se extindă „sistemul – depozit" la mai multe tipuri de produse/mărfuri care după utilizare pot deveni deşeuri astfel încât sumele încasate din aplicarea acestuia să fie utilizate direct de către administraţia publică locală pentru organizarea activităţii de colectare selectivă a deşeurilor;*
- *lansarea unor programe naţionale pentru finanţarea/cofinanţarea proiectelor mici, de exemplu cele ce privesc înfiinţarea sistemelor de colectare selectivă a deşeurilor;*
- *cointeresarea populaţiei pentru colectarea selectivă prin aplicarea de către operatorii serviciilor de salubritate a unor tarife diferenţiate pentru modul de colectare a deşeurilor (selectiv sau în amestec);*
- *creșterea ratei de reciclare și îmbunătățirea calităţii materialelor reciclate, lucrând aproape cu sectorul de afaceri şi cu unitățile şi întreprinderile care valorifică deşeurile;*
- *promovarea valorificării deşeurilor din ambalaje;*
- *acordarea de facilităţi fiscale operatorilor economici care activează în domeniul colectării/valorificării acelor tipuri de deşeuri mai puţin atractive din punct de vedere al rentabilităţii economice;*
- *reducerea impactului produs de carbonul generat de deşeuri;*
- *încurajarea producerii de energie din deșeuri pentru deşeurile care nu pot fi reciclate.*

În urma analizării situației existente, **cele mai importante aspecte vulnerabile** care se încadrează în domeniul managementului deșeurilor municipale sunt:

- ✓ nivelul scăzut de educare a populaţiei în ceea ce priveşte impactul gestionării necorespunzătoare a deşeurilor asupra mediului;
- ✓ număr insuficient al punctelor de colectare selectivă a deşeurilor;
- ✓ inexistenţa unei strategii coerente în ceea ce priveşte gestionarea deşeurilor biodegradabile;
- ✓ lipsa din bugetele autorităţilor administraţiei publice locale a resurselor financiare pentru înfiinţarea sistemelor de gestionare a deşeurilor şi uneori slaba implicare a acestora în înfiinţarea serviciilor de salubrizare;
- ✓ apariţia unor disfuncţionalităţi în funcţionarea lanţului „colectare – valorificare" a deşeurilor, datorate în principal inexistenţei unor facilităţi fiscale pentru operatorii economici care activează în acest domeniu.

2.11. MEDIUL ȘI INFRASTRUCTURA DE MEDIU

Amenințarea creată de schimbările climatice necesită o tranziție rapidă a societăților noastre cu emisii excesive de carbon către o economie mai sobră, mai durabilă și mai echitabilă. Schimbările se vor referi la toate domeniile: politic, economic, social, societal, de mediu, de sănătate, climatic etc. și necesită o conducere curajoasă și orientată spre viitor cu o responsabilitate comună a tuturor nivelurilor de guvernanță.

În martie 2020, Consiliul European a adoptat, în numele UE și al statelor sale membre, ***Strategia de dezvoltare pe termen lung a UE privind obținerea unui nivel scăzut de emisii de gaze cu efect de seră***. Aceasta urmează să fie transmisă *Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC)*, astfel cum prevede *Acordul de la Paris*.

Strategia UE reamintește angajamentul deplin al UE și al statelor sale membre față de *Acordul de la Paris* și față de obiectivele sale pe termen lung. Strategia menționează susținerea exprimată de Consiliul European, astfel cum se reflectă în concluziile reuniunii sale din 12 decembrie 2019, pentru **obiectivul creării, până în 2050, a unei UE neutre din punct de vedere climatic**. UE și statele sale membre au convenit să realizeze și pun în practică o transformare socială și economică ambițioasă; prin aceasta, ele își propun să servească drept inspirație pentru acțiuni climatice la nivel mondial și să arate că tranziția către neutralitatea climatică nu este doar un obiectiv imperios, ci și unul fezabil și de dorit [258].

Un alt document strategic - ***Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*** – face apel la conștientizarea importanței mediului, atât în ceea ce privește mediul natural, cât și la cel antropic. Protejarea naturii este responsabilitatea tuturor datorită impactului biunivoc om – mediu, dar și o oportunitate a cetățenilor de a se uni într-un scop nobil, prin conștientizarea acestei responsabilități. Realizarea unui mediu antropic durabil poate fi atins prin cultivarea unui sentiment de apartenență și de comunitate, care să elimine simțul singurătății cetățeanului, factor de risc în realizarea potențialului personal și, în ultimă instanță, a funcționării comunitare.

Un mediu curat este esențial pentru sănătatea umană și bunăstare. Totuși, interacțiunile dintre mediu și sănătatea umană sunt extrem de complexe și dificil de evaluat. Aceasta face ca utilizarea principiului precauției să fie extrem de utilă.

[258] *Sursa: https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2020/03/05/climate-change-council-adopts-eu-long-term-strategy-for-submission-to-the-unfccc/*

Cele mai cunoscute impacturi asupra sănătății se referă la poluarea aerului înconjurător, la calitatea proastă a apei și la igienă insuficientă. Se cunosc mult mai puține despre impacturile substanțelor chimice periculoase asupra sănătății. Zgomotul reprezintă o problemă emergentă de sănătate și de mediu. Schimbările climatice, diminuarea stratului de ozon, pierderea biodiversității și degradarea solului pot afecta, de asemenea, sănătatea umană.

În Europa, preocupările majore privind sănătatea în legătură cu mediul sunt legate de poluarea aerului în interior și în exterior, calitatea inferioară a apei, igiena precară și produsele chimice periculoase.[259]

Municipiul Slobozia poate fi calificat ca prezentând probleme specifice rezultate din activitatea industrială. Există și alte aspecte deranjante precum poluarea produsă de depozitarea deșeurilor în locuri neamenajate sau transportul rutier. Totuși situația în acest domeniu este una rezonabilă, problema principală fiind cea a conservării stării mediului înconjurător.

Prezentarea detaliată a fiecărui factor de mediu pentru municipiul Slobozia este surprinsă în subcapitolele următoare.

2.11.1. Rețeaua de spații verzi

Regimul spațiilor verzi este legiferat prin *Legea nr.24/2007* privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, dar și prin prevederi cuprinse în O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr. 265/2006.

Prin implementarea prevederilor legale, autoritățile adminsitrației publice locale asigură cadrul pentru îndeplinirea următoarele **obiective**:

protecția și conservarea spațiilor verzi pentru menținerea biodiversității lor;
menținerea și dezvoltarea funcțiilor de protecție a spațiilor verzi privind apele, solul, schimbările climatice, menținerea peisajelor în scopul ocrotirii sănătății populației, protecției mediului și asigurării calității vieții;
regenerarea, extinderea, ameliorarea compoziției și a calității spațiilor verzi;
elaborarea și aplicarea unui complex de măsuri privind aducerea și menținerea spațiilor verzi în starea corespunzătoare funcțiilor lor;
identificarea zonelor deficitare și realizarea de

[259] *Sursa: Agenția Europeană de Mediu - http://www.eea.europa.eu*

lucrări pentru extinderea suprafețelor acoperite cu vegetație;
extinderea suprafețelor ocupate de spații verzi, prin includerea în categoria spațiilor verzi publice a terenurilor cu potențial ecologic sau socio-cultural.

Pentru realizarea acestor obiective și pentru asigurarea integrității elementelor cadrului natural, conservării, protejării și dezvoltării spațiilor verzi este necesar să fie luate următoarele **măsuri**:

- ✓ crearea unor strategii locale coerente și a unui program concret pentru asigurarea, din terenul intravilan, a unei suprafețe de spațiu verde de minimum 26 m^2/locuitor;
- ✓ inventarierea tuturor suprafețelor de spații verzi și realizarea Registrului local al spațiilor verzi la nivelul localităților urbane;
- ✓ interzicerea schimbării destinației terenurilor amenajate ca spații verzi și/sau prevăzute ca atare în documentațiile de urbanism;
- ✓ interzicerea reducerii suprafețelor ori a strămutării spațiilor verzi, indiferent de regimul juridic al acestora;
- ✓ menținerea integrității spațiilor verzi și a cadrului natural, prin respectarea regulamentelor de urbanism avizate de autoritățile pentru protecția mediului;
- ✓ respectarea cerințelor urbanistice privind dimensionarea spațiilor verzi cu rol decorativ și de protecție în procesul de proiectare și realizare a construcțiilor de orice tip;
- ✓ abordarea unitară a cerințelor de extindere și conservare a spațiilor verzi prin elaborarea de către administrația publică locală a unui regulament de administrare a spațiilor verzi;
- ✓ instituirea măsurilor de pază și protecție a spațiilor verzi în vederea prevenirii și combaterii distrugerilor și degradărilor;
- ✓ identificarea zonelor urbane deficitare în spații verzi și realizarea de lucrări pentru extinderea suprafețelor acoperite cu vegetație;
- ✓ instituirea măsurilor de regenerare, extindere și ameliorare compoziției și a calității spațiilor verzi;
- ✓ elaborarea unei proceduri de intervenție pentru toaletări de coroane, respectiv de tăiere a arborilor din spațiile verzi.

Prevederile legislației din domeniul spațiilor verzi au fost incluse de Primăria Municipiului Slobozia în regulamentele UTR-urilor cuprinse în *Planul Urbanistic General al Municipului Slobozia*, asigurându-se astfel cadrul legal pentru menținerea și extinderea suprafețelor ocupate de acestea.

Potrivit datelor primite din teritoriu, suprafața teritoriului administrativ al municipiului Slobozia (12.735 ha) se împarte în 11.445 ha pentru extravilan și 1.290 ha pentru intravilan. În ceea ce priveşte suprafaţa spaţiilor verzi, acestea sunt situate pe terenuri aparținând domeniului public și privat al municipiului Slobozia.

Conform datelor puse la dispoziție de ***Direcția de Administrare a Domeniul Public Slobozia – Secția Spații Verzi***, **în municipiul Slobozia este raportată o valoare a suprafeței totale a spațiilor verzi de 100,52 ha**, din care:

- ***35,27 ha parcuri și grădini publice;***
- ***48,81 ha – zone verzi, scuaruri și aliniamente stradale din oraș;***
- ***16,44 ha – alte instituții, școli, muzee.***

Această suprafață conduce la o medie de aproximativ **19,64 m^2 spațiu verde pe cap de locuitor** (raportat la o populaţie de 51.171 de locuitori, la 1 iulie 2020, conform INS).

Astfel, în concordanță cu datele furnizate de *Primăria Municipiului Slobozia*, structura spațiului verde era, în anul 2019, cea prezentată în tabelul următor.

Tabel 2.68. Situația suprafețelor verzi din Municipiul Slobozia în anul 2019 [260]

	Denumire	Adresă	Suprafaţa (m^2)
1.	ORĂȘELUL COPIILOR	Strada Răzoare	15.000,00
2.	PARC EST	B-dul. Matei Basarab	60.678,00
3.	PARC TINERETULUI	B-dul. Chimiei	173.000,00
4.	PARC MIHAI EMINESCU	B-dul. Matei Basarab	13.600,00
5.	PARC MUZEUL AGRICULTURII	B-dul. Matei Basarab	170.000,00
6.	PARC CFR	Strada Gării	8.000,00
7.	PARC AMBIANTA	Str. Mihail Sadoveanu	16.000,00
8.	PARC IALOMIȚA	Aleea Stadionului	52.400,00
9.	PARC E 14	Strada Episcopiei	7.000,00
10.	PARC MĂNĂSTIRE	Aleea Mănăstirii	2.084,00
Suprafaţă totală			**517.762,00**

În cele 9 parcuri existente în Municipiul Slobozia, s-au efectuat zilnic lucrări de întreținere a parcurilor după cum urmează: lucrări de măturat alei, adunat hârtii și golit coșuri de gunoi, întreţinut toalete ecologice, încărcat în mijloace de transport gunoi, frunză, iarbă din parcuri, plantat si întreținut flori, arbori si arbuști prin lucrări specifice.

În spațiile verzi din Municipiul Slobozia s-au efectuat, în cursul anului 2020, lucrări de întreținere și igienizare prin lucrări de coasă mecanizată a ierbii, întreținerea arborilor și arbuștilor, a florilor din spațiile amenajate pentru flori, tunsul mecanic al gardurilor vii, tratamentele necesare. În perioada de repaus fiziologic la arbori și arbuști s-au efectuat lucrări de toaletare atât în parcuri cât și în spațiile verzi, la un număr de 5875 arbori și arbuști.

[260] *Sursa: Date furnizate de Primăria Municipiului Slobozia*

Se urmăreşte în permanenţă modernizarea fondului forestier şi de aceea împreună cu *Direcţia Silvică şi Ocolul Silvic Slobozia* s-a reuşit tăierea a 163 de arbori cu vârsta de exploatabilitate depăşită care prezentau fenomenul de uscare în coroană.

De asemenea, în cursul anului, 2020 s-a plantat un număr de 163 arbori şi 607 arbuşti și în sera proprie a *Secției Spații-Verzi* au fost produse 116.391 de flori epocă a I-a și a II-a, flori care au fost plantate în spațiile amenajate.

În cadrul *Secției Spații-Verzi* există un compartiment cu activitate deratizare-dezinsecție-dezinfecție care, în cursul anului 2020, a efectuat pe raza Municipiului Slobozia, în baza unui program aprobat de forurile responsabile în acest domeniu, lucrările necesare de deratizare și dezinsecție.

În ceea ce privește ***spațiile de joacă pentru copii*** [261], în prezent există un număr de **33 de locuri de joacă, în suprafață de 1,15 ha**, amplasate în cartierele municipiului Slobozia.

La ora actuală, spațiile de joacă au echipamente în stare bună și veche, cea mai mare parte a acestora fiind modernizate și reabilitate în ultima perioadă. De menționat faptul că, în anumite spații de joacă este necesar a se face completări cu elemente care în prezent sunt deteriorate și lucrări de vopsire și reparații la unele dintre componente.

Pentru limitarea pe viitor a presiunii antropice asupra spațiului verde existent, este necesară reglementarea normelor privind lucrările tehnico-edilitare pe domeniul public și privind eliminarea suspensiilor și noxelor, prin HCL, în baza legislației specifice pentru o dezvoltare zonală din perspectiva conservării naturii și echilibrului ecologic.

Municipiul Slobozia nu este afectat de eroziuni şi alunecări de teren active, singura problemă fiind inundarea unor terenuri din diferite zone ale oraşului atunci când cantitatea de apă/precipitații crește.

[261] *Sursa: Direcția de Administrare a Domeniul Public Slobozia – Secția Spații Verzi*

2.11.2. Calitatea apei

2.11.2.1. Resursele de apă

Noua strategie și politică europeană în domeniul gospodăririi apelor - *Directiva Cadru 60/2000/CEE în domeniul apei* - constituie o abordare nouă în domeniul gospodăririi apelor, bazându-se pe principiul bazinal și impunând termene stricte pentru realizarea programului de măsuri.

Apa reprezintă o resursă naturală regenerabilă, vulnerabilă și limitată, element indispensabil pentru viață și pentru societate, materie primă pentru activități productive, sursă de energie și cale de transport, factor determinant în menținerea echilibrului ecologic. Bună gospodărire a apei prezintă o importanță deosebită în condițiile în care resursele de apă ale României sunt relativ reduse, în timp ce în alte țări din Europa aceste rezerve sunt, în medie, de 2,5 ori mai mari.

Resursele naturale de apă reprezintă rezervele de apă de suprafață și subterane ale unui teritoriu care pot fi folosite pentru diverse scopuri. Resursa naturală este cantitatea de apă exprimată în unități de volum acumulată în corpuri de apă, într-un interval de timp dat, în cazul de față în cursul anului 2019. Resursa teoretică este dată de stocul mediu anual reprezentând totalitatea resurselor naturale de apă atât de suprafață cât și subterane.

Resursele de apă de suprafață ale României provin din 2 categorii de surse, respectiv: *râurile interioare (inclusiv lacurile naturale)* și *Fluviul Dunărea*.

Pentru utilizatorii din România ponderea principală în asigurarea resursei necesare o au *râurile interioare*. Lacurile naturale au volume reduse de apă, cu excepția lacurilor litorale din sistemul lagunar Razelm – Sinoe care, deși dispun de volume apreciabile, au apă salmastră datorită legăturilor cu apele Mării Negre. *Fluviul Dunărea*, deși deține întâietatea în ceea ce privește volumul total al resursei, fiind situat excentric față de teritoriul național, este mai puțin folosit ca sursă de apă utilizabilă. Până în prezent singura utilizare a resursei de apă oferită de Dunăre a fost în domeniul agricol (pentru irigații).

Resursele de apă subterană reprezintă volumul de apă care poate fi extras dintr-un strat acvifer, deci volumul de apă exploatabilă. Rezervele de apă subterană reprezintă volumul de apă gravitațională înmagazinată într-o anumită perioadă într-un acvifer sau rocă magazin, depind exclusiv de datele volumetrice și se exprimă în unități de volum (de regulă, în m^3).

Resursele totale de apă subterană din România au fost estimate la 9,68 mld. m^3 /an, din care 4,74 mld. m^3/an apele freatice și 4,94 mld. m^3/an de apă subterană de adâncime, reprezentând circa 25% din apa de suprafață.

În România, identificarea și delimitarea corpurilor de apă subterană s-a făcut în concordanță cu metodologia specifică de caracterizare a apelor subterane elaborată în cadrul INHGA, care a ținut cont de prevederile *Directivei Cadru a Apei 2000/60/EC* și de *Ghidurile elaborate în cadrul Strategiei Comune de Implementare a DCA*. Astfel, au fost identificate, delimitate și caracterizate un număr de **143 de corpuri de apă subterană**. Dintre acestea, un număr de **115** reprezintă **corpuri de apă subterană freatică, iar 28 sunt corpuri de apă subterană de adâncime**. Ca urmare a analizei de risc efectuate în cadrul *Planului de management*, a rezultat că toate cele 143 corpuri de apă subterană din România sunt în stare cantitativă bună.

Rețeaua hidrografică a regiunii Sud - Muntenia este formată din cursurile de apă și lacurile situate pe teritoriile administrate de ***Administrația Bazinală de Apă Argeș – Vedea și Administrația Bazinală de Apă Slobozia – Ialomița***.

Cel mai important curs de apă din regiunea Sud-Muntenia este Fluviul Dunărea care străbate județele Călărași, Giurgiu (pe o distanță de 76 km) și Teleorman (pe o distanță de 87 km).

În spaţiul hidrografic Slobozia-Ialomiţa există mai multe categorii de lucrări - acumulări, baraje, praguri, derivaţii, regularizări, îndiguiri şi apărări de maluri, prize de apă, etc. - executate pe corpurile de apă în diverse scopuri (energetic, asigurarea cerinţei de apă, regularizarea debitelor naturale, apărarea împotriva efectelor destructive ale apelor, etc.), cu efecte funcţionale pentru comunităţile umane.

Lacurile de acumulare din spaţiul hidrografic Slobozia-Ialomiţa au fost realizate cu scopuri multiple: alimentare cu apă potabilă şi industrială, energetic şi apărare împotriva inundaţiilor. Cele mai importante lacuri de acumulare din bazinul hidrografic Ialomiţa sunt: ***Bolboci, Pucioasa şi Dridu pe Râul Ialomiţa, Acumularea Paltinu pe râul Doftana, Acumularea Măneciu pe râul Teleajen şi Acumularea Gh. Doja pe Râul Fundata***.

Resursa de apă a județului Ialomița constă din:

- ***apele de suprafață potențiale și tehnic utilizabile*** - *Fluviul Dunărea* și *Brațul Borcea*, pentru alimentări cu apă potabilă și industrială;
- ***lacul de acumulare Dridu***, pentru utilizări industriale, irigații și piscicultură;
- ***râul Ialomița***, pentru utilizări industriale, irigații și piscicultură;
- ***apele subterane***, pentru alimentări cu apă potabilă și industrială.

Principalele **lacuri naturale din bazinul hidrografic al râului Ialomița** sunt:

- ✓ ***cu apă dulce*** - *Rogoz* și *Iezer*;
- ✓ ***cu apă sărată*** - *Amara, Fundata* și *Strachina*;
- ✓ **de luncă** - *Piersica* și *Coșcovata*.

Municipiul Slobozia s-a dezvoltat pe cursul râului Ialomița, dezvoltarea socio-economică a municipiului depinzând foarte mult de-a lungul timpului de apele freatice și de cele de suprafață. În plus, în apropierea municipiului (la 7 km) se află și lacul natural Amara, fost liman fluviatil barat cu aluviuni, care este o veche matcă a râului Ialomița, actualmente fără legătură cu râul.

În zona municipiului Slobozia s-au realizat lucrări de apărare împotriva inundațiilor prin îndiguirea și regularizarea cursului râului Ialomița, iar în bazinul hidrografic al râului s-au executat lucrări de amenajare complexă reprezentate de acumulări pe cursul superior și mijlociu în vederea atenuării viiturilor.

În prezent municipiul Slobozia este alcătuit din două zone distincte:

- ***o incintă îndiguită având suprafața totală de cca. 2000 ha care cuprinde majoritatea zonelor construite;***
- ***o zonă neîndiguită care cuprinde restul teritoriului, în care sunt amplasate și cartierele Bora și Slobozia Nouă***.

Incinta îndiguită este delimitată la sud de un dig de cca. 5200 m amplasat pe malul stâng al râului Ialomița, la nord de un dig de cca. 7500 m pe malul drept al pârâului Crivaia, iar la vest și la est diguri de racord între cel de nord și cel de sud, cu lungime de cca. 4400 m și respectiv 2700 m.

Lucrările de desecare sunt reprezentate de un sistem de canale deschise, unele dintre ele fiind prezente și în interiorul incintei îndiguite, în partea de nord a municipiului, având și rol de preluare a apei pluviale evacuate din localitate.

Starea digurilor nu este pe deplin satisfăcătoare din cauza neîntreținerii lor.

2.11.2.2. Poluarea apei

O problemă importantă în legătură cu folosirea apei o constituie lupta împotriva poluării acesteia.

Principalele forme de poluare a apei, în funcție de sursele și natura lor sunt:

- *poluarea organică* (au ca sursă principală deversările menajere din orașe);
- *poluarea toxică (*sursa principală de poluare o reprezintă industria);
- *poluarea bacteriană* (afectează calitatea apei potabile);
- *poluarea termică* (provenită de la apele de răcire din industrie care sunt evacuate în stare caldă);
- *poluare chimică* (principalele surse de poluare sunt: îngrășămintele chimice, petrolul, diferite substanțe chimice deversate de întreprinderi industriale);
- *poluarea biologică*.

Supravegherea calității apelor curgătoare de suprafață din Regiunea Sud-Muntenia se realizează prin urmărirea în cadrul monitoring-ului de supraveghere (campanii lunare și trimestriale) a indicatorilor fizico-chimici, biologici și bacteriologici.

Evaluarea stării ecologice și chimice a apei se realizează pe corpuri de apă, în conformitate cu Legea Apelor nr. 107/1 996 cu modificările și completările ulterioare și metodologia ICIM, elaborată pe baza cerințelor Directivei cadru a Apei 2000/60/CEE, atât pentru corpurile de apă monitorizate cât și pentru corpurile de apă nemonitorizate (prin procedura de grupare a corpurilor de apă).

Evaluarea a avut în vedere rezultatele obținute în anul 2020 în secțiunile de control de pe corpurile de apă de suprafață cu program de monitoring anual.

Starea ecologică este o expresie a calității structurii și funcționării ecosistemelor acvatice *asociate apelor de suprafață,* clasificate în concordanță cu *Anexa V a Directivei Cadru Apă*.

Obiectivul de mediu pentru un *corp de apă de suprafață* se consideră a fi atins atunci când corpul de apă se încadrează în *starea ecologică foarte bună sau bună,* respectiv *potențialul maxim sau bun.*

Pentru fiecare dintre elementele de calitate pentru care s-au elaborat limite, se evaluează starea ecologică și respectiv scorul aferent: pe 5 stări de calitate: *foarte bună/maxim*, *bună/bun, moderată/moderat, slabă/slab, stare proastă/prost*. În cazul stării chimice clasificarea se face astfel: *stare chimică bună, stare chimică proastă*. *Evaluarea stării ecologice/potențialului ecologic* a corpurilor de apă de suprafață s-a realizat prin integrarea elementelor de calitate (biologice, fizico-chimice suport, poluanți specifici). Starea ecologică/potențialul ecologic final ia în considerare cea mai defavorabilă situație.

În evaluarea ”*stării*” apelor, elementele bilogice sunt principalele elementele, cele fizico-chimice (elemente suport) fiind considerate ca elemente ce vin în sprijinul celor biologice.

Elementele care intră în detereminarea stării ecologice pentru cursurile de apăde suprafață sunt:

Elemente biologice: fitoplancton, fitobentos, macronevertebrate, fauna piscicolă;
Elemente fizico-chimice:

- ***Condiții termice:*** *temperatura apei*
- ***Starea acidifierii:*** *pH*
- ***Condiții de salinitate:*** *conductivitate*
- ***Condiții de oxigenare:*** *O_2 dizolvat, CBO_5, CCO-Cr*
- ***Nutrienți:*** *$N\text{-}NH_4$+, $N\text{-}NO_2$, $N\text{-}NO_3$, N_{total}, $P\text{-}PO_4$, P_{total}*

Poluanți specifici: *Cu, Zn, As, Cr, Fenol, Detergenți anion-activi.*

Calitatea apelor subterane depinde de sursele difuze de poluare provenite din agricultură și practicile ei neconforme (pesticide, dejecții de la porcine și păsări),

nămoluri de la stațiile de epurare, reziduurile menajere și industriale și de slaba epurare sau lipsa de epurare a apelor uzate.

Poluarea freaticului este cel mai adesea un fenomen aproape ireversibil, având consecințe importante asupra folosirii rezervei subterane la alimentarea cu apă în scop potabil, depoluarea surselor de apă din pânza freatică fiind un proces foarte anevoios.

Activitatea de supraveghere a calității apei, pe cursul inferior al râului Ialomița s-a realizat prin monitorizarea parametrilor fizico-chimici și biologici în cadrul laboratorului de calitatea apei din cadrul *Sistemului de Gospodărire a Apelor Ialomița*.

Evaluarea stării corpurilor de apă din bazinul hidrografic Ialomița s-a realizat în urma monitorizării secțiunilor de la nivelul a 31 corpuri de apă. Din cele **31 corpuri de apă de pe râul Ialomița, 9 sunt pe cursul principal, de tip râu și 3 corpuri de apă de tip lac**.

În județul Ialomița sunt stabilite **cinci secțiuni de control pe râul Ialomița și Sărata**, după cum urmează: Siliștea Snagovului, Coșereni, Ciochina și aval Țăndărei, pe râul Ialomița și amonte Urziceni, pe râul Sărata. Al șaselea corp de apă monitorizat pe cursul principal al râului Ialomița este ***Ialomița_Cf. Izvoru_Ac Dridu***, codificat RORWU.I._B6. Corpul de apa este situat în zona de câmpie corespunzătoare tipologiei RO10, are o lungime de 115 km și a fost monitorizat în 2 secțiuni: *Siliștea Snagovului* și *Băleni*.

Urmează ***Acumularea Dridu***, codificat ROLW11.1._B3, monitorizat în 2 secțiuni: mijloc lac și baraj.

Pe corpul de apă ***Ialomița_Ac. Dridu_Ion Roată***, codificat RORW11.1._B7, a fost monitorizată secțiunea *Coșereni*. Corpul de apă este situat în zona de câmpie corespunzătoare tipologiei RO10 și are o lungime de 46 km.

Următorul corp de apă monitorizat pe cursul principal al râului Ialomița este ***Ialomița_Ion Roată_Am. Slobozia***, codificat RORW11.1_B8. Corpul de apă este situat în zona de câmpie corespunzătoare tipologiei RO10 și are o lungime de 70 km. Monitorizarea corpului de apă s-a făcut în secțiunea *Amonte Slobozia*.

Ultimul corp de apă monitorizat de pe cursul principal al râului Ialomița a fost ***Ialomița_ Am. Slobozia_Cf. Dunăre***, codificat RORW11.1._B9. Secțiunea monitorizată pe acest corp de apă este *Aval Țăndărei*. Corpul de apă aparține tipologici RO11 și are o lungime de 77 km.

Un corp de apă puternic modificat (CAPM) din bazinul hidrografic Ialomița este corpul ***Sărata_și_Afluenții***, codificat RORW11.1.22_B1, monitorizat în secțiunile *Amonte Urziceni* și *Amonte Monteoru*. Corpul de apă corespunde tipologiei RO19, este un curs de apa nepermanent situat în zona de câmpie și are o lungime de 72 km.

Evaluarea corpurilor de apă de suprafață se realizează anual, pe baza *șirului de date numerice* obținute prin monitorizarea corpurilor de apă. Corpurile de apă de suprafață se monitorizează prin secțiunile de monitorizare și fiecărei secțiuni îi este atribuit un anumit program de monitorizare ales în concordanță cu specificul corpului

respectiv: caracteristici hidromorfologice, caracterul natural, surse de poluare, etc., astfel încât elementele biologice, fizico-chimice, poluanții specifici și analiza dpdv chimic, să ofere datele necesare pentru evaluarea acestuia.

Pentru corpurile de apă de tip râu, evaluarea stării ecologice/potențialului ecologic și a stării chimice în perioada 2016-2020, se prezintă astfel:

Tabel 2.69. Evaluarea stării ecologice și a stării chimice a corpurilor de apă de tip râu, în perioada 2016-2020 [262]

Denumire corp de apa	Sectiune de minitorizare	An evaluare	Elemente bilogice	Elemente fizico-chimice	Poluanti specifici	Stare ecologica / potential ecologic	Stare fizica
Ialomita_cf. Izvoru_Ac. Dridu	Baleni, Silistea Snagovului	2016	Buna	Moderata	F. buna	Buna	-
		2017	Buna	Moderata	F. buna	Buna	-
		2018	F. buna	Buna	F. buna	Buna	-
		2019	Buna	Buna	F. buna	Buna	-
		2020	Buna	Buna	F. buna	Buna	-
Acumulare Dridu	Mijloc lac, Baraj	2016	Buna	Bun	-	Bun	-
		2017	Maxim	Bun	Maxim	Bun	-
		2018	Maxim	Bun	Maxim	Bun	-
		2019	Maxim	Bun	Bun	Bun	-
		2020	Bun	Bun	Maxim	Bun	-
Ialomita_Ac. Dridu_Ion Roata	Cosereni	2016	Buna	Moderata	F. buna	Moderata	-
		2017	Buna	Moderata	F. buna	Moderata	-
		2018	Buna	Moderata	Buna	Moderata	-
		2019	Moderata	Moderata	Buna	Moderata	-
		2020	Moderata	Moderata	Buna	Moderata	-
Ialomita_Ion Roata_Am. Slobozia	Am. Slobozia	2016	Buna	Moderata	Buna	Moderata	-
		2017	Buna	Moderata	Buna	Moderata	-
		2018	Buna	Moderata	Buna	Moderata	-
		2019	Buna	Moderata	Buna	Moderata	-
		2020	Moderata	Moderata	F. buna	Moderata	-
Ialomita_Am. Slobozia_cf. Dunare	Av. Tandarei	2016	Moderata	Moderata	Buna	Moderata	Buna
		2017	Buna	Moderata	F. buna	Moderata	Buna
		2018	Buna	Moderata	Buna	Moderata	Buna
		2019	Buna	Moderata	Buna	Moderata	Proasta
		2020	Moderata	Moderata	F. buna	Moderata	Proasta

În ceea ce privește ***indicatorii de calitate măsurați*** (medii) pentru fiecare secțiune a râului Ialomița, de pe teritoriul județului Ialomița, în perioada 2016 - 2020, sunt prezentați în tabelul de mai jos:

[262] *Sursa: Date și informații furnizate de Administrația Națională "Apele Române – ABA Buzău-Ialomița*

Tabel 2.70. Indicatori de calitate pentru secțiunile râului Ialomița, județ Ialomița, în perioada 2016-2020 [263]

Denumire corp de apa	Sectiune determinant	An evaluare				
		2016	2017	2018	2019	2020
Ialomita_cf. Izvoru_Ac. Dridu	pH	F. buna	F. buna	F. buna	F. buna	F. buna
	$N-NO^2$	Buna	F. buna	F. buna	Buna	Buna
	$N-NO^3$	Buna	Buna	F. buna	Buna	Buna
Acumulare Dridu	pH	Maxim	Maxim	Maxim	Maxim	Maxim
	$N-NO^2$	Bun	Bun	Bun	Maxim	Bun
	$N-NO^3$	Maxim	Maxim	Bun	Bun	Bun
Ialomita_Ac. Dridu_Ion Roata	pH	F. buna	F. buna	F. buna	F. buna	F. buna
	$N-NO^2$	Moderata	Moderata	Buna	Buna	Moderata
	$N-NO^3$	Buna	Buna	Buna	Buna	Buna
Ialomita_Ion Roata_Am. Slobozia	pH	F. buna	F. buna	F. buna	F. buna	F. buna
	$N-NO^2$	F. buna	Buna	Buna	Buna	Moderata
	$N-NO^3$	Buna	Buna	Buna	Buna	Buna
Ialomita_Am. Slobozia_cf. Dunare	pH	F. buna	F. buna	F. buna	F. buna	F. buna
	$N-NO^2$	Buna	Moderata	Buna	Buna	Moderata
	$N-NO^3$	Moderata	Buna	Buna	Buna	Moderata

Calitatea curentă a apei râului Ialomița poate fi degradată de surse poluante, precum:

- *poluarea de difuzie datorată agriculturii și apelor uzate din orașe;*
- *depășirea limitelor de deversare și tratamentul inadecvat al apelor uzate;*
- *depozitarea ilegală a deșeurilor pe malul albiei râului sau afluenților săi.*

Agricultura reprezintă o sursă potențială de poluare a apelor de suprafață și subterane în situația utilizării excesive de îngrășăminte chimice și pesticide pe terenurile agricole.

Deversările de ape uzate, neepurate corespunzător în stațiile de epurare urbane sau industriale, reprezintă o sursă potențială de poluare a apelor de suprafață contribuind la perturbarea echilibrului biologic al ecosistemelor acvatice.

Platformele neconforme de deșeuri menajere precum și fermele zootehnice reprezintă importante surse potențiale de poluare a apelor subterane și de suprafață cu substanțe organice, compuși ai azotului, precum și încărcare biologică.

În concluzie, problemele legate de calitatea apelor de suprafață și a celor subterane sunt cauzate în general de:

- ⇒ *eficiența de epurare scăzută a stațiilor de epurare existente;*

[263] *Sursa: Date și informații furnizate de Administrația Națională "Apele Române – ABA Buzău-Ialomița*

- ⇒ *rata redusă a populației racordate la sistemele de colectare și epurare a apelor uzate;*
- ⇒ *existența, în zonele neracordate la canalizare, a surselor punctiforme de contaminare care cresc riscul de eutrofizare a receptorilor naturali și riscul de îmbolnăvire al populației;*
- ⇒ *managementul necorespunzător al deșeurilor municipale și industriale;*
- ⇒ *utilizarea nerațională a îngrășămintelor chimice și a produselor de uz fitosanitar;*
- ⇒ *dezvoltării zonelor urbane și protecției insuficiente a resurselor de apă, etc.*

Pentru rezolvarea problemelor legate de calitatea apelor se impun o serie de măsuri la nivel municipal, precum:

- ✓ *îmbunătățirea randamentelor de funcționare a stației de epurare;*
- ✓ *execuția la termen a măsurilor și lucrărilor prevăzute în Programele de etapizare parte integrantă a autorizațiilor de gospodărire a apelor;*
- ✓ *implicarea autorităților administrației publice locale în elaborarea proiectelor și obținerea finanțărilor pentru realizarea sistemelor centralizate de alimentare cu apă, canalizare și a stațiilor de epurare;*
- ✓ *dotarea laboratoarelor operatorilor din sectorul de apă la nivelul necesar pentru controlul și supravegherea calității apelor, în conformitate cu prevederile legale și ale directivelor europene;*
- ✓ *continuarea procesului de regionalizare a operatorilor existenți în sectorul de apă;*
- ✓ *alinierea la cerințele Directivei Nitraților prin: reducerea deversărilor de nutrienți în corpurile de apă, promovarea schimbărilor comportamentale la nivel regional, și sprijin pentru întărirea cadrului de reglementare și a capacității instituționale.*

2.11.3. Calitatea solului

Solul este unul dintre cei mai importanţi factori de mediu, iar cunoaşterea şi monitorizarea calităţii solului este importantă pentru asigurarea condiţiilor de dezvoltare durabilă a agriculturii şi a societăţii în ansamblu.

Solul are multiple funcţii economice şi biologice deoarece determină producţia agricolă şi starea pădurilor, este sursă de materii prime dar şi de biodiversitate, habitate, specii, condiţionează învelişul vegetal, precum şi calitatea apei, reglează scurgerea lichidă şi solidă în bazinele hidrografice şi acţionează ca o geomembrană pentru diminuarea poluării aerului şi a apei prin reţinerea, reciclarea şi neutralizarea poluanţilor, cum sunt substanţele chimice folosite în agricultură, deşeurile şi reziduurile organice şi alte substanţe chimice.

Deversările de substanţe chimice periculoase, depozitările de deşeuri de toate categoriile, tratamentele şi fertilizările necorespunzătoare, făcute fără fundamentare agro-pedologică, agrotehnică, la care se adaugă degradările naturale ale calităţii solului

(eroziune, alunecări, tasări, rupturi şi prăbuşiri) conferă imaginea completă a impactului produs de activitatea antropică asupra acestui factor de mediu.

Toate activităţile în care se folosesc produse de protecţia plantelor – îngrășăminte și produse fitosanitare - sunt reglementate de legislaţia naţională şi actele comunitare cu aplicare directă, deoarece pot fi periculoase pentru sănătatea omului şi mediul înconjurător.

Relieful foarte variat al regiunii Sud-Muntenia, împreună cu ceilalţi factori pedogenetici au favorizat dezvoltarea tuturor celor 12 clase de soluri existente în *Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor,* asigurându-se astfel și o calitate superioară a solului. Astfel, la nivelul regiunii, cea mai mare pondere (76,20%) o deţin terenurile arabile din clasele II (bună) și III (mijlocie), cu fertilitate ridicată ce necesită aplicarea de măsuri agroameliorative într-o proporție mică. Cele mai bune terenuri pentru agricultură se găsesc în partea de sud a regiunii, în județele Ialomița, Teleorman şi Călăraşi.

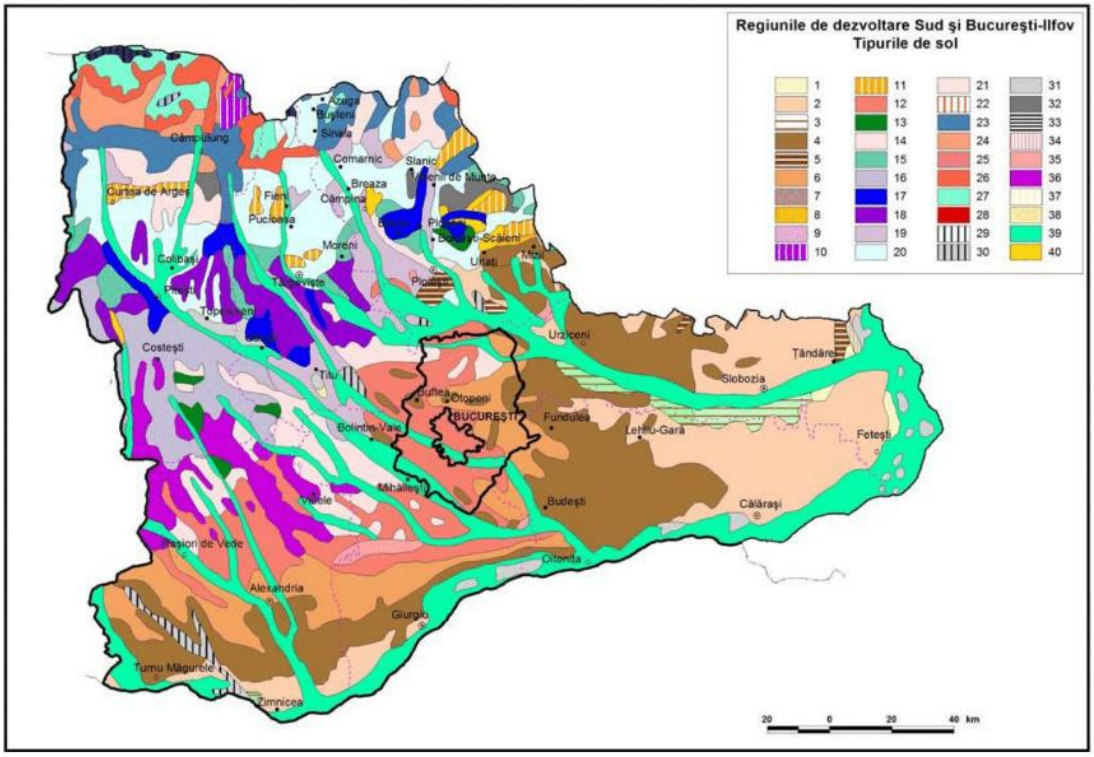

Fig. 2.97. Tipurile de sol din Regiunea Sud-Muntenia [264]

În ceea ce privește calitatea solului, aceasta este afectată într-o măsură mai mică sau mai mare de diverse restricții. Aceste restricții sunt determinate fie de factori naturali (climă, forme de relief, caracteristici edifice, etc.), fie de acțiuni antropice agricole şi industriale.

Presiunile asupra stării de calitate a solurilor sunt determinate de:

- *utilizarea de îngrășăminte chimice;*
- *utilizarea produselor pentru protecția plantelor (fitosanitare);*

[264] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Sud-Muntenia 2021-2027*

- *soluri afectate de reziduuri zootehnice* – dejecțiile provenite de la porci și păsări, precum și nămolul provenit din stațiile de epurare, răspândite pe sol fără o tratare prealabilă*;*
- *activitățile poluante din sectorul industrial;*
- *poluările accidentale* - cauzele principale ale producerii acestor poluări au constat în defecţiuni tehnice şi coroziune avansată la sondele şi conductele ce aparţin operatorilor economici;
- *colectarea apelor uzate de tip menajer și/sau industrial* datorită neetanșeităților unor conducte, chesoane sau cămine de vizitare,
- *depozitarea necontrolată de deșeuri* de orice tip.

Stăvilirea proceselor de degradare a solurilor trebuie efectuată prin aplicarea unor măsuri de conservare, ameliorare şi folosire raţională a întregului fond funciar al judeţului Ialomiţa, evitând poluarea solului cu hidrocarburi, cu pesticide în doze mari, arderea miriştilor, vegetaţiei, etc. Pentru redarea în circuitul agricol, a terenurilor degradate este necesară corectarea reacţiei solului cu ajutorul amendamentelor.

De asemenea, ultimii ani s-au caracterizat prin fenomene naturale extreme, în special secetă excesivă, cu influenţă nefavorabilă asupra evoluţiei producţiei agricole din judeţ.

Presiunile asupra stării de calitate a solurilor sunt reprezentate de utilizarea nerațională a îngrășămintelor chimice, a pesticidelor, depozitarea deșeurilor, etc. În conformitate cu ordinul nr. 1552-743/2008 (emis de Miniterul Mediului și Dezvoltării Durabile și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale) pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există **surse de nitrați din activități agricole**, se constată că **în cadrul județului Ialomița sunt menționate 55 de localități**. Această încadrare evidențiază că majoritatea unităților administrativ-teritoriale din județ (83%) sunt vulnerabile la poluarea cu nitrați.[265]

Soluţiile de reducere a impactului asupra solului presupun în principal o utilizare durabilă a acestuia prin combinarea tehnologiilor şi a activităţilor, astfel încât să se realizeze concomitent: bioproductivitatea, securitatea alimentară, protecţia calităţii solului, viabilitatea economică şi acceptabilitatea socială, prin respectarea următoarelor cerinţe:

- ✓ *practicarea culturilor în concordanţă cu pretabilitatea solului și condiţiile climatice:temperatură, precipitaţii etc.;*
- ✓ *practicarea rotaţiei culturilor astfel încât să se cultive plante care favorizează obţinerea unor producţii ridicate ale culturilor viitoare şi elimină unele probleme legate de boli, dăunători, etc.;*
- ✓ *combaterea bolilor şi dăunătorilor mai ales prin tehnici biologice;*
- ✓ *derularea unor proiecte de combatere a alunecărilor de teren şi a eroziunii solurilor;*
- ✓ *limitarea defrişărilor, a excavării bazei versanţilor;*

[265] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-II-a Partea 1. Analiza Situației Existente*

- ✓ *refacerea şi modernizarea lucrărilor de irigaţii din arealele cu cerinţe stringente;*
- ✓ *modernizarea lucrărilor de apărare – îndiguire şi desecări şi extinderea acestora conform cerinţelor;*
- ✓ *modernizarea lucrărilor de ameliorare a terenurilor sărăturate, a nisipurilor şi a solurilor nisipoase;*
- ✓ *prevenirea şi reducerea poluării chimice a solurilor cu metale grele, sulf, fluor, reziduri petroliere, deşeuri, nămoluri, produse de uz fitosanitar etc.*

La nivelul municipiului Slobozia suprafeţele de teren cu destinaţie agricolă sunt tot mai afectate de diferite procese de degradare, dar și de procesele induse de activitatea antropică, sau fenomene naturale.

Poluarea solului din municipiul Slobozia este influenţată în special de chimizarea unor terenuri agricole, fiind afectate peste 204 ha de teren.

Încărcarea solului cu elemente chimice (metale grele, sulf, etc.) degradează însuşirile fizice, chimice şi biologice, contribuind astfel la reducerea capacităţii productive. Modificările antropice ale solului, cauzate de construcţiile de toate felurile, prin operaţiuni de decopertare, modelare, etc., au dus la crearea altor tipuri de soluri, aşa numitele protosoluri antropice.

Calitatea solului mai este influenţată şi de o serie de procese şi fenomene naturale, cum ar fi *alunecările de teren, inundaţiile sau secetele prelungite*.

Sistemul de colectare a deșeurilor este unul adecvat, în sensul că acestea nu afectează calitatea solului în intravilanul municipiului Slobozia, deoarece colectarea acestora se face în europubele închise, iar în aceste condiții nu există contact între sol și deșeuri, nici sortarea și transportul deșeurilor la rampă nu produc contaminarea solului.

De la sfârșitul anului 2005, **municipiul Slobozia** și o parte din județul Ialomița **este deservit de *Platforma de depozitare Deșeuri Nepericuloase Slobozia***, situată pe șoseaua Amara.

Deșeurile menajere se colectează în mod selectiv în recipiente speciale (pubele și europubele), amplasate pe spații amenajate în acest scop.

Colectarea se face în regim diferit: zilnic de la platformele de precolectare a deșeurilor municipale, săptămânal de la gospodăriile individuale în baza graficelor de colectare și de la agenții economici și instituțiile publice în baza frecvențelor de colectare contractate.

Monitorizarea calității solului se face în conformitate cu prevederile *Legii nr. 444/2002* privind finanțarea studiilor pedologice și agrochimice și finanțarea sistemului național de monitorizare sol-teren pentru agricultură și al *Ordinului 222/2002* privind aprobarea *Metodologiei întocmirii studiilor pedologice și agronomice*.

Pentru monitorizarea solului trebuie să se execute studii pedologice și agrochimice în vederea inițierii unor lucrări de ameliorare şi eliminare a fenomenelor de degradare a solului.

2.11.4. Calitatea aerului

Aerul este factorul de mediu care condiționează în cea mai mare măsură existența vieții pe pământ. Totodată, este factorul de mediu cel mai important pentru transportul poluanţilor, deoarece constituie suportul pe care are loc transportul cel mai rapid al acestora în mediul înconjurător, acesta fiind motivul pentru care supravegherea calităţii aerului este de primă importanţă.

Calitatea aerului este exprimată statistic printr-o serie de indicatori, care exprimă fenomenul de poluare sub forma răspândirii în aer a unor substanţe reziduale poluante, rezultate din activităţile economice.

Poluarea aerului are numeroase cauze, unele fiind rezultatul activităţilor umane din ce în ce mai extinse şi răspândite in ultima perioadă de timp, altele datorându-se unor condiţii naturale de loc și de climă. Din aceste motive se acordă o atenție deosebită activității de supraveghere, menținere și de îmbunătățire a calității aerului.

În martie 2020, Consiliul European a adoptat concluzii privind calitatea aerului. **Poluarea atmosferică rămâne cea mai importantă cauză a problemelor de sănătate din UE** legată de mediu, estimându-se că aceasta provoacă peste 400 000 de decese premature în fiecare an. Consiliul a considerat că standardele stabilite în materie de calitate a aerului, în special valorile-limită, au fost eficace și sunt în continuare esențiale pentru protejarea sănătății cetățenilor. Cu toate acestea, **Consiliul Europen a subliniat că mai pot fi aduse unele îmbunătățiri** cadrului legislativ în vederea **asigurării unei bune calități a aerului în întreaga UE** [266].

Cerințele și exigențele existente la nivelul Uniunii Europene impun o nouă abordare a problemelor globale de mediu din punct de vedere al efectelor și presiunii asupra mediului și a tuturor consecințelor dezvoltării socio-economic.

Monitorizarea calității aerului implică urmărirea elementelor incluse în cele patru categorii de probleme:

sursele și emisiile de poluanți atmosferici;
transferul poluanților în atmosferă;
nivelul concentrațiilor de poluanți în atmosferă și distribuția spațio-temporală a acestora;
efectele poluanților atmosferici asupra omului și mediului biotic și abiotic.

Supravegherea calității aerului în regiunea Sud-Muntenia este realizată atât prin intermediul analizelor efectuate cu ajutorul aparaturii din dotarea laboratorului de analize fizico-chimice din cadrul agenţiilor judeţene pentru protecţia mediului (reţeaua

[266] *Sursa: https://www.consilium.europa.eu/ro/meetings/env/2020/03/05/*

manuală), cât şi prin intermediul reţelei automate de monitorizare a calităţii aerului, constituită din staţii fixe de măsurare a concentraţiilor de poluanţi în aerul înconjurător (reţeaua automată). **Reţeaua automată de monitorizare a calităţii aerului ambiental este formată din 24 staţii automate** amplasate în cele mai relevante zone ale regiunii inclusiv în oraşele de la graniţa româno–bulgară, respectiv în zonele: Turnu Măgurele – Nikopole, Zimnicea – Sviştov, Giurgiu – Ruse şi Călăraşi – Silistra. În regiune nu au fost înregistrate accidente majore de mediu care să afecteze factorul de mediu aer. Presiuni asupra stării de calitate a aerului au fost identificate în județele din partea de nord a regiunii, sursele de poluare provenind din industriile petrolieră, constructoare de mașini, a materialelor de construcții și metalurgică, în timp ce, în sudul regiunii, poluarea este generată de activitățile din agricultură (creşterea intensivă a păsărilor şi porcilor şi folosirea îngrăşămintelor chimice pe terenurile agricole) şi activităţilor specifice proceselor de producţie din unităţile economice aparţinând industriiilor chimice, mineralelor şi alimentară.[267]

Monitorizarea calității aerului a evidențiat că județul Ialomița nu se confruntă cu probleme deosebite, datele rezultate din determinările asupra emisiilor în principalele localităţi confirmând acest fapt. Monitorizarea calității aerului s-a realizat prin **două staţii automate**, după cum urmează:

- ***stație fond urban, în municipiul Slobozia***, în curtea *Agenției pentru Protecția Mediului Ialomiţa*, cu monitorizarea următorilor poluanți: dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_2, NOx), monoxid de carbon (CO), benzen (C6H6), ozon (O_3), particule în suspensie (PM10 şi PM2,5), la care se adaugă măsurarea concentraţiilor de metale grele - plumb (Pb);
- ***stație tip industrial, în municipiul Urziceni***, în curtea *S.C. EXPUR S.A.* cu monitorizarea următorilor poluanți:dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NOx), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3) şi pulberi în suspensie (PM10).

Calitatea aerului în fiecare staţie este reprezentată prin indici de calitate sugestivi, stabiliţi pe baza valorilor concentraţiilor principalilor poluanţi atmosferici măsuraţi. Estimarea emisiilor de monoxid de carbon, de dioxid de carbon, de metan şi de protoxid de azot se efectuează în urma inventarierii activităţilor agenţilor economici din judeţul Ialomiţa.

În municipiul Slobozia, evaluarea calităţii aerului se face prin staţia automată de monitorizare IL-1 Slobozia, care este parte a *Reţelei Naţionale pentru Monitorizarea Calităţii Aerului (RNMCA)*, obiectiv de interes public naţional, aflată în administrarea autorităţii publice centrale pentru protecţia mediului (MMAP), conform art. 4 din *Legea 104/2011 (*actualizată) privind calitatea aerului înconjurător.

Prin intermediul staţiei automate de monitorizare IL-1 Slobozia :

- *se obţin informaţii în timp real cu privire la calitatea aerului înconjurător din Slobozia şi pentru informarea publicului cu privire la aceasta;*

[267] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Sud-Muntenia, 2021-2027*

- *se obţin datele privind calitatea aerului în vederea îndeplinirii obligaţiilor de raportare conform prevederilor legislaţiei europene şi ale convenţiilor şi acordurilor internaţionale în domeniu la care România este parte.*

Staţia IL-1 Slobozia - stație de tip urban - evaluează "*influenţa aşezărilor urbane*" asupra calităţii aerului. Raza ariei de reprezentativitate este de 1-5 km. Staţia este dotată cu analizoare automate care măsoară continuu concentraţiile în aerul înconjurător ale următorilor poluanţi: *dioxid de sulf (S02), oxizi de azot (N02, NOx), monoxid de carbon (CO), benzen (C6H6), ozon (03), particule în suspensie (PMIO) şi parametrii meteo* (*direcţia şi viteza vântului, presiune, temperatura, radiaţia solară, umiditate relativă, precipitaţii*). Acestora li se adaugă echipamente de laborator utilizate pentru măsurarea concentraţiilor de *PM 1 O gravimetric şi concentraţiilor de metale grele - plumb (Pb)*.

Datele despre calitatea aerului transmise de la staţia de monitorizare sunt prezentate publicului cu ajutorul unui panou exterior, amplasat în zona centrală a Municipiului Slobozia, lângă Prefectura Ialomiţa, prin actualizarea orară a indicilor de calitatea aerului.

Datele de monitorizare a calităţii aerului sunt puse la dispoziţia publicului şi pot fi vizualizate şi descărcate ca medii orare, zilnice, anuale de pe site-ul *www.calitateaer.ro.*, *ca și indicii de calitatea aerului.* De asemenea, pentru informarea publicului sunt elaborate buletine zilnice şi lunare cu privire la calitatea aerului, în care sunt prezentaţi indicii de calitatea aerului şi care sunt postate pe site-ul *APM Ialomiţa*, *http://apmil.anpm.ro/* , după cum urmează:

Tabel 2.71. Captură date indicatori de monitorizare a calității aerului în perioada 2015-2020 [268]

Nr. Crt.	Indicator determinant	Captura date 2015 (%)	Captura date 2016 (%)	Captura date 2017 (%)	Captura date 2018 (%)	Captura date 2019 (%)	Captura date 2020 (%)
1	SO_2	27	64,23	91,53	65,92	55,37	90,65
2	NO_2	46,64	70,86	91,04	50,55	0	29,12
3	Benzen	79,79	79,93	86,3	51,85	43,86	91,29
4	CO	79,99	94,06	97,12	93,21	95,34	58,55
5	$PM_{10\ gravimetric}$	57,81	74,32	86,3	81,1	0	34,15
6	Benzo(a)piren	Nu se fac determinari					
6	O_3	89,26	87,63	94,25	92,43	61,75	94,02
7	$PM_{2,5gravimetric}$	Nu se fac determinari					

[268] *Sursa: Date furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Ialomiţa*

Tabel 2.72. Rezultatele determinărilor privind calitatea aerului în perioada 2015-2020 [269]

Nr. Crt.	Indicator	Tip statie	Valori medii anuale nivel concentratii					
			2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	SO_2 (ug/m^3)	Fond urban	13,86	11,97	8,04	7,46	9,42	11,1
2	NO_2 (ug/m^3)	Fond urban	15,79	17,78	15,58	32,25	-	16,49
3	Benzen (ug/m^3)	Fond urban	0,81	1,87	2,36	1,81	1,63	1,67
4	CO (ug/m^3)	Fond urban	0,11	0,11	0,13	0,12	0,14	0,21
5	PM_{10} grav	Fond urban	21,18	23,84	22,79	26,36	-	22,46
6	Benzo(a)piren	Fond urban	Nu se fac determinari					
7	O_3(ug/m^3)	Fond urban	36,61	53,32	53,01	51,67	50,34	51,23
8	$PM_{2,5}$ grav	Fond urban	Nu se fac determinari					

Tabel 2.73. Depășiri ale valorilor limita si a pragurilor de calitate a aerului în anul 2019 [270]

Indicator	Depasiri pentru valori limita (medii anuale)	Numar depasiri prag alerta si informare	Numar depasiri ale valorilor limita (medii orare)	Numar depasiri ale valorilor limita (medii zilnice	Numar depasiri ale valorilor limita (meximelor medii pe 8 ore)	Depasiri pentru valorile tinta (maxima zilnca a mediilor pe 8 ore)
SO_2	-	0	-	0	0	-
NO_2	0	0	0	-	-	-
Benzen	0	-	-	-	-	-
CO	-	-	-	-	0	0
PM_{10}	0	-	-	1	-	-
O_3	0	0	0	-	4	0

Principalele surse de poluare ale aerului sunt cele industriale, agricultura, traficul rutier (cu precădere în spațiul urban), tratarea și eliminarea deșeurilor periculoase, sistemele de încălzire locală, etc.

În ceea ce privește traficul se constată că în cazul indicatorilor Pb, PM 10 și PM 2.5, tendințele sunt de creștere, una dintre motivații putând fi numărul de autoturisme înmatriculate anual. La aceasta se adaugă tranzitul inter-urban - oraşul fiind situat pe drumul european E60 (Bd. Matei Basarab din localitate), DN2A (Urziceni-Slobozia-Constanţa) şi DN21 (Brăila-Însurăţei-Slobozia-Călăraşi) - şi utilizarea preferenţială a mijloacelor de transport proprii, în locul celor de transport public.

[269] *Sursa: Date furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Ialomiţa*
[270] *Sursa: Date furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Ialomiţa*

Și activitatea industrială reprezintă, de asemenea, o sursă de poluare a aerului, precum **situl potențial contaminat de pe raza mun. Slobozia: Instalație furfurol cu suprafaţă de 4,0465 ha, deținut în proprietate de către S.C. CHEMGAS HOLDING CORPORATION S.R.L.**, unul dintre cei mai importanți producători de îngrășăminte chimice din România, situată în vecinătatea municipiului.

De asemenea, existența surselor individuale de încălzire ale cetățenilor poluează mediul de la nivelul solului până la ultimele etaje, deoarece combustia este de cele mai multe ori incompletă datorită neautomatizării arderii, randamentului redus și unei supravegheri precare, care determină degajări de poluanți.

Principalele activităţi generatoare de poluanţi în atmosferă sunt:

- *procese de producţie: producere energie electrică şi termică, fabricarea materialelor de construcţii, prelucrarea metalelor, producţia de hârtie şi carton;*
- *utilizarea solvenților organici în anumite activităţi şi instalaţii;*
- *distribuţia şi depozitarea combustibilului;*
- *extracţia şi distribuţia combustibililor fosili;*
- *tratarea şi depozitarea deşeurilor;*
- *agricultura.*

În continuare, *activitățile de construcții din șantierele în lucru* rămân surse potenţiale de poluare a aerului, în special cu pulberi.

În concluzie, deşi s-au înregistrat reduceri semnificative ale concentrațiilor particulelor în suspensie provenite de la emisiile din trafic și din sectorul energetic, cea mai importantă sursă antropogenă rămâne arderea combustibililor fosili pentru generarea energiei termice/electrice și încălzirea domestică. În mediul urban, gazele de eşapament, resuspensia prafului de pe partea carosabilă și arderea combustibililor fosili pentru încălzirea domestică sunt surse locale semnificative.

Starea generală de calitate a aerului este bună, în ultimii ani înregistrându-se diminuări ale concentrațiilor de poluanți din aer, fapt datorat în principal sistării activității firmelor din industrie pe fondul crizei economice.

Pentru reducerea emisiilor de poluanţi în atmosferă, autoritățile pentru protecţia mediului vor trebui să continue implementarea măsurilor de reducere a emisiilor în atmosferă şi de contracarare a efectelor negative generate de poluarea atmosferei, respectiv:

- ✓ *promovarea tehnologiilor „curate” (cu emisii de carbon scăzute) şi a sistemului de plafonare şi comercializare a cotelor de emisii de CO_2 şi de alte gaze cu efect de seră;*
- ✓ *intensificarea acţiunilor de informare şi conştientizare a populaţiei şi mediului economic în domeniul protecţiei atmosferei, schimbărilor climatice, necesităţii creşterii eficienţei energetice şi promovării producerii energiei „verzi”;*
- ✓ *extinderea rețelei de monitorizare a calității aerului;*

- ✓ *evaluarea rezultatelor automonitorizării emisiilor generate de surse fixe şi impunerea, după caz, a măsurilor de reducere a concentraţiilor poluaţilor specifici determinaţi;*
- ✓ *continuarea acţiunilor de reducere a intensităţii carbonului prin: scăderea ponderii utilizării combustibililor fosili şi îmbunătăţirea eficienţei în sectorul energetic, creşterea producţiei de electricitate din surse regenerabile şi îmbunătăţirea în continuare a eficienţei energetice în sectoarele economice de utilizare finală, reducerea emisiilor de metan din agricultură şi sectorul managementul deşeurilor, creşterea capacităţii de sechestrare a CO2 prin împăduriri;*
- ✓ *evaluarea emisiilor de poluanţi în atmosferă pentru toate proiectele supuse procedurii de reglementare şi impunerea măsurilor de reducere şi de creştere a eficienţei energetice încă din faza de studiu de fezabilitate;*
- ✓ *promovarea unui transport durabil prin creşterea performanţelor vehiculelor rutiere, dezvoltarea transportului public urban şi interurban şi folosirea combustibililor alternativi;*
- ✓ *economisirea energiei prin modernizarea şi reabilitarea punctelor şi reţelelor termice, a reţelei de transport a apei calde, îmbunătăţirea izolaţiei termice a clădirilor, modernizarea şi reabilitarea tehnologiilor existente şi îmbunătăţirea managementului energiei;*
- ✓ *angrenarea societăţii civile şi a altor instituţii implicate în acţiunile de educare/conştientizare;*
- ✓ *impunerea măsurilor de automonitorizare a emisiilor în scopul reducerii impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului înconjurător.*

Se poate concluziona faptul că, în pofida investițiilor realizate în perioada 2014–2020, încă există un nivel scăzut de dezvoltare al infrastructurii de mediu. Din acest motiv, investițiile din perioada 2021–2027 vor trebui direcționate și către decontaminarea siturilor, promovarea eficienței energetice și utilizarea energiilor regenerabile.

2.11.5. Biodiversitate

Omenirea ar trebui să se angajeze să aplice principiul câștigului net, redând naturii mai mult decât ia de la aceasta. Ca parte a acestei abordări, omenirea ar trebui să se angajeze să nu existe specii a căror dispariție să fie imputabilă oamenilor, cel puțin acolo unde acest lucru poate fi evitat.

Acest lucru ar trebui să se bazeze pe ambiția principală de a se asigura că, **până în 2050**, **toate ecosistemele lumii sunt refăcute, reziliente și protejate în mod adecvat**.

Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 stabilește modul în care Europa poate contribui la realizarea acestui obiectiv. Ca o etapă importantă, aceasta urmărește să asigure că până în 2030, biodiversitatea Europei se va afla pe calea

redresării, în beneficiul oamenilor, al planetei, al climei și al economiei noastre, în conformitate cu *Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă* și cu obiectivele *Acordului de la Paris privind schimbările climatice*.

La nivel comunitar, noile orientări strategice aferente perioadei de programare 2021-2027 accentuază importanța acordată mediului. Astfel, în propunerea Comisiei Europene pentru cadrul financiar multianual 2021-2027, unul dintre cele cinci obiective de politică este „*O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor*” și urmează să-i fie alocate cel puțin 30% din fondurile dedicate politicii de coeziune.

S-au identificat **nevoi de investiții prioritare dedicate**: *măsurilor de eficiență energetică prin sprijinirea renovării clădirilor publice și rezidențiale, sistemele de încălzire centralizată și producerea și folosirea energiei din surse regenerabile; adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența la dezastre; consolidarea biodiversității, refacerea ecologică și crearea de noi spații verzi în mediul urban, decontaminarea și reabilitarea siturilor industriale contaminate; sistemelor regionale de gospodărire a apelor, sprijinirea schemelor care abordează problematica poluarii apei, pentru finalziarea sistemelor integrate de management a deșeurilor și pentru tranziția la economia circulară*.

Recenta pandemie de COVID-19 face cu atât mai urgentă necesitatea de a proteja și reface natura. Pandemia ne permite să realizăm cât de legată este sănătatea noastră de sănătatea ecosistemelor și demonstrează necesitatea unor lanțuri de aprovizionare și a unor modele de consum durabile care să nu depășească limitele planetei noastre. Aceasta reflectă și faptul că riscul apariției și răspândirii bolilor infecțioase crește odată cu distrugerea naturii [271].

Prin urmare, **protejarea și refacerea biodiversității și buna funcționare a ecosistemelor** sunt esențiale pentru a ne **spori reziliența și a preveni pe viitor apariția și răspândirea bolilor**.

Investițiile în protecția și refacerea naturii vor fi, de asemenea, esențiale pentru redresarea economică a Europei în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. Pentru relansarea economiei este esențial să se evite revenirea la trecut și blocarea în vechile obiceiuri nefaste. *Pactul verde european - strategia de creștere a UE* - va fi un punct de reper pentru redresarea noastră, asigurând faptul că economia servește oamenii și societatea și oferă naturii mai mult decât ia de la aceasta.

Investițiile în capitalul natural, inclusiv în refacerea habitatelor bogate în carbon și practicarea unei agriculturi ecologice, sunt recunoscute ca fiind printre cele mai

[271] *Sursa: Intergovernmental science-policy Plaform for Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) (2019), Summary for policymakers of the global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (Rezumat pentru factorii de decizie politici al Raportului de evaluare globală privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice al Platformei interguvernamentale științifico-politice privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice), p. 12-13, A.2*

importante cinci politici de redresare bugetară, care oferă multiplicatori economici importanți și au un impact pozitiv asupra climei.

Biodiversitatea este, de asemenea, esențială pentru **protejarea securității alimentare** la nivelul UE și la nivel mondial. Pierderea biodiversității amenință sistemele noastre alimentare, punând în pericol securitatea noastră alimentară și nutriția [272].

Pentru a aduce biodiversitatea Europei pe calea redresării până în 2030, Europa trebuie să intensifice protecția și refacerea naturii. Acest lucru ar trebui realizat prin îmbunătățirea și extinderea rețelei noastre de zone protejate și prin elaborarea unui plan ambițios al UE de refacere a naturii.

În ciuda acestui imperativ moral, economic și de mediu urgent, natura se află într-o stare de criză. Cei **cinci factori principali direcți ai pierderii biodiversității** [273] - *schimbările în exploatarea terenurilor și a mării, supraexploatarea, schimbările climatice, poluarea și speciile alogene invazive* - fac ca natura să dispară rapid. **Natura este, de asemenea, cel mai puternic aliat în combaterea schimbărilor climatice.** [274]

Componentele diversității biologice formează capitalul natural și asigură cea mai mare parte a produselor, bunurilor și serviciilor necesare funcționării și dezvoltării societății, fiind suportul fundamental al unei dezvoltări durabile. Tocmai de aceea, protecția și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice sunt considerate obiective prioritare și de interes public major.

Principalele **căi prin care omul contribuie la degradarea biodiversității** sunt:

- *modificarea și distrugerea habitatelor, a peisajelor naturale;*
- *transferul voluntar și involuntar de specii;*
- *supraexploatarea și utilizarea nerațională a solului și resurselor naturale;*
- *ocuparea terenurilor pentru organizarea activităților socio-economice;*
- *supraconcentrarea activităților în zone sensibile, cu mare valoare ecologică;*
- *braconajul;*
- *poluarea cu toate efectele ei implicite*.

Categoriile instituite **la nivel național** - prin *Ordonanța de urgență 236/2000* privind regimul ariilor naturale protejate - și stabilite în funcție de scopul și regimul de management sunt: *rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale, rezervații ale biosferei, zone umede de importanță internațională, situri naturale ale patrimoniului natural universal, arii speciale de conservare, arii de protecție specială avifaunistică***.**

---

[272] *Sursa: World Economic Forum (2020), The Global Risks Report 2020 (Raport privind riscurile globale pe 2020, Forumul Economic Mondial, 2020)*
[273] *Sursa: IPBES (2019), Summary for policymakers, [IPBES (2019), Rezumat pentru factorii de decizie], p. 1719, B.10. Agenția Europeană de Mediu (2019), The European environment - state and perspective 2020 (Mediul european - situația actuală și perspective în 2020)*
[274] *Sursa: IPBES (2019), Summary for policymakers, [IPBES (2019), Rezumat pentru factorii de decizie], p. 4, A4.*

În România și în regiunea Sud-Muntenia, conservarea biodiversității este fundamentală pentru bunăstarea umană și furnizarea durabilă a resurselor naturale. În prezent, suntem martorii unei pierderi constante a biodiversității cu consecințe profunde pentru lumea naturală și pentru bunăstarea oamenilor, cauzele principale sunt schimbările care se produc în habitatul natural.

La nivel european, România deţine un patrimoniu natural diversificat şi valoros. La nivelul anului 2017, suprafaţa ariilor naturale protejate de interes naţional, raportată la suprafaţa ţării, este de 6,15% , iar suprafaţa totală a siturilor Natura 2000, raportată la suprafaţa ţării, este de 22,7%.[275]

În Regiunea Sud-Muntenia există un număr de 72 arii protejate de interes național (*Parcul Național Piatra Craiului, Parcul Natural Bucegi, Parcul Natural Comana, Rezervația Manafu, Rezervația Teșila, Pădurea Troianu, Rezervația Naturală Cama Dinu Păsărica, lacul Suhaia, APSA Iezer Călărași, Coridorul Ialomiței, Lunca Mijlocie a Argeșului, etc.*).

Rezervațiile naturale și monumentele naturii din regiune cuprind o mare varietate de ecosisteme, plante și animale rare, forme de relief deosebite, puncte fosilifere și diferite obiecte geologice. În judeţele Teleorman, Ialomiţa și Călăraşi ariile protejate nu depăşesc 0,5% din suprafaţa acestora. Cele mai extinse rezervaţii au suprafeţe de 2400-3500 ha, cum este rezervaţia *Iezerul din Călărași*, ce ocupă o suprafaţă de 2877 ha.[276]

Multe rezervaţii şi monumente ale naturii au o mare importanţă fitogeografică. Astfel, sunt protejate în diferite rezervaţii: arinul (*Pădurea Sinaia*), un amestec interesant de specii caracteristice silvostepei şi pădurile de fag în *Pădurea Ciornuleasa* (judeţul Călăraşi) etc. Alte rezervaţii s-au constituit pentru protecţia unor plante meridionale. De exemplu, în *pădurea Comana* (judeţul Giurgiu), din cele 1.201 specii de plante identificate, aproape 20% au origini meridionale: submediteraneene (146 specii), pontice şi pontico-mediteraneene (66 specii), balcanice şi balcano - mediteraneene (23 specii). Dintre rezervaţiile geologice şi geomorfologice, importantă este *Rezervaţia Muntele de Sare de la Slănic - Prahova*.

În județul Ialomița, se constată existența mai multor **arii naturale protejate de interes național**, conform prevederilor HG 2151/2004 şi HG 1143/2007:[277]

Arii protejate de interes naţional declarate prin HG 2151/2004

- *Monumente ale naturii*: ***Pădurea de stejari seculari din comuna Alexeni*** - rezervația naturală întinsă pe o suprafață de 37,44 ha, în arealul căreia vegetează câteva specii seculare de arbori cu vârste și dimensiuni impresionante de stejar (*Quercus cerris și Quercus robur*), declarate monumente ale naturii, se află în partea nord-vestică a județului

[275] *Sursa: https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/dashboards/natura-2000-barometer*
[276] *Sursa:http://biodiversitate.mmediu.ro/romanian-biodiversity/despre-arii-protejate/arpm/arpm-pitesti/arii-naturale-protejatede-interes-national-1*
[277] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-II-a Partea 1. Analiza Situației Existente*

Ialomița, pe teritoriul estic al localității Alexeni, în imediata apropierea a drumului național DN2A care leagă municipiul Slobozia de satul Lumina;

- *Rezervație naturală:* ***Pădurea de stejari seculari – „Canton Hățiș”*** – cu regim de ocrotire specială este amplasată în localitatea Stelnica, cu o suprafață de 6,4 ha și unde aproape 90% din arbori sunt din specia *stejarul brumăriu*, cu vârsta de circa 300 de ani. În acelaşi timp, rezervaţia naturală are şi regim de rezervaţie genetică;
- *Arii de protecţie specială avifaunistică:* ***Aria lacurilor naturale: Bentu Mic (19,87 ha), Bentu Mic Cotoi (18,30 ha) şi Bentu Mare (92,33 ha)***; **Aria Lacului Amara** - cu o suprafață de 132 ha; **Aria Lacului Fundata -** cu o suprafață de 510 ha; ***Aria Lacului natural Strachina*** - cu o suprafață de 1000 ha;

Arii protejate de interes naţional declarate prin HG 1143/2007

- *Rezervaţie naturală:* ***Lacul Rodeanu*** - este un lac cu apă sărată aflat pe teritoriul comunei Jilavele. Lacul are o formă circulară cu diametrul de cca. 1,1 km și adâncime de 0,2 - 1,5 m și reprezintă un areal important care cuprinde peste 46 de specii de păsări protejate de lege. Numărul speciilor de păsări care utilizează resursele acestei zone este estimat a fi de 45, printre care se numără şi specii cu statut de protecţie, incluse în Anexa I a Directivei 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice: *Aythya nyroca, Platalea leucorodia, Plegadis falcinellus, Egretta garzetta, Nycticorax nycticorax, Tringa glareola, Philomachus pugnax, Circus aeruginosus*, etc.

În ceea ce privește **ariile naturale protejate de interes internaţional**, în anul 2013 au fost declarate 2 situri RAMSAR, localizate în județele Ialomița și Călărași: ***cod RAMSAR 2111- Brațul Borcea*** și ***cod RAMSAR 2113 - Canaralele de la Hârşova.***

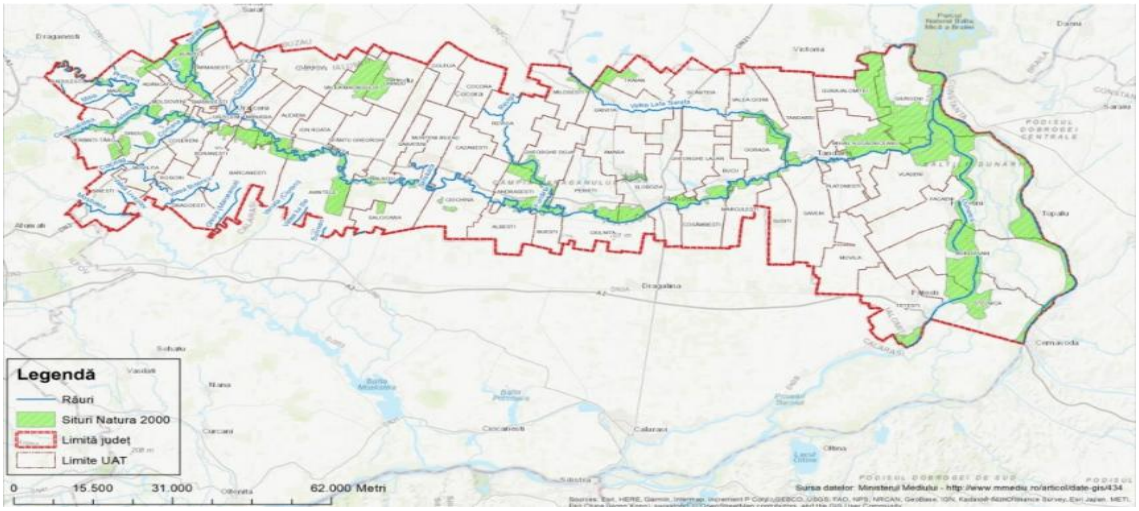

Fig. 2.98. Harta siturilor „Natura 2000” din Județul Ialomița [278]

[278] *Sursa: PATJ IALOMIȚA - Etapa a-II-a Partea 1. Analiza Situației Existente*

Pe teritoriul județului Ialomița, au fost desemnate, ca parte integrantă a reţelei ***de interes comunitar Natura 2000*** **13 arii de protecție specială avifaunistică și 6 situri de importanță comunitară**.

Astfel, ca ***arii speciale de protecţie avifaunistică*** putem menționa rezervațiile naturale:

- ***Coridorul Ialomiței*** – cod sit ROSPA0152/ROSCI0290;
- ***Lacul Strachina*** – cod sit ROSPA0059;
- ***Lacurile Fundata – Amara*** – cod sit ROSPA0065;
- ***Braţul Borcea*** - cod sit ROSPA0012;
- ***Canaralele de la Hârşova*** - cod sit ROSPA0017;
- ***Kogălniceanu – Gura Ialomiţei*** - cod sit ROSPA0120;
- ***Berteştii de Sus – Gura Ialomiţei*** - cod sit ROSPA0111;
- ***Allah Bair – Capidava*** - cod sit ROSPA0002;
- ***Balta Mică a Brăilei*** - cod sit ROSPA0005;
- ***Grădiştea – Căldăruşani – Dridu*** - cod sit ROSPA0044;
- ***Balta Tătaru*** - cod sit ROSPA0006;
- ***Grindu – Valea Măcrişului*** - cod sit ROSPA0118;
- ***Câmpia Gherghiţei*** - cod sit ROSPA0112.[279]

De asemenea, pot fi identificate o serie de **situri de importanță comunitară** ca parte integrantă a reţelei Natura 2000, declarate prin *OM 1964/2007* şi *OM 2387/2011 (SCI)*:

- ***Balta Mică a Brailei;***
- ***Canaralele Dunării;***
- ***Coridorul Ialomiţei;***
- ***Borduşani-Borcea;***
- ***Mlaştina de la Feteşti;***
- ***Sărăturile de la Gura Ialomiţei.***

Tot în județul Ialomița, mai există **bunuri de patrimoniu natural de interes județean sau local** în regim de protecţie şi conservare, precum: [280]

- ***Arborele de lalele*** (*Liriodendron tulipifera*) – monument al naturii din municipiul Feteşti – incinta Şcolii nr.7.;
- ***Platan secular*** (*Platanus acerifolia*) – monument al naturii din comuna Maia;
- ***Două exemplare de salcâm japonez*** (*Sophora japonica*) – monumente ale naturii din comuna Maia – incinta bisericii;
- ***Două exemplare de stejar secular*** **(Quercus robur) - monumente ale naturii din municipiul Slobozia – incinta Școlii nr.3**;

[279] *Sursa: http://www.isjialomita.ro/files/biologie/Arii%20protejate%20Ialomita.pdf*
[280] *Sursa: Arii protejate de pe teritoriul judeţului ialomiţa - http://www.isjialomita.ro*

- ***Arborele Gingko biloba* de pe bulevardul Matei Basarab – monument al naturii din municipiul Slobozia.** Încă de la începutul anilor 2000, acest arbore a fost declarat arie protejată de interes național;
- ***Opt exemplare de arbori seculari***: 4 exemplare de platan (*Platanus acerifolia*), 3 exemplare de stejar (*Quercus robur*) şi 1 exemplar de castan porcesc (*Aesculus hippocastanum*) în comuna Manasia – incinta parc conac Hagianoff;
- **Trei *exemplare de stejar brumăriu* (***Quercus pedunculiflora***) - monumente ale naturii - comuna Mihail Kogălniceanu;**
- ***Stejar secular –*** în comuna Alexeni;
- ***Un exemplar de stejar din specia Quecus robur*** - în comuna Gîrbovi.

Pe teritoriul municipiului Slobozia și în zona învecinată există **2 arii naturale protejate incluse în Rețeaua Ecologică Europeană "*Natura 2000*"** și anume:

- *sit de protecție avifaunistică*: ***Coridorul Ialomiței*** - cod sit ROSPA0152/ROSCI0290;
- *sit de protecție avifaunistică*: ***Lacurile Fundata-Amara*** **-** cod sit ROSPA0065.

Aria de protecţie avifaunistică Coridorul Ialomiţei are o suprafaţă de 26.727 ha, desfăşurându-se pe teritoriul administrativ al judeţelor Ialomiţa (72%) şi Prahova (28%), cuprinzând culoarul văii Ialomiţei din aval de confluenţa cu Prahova, până la vărsare în Dunăre, la care se adaugă şi partea din amonte a culoarului Prahovei şi Teleajănul, dar şi o serie de trupuri de pădure (de stejar brumăriu, sălcii şi plopi) situate de-a lungul cursurilor de apă.

Situl reprezintă cel mai important culoar ecologic care străbate Câmpia Bărăganului, cu o dezvoltare de la vest la est, legând Subcarpaţii şi Câmpia Ploieştiului de Dunăre, Ialomiţa fiind singurul râu alohton din Bărăgan. Astfel, Ialomiţa şi afluenţii săi (Prahova şi Teleajăn) conectează lunca Dunării cu zona de câmpie forestieră şi colinară, străbătând zona cea mai aridă a ţării.

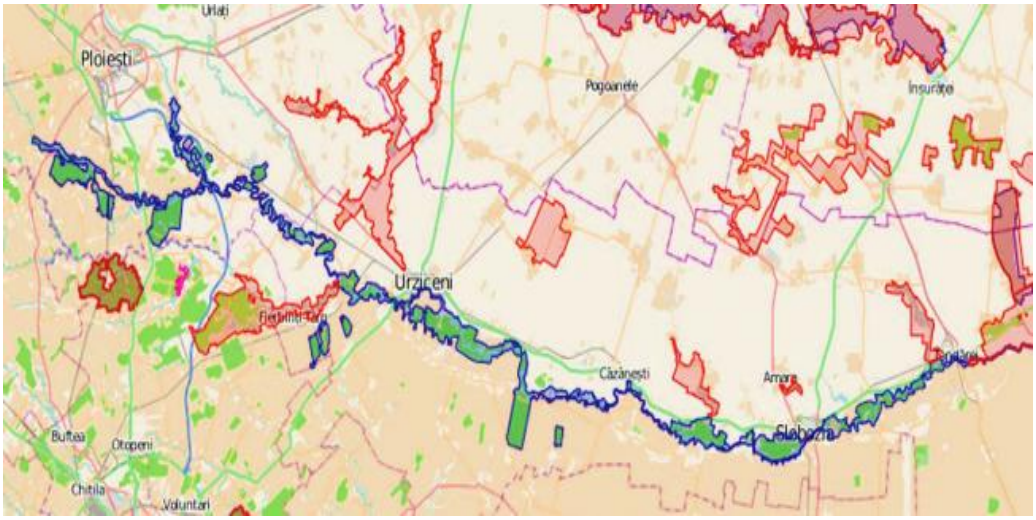

Fig. 2.99. ROSPA0152/ROSCI0290 - Coridorul Ialomiţei

Tipurile de habitate prioritare identificate pe teritoriul acestei arii protejate sunt:

- ✓ *păduri dacice destejar şi carpen;*
- ✓ *zăvoiaie cu Salix alba şi Populus alba;*
- ✓ *păduri ripariene mixte cu Quercus robur, Ulmus laevis, Fraxinus excelsior sau Fraxinus angustifolia din lungul marilor râuri (Ulmenion minoris);*
- ✓ *vegetaţie de silvostepă euro-siberiană cu Quercus spp.;*
- ✓ *tufărişuri de foioase ponto-sarmatice;*
- ✓ *comunităţi de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan şi alpin;*
- ✓ *cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetaţie de Ranunculion fluitantis şi Callitricho – Batrachion;*
- ✓ *râuri cu maluri nămoloase cu vegetaţie de Chenopodion rubri şi Bidention.*

Speciile de animale protejate, incluse în Anexa II a Directivei Habitate 43/1992 a Uniunii Europene, identificate în cadrul ROSPA0152 sunt: *Spermophillus citellus, Castor fiber, Lutra lutra, Bombina bombina, Emys orbicularis, Triturus cristatus*.

Aria Specială de Protecţie Avifaunistică Lacurile Fundata–Amara are o suprafaţă totală de 2.036 ha, dintre care suprafaţa activă este de 510 ha – Lacul Fundata, respectiv de 132 ha – lacul Amara, restul teritoriului fiind reprezentat de zone de hrănire. Lacurile fac parte din regiunea biogeografică stepică.

Dezvoltat ca liman fluviatil, pe cursul inferior al râului Ialomiţa, ***Lacul Fundata*** este localizat pe terasa Ialomiţei, în Valea Reviga, neavând scurgere spre râu, cu adâncimea maximă de 5 m. Este format din 2 bazine despărţite printr-un baraj de pământ în lacul terapeutic (acum fără proprietăţi deosebite, de tip eutrof) şi lacul piscicol (de tip hipertrof). Din punct de vedere fizico-chimic, partea de sud a lacului este sălcie (de tip sulfatat sodic), în timp ce partea nordică are ape dulci, lacul fiind inclus în clasa de calitate V (calitatea cea mai slabă din punct de vedere fizico – chimic). În lacul terapeutic există depozite minore de nămoluri sapropelice de tipul celor de la Amara (dar care nu se pot utiliza in tratamente).

Lacul Amara este format pe cale naturală ca lac de albie pe terasa râului Ialomiţa, având forma literei “S“ culcată şi adâncimea maximă de 3,5 m. Geologic, sunt răspândite în zonă depozitele cuaternare. Pe fundul lacului se găseşte nămol sapropelic cu efecte terapeutice, menţionate încă din anul 1847. Nămolul are o grosime de 30 – 60 cm, este negru, sărat, uleios, cu un miros puternic de hidrogen sulfurat. Hidrologic, apele freatice se află la 4–12 m adâncime şi au un caracter clorurat–sulfatat, fapt ce a determinat şi chimismul apei din lac, de tip sulfatat-sodic, cu efecte terapeutice.

Principalele ***tipuri de habitate*** prezente în cadrul ROSPA0065 Lacurile Fundata – Amara sunt: ape stătătoare – 42%, culturi (teren arabil) – 56% şi 2% păşuni.

Pajiştile mezofile şi halofile sunt edificate de o *vegetaţie* specifică, care conţine ca asociaţii vegetale: *Artemisio austriacae-Poetum* - cu specii care se instalează rapid pe terenuri degradate şi intens păşunate, dintre acestea codominante fiind *Artemisia austriaca (peliniţa)* şi *Poa bulbosa* (firuţă cu bulbi), cărora li se adaugă şi alte speci: *Andropogonetum ischaemi*, *Cynodonto-Poetum angustifoliae*, *Cynodon dactylon* (pir gros) şi *Poa angustifolia* (firuţă), *Agropyron repens* (pir târâtor), *Artemisia austriaca* (peliniţa), *Xeranthemum annuus* (plevaiţă), *Cichorium intybus* (cicoare), *Achillea millefolium* (coada şoricelului), etc.. Acestora și se adaugă şi asociaţii vegetale tipice pajiştilor halofile, edificate de specii ale genurilor: *Salicornia, Puccinelia, Suaeda, Juncus, Artemisia*.

Fig. 2.100. Localizarea ROSPA0065 Lacurile Fundata–Amara

Vegetaţia de margini de apă este reprezentată de un număr mic de plante (malurile lacului sunt sărăturate sau abrupte) şi anume: *Phragmites australis* (stuf), *Thypha latifolia* (papură), *Carex riparia* (rogoz).

Culturile agricole (agroecosisteme dezechilibrate, unde interesul economic este primordial şi nu se poate vorbi despre o diversitate floristică propriu-zisă) ocupă o suprafaţă semnificativă, aceasta fiind exploatată agricol în regim intensiv. Principalele specii cultivate în zonă sunt: *Brassica rapa* (rapiţa), *Cucumis melo* (pepene galben), *Citrullus lanatus* (pepene roşu), *Helianthus annuus* (floarea-soarelui), *Zea mays*

(porumb), *Triticum aestivum* (grâu) şi *Pisum sativum* (mazăre). La marginea culturilor agricole s-au instalat specii spontane de buruieni (ruderale şi segetale), fără valoare conservativă, unele dintre ele fiind chiar specii invazive.

Fauna vertebrată cuprinde reprezentanţi ai claselor: Pisces, Amphibia, Reptilia, Aves şi Mammalia. Printre *speciile de peşti* se numără: *Carassius gibelio, Perca fluviatilis, Gambusia affinis*. Amfibienii sunt strict legaţi de prezenţa apei: *Pelophylax ridibundus şi Pelophylax esculentus* (broaşte verzi de lac), *Bufo viridis* (broasca râioasă verde). În ceea ce priveşte reptilele, speciile prezente în acest teritoriu sunt foarte puţine la număr: *Lacerta viridis* (guşterul), *Lacerta agilis* (şopârla cenuşie), *Natrix natrix* (şarpele de casă). Printre *speciile de păsări* pe baza cărora lacurile au fost declarate *Arie Specială de Protecţie Avifaunistică* se numără: *Alcedo atthis, Ardeola ralloides, Egretta garzetta, Ardea alba, Ardea cinerea, Nycticorax nycticorax, Himantopus himantopus, Recurvirostra avesetta, Philomachus pugnax, Platalea leucorodia, Plegadis falcinellus, Sterna hirundo, Aythya nyroca, Acrocephalus arundinaceus*, etc.

Fig. 2.101. Aglomeraţie de Aythya ferina, Fulica atra, Himantopus himantopus, Ardea cinerea şi Larus ridibundus

Mamiferele sunt reprezentate printr-un număr mic de specii, cauza fiind activităţile antropice desfăşurate în zonă. Dominante sunt speciile de rozătoare *Spermophilus citellus* (popândăul), *Cricetus cricetus* (hârciogul), *Microtus arvalis* (şoarecele de câmp), *Ratus norvegicus* (şobolanul comun), *Mus musculus* (şoarecele de casă), *Mustela putorius (dihorul)* şi *Mustela nivalis* (nevăstuica). Ca mamifer insectivor, în zonă menţionăm specia *Talpa europaea* (cârtiţa). Cu efective moderate au fost identificate şi *Lepus europaeus* (iepurele de câmp) şi *Vulpes vulpes* (vulpea). [281]

Una dintre problemele cele mai mari cu care se confruntă municipiul Slobozia, unde se mai găsesc ca arii protejate cei doi stejari seculari din incinta Școlii nr.3, este afectarea ariilor protejate de activități antropice și degradarea mediului natural, problemă identificată de către *Agenția de Protecție a Mediului*. În acest sens, cei

[281] *Sursa: http://www.isjialomita.ro/files/biologie/Arii%20protejate%20Ialomita.pdf*

responsabili cu rezolvarea problemei sunt *Garda de Mediu* și *Agenția de Protecție a Mediului Ialomița*.

În vederea îndeplinirii deziderateloor privind conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a componentelor sale, autoritățile de mediu trebuie să țină cont de o serie de acțiuni, dintre care menționăm:

- *investiții în infrastructuri ecologice, inclusiv zone protejate, coridoare ecologice, ecoducte sau pasaje ecologice;*
- *aplicarea principiilor de evaluare adecvată a impactului planurilor, proiectelor şi activităţilor asupra biodiversităţii, în cadrul procedurilor SEA (evaluarea strategică de mediu), EIA (evaluarea impactului asupra mediului) şi AA (autorizarea funcţionării);*
- *investiții pentru gestionarea, restaurarea și monitorizarea ecosistemelor și habitatelor, inclusiv regenerări și amenajări silvice, refacerea fondului faunistic;*
- *intensificarea eforturilor pentru asigurarea unor structuri de management corespunzătoare pentru toate ariile naturale protejate;*
- *crearea, amenajarea și extinderea parcurilor ecologice cu destinații sociale și recreative;*
- *conservarea și protejarea habitatelor naturale și a speciilor sălbatice de floră și faună;*
- *participarea activă a specialiştilor la elaborarea planurilor de management a ariilor naturale protejate şi a liniilor directoare pentru managementul siturilor Natura 2000;*
- *investiții pentru modernizarea și inovarea tehnologiilor și echipamentelor de refacere a mediului;*
- *participarea activă la elaborarea unor strategii de vizitare a ariilor naturale protejate bazate pe principiile de conservare a biodiversităţii ca şi condiţie esenţială pentru dezvoltarea unui turism durabil;*
- *sprijinirea autorităţilor locale pentru dezvoltarea şi aplicarea politicilor de amenajare a teritoriului în sprijinul conservării biodiversităţii;*
- *impunerea standardelor de bune practici agricole la autorizarea activităţilor desfăşurate în acest domeniu;*
- *organizarea de acţiuni de conştientizare privind importanţa conservării biodiversităţii, majorării suprafeţei terenurilor ocupate cu păduri, reconstrucţiei ecologice a pădurilor deteriorate structural, creerii perdelelor forestiere de protecţie etc.;*
- *sprijinirea acţiunilor voluntare ale societăţii civile pentru conservarea şi restabilirea diversităţii biologice, pentru promovarea utilizării durabile a resurselor naturale etc.;*
- *asigurarea funcţionării optime a reţelei de comunicare cu toţi factorii responsabili cu conservarea biodiversităţii de la nivelul autorităţilor publice locale.*

Principalele căi prin care omul contribuie la degradarea biodiversității sunt: modificarea şi distrugerea habitatelor, a peisajelor naturale, transferul voluntar și involuntar de specii, supraexploatarea și utilizarea nerațională a solului, ocuparea

terenurilor pentru organizarea activităților socio-economice, supraconcentrarea activităților în zone sensibile și cu mare valoare ecologică, etc.

2.11.6. Riscuri de mediu

Mediul este factorul suport al dezvoltării și amenajării teritoriului. Atitudinea omului față de mediu și componentele sale conduc fie la distrugerea teritoriului, fie la conservarea lui în vederea realizării unui cadru optim pentru dezvoltarea urbană a localității. Mediul înconjurător reprezintă o realitate pluridimensională formată din mediul natural și mediul artificial - societatea umană care prin activitatea complexă pe care o desfășoară amenință echilibrul ecologic al mediului înconjurător prin diversele procese de poluare și degradare.

Organizații și organisme internaționale au arătat că degradarea mediului duce la degradarea standardului de viață și a bunăstării unei societăți; existența unei relații de apărare a mediului reprezintă un grad ridicat de civilizație și comportament.

Mediul înconjurător și societatea umană suportă adesea acțiunea unor fenomene extreme periculoase cu origine diferită, naturală sau antropică, ce pot produce dereglări distructive și brutale în anumite sisteme sau situații prestabilite. Aceste evenimente - cutremure, erupții vulcanice, tsunami, alunecări de teren, furtuni, inundații, secete, incendii, accidente tehnologice, situații conflictuale etc. - se produc de regulă pe neașteptate și pot provoca numeroase victime în rândul oamenilor și animalelor, un volum mare de pagube materiale, dezechilibre ecologice și chiar grave tulburări ale stării psihice și morale a populației ce intră sub incidența fenomenului respectiv.

Pe teritoriul României s-au întețit, în ultimii ani, cazurile de manifestare a diverselor calamități naturale. La acestea atribuim: secete îndelungate, anotimpurile excesiv de umede, reci, ori prea calde, ploile torențiale mari, deseori cu grindină, inundațiile vaste, viscolele, iernile extrem de geroase ori extrem de blânde, înghețurile tardive de primăvară sau timpurii de toamnă, seismele, alunecările de teren, inundațiile și alte procese distructive. De aceea instruirea și educația populației privind percepția hazardelor și riscurilor devine o prioritate, având ca scop diminuarea efectului psihologic, de alarmare și panică în timpul producerii lor, acest lucru realizându-se foarte bine începând de la vârstele școlare.

În acest sens, a fost adoptată *Legea nr. 575 /2001*, în care se stipulează că zonele de risc natural sunt arealele delimitate geografic în interiorul cărora există un potenţial de producere a unor fenomene naturale distructive, care pot afecta populaţia, activităţile umane, mediul natural şi cel construit şi pot produce pagube şi victime umane. Obiectul legii sunt zonele de risc natural cauzat de cutremurele de pământ, inundații și alunecări de teren.

Riscurile de mediu sunt reprezentate de presiunile exercitate asupra: resurselor de apă, stării de calitate a aerului, a solului, pădurilor, biodiversității, deșeurilor.

Principala presiune asupra stării apelor de suprafață este exercitată de om prin deversarea în emisări a apelor uzate neepurate sau insuficient epurate.

Calitatea solului este afectată fie de restricții determinate, factori naturali (climă, forma de relief, caracteristici edafice etc.), fie de acțiuni antropice agricole și industriale.

Printre presiunile antropice exercitate asupra biodiversității se numără: exploatarea agregatelor minerale, exploatarea necontrolată a pădurilor, păşunatul, desecarea mlaștinilor, împădurirea pajiștilor, abandonarea pajiștilor și păşunilor, regularizarea râurilor, utilizarea pesticidelor, turismul etc.

Gestionarea și eliminarea deșeurilor pune presiuni asupra mediului și sănătății umane, prin emisiile de poluanți și consumului de energie sau terenuri. Deșeurile sunt o resursă potențială deoarece mai multe fluxuri de deșeuri reprezintă materiale care pot fi refolosite, reciclate sau recuperate.

În natură sunt considerate generatoare de poluare latentă naturală: inundațiile, vânturile puternice, inversiunile de temperatură și ceață, temperaturile maxime și generatoare de poluare a sectoarelor problemă - industria chimică, petrochimică, metalurgică, agricultura cu îngrășămintele chimice, transporturile.

O altă provocare-cheie pentru România și în special pentru regiunea Sud-Muntenia, grav afectată în ultimii ani de ***secetă, alunecări de teren și inundații***, este adaptarea la schimbările climatice, ca răspuns la legăturile existente între vremea extremă, dezastre şi acţiunile umane.

Seceta este un hazard climatic cu o perioadă lungă de instalare și este caracterizată de scăderea precipitațiilor sub nivelul mediu, de micșorarea debitului râurilor și a rezervelor subterane de apă care determină un deficit mare de umezeală în aer și sol, cu efecte directe asupra mediului și în primul rând asupra culturilor agricole. Seceta și fenomenele asociate acesteia, respectiv aridizarea și deșertificarea, reprezintă după poluare cea de-a doua mare problemă cu care se confruntă omenirea în ultima jumătate de secol.

Seceta şi fenomenele asociate acesteia, respectiv aridizarea şi deşertificarea, reprezintă, după poluare, cea de-a doua mare problemă cu care se confruntă omenirea în ultima jumătate de secol. Și la nivelul regiunii Sud-Muntenia, seceta reprezintă o problemă importantă și se manifestă în special în partea de sud a regiunii, în Câmpia Română, pe tot întinsul județelor Călărași, Giurgiu, **Ialomița**, Teleorman și în partea de nord a regiunii, în localitățile aflate în partea de sud a județelor Argeș, Dâmbovița, Prahova.

Alunecările de teren se produc datorită unor fenomene naturale ca urmare a unor activități umane. Ele sunt periculoase putând conduce la distrugerea unor construcții, pot bara cursul unor ape curgătoare, creând lacuri de acumulare temporare sau permanente.

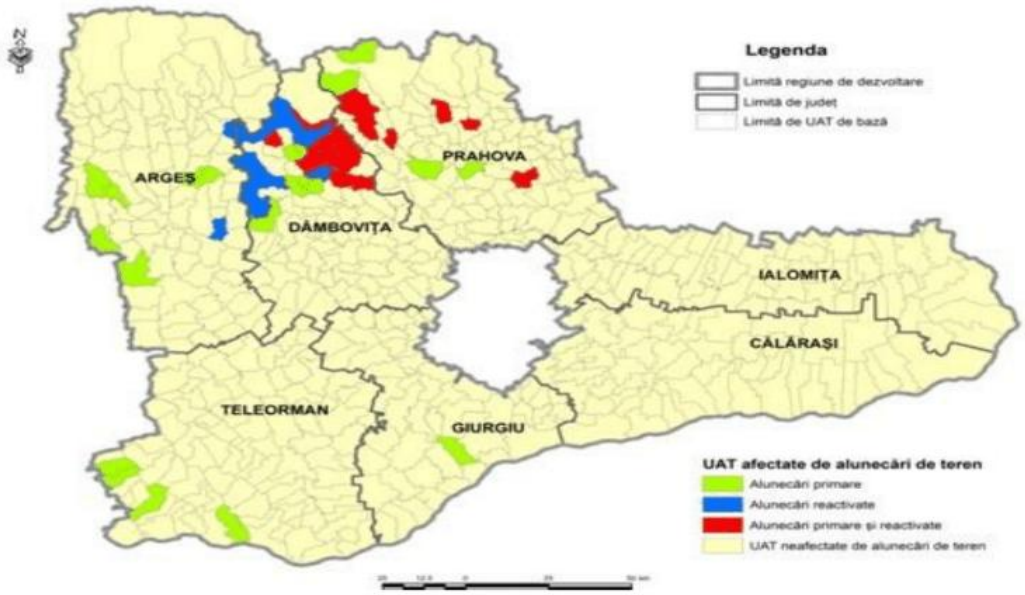

Fig. 2.102. Riscul de alunecări de teren pe localități [282]

Deși unele județe din Regiune sunt afectate în diverse grade, **județul Ialomița nu este afectat de alunecările de teren**.[283]

Având în vedere frecvența și pierderile cauzate, ***inundațiile*** se află pe primul loc în ceea ce priveşte riscurile naturale care prezintă un pericol pentru populație și pentru activităţile economice. În bazinul Ialomiţa, valorile debitului maxim cresc din amonte spre aval, cele mai mari valori înregistrându-se după ce Ialomiţa primeşte Prahova în colaborare cu Teleajen, adică în zona Dridu–Coşereni. Aici s-au înregistrat precipitaţii abundente producându-se creşteri de debite pe cursurile de apă atingând şi depăşind cotele de apărare pe unele râuri. Lunca râului Ialomița pe sectorul inferior este una din cele mai puternice zone afectate de inundații atât prin frecvența acestor fenomene cât și prin amploarea pagubelor înregistrate în localitățile ce se găsesc în luncă, căi de comunicații, agricultura, etc.

Hărţile de hazard la inundații oferă informații cu privire la extinderea suprafețelor inundate, adâncimea apei și după caz viteza apei, pentru viituri care se pot produce într-o anumită perioadă de timp. Acestea au fost întocmite în trei scenarii de probabilitate (mare, medie, mică) pentru zonele desemnate ca având un risc potenţial semnificativ la inundaţii și anume:

- ***r. Ialomița - sector am ac. Dridu av. Târgoviște - 125 km***
- ***r. Ialomița - av ac. Dridu - 203.1 km***
- ***r. Sărata - av. Confl. Năianca - 40.5 km***
- ***r. Prahova - av loc. Comarnic - 153,3 km***

[282] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Sud-Muntenia 2021-2027*
[283] *Sursa: Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Sud-Muntenia 2021-2027*

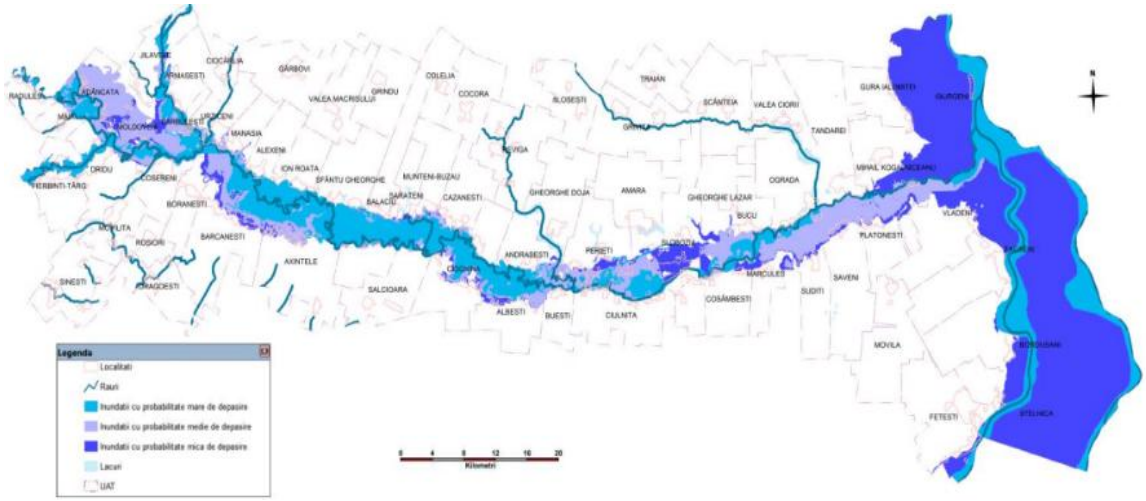

Fig. 2.103. Extinderea arealelor inundabile în cele 3 scenarii – HARTI GEOSPATIALE [284]

Pe baza acestor materiale cartografice au fost elaborate hărțile de risc la inundații.

Harta de risc la inundații, pentru scenariul cu probabilitate medie (1%) de depășire a debitului maxim (pentru indicatorii populație, consecințe economice, de mediu, patrimoniu cultural) evidențiază trei zone cu risc: major - reprezentate cu culoarea roșie, mediu - reprezentate cu culoarea portocalie, redus – reprezentate cu culoarea galbenă:

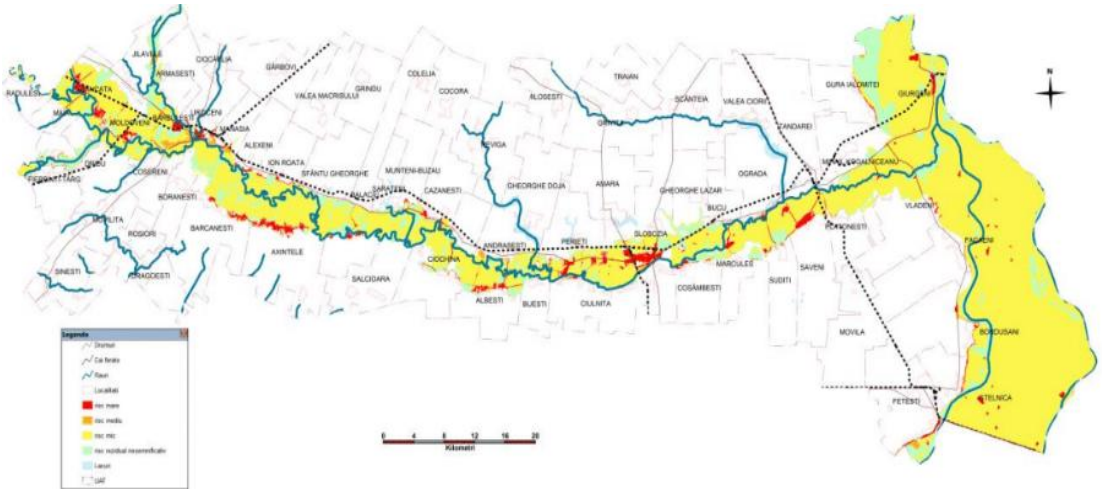

Fig. 2.104. Riscul la inundații în scenariul mediu – HARTI GEOSPATIALE [285]

Totodată, o contribuție mare în creșterea efectelor negative o au și ***fenomenele meteorologice***. Fenomenele meteo extreme posibile la nivelul zonei studiate, se împart, în funcție de anotimpul specific, după cum urmează:

[284] *Sursa: Administrația Națională Apele Române, prelucrare*
[285] *Sursa: Administrația Națională Apele Române, prelucrare*

- *vijelii, grindină, valurile de căldură, averse de ploaie sau ploi torențiale cu cantități însemnate de precipitații în anotimpurile calde;*
- *înghețurile târzii sau timpurii, temperaturi foarte scăzute, ceață, polei, viscole, cantități însemnate de precipitații sub formă de ninsoare cu strat consistent de zăpadă*.

Vulnerabilitatea mare a regiunii Sud-Muntenia la riscurile naturale se datorează în egală măsură infrastructurii deficitare de protecție la inundații, defrișărilor pe suprafețe mari de teren, cât și formelor de relief și schimbărilor climatice (se face referire la aridizare, deșertificare, cutremure și avalanșe). Totodată, trebuie avut în vedere faptul că fenomenele naturale și dezastrele identificate de-a lungul timpului în regiune conduc la diminuarea suprafețelor productive și, implicit, la diminuarea apreciabilă a producțiilor, în special în domeniul agricol.

Cutremurele de pământ reprezintă mișcări vibratoare ale scoarței terestre, generate de o ruptură brutală în aceasta, ce poate duce la victime umane și distrugeri materiale.

Arealul circumscris judeţelor regiunii Sud-Muntenia se încadrează în macrozona cu magnitudinea seismică cuprinsă între 71 și 92 scara MKS, valoarea crescând din direcția sud-vest către nord-est, conform SR 11100/1-93 „*Zonarea seismică a României*”.

La nivelul regiunii a fost realizată o distribuție teritorială a localităților cu risc mare de seismicitate și încadrarea județelor/localităților în diverse grade de seismicitate, conform Legii nr. 575/22 octombrie 2001.

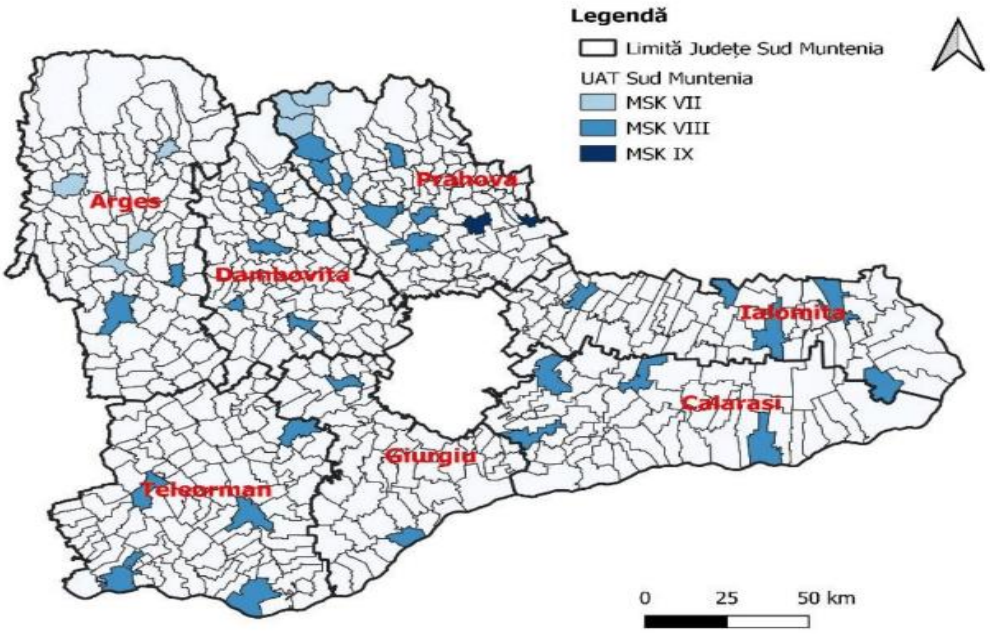

Fig. 2.105. Localitățile afectate de cutremure în județele regiunii Sud-Muntenia

Conform acestei distribuții, se specifică faptul că **în cadrul județului Ialomița există riscul de apariție a unor mișcări seismice cu epicentrul în zona Vrancea**, ca urmare a condițiilor geografice, geologice și meteorologice. Pot fi afectate în special localitățile urbane **Slobozia**, Fetești, Urziceni, Țăndărei și Amara. Populația vulnerabilă la cutremure reprezintă 43.25% din populația județului Ialomița.[286] Pentru principalele 4 orașe din județul Ialomița - **municipiul Slobozia**, municipiul Urziceni, municipiul Fetești, orașul Țăndărei - **au fost realizate hărți de risc la seism**. Luând în considerare populaţia celor trei municipii din judeţ şi a oraşului Ţăndărei, precum şi populaţia comunelor situate pe axa Nord-Sud (Focşani-Slobozia), în cazul unui seism puternic poate fi afectat un număr de aproximativ 200.000 locuitori.

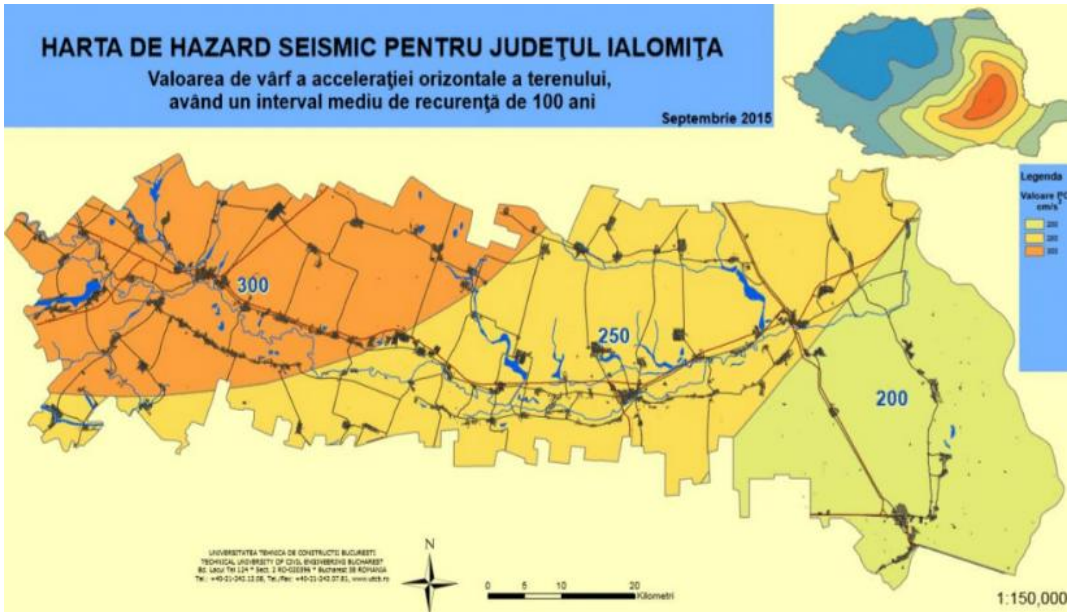

Fig. 2.106. Harta de hazard seismic pentru județul Ialomița, IMR 100 ani

Conform *Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a V-a – Zone de risc natural*, ***în municipiul Slobozia au fost identificate areale limitate geografic*** în interiorul cărora există potențialul de producere a următoarelor fenomene naturale:

- ***intensitate seismică exprimată în grade MSK – 8 grade MSK;***
- ***inundații pe cursuri de apă.***
- ***aflându-se în zona de câmpie, municipiul Slobozia se prezintă în condiții maxime de stabilitate, sectorul de teren nefiind afectat de fenomene de alunecare, care să pună în pericol stabilitatea terenului.***

O altă problemă importantă la nivel regional și implicit al municipiului Slobozia, o constituie ***lupta împotriva poluării apei, aerului și a solului***.

[286] *Sursa: http://www.adrmuntenia.ro*

Astfel, în cazul *apelor de suprafață*, problemele de poluare sunt generate de exploatările de hidrocarburi, precum și de deversările apelor uzate insuficient epurate din categoria celor menajere generate de localitățile urbane.

Poluarea aerului are numeroase cauze, unele fiind rezultatul activităților umane din ce în ce mai extinse și răspândite în ultima perioadă de timp, altele datorându-se unor condiții naturale de loc și de climă. Un aport însemnat în degradarea calității aerului îl au însă centralele termice și mijloacele de transport care emit în atmosferă oxizi de carbon, dioxid de sulf, oxizi de azot și pulberi. Astfel, pentru județele din nordul Regiunii Sud - Muntenia , sursele de poluare provin din industrie (petrolieră, constructoare de mașini, metalurgică, etc.), în timp ce pentru județele din sudul regiunii provin din agricultură.

Solul reprezintă inima ecosistemelor terestre, fiind suportul fundamental pentru existența vieții pe pământ. Calitatea solului este afectată fie de restricții determinate, factori naturali (climă, forma de relief, caracteristici edafice etc.), fie de acţiuni antropice agricole şi industriale. Zonele critice identificate în Regiune în ceea ce privește calitatea solului sunt în județele Argeș, Dâmbovița și Prahova. Totodată, solul are rolul nu numai în promovarea și dezvoltarea agriculturii durabile, în păstrarea calității mediului înconjurător, în schimbările climatice globale, în conservarea biodiversității, ci și în dezvoltarea economiei în ansamblul ei.

Un alt factor important de risc natural se referă la ***incendiile de pădure***. În trecut, cauzele apariției incendiilor de pădure erau legate de nesupravegherea unui foc aprins sau de acțiunea unor fenomene atmosferice. Astăzi, însă, aceste cauze s-au diversificat într-o mare măsură și se referă la *factori naturali și factori antropici de risc la incendiile de pădure.*

Factorii naturali de risc la incendii de pădure, predominanți în zonă sunt clima, presiunea atmosferică și curenții de aer, relieful, iar f*actorii antropici de risc la incendii de pădure* sunt forma și tipul de proprietate sau administrare a pădurii, activitatea umană în zona fondului silvic (rețeaua de drumuri, liniile electrice de medie și înaltă tensiune, activitatea de exploatare a fondului forestier, activitatea turistică, construcțiile de cult, profilul psiho-social al populației și starea economică a acesteia).

O altă problemă importantă pentru regiune o reprezintă și ***existența siturilor contaminate*** de către activitățile industriale poluante, situri localizate în județele Argeș, Dâmbovița și Giurgiu, unde se concentrază cca. 80% din totalul acestora. Gestionarea şi eliminarea deşeurilor pune presiuni asupra mediului şi sănătăţii umane, prin emisiile de poluanţi şi consumului de energie sau terenuri. Deşeurile sunt o resursă potenţială deoarece mai multe fluxuri de deşeuri reprezintă materiale care pot fi refolosite, reciclate sau recuperate.

În acest sens, **obiectivul economic din municipiul Slobozia care prezintă riscuri tehnologice (**avarii, accidente, explozii, incendii), cu implicaţii majore asupra mediului, bunurilor materiale şi persoanelor, **este S.C. AMONIL S.A. Slobozia**,

identificat prin *Planul de analiză și acoperire a riscurilor*, elaborat de *Comitetul Județean Ialomița pentru Situații de Urgență*.

În concluzie, **investițiile vizate pentru perioada 2021–2027, la nivel municipal**, vor fi îndreptate către:

- *acţiuni pentru creşterea capacităţii locale şi regionale a autorităţilor, în scopul prevenirii riscurilor, în special prin elaborarea de strategii şi planuri de acţiune, cartografierea riscurilor, precum şi îmbunătăţirea competenţelor în acest domeniu;*
- *investiţii importante în vederea creării, operaționalizării, modernizării și creșterii capacității de răspuns la nivel local, județean și regional în situații de urgență și dezastre naturale, în zonele vulnerabile sau acolo unde ecosistemele sunt expuse riscului unor asemenea efecte (inclusiv investiții pentru îmbunătățirea sistemelor de avertizare și alarmare a populației);*
- *alocarea de resurse materiale importante pentru prevenirea dezastrelor naturale, prin realizarea de investiţii în consolidarea malurilor şi regularizarea cursurilor de apă, prin crearea de zone de inundabilitate, consolidarea versanţilor, lucrări de împădurire, construirea unor perdele forestiere în apropierea căilor de transport şi a plantaţiilor agricole;*
- *măsuri de îmbunătățire a calității apei, solului și a aerului;*
- *reconstrucția ecologică a zonelor degradate (afectate de activități industriale și agricole poluante), terenuri degradate din cauza fenomenelor naturale și antropice;*
- *investiţii care să sprijine capacitatea de adaptare la schimbările climatice, în special în sectorul agricol, inclusiv prin gestionarea sistemelor durabile de irigații și promovarea unor modele de recoltare care utilizează apa în mod eficient;*
- *campanii pentru informarea, pregătirea și conștientizarea populației privind comportamentul în situații de urgență și dezastre naturale, generate de schimbările climatice și dezastre naturale;*
- *investiții pentru prevenirea riscurilor și intervenții în caz de poluare accidentală a Dunării și râurilor interioare;*
- *investiții pentru crearea și extinderea unor centre de pregătire a personalului operativ (salvări din medii ostile vieții, scafandri).*
- *măsuri de gestionare a riscurilor, cum ar fi înființarea unor centre de reacție rapidă pentru gestionarea inundațiilor, care să beneficieze de fonduri comunitare, precum și de cooperarea transnațională, acolo unde este mai necesar.*

Ținând cont de riscurile de producere a situațiilor de urgență și a dezastrelor, experiența în prevenire, protecție, limitare/reducere impact, răspuns și refacere, resursele la dispoziție, caracterul complex al managementului situațiilor de urgență și necesitatea implicării tuturor instituțiilor statului și a comunităților în acest efort, **România a adoptat un sistem integrat de management al situațiilor de urgență**, format din structuri cu activitate permanentă și structuri cu activitate temporară.

Centrul de greutate al acestui sistem îl reprezintă ***Inspectoratul General pentru Situații de Urgență***, care realizează managementul permanent al activităților de prevenire, pregătire și răspuns în sistuații de urgență, precum și reprezentarea și cooperarea la nivel național și internațional în domeniile protecției civile și apărării împotriva incendiilor.

Pentru consolidarea și dezvoltarea IGSU în vederea creșterii capacității operaționale și de răspuns, reducerii impactului efectelor situațiilor de urgență asupra comunităților și îmbunătățirii calității misiunilor executate în folosul populației, în anul 2016, a fost adoptată „*Strategia de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență pentru perioada 2016-2023*”.

La nivel regional, în urma analizelor realizate asupra indicatorilor specifici pentru intervențiile în situații de urgență, respectiv: echipaje de intervenție, acțiuni de intervenție efectuate, timp mediu de răspuns, număr de persoane salvate/asistate/transportate, dotări existente, a fost stabilită necesitatea unor intervenții care trebuie orientate în sectorul de prevenire a riscurilor și pentru îmbunătățirea accesului populației la servicii de urgență de calitate și anume:

- *investiții în infrastructura de prevenire a situațiilor de urgență* (îndiguiri, regularizare cursuri de apă, consolidare terenuri afectate de alunecări de teren, etc.);
- *investiții în echipamente specifice fiecărui județ* pentru prevenirea și gestionarea riscurilor apărute la nivel local și regional, inclusiv a instituțiilor care asigură supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat;
- *crearea de unități de monitorizare a mediului* și de intervenție rapidă;
- *schimb de experienta și know how* în managementul situațiilor de urgență;
- *acțiuni preventive de informare și conștientizare a populației* în situații de urgență;
- *elaborarea hărților de risc* (alunecări de teren, risc seismic, etc.);
- *consolidarea falezelor și înnisipări artificiale* în zonele afectate de eroziunea apelor.

La nivelul municipiului Slobozia, Serviciul voluntar pentru situații de urgență (S.V.S.U.) **s-a constituit ca serviciu în cadrul *Consiliului Local*** în baza *art.13, art.31, art.32, art.33 din Legea 307/2006* privind apărarea împotriva incendiilor, în baza *art.10 din Legea 481/2004* privind protecția civilă, modificată și completată cu *Legea 212/2006 și a prevederilor Legii 215/2001* privind administrația publică locală, cu completările și modificările ulterioare, în baza *Ordinului 195/20.04.2007* emis de Ministerul Administrației și Internelor și prin *Hotărâre a Consiliului Local al Municipiului Slobozia*.

Serviciul are următoarele **atribuţii principale**:

⇒ *desfăşoară activităţii de prevenire, informare şi instruire privind cunoaşterea şi respectarea regulilor, masurilor , instrucțiunilor și normelor de apărare împotriva incendiilor și protecție civilă și de pregătire a populației privind comportarea în situații de urgență;*

- ⇒ *execută acţiuni de intervenţie pentru stingerea incendiilor, salvare şi deblocare, evacuare, adăpostire și protecție a persoanelor, animalelor și bunurilor materiale și de prim ajutor în situații de urgență;*
- ⇒ *desfăşoară alte acţiuni de limitare şi înlăturare a urmărilor situaţiilor de urgenţă, la toate tipurile de riscuri, în colaborare cu alte servicii de urgenţă sau alte structuri cu atribuțiiîin managementul situațiilor de urgență;*
- ⇒ *pune în aplicare , în limita competențelor legale, măsurile stabilite și dispuse de CLSU pentru prevenirea situațiilor de urgență și asigurarea condițiilor minime de supraviețuire a populației în astfel de situații;*
- ⇒ *colaborează cu toate structurile locale, zonale sau naţionale din domeniul situaţiilor de urgenţă pentru asigurarea unui nivel de operativitate crescut şi desfăşurarea unor intervenţii operative şi eficiente, în cazul producerii evenimentelor negative.*

În anul 2020, membrii *Compartimentului Protecţie Civilă, Serviciul Voluntar pentru Situaţii de Urgenţă Slobozia (S.V.S.U.)* au îndeplinit atribuţiile în conformitate cu prevederile *Legii nr.307/2006* privind apărarea împotriva incendiilor şi a *Legii nr.418/2004* privind protecţia civilă precum şi a altor prevederi legislative specifice.

Scopul activităţii îl reprezintă protecţia populației, mediului, a bunurilor şi valorilor. Misiunea şi scopul se îndeplinesc prin activitatea de control și prevenire a tuturor agenţilor economici care îşi desfăşoară activitatea în municipiul Slobozia. Formele activităţii de prevenire sunt controlul, verificarea şi informarea preventivă a populaţiei. Astfel, *Compartimentul Protecţie Civilă S.V.S.U. Slobozia* a desfaşurat următoarele activităţi:[287]

- ⇒ *Întocmirea "Planului de măsuri pentru prevenirea şi combaterea efectelor negative ale situaţiilor de urgenţă specifice sezonului de primăvară 2020";*
- ⇒ *Întocmirea "Planului de măsuri pentru prevenirea şi combaterea efectelor fenomenelor meteorologice periculoase specifice sezonului de vară 2020";*
- ⇒ *Întocmirea "Planului de măsuri pentru prevenirea şi combaterea efectelor negative ale situaţiilor de urgenţă specifice sezonului de toamnă 2020";*
- ⇒ *Întocmirea "Planului de măsuri pentru prevenirea şi eliminarea efectelor fenomenelor meteorologice periculoase pe timpul sezonului rece 2020-2021";*
- ⇒ *Actualizarea componenţei Comitetului Local pentru Situaţii de Urgenţă(C.L.S.U.) şi al Centrului Operativ cu Activitate Temporară al municipiului Slobozia, ca urmare a modificărilor survenite în structura organizatorică;*
- ⇒ *Actualizarea "Planului de evacuare în situații de urgenţă" conform O.M.A.I. nr. 184/2006 pentru aprobarea Normelor privind organizarea şi asigurarea activităţii în situaţii de urgenţă;*
- ⇒ *Asigurarea secretariatului C.L.S.U. Slobozia, convocarea şedinţelor, întocmirea proceselor verbale de şedinţă şi a hotărîrilor emise de C.L.S.U.;*

[287] *Sursa: Primăria Municipiului Slobozia - Raportul Primarului pentru anul 2020*

- ⇒ *Transmiterea informărilor / atenţionărilor / avertizărilor hidrometeorologice către structurile cuprinse in planul de intervenţie;*
- ⇒ *Derularea exerciţiilor lunare privind funcţionarea sistemelor de înstiinţare-avertizare-alarmare a populaţiei şi comunicarea situaţiilor către I.S.U.Ialomiţa;*
- ⇒ *Reprezentarea instituţiei la întrunirile convocate de I.S.U. Ialomiţa și Instituţia Prefectului, care au avut cu tematica situaţiile de urgenţă și protecţie civilă;*
- ⇒ *Actualizarea Registrului Riscurilor și a documentelor cu privire la implementarea sistemului de Control Intern Managerial în cadrul compartimentului;*
- ⇒ *Realizarea corespondenţei privind situaţiile solicitate de către I.S.U. Ialomiţa, Instituţia Prefectului judeţului Ialomiţa, D.S.V.S.A Ialomiţa, D.S.P. Ialomița;*
- ⇒ *Întocmirea şi transmiterea către Centrul Operaţional al I.S.U. Ialomiţa a Rapoartelor Operative şi a Proceselor Verbale de constatare privind efectele fenomenelor hidrometeorologice periculoase produse pe suprafețele agricole în sectorul vegetal;*
- ⇒ *Întocmirea "Planului de asigurare cu resurse materiale, umane şi financiare " al municipiului Slobozia pentru anul 2020;*
- ⇒ *Pe linia pregătirii populaţiei, economiei şi a teritoriului pentru apărare au fost reactualizate Carnetul de Mobilizare, Cererile de mobilizare la locul de muncă a personalului primăriei Slobozia, dispoziţia primarului privind nominalizarea operatorilor economici care vor distribui produse raționalizate către populaţie, Planul de Activitate al Comisiei pentru Probleme de Apărare, precum şi Regulamentul de Organizare și Funcţionare a Comisiei ;*
- ⇒ *Pe parcursul anului 2020 membrii compartimentului au participat activ la prevenirea și combaterea efectelor Covid-19 și Pestei Porcine Africane.*

2.11.7. Schimbările climatice

Modificarea climei conduce la creșterea frecvenței fenomenelor meteorologice extreme precum: inundațiile, seceta, creșterea temperaturilor medii la nivel global, creșterea nivelului mării și micșorarea calotei glaciare. Principala cauză a schimbărilor climatice o reprezintă creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră, diminuarea acestui fenomen reprezentând o prioritate pentru toate statele lumii.

Țara noastră a elaborat în acest scop ***Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013 – 2020***, care:

- ❖ *urmărește minimizarea efectelor prin intermediul acțiunilor de adaptare și atenuare la schimbările climatice;*
- ❖ *explică și ilustrează cele două componente cheie ale efortului climatic: cel de prevenire și combatere a efectelor schimbărilor climatice (prin acțiuni destinate reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră – emisii GES) și cel de adaptare adecvată și cu daune minime în contextul creat de schimbările climatice deja în curs;*
- ❖ *oferă date și informații esențiale asupra variațiilor climatice care au afectat și vor afecta România;*

- *prezintă date și informații relevante la nivel general privind contribuția fiecărui sector la emisiile GES și modul în care activitatea umană (prin procese productive sau de consum/utilizare), împreună cu procesele naturale conduc la aceste emisii;*
- *propune tipuri de măsuri cheie ce trebuie implementate în fiecare sector pentru reducerea emisiilor GES și pentru adaptarea la efectele schimbărilor climatice;*
- *descrie succint situația existentă la nivel mondial, care reclamă politici consistente de prevenire și combatere a schimbărilor climatice și a efectelor acestora;*
- *oferă un suport orientativ vizând măsurile și politicile care trebuie adoptate, utilizînd fondurile europene structurale și de investiții din exercițiul financiar 2014 – 2020. Comisia Europeană a considerat acest document ca fiind obligatoriu în pregătirea Acordului de Parteneriat pentru absorbția fondurilor UE 2014-2020;*
- *trece în revistă principalele programe de acțiune la nivel național cu impact în domeniul schimbărilor climatice în diferite sectoare: industrie, transporturi, silvicultură, agricultură, urban etc.;*
- *fundamentează principiile ce vor sta la baza elaborării planurilor și programelor de acțiune la nivel sectorial, stabilește obiectivele generale și specifice care vor trebui atinse prin măsuri și acțiuni viitoare, stabilite în funcție de specificul concret al fiecărui sector în parte.*

Conceput ca un document dinamic, ce reflectă o realitate în permanentă schimbare, *Strategia privind Schimbările Climatice* se va dezvolta și completa pe parcurs, având sprijinul și experiența unui grup de experți ai Băncii Mondiale. Astfel, în toamna anului 2015, ***Strategia Națională privind Schimbările Climatice* a fost extinsă, astfel încât, până în 2050, să acopere un orizont mai larg, păstrînd însă două referențiale majore: 2020 și 2030.**

Aceasta va deveni un reper pentru **„creșterea verde" a României**, adică a dezvoltării economice bazate pe emisii reduse de gaze cu efect de seră. Strategia va fi consolidată în baza unei evaluări macroeconomice, realizată după o modelare de impact sectorială și transsectorială. Aceasta va evalua în detaliu perspectivele, opțiunile, costurile și beneficiile măsurilor ce trebuie aplicate pentru ca România să-și asigure o dezvoltare solidă și sustenabilă pe termen mediu și lung, în condițiile obligațiilor majore de prevenire și combatere a schimbărilor climatice.[288]

Schimbările climatice regionale și locale vor influența ecosistemele, așezările omenești și infrastructura. Modificările de temperatură și precipitații prognozate pot conduce la modificări ale perioadelor de vegetație și la schimbarea limitelor între păduri și pășuni. Unele evenimente meteorologice extreme cum ar fi valurile de căldură, secetă, viituri și altele asemenea vor fi mai frecvente, cu o intensitate crescută și, în consecință, cu riscuri mai mari pentru pagube semnificative asociate.

[288] *Sursa: http://www.mmediu.ro/categorie/schimbari-climatice/*

Pentru factorii de decizie la nivel internațional, **încălzirea globală ridică două preocupări majore**:

- *necesitatea reducerii semnificative a emisiilor de gaze cu efect de seră, în scopul diminuării influenței antropice asupra sistemului climatic natural;*
- *necesitatea promovării unor politici și a unor măsuri de adaptare la efectele previzibile ale schimbărilor climatice, datorate în principal inerției sistemului climatic.*

România s-a confruntat, în timpul primului deceniu al acestui secol cu o serie de **fenomene meteorologice extreme**, ce au determinat atât producerea de inundații, cât și apariția unor zone secetoase:

- **în anul 2005** – inundațiile istorice produse pe râurile interioare, au provocat atât pierderea a 76 de vieți omenești cât și mari pagube materiale;
- **în anul 2006** – inundațiile istorice care au avut loc pe sectorul românesc al Dunării cât și inundațiile produse pe râurile interioare au provocat, din nou, pagube materiale importante;
- **în anul 2007** – cea mai gravă secetă din ultimii 60 de ani.

Zonele afectate de secetă s-au extins în ultimele decenii iar cele mai afectate zone sunt cele situate în sudul și sud-estul României. În ultimii 30 de ani în întreaga țară, se resimt efectele unor perioade secetoase din ce în ce mai dese și mai extinse în timp și spațiu. Producerea unor fenomene meteo-hidrologice extreme, inundații și secete au ca efect atât pierderea de vieți omenești cât și pierderi economice semnificative în toate sectoarele de activitate, precum agricultură, transport, furnizarea energiei, managementul apei și altele asemenea, iar modelele climatice globale indică faptul că frecvența și intensitatea acestor evenimente vor crește.[289]

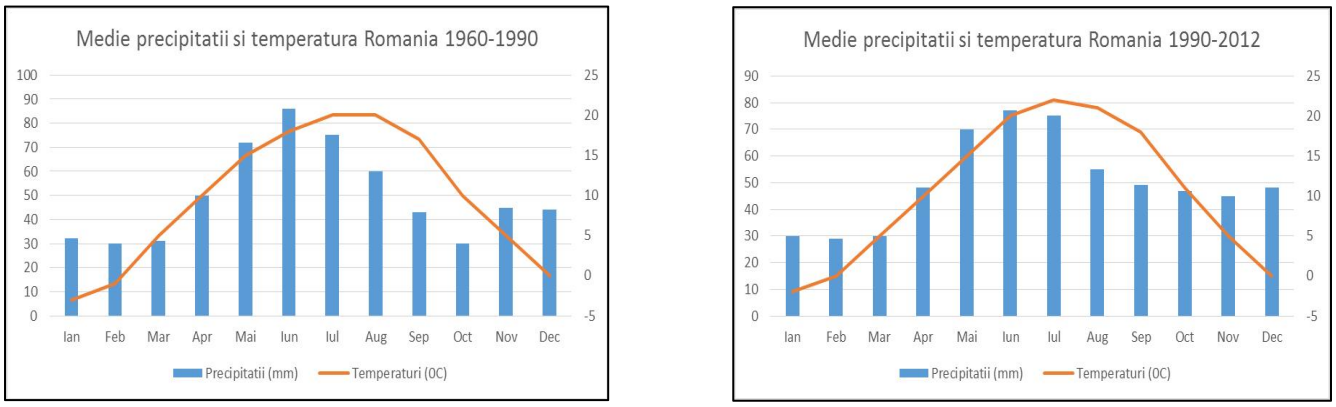

Fig. 2.107. Comparația temperaturilor medii lunare și a precipitațiilor în perioada 1990 - 2012 față de 1960 - 1990 la nivelul României [290]

[289] *Sursa: Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013 – 2020*
[290] *Sursa:http://sdwebx.worldbank.org/climateportal/index.cfm?page=country_historical_climate&ThisRegion=Europe&ThisCcode=ROU*

În România se estimează o încălzire medie anuală de aceeași magnitudine ca cea proiectată la nivel European, între 0,5 ºC și 1,5 ºC, pentru perioada 2020 - 2029 și între 2,0 ºC și 5,0 ºC pentru 2090 - 2099, în funcție de scenariul abordat. Din punct de vedere al precipitațiilor, peste 90% dintre modelele utilizate, proiectează în România, pentru perioada 2090 - 2099, producerea de secete severe vara.

Aceste prognoze meteorologice pe termen mediu și lung justifică apelul la acțiuni imediate emise de factorii de decizie care să presupună:

- *monitorizarea impactului schimbărilor climatice precum și a vulnerabilității sociale și economice asociate;*
- *integrarea măsurilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice în strategiile de dezvoltare și politici la nivel sectorial, precum și armonizarea acestor măsuri între ele;*
- *identificarea măsurilor urgente de adaptare la efectele schimbărilor climatice în sectoarele socio - economice critice.*

În domeniul energiei, din cauza efectului schimbărilor climatice, se estimează o scădere a cererii de energie electrică pentru încălzire în timpul iernii, ca rezultat al creșterii temperaturii medii globale, ceea ce nu va compensa, însă, creșterea consumului de energie necesară funcționării aparatelor de aer condiționat și a dispozitivelor de răcire în zilele caniculare.

Una din cele mai urgente direcții de acțiune în contextul schimbărilor climatice o constituie *adaptarea spațiului de locuit, construit*. Având în vedere numărul crescut de persoane care trăiesc în orașe afectate de schimbările climatice, planificarea și dezvoltarea urbană trebuie să constituie o prioritate. O măsură de adaptare la schimbările climatice pentru spațiul construit, este aceea de a corecta standardele și normele de construcție existente, astfel încât să corespundă viitoarelor condiții climatice și a evenimentelor meteorologice extreme. O altă măsură de adaptare la efectele schimbărilor climatice se referă la introducerea unor sisteme de încălzire și răcire mai eficiente precum și informarea populației urbane cu privire la riscurile schimbărilor climatice.

În sectorul transportului, pe lângă o infrastructură de transport durabilă, mijloacele de transport trebuie și ele să fie adaptate sau realizate astfel încât să fie reziliente la efectele schimbărilor climatice. Promovarea transportului alternativ cum este deplasarea pe jos sau cu bicicleta, adaptabil infrastructurilor existente se poate realiza prin reorganizarea spațiului urban.

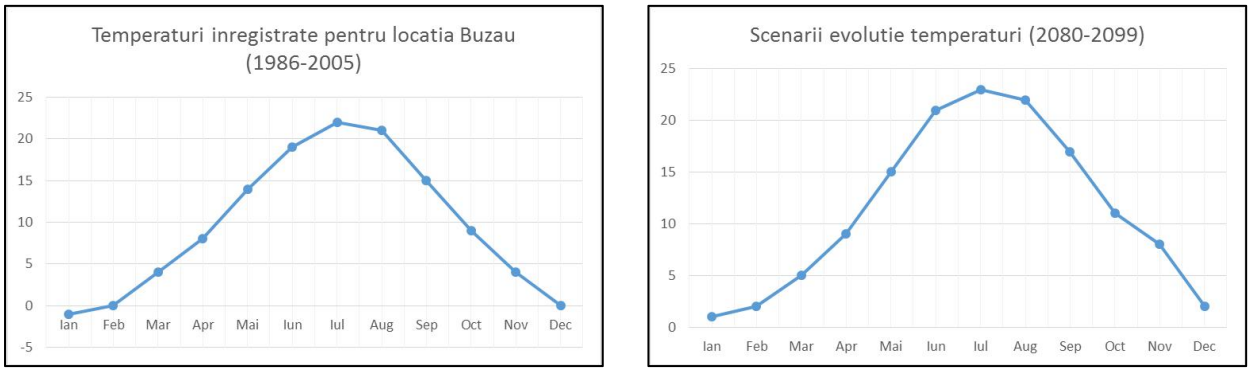

Fig. 2.108. Comparația temperaturilor înregistrate în perioada 1986 – 2005 cu scenariile de temperaturi corespunzătoare perioadei 2080 – 2099 [291]

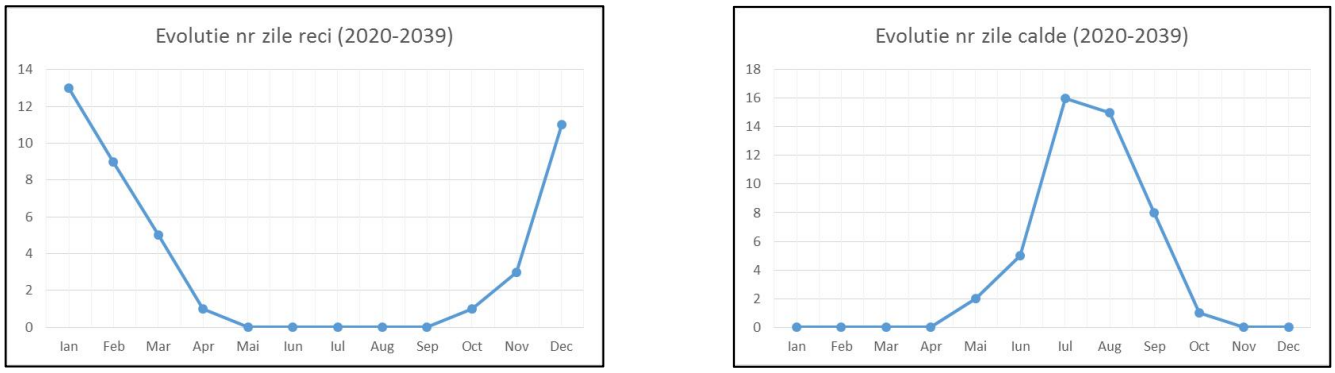

Fig. 2.109. Estimarea numărului total de zile foarte reci și caniculare la nivelul României pentru perioada 2020 – 2039 [292]

Scenariile climatice pentru perioada 2080 - 2099, raportate la 1980 - 1999, indică o încălzire considerabilă, iar în perioada 2080 - 2099 nu se vor mai atinge temperaturi de 0ºC. Modelele climatice evidențiate indică un grad sporit de ariditate, iar pentru luna august, în perioada 2020 - 2039, acest indice atinge chiar valori caracteristice tipului de climă aridă.

La fel de importantă este și monitorizarea impactului schimbărilor climatice în sectoarele prioritare, respectiv: *industrie*; *agricultură și pescuit*; *turism; sănătate publică*; *construcții și Infrastructură*; *transport*; r*esurse de apă și protecție împotriva inundațiilor*; *păduri*; e*nergie*; b*iodiversitate; asigurări;* a*ctivități recreative; educație, etc..*

Principalele efecte și amenințări produse de schimbările climatice-inclusiv evenimentele extreme valuri de căldură, secetă, viituri și alte asemenea trebuie să fie

[291] *Sursa:http://sdwebx.worldbank.org/climateportal/index.cfm?page=country_future_climate&ThisRegion=Europe&ThisCcode=ROU*

[292] *Sursa:http://sdwebx.worldbank.org/climateportal/index.cfm?page=country_future_climate&ThisRegion=Europe&ThisCcode=ROU*

identificate și cuantificate pentru fiecare din aceste sectoare prioritare, și în același timp trebuie identificate și oportunitățile de adaptare ale acestor sectoare la efectele schimbărilor climatice care pot fi semnificative și care, adesea, sunt trecute cu vederea de către factorii de decizie.

2.11.8. Dezvoltarea durabilă a mediului

Singurul document programatic pentru domeniul dezvoltare durabilă elaborat de *Agenția pentru Protecția Mediului Ialomița* este ***Planul Local de Acțiune pentru Mediu (PLAM) al județului Ialomița***, care a fost realizat pentru prima dată în anul 2004, iar în cursul anului 2014 a parcurs un nou proces de revizuire.

Planul Local de Acţiune pentru Mediu reprezintă un instrument eficient pentru soluţionarea problemelor şi aspectelor de mediu, fiind una dintre căile cele mai eficiente de participare a publicului în procesul de decizie al autorităţilor locale. Totodată a fost un instrument utilizat în procesul de aderare la Uniunea Europeană, în sprijinul alinierii cu cerinţele de mediu comunitare transpuse în legislaţia naţională din acest domeniu.

Instituționalizarea noului proces de planificare și stabilirea structurii organizatorice s-a realizat prin *Hotărârea Consiliului Județean Ialomița nr. 33* din 31 martie 2015. Procesul de revizuire a planului s-a bazat pe o structură organizatorică formată din *Comitet de Coordonare, Grup de Lucru şi coordonator PLAM*, instituţionalizată prin HCJ Ialomiţa. Structura organizatorică a *PLAM* va asigura continuitatea procesului, prin implicarea în implementare, monitorizare şi revizuire periodică a *PLAM*. Pentru revizuirea *PLAM* s-au reconsiderat scopurile, obiectivele, ţintele problemelor şi indicatorii de mediu care vor fi luaţi în consideraţie pentru stabilirea acţiunilor.

De asemenea în baza *Strategiei de dezvoltare a Judeţului Ialomița 2009-2020* şi a propunerilor venite din partea comunităţilor locale şi a instituţiilor publice locale, a celor mai importanţi agenţi economici poluatori din judeţ s-a trecut la redefinirea obiectivelor strategice, redefinirea ţintelor, revizuirea indicatorilor PLAM.

În vederea elaborarii formei revizuite a PLAM-ului, pentru fiecare problemă de mediu s-a stabilit:

- ***Scopul pentru mediu***, care reprezinta elementul de îndrumare strategică a eforturilor pe termen lung pentru rezolvarea problemei;
- ***Obiectivele pentru mediu***, care sunt angajamentele măsurabile care trebuiesc atinse într-un interval de timp pentru atingerea scopului stabilit;
- ***Ţintele pentru mediu***, reprezentând cuantificarea a ceea ce se doreşte a se realiza într-un interval de timp prestabilit pentru atingerea obiectivului;
- ***Indicatorii de mediu***, care sunt elementele de referinţa pentru cuantificarea şi evaluarea rezultatelor acţiunilor.

Pe baza celor stabilite s-au identificat acţiuni posibile pentru atingerea obiectivelor. La identificarea acţiunilor s-au avut în vedere punctele slabe existente şi s-a urmarit compensarea acestora prin acţiuni care au vizat îmbunatatirea şi/ sau întărirea unor domenii.

Principalele obiective ale PLAM sunt:

- *identificarea, evaluarea şi ierarhizarea problemelor de mediu, stabilirea priorităţilor pentru acţiune;*
- *îmbunătăţirea condiţiilor de mediu din comunităţi prin implementarea acţiunilor de soluţionare a problemelor de mediu prioritare;*
- *promovarea conştientizării publicului şi implicarea acestuia în elaborarea şi implementarea planului;*
- *promovarea parteneriatului între autorităţile locale şi alte sectoare ale comunităţii;*
- *întărirea capacităţii instituţiilor locale în administrarea şi implementarea programelor pentru protecţia mediului;*
- *implementarea mai eficientă a legislaţiei pentru protecţia mediului.*

Metodologia folosită pentru realizarea revizuirii PLAM a fost cea participativă. Structura organizatorică a PLAM-ului pentru judeţul Ialomiţa este eterogenă şi în cadrul acesteia participă reprezentanţi din toate domeniile de activitate. Având la bază propunerile membrilor grupului de lucru şi consultând comitetul de coordonare, s-a întocmit *lista exhaustivă a problemelor de mediu* de la nivelul judeţului, s-au identificat şi prioritizat problemele de mediu. Fiecărei probleme de mediu i-au fost alocate *criterii calitative de evaluare a riscului* (extrem, mare, semnificativ, considerabil, redus) stabilite în funcţie de dimensiunea impactului, intensitatea şi persistenţa/reversibilitatea acestuia. Pe baza acestor rezultate au fost întocmiţi *arborii problemelor şi arborii obiectivelor* pentru fiecare factor de mediu, fapt ce a contribuit la *elaborarea planului de acţiune*. Pornind de la aceşti arbori au fost stabilite obiectivele generale şi cele specifice, cărora li s-au atribuit *acţiuni specifice*, cu termene de realizare şi responsabilităţi.

Astfel, **pentru judeţul Ialomiţa au fost identificate 10 categorii de probleme/aspecte de mediu**. În cadrul fiecărei categorii s-au stabilit anumite probleme individuale prioritare pentru care a fost elaborat planul de acţiune propriu-zis, respectiv: ***pericole generate de fenomene naturale; calitatea aerului; calitatea apei; gestiunea deșeurilor; schimbari climatice; protecţia naturii***; ***biodiversitate***; ***dezvoltarea mediului urban și a mediului rural; turism și agrement; educație ecologică; calitatea solului***; ***terenuri degradate*****.**

Factorii de stres pentru mediu şi impactul acestora au fost analizaţi separat pentru apă, aer şi sol. Natura impactului a fost clasificată în trei categorii, fiecare tratată separat, respectiv:

- *impactul asupra sănătăţii umane;*
- *impactul asupra mediului;*
- *impactul asupra calităţii vieţii.*

Scopul acestui proces a fost acela de a identifica liniile directoare de acţiune, prin enunţarea obiectivelor importante şi acţiunilor generale aferente acestora. S-a creat cadrul general de acţiune, planul fiind dezvoltat avându-se în vedere această abordare strategică.

Din tendințele identificate se poate aprecia că, în viitor, factorii de influență asupra consumului vor fi în continuare reprezentați de atenția tot mai mare acordată prețurilor,

de scăderea numărului de locuitori coroborată cu îmbătrânirea populației, de împuținarea materiilor prime, dar și de accesul tot mai facil la internet, determinat de dezvoltarea tehnologică.

Efectele presiunii acestor factori sunt creșterea vârstei de pensionare, încurajarea oamenilor de a-și face sisteme de pensie alternative, apariția de noi nișe de piață, consumul responsabil și cu atenție mai mare la ceea ce se consumă (care va deveni o necesitate).

Potrivit unui studiu [293] recent, factorii care vor face ca oamenii să trăiască mai durabil, chiar dacă vor sau nu, sunt: *costurile resurselor, conștientizarea și educația, interesul propriu (al valorii în economisirea pe termen lung: eficiența energetică, durabilitate, revânzarea unor produse), sentimentul cetățenesc, stimulentele pozitive și negative (reduceri, scăderea facturii la energie, plata unor amenzi pentru nereciclarea produselor), obiceiurile și lipsa altor opțiuni*.

În anii următori, va fi nevoie de modele de producție și de consum durabile nu numai pentru alimente, dar și pentru restul produselor și serviciilor. ***Obiectivul național pentru 2030***, în ceea ce privește producția și consumul durabile, cuprins în ***Strategia națională pentru Dezvoltare Durabilă a României***, prevede decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției.

Se preconizează **trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare prin introducerea unor elemente ale economiei circulare**, creșterea productivității resurselor, reducerea risipei de alimente și a deșeurilor, prin: *diminuarea generării de consumuri la toate nivelurile sale; reciclare și reutilizare; încurajarea companiilor să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea activităților lor în ciclul de raportare; promovarea practicilor durabile de achiziții publice; conștientizarea cetățenilor asupra a ce înseamnă un stil de viață în armonie cu natura*.

Tranziția de la modelul economic actual bazat pe producție și consum la economia circulară urmează a se face prin schimbarea mentalității, prin educație, schimbarea comportamentului consumatorilor și prin dezvoltarea de mecanisme financiare pentru susținerea perioadei de tranziție. Acesta se va realiza, printre altele, și prin generalizarea practicilor UE de aplicare a criteriilor de performanță ecologică, economică și socială în achizițiile publice (achiziții publice durabile), de dezvoltare și implementare a tehnologiilor eco-eficiente și de conștientizare a publicului larg asupra virtuților și avantajelor directe ale unui model sustenabil de producție și consum [294].

[293] *Sursa: studiul "Consumatorul in 2020 - Citeste semnele" elaborat de Delloite*
[294] *Sursa: www.http://dezvoltaredurabila.gov.ro*

3. ANALIZA DIAGNOSTIC A PRINCIPALELOR PROBLEME ŞI PROVOCĂRI. ANALIZA SWOT

3.1. INFRASTRUCTURA URBANĂ (TRANSPORT ŞI COMUNICAȚII, LOCUINȚE, UTILITĂȚI, SPAȚIUL URBAN)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Situarea pe coridoarele europene de transport şi accesul direct la cele mai importante pieţe româneşti, prin transport rutier (drumuri naţionale şi judeţene, cu legătură la Autostrada 2 Bucureşti – Constanţa), feroviar (magistrala Bucureşti – Constanţa) şi fluvial (Dunărea şi Braţul Borcea) - Reţeaua rutieră acoperă în mod echilibrat teritoriul - Existenţa serviciului de transport în comun - Accesibilitate pe calea ferată - Legătura directă cu autostrada Bucureşti- Constanţa - Căile de transport satisfac în mare măsură nevoile actuale - Distribuții uniforme ale traficului de marfă - Zone pietonale bine dimensionate - Aprobarea spre finanțare a proiectelor dedicate mobilității urbane durabile - Statutul de reşedinţă de judeţ - Sprijinul autorităților publice locale	- Accesibilitate redusă în anumite zone din mediul rural datorită infrastructurii rurale slab dezvoltate - Lipsa unor artere de tranzit pentru traficul greu - Lipsa unor artere interzonale (de exemplu în partea de sud faţă de Bd. Matei Basarab) - Supraîncărcarea unor artere în raport cu capacitatea lor de trafic (- Lipsa unor parcaje organizate corespunzător gradului de motorizare pe municipiu ceea ce duce la parcarea şi staţionarea turismelor pe artere principale, scăzând capacitatea de trafic - Tramă stradală insuficient dezvoltată şi degradată din punct de vedere fizic - Lipsa locurilor de parcare în zona centrală - Transport public în comun slab dezvoltat: parc rulant insuficient și neadecvat, frecvență de circulație	- Actualizarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă - Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii de transport rutier - Disponibilitatea fondurilor europene pentru extinderea rețelei de piste de biciclete și a sistemului de bike-sharing - Disponibilitatea fondurilor europene pentru extinderea sistemului de management inteligent al traficului - Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii intermodale - Promovarea modurilor de transport alternative și a intermodalității - Reorganizarea traseelor de transport public și a graficului de circulație pe baza informațiilor oferite de sistemul de management al flotei de vehicule - Creșterea numărului de călători cu	- Deplasarea traficului de pe sectorul transportului feroviar spre cel rutier - Costuri ridicate în transportul de mărfuri ce reduc eficienţa şi diminuează cererea de transport - Uzura şi degradarea reţelelor de drumuri naţionale şi judeţene din localităţi - Valorile mari de trafic și ponderea ridicată a traficului de tranzit - Grad scăzut de conectivitate al zonelor și traseelor pietonale, ceea ce încurajează utilizarea autovehiculului - Creșterea volumelor de trafic și a numărului de accidente - Întârzierea modernizării sau a dezvoltării infrastructurii de circulaţie are efecte negative inclusiv asupra transportului public - Creşterea explozivă a numărului de autovehicule duce la creşterea presiunii pe infrastructura rutieră - Insuficiența locurilor de parcare

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Alimentarea cu apă este asigurată din sursa subterană a Municipiului Slobozia - Reţele bine dezvoltate: apă, electricitate, gaz metan, telecomunicaţii cu posibilităţi de servire la nivel teritorial - Delegarea gestiunii serviciilor publice de apa-canalizare, salubritate, transport în comun, distribuţie a agentului termic şi management al deşeurilor unor operatori privaţi - Existența rețelelor și serviciilor de comunicații electronice diversificate - Fond de locuințe ridicat - Diversitatea formelor de locuire - Sistem de iuminat în majoritatea zonelor Municipiului. - Spații urbane întreținute în mod corespunzător - Structură echilibrată a populației - Municipiul nu este afectat de eroziuni sau alunecări de teren, având în consecință restricții minore din punct de vedere al posibilității de construcție - Existenţa programelor guvernamentale de susţinere a unor investiţii în domeniul reabilitării şi extinderii reţelelor de utilităţi	scăzută - Liniile de transport public nu acoperă toate zonele municipiului - Stații de transport public în stare necorespunzătoare și amplasate la distanțe mari - Lipsa informațiilor în timp real referitoare la transportul public - Lipsa trotuarelor și a marcarjelor corespunzătoare - Lipsa unui sistem inteligent de management al traficului - Lipsa pistelor de biciclete - Lipsa unui sistem de bike-sharing - Lipsa unor terminale intermodale care să promoveze și să faciliteze schimbul între modurile de transport alternative - Municipiul Slobozia nu beneficiază de niciun sistem inteligent de transport - Semaforizarea nu este sincornizată în mod dinamic - Sistem de canalizare insuficient - Degradarea spațiului public urban cu precădere în zonele intra-rezidențiale (în jurul blocurilor de locuințe) - Deteriorarea fizică a rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare	transportul public - Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii destinate deplasărilor pietonale - Integrarea în strategiile de dezvoltare ale judeţului - Dezvoltarea unor relaţii de parteneriat în vederea dezvoltării infrastructurii - Existența posibilității amenajării unor parcaje ample la principalele intrări ale orașului - Existența a numeroase zone de agrement, între care se pot dezvolta trasee pietonale conectate - Dimensiunile municipiului sunt favorabile deplasărilor cu bicicleta - Configurarea tramei stradale permite amenajarea unei rețele de piste și benzi pentru biciclete - Disponibilitatea populației de a renunța la deplasările cu autovehiculul propriu, în favoarea transportului public, dacă acesta ar corespunde așteptărilor - Politicile europene privind utilizarea fondurilor structurale pentru eficiență energetică - Surse de finanțare din fonduri nerambursabile	conduce la parcări neregulamentare, cu ocuparea spațiilor dedicate pietonilor sau bicicliștilor sau chiar a spațiilor verzi - Scăderea gradului de satisfacție al utilizatorilor transportului public - Insuficienţa sau degradarea amenajărilor comune din ansamblurile de locuinţe colective si implementarea cu intârziere a legislatiei privind managementul deseurilor - Schimbările climatice care produc presiuni asupra resurselor - Lipsa de fonduri a populației pentru reabilitarea termică a locuințelor - Reticența populației în realizarea de investiții în domeniul energiei verzi - Schimbările demografice (scăderea natalităţii şi expansiunea migraţiei externe) - Prețul în continuă creștere al utilităților publice - Planuri de rețele care pot impieta derularea proiectelor - Resurse bugetare reduse față de nevoia de investiții în infrastructură

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	(avarii, pierderi de apă) - Instalații vechi la apartamentele de bloc - Lipsa utilizării resurselor energetice sustenabile - Zone neacoperite de sistemele de supraveghere a spațiului urban - Nu există suficiente zone de recreere și agrement, zone pietonale și de promenade, spații de joacă pentru copii și zone active. - Degradarea patrimoniului construit şi cultural - Spaţii publice degradate - Ineficiență energetică în cazul unor cladiri publice sau de locuit collective - Suprafaţa de spaţiu verde/loc. în mediul urban a fost, în anul 2019, de 19,64 m^2/locuitor	- Soluții inteligente de monitorizare a rețelei de apă și a calității apei - Promovarea conceptului de dezvoltare policentrică în documentele de planificare urbană europene şi naţionale - Soluții de finanțare din surse nerambursabile pentru reabilitarea, modernizarea și eficiența energetică a iluminatului public - Soluții de finanțare din surse nerambursabile pentru asigurarea siguranței și securității spațiului urban - Posibilitatea accesării fondurilor europene pentru reabilitarea termică a clădirilor - Disponilitatea fondurilor pentru investiții în spații verzi	

3.2. DEZVOLTARE ECONOMICĂ ȘI RESURSE UMANE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Caracterul de reședință de județ al municipiului Slobozia – centru economic și social - Poziționare strategică din punct de vedere al accesului la piețe de desfacere - Existenţa unei specializări industriale ce poate sta la baza dezvoltării în sistem cluster - Dezvoltarea antreprenoriatului şi a structurilor de suport pentru întreprinderi mici şi mijlocii - Creşterea numărului de investiţii străine care pot determina o creştere a competitivităţii - Crearea a noi locuri de muncă prin încurajarea investiţiilor private - Dezvoltarea antreprenoriatului local - Existenţa infrastructurii suport pentru IMM - *PARCUL INDUSTRIAL IMM Slobozia* - Structură economică diversificată a zonei analizate - Integrarea în strategiile de dezvoltare ale județului Ialomița - Existența unor profiluri ocupaționale variate - Existența în regiune a unui număr considerabil de agenți economici, cu cifre de afaceri consistente - Proximitatea față de cea mai mare piață de desfacere din țară – București - Amplasarea în centrul unei zone agricole cu mare potenţial	- Pondere redusă a activităţilor industriale şi declinul industriilor tradiţionale - Sectorul serviciilor slab dezvoltat - Competitivitate redusă și productivitate medie mică a întreprinderilor active - Capacitate limitată de a atrage investitori - Utilizarea pe o scară relativ mică a tehnologiilor avansate - Activitate neperformantă pentru un număr însemnat de agenţi economici - Nivel scăzut de salarizare - Lipsa spiritului antreprenorial în rândul tinerilor și al persoanelor disponibilizate - Numărul insuficient de servicii de instruire și consultanță de afaceri de înaltă calitate pe plan local - Slaba colaborare între industrie și cercetare - Acces limitat la specialişti, informaţii şi consultanţă în domeniu - Lipsa forței de muncă	- Dezvoltarea antreprenoriatului şi a structurilor de suport pentru întreprinderi mici şi mijlocii - Noi surse de finanțare a cercetării/infrastructurii de cercetare - Îmbunătăţirea calităţii serviciilor - Creşterea numărului de IMM –uri din servicii - Disponibilitatea fondurilor europene pentru extinderea și modernizarea IMM-urilor - Posibilitatea atragerii de fonduri europene pentru calificarea resursei umane - Dezvoltarea parteneriatelor public-privat între actorii interesați - Încurajarea spiritului antreprenorial al tinerilor - Creşterea numărului de investiţii străine care pot determina o creştere a competitivităţii - Dezvoltarea antreprenoriatului local - Cooperarea între agenţi economici şi formarea	- Încadrarea municipiului Slobozia în categoria polilor regionali, prin Conceptul Strategic Național al Dezvoltării Spațiale, poate constitui o amenințare în dezvoltarea acestuia, prin eliminarea municipiului de pe lista centrelor urbane prioritare în finanțare - Creșterea concurenței la nivel regional, național și european - Atractivitate scăzută pentru investitori - Economie subterană în creștere - Concurența produselor din import - Accesul scăzut la capital al IMM-urilor - Activitate scăzută în domeniul inovativ, atât în sectorul public, cât și în cel privat - Nivelul scăzut al salariilor din sectorul bugetar - Resurse bugetare reduse față de nevoia de investiții în dezvoltarea economică - Legislația instabilă, incoerentă, ce suferă dese modificări - Lipsa de motivare a tinerilor pentru dezvoltarea unei afaceri - Scăderea forței de muncă active, în contextul îmbătrânirii populației,

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Existenţa unor firme cu tradiţie în practicarea agriculturii - Forță de muncă tânără și relativ bine pregatită - Scăderea numărului de șomeri - Pondere ridicată a populaţiei din grupa de vârstă 15 – 59 de ani, ceea ce implică existența unui potențial important de forță de muncă - Atragerea migrării populației din localitățile învecinate în municipiu, prin oferta mai mare de locuri de muncă, comparativ cu localitățile de domiciliu - Existenţa unei tradiţii agrare a zonei, care îmbinată cu aplicarea celor mai moderne tehnici şi tehnologii existente în spaţiul european şi în lume –echipamente performante, utilizarea automatizărilor, extinderea şi modernizarea sistemelor de irigaţii va susţine creşterea producţiei agricole - Existenţa resurselor naturale pentru irigaţii (râul Ialomiţa şi apa acumulată în barajul de la Dridu) - Structura fondului funciar şi a suprafeţelor agricole cultivate este favorabilă pentru realizarea acelor producţii agricole care să susţină dezvoltarea unui sector zootehnic reprezentativ prin numărul şi structura efectivelor de animale - Existența unei rezerve de teren	calificate și a cursurilor de formare profesională - Scăderea nivelului de pregătire al resurselor umane - Programe de formare profesională neadaptate la cererea reală de pe piața muncii - Insuficienţa strategiei de marketing local şi insuficienta promovare a produselor şi serviciilor locale - Inexistența colaborării între instituțiile de învățământ și mediul de afaceri pentru formarea resurselor umane în funcție de nevoile pieței muncii locale - Scăderea numărului populației și a ponderii populației active - Migrarea populației tinere către alte zone unde nivelul salarizării este superior - Putere financiară scăzută a populației - Promovare insuficientă a oportunităților locale - Produsele agro-alimentare din import, cu prețuri scăzute, fac concurență produselor autohtone	clusterelor Industriale - Crearea de centre de formare profesională a forței de muncă - Asigurarea unei corelări între cererea de pe piața muncii și oferta instituțiilor de învățământ și de formare profesională continuă - Creşterea gradului de utilizare a resurselor de energie regenerabilă duce la creştere economică şi introducerea de noi tehnologii - Creșterea numărului de investiţii străine care pot determina o creștere a competitivității prin transfer tehnologic și inovare - Dezvoltarea de parteneriate public-private	sporului natural negativ și migrației externe - Lipsa unor oferte atractive, care să reducă fenomenul migrației forței de muncă calificate - Sprijin redus din partea unor autorităţi publice centrale - Creșterea șomajului - Concurenţa zonelor industriale din regiune - Proceduri dificile de obţinere a avizelor (de ex. mediu) de către societăţile comerciale - Investiţiile străine au înregistrat un trend descendent în ceea ce priveşte numărul de companii - Fenomenul globalizării / integrării poate marginaliza anumite sectoare ale economiei şi chiar să ducă la dispariţia acestora (ex. industria textilă, industria uşoară, prelucrarea produselor alimentare, etc.) - Accentuarea procesului de dezindustrializare - Cadrul legislativ instabil

3.3. TURISM, CULTURĂ ȘI PATRIMONIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Slobozia este cel mai important centru cultural al judeţului Ialomiţa - Existența unor importante instituții de cultură - Existența unor obiective turistice din municipiul Slobozia demne de luat în considerare - Concentrarea obiectivelor de utilitate publică și a obiectivelor de patrimoniu construit, în zona centrală - Slobozia este localitatea urbană ce reprezintă un interes cultural major, atât datorită numărului de monumente clasate, cât și datorită activităților culturale ce se desfășoară în instituțiile culturale existente - Existența unor bunuri de patrimoniu natural în regim de protecţie şi conservare - Concentrarea unor puncte de interes la nivel județean: instituții administrative și culturale, spitale etc. - Existența unei serii de clădiri de patrimoniu, monumente, muzee și vestigii - Existența în proximitate a 7 zone avifaunistice protejate - Existența în municipiu a unui Muzeu Național - *Muzeul Agriculturii*	- Refacerea urbanistică a municipiului a condus la distrugerea clădirilor vechi, imaginea istorică a orașului - Insuficiența infrastructurii de distribuție a bunurilor și serviciilor culturale: teatre, săli de expoziții, de spectacole, cinematografe - Lipsa unei delimitări perimetrale a siturilor și monumentelor și a zonelor de protecție a acestora - Risc natural și/sau antropic de distrugere/deteriorare a monumentelor - Vizibilitate redusă a monumentelor - Degradarea fizică a monumentelor/ a clădirilor de patrimoniu - Lipsa unor inițiative de valorificare a patrimoniului neclasat; - Sectorul turismului deţine rol secundar - Eficiența scăzută a firmelor din domeniul turismului - Sejurul redus al turiștilor - Insuficientă promovare a turismului - Calitatea slabă a serviciilor din sectorul turistic - Nivel scăzut al investiţiilor străine în acest domeniu - Finanţarea neadecvată a investiţiilor în turism - Lipsa organizațiilor non-	- Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru reabilitarea clădirilor de patrimoniu - Importanța acordată turismului ca una din priorităţile de dezvoltare pentru 2021-2027 - Existenţa fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a turismului - Revitalizarea centrului urban - Dezvoltarea ofertei turistice pentru creșterea vizibilității municipiului - Promovarea potențialului turistic, modernizarea infrastructurii și îmbunătățirea serviciilor unităților de cazare și agrement - Promovarea potențialului turistic oferit de patrimoniul turistic imaterial, reprezentat de specificul local: festivaluri, târguri și alte evenimente culturale - Dezvoltarea turismului de tranzit și de afaceri - Modernizarea și reabilitarea infrastructurii turistice, în vederea creșterii indicelui de ocupare - Creșterea atractivității prin întărirea patrimoniului cultural - Existența programelor de valorificare şi promovare a capitalului/ potențialului natural (balneo-climateric) pentru turism	- Concurența zonelor turistice din județele vecine și de peste graniță - Indicele de ocupare scăzut al unităților de cazare turistică - Atractivitatea destinațiilor turistice din afara județului, în special turismul montan și litoral - Impactul dezastrelor naturale - Investiții insuficiente în domeniul turismului - Importanța scăzută acordată patrimoniului cultural imaterial - Ocuparea treptată a spaţiului culturii tradiţionale de către elementele moderne, fapt ce poate duce la estomparea identităţii culturale - Tratarea deficitară a turismului din perspectiva cererii, mai exact a preferințelor, așteptărilor și exigențelor turiștilor, inclusiv pe fondul lipsei unor cercetări de piață în acest sens - Degradarea și insuficienta promovare a patrimoniului natural și cultural

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Slobozia - unic în România - Existența în municipiu a *Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ialomița* -Existența *Centrului național de informare și promovare turistică Slobozia,* centru menit să promoveze obiectivele turistice, tradițiile și valorile culturale ale zonei - Proximitatea celui mai important obiectiv turistic al judeţului Ialomița și implicit al municipiului Slobozia: *staţiunea balneo-climaterică Amara* - Creșterea numărului de locuri în unitățile de cazare și a numărului de turiști sosiți în municipiu - Potențial pentru dezvoltarea turismului de diferite tipuri: agroturism, balneo-turism, turism de afaceri, turism de agrement şi pescuit-vânătoare - Existența unei activități culturale importante - Creşterea numărului de participanţi la - Baza materială bună a instituţiilor de cultură - Activitatea sportivă este un domeniu important al vieții comunității	guvernamentale având ca obiect de activitate turismul - Slaba dezvoltare a parteneriatului public-privat în domeniul turistic	- Dezvoltarea unor parteneriate public-private în vederea promovării obiectivelor turistice din localități - Dezvoltarea agroturismului - Programe de finanţare pentru cultură	

3.4. CADRUL NATURAL ŞI MEDIUL

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Încadrarea teritoriului municipiului Slobozia în zona de silvostepă a Câmpiei Române, astfel că o mare parte din suprafața extravilanului este propice dezvoltării agriculturii - Loess-ul cu textură foarte fină este o resursă a subsolului localizată în arealul municipiului Slobozia - În vatra orașului există prelungiri ale apelor minerale sulfuroase, ale nămolurilor terapeutice și ale apelor termale identificate la Amara, Fundata, Ciulnița și Perieți - Filoane de zăcăminte de țiței si gaze naturale descoperite în diferite puncte ale zonei - Municipiul Slobozia s-a dezvoltat pe cursul râului Ialomița, dezvoltarea socio-economică a municipiului depinzând foarte mult de-a lungul timpului de apele freatice și de cele de suprafață - Existenţa unor elemente atractive de cadru natural în imediata vecinătate a municipiului, ca de exemplu Lacul natural Amara (la 7 Km), sau Lacul Iezeru (la 5 km) - Pe teritoriul municipiului Slobozia și în zona învecinată există 2 arii naturale protejate incluse în Rețeaua Ecologică Europeană "Natura 2000" și anume: -sit de protecție avifaunistică: Coridorul Ialomiței - cod sit ROSPA0152 - cu o suprafață de 15,53 km2; -sit de protecție avifaunistică: Lacurile Fundata-Amara - cod sit ROSPA0065 - cu o suprafață de 20,36 km^2 - În zona municipiului s-au realizat lucrări de apărare împotriva inundațiilor prin îndiguirea și regularizarea cursului râului Ialomița, iar în bazinul hidrografic al	- Nivelul scăzut al investiţiilor pentru protecţia mediului - Poluarea provenită din traficul de pe arterele intens circulate ale municipiului Slobozia, inclusiv pe cele care circulă traficul greu - Existența pe teritoriul municipiului a unui sitului contaminat - Monitorizarea calității aerului insuficientă - Poluarea solului din municipiul Slobozia este influențată în special de chimizarea unor terenuri agricole, fiind afectate peste 204 ha de teren - Instalațiile de incinerare eliberează în atmosferă oxizi de sulf și de azot, dioxine și furani, metale grele - Existența surselor individuale de încălzire ale cetățenilor poluează mediul de la nivelul solului până la ultimele etaje - Nivelul scăzut al managementului informației de mediu - Numărul limitat de spații verzi, zone de joacă pentru	- Implementarea legislaţiei cu privire la introducerea celor mai bune tehnologii disponibile în infrastructura de mediu; creşterea eficienţei utilizării resurselor şi a energiei - Utilizarea fondurilor UE pentru îmbunătăţirea standardelor de mediu, pentru reabilitarea și modernizarea tehnologică a echipamentelor și instalațiilor din sectorul industriei poluante - Disponibilitatea fondurilor europene pentru investiții în protecția mediului și a biodiversității - Realizarea de investiții din fonduri europene pentru reducerea riscurilor de accidente de mediu - Realizarea de proiecte cu finanțări europene pentru remedierea/ reconstrucția ecologică a terenurilor degradate/ameliorarea stării de calitate a solului - Adoptarea unor măsuri care să vizeze conservarea biodiversității - Îmbunătățirea factorilor de mediu prin rezolvarea	- Zone din oraş poluate din cauza activităţilor productive - Risc de inundaţii în municipiul Slobozia - Poluarea atmosferică determinată de emisii de gaze și pulberi din procesele tehnologice industriale, procese de ardere și activități de depozitare materiale și deșeuri, traficul auto, șantierele de construcție - Diminuarea suprafețelor de spații verzi din Municipiul Slobozia - Poluare extinsă datorată transportului rutier cu perspective de agravare odată cu creşterea gradului de motorizare şi a volumului transporturilor de mărfuri - Combustia materialelor la temperaturi ridicate duce la ruperea legăturilor chimice care eliberează o serie de substanțe toxice - Pericolul apariţiei accidentelor majore şi a ameninţărilor fenomenelor naturale imprevizibile

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
râului s-au executat lucrări de amenajare complexă reprezentate de acumulări pe cursul superior și mijlociu în vederea atenuării viiturilor - Municipiul Slobozia deține 100,52 ha spații verzi, din care 34,5 ha sunt reprezentate de parcuri - Existența Pădurii Peri pe teritoriul administrativ al municipiului Slobozia - Resurse suficiente de apă, atât de suprafaţă, cât şi subterană (alimentarea cu apă în municipiu este asigurată dintr-un număr de 20 foraje de mare adâncime) - Calitatea aerului este urmărită lunar, prin automonitorizare, de către Agenția pentru Protecția Mediului Ialomița, prin măsurători de poluanți gazoși și pulberi - Solul în secțiunile de control se încadrează la sol ”normal” - Municipiul Slobozia și o parte din județul Ialomița este deservit de Platforma de depozitare Deșeuri Nepericuloase Slobozia - Gestiunea deșeurilor menajere nu afectează calitatea solului în intravilanul municipiului Slobozia - În municipiul Slobozia serviciul de salubrizare se desfășoară în gestiune delegată - Colectarea selectivă a deșeurilor reciclabile acoperă integral suprafața municipiului Slobozia, crescând continuu cantitatea de deșeuri reciclabile colectate și valorificate - Municipiul nu este afectat de eroziuni și alunecări de teren active - Existenţa unui mediu curat la nivel teritorial - Trend de scădere a emisiilor de gaze cu efect de seră- Implicarea activă a factorilor de decizie în aplicarea politicilor şi a planurilor de acţiune pentru	copii și spații de parcare - Starea digurilor de pe râul Ialomița nu este pe deplin satisfăcătoare datorită neântreținerii lor - Calitatea curentă a apei râului Ialomița poate fi degradată de surse poluante - Supraexploatarea resurselor naturale - Nu există un sistem coerent de informare a publicului cu date privind starea mediului.	problemelor referitoare la calitatea solului, apei, aerului, extinderea spațiilor verzi - Implicarea populației și a mass-mediei locale în probleme specifice legate de mediu - Importanța tot mai mare acordată domeniului protecției mediului în cadrul documentelor strategice și programatice europene și naționale - Evaluarea stării reale şi monitoringul factorilor de mediu în vederea fundamentării unor scenarii şi strategii de dezvoltare pe termen scurt, mediu şi lung în domeniul mediului, a sănătăţii populaţiei şi în domeniul resurselor regenerabile şi neregenerabile - Posibilitatea utilizării energiilor neconvenţionate oferite de sistemul natural (soare, vânt, ape geotermale, etc.) prin tehnologii noi - Întărirea parteneriatelor naţionale şi internaţionale cu instituţii care au ca domeniu de activitate evaluarea biodiversităţii şi protecţia mediului - Întărirea parteneriatului cu ONG-urile în procesul de elaborare şi implementare a	- Lipsa educaţiei ecologice a populaţiei municipiului - Riscurile de mediu și tehnologice - Insuficienţa resurselor financiare pentru realizarea unor proiecte la nivel judeţean şi cofinanţarea unor proiecte din fonduri UE - Personal insuficient instruit pentru implementarea şi aplicarea efectivă a politicilor în domeniul protecţiei mediului - Presiunea crescândă pe care creşterea economică o are asupra factorilor de mediu (aer, apă, sol) şi asupra conservării biodiversităţii - Fragmentarea habitatelor din cauza dezvoltării infrastructurii

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
protecţia mediului		politicilor de mediu	

3.5. EDUCAȚIE, SĂNĂTATE ŞI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- O bună colaborare cu autorităţile locale şi cu alţi parteneri educaţionali din cadrul comunităţii locale - Infrastructură școlară importantă - Populaţie şcolară importantă în raport cu totalul populaţiei - Spaţii de învăţământ întreținute - Personal didactic adecvat şi implicat, cu pregătirea şi experienţa necesară desfăşurării unui învăţământ de performanţă - Scăderea progresivă a abandonului şcolar în rândul rromilor, ca urmare a programelor implementate - Grad ridicat de implicare al părinților în procesul educativ - Pondere ridicată a populaţiei care a absolvit liceul şi un număr mare de persoane care au absolvit cursuri universitare în rândul populaţiei - Număr de copii neşcolarizaţi în scădere datorită implementării programelor de	- Activitatea managerială axată preponderent pe domeniul administrativ în detrimentul asigurării calităţii demersului didactic - Reţineri faţă de rezolvarea problemelor importante ale şcolii prin recurgerea la elaborarea şi aplicarea de proiecte şi - parteneriate - Managementul resurselor umane este încă deficitar în asigurarea unor structuri eficiente pentru formarea continuă a cadrelor didactice în şcoală - Preocuparea pentru asigurarea unor resurse materiale extrabugetare este scăzută în majoritatea unităţilor școlare - Şcoala nu reuşeşte întotdeauna să contracareze efectele negative din zona informală, exterioară şcolii, prin programele de educaţie extraşcolară - Cadre didactice care nu au abilităţi formate pentru utilizarea calculatorului sau nu au experienţa necesară - Activităţile de cercetare dezvoltare inexistente - Dotarea inegală a unităţilor de învăţământ, unităţi şcolare în care baza materială, dotările şi materialele didactice sunt învechite şi depăşite - Nivel al salarizării foarte scăzut - Procent slab de revenire a populației	- Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru investiții în infrastructura educațională - Programele şi strategiile în domeniul educaţiei finanţate de M.E.C.T. şi organisme europene şi internaţionale - Programele guvernamentale de reabilitare a infrastructurii şcolare - Programele de cooperare internaţională în domeniul educaţiei - Posibilitatea accesării de către elevii din Slobozia a programelor și burselor de învățământ în străinătate - Accesul cadrelor didactice, al elevilor şi al părinţilor la programele de implementare a tehnologiilor de comunicare şi informare în mediul şcolar şi comunitar - Colaborarea cu autorităţile judeţene, instituţiile publice deconcentrate şi mass-media locală - Creșterea gradului de descentralizare și autonomie locală	- Resurse bugetare reduse față de nevoia de investiții în infrastructură - Scăderea gradului general de pregătire pentru populatia tânără - Abandonul școlar și dezalfabetizarea ca urmare a reducerii veniturilor populației sau a lipsei infrastructurii de învățământ deja depreciată și insuficientă - Se constată un exod al absolvenţilor instituţiilor de învăţământ superior către domenii de activitate mai bine plătite - Scăderea atractivității sistemului de învăţământ datorită salariilor mici - Neîncrederea unor elevi şi părinţi în beneficiile educaţiei - Creşterea numărului de copii ai căror părinţi sunt plecaţi să lucreze în străinătate - Modificări legislative în sistem care pot crea disfuncţionalităţi - Interesul scăzut al unor cadre didactice pentru cunoaşterea problematicii şi a documentelor

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
tipul „a doua şansă” - Existența de baze sportive și săli de sport cu standarde de exploatare și dotări corespunzatoare - Număr mare de unităţi pentru învățământul preşcolar - Competiţii sportive în număr mare - Spaţii de joacă pentru copii - Creşterea numărului de unităţi sanitare de tipul cabinete medicale, farmacii, laboratoare - Existenţa în municipiul Slobozia a unor centre rezidenţiale modernizate pentru adulţi şi copii - Structura corespunzătoare a Spitalului Județean Slobozia - Personalul Spitalului Județean Slobozia este bine pregatit profesional - Program informatic al spitalului de înaltă calitate - Adresabilitate mare către Spitalul Județean - Dezvoltarea sectorului privat al sănătăţii - Dotarea destul de bună cu aparatură medicală a unităţilor sanitare - Acces la servicii medicale paraclinice moderne (laboratoare medicale)	calificată, în urma studiilor universitare și postuniversitare, în cadrul activităților din municipiu - Scăderea numărului copiilor înscriși la grădiniță și a elevilor din învățământul gimnazial, liceal și profesional /de ucenici - Număr mare de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în strainatate - Slaba dezvoltare a infrastructurii recreaționale şi a celei sportive - Slaba dezvoltare a învăţământului universitar - Absenţa armonizării sistemului de învăţământ cu cerinţele pieţei muncii - Personal medical în spital insuficient pe anumite specialităţi - Responsabilitatea managerială scăzută la nivelul secţiilor și a compartimentelor - Indice de operabilitate scăzut - Lipsa de motivare a personalului datorită salariilor reduse - Infrastructura necorespunzătoare pentru anumite boli: TBC, boli infecţioase - Număr mic de cadre medicale în spital - Neasigurarea unui circuit modern a deșeurilor medicale - Instalaţii de sterilizare neautomatizate - Infrastructură sanitară deficitară sub aspectul echipamentelor medicale de investigaţie şi tratament - Deficitul de resurse umane (în special de medici) - Scăderea numărului de unități sanitare publice	- Dezvoltarea unor relaţii de parteneriat în vederea dezvoltării instituţionale - Noi platforme de e-learning, e-guvernare - Programele pentru dezvoltarea în carieră - Posibilitatea accesării de fonduri cu finanțare europeană nerambursabile în următoarea perioadă de programare având ca destinație dezvoltarea sectorului sanitar - Parteneriate publice-private - Programe naţionale în derulare (TBC, diabet, screening de cancer de col uterin și de colon) - Crearea de noi saloane cu confort sporit (chirurgie, medicină internă) - Lărgirea gamei de servicii medicale (oncologie, urologie, anatomo-patologie) - Modernizarea şi retehnologizarea unităţilor de profil existente - Creșterea standardelor serviciilor medicale oferite populației prin creșterea unităților sanitare din sectorul privat - Creșterea numărului de locuri de muncă în domeniu prin creșterea unităților sanitare din sectorul privat	de strategie educaţională, privind asigurarea calităţii în educaţie şi a descentralizării sistemului educaţional - Piaţa muncii acceptă mai greu absolvenţi din promoţiile recente, preferând să-şi formeze personalul prin cursuri de scurtă durată şi de reconversie profesională - Lipsa unui cadru legal favorabil privind parteneriatul cu agenţii economici - Absenteismul, cu precădere în rândul elevilor din clasele superioare - Cadru legislativ în schimbare - Scăderea dramatică a personalului specializat în sectorul public datorită migrației demografice a acestor specialiști spre mediul privat și spre țări mult mai atractive din punct de vedere al salarizării - Subfinanțarea sectorului sanitar majoritar de stat poate conduce la diminuarea numărului de paturi din cadrul spitalelor, în special din cadrul Spitalului Județean și chiar la desființarea unor secții - Migrarea personalului medical către piaţa europeană - Creșterea costurilor serviciilor medicale oferite populației

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Sprijin semnificativ din partea Primăriei Slobozia pentru problemele sociale ale municipiului - Existenţa unor parteneriate semnate între instituţiile şi organizaţiile locale şi regionale în domeniu pe probleme sociale - Îmbunătăţirea substanţială a accesului la serviciile sociale publice de asistenţă socială - Activităţi de prevenire, limitare şi înlăturare a efectelor temporare sau permanente ale unor situaţii care pot genera marginalizarea sau excluderea unor persoane aflate în situaţii de risc social - Un grad ridicat de calificare a cadrelor didactice din şcolile speciale - Existenţa unor programe care au ca scop inventarierea problemelor comunităţilor de rromi, consiliere, informare şi înlesnirea obţinerii documentelor de identitate şi proprietate - Derularea unor programe de incluziune socială a persoanelor de etnie romă, în special la nivelul şcolilor - Existenţa instituţiilor şi a	- Odată cu înmulțirea unităților sanitare din sectorului privat au crescut și costurile serviciilor medicale oferite populației - Lipsa stimulentelor pentru atragerea şi/sau menţinerea specialiştilor tineri - Unităţi medico-sociale destinate îngrijirii persoanelor cu dizabilitati mentale insuficiente - Lipsa unui sistem unic informatic integrat care să interconecteze toţi furnizorii de servicii medicale, precum şi instituţiile cu atribuţii în asigurarea sănătăţii - Dificultăţi în asigurarea unei protecţii sociale adecvate, din cauza cadrului legislativ legal restrâns - Insuficienţa programelor care se ocupă de instruirea asistenţilor personali şi a lucrătorilor sociali - Serviciile de îngrijire la domiciliu sunt insuficiente, discontinue şi puţin diversificate - Lipsa serviciilor alternative de asistenţă socială - Creşterea riscului de marginalizare socială a persoanelor în vîrstă - Implicarea şi răspunsul comunităţii rrome la programele speciale sunt reduse - Necompetitivitatea infrastructurilor specifice de toate felurile pentru persoanele cu handicap - Probleme în inserția profesională și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap - Stimularea insuficientă a populației în ceea ce privește luarea în îngrijire și adopțiile	- Crearea de noi centre private de sănătate - Posibilitatea accesării de fonduri cu finanțare europeană nerambursabile în următoarea perioadă de programare 2021-2027 având ca destinație domeniul social și protecția copilului și a adultului - Posibilitatea accesării de fonduri cu finanțare europeană nerambursabile în urmatoarea perioadă de programare având ca destinație persoanele cu handicap - Promovarea organizaţiilor care luptă împotriva fenomenelor deviante si delincvente prin promovarea unor programe specifice, principalul factor în elaborarea si implementarea politicilor în domeniul social - Îmbunătăţirea activităţii de evaluare a gradului de handicap a persoanelor adulte aflate în astfel de situaţii - O mai bună colaborare între instituţiile locale din domeniul asistenţei sociale, serviciile publice descentralizate ale ministerelor şi ONG-urile de profil - Încurajarea parteneriatelor public-privat în vederea înființării de servicii alternative - Investiţii prívate în domeniul	datorită creșterii unităților sanitare din sectorul privat - Îmbătrânirea populaţiei şi migrarea forţei de muncă tânără - Accesul populației municipiului din ce în ce mai greu la serviciile medicale din cauza problemelor financiare - Dezinteresul față de domeniul social datorită lipsei campaniilor de informare și conștientizare atât al autorităților cât și al populației - Dificultăţi în crearea parteneriatelor şi asigurarea managementului proiectelor în vederea depunerii aplicaţiilor pentru diferite proiecte sociale - Scăderea incluziunii sociale și cresterea șomajului în cazul persoanelor cu handicap - Dificultăţi în integrarea serviciilor sociale cu cele medicale şi de altă natură - Îmbătrânirea accelerată a populaţiei, care va duce la creşterea nevoii de servicii sociale şi vor trebui identificate surse de finanţare suplimentare - Accentuarea fenomenului de abandon şcolar al populaţiei de etnie rromă - Resurse bugetare limitate pentru domeniul dezvoltării

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
infrastructurii necesare furnizării serviciilor sociale în municipiu	- Numărul insuficient de stabilimete și azile pentru bătrâni	sanitar	sociale

3.6. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Aparat tehnic de specialitate bine dimensionat şi structurat - Sistem de management al resurselor umane adecvat, incluzând programe de perfecţionare - Participarea angajaţilor la diferite forme de pregătire profesională - Imagine bună şi încredere în Administrația Publică Locală - Menținerea unei atitudini transparente și manifestarea deschiderii instituționale către cetățeni - Servicii profesionalizate acordate cetăţenilor - Puternică determinare şi motivaţie a administraţiei locale pentru dezvoltarea municipiului - Personal cu competenţe în utilizarea tehnicii de calcul - Existența Serviciului ”Programe și strategii de dezvoltare locală”, care se ocupă de proiectele cu finanțare din fonduri nerambursabile - Există planuri urbanistice, studii de	- Finanțe publice limitate - Comunicare interinstituţională greoaie - Inexistența unor contacte mai strânse între administrație şi agenții privați - Lipsa parteneriatelor public – private - Lipsa de motivare financiară a angajaților, în condițiile salariale actuale, a tăierii primelor și sporurilor - Absenţa unui sistem modern de monitorizare şi evaluare a serviciilor publice - Lipsa contactelor externe și lipsa de integrare în circuitul administrativ naţional și internațional - Gradul limitat de inter-operaţionalizare a soluţiilor software existente la momentul actual - Absenţa unui sistem integrat accesabil de către toate instituţiile locale - Absenţa unor protocoale de accesare şi a unor regulamente de	- Cadru legal adecvat pentru managementul proiectelor cu finanţare externă - Fonduri comunitare disponibile prin intermediul Programelor Operaţionale - Existența surselor de finanțare multiple în actuala perioadă de programare 2021 – 2027 - Posibilitatea de participare la programe și cursuri de instruire și perfecționare profesională - Creșterea gradului de descentralizare și autonomie locală - Dezvoltarea unor relaţii de parteneriat în vederea dezvoltării instituţionale - Crearea unui sistem electronic de management al documentelor pentru o mai bună organizare și comunicare internă, precedat de pregătirea în domeniul utilizării noilor tehnologii - Existenta de organizaţii profesionale ale funcţionarilor publici	- Educaţie, cultură civică slab dezvoltate, grad redus de participare - Cooperarea slabă cu Unităţile Administrativ Teritoriale învecinate - Potenţiala rezistenţă a cetăţenilor şi actorilor locali la schimbările propuse - Exodul persoanelor calificate către orașe mai mari sau către sectorul privat - Reduceri de personal în sectorul bugetar - Capacitate redusă de absorbţie a fondurilor comunitare la nivel naţional - Neaccesarea de fonduri europene - Neaccesarea multor finanțări datorită lipsei de la bugetul propriu al municipiului a resurselor financiare necesare cofinanțării - Potențiala rezistență a cetățenilor și actorilor locali la schimbările propuse - Sprijin redus din partea unor autorități publice centrale

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
prefezabilitate, fezabilitate şi proiecte tehnice - Experienţă în proiecte şi parteneriate - Existența serviciului de poliţie locală - Existența serviciul pentru situații de urgență - Existența Registraturii și a Compartimentului de Relații cu Plublicul în cadrul Primăriei - Pagina WEB proprie, care oferă informaţii utile cetăţenilor -Existența website-ului https://municipiulslobozia.ro pentru transmiterea de sesizări, direct către Primarul municipiului Slobozia - Existența unui sistem de plată on-line a taxelor și impozitelor - Formulare ce pot fi descărcate on line	utilizare a TIC - Fonduri insuficiente pentru implementarea de proiecte necesare la nivel local - Colaborarea insuficientă dintre administrațiile publice locale, județene, naționale	- Noi platforme de e-learning, e-guvernare - Oportunităţi de parteneriate cu unităţi administrativ teritoriale similare din Uniunea Europeană - Aprobarea spre finanțare a unor proiecte de dezvoltare a capacității administrative cu fonduri nerambursabile.	- Legislația instabilă, incoerentă, ce suferă dese modificări.

4. STABILIREA OBIECTIVELOR STRATEGICE

4.1. OBIECTIVE STRATEGICE EUROPENE, REGIONALE ȘI NAȚIONALE

4.1.1. Criterii și cerințe de planificare

La elaborarea *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027* s-au avut în vedere următoarele **criterii**:

- *Respectarea contextului de dezvoltare durabilă definit prin Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, precum şi prin alte documente strategice la nivel european, naţional şi regional;*
- *Înscrierea viziunii şi misiunii Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027 în aria de referinţă a obiectivelor de creştere inteligentă, durabilă şi inclusivă ale Uniunii Europene;*
- *Formularea obiectivelor strategice în concordanţă cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă;*
- *Raportarea la experienţa pozitivă a unor localităţi similare sau de rang superior din Uniunea Europeană, prin care să se faciliteze comparaţia şi stabilirea unor ţinte viabile, adaptate la condiţiile specifice municipiului;*
- *Satisfacerea nevoilor specifice de dezvoltare ale municipiului Slobozia, actuale şi viitoare, plecând de la avantajele competitive care ar trebui promovate prin investiţiile viitoare;*
- *Maximizarea atragerii de fonduri europene şi optimizarea rezultatelor socio-economice ale investiţiilor planificate;*
- *Reducerea decalajelor de dezvoltare existente între zona urbană şi cea rurală administrate la nivelul municipiului Slobozia;*
- *Satisfacerea integrală a cerinţelor stipulate prin Legea 351/2001 privind elementele şi nivelul de dotare pentru localităţile urbane de rangul II, cu accent asupra setului de cerinţe deficitare la nivelul municipiului Slobozia;*
- *Definirea elementelor de fundamentare pe baza informaţiilor cuprinse în analiza socio-economică şi analizele SWOT;*
- *Eliminarea/diminuarea aspectelor din categoria „Puncte slabe” evidenţiate prin analizele SWOT elaborate pe domenii specifice de referinţă;*
- *Asigurarea de măsuri preventive, avându-se în vedere aspectele evidențiate prin analizele SWOT în categoria „Amenințări”;*
- *Utilizarea aspectelor pozitive din categoria „Puncte tari”, astfel încât să se asigure o aplicare cât mai eficientă a „Oportunităților” evidențiate prin analizele SWOT pe domenii specifice de referință;*
- *Luarea în considerare a lecţiilor învăţate din perioada de programare anterioară.*

În ceea ce privește **obiectivele strategice de dezvoltare**, acestea au fost stabilite printr-o largă consultare a tuturor părţilor interesate, plecând de la nevoile majore de dezvoltare ale Municipiului Slobozia, aferente următoarelor domenii: infrastructură, competitivitate, resurse umane (inclusiv ocupare şi incluziune socială), mobilitate urbană, capacitate administrativă şi dezvoltare teritorială.

În definirea obiectivelor, strategia s-a bazat pe următoarele **valori**:

- ***democraţia constituțională şi statul de drept, respectiv cultura politică şi administrativă participativă, pluralismul, separaţia şi echilibrul puterilor în stat;***
- ***coeziunea civică, afirmarea identității naționale și apartenența la spațiul comunitar al Uniunii Europene;***
- ***garantarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale cetățenilor;***
- ***demnitatea,înţeleasă ca atribut esenţial al persoanei;***
- ***multidimensionalitatea participării la procesul de construire a unei ordini bazate pe respectarea dreptului internaţional, valorilor democratice şi principiilor dezvoltării durabile;***
- ***sinergii în colaborarea cu organismele interguvernamentale, precum şi cu inițiativele şi mecanismele de colaborare pe plan regional.***

Obiectivele specifice au fost definite ca o interfaţă de conexare a obiectivelor şi politicilor strategice cu oportunităţile oferite de tipurile de investiţii care vor fi finanţate prin viitoarele programe operaţionale, plecând de la obiectivele de dezvoltare durabilă, domeniile prioritare de investiţii şi acţiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene.

Ca urmare a modului de abordare a investiţiilor pentru perioada 2021-2027, stabilit prin reglementările structurilor de coordonare ale procesului de planificare, atât la nivel europen, cât şi la nivel naţional şi regional, **investiţiile** propuse spre finanţare răspund următoarelor **cerinţe**:

- *contribuie la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă;*
- *sunt programate într-un mod integrat şi complementar, cu luarea în considerare ex-ante a aspectelor conexe de funcţionare eficientă a facilităţilor rezultate ca urmare a implementării investiţiilor noi;*
- *generează creştere economică şi de locuri de muncă;*
- *răspund priorităţilor de dezvoltare teritorială;*
- *fructifică potenţialul economic, social şi geografic al municipiului.*

De asemenea, obiectivele strategice definite prezintă caracteristicile ***SMART***, fiind:

- ***SPECIFICE***: sunt furnizate informații asupra necesității, precum și a scopului pentru care a fost inclus fiecare obiectiv strategic;

- ***MĂSURABILE***: sunt prezentate aspectele cantitative și calitative, care vor permite ulterior monitorizarea implementării *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană*;
- ***ACCESIBILE***: sunt prezentate valorile proiectelor și sursele posibile de finanțare;
- ***RELEVANTE***: contribuie la realizarea viziunii și misiunii *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană*;
- ***ÎNCADRATE ÎN TIMP***: pentru fiecare proiect inclus în acțiunile ce conduc la atingerea obiectivelor strategice este specificată perioada propusă pentru implementare.

4.1.2. Obiective globale la nivel european

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, *Comisia* propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE**.** Astfel, ***Politica de coeziune (PC) 2021-2027*** continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate).

Metoda de alocare a fondurile se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE.

Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea *Inițiativa urbană europeană*. Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele *FEDR* și ale *Fondului de coeziune*, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

În **stabilirea obiectivelor strategice pentru perioada 2021-2027 s-a avut în vedere corelarea acestora cu obiectivele de politică (OP) ale Uniunii Europene:**

Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a *Acordului de la Paris* și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale;
Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;

Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Concluziile *Consiliului UE*, adoptate în data de 20 iunie 2017, „*Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*" reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea *Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*, respectiv a celor **17 obiective de dezvoltare durabilă (obiective globale)**. Prin intermediul *Obiectivelor Globale*, se stabileşte o agendă de acţiune ambiţioasă pentru următorii 15 ani în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităţilor şi a injustiţiei şi protejării planetei până în 2030 [295].

1. ***Fără sărăcie*** *– Eradicarea sărăciei în toate formele sale şi în orice context*
2. ***Foamete „zero"*** *– Eradicarea foametei, asigurarea securităţii alimentare, îmbunătăţirea nutriţiei şi promovarea unei agriculturi durabile*
3. ***Sănătate şi bunăstare*** *– Asigurarea unei vieţi sănătoase şi promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă*
4. ***Educaţie de calitate*** *– Garantarea unei educaţii de calitate şi promovarea oportunităţilor de învăţare de-a lungul vieţii pentru toţi*
5. ***Egalitate de gen*** *– Realizarea egalităţii de gen şi împuternicirea tuturor femeilor şi a fetelor*
6. ***Apă curată şi sanitaţie*** *– Asigurarea disponibilităţii şi managementului durabil al apei şi sanitaţie pentru toţi*
7. ***Energie curată şi la preţuri accesibile*** *– Asigurarea accesului tuturor la energie la preţuri accesibile, într-un mod sigur, durabil şi modern*
8. ***Muncă decentă şi creştere economică*** *– Promovarea unei creşteri economice susţinute, deschise tuturor şi durabile, a ocupării depline şi productive a forţei de muncă şi a unei munci decente pentru toţi*
9. ***Industrie, inovaţie şi infrastructură*** *– Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile şi încurajarea inovaţiei*
10. ***Inegalităţi reduse*** *– Reducerea inegalităţilor în interiorul ţărilor şi de la o ţară la alta*
11. ***Oraşe şi comunităţi durabile*** *– Dezvoltarea oraşelor şi a aşezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente şi durabile*
12. ***Consum şi producţie responsabile*** *– Asigurarea unor tipare de consum şi producţie durabile.*
13. ***Acţiune climatică*** *– Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice şi a impactului lor*
14. ***Viaţa acvatică*** *– Conservarea şi utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor şi a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă*
15. ***Viaţa terestră*** *– Protejarea, restaurarea şi promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deşertificării, stoparea şi repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate*
16. ***Pace, justiţie şi instituţii eficiente*** *– Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituţii eficiente, responsabile şi incluzive la toate nivelurile.*
17. ***Parteneriate pentru realizarea obiectivelor*** *- Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.*

[295] *Sursa: Ministerul Afacerilor Externe – Teme globale - https://www.mae.ro/node/35919*

ODD înlocuiesc cele opt ***Obiective de Dezvoltare ale Mileniului (ODM)*** cuprinse în textul *Declaraţiei Mileniului* adoptată în septembrie 2000 la ONU. Majoritatea statelor lumii, printre care şi România, se reuneau în jurul unui angajament de a reduce sărăcia globală şi a salva milioane de vieţi. *Declaraţia Mileniului* a constituit în perioada 2000-2015 unica agendă globală în domeniul dezvoltării asupra căreia a existat un acord la cel mai înalt nivel şi care includea ţinte precise:

- *Reducerea sărăciei extreme şi a foametei*
- *Realizarea accesului universal la educaţie primară*
- *Promovarea egalităţii de gen şi emanciparea femeilor*
- *Reducerea mortalităţii infantile*
- *Îmbunătăţirea sănătăţii materne*
- *Combaterea HIV/SIDA, a malariei şi a altor boli*
- *Asigurarea sustenabilităţii mediului*
- *Crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare.*

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului au reprezentat pentru România un instrument complementar de mobilizare, la nivel intern, în domeniul dezvoltării economice şi sociale.

Agenda 2030* depășește cu mult *Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, menținând teme precum eradicarea sărăciei, educația și sănătatea și abordând noi teme precum societățile pașnice și inclusive. Toate țările trebuie să se asigure că politici adecvate sunt pregătite pentru implementarea *Agendei*. Țările trebuie să promoveze instituții eficiente și inclusive și să creeze politici bazate pe statul de drept, drepturile omului, egalitatea de gen și creşterea implicării femeilor.

4.1.3. Obiective strategice la nivel național

România, în calitate de stat membru al *Organizației Națiunilor Unite* (ONU) și *Uniunii Europene* (UE), și-a exprimat adeziunea la cele *17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030*, adoptată prin *Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1*, în cadrul *Summit-ului ONU* pentru *Dezvoltare Durabilă* din septembrie 2015.

România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu. Dezvoltarea Durabilă este soluția.

Dezvoltarea Durabilă reprezintă, în contextul românesc, dorința realizării unui echilibru, o sinteză între aspirațiile cetățeanului născut liber, societatea de care depinde și prin care se definește și contextul care permite realizarea de sine. Acest echilibru pornește de la om, actor central care caută un echilibru individual și condiții favorabile pentru a se realiza. Condițiile favorabile sunt influențate de societatea care trebuie să îl susțină și să îl motiveze și de mediul prin care se regăsește și își poate găsi echilibrul.

Rolul statului în contextul dezvoltării durabile este să ajute la realizarea acestui echilibru, nu doar pentru cetățenii de acum, dar și pentru generațiile viitoare.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 se adresează acestor provocări, propunând tranziția spre o dezvoltare durabilă bazată pe principiile și în spiritul *Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*, ca membră a unei Uniuni Europene prospere și revigorate.

Strategia precedentă a sprijinit revenirea din criza economică și financiară resimțită după anul 2008. În prezent este nevoie de o nouă abordare în pragul anilor 2020 care să țină cont de realitățile economice, sociale și de mediu de la nivel mondial, european și național, cu un orizont de timp care să privească peste generații, care să satisfacă nevoile generației actuale fără a compromite șansele viitoarelor generații de a-și satisface propriile nevoi.

Dacă în ultimii zece ani țintele României erau stabilite în raport cu evoluția economiei mondiale și în concordanță cu politicile UE, acum atât ***România***, cât și UE trebuie să-și reproiecteze prioritățile pe termen mediu și lung pentru **atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) din *Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă***.

Totodată, România susține pe deplin ideea că Agenda 2030 trebuie să fie implementată de către instituțiile locale, răspunzând direct nevoilor cetățenilor. Nevoile, interesele și grijile acestora trebuie să fie soluționate prin definirea unor strategii de dezvoltare locală și națională.

Ca membru al Uniunii Europene, ***România*** **contribuie la îndeplinirea *Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă*** nu numai din perspectivă naţională, dar şi la nivel internaţional, prin sprijinul pe care îl acordă ţărilor mai puţin dezvoltate, prin intermediul asistenţei oficiale pentru dezvoltare. Experienţa acumulată de România în procesul de tranziţie este de natură a susţine eforturilor ţărilor interesate de a beneficia de un astfel de sprijin.

Obiectivul strategic global al României pentru perioada 2021-2027, având labază angajamentele internaţionale în materie de cooperare pentru dezvoltare, este de a contribui la eradicarea sărăciei extreme prin promovarea securităţii şi prosperităţii, prin intermediul unor parteneriate eficiente cu alte țări, în vederea susţinerii propriilor lor obiective de dezvoltare. Statele partenere ale României, beneficiare de asistență oficială pentru dezvoltare, sunt cele cuprinse în categoriile: state cel mai puțin dezvoltate, state cu venituri mici şi state cu venituri medii, așa cum sunt prezentate în lista statelor beneficiare de asistență oficială pentru dezvoltare a OCDE/DAC.

De asemenea, România este angajată să implementeze *Obiectivele de Dezvoltare Durabilă* la nivel naţional şi a revizuit ***Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDDR)***, pentru a integra cele 17 obiective de dezvoltare durabilă. Excluziunea socială este identificată ca o provocare majoră la adresa implementării Obiectivelor. În Strategia românească revizuită se pune accentul pe susținerea incluziunii persoanelor cu dizabilități, a tinerilor și a femeilor în politicile de dezvoltare. Eradicarea sărăciei

reclamă oportunități decente de angajare, iar prevenirea și evitarea excluziunii sociale necesită politici de coeziune socială.

În cadrul SNDDR sunt prezentate țintele naționale pentru fiecare dintre obiectivele de dezvoltare durabilă specificate în Agenda 2030, sub forma Orizont 2020, pentru măsurile preconizate și ținte 2030, pentru eșalonarea rațională a eforturilor destinate atingerii acestui scop.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă.

Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020

SIDU a Municipiului Slobozia 2021-2027 asigură cadrul strategic şi reprezintă instrumentul prin care localitatea, plecând de la analiza socio-economică şi având drept cadru direcţiile strategice, obiectivele specifice şi acţiunile cheie prevăzute de regulamente privind fondurile europene, îşi promovează priorităţile şi interesele în domeniul turistic, economic, social şi de mediu, încadrându-se în acelaşi timp în cele mai importante documente programatice de la nivel judeţean, regional şi naţional.

Obiectivele globale sunt transpuse în priorităţi de investiţii specifice pentru fiecare fond în parte. Prioritățile naționale de investiții pentru finanțarea din *Fondurile Europene post-2020* au fost enunțate pe baza **Obiectivelor Politice (OP)** stabilite prin *Politica de Coeziune* a Uniunii Europene, prin detalierea de **obiective specifice (OS)** pentru fiecare dintre acestea, după cum urmează:

OP1 – O Europă mai inteligentă

- ***Cercetare și inovare***
  - **OS1**. Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate
- ***Digitalizare***
  - **OS2**. Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
- ***Competitivitate***
  - **OS3**. Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor
- ***Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat***
  - **OS4**. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat.

OP2 – O Europă mai verde

- ***Energie***
  - **OS1**. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
  - **OS2**. Promovarea energiei din surse regenerabile

- **OS3**. Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E

- ***Schimbări climatice, riscuri, apă***
  - **OS4**. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor
  - **OS5**. Promovarea gestionării sustenabile a apei
- ***Economia circulară***
  - **OS6**. Promovarea tranziției către o economie circulară
- ***Biodiversitate***
  - **OS7**. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării – Biodiversitate
- ***Aer***
  - **OS8**. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării - Aer
- ***Situri contaminate***
  - **OS9**. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării – Situri contaminate
- ***Mobilitate urbană***
  - **OS10**. Mobilitate națională, regionala și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere.

OP3 – O Europă mai conectată

- ***Conectivitate***
  - **OS1**. Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală
  - **OS2.** Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
- ***Broadband***
  - **OS3.** Îmbunătățirea conectivității digitale.

OP4 – O Europă mai socială

- ***Ocupare***
  - **OS1**. Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale
  - **OS2**. Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă
  - **OS3**. Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată

- **OS4**. Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății.

- ***Educație***
  - **OS5**. Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
  - **OS6**. Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar
  - **OS7**. Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale.
- ***Incluziune socială***
  - **OS8**. Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
  - **OS9**. Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată – Incluziune socială.
- ***Sănătate***
  - **OS10**. Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată – Sănătate.
- ***Incluziune socială***
  - **OS11**. Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor
  - **OS12**. Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

OP5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi

- ***Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană***
  - **OS1**. Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane
- ***Dezvoltare teritorială integrată***

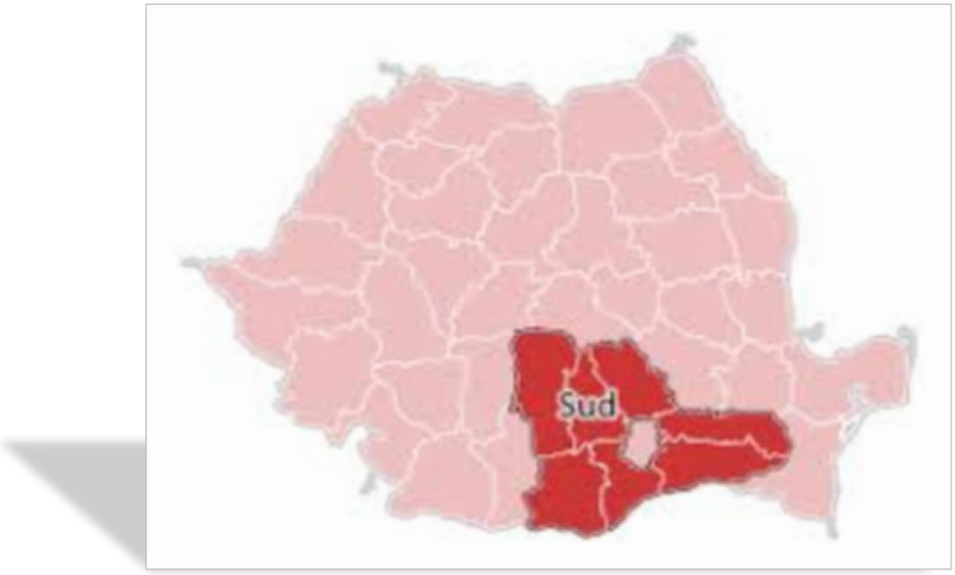
- **OS2**. Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.

Pe lângă obiectivele politice prezentate mai sus, mai sunt prevăzute acțiuni pentru asistență tehnică, și anume:

- ***Asistență tehnică***
  - **OS1**. Informare și comunicare
  - **OS2**. Pregătire, implementare, monitorizare și control
  - **OS3**. Evaluare și studii, colectare de date
  - **OS4**. Consolidarea capacităților autorităților statelor membre, ale beneficiarilor și ale partenerilor relevanți.

4.1.4. Obiective stategice la nivel regional

***Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud–Muntenia* a elaborat o nouă versiune a *Programului Operațional Regional Regiunea Sud-Muntenia* pentru perioada 2021-2027**, document care a fost transmis *Comisiei Europene* pentru analiză și negociere.

PRSM 2021-2027 asigură implementarea viziunii strategice pentru o dezvoltare durabilă și echilibrată a regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile pentru dezvoltarea acesteia din *PDR 2021-2027, RIS3 2021-2027 și SRT*.

În pofida progreselor și creșterii economice înregistrate în 2014-2018, Regiunea Sud-Muntenia rămâne o regiune care se încadrează în categoria regiunilor mai puțin dezvoltate, în conformitate cu clasificarea UE, cu un PIB de 26% din media UE 28. Mai mult, RSM se confruntă cu disparități de dezvoltare crescânde între nord și sud. Într-adevăr, o caracteristică specială, cu multiple implicații socio-economice, este faptul că

este singura regiune din RO care conține o regiune enclavă în partea centrală - Regiunea București-Ilfov - cea mai dezvoltată regiune din România. Situată în zona de influență a Bucureștiului, RSM este puternic polarizată economic și social și are mari dificultăți în reținerea populației tinere și a celei mai calificate. Nivelul de trai este mai ridicat în județele Argeș și Prahova decât în restul regiunii.

Disparitățile și inegalitățile nu sunt doar nord-sud, ci și urban-rural. Regiunea Sud-Muntenia se caracterizează prin existența unei rețele de așezări urbane mici și mijlocii și un procent semnificativ din populație locuiește în orașe mici, comune și sate, caracterizate printr-o dezvoltare modestă. Nu există orașe de peste 250.000 de locuitori, ca în majoritatea regiunilor din RO. În schimb, există două centre de polarizare (Ploiești și Pitești) și aglomerații de localități relativ mici, cu funcții și probleme similare, înclinate astfel spre cooperare.

Pentru a reduce inegalitățile și disparitățile și a prioritiza investițiile în bunuri publice și meritorii, precum și pentru a exploata potențialul regiunii, ***PR Sud-Muntenia 2021–2027*** **și-a stabilit obiectivul general de stimulare a creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate în Regiunea Sud-Muntenia.** Se așteaptă ca acest lucru să ducă la o îmbunătățire a calității vieții comunităților locale prin susținerea capacității de inovare și digitalizare a administrației locale și a economiei regionale, dezvoltarea durabilă a infrastructurii și serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii.

Plecând de la specificitățile regionale, de la lecțiile învățate în 2014-2020 și de la documentele regionale de programare (*PDR, SMITS și RIS3*), investițiile pentru dezvoltarea regională durabilă vor fi realizate prin urmărirea a **șase obiective strategice (OST) corespunzătoare celor 5 obiective de politică (OP**) stabilite de CE pentru perioada 2021–2027:

***OST 1** : Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a regiunii, bazată pe inovație, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial.*

***OST 2** : Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane*

***OST 3** : Cresterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale si urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene*

***OST 4** : Creșterea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii educaționale*

***OST 5** : Creșterea atractivității regiunii prin investiții în infrastructura de turism și patrimoniu cultural*

***OST 6** : Dezvoltarea capacității administrative a AMPORSM.*

Pentru fiecare OST sunt descrise **disparitățile și inegalitățile specifice, eșecurile pieței, principalele riscuri** fără investiții publice și intervențiile cheie, după cum urmează**:**

- ✓ ***OST 1:*** ***Regiunea Sud-Muntenia are o capacitate limitată de cercetare și inovare a economiei regionale*** - prin îmbunătățirea mediului de afaceri regional, făcându-l mai inovator și mai competitiv, OST1 va contribui, de asemenea, indirect, la limitarea efectelor negative ale piețelor instabile și la îmbunătățirea atractivității mediului de afaceri regional pentru potențiali investitori;

- ✓ ***OST 2:*** ***Regiunea Sud-Muntenia se confruntă cu creșterea poluării zonelor urbane din cauza consumurilor mari de energie în clădiri, sistemelor de transport poluante cu o mobilitate limitată, precum și numărului mare de terenuri virane/ neutilizate/ abandonate -*** intervențiile prevăzute în cadrul OST2 vizează abordarea efectelor negative ale eșecurilor pieței identificate. În special, obiectivele lor sunt îmbunătățirea eficienței energetice, a biodiversității și a infrastructurii verzi, reducerea poluării și creșterea utilizării și eficienței transportului public.;

- ✓ ***OST 3:*** ***Regiunea Sud-Muntenia are o conectivitate rutieră scăzut la rețeaua TEN-T*** - investițiile propuse au ca scop dezvoltarea conectivității la rețeaua TEN-T, creșterea siguranței și a fluxului de trafic și vor crea beneficii pentru creșterea economică, mobilitatea mărfurilor și a persoanelor și vor contribui la reducerea disparităților intraregionale.

- ✓ ***OST 4:*** ***Infrastructură educațională subdimensionată, degradată și greu accesibilă*** - intervențiile se vor concentra asupra abordării directe a piețelor incomplete și a subproducției de bunuri meritorii, pentru a reduce inegalitățile sociale prin construirea, reabilitarea, modernizarea, consolidarea, extinderea facilităților de educație, echipamentelor și infrastructurii din școli, în special pentru a îmbunătăți accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități;

- ✓ ***OST 5:*** ***Zone urbane degradate și neutilizate corespunzător la nivelul orașelor din Sud-Muntenia și potențial turistic și patrimoniu cultural valoros, dar insuficient valorificat*** - intervențiile se vor concentra asupra restaurării, consolidării, protecției și conservării bunurilor turistice și culturale, infrastructurii de agrement, zonelor urbane în aer liber;

- ✓ ***OST 6:*** ***Creșterea capacității administrative a ADRSM, în contextul atribuțiilor de AM.***

Cadrul instituțional propus pentru perioada de programare 2021-2027 are la bază lecțiile învățate, o descentralizare a implementării şi apropierea de beneficiari. În acest sens, la nivelul RSM, ADR, constituită în baza legii 315/2004, actual OI pentru POR 2014–2020, va îndeplini funcția de AM pentru PR 2021–2027, sub coordonarea operaţională a *MIPE* și *MDLPA* conform legislației în vigoare.

Pornind de la prevederile HG 1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a PND cu completările ulterioare, sistemul de management și control propus la nivel regional va fi format din:

- ***DGACP*** este, conform HG nr.936/2020, organism contabil din cadrul MFP responsabil cu primirea fondurilor de la CE;
- ***AA*** este, conform HG nr.936/2020, structură din cadrul CCR responsabilă cu efectuarea auditurilor de sistem, de operațiuni și a conturilor, pentru a furniza CE o asigurare independentă privind funcționarea efectivă a sistemelor de management și control și privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor incluse în conturile transmise CE;
- ***ADRSM*** care, conform legii 315/2004, este un organism non-guvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care funcționează în domeniul dezvoltării regionale și care va îndeplini, în perioada 2021-2027, rolul de AM pentru POR;
- ***CRP SM***, organism consultativ care reunește și implică în procesul de planificare principalii actori cheie din regiune într-un cadru larg partenerial și care participă la elaborarea și avizarea PDR SM;
- ***CRI SM***, organism partenerial consultativ, care reunește și implică în procesul de planificare a RIS3 principalii actori cheie din regiune, membri ai Cvadruplu Helix și care emit un punct de vedere științific cu privire la RIS3 și la portofoliul de proiecte aferent acesteia;
- ***CM POR SM***, compus din reprezentanți ai autorităților urbane și altor autorități publice este o structură de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional strategic și care va analiza implementarea POR în RSM și progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor acestuia.

Acest cadru partenerial asigură implicarea și reprezentativitatea principalilor actori din regiune în procesul de elaborare, implementare și control al PR, asigurând echilibrul structurilor locale și regionale în gestionarea fondurilor europene. În conformitate cu principiul guvernanței pe mai multe niveluri, această structură va fi implicată pe tot parcursul pregătirii și implementării programului.

4.2. ARHITECTURA PROGRAMELOR OPERAȚIONALE 2021-2027

Conform *Memorandum-ului* pe tema *Programele operaționale/naționale şi arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027*, Comisia Europeană a emis reglementări comune pentru șapte fonduri cu gestiune partajată pentru a reduce fragmentarea utilizării resurselor financiare puse la dispoziția statelor membre din bugetul Uniunii Europene.

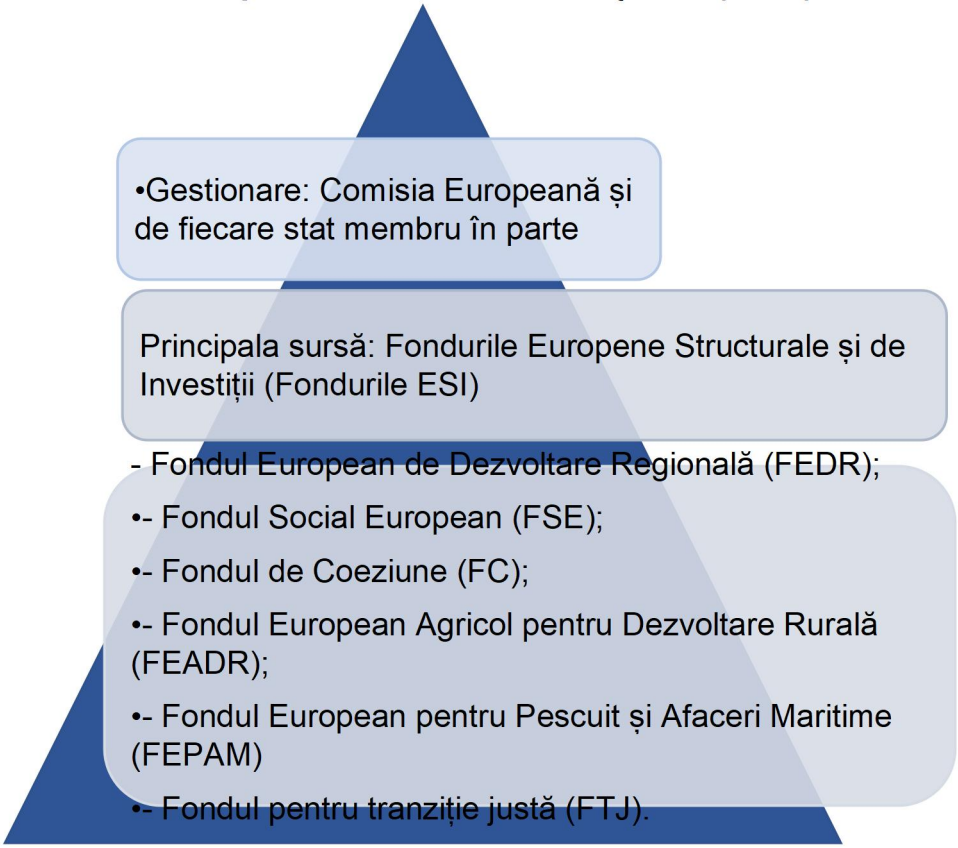
PREMISE:
❖ **menținerea sistemul de management și control al fondurilor europene** aferente politicii de coeziune din perioada de programare 2014-2020
❖ **îmbunătăţirea şi simplificarea** anumitor aspecte pentru a veni în sprijinul beneficiarilor politicii de coeziune.
❖ **descentralizarea implementării şi creșterea leadership-ului** din partea tuturor actorilor implicați.

PRINCIPII:
❖ **O mai bună coordonare** între proiectele/operațiunile finanțate luând în calcul noile provocări
❖ **O abordare unitară** în termeni de proceduri/practici prin comasarea tuturor autorităţilor de management în cadrul MFE care va asigura coordonarea orizontală a structurilor de management
❖ **O simplificare** şi mai bună coordonare pentru funcția de AM şi funcția contabilă prin integrarea celei din urma în cadrul AM
❖ **Concentrarea şi asigurarea continuității expertizei**
❖ **O adaptare reală** a intervenţiilor la nevoile şi specificul regional prin descentralizarea gestiunii și implementării la nivelul ADR-urilor
❖ **O abordare inovativă şi integrată** prin elaborarea programelor multifond

Orientarea strategică privind utilizarea fondurilor europene este dată de ***Regulamentul privind prevederile comune (CPR)*** care conține un set unic de norme pentru **7 fonduri UE** implementate în gestiune partajată, respectiv:

I. Fondul european de dezvoltare regională,
II. Fondul de coeziune,
III. Fondul social european+
IV. Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)

V. ***Fondul pentru azil și migrație (FAMI)***
VI. ***Fondul pentru securitate internă (ISF)***
VII. ***Instrumentul pentru frontiere externe și vize (IBMF).***

Comparativ cu perioada de programare 2014-2020, *Regulamentul privind prevederile comune (CPR)* nu mai acoperă *Fondul european pentru agricultură și dezvoltare rurală (FEADR)*.

În acest conmtext, propunerea de regulament comun vizează îmbunătățirea coordonării și armonizării implementării fondurilor care furnizează contribuții în temeiul politicii de coeziune, respectiv *Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE)* și *Fondul de coeziune*, cu *Fondul pentru sectorul maritim și al pescuitului* și *Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)*. Totodată, s-a avut în vedere asigurarea unui răspuns comun adecvat şi complementar la provocările generate de crizele în materie de migrație și securitate, respectiv guvernarea comună cu fondurile aferente domeniului afaceri interne, respectiv Fondul pentru azil și migrație, Fondul pentru securitate internă și Instrumentul pentru managementul frontierelor și vize.

În concluzie, **fondurile europene vor reprezenta în continuare unul dintre cele mai importante instrumente ce vor fi utilizate pentru reducerea disparităţilor regionale, precum şi promovarea creşterii economice la nivel regional şi local**, **consolidarea competitivităţi şi creşterea ocupării forţei de muncă**, obiective de referinţă la nivelul Uniunii Europene. Îndeplinirea acestor obiective este posibilă prin asigurarea unui mediu favorabil investiţiilor, înfiinţarea de noi companii sau dezvoltarea

celor existente contribuind semnificativ la crearea de noi locuri de muncă şi generarea de valoare adăugată.

Sistemul de implementare a fondurilor europene va fi mult mai eficient în perioada 2021 – 2027, comparativ cu celelalte două exerciții financiare, datorită simplificării structurii instituţionale.

Totodată, sistemul va fi mai bine coordonat, fiind stabilite atribuții de autoritate de management numai la nivelul a trei organisme, astfel:

Ministerul Fondurilor Europene să îndeplinească funcția de *Autoritate de Management* pentru următoarele programe operaționale / naționale 2021-2027:

- ✓ *Programul Dezvoltare Durabilă*
- ✓ *Programul Creştere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare*
- ✓ *Programul Sănătate*
- ✓ *Program Tranziție Justă*
- ✓ *Programul Incluziune și Demnitate Socială*
- ✓ *Programul Asistenţă Tehnică*
- ✓ *Programele de cooperare teritorială.*

Ministerul Transporturilor, Infrastructurii şi Comunicaţiilor să îndeplinească funcția de *Autoritate de Management* pentru:

- ✓ *Programul Transport*.

Agențiile de Dezvoltare Regională (ADR), actuale *Organisme Intermediare* pentru *Programul Operațional Regional 2014-2020*, să îndeplinească funcția de *Autoritate de Management* pentru:

- ✓ *Programele Regionale 2021-2027*.

Pentru exerciţiul financiar 2021 – 2027, România a reuşit să obţină 79,9 miliarde euro din 1.824,3 miliarde de euro alocate pentru 27 de state ale Uniunii Europene (ca urmare a ieșirii Marii Britanii din UE), în timp ce suma alocată în perioada anterioară a fost de 464 miliarde euro pentru 28 de state (31 miliarde euro pentru România).

Conform pachetului legislativ 2021-2027 propus de Comisia Europeană, **alocările dedicate României din fondurile aferente *Politicii de Coeziune* însumează aprox. 31 miliarde euro** (prețuri curente) și sunt distribuite pe fonduri astfel:

- ✓ ***Fondul European de Dezvoltare Regională*** - **17,715 miliarde euro**, inclusiv 392 milioane euro pentru Cooperare Teritorială Europeană;
- ✓ ***Fondul Social European Plus*** - **8,385 miliarde euro**;
- ✓ ***Fondul de Coeziune*** - **4,499 miliarde euro**, inclusiv alocarea de transferat către Mecanismul pentru Interconectarea Europei (*Connecting Europe Facility - CEF*) - 1,091 miliarde euro, din care doar 70% la dispoziția Statului Membru;
- ✓ ***Fondul pentru o Tranziție Justă*** – **1,766 miliarde euro.**

Concentrarea tematică la nivel național, conform pachetului legislativ, presupune ca:

25% din total alocare FEDR este pentru Obiectivul de Politică 1 (*O Europă mai inteligentă*)
30% din total alocare FEDR este pentru Obiectivul de Politică 2 (*O Europă mai ecologică****)***
30% din total alocare FEDR este pentru intervenții care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor climatice
37% din total alocare FC este pentru intervenții care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor climatice
6% din total alocare FEDR este pentru intervenții care vor contribui la dezvoltarea urbană durabilă
25% din total alocare FSE+ este pentru obiectivele specifice privind incluziunea socială
2% din total alocare FSE+ este pentru obiectivele specifice privind ajutorarea celor mai defavorizate persoane
10% din total alocare FSE+ este pentru sprijinirea ocupării tinerilor care nu au un loc de muncă sau nu sunt integrați într-un program de educație sau formare (NEETs)

Conform propunerii pachetului legislativ care va guverna politica de coeziune în perioada de programare financiară 2021-2027, statele membre au la dispoziție o serie de prevederi care permit sau impun transferi între fonduri, astfel:

- *statele membre pot solicita transferul de până la 20% din alocările financiare ale unui program, de la oricare fond către oricare alt fond aflat în gestiune partajată sau către orice instrument cu gestiune directă sau indirectă;*
- *transferuri obligatorii către Fondul pentru o Tranziție Justă (FTJ) din alocările naționale FEDR și FSE+, de minim 1,5 și maxim 3 ori mai mari decât suma alocată la nivel național pentru FTJ.*

PROGRAMELE OPERAȚIONALE aferente implementării *Politicii de Coeziune* la nivel național ***pentru exercițiul financiar 2021 – 2027,*** propuse de ***Ministerul Fondurilor Europene*** sunt:

I. Programul Tranziție Justă (PTJ) - 1,76 miliarde euro
II. Programul Dezvoltare Durabilă (PDD) - 4,615 miliarde euro
III. Programul Transport (PT) - 8,3 miliarde euro
IV. Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PCIDIF) - 2,143 miliarde euro

V. ***Programul Sănătate (PS) - 4,73 miliarde euro***
VI. ***Programul Educație și Ocupare (PEO) - 7,722 miliarde euro***
VII. ***Programul Incluziune și Demnitate Socială (PIDS) - 2,594 miliarde euro***
VIII. ***Programele Regionale – implementate la nivel de regiune (8 PR)***
IX. ***Programul Asistență Tehnică (PoAT) - 597 milioane euro.***

I. PROGRAMUL TRANZIȚIE JUSTĂ (PTJ) 2021-2027

Viziunea strategică a PTJ se bazează pe obiective care vizează sprijinirea diversificării economice a celor mai afectate teritorii, împreună cu masuri de recalificare și incluziune activă a lucrătorilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, sprijinind totodată transformarea proceselor industriale necesară pentru o tranziție spre o economie neutră concomitent cu menținerea sau creșterea numărului locurilor de muncă din aceste sectoare.

Prin acțiunile care vor fi selectate PTJ vrea să se asigure că trecerea către o economie neutră din punct de vedere climatic are loc în mod echitabil, respectându-se principiul că ”*nimeni nu este lăsat în urmă*”.

PTJ 2021-2027 va avea o alocare financiară de **2,030 miliarde euro,** din care:

- **766 milioane euro din *Fondul de Tranziție Justă***
- **1 miliard euro din *Next Generation EU***
- **265 milioane euro *Bugetul de stat*.**

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - *O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării și inovării și a digitalizării*

Obiectivul general *este reprezentat de necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.*

Operațiuni :

- *Investiții in înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri;*

Investiții în crearea de noi întreprinderi, inclusiv prin servicii de consultanță;

- *Investiții în activități de cercetare și inovare care conduc la creșterea competitivității întreprinderilor;*
- *Dezvoltare economică prin promovarea transferului de tehnologii avansate și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetători;*
- *Investiții productive in IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică;*

- *Creșterea competitivității întreprinderilor prin digitalizare și competențe digitale avansate;*
- *Creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru a reduce sarcina administrativă pentru mediul de afaceri.*

Axa Prioritară 2 - *O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse*

Obiectivul general *este reprezentat de necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.*

Operațiuni :

- *Investiții în dezvoltarea de tehnologii pentru o energie verde;*
- *Investiții în realizarea de parcuri fotovoltaice conectate la rețea (operationale)- poate fi o solutie finanțarea acestor parcuri pe terenurile ce aparțin fostelor mine sau uzine astfel realizandu-se proiecte integrate decontaminare/regenerare/reconversie;*
- *Investiții în realizare de turbine eoline (ferme eoliene- conectate la rețea);*
- *Investitii in ferme fotovoltaice/eoliene pentru promovarea utilizarii energiei din surse regenerabile la nivelul operatorilor industriali(posibil cu componentă de producere hidrogen).*

Axa Prioritară 3 - *O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare*

Obiectivul general *este reprezentat de necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.*

Operațiuni :

- *Investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor poluate (posibil cu componentă de water management);*
- *Investiții în proiecte de restaurare și de reconversie a terenurilor inclusiv prin măsuri de management al apei și crearea de infrastructuri verzi în mediul urban;*
- *Investiții în schemele de gestionare a deșeurilor la nivel județean în vederea consolidării economiei circulare;*
- *Acțiuni de prevenire a generării de deșeuri și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora.*

Axa Prioritară 4 - *O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă*

Obiectivul general *este reprezentat de necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.*

Operațiuni :

- *Perfecționare a lucrătorilor;*
- *Calificare și recalificare în sectoarele verzi ale economiei;*
- *Pension Bridging;*
- *Incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.*

II. PROGRAMUL DEZVOLTARE DURABILĂ (PDD) 2021-2027

Strategia PDD este în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, cu *Semestrul European*, *Recomandările Specifice de Țară* relevante, *Programul Național de Reformă*, *Rapoartele de Țară din 2019 și 2020* și *Anexa D a Raportului din 2020*.

Totodată, PODD se bazează pe obiective care vizează asigurarea coeziunii sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și prin asigurarea utilizării eficiente a resurselor naturale.

PDD 2021-2027 va avea o alocare financiară de **4,62 miliarde euro,** din care:

- **3,05 miliarde euro *FEDR***
- **837 milioane euro *FC***
- **692 milioane euro *Bugetul de stat*.**

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - *Tranzitie energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele si soluții de stocare*

Obiectiv Specific FEDR/FC (i) *- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;*

Obiectiv specific FEDR/FC (iii) - *Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.*

Axa Prioritară 2 - *Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară*

Obiectiv specific FEDR/FC (v) - *Promovarea managementului durabil al apei;*

Obiectiv specific FEDR/FC (vi) - *Promovarea tranziţiei către o economie circulară.*

Axa Prioritară 3 - *Protecţia mediului prin conservarea biodiversităţii, asigurarea calităţii aerului şi decontaminare a siturilor poluate*

Obiectiv Specific FEDR/FC (vii) - *Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării.*

Axa Prioritară 4 - *Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea şi gestionarea riscurilor*

Obiectiv specific FEDR/FC (iv) - *Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor.*

III. PROGRAMUL TRANSPORT (PT) 2021-2027

Viziunea pentru anul 2030 este de a extinde infrastructura de transport pe teritoriul României în vederea îmbunătățirii conectivității între regiunile țării dar și cu restul țărilor din Uniunea Europeană.

PT 2021-2027 a fost elaborat pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale României identificate în *Acordul de Parteneriat 2021-2027* şi în acord cu *Raportul de țară* și *Recomandarile specifice de Țară*, dar și *Strategiei* dezvoltată de România pentru recuperarea decalajelor de dezvoltare în domeniul infrastructurii de transport, *Planul investitional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030*.

PT 2021-2027 va avea o alocare financiară de **8.3 miliarde euro,** din care:

- **2,329 miliarde euro *FEDR***
- **2,570 milioane euro *FC***
- **3,427 milioane euro *Bugetul de stat*.**

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - *Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier*

Obiectiv Specific FEDR/FC - *Dezvoltarea unei reţele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură şi intermodală*.

Axa Prioritară 2 - *Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială*

Obiectiv Specific FEDR/FC - *Dezvoltarea și consolidarea mobilității naționale, regionale și locale durabile, flexibile și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră.*

Axa prioritară 3 - *Îmbunatățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată*

Obiectiv Specific FEDR/FC - *Dezvoltarea unei reţele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură şi intermodală.*

Axa prioritară 4 - *Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată*

Obiectiv Specific FEDR/FC *- Promovarea mobilității urbane multimodale durabile.*

Axa prioritară 5 - *Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov*

Obiectiv Specific FEDR/FC *- Promovarea mobilității urbane multimodale durabile.*

Axa prioritară 6 – *Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată*

Obiectiv Specific FEDR/FC *- Promovarea mobilității urbane multimodale durabile.*

Axa prioritară 7 - *Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal*

Obiectiv Specific FEDR/FC *- Dezvoltarea unei reţele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură şi intermodală.*

Axă prioritară 8 - *Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor*

Obiectiv Specific FEDR/FC *- Dezvoltarea unei reţele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările* climatice, sigură şi intermodală.

Axă prioritară 9 - *Creșterea gradului de siguranța si securitate pe rețeaua rutieră de transport*

Obiectiv Specific FEDR/FC *- Dezvoltarea unei reţele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură şi intermodală*.

Axă prioritară 10 - *Asistență Tehnică*

Obiectiv Specific FEDR/FC *- Îmbunătăţirea capacității instituționale a autorității de management a programului, să sprijine managementul programului operațional și măsurile de informare și publicitate ale acestuia.*

IV. PROGRAMUL CREȘTERE INTELIGENTĂ, DIGITALIZARE ȘI INSTRUMENTE FINANCIARE (PCIDIF)

Viziunea strategică *a PCIDIF* o reprezintă crearea în România a unui ecosistem care potențează competitivitatea societății în contextul schimbărilor tehnologice, plecând de la nevoile de dezvoltare identificate prin *Strategia Națională* și cele 8 *Strategii Regionale de Specializare Inteligentă* și concentrarea eforturilor pentru atingerea potențialului tehnologiilor digitale pentru a crea noi oportunități de dezvoltare atât pentru sistemul public, cât și pentru mediul de afaceri.

PCIDIF 2021-2027 va avea o alocare financiară de **1,900 miliarde euro,** din care:

- **1,615 miliarde euro *FEDR***
- **285 milioane euro *Bugetul de stat*.**

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - *Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare*

Obiectiv Specific FEDR (i) - *Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate.*

Axa Prioritara 2 - *Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI*

Obiectiv Specific FEDR (i) - *Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate.*

Axa Prioritara 3 - *Creșterea competitivității economice prin digitalizare*

Obiectiv Specific FEDR (ii) - *Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor.*

Axa Prioritară 4 - *Dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă*

Obiectiv Specific FEDR OP3 (i) - *Îmbunătățirea conectivității digitale.*

Axa Prioritară 5 - *Instrumente financiare*

Obiectiv Specific FEDR (i) - *Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate și (iii) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor.*

Axa Prioritară 6 - *Creșterea capacității administrative*

Obiectiv Specific FEDR (iv) - *Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat.*

V. PROGRAMUL SĂNĂTATE (PS) 2021-2027

Viziunea strategică a PS: O națiune cu oameni sănătoși și productivi prin acces la servicii preventive, de urgență, curative și reabilitare de calitate.

PS 2021-2027 va avea o alocare financiară defalcată pe fiecare din cele 7 axe prioritare.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - *Continuarea investițiilor în spitalele regionale*

Obiectiv de Politică 4 - *Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;*

Obiectiv Specific FEDR (iv) *- Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;*

Obiectiv Specific FSE (ix) *- Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung.*

Prioritatea 1 are o alocare financiară de **1,062 miliarde euro,** din care:

- **1 miliard euro *FEDR***
- **62 milioane euro *FSE.***

Axa Prioritară 2 - *Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu*

Obiectiv de Politică 4 - *Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;*

Obiectiv Specific FEDR (iv) *- Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;*

Obiectiv Specific FSE (ix) *- Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung.*

Prioritatea 2 are o alocare financiară de **354 milioane euro,** din care:

- **143 milioane euro *FEDR***
- **211 milioane euro *FSE.***

Axa Prioritară 3 - *Servicii de recuperare, paliație și îngirjiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și a profilului epidemiologic al morbidității*

Obiectiv de Politică 4 - *Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale.*

Obiectiv Specific FEDR (iv) *- Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;*

Obiectiv Specific FSE (ix) *- Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung.*

Prioritatea 3 are o alocare financiară de **286 milioane euro,** din care:

- **143 milioane euro *FEDR***
- **143 milioane euro *FSE.***

Axa Prioritară 4 - *Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii*, defalcată pe:

A. *Investiții prioritare în infrastructură*
B. *Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile şi de gestionare a alertelor naţionale şi internaţionale la nivel central şi local din domeniul sănătății publice*
C. *Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastrucurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei*.

Obiectiv de Politică 4 *- Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;*

Obiectiv Specific FEDR (iv) *- Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;*

Obiectiv Specific FSE (ix) *- Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung.*

Prioritatea 4 are o alocare financiară de **1,971 miliarde euro,** din care:

- **757 milioane euro *FEDR***
- **1,214 miliard euro *FSE.***

Axa Prioritară 5 - *Abordări inovative în cercetarea din domeniul medic*al

Obiectiv de politică 1 *- O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;*

Obiectiv Specific FEDR (i) *- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate.*

Prioritatea 5 are o alocare financiară de **454 milioane euro,** din care:

- **454 milioane euro *FEDR.***

Axa Prioritară 6 - *Informatizarea sistemului medical*

Obiectiv de politică 1 - *O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;*

Obiectiv Specific FEDR (ii) - *Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor.*

Prioritatea 6 are o alocare financiară de **260 milioane euro,** din care:

- **260 milioane euro *FEDR.***

Axa Prioritară 7 - *Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea și utilizarea de metode de investigare, intervenție, tratament*

Obiectiv de politică 1 - *O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;*

Obiectiv Specific FSE - *Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți, ținând seama de competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională.*

Prioritatea 7 are o alocare financiară de 344 milioane euro, din care:

- **100 milioane euro FEDR**
- **244 milioane euro FSE.**

VI. PROGRAMUL EDUCAȚIE ȘI OCUPARE (PEO) 2021-2027

Viziunea strategică a PEO: Din perspectiva capitalului uman, viziunea națională la orizontul anului 2027 este de a crea „*O Românie mai socială cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educaţie relevant pentru piața muncii, stimulativ pentru învăţarea pe tot parcursul vieţii, o societate bazată pe solidaritate și condiții de viață mai bune pentru toţi cetățenii*".

Viziunea de dezvoltare a resurselor umane prin intermediul PEO este construită pe **2 obiective majore**:

(i) „*Consolidarea funcționării eficiente a pieței muncii și facilitarea accesului și a participării incluzive și egale la ocupare de calitate și durabilă pentru resursa de forță de muncă" și*

(ii) *„Optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, concomitent cu promovarea accesului egal la educație și stimularea învățării pe tot parcursul vieții”.*

Astfel, *Programul Educație și Ocupare* urmărește să valorifice potențialul uman, în condiții de echitate, prin creșterea relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, în contextul utilizării și dezvoltării competențelor digitale și antreprenoriale și promovării unui mediu stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Totodată, în domeniul Ocupării, obiectivul este ca piața muncii din România să devină sustenabilă, rezilientă, pro-activă și bazată pe inovare socială.

PEO 2021-2027 va avea o alocare financiară de **3,879 miliarde euro,** din care:

- **3,297 miliarde euro *Fondul Social European FSE+***
- **0,581 miliarde euro *Bugetul de stat*.**

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - *Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii*

Obiectiv de politică 4 - *O Europă mai socială” obiectivul general al PoEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educaţie relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învăţarea pe tot parcursul vieţii.*

Obiectiv Specific FSE+ (i) *- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;*

Axa Prioritară 2 - *Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională*

Obiectiv de politică 4 - *O Europă mai socială” obiectivul general al PoEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educaţie relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învăţarea pe tot parcursul vieţii.*

Obiectiv Specific FSE+ (v) *- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.*

Axa Prioritară 3 - *Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională*

Obiectiv de politică 4 - *O Europă mai socială" obiectivul general al PoEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educaţie relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învăţarea pe tot parcursul vieţii.*

Obiectiv Specific FSE+ iv *- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale.*

Obiectiv Specific FSE+ (v) *- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.*

Axa Prioritară 4 - ***Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic***

Obiectiv de politică 4 - *O Europă mai socială" obiectivul general al PoEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educaţie relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învăţarea pe tot parcursul vieţii.*

Obiectiv Specific - *Ameliorarea calității educației și formării profesionale, astfel încât să se adapteze evoluțiilor înregistrate pe piața forței de muncă, inclusiv formările necesare și furnizarea de echipamente specific.*

Axa Prioritară 5 - ***Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic***

Obiectiv de politică 4 - *O Europă mai socială" obiectivul general al PoEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educaţie relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învăţarea pe tot parcursul vieţii.*

Obiectiv Specific FSE+ (v) - *Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.*

Axa Prioritară 6 - ***Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți***

Obiectiv de politică 4 - *O Europă mai socială" obiectivul general al PoEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de*

calitate, la un sistem de educaţie relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învăţarea pe tot parcursul vieţii.

Obiectiv Specific FSE+ (i) *- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.*

Axa Prioritară 7 - *Antreprenoriat și economie socială*

Obiectiv de politică 4 - *O Europă mai socială" obiectivul general al PoEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educaţie relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învăţarea pe tot parcursul vieţii.*

Obiectiv Specific FSE+ (i) *- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.*

Axa Prioritară 8 - *Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii*

Obiectiv de politică 4 - *O Europă mai socială" obiectivul general al PoEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educaţie relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învăţarea pe tot parcursul vieţii.*

Obiectiv Specific FSE+ (ii) *- Modernizarea institutiilor si a serviciilor pietei muncii pentru a evalua si anticipa necesarul de competente si a asigura asistenta personalizata si in timp real urmarind asigurarea medierii/plasarii (matching), tranzitiei si a mobilitatii fortei de muncă;*

Obiectiv Specific FSE+ (iii bis) *- Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății.*

Axa Prioritară 9 - *Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității pe piața muncii*

Obiectiv de politică 4 - *O Europă mai socială" obiectivul general al PoEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educaţie relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învăţarea pe tot parcursul vieţii.*

Obiectiv Specific FSE+ (iv) *- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;*

Obiectiv Specific FSE+ (v) *- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.*

VII. PROGRAMUL INCLUZIUNE ȘI DEMNITATE SOCIALĂ (PIDS) 2021-2027

Viziunea strategică a PIDS: România continuă să se numere printre țările cu ponderi mari ale populației aflate în situație de risc, departe de media UE. Ultimele date EUROSTAT disponibile cu privire la incidența riscului de sărăcie la nivelul populației din statele membre UE scot în evidență gravitatea acestei problemei în rândul populației din România. În acest context, conform *Raportului de țară România 2020*, unul din trei români se află în risc de sărăcie sau excluziune socială, grupurile vulnerabile, inclusiv minoritatea romă, fiind cele mai expuse la acest fenomen.

În același timp, se observă că accesul la servicii primare de sănătate, sociale, educație este limitat pentru persoanele din mediul rural față de urban, disparitățile existând și la nivel regional, între regiunile dezvoltate și cel mai puțin dezvoltate. În aceste conditii, persoanele din mediul rural sunt expuse in mai mare masură la excluziune socială, în principal copiii și tinerii, precum și persoanele vârstnice, persoanele cu dizabilități, familiile monoparentale și cele cu multi copii.

Strategiile naționale în domeniul social, aprobate și implementate de către autoritățile centrale, precum și evoluția macroeconomică au contribuit la scăderea ratei riscului de sărăcie și al excluziunii sociale precum și al indicatorului privind gradul de deprivare materială, însă diferența între România și media UE este încă ridicată.

PIDS vine cu un ansamblu de măsuri integrate prin care sprijină la nivel național aplicarea strategiilor naționale și locale pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere al fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială. Totodată, măsurile prevazute în PoIDS urmăresc să răspundă nevoilor grupurilor vulnerabile din mediul rural, în principal, dar și din mediul urban, atât în ceea ce privește asigurarea accesului la servicii cât și prin implementarea măsurilor care să sprijine membrii grupurilor vulnerabile (vouchere, sprijin material, alimente, etc).

Obiective generale:

- *Creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă, cu precădere din mediul rural prin înființarea și dezvoltarea de servicii sociale la nivel local*

- *Creșterea calității serviiciilor sociale destinate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin asigurarea cu personal de specialitate bine pregatit la nivel local și infrastructură adecvată*
- *Reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile prin oferirea de suport și servicii accesibile pentru depasirea situațiilor de dificultate în care se află*
- *Creșterea capacității sistemului național de asistență socială de a raspunde la nevoile populației vulnerabile prin dezvoltarea capacității furnizorilor de servicii sociale publici și privați la nivel local*
- *Creșterea capacității autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității întru-un mod participativ și de a elabora planuri de acțiune adecvate.*

PIDS 2021-2027 va avea o alocare financiară de **3.463,741 milioane euro,** din care:

- **2.369,680 milioane euro *FSE***
- **574,500 milioane euro *FEDR***
- **519,561 milioane euro *Bugetul de stat*.**

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - *Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității DLRC (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)*

Obiectiv Specific FSE+ oricare obiectiv specific de la (i) la (x)

Obiectiv Specific FEDR (i) *- Sporirea eficienței pieței forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea inovării și a infrastructurii sociale;*

(ii) *îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;*

(iii) *îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;*

(iv) *asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;*

Axa prioritară 2 - *Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității*

Obiectiv Specific FEDR (i) *- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane.*

Axa prioritară 3 - *Comunități marginalizate*

Obiectiv Specific FSE+ (viii) - *Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii*

(ix) *creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;*

(x) *promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;*

(viii) *Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii*

Obiectiv Specific FEDR (iii) *- Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale.*

Axa prioritară 4 - *Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii - OP 4*

Obiectiv Specific FEDR d (ii) *- Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;*

Obiectiv Specific FSE+ (vii) *- Favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională;*

(iv) *Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare*

(x) *promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor.*

Axa Prioritară 5 - *Servicii pentru persoane varstnice*

Obiectiv Specific FSE+ (ix) - *Creșterea accesului egal la servicii de calitate si sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.*

Axa prioritară 6 - *Sprijin pentru persoanele cu dizabilități*

Obiectiv Specific FSE+ (vii) *- Favorizarea incluziunii active prin promovarea egalității de șanse și a participării active, precum și prin îmbunătățirea angajabilității*

(ix) *Creșterea accesului egal la servicii de calitate si sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială;*

îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.

Obiectiv Specific FEDR d (ii) *- Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii.*

Axa prioritară 7 - *Sprijin pentru grupuri vulnerabile*

Obiectiv Specific FEDR d (iii) *- Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;*

(ii) *îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;*

d (iii) *îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;*

Obiectiv Specific FSE+ (ix) *- Creșterea accesului egal la servicii de calitate si sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.*

Axa prioritară 8 - *Ajutorarea persoanelor defavorizate*

Obiectiv Specific FSE+ (xi) *- Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.*

VIII. PROGRAMUL REGIONAL (PR) SUD-MUNTENIA 2021-2027

La *Programul Regional* sunt proiectate cele mai multe oportunități pentru microîntreprinderi și firme mici și mijlocii (IMM) pe perioada de programare 2021-2027. Spre deosebire de situația de până acum, când POR era gestionat de Ministerul Dezvoltării, **în perioada de programare 2021-2027 POR va fi defalcat în 8 programe mai mici, fiecare gestionat de Autoritatea de Management de la fiecare Agenție de Dezvoltare Regională (ADR) din fiecare regiune**.

PR Sud-Muntenia 2021-2027 va avea o alocare de **1.576.796.471,00 euro**, din care:

- **1.312.118.844,00 euro *FEDR***
- **264.677.627,00 euro *Buget de stat.***

În conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României (Memo), *Agenţia de Dezvoltare Regională (ADR) Sud-Muntenia* va asigura funcția de *Autoritate de Management* pentru *Programul Regional pentru regiunea Sud-Muntenia 2021-2027*, aspecte reflectate şi în cadrul *Acordului de Parteneriat* în curs de negociere cu Comisia Europeană.

Programul Regional 2021-2027 pentru regiunea Sud-Muntenia 2021-2027, este un document strategic de programare care acoperă domeniile: specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, biodiversitate, infrastructura educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural. Luând în considerare nevoile naționale, regionale şi locale, obiectivele specifice selectate și Acțiunile/Tipurile de proiecte susțin Strategia programului pentru dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii.

Proiectele finanţate au potenţialul de a contribui la îmbunătăţirea infrastructurii verzi, prin adoptarea unor soluţii care să permită reducerea amprentei ecologice a componentei antropice. Adoptarea unor soluţii compatibile cu principiile infrastructurii verzi contribuie totodată la îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale comunităţilor locale, prin asigurarea menţinerii condiţiilor ecologice optime.

Programul Regional pentru Regiunea Sud-Muntenia 2021-2027, care face obiectul negocierii cu Comisia Europeană, va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun european 2021-2027 şi ale Regulamentelor europene aferente. Programul nu prezintă conexiune cu alt program operațional pe același sector (nu există subordonare ierarhică), dar pot fi identificate legături orizontale și sinergii cu programe operaționale privind alte sectoare la același nivel – PoDD, PoT, PoCID, PoS, etc.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului regional:

Axa Prioritară 1 - *O regiune competitivă prin inovare, digitalizare şi întreprinderi dinamice*

Obiectiv Specific RSO1.1. *(FEDR)*: *Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;*

Obiectiv Specific RSO1.2. *(FEDR)*: *Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice;*

Obiectiv Specific RSO1.3. *(FEDR)*: *Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMMurilor, inclusiv prin investiții productive;*

Obiectiv Specific RSO1.4. *(FEDR):* *Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat.*

Axa Prioritară 2 - *O regiune cu orașe prietenoase cu mediul*

Obiectiv Specific RSO2.1. *(FEDR): Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;*

Obiectiv Specific RSO2.4. *(FEDR): Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor de dezastre și reziliență, pe baza unor abordări ecosistemice;*

Obiectiv Specific RSO2.7. *(FEDR): Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare.*

Axa Prioritară 3 - *O regiune cu mobilitate urbană durabilă*

Obiectiv Specific RSO2.8. *(FEDR): Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon.*

Axa Prioritară 4 - *O regiune mai accesibilă*

Obiectiv Specific RSO3.2. *(FEDR): Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere.*

Axa Prioritară 5 - *O regiune educată*

Obiectiv Specific RSO4.2. *(FEDR): Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online.*

Axa Prioritară 6 - *O regiune atractivă*

Obiectiv Specific RSO5.1. *(FEDR): Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane;*

Obiectiv Specific RSO5.2. *(FEDR): Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane.*

În vederea accesării finanțării prin PR Sud-Muntenia 2021-2027, pentru **investițiile aferente celor 4 obiective specifice** de mai jos, din cadrul Obiectivelor de politică 2 și 5, se impune ca aceste obiective specifice să fie **incluse în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană**, respectiv:

- ***RSO2.7: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare;***

- ***RSO2.8: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon;***

- ***RSO5.1: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane;***

- ***RSO5.2: Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât cele urbane.***

IX. PROGRAMUL ASISTENȚĂ TEHNICĂ (PAT) 2021-2027

Viziunea strategică a PAT: Din perspectiva *Programului Operațional Asistență Tehnică*, viziunea națională la orizontul anului 2027 este de a creşte capacitatea administrativă în instituțiile implicate în managementul programelor finanțate din fonduri europene şi la nivelul beneficiarilor.

Planul pentru consolidarea capacităţii administrative este un instrument nou de lucru şi reprezintă o strategie operațională cu obiective şi termene clare, ce are ca obiectiv general îmbunătățirea proceselor administrative în vederea facilitării implementării PO, precum şi pentru încurajarea utilizării lecţiilor învăţate. Asistenţa tehnică furnizată prin PAT va fi utilizată în complementaritate cu măsurile specifice pentru creşterea capacităţii administrative a beneficiarilor, care se vor regăsi în programele operaţionale.

PAT 2021-2027 propune continuarea abordării din perioada 2014-2020, respectiv finanțarea din PAT a măsurilor orizontale și a asistenței tehnice pentru programele operaționale gestionate de MFE care nu vor avea axă proprie de asistență tehnică, respectiv PDD, PCIDIF, PS, PT și PAT. Această măsură permite implementarea optimă a asistenței, întrucât nu se duplică în cadrul fiecărui AM din MFE funcțiile de evaluare, monitorizare, verificare cereri de rambursare și achiziții pentru proiectele de asistență tehnică.

De asemenea, *PAT* se va asigura de o informare eficientă a potențialilor beneficiari privind oportunitățile de finanțare din fondurile europene, precum și pentru asigurarea transparenței implementării fondurilor.

PAT 2021-2027 va avea o rată medie de cofinanțare la nivel de program operațional astfel*:*

Alocare medie totală (FEDR + FSE+) : 60% Contribuție UE + 40 % Buget de Stat

Alocare FEDR: 60% Contribuție UE + 40 % Buget de Stat

Alocare FSE+ : 60% Contribuție UE + 40% Buget de Stat.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - *Asigurarea funcționării sistemului de coordonare şi control al fondurilor FEDR, FC, FSE+ şi gestionarea PO (finanțată din FSE+)*

Obiectivul general - este de a asigura utilizarea şi administrarea eficientă şi eficace a fondurilor Uniunii Europene, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE.

Operațiuni:

- *Sprijin pentru coordonarea și controlul fondurilor 2021-2027 (FEDR, FSE+, FC), a PO şi a fondurilor ESI 2014-2020;*
- *Asigurarea performanței în coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor prin asigurarea motivării personalului.*

Axa Prioritară 2 - *Asigurarea transparenţei fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR)*

Obiectivul general - este de a asigura utilizarea şi administrarea eficientă şi eficace a fondurilor Uniunii Europene, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE.

Operațiuni:

- *Informare şi Comunicare;*
- *Sprijin pentru întărirea parteneriatului.*

Axa Prioritară 3 - *Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR)*

Obiectivul general - este de a asigura utilizarea şi administrarea eficientă şi eficace a fondurilor Uniunii Europene, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE.

Operațiuni:

- *Întărirea capacității de gestionare a PO;*

- *Evaluare AP și de program;*
- *Menținerea unui sistem informatic funcțional și eficient, precum și întărirea capacității utilizatorilor săi – SMIS;*
- *Asigurarea funcționării structurilor de coordonare ITI;*
- *Pregătire perioadei 2027+;*
- *Formare orizontală pentru sistem şi beneficiari (AM şi B);*
- *Suport orizontal pentru sistem şi beneficiari;*
- *Pregătire proiecte.*

4.3. PROGRAME DE COOPERARE TERITORIALĂ ȘI TRANSFRONTALIERĂ

Până la sfârșitul anului 2013, programele Interreg au finanțat aproape 7 000 de proiecte din domeniile de politică centrale ale *Strategiei Europa 2020*. Este vorba despre crearea și dezvoltarea de clustere economice, constituirea unor centre de excelență, centre de învățământ superior și de formare profesională, rețele de cooperare între centrele de cercetare și servicii de consultanță transfrontaliere pentru întreprinderi și întreprinderile nou înființate. Circa 1 300 de proiecte de mediu au presupus gestiunea partajată a resurselor naturale, inclusiv a bazinelor maritime și fluviale; acțiuni de cooperare pentru combaterea riscurilor naturale, pentru reacția la schimbările climatice și conservarea biodiversității, și inițiative pilot pentru dezvoltarea surselor regenerabile de energie.

Programele Interreg au contribuit la o serie de îmbunătățiri, inclusiv în ceea ce privește accesibilitatea, educația și formarea în comun și creșterea protecției împotriva riscurilor de mediu și antropice. A fost îmbunătățită internaționalizarea IMM-urilor, în special în regiunile transfrontaliere. Programele au avut și efecte mai extinse, în special prin reducerea barierelor specifice în calea cooperării (în special a celor culturale și fizice) și prin îmbunătățirea integrării sociale.

Regulamentele pentru perioada de programare 2014-2020 au abordat aspectele deficitare din perioada 2007-2013, în special, cadrul pentru rezultate și performanță care ar trebui să asigure o mai mare concentrare a fondurilor asupra unui număr limitat de obiective de politică, cu o logică bine articulată a intervenției în faza de început și cu măsurarea rezultatelor.

În perioada 2021-2027, România va beneficia de asistență financiară comunitară nerambursabilă pentru dezvoltarea de programe și proiecte de cooperare teritorială europeană, având ca scop dezvoltarea echilibrată a întregului teritoriu comunitar, prin încurajarea cooperării și schimbului de bune practici între regiunile Uniunii Europene, precum și pentru cooperarea cu statele terțe.

În vederea pregătirii participării României în viitorul program de cooperare transnațională, aferent perioadei de programare 2021-2027 este necesară înființarea unui *Grup Național de Lucru pentru Planificare și Programare Strategică*. *Grupul de Lucru* cuprinde reprezentanți ai organizațiilor relevante, precum și actori cheie de la nivel local, regional și național din domeniile preconizate a primi finanțare prin viitorul program. *Grupul de Lucru* va avea atribuții în planificarea strategică de la nivelul ariei eligibile și a programării utilizării asistenței comunitare alocate programului pentru perioada 2021-2027.

Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni.

Perioada 2021-2027 va urmări consolidarea cooperării în continuare. Aceasta se poate realiza în special prin următoarele măsuri:

Adaptarea arhitecturii programelor Interreg pentru a ține mai bine seama de zonele funcționale. Programele transfrontaliere vor fi mai bine fasonate pentru a concentra resursele asupra granițelor, unde interacțiunea transfrontalieră este mai intensă;

Integrarea cooperării transfrontaliere în activitățile strategice recente, subliniată în comunicarea Comisiei „Stimularea creșterii și coeziunii în regiunile frontaliere ale UE” („Comunicarea privind regiunile de frontieră”);

Consolidarea programelor Interreg transnaționale și de cooperare maritimă, care vizează aceleași zone funcționale ca strategiile macroregionale (SMR);

Consolidarea cooperării interregionale pentru inovare, astfel cum se subliniază în Comunicarea Comisiei intitulată „Consolidarea capacităților de inovare în regiunile Europei: strategii pentru o creștere stabilă, durabilă și favorabilă incluziunii”;

Regulamentele RDC (Regulamentul privind dispozițiile comune) și FEDR vor continua să încurajeze și să sprijine coordonarea mai solidă între programele Interreg și programele de investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică:

La nivel legislativ, structurile Uniunii Europene au început elaborarea propunerilor care vizează următoarea perioadă de programare (2021-2027). Toate programelor de cooperare transfrontalieră vor fi incluse în cadrul obiectivului *Cooperare Teritoriala Europeană* (INTERREG) și se previzionează o alocare financiar mai mare față de perioada 2014-2020.

În anul 2018, *Comisia Europeană* a adoptat o propunere referitoare la următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027. Simplificarea cadrului a fost identificată drept obiectiv-cheie atât în documentul de reflecție privind finanțele UE, cât și în evaluarea ex post a cadrului actual și în consultarea publică privind cadrul pentru perioada 2021-2027.

În ceea ce privește **obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg)**, Comisia propune un efort important pentru simplificarea cooperării dincolo de frontierele Uniunii. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene face o distincție clară între cooperarea teritorială între statele membre și cooperarea economică, financiară și tehnică cu țări terțe. Cooperarea teritorială între statele membre se derulează în cadrul coeziunii economice, sociale și teritoriale.

Prin urmare, nu este posibil din punct de vedere juridic să se instituie un singur fond de cooperare în interiorul și în afara granițelor UE. Cu toate acestea, printr-un important efort de simplificare și de optimizare a sinergiei dintre ele, regulamentele care încadrează viitoarele instrumente de finanțare externă ale UE,

- *IPA III: Instrumentul de asistență pentru preaderare („IPA III")*
- *IVDCI: Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională („IVDCI")*
- *PTTPM: Decizia Consiliului privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări și de stabilire a finanțării sub forma unui program („PTTPM")*

urmăresc să stabilească norme clare pentru a transfera o parte din resursele lor către programele Interreg.

Acestea vor fi apoi implementate de autoritățile responsabile de programul Interreg din statele membre, în sistem de gestiune partajată, în conformitate cu normele stabilite de *Regulamentul privind dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană* (Interreg) sprijinit de *Fondul european de dezvoltare regională* și de instrumentele de finanțare externă [„*Regulamentul privind obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg)"*].

Luând în considerare particularitățile Interreg, au fost stabilite două obiective specifice Interreg:

- ***îmbunătățirea guvernanței Interreg***
- ***îmbunătățirea siguranței și securității în Europa.***

Programele din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană (Interreg) care implică mai multe state membre și, de asemenea, țări din afara UE, au caracteristici speciale. *Regulamentul privind obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg*) stabilește așadar norme specifice Interreg atât cu privire la

Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC), cât și la regulamentul care vizează deopotrivă *FEDR* și *Fondul de coeziune*. Regulamentul stabilește, de asemenea, norme specifice pentru programele din cadrul obiectivului *CTE/Interreg („programele Interreg")*, la care statele membre cooperează cu țări din afara UE.[296]

Prezentăm mai jos **LISTA PROGRAMELOR INTERREG 2021-2027** :

- ***PROGRAMUL INTERREG VI-A ROMÂNIA-BULGARIA***
- ***PROGRAMUL INTERREG V-A ROMÂNIA-UNGARIA***
- ***PROGRAMUL INTERREG IPA III ROMÂNIA-SERBIA***
- ***PROGRAMUL INTERREG NEXT ROMÂNIA-REPUBLICA MOLDOVA 2021-2027***
- ***PROGRAMUL INTERREG NEXT ROMÂNIA-UCRAINA 2021-2027***
- ***PROGRAMUL INTERREG NEXT PENTRU BAZINUL MĂRII NEGRE 2021-2027***
- ***PROGRAMUL INTERREG NEXT UNGARIA-SLOVACIA-ROMÂNIA-UCRAINA 2021-2027***
- ***PROGRAMUL TRANSNAȚIONAL AL DUNĂRII 2***
- ***PROGRAMUL INTERREG EUROPA 2021-2027***
- ***PROGRAMUL URBACT IV***
- ***PROGRAMUL INTERACT IV***
- ***PROGRAMUL ESPON***

PROGRAMELE NAȚIONALE 2021–2027 FONDURILE EUROPENE DEDICATE AFACERILOR INTERNE

Direcția Fonduri Externe Nerambursabile din Ministerul Afacerilor Interne a supus, în anul 2020, consultării publice versiunile preliminare ale programelor naționale cofinanțate din ***fondurile europene dedicate afacerilor interne 2021-2027***, respectiv:

- ***FONDUL AZIL, MIGRAȚIE ȘI INTEGRARE (FAMI)*** – propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului final de instituire a *Fondului azil, migrație și integrare* – COM/2018/471 final. *Obiectivul de politică al FAMI* este de a contribui la o *gestionare eficace a fluxurilor de migrație*, în conformitate cu acquis-ul relevant al Uniunii și în conformitate cu angajamentele Uniunii privind drepturile fundamentale.
- ***FONDUL SECURITATE INTERNĂ (FSI)*** – Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Fondului securitate internă – COM(2018) 472 final. *Obiectivul de politică al FSI* este de a contribui la *asigurarea unui nivel înalt de securitate în Uniune*, în special prin prevenirea și combaterea terorismului și a radicalizării, a criminalității grave și organizate și a

[296] Sursa: *Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/*

criminalității informatice, prin gestionarea în mod eficace a riscurilor și crizelor legate de securitate și prin acordarea de asistență și protecție victimelor infracțiunilor.

- ***INSTRUMENTUL PENTRU MANAGEMENTUL FRONTIERELOR ȘI VIZE (IMFV)*** **–** Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire, ca parte a Fondului de gestionare integrată a frontierelor, a instrumentului de sprijin financiar pentru gestionarea frontierelor și vize – COM/2018/473 final. *Obiectivul de politică al IMFV este asigurarea unei gestionări europene integrate solide și eficace a frontierelor externe* și, în același timp, protejarea liberei circulații a persoanelor în cadrul Uniunii, cu respectarea deplină a angajamentelor Uniunii privind drepturile fundamentale, contribuind astfel la asigurarea unui nivel înalt de securitate în Uniune.

EUROPEAN CITY FACILITY (EUCF)

EUROPEAN CITY FACILITY (EUCF) urmărește să sprijine autoritățile locale în elaborarea Conceptelor de Investiții (CI) pentru implementarea măsurilor din planurile locale de acțiune privind clima și energia. ***Obiectivul general*** al ***EUCF*** este de a construi o bază substanțială de proiecte de investiții în domeniul energiei, în orașele europene.

EUCF este destinat tuturor autorităților locale și asocierilor acestora din cadrul celor 27 State Membre UE și din Regatul Marii Britanii. Solicitanții trebuie să dețină un plan pentru energie și climă, aprobat politic. Acesta poate fi *PAED* (*Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă*) sau *PACED* (*Plan de Acțiune pentru Climă și Energie Durabilă*), elaborate în cadrul *Convenției Primarilor*, ori planuri cu ambiții similare având obiective în domeniul climei și energiei, stabilite cel puțin pentru anul 2020.

PROGRAMUL PRIVIND SPRIJINIREA EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI A GESTIONĂRII INTELIGENTE A ENERGIEI ÎN INFRASTRUCTURA DE ILUMINAT PUBLIC

Programul are ca *obiective principale* modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat cu LED, precum şi achiziţionarea şi instalarea sistemelor de dimare/telegestiune care permit reglarea fluxului luminos la nivelul întregului obiectiv de investiţii.

Finanţarea din partea *Administrației Fondului pentru Mediu (AFM)* se acordă în funcţie de categoria unităţii administrativ-teritoriale, organizate la nivel de comună, oraş sau municipiu, după cum urmează:

- ✓ *unitate administrativ-teritorială cu o populaţie de până la 4.000 locuitori - maximum 500.000 lei;*

- ✓ *unitate administrativ-teritorială cu o populaţie de peste 4.001 locuitori - maximum 1.000.000 lei.*

PROGRAMUL PRIVIND ÎMBUNĂTĂŢIREA CALITĂŢII AERULUI ŞI REDUCEREA EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ - Autobuze și Troleibuze Electrice/GNC, Tramvaie și Troleibuze

Programul are ca *obiective principale* Achiziţionarea de autobuze noi electrice, autobuze noi electric hibride, autobuze noi alimentate cu GNG, troleibuze noi și tramvaie noi. Finanţarea nerambursabilă, asigurată de *Administrația Fondului pentru Mediu (AFM)*, se acordă în cuantum de până la 80% din cheltuielile eligibile ale proiectului.

Suma maximă finanţată pentru fiecare categorie de oraș:

- ✓ < 50.001 locuitori - 1.000.000 lei
- ✓ 50.000-250.000 locuitori - 40.000.000 lei
- ✓ > 250.001 locuitori - 53.000.000 lei.

PROGRAMUL PRIVIND REDUCEREA EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ ÎN TRANSPORTURI, prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic: Staţii de reîncărcare pentru vehicule electrice în municipiile reşedinţe de judeţ

Programul are ca obiectiv principal dezvoltarea infrastructurii de alimentare a vehiculelor cu energie electrică.

Finanţarea asigurată de *Administrația Fondului pentru Mediu (AFM),* se acordă în funcţie de categoria unităţii administrativ-teritoriale, după cum urmează:

- ✓ *unitate administrativ-teritorială cu o populaţie de până la 4.000 locuitori - maximum 500.000 lei;*
- ✓ *unitate administrativ-teritorială cu o populaţie de peste 4.001 locuitori - maximum 1.000.000 lei.*

APEL DE PROPUNERI „ELABORAREA PLANURILOR DE ATENUARE ȘI ADAPTARE ÎN MUNICIPALITĂȚI”

Programul are ca obiective principale îmbunătăţirea stării mediului înconjurător în ecosisteme şi reducerea efectelor adverse ale poluării şi ale altor activităţi ale omului.

În cadrul acestui apel se vor finanța un număr de maxim 8 proiecte care vor viza elaborarea planurilor de măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice. Ulterior, 4 dintre aceste 8 planuri vor fi selectate în următorul apel denumit

"*Implementarea planurilor de atenuare și adaptare la schimbările climatice*", prin intermediul căruia se vor putea pune în practică măsurile de adaptare planificate.

Finanţarea este asigurată de *Mecanismului Financiar Granturi SEE și Norvegiene 2014-2021*, rata maximă a grantului fiind de 100% din costurile totale eligibile ale proiectului pentru autorități locale sau regionale (municipii/consilii județene), pentru elaborarea planurilor de atenuare și adaptare în municipalități.

Finanțarea se acordă oricărei instituții publice în a cărei atribuții intră, printre altele, și protecția mediului și/sau protecția naturii (Consilii Județene, Consilii Locale/municipalități), singură sau in parteneriat cu:

- *parteneri de proiect din Romania*: ONG, SRL, institutie publica (APM, ANANP; CJ, CL etc.), institutie de cercetare, institutie de invatamant;
- *parteneri de proiect din Statele Donatoare*: orice entitate publica sau privata, comerciala sau necomerciala infiintata in unul din Statele Donatoare (Islanda, Liechtenstein și Norvegia).

4.4. VIZIUNE, MISIUNE ŞI OBIECTIVE DE DEZVOLTARE ALE MUNICIPIULUI SLOBOZIA

4.4.1. Viziunea

Municipiul Slobozia s-a angajat pe traiectoria în a deveni un oraș european care respectă mecanismele europene de dezvoltare, principiile și regulile pentru o dezvoltare durabilă, un oraș atractiv și competitiv pentru locuitorii săi, pentru investitori și pentru turiști

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia pentru perioada 2021-2027 stabilește o viziune integrată și exhaustivă pe termen lung asupra dezvoltării durabile a comunității, bazată pe coeziune și competitivitate economică, socială și teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru toți membrii comunității locale, regionale, naționale și transfrontaliere, deopotrivă persoane fizice sau juridice.

Pentru elaborarea viziunii de dezvoltare s-a avut în vedere proiecţia dezvoltării viitoare a localităţii prin prisma aşteptărilor tuturor categoriilor de factori beneficiari şi/sau cu impact direct asupra direcţiei şi intensităţii de dezvoltare a ansamblului resurselor umane şi facilităţilor operaţionale prin care se consolidează potenţialul de creştere a calităţii vieţii în municipiul Slobozia.

Totodată, concomitent cu relevanţa viziunii definite, un aspect deosebit de important a fost reprezentat de consistenţa şi caracterul multidimensional, integrator al acesteia. Astfel, calitatea vieţii este un indicator complex, care exprimă percepţia individului despre existenţa sa în contextul culturii şi a sistemului de valori în care trăieşte.

În formularea viziunii şi obiectivului general privind ţinta localităţii pe termen lung, s-a asigurat respectarea unor principii general valabile, care reprezintă cheia de control în implementarea şi monitorizarea strategiei pe termen scurt, mediu şi lung deopotrivă:

corelaţia directă între strategiile generale naţionale şi regionale, strategiile specifice, măsurile şi proiectele prioritare identificate în funcţie de nevoile comunităţii;

asigurarea nivelului participativ al tuturor factorilor locali prin mecanisme de consultare publică, implicarea tuturor părţilor interesate prin parteneriate public-

privat, a populaţiei la elaborarea sau realizarea unei strategii generale/specifice/proiecte. Populaţia, agenţii economici, implicaţi activ în parteneriate destinate dezvoltării durabile, vor constitui vocea oraşului, care se va face auzită prin participare civică susţinută, prin implicare activă în viaţa oraşului, în beneficiul tuturor;
eficienţa utilizării resurselor umane şi financiare de care dispune comunitatea – proprii sau atrase - prin integrarea lor.

Ca urmare, viziunea propusă reprezintă un deziderat ambiţios, prin care se armonizează întregul spectru de cerinţe şi condiţii prin care să se mobilizeze aspiraţiile şi resursele municipiului spre o dezvoltare integrată durabilă, inteligentă, competitivă.

4.4.2. Misiunea

Pentru o dezvoltare armonioasă și coerentă, Municipalitatea Slobozia și-a propus obiective care să conducă la dezvoltarea economică și socială durabilă a orașului, crearea unei comunităţi active şi dinamice, atragerea de investiţii noi şi proiecte de importanţă strategică pentru oraş şi cetăţeni, în scopul creșterii calităţii vieţii în Municipiul Slobozia

Misiunea are rolul de a conduce la materializarea viziunii la nivelul anului 2027, limita orizontului de planificare al strategiei actuale. Este evident că amploarea deosebită a misiunii asumate face ca aceasta să poată fi îndeplinită numai prin efortul comun și implicarea tuturor factorilor mediului social, economic şi instituţional al municipiului Slobozia.

Astfel, rolul administraţiei locale este acela de a propune şi a asigura cadrul de armonizare a aspiraţiilor şi posibilităţilor actuale pentru definirea şi, ulterior, punerea în practică a planurilor și strategiilor concepute în parteneriat, prin utilizarea eficientă a resursele financiare și umane și prin atratgerea de noi resurse.

Datorită caracterului dinamic al factorilor şi condiţiilor definitorii la un moment dat pentru mediul socio-economic, abordarea privind misiunea viitoare este necesar să fie, de asemenea, dinamică, flexibilă, conectată puternic la mediul intern şi extern de manifestare a vieţii comunităţii.

Administrația publică locală dorește sa fie angrenajul ce va faciclita implementarea prezentei strategii, susținând contribuția fiecărui cetățean la implementarea ei, pentru a atinge obiectivele propuse.

4.5. OBIECTIVELE STRATEGICE ALE STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ A MUNICIPIULUI SLOBOZIA

4.5.1. Contextul definirii obiectivelor strategice

Finanțările europene pentru dezvoltare, se vor concentra pe proiecte inovative, prietenoase cu mediu in viitorul cadru financiar al Uniunii Europene 2021-2027. România dispune în prezent de două strategii naționale care menționează cinci domenii de bază dar, pe lângă acestea, fiecare dintre cele 8 regiuni de dezvoltare are propria sa strategie cu o listă proprie de domeniii identificate. Toate acestea trebuie analizate și îmbinate pentru a obtine niște direcții coerente de dezvoltare integrată.

Și Municipiul Slobozia are în vedere dezvoltarea de documente strategice pentru a stabilii priorități cu scopul de a crea un avantaj în dezvoltarea pe termen lung. Strategiile elaborate la nivel local au o importanță deosebită în ceea ce privește utilizarea fondurilor europene pentru exercițiul financiar 2021-2027, care să ducă la îndeplinirea principalului deziderat al municipiului:

În conformitate cu prevederile aprobate prin *Memorandum-ul* pe tema: *Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027*, este abolut necesară elaborarea unor documente strategice care sa asigure continuarea dezvoltării urbane durabile a Municipiului Slobozia și creșterea calității vieții cetățenilor săi, prin stabilirea unor planuri de acțiune coerente, în toate domeniile importante, precum și prin identificarea tuturor surselor de finanțare care să asigure implementarea cu succes a măsurilor și proiectelor propuse.

Astfel, este evidentă necesitatea implementării proiectului ***„Fundamentarea procesului decizional strategic în vederea promovarii dezvoltarii urbane durabile – PROSPER”,*** *respectiv* elaborarea ***Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia pentru perioada 2021–2027.***

Obiectivul general al proiectului este reprezentat de **promovarea dezvoltării urbane durabile a Municipiului Slobozia, prin elaborarea principalelor documente de planificare strategică**, astfel încât acestea să raspundă condiționalităților de finanțare pentru perioada de programare 2021-2027 a fondurilor europene. Prin implementarea proiectului vor fi asigurate elementele definitorii pentru fundamentarea deciziilor și asigurarea unei planificări strategice integrate și coerente, respectiv *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană*.

Obiectivul general al proiectului este în concordanță cu *obiectivul specific 2.1 al POCA*, respectiv: *"Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația*

publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP".

Totodată**,** proiectul contribuie în mod direct la atingerea *obiectivului general II al SCAP - ,,Implementarea unui management performant în administrația publică*", respectiv a *obiectivului specific 11.1 – „Creșterea coerenței, eficienței, predictibilității și transparenței procesului decizional în administrația publică".*

De asemenea, proiectul va avea un rol important în atingerea *obiectivului specific 11.1.4 – „Creșterea calității procesului decizional la nivelul administrației publice locale, pentru a raspunde în mod fundamentat și coerent nevoilor comunității locale, contribuind la asigurarea instrumentelor necesare pentru o abordare coerentă și coordonată a aspectelor referitoare la procesul decizional, resursele umane, procesele interne, asigurarea calității, ca premise ale dezvoltarii viitoare".*

Astfel, prin implementarea proiectului vor fi stabilite misiunea, viziunea și planul de acțiune pe termen mediu și lung, prin elaborarea documentelor de planificare strategică fundamentale.

Proiectul va conduce la îmbunătățirea proceselor interne la nivelul Municipiului Slobozia, furnizand instrumentele necesare pentru priotizarea investițiilor, încadrarea acestora în timp funcție de conditionalitățile locale, regionale, naționale și europene, pentru evaluarea riscurilor și pentru monitorizarea implementării planurilor de acțiune stabilite.

De asemenea, prin parcurgerea etapelor de consultare publică, atât în etapa de analiză a situației actuale, cât și în cea de formulare a planului de acțiune pentru documentele strategice ce vor fi elaborate, proiectul va contribui la atingerea *obiectivului specific 11.1.5* – „*Consolidarea transparenței decizionale*".

Un alt *obiectiv* atins prin proiect este acela al *dezvoltării de competențe pentru administrația publică, prin formarea profesională, o parte a personalului UAT Slobozia urmând a fi instruită* în aspecte legate de conditionalitățile specifice pentru perioada de finanțare 2021-2027, precum și în privinta procedurilor de prioritizare a proiectelor, de monitorizare a implementării planurilor de acțiune și de evaluare a rezultatelor acestora.

Obiectivele specifice în elaborarea *SIDU 2021-2027 sunt*:

- *necesitatea actualizării documentelor programatice existente, printr-o prelungire a planificării pe termen mediu și lung și stabilirea unor noi obiective, adaptate la noul context social-economic și la noile instrumente de finanțare;*
- *asigurarea unei tranziții de la perioada de programare financiară 2014-2020 către viitoarea perioadă de programare 2021-2027;*
- *asigurarea premiselor unei utilizări eficiente și eficace a fondurilor europene și naționale; Conform documentului* ***„Romania Catching-Up Regions - Dezvoltare urbană sustenabilă 2021-2027" pentru Mun. Slobozia este estimat un buget pentru cheltuieli de capital de 55.166,784 euro, pentru perioada 2021-2029, iar pentru UAT-urile din ZUF: 24.399,179 euro;***

- *necesitatea existenței unei Strategii integrate, care să permită combinarea domeniilor de intervenție din toate cele cinci obiective de politică ale Uniunii Europene;*
- *asigurarea fundamentului pentru o abordare flexibilă pentru perioada de programare 2021- 2027, privind modul de implementare a fondurilor europene, în sensul definirii proiectelor punctuale dedicate administrației locale, dar și a unora care să se încadreze în strategii integrate pentru zone metropolitane sau aglomerări urbane;*
- *analiza efectelor implementării planurilor de acțiune ale documentelor strategice corespunzatoare perioadei anterioare și determinarea deficiențelor și necesităților de acțiune pentru perioada care urmează;*
- *identificarea surselor de finanțare și definirea unui plan de acțiune care să asigure accesarea la un nivel maxim a fondurilor disponibile;*
- *definirea procedurilor de prioritizare a proiectelor pe baza unei analize multicriteriale cu parametrii bine definiți;*
- *stabilirea criteriilor de monitorizare a implementării planului de acțiune, a responsabilităților și modului de management al riscurilor, astfel încât să se asigure obținerea rezultatelor și indicatorilor estimați.*

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027 integrează obiectivele și prioritățile strategice care alcătuiesc o politică economică drept sprijin pentru societate, în scopul de a spori bunăstarea cetățenilor săi, prin creșterea competitivității și productivității, promovarea cunoașterii și a inovării, crearea locurilor de muncă de calitate, creșterea mobilității cetățenilor, consolidarea coeziunii sociale, a echilibrului teritorial și a unei economii competitive.

Viziunea de dezvoltare, obiectivele strategice și obiectivele specifice corespunzătoare stabilesc și dezvoltă un set de măsuri în care sunt integrate, în termeni operaționali, acțiunile programelor de cheltuieli ale guvernanței locale.

4.5.2. Obiective strategice

SIDU 2021-2027 urmărește creșterea bunăstării și calității vieții cetățenilor prin promovarea cunoașterii și a inovării, crearea locurilor de muncă de calitate, creșterea mobilității cetățenilor, consolidarea coeziunii sociale, a echilibrului teritorial și a unei economii durabile și competitive, susținută de administrația locală.

Obiectivul general al ***Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027*** este următorul:

Dezvoltarea economică și socială durabilă a Municipiului Slobozia care să ducă pe termen lung la creșterea calității vieții locuitorilor orașului și transformarea lui într-un centru economic competitiv prin utilizarea eficientă a resurselor fizice și umane, creșterea competitivității mediului de afaceri local și a performanțelor în administrație.

În vederea realizării deziderateloor misiunii strategice a Municipiului Slobozia, se propun următoarele **obiective strategice**:

O.S.1. *Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a energiilor regenerabile*

O.S.2. *Promovarea și susținerea mobilității urbane durabile, prin implementarea unui sistem de transport accesibil, atractiv și sigur, care să conducă la o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport și la asigurarea intermodalității*

O.S.3. *Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile*

O.S.4. *Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată*

O.S.5. *Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială*

O.S.6. *Creșterea calității vieții cetățenilor și a atractivității municipiului prin modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii turistice, culturale, sportive și de agrement*

O.S.7. *Întărirea capacității administrative în vederea asigurării unui proces decizional coerent, eficient și transparent*

Interacțiunea resurselor, corelarea nevoilor comune, concentrarea eforturilor și a responsabilităților partenerilor publici locali, ale căror acțiuni se completează cu viziunea de dezvoltare a mediului privat prin îmbunătățirea proceselor tehnologice folosite și diversificarea activităților ecomomice, vor asigura atingerea obiectivelor strategice asumate.

Implementarea *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană 2021-2027* va determina creșterea nivelului de predictibilitate a acțiunilor, managementul eficient al politicilor publice, crearea conexiunii dintre planificarea politicilor publice și elaborarea bugetelor locale multianuale, creșterea coerenței și eficienței în cheltuirea fondurilor publice. Este imperios necesar ca Strategia să fie elaborată în contextul noilor abordări ale Uniunii

Europene privind modul de gestionare a instrumentelor structurale în cadrul regiunilor dezvoltate și mai puțin dezvoltate la nivel comunitar, și să fie în strânsă corelare cu politicile, planurile și proiectele derulate sau în curs de implementare, cuprinse în *Strategia de dezvoltare* anterioară.

Viziunea, gândirea și implementarea noii strategii trebuie să fie complementară celei din 2016, să completeze programele gândite anterior, coreleze viziunile și conceptele implementate și să asigure bazele tehnologice pentru provocările viitoare.

Pentru a asigura corelarea externă cu alte documente de planificare-programare, în definirea celor **7 obiective strategice** de dezvoltare durabilă a Municipiului Slobozia, au fost analizate și strategiile existente la nivel național, regional și județean aflate în curs de elaborare sau finalizate. Astfel obiectivele de dezvoltare răspund următoarelor **documente de planificare-programare**:

- ***Acordul de parteneriat pentru România aferent perioadei de programare 2021-2027***

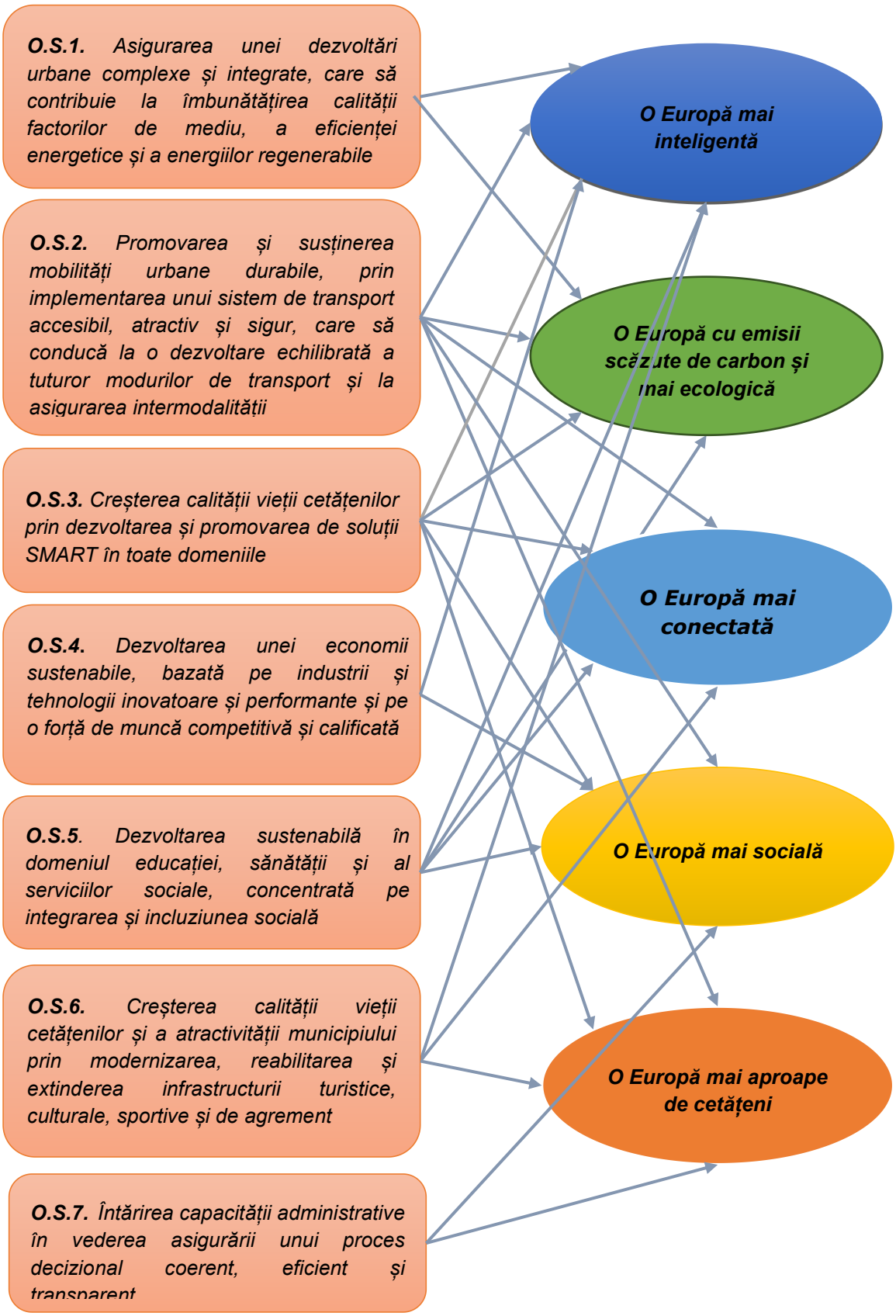
- ***Strategii naționale:***
  - *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*
  - *Strategia de Dezvoltare Teritorială a României - România Policentrică 2035*
  - *Planul National de Relansare și Reziliență (PNRR)*
  - *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030*
  - *Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050*
  - *Planul Național Integrat în Domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) 2021-2030;*
  - *România Educată – Viziune și Strategie 2018-2030;*
  - *Planul de Amenajare a Teritoriului Național Secțiunea VIII - Zone cu resurse turistice;*
  - *Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului 2019-2029*
  - *Master Planul General de Transport al României*
  - *Strategia Națională privind Imigrația pentru perioada 2019 – 2022;*

- ***Strategii și planuri de dezvoltare la nivel regional și județean:***
  - *Planul de Dezvoltare Regională Sud-Muntenia (PDR) 2021-2027*
  - *Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Ialomița (PATJ Ialomița)*
  - *Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) 2016 – 2025 pentru Regiunea de Dezvoltare Sud–Muntenia.*

De asemenea, Obiectivele strategice, prin care se urmărește realizarea viziunii generale la orizontului anului 2027 și îndeplinirea misiunii asumate, au fost formulate în concordanță cu cele ***5 obiective politice ale Politicii de coeziune a Uniunii Europene și cu cele 17 obiective strategice ale Agendei 2030***, cu scopul de a

contribui inclusiv la realizarea Țintelor 2030 asumate în ***Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030***.

Corespondența între obiectivele strategice și obiectivele de politică 2021-2027 ale Uniunii Europene

Corespondența între obiectivele strategice ale *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027* și politicile și obiectivele stabilite la nivel european și național este evidențiată în diagrama de mai sus, respectiv în tabelul următor:

Tabel 4.1.Corespondența cu obiectivele Agendei 2030

Obiectiv Agenda 2030	Obiectiv strategic SIDU
1. Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context	*O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială*
2. Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile	*O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială*
3. Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă	*O.S.4. Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată* *O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială*
4. Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți	*O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială*
5. Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate	*O.S.3. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile* *O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială*
6. Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitației pentru toți	*O.S.1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a energiilor regenerabile* *O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială*

7. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern	*O.S.1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a energiilor regenerabile* *O.S.3. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile* *O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială*
8. Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți	*O.S.4. Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată* *O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială* *O.S.6. Creșterea calității vieții cetățenilor și a atractivității municipiului prin modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii turistice, culturale, sportive și de agrement*
9. Construirea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației	*O.S.2. Promovarea și susținerea mobilității urbane durabile, prin implementarea unui sistem de transport accesibil, atractiv și sigur, care să conducă la o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport și la asigurarea intermodalității* *O.S.3. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile* *O.S.4. Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată* *O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială*

10. Reducerea inegalităților în interiorul țării și între țări	*O.S.4. Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată* *O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială*
11. Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile	*O.S.1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a energiilor regenerabile* *O.S.2. Promovarea și susținerea mobilității urbane durabile, prin implementarea unui sistem de transport accesibil, atractiv și sigur, care să conducă la o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport și la asigurarea intermodalității* *O.S.3. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile* *O.S.4. Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată* *O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială* *O.S.6. Creșterea calității vieții cetățenilor și a atractivității municipiului prin modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii turistice, culturale, sportive și de agrement* *O.S.7. Întărirea capacității administrative în vederea asigurării unui proces decizional coerent, eficient și transparent*
12. Asigurarea unor modele de consum și producție durabile	*O.S.4. Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată* *O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale,*

	concentrată pe integrarea și incluziunea socială
13. Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor	*O.S.1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a energiilor regenerabile* *O.S.2. Promovarea și susținerea mobilității urbane durabile, prin implementarea unui sistem de transport accesibil, atractiv și sigur, care să conducă la o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport și la asigurarea intermodalității* *O.S.3. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile* *O.S.4. Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată* *O.S.7. Întărirea capacității administrative în vederea asigurării unui proces decizional coerent, eficient și transparent*
14. Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă	*O.S.1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a energiilor regenerabile* *O.S.3. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile*
15. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate	*O.S.1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a energiilor regenerabile* *O.S.3. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile* *O.S.6. Creșterea calității vieții cetățenilor și a atractivității municipiului prin modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii turistice, culturale, sportive și de agrement*

16. Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile	*O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială* *O.S.7. Întărirea capacității administrative în vederea asigurării unui proces decizional coerent, eficient și transparent*
17. Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă	*O.S.3. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile* *O.S.4. Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată* *O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială* *O.S.6. Creșterea calității vieții cetățenilor și a atractivității municipiului prin modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii turistice, culturale, sportive și de agrement* *O.S.7. Întărirea capacității administrative în vederea asigurării unui proces decizional coerent, eficient și transparent*

4.5.3. Domenii de interventie și acțiuni specifice

În cadrul fiecărui obiectiv strategic, au fost identificate domenii de intervenție, care să permită gruparea proiectelor într-un mod logic și coerent, în vederea asigurării unei mai ușoare corelări cu sursele de finanțare identificate și a facilitării identificării proiectelor complementare.

Domeniile de intervenție (D.I.) corespunzătoare obiectivelor strategice (OS) ale *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027* sunt următoarele:

Tabel 4.2. Domenii de intervenție corespunzătoare obiectivelor strategice

Obiective strategice	Domenii de Intervenție
O.S.1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a energiilor regenerabile	D.I.1.1. Îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor prin extinderea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii de utilități
	D.I.1.2. Creșterea eficienței energetice, promovarea energiilor regenerabile și managementul situațiilor de risc
	D.I.1.3. Îmbunătățirea calității factorilor de mediu prin protejarea biodiversității și a patrimoniului natural și prin managementul deșeurilor
O.S.2. Promovarea și susținerea mobilității urbane durabile, prin implementarea unui sistem de transport accesibil, atractiv și sigur, care să conducă la o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport și la asigurarea intermodalității	D.I.2.1. Creșterea calității, eficienței și siguranței sistemului de transport prin reabilitarea și extinderea infrastructurii rutiere și implementarea de sisteme inteligente de transport
	D.I.2.2. Creșterea eficienței, accesibilității și atractivității transportului public și a modurilor de deplasare nepoluante
O.S.3. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile	D.I.3.1. Dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile, în vederea creșterii calității vieții cetățenilor
O.S.4. Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată	D.I.4.1. Dezvoltarea și sprijinirea structurilor și serviciilor suport pentru mediul de afaceri și creșterea competitivității economice a întreprinderilor mici și mijlocii
	D.I.4.2. Dezvoltarea capitalului uman prin creșterea accesului și participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și pregătirea unei forțe de muncă competitive și orientate spre nevoi reale ale pieței muncii
O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială	D.I.5.1. Asigurarea unei infrastructuri educaționale moderne și creșterea accesibilității la aceasta
	D.I.5.2. Asigurarea unor servicii sociale și de sănătate de calitate și promovarea incluziunii sociale
O.S.6. Creșterea calității vieții cetățenilor și a atractivității municipiului prin modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii turistice, culturale, sportive și de agrement	D.I.6.1. Dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii turistice
	D.I.6.2. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii sportive, a facilităților socio-culturale și de petrecere a timpului liber
O.S.7. Întărirea capacității administrative în vederea asigurării	D.I.7.1. Consolidarea și dezvoltarea capacității administrative și creșterea calității serviciilor publice

Obiective strategice	Domenii de Intervenție
unui proces decizional coerent, eficient și transparent	D.I.7.2. Creșterea transparenței procesului decizional

4.6. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

4.6.1. Portofoliul de proiecte

***Banca Mondială* a realizat, în anul 2020, o bază de date ce include portofoliul de proiecte al tuturor municipiilor și orașelor din România**. Aceste liste de proiecte au fost preluate din *Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU)* disponibile ale municipiilor și orașelor din România.

Proiectele preluate au fost încadrate pe cele **6 obiective relevante *Politicii Urbane a României***:

I. ***Orașe mai inteligente***
II. ***Orașe mai ecologice, fără emisii de carbon***
III. ***Orașe mai conectate***
IV. ***Orașe mai sociale***
V. ***Orașe mai aproape de cetățeni***
VI. ***Capacitate Administrativă***

POLITICA URBANĂ [297] reprezintă viziunea de dezvoltare urbană durabilă, incluzivă și reziliență a României. Ea va stabili o agendă comună a autorităților publice de la nivel central și local pentru îmbunătățirea cadrului de dezvoltare urbană, prin furnizarea unui set de măsuri coerente și prin coordonarea și corelarea domeniilor sectoriale și a diferiților actori.

***Politica Urbană* este elaborată în cadrul unui proiect de asistență tehnică derulat de *Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației* și *Banca Mondială* în perioada septembrie 2019–martie 2022.**

[297] *Sursa: https://citadini.ro/*

Proiectul "*Elaborarea politicii urbane ca instrument de consolidare a capacității administrative și de planificare strategică a zonelor urbane din România*" este cofinanțat din *Fondul Social European (FSE),* prin *Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014 – 2020 (cod SMIS 129720, cod SIPOCA 711).*

Obiectivul proiectului constă în elaborarea *Politicii Urbane* ca instrument de consolidare a capacității administrative și de planificare strategică a orașelor din România, prin:

fundamentarea cadrului normativ, investițional și financiar;
schimbarea mentalității în ceea ce privește procesul de dezvoltare urbană.

Politica Urbană va cuprinde un set de principii directoare de planificare, dezvoltare, management și susținere a zonelor urbane de toate dimensiunile, ce va rezulta în urma unui proces colaborativ și de stabilire a responsabilităților între toate nivelurile de guvernare, bazat pe implicarea tuturor actorilor urbani relevanți, inclusiv societatea civilă și sectorul privat.

Politica Urbană va respecta principiul autonomiei locale și subsidiarității. Ea nu are rolul de a înlocui politicile urbane și strategiile locale, ci de a le fundamenta.

O politică urbană națională pentru toate categoriile de zone urbane este **fundamentală** în implementarea obiectivelor de dezvoltare ale ***Noii Agende Urbane*** aprobate în cadrul *Conferinței Habitat III a Organizației Națiunilor Unite*, în 2016, respectiv în implementarea acțiunilor *Agendei Urbane pentru UE*.

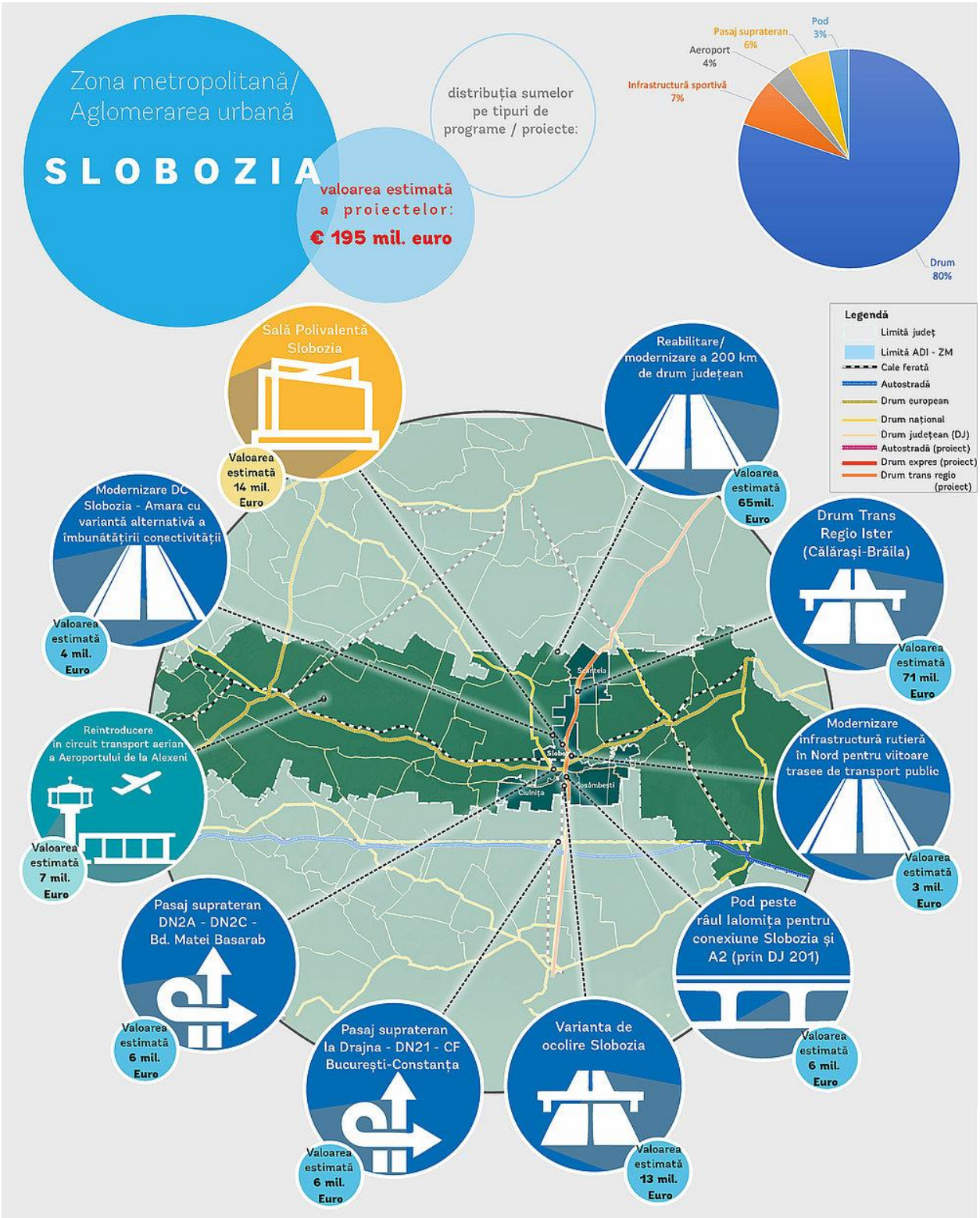
Politica Urbană va fi elaborată în conformitate cu prevederile *Noii Carte de la Leipzig*, document ce va fi aprobat în cadrul Președinției Germaniei la Consiliul UE, semestrul II 2020. Ea va asigura un **cadru unic de planificare** care va fundamenta programele de finanțare cu fonduri europene și naționale, pregătind astfel următorul exercițiu de finanțare 2021-2027. În final, Politica Urbană va fi adoptată prin *Hotărâre de Guvern*.

În acest context, în anul 2018, *Banca Mondială în parteneriat cu Federația Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România (FZMAUR)* și cu sprijinul autorităților publice subnaționale a identificat o serie de proiecte de dezvoltare urbană și cu impact metropolitan pentru București și cele 40 de reședințe de județ din România.

Pentru proiectele care nu au avut alocat un anumit buget în strategie, acesta a fost estimat. Estimarea bugetelor pe proiecte s-a făcut in principal în conformitate cu proiectele deja contractate, semnate și finanțate pe diferite programe operaționale. În principal, proiectele sunt aferente perioadei de programare 2014-2023, dar, din păcate, au existat situații când unele strategii nu fost actualizate.

În anul 2019, cetățenii au fost invitați să prioritizeze aceste proiecte, în funcție de importanța pentru comunitatea locală, în cadrul celei mai mari campanii de consultare publică din țară pe tema dezvoltării urbane, respectiv metropolitane. În urma acestui exercițiu de selectare, consultare și prioritizare, a fost dezvoltată prima viziune de

dezvoltare metropolitană a României, mai exact **au fost agreate în comun, de către autoritățile publice și cetățenii din întreaga țară, aproximativ 10 proiecte de dezvoltare urbană, cu impact metropolitan și importante din punct de vedere strategic, pentru București și cele 40 de reședințe de județ din România.**

În ceea ce privește Portofoliul de proiecte prevăzut pentru aplicarea ***Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia 2021-2027,*** acesta a fost stabilit prin respectarea următoarelor **cerințe**:

- *Să conducă la realizarea viziunii strategice a Municipiului Slobozia în perspectiva anului 2027;*
- *Să utilizeze la potențial maxim facilitățile de investiții eficiente identificate prin elementele de tipul „Oportunităților" reliefate prin analiza SWOT realizată pe domenii specifice relevante;*
- *Să satisfacă acoperirea unei nevoi actuale reale, stringente, conform rezultatelor din categoria „Puncte slabe" evidențiate în analiza SWOT;*
- *Să amelioreze/elimine condițiile favorizante de manifestare viitoare a unor elemente de categoria „Amenințări" evidențiate în analiza SWOT;*
- *Să producă efecte durabile în timp și să permită dezvoltarea /modernizarea facilă și flexibilă, în perspectiva unor necesități suplimentare apărute ulterior și/sau cerințe noi impuse de noile condiții tehnologice evidențiate pe parcurs;*
- *Să vizeze un spectru cât mai larg de beneficiari direcți/indirecți ai rezultatelor obținute în urma implementării proiectului respectiv;*
- *Să satisfacă restricțiile impuse de respectarea criteriilor de mediu aplicabile și să contribuie la potențarea factorilor calitativi de mediu;*
- *Să se bazeze pe o atitudine anticipativă și comprehensivă privind evidențierea ex-ante a factorilor de risc, cu minimizarea acestora pe cât de mult posibil;*
- *Să conducă la completarea setului de valențe pentru creșterea prestigiului municipiului și crearea unor elemente de specificitate locală.*

Prezentăm mai jos portofoliul de proiecte aferente *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului SLobozia* 2021-2027, cu **repartiția proiectelor pe obiective strategice, domenii de intervenție și acțiuni**.

4.6.2. Surse de finanțare

În tabelul următor sunt prezentate valorile estimate de implementare a proiectelor propuse, precum și sursa de finanțare identificată pe baza informațiilor existente la momentul elaborării *SIDU Slobozia 2021-2027*.

După apariția documentelor prin care se vor stabili condițiile specifice de finanțare pentru diferite programe operaționale și subdiviziuni ale acestora (*Ghidurile de finanțare*) se vor reevalua/completa informațiile prezentate mai jos. De asemenea, vor fi avute în vedere și alte surse de finanțare, în funcție de disponibilitatea acestora. Perioada de implementare a proiectelor este considerată ca fiind cea acoperită de orizontul strategic al documentului, aceasta urmând a fi actualizată în funcție de etapele de disponibilizare a fondurilor nerambursabile.

Tabel 4.3. Portofoliul de proiecte

Nr. Crt.	Denumirea proiectului	Valoarea proiectului (EURO)	Sursă de finanțare
O.S.1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a energiilor regenerabile			
D.I.1.1.Îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor prin extinderea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii de utilități			
1.	Investiții în ansambluri de locuințe	4.000.000	Buget local, PR Sud-Muntenia, alte surse
2.	Extinderea și modernizarea rețelelor tehnico-edilitare în cartierele nou construite	3.000.000	Buget local, POIM
3.	Extindere rețele utilități - canalizare menajeră, pluvială, apă, gaze naturale și energie electrică – Etapa I	3.000.000	PDD, Buget local, alte surse
4.	Extindere rețele utilități - canalizare menajeră, pluvială, apă, gaze naturale și energie electrică – Etapa II	2.000.000	PDD, Buget local, alte surse
5.	Implementarea unui sistem de monitorizare și contorizare a utilităților din oraș (apă, canalizare, gaze naturale, electricitate) în vederea optimizării consumurilor populației și totodată pentru informarea corectă și rapidă (prin intermediul site-ului Internet al Primăriei sau un portal public) cu privire la situația din teren: avarii, lucrări, intervenții etc	2.000.000	Buget local, fonduri structurale, alte surse
6.	Construirea și reabilitarea rețelei de canalizare în zona industrială Vest și Nord-Est	6.000.000	PDD, Buget local, alte surse
7.	Redimensionarea rețelei de canalizare din zona de Nord a municipiului și extinderea rețelei în zona locuințelor Ceres-Bora	6.000.000	PDD, Buget local, alte surse
8.	Branșarea la rețeaua de canalizare a gospodăriilor ai căror proprietari nu au posibilități financiare de executare a lucrărilor, conf. Legii 241/2006, art. 12	1.500.000	Buget local, alte surse
9.	Realizarea unui sistem de evacuare a apelor pluviale	3.000.000	PDD, Buget local, alte surse

D.I.1.2. Creșterea eficienței energetice, promovarea energiilor regenerabile și managementul situațiilor de risc			
10.	Reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public din Municipiul Slobozia – Etapa I	1.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
11.	Reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public din Municipiul Slobozia – Etapa II	1.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
12.	Reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public din Municipiul Slobozia – Etapa III	1.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
13.	Menținerea și întreținerea S.I.P. din Municipiul Slobozia	-	Buget local, alte surse
14.	Studiu de oportunitate privind externalizare S.I.P. Municipiul Slobozia	60.000	Buget local, PPP
15.	Sistem de iluminat public cu consum redus de energie/ ecologic	1.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse, PPP, ESCO
16.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Grădiniței cu Program Normal „Lumea Copiilor” – str. C.D. Gherea nr.4, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
17.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Grădiniței cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată”, str. Mihai Eminescu, Nr.6, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
18.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Grădiniței cu Program Prelungit „Junior”, str. Alexandru Odobescu, Nr. 8, Slobozia	200.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
19.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Grădiniței cu Program Prelungit „Piticot”(Nr.2), str. Cosminului, Slobozia	200.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
20.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Grădiniței cu Program Prelungit „Voinicelul”, str. Sporturilor, Nr. 4, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
21.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Școlii Gimnaziale „Sfântul Andrei” + grădiniță, str. Matei Basarab nr.35, Slobozia	350.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
22.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Școlii Gimnaziale nr. 3, B-dul. Unirii nr.14, Slobozia	350.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
23.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Școlii Gimnaziale nr.5 – str. Școlii nr.9, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte

			surse
24.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Seminarului Teologic „Sf. Ioan Gură de Aur”, str. Al. Odobescu nr.2, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
25.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Colegiului Național „Mihai Viteazu”, B-dul. Unirii nr.10, Slobozia	400.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
26.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Liceului de Arte „Ionel Perlea”, str. Mihai Viteazu nr.3, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
27.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Liceului Tehnologic „Alexandru Ioan Cuza”, str. Lacului nr.10, Slobozia	500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
28.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Liceului Tehnologic „Înălțarea Domnului”- Școala Gimnazială nr.5, Aleea Pieții nr.8, Slobozia	400.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
29.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Liceului Tehnologic „Înălțarea Domnului”, Aleea Pieții nr.8, SloboziaCE	400.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
30.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Liceului Pedagogic „Matei Basarab”, B-dul. Matei Basarab nr.5, Slobozia	400.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
31.	Îmbunătățirea eficienței energetice a Liceului Tehnologic „Mihai Eminescu”, str. Lacului nr.10, Slobozia	400.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
32.	Cresterea eficientie Energetice in Cladirile Publice	3.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
33.	Reabilitarea și modernizarea clădirilor publice – centre sociale	1.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
34.	Reabilitarea și modernizarea clădirilor publice-administrative - Clădire Serviciul Public Comunitar Local de Evidenţă a Persoanelor Slobozia	500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
35.	Reabilitarea și modernizarea clădirilor publice-administrative - Clădire Primăria Municipiului Slobozia	1.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, Buget de Stat, alte surse
36.	Reabilitarea fațadelor din centrul administrativ (ex. bloc G5) care afectează imaginea publică a Municipiului Slobozia	1.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse

37.	Eficiență energetică (pachet clădiri rezidențiale)	3.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
38.	Creșterea eficientei energetice in blocurile de locuințe	25.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
39.	Utilizarea surselor de energie neconvenţională prin utilizarea panourilor solare si fotovoltaice	3.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
39.1	Creșterea eficienței energetice - Centru de Educație Non-Formală Slobozia	882.207,37	PR Sud-Muntenia, Buget local
D.I.1.3. Îmbunătățirea calității factorilor de mediu prin protejarea biodiversității și a patrimoniului natural și prin managementul deșeurilor			
40.	Conservarea, ameliorarea și extinderea biodiversității fondului forestier	300.000	Surse private, bugetul local, PO Mediu, alte surse
41.	Campanie de conștientizare a beneficiilor adoptării de tehnologii nepoluante de către agenții economici	30.000	Buget Local, fonduri structurale, alte surse
42.	Supravegherea și eliminarea totală a practicilor ilegale de deversare pe sol a oricăror substanțe lichide poluante, precum și a depozitării necontrolate de deșeuri	50.000	Buget Local, fonduri structurale, alte surse
43.	Generalizarea colectării selective a deșeurilor	5.000.000	Buget Local şi bugetul CJ, fonduri structurale, alte surse
44.	Sistem de colectare a deșeurilor municipale utilizând stații inteligente subterane	800.000	Buget Local, Fonduri Europene, alte surse
45.	Modernizarea serii prin dotarea cu echipamente specializate pentru conversia deșeurilor	2.000.000	Buget local, alte surse
46.	Branșarea la rețeaua de energie electrică a depozitului de deșeuri animaliere și vegetale din Cartierul Slobozia Nouă - depozit de compost	200.000	Buget local, alte surse
47.	Construcția/reabilitarea de stații de reciclare	300.000	Buget Local, Fonduri Europene, alte surse
48.	Program de educare și informare a populației cu privire la managementul deșeurilor și impactul asupra mediului	100.000	Buget Local, Fonduri Europene, alte surse

49.	Decontaminarea și ecologizarea terenurilor afectate de activitatea industrială și a siturilor contaminate	3.000.000	Buget Local, Fonduri Europene, alte surse
50.	Modernizare/reabilitare, curățare - Canalul de desecare din Zona de Nord a Municipiului Slobozia	2.500.000	PDD, Buget local, alte surse
51.	Înființarea de perdele de protecție vegetale în locurile din Municipiu care sunt predispuse la intensificări de vânt și cantități importante de zăpadă - în colaborare cu Compartimentul de Situații de Urgență și Cadastru	2.000.000	Buget local, alte surse
52.	Sistem integrat de monitorizare și informare referitor la calitatea factorilor de mediu	150.000	Buget Local, alte surse
O.S.2. Promovarea și susținerea mobilității urbane durabile, prin implementarea unui sistem de transport accesibil, atractiv și sigur, care să conducă la o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport și la asigurarea intermodalității			
D.I.2.1. Creșterea calității, eficienței și siguranței sistemului de transport prin reabilitarea și extinderea infrastructurii rutiere și implementarea de sisteme inteligente de transport			
53.	Reabilitare căi de rulare transport public, (Str. M. Basarab) - (B-dul. Chimiei)	5.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
53.1	Reabilitare căi de rulare ale transportului public în Municipiul Slobozia – proiect etapizat	1.189.118	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
54.	Modernizare drum comunal DC53 între Slobozia – Amara ca variantă alternativă de îmbunătățire a conectivității între cele doua localități	3.610.000	Fonduri naționale PNDL, Buget local, alte surse
55.	Modernizarea sistemelor și echipamentelor de întreținere a drumurilor din Municipiul Slobozia	3.500.000	SEE, Buget local, alte surse
56.	Crearea unei legături rutiere între municipiul Slobozia - orașul Amara - Slobozia Nouă	8.000.000	PT, Buget local, alte surse
57.	Centura ocolitoare din zona de Nord pentru orașul Slobozia	19.000.000	PT, Buget local, alte surse
58.	Modernizarea completă a axului est-vest reprezentat de Bd. Matei Basarab între giratoriu Gară și intersecția Petrom (modernizarea infrastructurii rutiere, amenajarea trotuarelor, amenajarea stațiilor	4.400.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse

	de autobuz)		
59.	Reabilitarea intersecției Bd. Matei Basarab – DN2A – DN21 în scopul fluidizării traficului și creșterea siguranței pietonilor și participanților la trafic	500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
60.	Creșterea capacității de transport prin crearea unui nou pod rutier peste râul Ialomița, în zona Bora (CNAIR)	20.000.000	PNRR, Buget local, alte surse
61.	Construcția unui pasaj suprateran la intersecția DN2A - DN2C – Bd. Matei Basarab pentru asigurarea fluidizării traficului	6.000.000	Fonduri naționale PNDL, Buget local, alte surse
62.	Modernizarea completă a Șoselei Brăilei – modernizarea infrastructurii rutiere, amenajarea trotuarelor, amenajarea stațiilor de autobuz	1.600.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
63.	Modernizarea completă a infrastructurii rutiere în zona centrală (P-ța. Gării – Bd. Unirii – Bd. Cosminului) – modernizarea infrastructurii rutiere, amenajarea trotuarelor, amenajarea stațiilor de autobuz	1.600.000	Fonduri naționale, Buget local, alte surse
64.	Modernizarea infrastructurii rutiere în zona centrală pentru susținerea de trasee de transport public în comun: Str. Mihail Sadoveanu - Str. Ialomiței - Chimiei - Decebal - Lacului - Str. Nordului - Str. Viilor - Str. Ștefan cel Mare	3.380.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
65.	Modernizare infrastructură rutieră Șos. Chimiei între Bd. Matei Basarab și Șos. Sudului	550.000	Fonduri naționale, Buget local, alte surse
66.	Modernizarea infrastructurii rutiere în zona de Nord pentru susținerea de trasee transport public în comun: Str. Viitor – Str. Ianache – Șos. Nordului – Str. Clošca – Str. Gării	2.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
67.	Reabilitare pasaj pietonal peste râul Ialomița	5.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
68.	Studiu pentru reorganizarea circulației rutiere la nivelul Municipiului Slobozia, în vederea reducerii emisiilor GES	500.000	Buget local, alte surse
69.	Cresterea sigurantei si accesibilitatii spatiilor publice prin realizarea treceri de pietoni	2.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte

	inteligente		surse
70.	Sistem inteligent de trafic management și monitorizare bazat pe soluții inovative	2.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
71.	Extindere Sistem Inteligent de Management al Traficului si Prioritizare a Transportului Public	2.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
72.	Demolare clădiri degradate (vechile centrale care nu mai pot fi reabilitate și coșurile de fum) - parcări noi	1.000.000	Buget local, alte surse
73.	Identificare spații pentru parcări și realizarea acestora	1.000.000	Buget local, alte surse
73.1	Mobilitate urbana Multimodala Sustenabila – Slobozia Nord	7.341.842	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
D.I.2.2. Creșterea eficienței, accesibilității și atractivității transportului public și a modurilor de deplasare nepoluante			
74.	Semnarea unui Contract Public de Servicii cu operatorul de transport public, în conformitate cu Regulamentul CE 1370/2007	30.000	Buget local, alte surse
75.	Construcție pistă de biciclete Bd. General Magheru în cartier Bora	800.000	PR Sud-Muntenia, CLLD
76.	Construcție pistă de biciclete spre ieșirea către municipiul Urziceni	500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
77.	Construcție pistă de biciclete pentru asigurarea conexiunii între Parcul Mare – Parcul Ialomița (traseu Șos. Sudului) și continuarea către Mănăstirea Sf. Voievozi și legătura cu Bd. Matei Basarab	1.000.000	Buget local, alte surse
78.	Rețea integrată de piste de biciclete pentru facilitarea mobilității alternative nepoluante	1.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
79.	Sistem alternativ de mobilitate urbană utilizând stații automate de închiriere a bicicletelor	1.600.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
80.	Extindere Sistem Alternativ de Mobilitate Urbană	2.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
81.	Reabilitarea și modernizarea zonei pietonale Casa Armatei și conectarea la rețeaua extinsă	1.250.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte

	de mobilitate urbană		surse
82.	Reabilitarea, modernizarea și conectarea zonei pietonale dintre străzile Ialomiței și Aleea Pieții cu acces la B-dul. Matei Basarab, la zona extinsă de mobilitate urbană	750.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
83.	Terminal Intermodal de Transport Public al Municipiului Slobozia	1.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
84.	Rețea de stații de încărcare pentru autoturisme electrice	600.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
84.1	Modernizarea transportului public din Municipiul Slobozia" – proiect etapizat	2.234.605	PR Sud-Muntenia, Buget local
O.S.3. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile			
D.I.3.1. Dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile, în vederea creșterii calității vieții cetățenilor			
85.	Smart building management platform - Sistem integrat de monitorizare, control și eficiență energetică - clădirile publice	3.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
86.	Sistem Inteligent tip IoT de colectare proactivă a deșeurilor municipale și dezvoltarea unui centru de colectare gratuită a deșeurilor reciclabile	2.000.000	PDD, Buget local, alte surse
87.	Modernizarea și extinderea infrastructurii de comunicații necesară utilizării sistemelor TIC în instituțiile publice	500.000	Buget local, alte surse
88.	Centrul Operațional de Management Integrat inclusiv Aplicații de tip Smart-Comunity pentru Cetățenii Municipiului Slobozia	6.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
89.	Smart City Transportation Hubs - Retea de statii inteligente pentru Transportul public în Zona Urbană Funcțională	2.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
90.	Ride Sharing - School Bus - Platformă de ride sharing pentru promovarea soluțiilor de transport în comun pentu elevi și studenți	1.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
91.	Smart City Zone (Cartier Garii Noi)	2.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
92.	Introducerea unei politici de management al parcărilor, inclusiv implementarea sistemelor	500.000	Buget local, alte surse

	de Smart Parking		
93.	Creşterea utilizării tehnologiei informațiilor și comunicațiilor în sistemul socio-medical, prin implementarea de soluţii de tip e-sănătate, utilizarea reţelelor de tele-medicină, etc.	2.000.000	PS, PNRR, Buget local, alte surse
94.	Dezvoltarea de aplicații de tip e-guvernare, e-sănătate și e-educație	1.500.000	Buget local, alte surse
95.	Modernizarea Spațiilor Publice cu Mobilier Urban Inteligent	8.925.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
96.	Asigurarea conexiunii Internet gratuite în spații publice	150.000	Buget local, alte surse
97.	Net City Slobozia - Rețea subterană unică pentru comunicații, fibră optică și rețele electrice	1.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
98.	Wi-fi în spații publice pentru Stadionul 1 Mai, Complex 1 Mai	50.000	Buget local, alte surse
99.	Safe City - Soluții Inteligente de Siguranță Publică și Management al Situațiilor de Urgență	3.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
100.	Primaria Digitală - Proiect integrat de digitalizare a entităților din cadrul Primăriei Municipiului Slobozia	3.000.000	PCIDIF, PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
O.S.4. Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată			
D.I.4.1. Dezvoltarea şi sprijinirea structurilor şi serviciilor suport pentru mediul de afaceri și creșterea competitivității economice a întreprinderilor mici și mijlocii			
101.	Centru expozițional multifuncțional	3.000.000	Buget local, PR Sud-Muntenia, Fonduri guvernamentale, alte surse
102.	Extinderea Centrului Multifuncțional Bora pentru desfășurarea de activități educative, culturale și recreative, adresate tuturor categoriilor de vârstă	350.000	Buget local, PR Sud-Muntenia, Fonduri guvernamentale, POCU, alte surse
103.	Centru suport pentru promovarea inovării - Facilitarea investițiilor tehnologice în IMM-uri, inclusiv tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificiala, customizare de masă	1.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse

104.	Incubator general de afaceri şi pentru agricultură	1.000.000	Buget local, PR Sud-Muntenia, Fonduri guvernamentale, alte surse
105.	Sprijinirea agriculturii conservative	1.000.000	Buget local, Buget de stat, PNDR, alte surse
106.	Creșterea vizibilităţii produselor şi serviciilor locale, precum şi a oportunităţilor pentru dezvoltarea de afaceri	1.000.000	Buget local, contribuţii ale agenţilor economici, alte surse
107.	Centru de inovare în domeniul produselor alimentare	1.500.000	Buget local, contribuţii ale agenţilor economici, POC, alte surse
108.	Studiu privind Planul de Dezvoltare Periurbană Slobozia	200.000	Buget local, alte surse
109.	Finalizarea aplicării Planului Integrat de Dezvoltare Urbană a municipiului Slobozia	200.000	Buget local, alte surse
110.	Elaborarea unei Strategii de Marketing Local	25.000	Buget local, alte surse
111.	Crearea unui centru de consiliere în afaceri	20.000	Buget local, alte surse
111 bis.	Modernizare și realizare zona comercială flori, Zona Elegant, Slobozia	155.000	ADI, Buget local
D.I.4.2. Dezvoltarea capitalului uman prin creșterea accesului și participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și pregătirea unei forțe de muncă competitive și orientate spre nevoi reale ale pieței muncii			
112.	Bază de date a ocupațiilor	20.000	Buget local, alte surse
113.	Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri	50.000	Buget local, Buget județ, POCU, contribuţii ale agenţilor economici, alte surse
114.	Realizarea unui Târg de oferte de muncă, în colaborare cu AJOFM și instituțiile de învățământ	20.000	Buget local, alte surse
O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială			
D.I.5.1. Asigurarea unei infrastructuri educaționale moderne și creșterea accesibilității la aceasta			
115.	Creșterea calității serviciilor educaționale în municipiul Slobozia prin construirea unei creșe și grădinițe în Cartierul Gării Noi	1.000.000	PR Sud-Muntenia, CNI, Buget local, alte surse
116.	Reabilitarea, modernizarea clădirilor și	300.000	PR Sud-Muntenia,

	echiparea infrastructurii educaționale a Grădiniței cu Program Normal „Lumea Copiilor” – str. C.D. Gherea Nr.4, Slobozia		Buget local, alte surse
117.	Reabilitarea, modernizarea clădirilor și echiparea infrastructurii educaționale a Grădiniței cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată”, str. Mihai Eminescu, Nr.6, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
118.	Reabilitarea, modernizarea clădirilor și echiparea infrastructurii educaționale a Grădiniței cu Program Prelungit „Junior”, str. Alexandru Odobescu, Nr. 8, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
119.	Reabilitarea, modernizarea clădirilor și echiparea infrastructurii educaționale a Grădiniței cu Program Prelungit „Piticot” (Nr.2), str. Cosminului, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
120.	Reabilitarea, modernizarea clădirilor și echiparea infrastructurii educaționale a Grădiniței cu Program Prelungit „Voinicelul”, str. Sporturilor, Nr. 4, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
121.	Reabilitarea, modernizarea clădirilor și echiparea infrastructurii educaționale a Grădiniței cu Program Normal „Pinocchio” (Nr.1), str. Aleea Nordului Nr. 3, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
122.	Reabilitarea, modernizarea clădirilor și echiparea infrastructurii educaționale a Grădiniței cu Program Normal Nr.2, str. Aleea Băii, Nr. 10, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
123.	Reabilitarea, modernizarea clădirilor și echiparea infrastructurii educaționale a Școlii Gimnaziale „Sfântul Andrei” + grădiniță, str. Matei Basarab nr.35, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
124.	Reabilitarea, modernizarea clădirilor și echiparea infrastructurii educaționale a Școlii Gimnaziale nr. 3, B-dul. Unirii nr.14, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
125.	Reabilitarea, modernizarea clădirilor și echiparea infrastructurii educaționale a Școlii Gimnaziale nr. 4, Aleea Școlii nr.4, Slobozia	800.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
126.	Reabilitarea, modernizarea clădirilor și echiparea infrastructurii educaționale a Școlii Gimnaziale nr.5 – str. Școlii nr.9, Slobozia	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
127.	Modernizarea și echiparea Liceului Tehnologic „Alexandru Ioan Cuza”, str.	1.000.000	PR Sud-Muntenia,

	Lacului nr.10, Slobozia		Buget local, alte surse
128.	Modernizarea și echiparea Liceului Tehnologic „Înălțarea Domnului”, Aleea Pieții nr.8, Slobozia	1.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
129.	Modernizarea și echiparea Liceului Tehnologic „Mihai Eminescu”, str. Lacului nr.10, Slobozia	1.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
130.	Dezvoltarea sistemului educațional pentru instituțiile de învățământ din municipiul Slobozia, prin implementarea unei Platforme E- Educație	200.000	Buget local, POC PR Sud-Muntenia, alte surse
131.	Reabilitare, eficientizare energetica cladirea internatului licetului tehnologic Mihai Eminescu	5.000.000	Buget local, POC PR Sud-Muntenia, alte surse
132.	Construirea și dotarea unor campusuri pentru licee, centru de excelență (cantină, bibliotecă, teren sport, etc.)	30.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
133.	Formarea iniţială şi continuă a cadrelor didactice şi resurselor umane din unităţile de învățământ	500.000	Buget local, Buget Județean, Buget de stat, POCU, PR Sud-Muntenia, alte surse
134.	Creșterea calității serviciilor sociale și asigurarea educației timpurii în Municipiul Slobozia prin construcția și dotarea unei creșe	1.200.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
135.	Creșterea nivelului de dotare cu tehnică de calcul și asigurarea conexiunii la Internet pentru unitățile de învățământ de la toate nivelurile	4.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
136.	Program de promovare și îmbunătățire a condițiilor igienico-sanitare din unitățile de învățământ	300.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
137.	Program de organizare a stagiilor de practică a elevilor în firme din sectorul public sau privat, în scopul facilitării inserției tinerilor pe forței de muncă	50.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
D.I.5.2. Asigurarea unor servicii sociale şi de sănătate de calitate şi promovarea incluziunii sociale			
138.	Centru pentru persoanele defavorizate - azil pentru persoanele cu handicap şi fără posibilităţi materiale	4.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse

	- azil de noapte acreditat		
139.	CLLD - Strategie de dezvoltare pentru zonele defavorizate în vederea integrării în zona urbană dezvoltată	7.000.000	PR Sud-Muntenia, POCU, Buget local, alte surse
140.	Construirea de locuinţe sociale în Municipiul Slobozia	3.000.000	Buget local, surse guvernamentale ANL, alte surse
141.	Construirea de locuințe sociale modulare și cantină socială pentru persoanele care trăiesc în locuințe improvizate, cu respectarea principiilor arhitecturii participative și dotarea minimă a acestora, inclusiv asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități și a sistemului de încălzire în locuințele sociale construite	1.000.000	Buget local, PIDS, PNRR, surse guvernamentale ANL, alte surse
142.	Înființarea unui cămin de bătrâni	800.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
143.	Amenajare Centru de zi pentru copiii autişti	600.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
144.	Dezvoltarea Centrului de servicii specializate pentru copiii și tinerii cu tulburări de comportament	1.000.000	PIDS, Buget local, alte surse
145.	Dezvoltarea centrului de îngrijire, reabilitare de zi destinat copilului cu dizabilități	1.000.000	PIDS, Buget local, alte surse
146.	Casa de tip familial pentru asigurarea tranziției cazurilor sociale, persoane/familii fără locuință	600.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
147.	Crearea centrului medical de paliație şi îngrijiri medicale pe termen lung din proximitatea Lacului Amara	10.000.000	PS, PNRR, Buget local, alte surse
148.	Sprijin pentru dotarea adecvată a unităţilor sanitare și realizarea unor unități medicale noi în Municipiul Slobozia	2.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, Buget Județean, contribuţii ale agenţilor economici, alte surse
149.	Dotarea cu echipamente și tehnologii moderne a spitalelor şi ambulatoriilor, centrelor preventorii, centrelor de sănătate și a altor tipuri de unităţi medico-sanitare	2.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, contribuţii ale agenţilor economici, alte surse
150.	Construire și dotare Policlinică	10.000.000	PR Sud-Muntenia, PNRR, Buget local, alte surse

O.S.6. Creșterea calității vieții cetățenilor și a atractivității municipiului prin modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii turistice, culturale, sportive și de agrement			
D.I.6.1. Dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii turistice			
151.	Extindere și reabilitare Casa de Cultură Municipală Slobozia	1.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
152.	Consolidare, amenajare lăcaşe de cult, amenajare cimitir urban la ieşirea din cartierul Bora spre Cosâmbeşti	1.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
153.	Restaurare şi conservare biserica de lemn „Sf. Nicolae”, municipiul Slobozia, judeţul Ialomiţa	554.468	PR Sud-Muntenia
154.	Restaurare, consolidare, protecție și conservare a Mănăstirii Sfinții Voievozi, cu hramul Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil din Municipiul Slobozia, Județul Ialomița	7.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local
155.	Punerea in valoarea si introducerea in circuitul turistic a monumentelor istorice și de for public	1.500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
D.I.6.2. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii sportive, a facilităților socio-culturale și de petrecere a timpului liber.			
156.	Înființare Sală de Sport Polivalentă (1200 locuri) în Municipiul Slobozia	3.000.000	CNI, Buget local, Buget de stat, alte surse
157.	Amenajare, reamenajare şi extindere parcuri şi locuri de joacă în Municipiul Slobozia	1.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
158.	Amenajare loc de joacă pentru copii cartier Bora, Strada Maxim Gorki	500.000	Buget local, PR Sud-Muntenia, Fonduri guvernamentale, alte surse
159.	Amenajare piste şi rampe pentru role şi perete artificial de cățărare	300.000	Buget local, alte surse
160.	Modernizarea Spatiilor Publice in Cartierul Garii Noi	2.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
161.	Modenizarea Parcului de Est din Municipiul Slobozia prin implementarea solutiilor de infrastructura verde-albastra-IVA	2.066.561	PR Sud-Muntenia, Buget local,
161.1	Modernizarea parcurilor din municipiu și crearea unui parc nou zona nord	6.000.000	PNRR, PR Sud-Muntenia, Buget local,

			alte surse
162.	Regenerarea spatiului urban zona Orășelul Copiilor	800.000	PR Sud-Muntenia, alte surse
163.	Regenerare urbană și amenajare spații de recreere în zona Peri a Municipiului Slobozia	8.925.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
164.	Regenerarea suprafețelor abandonate și neutilizate prin crearea de sinergii de dezvoltare pentru petrecerea timpului în aer liber în Slobozia Nouă	5.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
165.	Regenerare urbană și revitalizarea zonei Parcului Ialomița	4.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
166.	Regenerare urbană și revitalizarea Parcului Mare	3.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
167.	Revitalizarea zonei „TABU” si introducerea acesteia in circuitul public	5.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
168.	Proiect integrat de revitalizare economică, socială și a infrastructurii din zona urbană Platforma Zona Bazin de Înot (proiect integrat multifuncțional)	500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
169.	Proiect de recreere și regenerare Veloparc în zona Slobozia Nouă/Școala Gimnazială nr. 4	500.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
170.	Reglementarea unei zone, unde pot fi rulate filme în aer liber, vizionarea filmelor putându-se face și din autoturism (cinema drive-in)	500.000	Buget local, alte surse
170.1	Regenerare urbană a cartierelor din Municipiul Slobozia	6.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
O.S.7. Întărirea capacității administrative în vederea asigurării unui proces decizional coerent, eficient și transparent			
D.I.7.1. Consolidarea şi dezvoltarea capacităţii administrative şi creşterea calităţii serviciilor publice			
171.	Dotări pentru Serviciul Voluntar pentru Situaţii de Urgenţă şi pentru Poliţia Locală	500.000	Buget local, alte surse
172.	Dezvoltare tehnico-materială a Serviciului Public Comunitar Local de Evidenţă a Persoanelor Slobozia	500.000	Buget local, Buget de stat, alte surse

173.	Continuarea aplicării legislaţiei privind câinii comunitari	500.000	Buget local, alte surse
174.	Achiziţionarea de utilaje pentru amenajarea spaţiilor verzi şi lucrări de gestiune a domeniului public, deszăpezire	500.000	Buget local, Surse guvernamentale, alte surse
175.	Cadastrul general extravilan	500.000	Buget local, alte surse
176.	Creşterea capacităţii operaţionale şi de intervenție prin ridicarea nivelului de pregătire profesională, teoretică şi practică	500.000	Buget local, alte surse
177.	Actualizarea Planului Urbanistic General	1.000.000	PNRR, Buget local, alte surse
178.	Extinderea sistemului de gestiune geospatiala a teritoriului Municipiului Slobozia	1.000.000	PR Sud-Muntenia, Buget local, alte surse
179.	Dezvoltarea unei baze de date urbane aferente municipiului pe baza sistemului GIS	500.000	PNRR, Buget local, alte surse
D.I.7.2. Creșterea transparenței procesului decizional			
180.	Creșterea nivelului de informare al cetățenilor și mediului de afaceri din Municipiul Slobozia	100.000	Buget local, alte surse
181.	Creşterea nivelului de consultare a cetățenilor şi mediului de afaceri din Municipiul Slobozia	30.000	Buget local, alte surse
182.	Creşterea nivelului de participare la deciziile locale ale cetățenilor și mediului de afaceri din Municipiul Slobozia	30.000	Buget local, alte surse

4.6.3. Criterii de prioritizare

În vederea realizării unei prioritizări preliminare a intervențiilor incluse în portofoliul de proiecte al Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană, a fost realizată o analiză multicriterială, pe baza stabilirii unor indicatori de performanță, reprezentând parametrii în funcție de care măsurile propuse sunt evaluate și comparate între ele.

Fiecare indicator (criteriu) trebuie să măsoare un aspect relevant și nu trebuie să depindă de un alt criteriu. **Criteriile sunt**, în general, de două feluri: **cantitative și calitative**.

Indicatorii propuşi pentru evaluarea impactului măsurilor propuse sunt următorii:

- ***Impactul asupra mediului și eficienței energetice***

Proiectul primește un punctaj în funcție de impactul asupra mediului: eficiență energetică, adaptare la schimbări climatice, biodiversitate, poluare, mobilitate urbană (3 – impact mare; 2 – impact mediu; 1 – impact redus; 0 – fără impact);

- ***Impactul asupra dezvoltării „inteligente”***

Proiectul primește un punctaj în funcție de impactul asupra dezvoltării „inteligente”: smart-city, digitalizare, inovare, CDI (3 – impact mare; 2 – impact mediu; 1 – impact redus; 0 – fără impact);

- ***Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale***

Proiectul primește un punctaj în funcție de impactul estimat asupra calității vieții: sănătate, cultură, educație, sport, siguranță și incluziunii sociale (3 – impact mare; 2 – impact mediu; 1 – impact redus; 0 – fără impact);

- ***Impactul asupra conectivității și atractivității***

Proiectul primește un punctaj în funcție de nivelul de importanță în opinia populației (3 – impact foarte mare; 2 – impact mare; 1 – impact mediu; 0 – impact nesemnificativ);

- **Gradul de atragere a sursei de finanțare**

Proiectul primește un punctaj în funcție de nivelul de atragere a sursei de finanțare (se acordă punctajul în funcție de valorile accesibile pe diverse surse de finanțare).

Pentru prioritizarea măsurilor propuse în cadrul matricei, fiecărui indicator i-a fost alocată o anumită pondere. Ponderea propusă pentru criteriile de prioritizare menționate anterior este următoarea:

Indicator	Pondere
Impactul asupra mediului și eficienței energetice	*25%*
Impactul asupra dezvoltării „inteligente”	*20%*

Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale	*25%*
Impactul asupra conectivității și atractivității	*20%*
Gradul de atragere a sursei de finanțare	*10%*

Indicator	Punctaj maxim (Pmax)	Pondere (p)	Valoare maximă din 10	Scor ponderat (Sc)
Impactul asupra mediului și eficienței energetice	*3*	*25%*	*2,5*	*Punctaj x 0,83*
Impactul asupra dezvoltării „inteligente”	*3*	*20%*	*2,0*	*Punctaj x 0,67*
Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale	*3*	*25%*	*2,5*	*Punctaj x 0,83*
Impactul asupra conectivității și atractivității	*3*	*20%*	*2,0*	*Punctaj x 0,67*
Gradul de atragere a sursei de finanțare	*3*	*10%*	*1,0*	*Punctaj x 0,33*

Formula utilizată pentru **calcularea scorului ponderat al fiecărui criteriu de prioritizare** este următoarea:

$$Sp_i = p_i \times 10 / P_{max\ i}$$

unde:
i = criteriul de prioritizare
Sp_i = scor ponderat al criteriului i
p_i = ponderea criteriului i
$P_{max\ i}$ = punctajul maxim al criteriului i.

Punctajul fiecărui proiect se calculează cu formula:

$$PP = \sum_{i=1}^{5} PC_i \times Sp_i$$

unde:
PP = punctaj proiect
Sp_i = scor ponderat al criteriului i
PC_i = punctajul acordat pentru criteriul i.

Trebuie specificat că nivelul de prioritate al proiectelor este un factor dinamic, ce trebuie evaluat periodic și modificat, pe toată durata de acțiune a strategiei de față, în funcție de evoluția economiei la toate nivelurile, de oportunități noi pentru accesarea fondurilor europene sau de alți factori care vor conduce la modificarea situației actuale.

Prezentăm mai jos tabelul conținând proiectele prioritare, în ordinea rezultată ca urmare a aplicării procedurii de monitorizare, pe baza elementelor cunoscute la momentul elaborării documentului strategic.

Prioritizarea proiectelor va fi actualizată de *Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU*, după și stabilirea condițiilor de eligibilitate pentru finanțarea din fonduri europene.

Tabel 4.4. Prioritizarea proiectelor

Denumire proiect	Impactul asupra mediului și eficienței energetice	Impactul asupra dezvoltării „inteligente”	Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale	Impactul asupra conectivității și atractivității	Gradul de atragere a sursei de finanțare	PUNCTAJ
Modernizarea transportului public din Municipiul Slobozia – proiect etapizat	3	3	2	3	3	9,17
Sistem de colectare a deșeurilor municipale utilizând stații inteligente subterane	3	3	3	1	3	8,67
Modenizarea Parcului de Est din Municipiul Slobozia prin implementarea solutiilor de infrastructura verde-albastra-IVA	3	1	3	3	3	8,67
Reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public din Municipiul Slobozia – Etapa I	3	2	3	2	3	8,67
Reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public din Municipiul Slobozia – Etapa II	3	2	3	2	3	8,67
Reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public din Municipiul Slobozia – Etapa III	3	2	3	2	3	8,67
Reabilitare căi de rulare ale transportului public în Municipiul Slobozia – proiect etapizat	3	2	2	3	3	8,50
Promovarea intermodalității prin implementarea unui sistem unic, integrat de taxare electronica pentru transportul public, bike/car-sharing, parcare (inclusiv sistem e-ticketing de tip account-based-management, parcometre, senzori etc)	2	3	2	3	3	8,33
Regenerare urbană a cartierelor din Municipiul Slobozia	2	3	3	2	3	8,33
Mobilitate urbana Multimodala Sustenabila – Slobozia Nord	3	2	2	3	3	8,33
Smart City Transportation Hubs - Rețea de stații inteligente pentru Transportul public în Zona Urbană Funcțională	3	3	1	3	3	8,33
Smart City Zone (Cartier Garii Noi)	3	3	1	3	3	8,33
Construirea și dotarea unor campusuri pentru licee, centru de excelență (cantină, bibliotecă, teren sport, etc.)	2	3	3	2	2	8,17
Creșterea eficienței energetice - Centru de Educație Non-Formală Slobozia	3	2	3	1	3	8,00
Introducerea unei politici de management al parcărilor, inclusiv implementarea sistemelor de Smart Parking	3	3	1	3	2	8,00

Modernizarea și extinderea infrastructurii de comunicații necesară utilizării sistemelor TIC în instituțiile publice	1	3	3	3	1	7,67
Modernizarea completă a Șoselei Brăilei – modernizarea infrastructurii rutiere, amenajarea trotuarelor, amenajarea stațiilor de autobuz	3	2	1	3	3	7,67
Ride Sharing - School Bus - Platformă de ride sharing pentru promovarea soluțiilor de transport în comun pentu elevi și studenți	3	3	1	2	3	7,67
Modernizarea infrastructurii rutiere în zona de Nord pentru susținerea de trasee transport public în comun: Str. Viitor – Str. Ianache – Șos. Nordului – Str. Clișca – Str. Gării	2	3	1	3	3	7,50
Extindere Sistem Alternativ de Mobilitate Urbană	2	3	1	3	3	7,50
Modernizare și realizare zona comercială flori, Zona Elegant, Slobozia	1	2	3	3	2	7,33
Restaurare, consolidare, protectie și conservare a Mănăstirii Sfinții Voievozi, cu hramul Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil din Municipiul Slobozia, Județul Ialomița	2	1	3	2	3	7,17
Retea de statii de Incarcare pentru Autoturisme Electrice	3	1	1	3	3	7,00
Sistem Inteligent tip IoT de colectare proactivă a deșeurilor municipale și dezvoltarea unui centru de colectare gratuită a deșeurilor reciclabile	3	3	1	1	3	7,00
Extindere Sistem Inteligent de Management al Traficului și Prioritizare a Transportului Public	2	2	1	3	3	6,83
Modernizarea completă a axului est-vest reprezentat de Bd. Matei Basarab între giratoriu Gară și intersecția Petrom	2	2	1	3	3	6,83
Reabilitarea intersecției Bd. Matei Basarab – DN2A – DN21 în scopul fluidizării traficului și creșterea siguranței pietonilor și participanților la trafic	2	2	1	3	3	6,83
Modernizarea infrastructurii rutiere în zona centrală pentru susținerea de trasee de transport public în comun: Str. Mihail Sadoveanu - Str. Ialomiței - Chimiei - Decebal - Lacului - Str. Nordului - Str. Viilor - Str. Ștefan cel Mare	2	2	1	3	3	6,83
Modernizarea completă a infrastructurii rutiere în zona centrală (P-ța. Gării – Bd. Unirii – Bd. Cosminului) – modernizarea infrastructurii rutiere, amenajarea trotuarelor, amenajarea stațiilor de autobuz	3	1	1	3	2	6,67
Modernizare/reabilitare, curățare - Canalul de desecare din	3	0	2	2	3	6,50

Zona de Nord a Municipiului Slobozia						
Cresterea capacitații de transport prin crearea unui nou pod rutier peste râul Ialomița, în zona Bora (CNAIR)	1	0	3	3	3	6,33
Regenerare urbană și amenajare spații de recreere în zona Peri a Municipiului Slobozia	1	1	3	2	3	6,33
Sistem integrat de monitorizare și informare referitor la calitatea factorilor de mediu	3	3	1	0	3	6,33
Safe City - Soluții Inteligente de Siguranță Publică și Management al Situațiilor de Urgență	3	3	1	0	3	6,33
Generalizarea colectării selective a deșeurilor	3	1	2	1	2	6,17
Înființarea de perdele de protecție vegetale în locurile din Municipiu care sunt predispuse la intensificări de vânt și cantități importante de zăpadă - în colaborare cu Compartimentul de Situații de Urgență și Cadastru	3	0	2	2	2	6,17
Creșterea siguranței și accesibilității spațiilor publice prin realizarea treceri de pietoni inteligente	2	1	1	3	3	6,17
Dezvoltarea sistemului educațional pentru instituțiile de învățământ din municipiul Slobozia, prin implementarea unei Platforme E- Educație	0	3	3	1	3	6,17
Creșterea nivelului de dotare cu tehnică de calcul și asigurarea conexiunii la Internet pentru unitățile de învățământ de la toate nivelurile	0	3	3	1	3	6,17
Centru expozițional multifuncțional	0	3	2	2	3	6,00
Îmbunătățirea eficienței energetice a Colegiului Național „Mihai Viteazu”, B-dul. Unirii nr.10, Slobozia	3	0	3	0	3	6,00
Îmbunătățirea eficienței energetice a Liceului de Arte „Ionel Perlea”, str. Mihai Viteazu nr.3, Slobozia	3	0	3	0	3	6,00
Îmbunătățirea eficienței energetice a Liceului Tehnologic „Alexandru Ioan Cuza”, str. Lacului nr.10, Slobozia	3	0	3	0	3	6,00
Îmbunătățirea eficienței energetice a Liceului Tehnologic „Mihai Eminescu”, str. Lacului nr.10, Slobozia	3	0	3	0	3	6,00
Investiții în ansambluri de locuințe	3	0	3	0	3	6,00
Extinderea și modernizarea rețelelor tehnico-edilitare în cartierele nou construite	3	0	3	0	3	6,00
Extindere rețele utilități - canalizare menajeră, pluvială, apă, gaze naturale și energie electrică – Etapa I	3	0	3	0	3	6,00
Extindere rețele utilități - canalizare menajeră, pluvială,	3	0	3	0	3	6,00

apă, gaze naturale și energie electrică – Etapa II						
Construirea și reabilitarea reţelei de canalizare în zona industrială Vest și Nord-Est	3	0	3	0	3	6,00
Redimensionarea rețelei de canalizare din zona de Nord a municipiului și extinderea rețelei în zona locuințelor Ceres-Bora	3	0	3	0	3	6,00
Modernizarea Spațiilor Publice cu Mobilier Urban Inteligent	0	3	1	3	3	5,83
Centru pentru persoanele defavorizate	1	0	3	2	3	5,67
Asigurarea conexiunii Internet gratuite în spații publice	0	3	2	2	2	5,67
Wi-fi în spații publice pentru Stadionul 1 Mai, Complex 1 Mai	0	3	2	2	2	5,67
Creșterea calității serviciilor educaționale în municipiul Slobozia prin construirea unei creșe și grădinițe în Cartierul Gării Noi	1	2	3	0	3	5,67
Branșarea la rețeaua de energie electrică a depozitului de deșeuri animaliere și vegetale din Cartierul Slobozia Nouă - depozit de compost	3	0	2	1	2	5,50
Construcție pistă de biciclete Bd. General Magheru în cartier Bora	2	0	1	3	3	5,50
Modernizare drum comunal DC53 între Slobozia – Amara ca variantă alternativă de îmbunătățire a conectivității între cele doua localități	1	0	2	3	3	5,50
Crearea unei legături rutiere între municipiul Slobozia - orașul Amara - Slobozia Noua	1	0	2	3	3	5,50
Centura ocolitoare din zona de Nord pentru orașul Slobozia	1	0	2	3	3	5,50
Reabilitare pasaj pietonal peste râul Ialomița	1	0	2	3	3	5,50
Modernizarea sistemelor și echipamentelor de întreținere a drumurilor din Municipiul Slobozia	1	0	2	3	3	5,50
Construirea de locuinţe sociale în Municipiul Slobozia	1	0	3	2	2	5,33
Construirea de locuințe sociale modulare și cantină socială pentru persoanele care trăiesc în locuințe improvizate, cu respectarea principiilor arhitecturii participative și dotarea minimă a acestora, inclusiv asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități și a sistemului de încălzire în locuințele sociale construite	1	0	3	2	2	5,33

5. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI INTERGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ

5.1. CONTEXTUL INSTITUȚIONAL DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ

Implementarea presupune procesul de transformare a resurselor disponibile (materiale, financiare, umane) în rezultate calitative și cantitative, astfel încât să fie atinse toate obiectivele strategice definite și, prin intermediul acestora, la sfârșitul perioadei de planificare, misiunea asumată.

Totodată, este necesar să se ia în considerare faptul că însuși procesul de implementare induce schimbări, uneori deosebit de importante, ale parametrilor de stare aferenți mediului de manifestare economic și social, ca urmare a efectelor rezultate din implementarea noilor facilități operaționale rezultate. De aici imperativul parcurgerii unui proces de evaluare-reevaluare continuu, cu reveniri asupra cerințelor formulate inițial și ameliorarea/dezvoltarea aestor cerințe în conformitate cu situația economico-socială actualizată.

Implementarea SIDU, prin care se vor pune în aplicare programele și măsurile cuprinse în Planul de acțiune, se va realiza prin proiectele propuse în portofoliul de proiecte, respectându-se normele europene, legislația națională și reglementările locale în vigoare.

Punerea în aplicare în mod practic a *Planului de acțiune al SIDU* va porni de la cunoașterea, asigurarea și aplicarea următoarelor condiții:

- colaborarea transparentă dintre autoritățile publice locale/instituțiile/organizațiile/firmele din municipiul Slobozia;
- identificarea și atragerea de surse de finanțare in completarea celor finantate prin fonduri structurale;
- respectarea priorităților stabilite de *Autoritatea Urbană* în implementarea proiectelor, în acord cu necesitățile în evoluție ale municipiului și în strânsă legatură cu strategiile la nivel județean, regional și național;
- corelarea tuturor proiectelor existente și viitoare în vederea asigurării unei dezvoltări social-economice armonioase, integrate la nivel regional.

În scopul implementării cu succes a *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană 2021–2027 a Municipiului Slobozia*, prin realizarea proiectelor cuprinse în Portofoliul de proiecte pentru perioada programatică avută în vedere și susținerea obiectivelor strategice stabilite pentru îndeplinirea viziunii și misiunii municipiului, au fost identificate o serie de activități, care pot fi clasificate după cum urmează:

- ⇒ *Acțiuni pregătitoare de implementare a strategiei*
- ⇒ *Acțiuni necesare pentru implementarea proiectelor*
- ⇒ *Acțiuni de monitorizare a stadiului de implementare a strategiei*

⇒ *Acțiuni corective în vederea actualizării strategiei în funcție de situația existentă la momentul respectiv*

⇒ *Acțiuni de pregătire a strategiei pentru următoarea perioadă programatică.*

5.2. INDICATORII DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE A IMPLEMANTĂRII SIDU

Activitățile care trebuie întreprinse - pe termen scurt, mediu și lung - în scopul atingerii obiectivului general al strategiei și al realizării acțiunilor prioritare identificate pentru fiecare domeniu de intervenție menționat în cadrul strategiei sunt prezentate în tabelul de mai jos. De asemenea, sunt prezentate și structurile responsabile pentru realizarea acțiunilor respective. Trebuie menționat faptul că structurile respective sunt responsabile, în primul rând, cu asigurarea demarării acțiunilor respective și cu monitorizarea realizării acestora, dar în faza de implementare a acțiunii se recomandă atragerea și colaborarea și cu alte entități, în scopul obținerii expertizei profesionale specifice necesare, cum ar fi: reprezentanți ai mediului de afaceri, parteneri din alte municipii, instituții de învățământ și cercetare, consultanți externi, evaluatori independenți etc.

ACȚIUNE	***RESPONSABILI***
Acțiuni pe termen scurt (2021 – 2023)	
Aprobarea strategiei de către Consiliul Local al Municipiului Slobozia prin Hotărâre de Consiliu Local	*Consiliul Local al Municipiului Slobozia*
Înființarea unei „Comisii de monitorizare şi actualizare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia, 2021 – 2027”, prin Dispoziţie a Primarului Municipiului Slobozia	*Primarul Municipiului Slobozia*
Repartizarea proiectelor pe compartimentele de specialitate din cadrul Primăriei Municipiului Slobozia	*Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU*
Finalizarea proiectelor aflate în implementare	*Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU*
Realizarea/actualizarea documentelor de fundamentare pentru fiecare domeniu prioritar stabilit prin Strategia de dezvoltare durabilă, conform nivelelor de prioritate stabilite	*Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU*
Analiza rezultatelor și concluziilor documentelor de fundamentare pe fiecare domeniu prioritar, în scopul actualizării/corecției gradului de prioritate al proiectelor din portofoliu, precum și pentru analiza necesarului de resurse (financiare, umane, logistică etc.) și stabilirea duratei estimative de implementare pentru fiecare proiect	*Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU*

ACȚIUNE	RESPONSABILI
Identificarea și analizarea surselor de finanţare pentru proiectele propuse spre implementare prin strategia de dezvoltare, precum și a modului de accesare a surselor de finanțare respective	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Realizarea listei de proiecte prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Identificarea partenerilor publici şi privaţi pentru dezvoltarea şi implementarea proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Realizarea de acorduri de parteneriat în scopul realizării proiectelor din portofoliu	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Planificarea multianuală a bugetului, pe baza analizelor realizate anterior și a consultărilor cu Comisia de monitorizare și actualizare a strategiei. Stabilirea graficului de derulare/implementare a proiectelor, prin includerea în buget a investițiilor stabilite ca fiind prioritare pentru perioada respectivă	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Pregătirea cadrului instituţional şi a resurselor umane pentru implementarea proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Evaluarea intermediară a strategiei (cel puțin anual)	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Acțiuni pe termen mediu (2024 – 2027)	
Continuarea activităţilor pe termen scurt care nu au fost finalizate	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Realizarea de parteneriate pentru dezvoltarea proiectelor prioritare de anvergură de la nivelul municipiului	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Implementarea proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel municipal, județean, regional, naţional şi internaţional	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliu şi realizarea unor rapoarte de progres	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Revizuirea portofoliului de proiecte, în scopul realizării de eventuale corecții/completări a elementelor cuprinse în acesta, inclusiv a gradului de prioritate, în funcție de stadiul de implementare la momentul respectiv și de concluziile rapoartelor de progres	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Evaluarea intermediară periodică a strategiei (cel puțin anual)	Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU
Revizuirea și actualizarea strategiei pe baza evaluării	Comisia de monitorizare și

ACȚIUNE	RESPONSABILI
intermediare și luarea de măsuri corective, dacă este cazul (la maxim 2 ani)	*actualizare a SIDU*
Acțiuni pe termen lung (2027 – 2030)	
Continuarea activităţilor pe termen mediu care nu au fost finalizate	*Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU*
Revizuirea și actualizarea strategiei pe baza evaluării intermediare și luarea de măsuri corective, dacă este cazul (la maxim 2 ani)	*Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU*
Finalizarea implementării proiectelor prioritare	*Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU*
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel municipal, județean, regional, naţional şi internaţional	*Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU*
Evaluarea finală a strategiei	*Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU*
Pregătirea strategiei de dezvoltare a Municipiului Slobozia pentru următoarele perioade de programare	*Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU*

Toate deciziile strategice privind implementarea SIDU revin organelor deliberative ale Unității Administrativ Teritoriale Municipiul Slobozia. Aceasta are obligația de a asigura cadrul instituțional și mobilizarea reprezentanților autorităților publice din municipiul Slobozia, în vederea implementării SIDU. Toate măsurile de coordonare și administrare a activităților de implementare a Planului de acțiune al SIDU sunt de competența structurii de implementare constituite la nivelul UAT Municipiul Slobozia.

După cum se observă, se propune **înființarea unei** „***Comisii de monitorizare şi actualizare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Slobozia, 2021 – 2027***”, care va avea un rol principal în implementarea, monitorizarea gradului de implementare, planificarea și eventuala modificare a strategiei. Comisia respectivă trebuie să includă, alături de primar și viceprimar, membri ai compartimentelor și direcțiilor de specialitate din Primărie, a căror contribuție este absolut necesară pentru evaluarea strategiei și stabilirea nivelului de prioritate al proiectelor, un rol important avându-l, bineînțeles, Compartimentul Implementare Proiecte și Biroul Proiecte cu Finanțare Europeană.

Structura de monitorizare şi actualizare va fi responsabilă de coordonarea și administrarea efectivă a procesului de implementare a SIDU, monitorizând activitățile echipelor de proiect.

Atribuțiile *Structurii de monitorizare şi actualizare*:

- ✉ *urmăreste implementarea Planului de actiune al SIDU și a proiectelor din lista de proiecte prioritare;*

- ✉ *monitorizează încadrarea în graficul de implementare a SIDU;*
- ✉ *identifică surse de finanțare pentru proiectele cuprinse în SIDU;*
- ✉ *menține legătura cu Autoritățile contractante, prin intermediul ADR Sud-Muntenia;*
- ✉ *coordonează și monitorizează activitatea echipelor de proiect;*
- ✉ *monitorizează și evaluează modul de implementare a SIDU.*

Structura de monitorizare și actualizare va avea obligația de a elabora următoarele documente de planificare:

- ***Planul anual al acțiunilor de implementare*** a proiectelor prioritare și a celorlalte proiecte prevăzute în portofoliul de proiecte;
- ***Planul anual financiar***, care se ve întocmi pe baza planului anual al acțiunilor de implementare a proiectelor integrate prioritare. Planul financiar va indica fondurile necesare pentru realizarea proiectelor și sursele de proveniență ale acestora (bugete locale, bugetul de stat, programe europene, alte surse);
- ***Situația anuală*** privind gradul de implementare a SIDU.

După aprobarea *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană*, respectiv a proiectelor individuale, se vor constitui echipe individuale pentru implementarea fiecărui proiect, în funcție de specificul acestora.

Implementarea fiecărui proiect în parte va fi realizată de ***echipele de proiect*** constituite la nivelul ***UAT Municipiul Slobozia*** pentru respectivul proiect. Persoanele care vor face parte din echipele de proiect vor fi desemnate prin dispoziție emisă de Primarul Municipiului Slobozia. **Echipele de proiect** ce se vor constitui vor fi compuse din 3-5 persoane: manager de proiect, manager financiar, responsabil cu achizițiile publice, numărul membrilor echipelor de proiect variind în funcție de complexitatea proiectului. Echipele de proiect sunt responsabile de implementarea efectivă a proiectelor individuale incluse în SIDU.

Responsabilitățile echipelor de proiect:

- ⇒ *întocmesc fișele de post pentru fiecare membru al echipei;*
- ⇒ *organizează și desfășoară activități de implementare a proiectului;*
- ⇒ *asigură managementul financiar și tehnic pentru activitățile de proiect;*
- ⇒ *întocmesc raportările de evaluare intermediare și finale solicitate de finanțator;*
- ⇒ *prezintă Structurii de Implementare a SIDU, la cererea acesteia, stadiul implementării proiectului;*
- ⇒ *urmărește înscrierea în costuri, parametrii precum și în graficul de execuție a proiectului și a SIDU.*

Este esențial ca aprobarea prezentei strategii de dezvoltare urbană să nu fie percepută ca punct final al unei elaborări tehnice și nici ca un document de fundamentare finalizat cu o listă de proiecte implementabile cu ajutorul instrumentelor de finanțare nerambursabile. *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană* reprezintă un

instrument de guvernare a municipiului, flexibil și adaptabil în timp nevoilor în schimbare, care generează acțiuni publice și private cu valoare strategică pe termen lung pentru dezvoltarea competitivă a municipiului și pentru reducerea disparităților din interiorul acestuia.

Controlul rezultatelor implementării SIDU se va realiza ca un proces continuu, urmărindu-se planurile anuale de implementare a proiectelor, alocarea de fonduri și încadrarea în limitele stabilite prin planul financiar anual, gradul de implementare a strategiei.

Evaluările intermediare și finală ale succesului înregistrat în implementarea strategiei se vor face conform unor criterii clare, de către comisia amintită mai sus. Criteriile respective au un caracter dinamic, în sensul că pot fi modificate în cazul în care se constată că cele stabilite inițial nu oferă o imagine clară asupra stadiului de implementare.

Un set inițial de astfel de ***criterii de evaluare*** va conține cel puțin următoarele puncte:

- ✓ *Valoarea procentuală a totalului bugetelor proiectelor implementate sau în curs de implementare, în raport cu bugetul planificat inițial;*
- ✓ *Evaluarea impactului proiectelor implementate în raport cu rezultatele preconizate (succesul proiectelor individuale);*
- ✓ *Valoarea procentuală a fondurilor atrase din surse nerambursabile, în raport cu valoarea totală a proiectelor;*
- ✓ *Valoarea procentuală a fondurilor atrase din surse nerambursabile, în raport cu valoarea estimată a fi atrasă din astfel de surse.*

Evaluarea stadiului de implementare a strategiei va fi făcută cel puțin anual. O evaluare corectă și obiectivă va permite generarea de măsuri corective asupra eventualelor rezultate nesatisfăcătoare, precum și de măsuri care să preîntâmpine apariția unor astfel de situații în perioada următoare.

Indicatorii de rezultat care vor fi utilizați pentru monitorizarea implementării *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană* și a proiectelor incluse în aceasta trebuie să fie în concordanță cu indicatorii stabiliți pentru accesarea fondurilor europene. Întrucât lista acestor indicatori nu este disponibilă la momentul elaborării *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană*, va fi necesară actualizarea indicatorilor propuși în tabelul următor la momentul cunoașterii acestora.

Tabel 5.1. Indicatori de monitorizare a implementării Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană

OBIECTIVE STRATEGICE	DOMENII DE INTERVENȚIE	INDICATORI DE MONITORIZARE
O.S.1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a energiilor regenerabile	*D.I.1.1. Îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor prin extinderea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii de utilități*	*Rețea de alimentare cu apă și canalizare (km.)* *Ansambluri de locuințe (nr.)* *Rețele tehnico-edilitare cartiere noi (km.)* *Sistem monitorizare (nr.)*
	D.I.1.2. Creșterea eficienței energetice, promovarea energiilor regenerabile și managementul situațiilor de risc	*Clădiri rezidențiale reabilitate termic (nr.)* *Clădiri publice reabilitate termic (nr.)* *Unități învățământ reabilitate termic (nr.)* *Instituții sociale, culturale și sportive reabilitate termic (nr.)* *Sistem iluminat public extins, modernizat și reabilitat* *Puncte de aprindere modernizate (nr.)* *Sistem de iluminat extins (km)*
	D.I.1.3. Îmbunătățirea calității factorilor de mediu prin protejarea biodiversității și a patrimoniului natural și prin managementul deșeurilor	*Măsuri conservare, amelioare și extindere biodiversitate fond forestier (nr.)* *Campanii conștientizare (nr.)* *Sistem colectare cu stații subterane (nr.)* *Stații de reciclare construite/reabilitate (nr.)* *Programe educare și informare (nr.)* *Sistem integrat monitorizare și informare (nr.)*
O.S.2. Promovarea și susținerea mobilității urbane durabile, prin implementarea unui sistem de transport accesibil, atractiv și sigur, care să conducă la o dezvoltare echilibrată a	*D.I.2.1. Creșterea calității, eficienței și siguranței sistemului de transport prin reabilitarea și extinderea infrastructurii rutiere și implementarea de sisteme inteligente de transport*	*Căi de rulare transport public reabilitate (nr.)* *Drumuri modernizate/ construite (km.)* *Pasaje/poduri construite/ reabilitate (nr.)* *Infrastructură rutieră modernizată*

tuturor modurilor de transport şi la asigurarea intermodalităţii		*(km.)* *Politică de management parcări adoptată* *Sistem inteligent de trafic management și monitorizare implementat*
	D.I.2.2. Creșterea eficienței, accesibilității și atractivității transportului public și a modurilor de deplasare nepoluante	*Autobuze ecologice achiziționate (nr.)* *Depou modernizat (nr.)* *Stații modernizate (nr.)* *Sisteme informare călători instalate (nr.)* *Sistem ticketing implementat* *Piste biciclete construite (km)* *Zone pietonale realizate (kmp)* *Terminal intermodal realizat* *Stații de închiriere biciclete (nr.)*
O.S.3. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile	*D.I.3.1. Dezvoltarea și promovarea de soluții SMART în toate domeniile, în vederea creșterii calității vieții cetățenilor*	*Aplicații / platforme / sisteme „smart” implementate (nr.)* *Sisteme/soluții „smart” instalate (nr.)* *Aplicații electronice dezvoltate (nr.)* *Suprafață acoperire Internet wi-fi extinsă (kmp)*
O.S.4. Dezvoltarea unei economii sustenabile, bazată pe industrii și tehnologii inovatoare și performante și pe o forță de muncă competitivă și calificată	*D.I.4.1. Dezvoltarea și sprijinirea structurilor și serviciilor suport pentru mediul de afaceri și creșterea competitivității economice a întreprinderilor mici și mijlocii.*	*Centre de inovare/ incubatoare afaceri/ alte structuri înființate (nr.)* *Măsuri creștere a vizibilității / marketing (nr.)*
	D.I.4.2. Dezvoltarea capitalului uman prin creșterea accesului și participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și pregătirea unei forțe de muncă competitive și orientate spre nevoi reale ale pieței muncii	*Bază de date a ocupațiilor realizată* *Programe consiliere și orientare profesională create (nr.)* *Târguri de oferte de muncă organizate (nr.)* *Programe de stagii practică organizate (nr.)* *Programe de studii organizate (nr.)*

		Campanii de informare/conștientizare realizate (nr.)
O.S.5. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale, concentrată pe integrarea și incluziunea socială	*D.I.5.1. Asigurarea unei infrastructuri educaționale moderne și creșterea accesibilității la aceasta*	*Unități de învățământ reabilitate, modernizate și echipate (nr.)* *Personal format profesional (nr.)* *Programe de promovare / stagii de practică organizate (nr.)*
	D.I.5.2. Asigurarea unor servicii sociale și de sănătate de calitate și promovarea incluziunii sociale	*Centre persoane defavorizate create (nr.)* *Strategie dezvoltare zone defavorizate realizată* *Locuințe sociale construite (nr.)* *Structuri sociale construite (nr.)* *Unități medicale dotate (nr.)*
O.S.6. Creșterea calității vieții cetățenilor și a atractivității municipiului prin modernizarea, reabilitarea și extinderea infrastructurii turistice, culturale, sportive și de agrement	*D.I.6.1. Dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii turistice*	*Clădiri de cultură reabilitate (nr.)* *Monumente istorice, lăcașe de cult, etc reabilitate/consolidate (nr.)* *Infrastructură de turism creată/modernizată (nr.)*
	D.I.6.2. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii sportive, a facilităților socio-culturale și de petrecere a timpului liber.	*Infrastructură sportivă dezvoltată/reabilitată (nr.)* *Indrastructură socio-culturală dezvoltată/reabilitată (nr.)* *Spații urbane regenerate (kmp)* *Locuri de joacă create/modernizate (nr.)* *Zone de agrement amenajate (kmp)*
O.S.7. Întărirea capacității administrative în vederea asigurării unui proces decizional coerent, eficient și transparent	*D.I.7.1. Consolidarea și dezvoltarea capacității administrative și creșterea calității serviciilor publice*	*Dotări/ utilaje/ bază tehnico-materială modernizată (nr.)* *Baze de date realizate (nr.)* *Centre integrate/sisteme/ aplicații „smart” implementate (nr.)*
	D.I.7.2. Creșterea transparenței procesului decizional	*Măsuri creștere nivel informare/consultare/ participare a cetățenilor realizate (nr.)*

Monitorizarea implementarii și indeplinirii obiectivelor SIDU

Controlul rezultatelor implementării SIDU se va realiza, în mod continuu, la toate nivelele structurilor organizatorice descrise, conform competențelor acestora. Se va urmari îndeplinirea ***Planului anual al acțiunilor de implementare a proiectelor prioritare***, ***Planul anual financiar*** și ***Situația privind gradul de implementare a SIDU***. Evaluarea rezultatelor implementării proiectelor se va face de către ***Structura de implementare*** si de echipele de proiect pentru fiecare proiect derulat.

În cadrul evaluării, se apreciază gradul de îndeplinire a obiectivelor și politicilor propuse în Strategia de dezvoltare, prin analiza efectelor pe care le au politicile și programele de dezvoltare asupra mediului de afaceri, economiei, infrastructurii, mediului social-cultural, și calității vieții populației din municipiul Slobozia.

Monitorizarea implementării și îndeplinirii obiectivelor proiectelor

Monitorizarea activităților din proiect intră în sarcina managerului echipei de proiect. Acesta va asigura, cu sprijinul echipelor de proiect, elaborarea rapoartelor de progres privind stadiul implementării, a raportului final, întocmirea cererilor de rambursare a cheltuielilor, elaborarea previziunilor privind fluxurile financiare pentru proiectele individuale.

Rapoartele de progres precum și rapoartele care însoțesc cererile de rambursare vor fi elaborate de echipa de proiect în colaborare cu consultantul care va asigura managementul proiectului.

Monitorizarea continuă se va realiza saptămânal prin întâlnirile echipei de proiect, evaluându-se activitatea membrilor echipei de proiect, gradul de implicare a fiecărui membru, îndeplinirea responsabilităților specifice și, dacă este cazul, făcându-se recomandări de îmbunătățire. Evaluarea continuă se va face și privind modul în care sunt consumate resursele implicate în proiect, înregistrarea în contabilitate a tuturor cheltuielilor efectuate așa cum a fost prevăzut în bugetul proiectului.

Monitorizarea periodică se va face la finalizarea fiecărei etape, evaluându-se măsura în care activitățile planificate s-au desfășurat conform planului de implementare, în mod eficient și eficace: s-a respectat data de începere și finalizare, s-au desfășurat toate sub-activitățile, s-au obținut rezultatele previzionate cantitativ și calitativ. Daca va fi cazul și vor apărea factori perturbatori se vor lua măsuri de corecție pentru implementarea cu succes a proiectelor.

Evaluarea finală se va realiza în ultima lună de proiect și va urmări modul în care s-a realizat implementarea cu succes a proiectului: îndeplinirea obiectivelor, obținerea rezultatelor măsurabile, desfășurarea eficientă și eficace a activităților planificate, satisfacția grupului țintă, etc.

5.3. RISCURI ÎN IMPLEMENTAREA SIDU. MĂSURI DE ATENUARE

Implementarea proiectelor poate fi afectată de o serie de riscuri legate de: planificarea proiectelor, management de proiect, de personal, riscuri de natură tehnică, etc.

Riscuri legate de planificarea proiectului:

- Indicatori supraestimati fac imposibilă atingerea lor (duce la retragerea finanțării);
- Timp insuficient pentru anumite operațiuni ale proiectului (prelungirea implementării parțiale sau totale a activităților peste limitele planificate);
- Resurse umane insuficiente pentru activitățile proiectului (duce la încărcarea timpului de muncă a resurselor umane deja implicate cu consecințe asupra calității activităților derulate și asupra perioadelor de timp în care se derulează activitățile).

Măsuri de contracarare:

Întâlniri periodice ale echipei de proiect pentru identificarea și eliminarea acestor probleme;
Evaluarea permanentă a calendarului de activități, conștientizarea termenelor critice din graficele de implementare;
Luarea în considerare a unor rezerve de timp;
Replanificarea din timp a activităților astfel încât să fie prevazute și solicitările cu caracter urgent.

Riscuri legate de personal:

- Resurse umane sunt indisponibile atunci când este nevoie de ele (duce la încărcarea timpului de muncă a resurselor umane disponibile, la conflicte intre membrii echipei de implementare, la sentimente de frustrare la nivelul celor care conștientizează importanța asigurării unei calități corespunzatoare pentru activitățile proiectului);
- Sub-contractorii nu-și îndeplinesc sarcinile potrivit cerințelor (duce la nerespectarea termenelor planificate, la afectarea calității implementării activităților).

Măsuri de contracarare:

asigurarea de personal de rezervă în ce poate înlocui sau ajuta un membru al echipei de implementare în perioadele critice;
reevaluarea în permanență a graficului de activități astfel încât să fie corelat cu modificările interne și externe de personal ale beneficiarului și furnizorilor din cadrul proiectului.

Riscuri legate de managementul proiectului:

- Nerespectarea termenelor de implementare a proiectelor (poate duce la neeligibilitatea cheltuielilor, transmiterea rapoartelor de progres incomplete către Autoritatea de management);
- Nu exista încadrare în bugetul planificat pe categorii de cheltuieli și pe total buget (depășirea bugetului planificat duce la neeligibilitatea cheltuielilor);
- Ineficiența în utilizarea resurselor proiectului (duce la încărcarea costurilor proiectului în mod nejustificat).

Măsuri de contracarare:

Diseminarea tuturor informațiilor legate de contractul de finanțare către toți membrii echipei de implementare a proiectului;
Stabilirea responsabilităților exacte în ceea ce privește rapoartele întocmite.

Riscuri de natură tehnică:

- Întârzieri în execuția lucrărilor și depășirea graficului de lucrări;
- Neconcordanțe ce apar pe perioada executiei proiectului cu documentația tehnică care stă la baza proiectului;
- Neconcordanța între specificațiile tehnice ale materialelor și calitatea materialelor folosite la lucrări.

Măsuri de contracarare:

Încheierea unor contracte de execuție ferme cu clauze bine stabilite: perceperea garanției de bună execuție, a garanției pentru plata avansului, garanții pentru rețineri, prevederea de penalități la plata executanților/ furnizorilor în caz de întârzieri în execuția contractului, etc;
Prezentarea certificatelor de calitate ale materialelor achiziționate;
Analiza și avizarea situațiilor de lucrări în vederea efectuării plăților;
Colaborare strânsă cu echipa de experți tehnici, consultanți, diriginți de șantier, astfel încât să se realizeze monitorizarea foarte atentă a contractelor de lucrări.

5.4. PROCEDURA DE PRIORITIZARE A PROIECTELOR SIDU

Conform Documentului Cadru de Implementare a Dezvoltarii Urbane, există mai multe etape care trebuie parcurse de către autoritatile publice, municipiile reședință de județ pentru a identifica lista de proiecte prioritare aferentă SIDU care vor fi implementate în perioada 2021-2027 cu finanțare din cadrul POR 2021-2027, respectiv alte axe prioritare POR, sau alte programe operaționale cu finanțare din fonduri europene.

Selectarea din portofoliul de proiecte a SIDU a listei intermediare de proiecte (lista scurtă)

Structura de implementare a SIDU, în colaborare cu parteneri relevanți la nivel local va elabora o listă intermediară de proiecte pentru perioada de implementare 2021-2027, pornind de la portofoliul de proiecte aferent SIDU (ce include cel puțin lista de proiecte din scenariul selectat din PMUD).

Autoritatea publică locală poate utiliza diferite criterii în stabilirea acestei liste intermediare de proiecte, cum ar fi: perioada de implementare a proiectelor, prioritizarea investițiilor din proiecte în documentele strategice sectoriale, existența unor posibile surse de finanțare și condițiile de finanțare aferente, gradul de maturitate, raportul costuri operaționale/costuri de investiție, etc.).

În această etapă vor fi identificate și stabilite, din portofoliul de proiecte al SIDU, acele proiecte ce vizează solicitanții de drept public, indiferent de sursa de finanțare, care, orientativ, pot fi realizate în perioada de implementare a SIDU. Punctul de plecare îl constituie stabilirea bugetului operațional al municipiului Slobozia pentru perioada de implementare 2021-2027. Pentru a avea un număr suficient de proiecte pentru procesul de prioritizare și selecție în etapa următoare, valoarea estimată a proiectelor (contribuția proprie a UAT-ului, inclusiv cheltuielile totale de operare si mentenanță) din lista intermediară sau portofoliul de proiecte SIDU, orientativ, va depăși valoarea bugetului operațional al municipiului reședință de județ.

Pentru a facilita procesul de selecție din etapa următoare, proiectele ce vor forma lista intermediară de proiecte din SIDU vor fi ordonate în 2 liste de proiecte după sursa de finanțare identificată, astfel:

- *Lista proiectelor finanțabile în cadrul axelor prioritare PR 2021-2027 sau alte Programe Operaționale;*
- *Lista proiectelor finanțabile din alte surse de finanțare (buget local, buget național, alți donatori, etc.).*

Pentru proiectele din lista intermediară de proiecte se vor elabora fișe de proiect completate în conformitate cu modelul prevăzute în ghidurile specifice.

Prioritizarea și selectarea proiectelor prioritare pentru perioada de programare 2021-2027

În cadrul acestei etape se va urmarii stabilirea listei de proiecte prioritare pentru implementarea SIDU în perioada 2021-2027. Procesul de prioritizare și selecție a proiectelor prioritare pentru perioada de programare 2021-2027 se va realiza pornind de la lista intermediară (lista scurta de proiecte), în funcție de sursa de finanțare și în baza fișelor de proiecte întocmite.

În urma parcurgerii acestui proces de prioritizare și selectare, va rezulta o listă de proiecte prioritare (100% din alocarea financiară disponibilă) și o listă de rezervă (suplimentar până la 100% din alocarea financiară disponibilă), organizată pe priorități de investiții.

Procesul de prioritizare și selectare a proiectelor cu finanțare din celelalte axe prioritare și alte surse de finanțare se va realiza în baza listei intermediare de proiecte și a fișelor de proiecte aferente. În procesul de prioritizare și selectare a proiectelor aferente altor axe prioritare POR 2021-2027/ PO și alte surse de finanțare se va ține cont și se vor include în aceste liste proiectele prestabilite și prioritizate de Autoritățile de Management/alte instituții, proiectele care au fost deja depuse la finanțare în anumite PO/alte Axe prioritare ale POR sau sunt în curs de elaborare în vederea depunerii, precum și proiectele aflate în implementare.

În urma parcurgerii etapelor de mai sus din procesul de prioritizare și selecție a proiectelor vor rezulta următoarele liste de proiecte prioritare pentru perioada 2021-2027 aferente SIDU:

- *Portofoliu proiecte prioritare finanțabile în cadrul axelor prioritare PR 2021-2027 sau alte Programe Operaționale;*
- *Portofoliu proiecte prioritare finanțabile din alte surse de finanțare (buget local, buget național, alți donatori, etc.).*

5.5. CADRUL PARTENERIAL PENTRU ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA SIDU

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a fost elaborată respectând criteriile cheie de calitate utilizate în evaluarea documentelor strategice la nivel european: relevanță, eficacitate, eficiență, consecvență și coerență pragmatism, sustenabilitate și aranjamente de management și monitorizare.

Elaborarea SIDU presupune parcurgerea a trei etape principale:

- *Etapa analizei contextului urban și identificarea principalelor probleme și nevoi;*
- *Etapa elaborării Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană;*
- *Etapa de consultare publică.*

SIDU s-a realizat printr-un amplu proces participativ, fiind antrenate și aducându-și aportul instituții, autorități publice și ONG-uri implicate în procesul dezvoltării orasului și atragerii de fonduri europene. Elaborarea SIDU s-a bazat pe un proces de consultare permanentă a principalilor actori locali, prin intermediul:

- ✓ *întâlnirilor de lucru*
- ✓ *promovării activităților desfășurate în presa locală*
- ✓ *publicării de materiale informative pe site-ul Primăriei Municipiului Slobozia*
- ✓ *aplicării de chestionare pentru identificarea nevoilor și problememelor de dezvoltare a orașului.*

În cadrul întânirilor de lucru tematice s-au identificat principalele probleme specifice fiecărui sector, oportunitățile de dezvoltare, s-au analizat posibilitățile de accesare a fondurilor europene pentru perioada 2021 -2027.

Lista de proiecte din SIDU este un rezultat al analizelor realizate, consultărilor și întâlnirilor organizate pentru elaborarea acestui document și integrează liniile trasate în alte documente strategice locale, regionale, precum:

- *Program de Îmbunătăţire a Eficienţei Energetice pentru Municipiului Slobozia (PIEE) 2019;*
- *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă pentru Municipiul Slobozia (PMUD) 2021-2027.*

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

FUNDAMENTAREA PROCESULUI DECIZIONAL STRATEGIC ÎN VEDEREA PROMOVĂRII DEZVOLTĂRII URBANE DURABILE – PROSPER

CP13/2019 /cod SMIS 135154

Primăria Municipiului Slobozia

Septembrie 2021

Revizie 2024

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Material distribuit gratuit